

Jurnal

Carol I al României

VOLUMUL al II-lea • 1888-1892

POLIROM

CAROL I AL ROMÂNIEI

JURNAL

Pe copertă: portret din colecţia Casei Regale a României

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iaşi, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
Bucureşti, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53, C.P. 15-728

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României:

CAROL I, rege al României

Jurnal / Carol I al României; stabilirea textului, trad. din lb. germană, st. introd. şi note de Vasile Docea. – Iaşi: Polirom, 2007-

4 vol.
ISBN 978-973-46-0694-8
vol. 2: *1888-1892*. – 2014. – Index. –

ISBN print: 978-973-46-1964-1
ISBN ePub: 978-973-46-4728-6
ISBN PDF: 978-973-46-4729-3

I. Docea, Vasile (ed. şt.)

821.135.1-94

Printed in ROMANIA

Jurnal

Carol I al României

VOLUMUL al II-lea • 1888-1892

Stabilirea textului, traducere din limba germană,
cuvânt introductiv și note de Vasile Docea

POLIROM
2014

Cuvânt introductiv

Volumul al doilea al *Jurnalului* regelui Carol I al României (1839-1914, principe al României din 1866, rege din 1881), pe care îl publicăm acum, conține însemnările sale zilnice din anii 1888-1892. Caietele originale se păstrează la Arhivele Naționale ale României, în București, într-un fond intitulat „Casa Regală. Carol I. Personale", iar însemnările din perioada 1888-1892 constituie prima parte (primele 153 de pagini, scrise pe ambele fețe) a unui caiet voluminos, înregistrat sub cota „Dosar III/31 – 1888-1896". Textul original din acest caiet, asemenea celorlalte, a fost redactat de rege în limba germană, folosind grafia specifică epocii. Scrisul e mărunt, strâns și aplecat spre dreapta, acoperind paginile în întregime. Rândurile sunt ușor oblice, urcând spre dreapta, ceea ce face ca aproape la fiecare pagină, în colțul din dreapta-jos, regele să înghesuie câte o jumătate de rând, apoi un sfert de rând, uneori și câte un cuvânt. O linie subțire, trasă cu penița, marchează sfârșitul însemnărilor fiecărei zile.

Lumea văzută dintr-o poziție de excepție

La fel ca în cazul primului volum[1], însemnările regelui rețin o sumedenie de fapte, unele banale. Aproape fiecare zi începe prin consemnarea vremii, de foarte multe ori și a temperaturii aerului. Adeseori starea vremii este notată de mai multe ori în aceeași zi. Nu sunt uitate mesele cotidiene și persoanele invitate, plimbările (promenada zilnică). Autorul consemnează starea sănătății sale, dar și a persoanelor apropiate. De asemenea, spectacolele de teatru sau concertele la care participă, întâlnirile avute, călătoriile pe care le face, în general tot ce ține de viața cotidiană. Aparent, am crede că e jurnalul unui om obișnuit, riguros și disciplinat, care, fără afectare și pretenții, notează zilnic tot ce face. Dar e departe de a fi doar atât.

1. Carol I al României, *Jurnal*, vol. I: *1881-1887*, stabilirea textului, traducere din limba germană, studiu introductiv și note de Vasile Docea, Editura Polirom, Iași, 2007.

Mai puțin obișnuită este poziția pe care o ocupă autorul însemnărilor. Să nu uităm că este rege – se află în centrul vieții politice din regatul României, în miezul puterii. În jurul lui gravitează oameni politici și partide aflate sau interesate să ajungă la guvernare; militari ce recunosc în el pe capul Armatei; protipendada, pentru care a se afla în proximitatea regelui este un semn al distincției sociale; artiști de tot felul, de la pictori și sculptori la scriitori, cântăreți și actori, atrași de aura culturală a reginei Elisabeta, dar și de perspectiva obținerii unor contracte sau stipendii; bancheri și întreprinzători, în căutarea unor relații care să le netezească drumul spre afaceri. Fiecare are ceva de câștigat – sau crede că are –, material ori simbolic, din întâlnirea cu regele, dintr-o audiență, din strângerea mâinii acestuia. Iar regele îi ordonează pe toți după numărul degetelor pe care le întinde: mâna întreagă celor pe care îi apreciază foarte mult, două degete sau chiar unul singur celor față de care vrea să arate mai puțină cordialitate. Mai mulți contemporani notează că numărul degetelor întinse cuiva de monarh era, dacă nu neapărat un motiv de mândrie, atunci măcar un apreciat subiect de conversație. La rândul său, regele, riguros și disciplinat, îi notează pe toți și pe fiecare, în ordine, indicând ora sosirii și minutele sau orele acordate, în jurnal. Uneori consemnează, lapidar, subiectele discuțiilor. De cele mai multe ori însă nu o face. Semn al abilității sale de a nu se lăsa păcălit de întâlniri și conversații protocolare, fără miză reală.

Aparte este și poziția regelui de nod al relațiilor politice europene. Nu cel mai important, fără îndoială, dar totuși un punct demn de luat în seamă. Diplomații străini caută să îi afle opiniile sau să îi influențeze deciziile. La rândul său, îi cultivă, invitându-i la recepții, dejunuri sau concerte la palat. Monarhii europeni îl vizitează sau îl primesc, întâmpinându-l cu toate onorurile. Numai în cei cinci ani cuprinși în acest volum se întâlnește cu regina Victoria a Marii Britanii, cu împărații Friedrich al III-lea (un vechi prieten din tinerețe) și Wilhelm al II-lea ai Germaniei, cu împăratul Franz Josef al Austriei, cu regele Leopold al Belgiei, cu regele Umberto al Italiei. Șefi și membri ai caselor princiare europene îl vizitează la București și la Sinaia, el îi vizitează la Viena, München, Berlin, Neuwied, Freiburg, Veneția, Bruxelles, Londra. Sau îi întâlnește prin stațiunile europene în care, vara, își face curele de sănătate. Este el însuși un membru al casei imperiale germane și, prin înrudiri, al marii aristocrații europene. Se simte la el acasă în această lume aristocratică, căreia îi aparține cu toată ființa lui și în mâinile căreia, încă, se concentrau marile decizii politice și soarta continentului. Mai mult, o simbolizează. Căci acea elită nobiliară continentală considera legitime doar două ocupații: politica sau cariera militară. Carol I le reunea pe amândouă.

Acestei poziții de observator privilegiat i se adaugă faptul că regele Carol I este o persoană foarte bine informată. Poartă o corespondență uriașă cu diferite persoane din străinătate, prin care obține informații, în primul rând politice. Poartă adesea conversații cu reprezentanții diplomatici acreditați la București. Citește mult, de la cărți de drept și istorie la literatură[2]. Citește zilnic presa internă și europeană, pe care, uneori, laconic, o comentează în jurnal. Este atât de obișnuit cu lectura ziarelor străine, atât de dependent de ea, încât, atunci când, din diferite motive (inundații, viscol, epidemie de holeră), acestea nu sosesc la București sau Sinaia, simte nevoia să consemneze lipsa lor.

Poziția sa privilegiată, de centru al vieții politice în țară și de nod al politicii internaționale, precum și buna calitate a informațiilor pe care le obținea fac din regele Carol I un fin observator și un martor valoros al lumii în care trăiește. Tocmai acest lucru iese în evidență în jurnal. Nu atât faptele în sine consemnate de rege – cunoscute astăzi în marea lor majoritate, dacă nu publicului larg, măcar istoricilor –, cât selectarea și ordonarea, apoi interpretarea lor nuanțată fac din jurnal un document de excepție.

Primii ani ai „marii guvernări conservatoare"

Lunga guvernare liberală, sub conducerea lui Ion C. Brătianu ca președinte al Consiliului de Miniștri, începută în 1876, se încheie în martie 1888. Sub presiunea „opoziției unite", formată din conservatori de diferite nuanțe, dar și din facțiuni liberale disidente, care organizează demonstrații, unele violente, pe care regele Carol I le consemnează cu îngrijorare în jurnal, Brătianu prezintă demisia guvernului în 4 martie (21 februarie stil vechi). Criza guvernamentală nu se încheie însă, deoarece „opoziția unită" nu este în stare să se pună de acord în privința unui guvern care să-i reprezinte toate facțiunile și care să obțină majoritatea absolută în Parlamentul proaspăt ales. Pentru rege este o perioadă foarte agitată: se întâlnește cu diferiți oameni politici, mediază între aceștia, încearcă să netezească asperități și să împace ambiții. Abia după o lună, în 3 aprilie (22 martie stil vechi), regele reușește să numească un nou guvern, condus de junimistul Theodor Rosetti, cu Petre P. Carp la Externe, Menelas Ghermani la Finanțe, Titu Maiorescu la Culte și Alexandru Marghiloman la Justiție. Regele însuși intervine pe lângă generalul Constantin Barozzi, pe care îl convinge să preia portofoliul Războiului[3].

---

2. Vasile Docea, „Regele citește (Despre lecturile lui Carol I)", *Lecturn*, an I, nr. 1, ianuarie-martie 2013, pp. 4-9.
3. Însemnarea din jurnal din 3 aprilie/22 martie 1888.

Cu aceasta începe o relativ lungă perioadă de guvernări conservatoare, care va dura până în noiembrie 1895. Destul de instabilă însă în prima parte, când se perindă cinci guverne pe parcursul a doar trei ani: guvernul junimist al lui Theodor Rosetti (martie 1888 – martie 1889), guvernul conservatorului Lascăr Catargiu, în alianță cu liberalul George Vernescu (martie-noiembrie 1889), guvernul generalului George Manu (noiembrie 1889 – februarie 1891), guvernul generalului Ioan Em. Florescu (21 februarie – 27 noiembrie 1891), guvernul condus de Lascăr Catargiu (începând din noiembrie 1891)[4]. Dintre toate, doar ultimul avea să ducă la capăt un mandat de patru ani.

Venirea la putere a conservatorilor, instabilitatea politică, dar mai ales ascensiunea guvernamentală a lui Lascăr Catargiu au neliniștit aliații externi ai României. Liderul conservator era perceput ca filorus. Germania și Austro-Ungaria, de care România era legată prin tratate încă din 1883, se temeau că aducerea la putere a conservatorilor, în frunte cu Lascăr Catargiu, ar putea scoate România din alianță. Pe 2/14 aprilie 1889, de exemplu, regele notează: „Seara Văcărescu de la Viena, unde sunt foarte îngrijorați. Catargiu nu inspiră încredere". Neîncrederea aliaților României era cu atât mai serioasă cu cât, în 1891, urmau să expire tratatele și se punea problema reînnoirii lor[5]. În cele din urmă însă, Guvernul Lascăr Catargiu (cu Alexandru Lahovary la Externe) este de acord cu prelungirea alianței și tratatele sunt semnate în vara și toamna anului 1892[6].

Criza matrimonială a perechii regale și căsătoria prințului moștenitor

Jurnalul regelui Carol I reflectă atitudinea sa în legătură cu „afacerea Elena Văcărescu" (1890-1891) și exilul reginei Elisabeta, aflată în directă legătură cu acea afacere. În aprilie 1889, prințul Ferdinand,

4. Pentru guvernările conservatoare, istoria și doctrina Partidului Conservator: Ion Bulei, *Sistemul politic al României moderne. Partidul Conservator*, Editura Politică, București, 1987; *Conservatorismul românesc – concepte, idei, programe*, antologie, prefață, note introductive, bibliografie și indici de Laurențiu Vlad, Editura Nemira, București, 2006. Pentru contextul politic intern: Traian P. Lungu, *Viața politică în România la sfârșitul secolului al XIX-lea (1888-1899)*, Editura Științifică, București, 1967.
5. Udo Haupt, *Die Rumänienpolitik Deutschlands und Österreich-Ungarns vom Rücktritt Bismarcks bis zum Ausbruch des ersten Balkankrieges (1890-1912)*(teză de doctorat), Würzburg, 1976, pp. 18-25.
6. Gheorghe Nicolae Căzan, Șerban Rădulescu-Zoner, *România și Tripla Alianță 1878-1914*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979, pp. 188-202.

nepot de frate al regelui, declarat moştenitor al tronului României, soseşte în ţară. Din acel moment, el se află permanent în preajma regelui: la evenimentele oficiale, la dejunuri, la plimbările zilnice, la partidele de biliard din aproape fiecare seară. Cei doi sunt nedespărţiţi, căci Carol I înţelege să-l iniţieze în acest fel pe nepotul său în arta guvernării.

La doi ani după venirea în România a lui Ferdinand se declanşează un mare scandal, care dă peste cap viaţa de familie a perechii regale, implică o bună parte a clasei politice din ţară, provoacă reacţia unor monarhi europeni şi pune chiar în pericol existenţa dinastiei: „afacerea Văcărescu"[7]. Principele moştenitor se îndrăgosteşte de una dintre domnişoarele de onoare ale reginei Elisabeta, Elena Văcărescu, şi plănuieşte să se căsătorească cu ea. Persoana care sprijină până în pânzele albe acest proiect este nimeni alta decât regina Elisabeta. Clasa politică este aproape unanimă în respingerea proiectului matrimonial, care ar fi condus la autohtonizarea dinastiei şi la reluarea rivalităţilor dintre diferitele familii autohtone cu pretenţii la domnie. Proiectul ar fi anulat însuşi temeiul instalării dinastiei străine în 1866. Împăraţii Wilhelm al II-lea din Berlin şi Franz Josef din Viena aveau la rândul lor motive de îngrijorare, deoarece doreau o dinastie puternică şi stabilitate politică în România aliată. Nici regina Victoria a Marii Britanii nu era mai puţin îngrijorată, deoarece casa de Hohenzollern îi trimisese deja semnale serioase privind intenţia căsătoriei viitorului rege al României cu una dintre nepoatele ei.

S-a speculat mult, atunci şi mai târziu, despre poziţia regelui Carol I în acest scandal. Însemnările din jurnal, destul de numeroase pe această temă, clarifică atitudinea regelui. Din însemnările sale rezultă că, în ciuda celor afirmate de unii contemporani, conform cărora regele era informat despre idilă şi ar fi tolerat-o la început, el află târziu despre aceasta, de la omul politic liberal D.A. Sturdza. La 10/22 iunie 1891 Carol I notează: „Orele 3-4½ D. Sturdza. Se teme că Nando s-a îndrăgostit de Elena Văcărescu". O zi mai târziu, când Ferdinand (Nando, cum îi spun apropiaţii) îşi recunoaşte iubirea în faţa regelui, acesta se pronunţă deja împotrivă, deşi o face într-un

---

7. Despre „afacerea Văcărescu" s-a scris destul de mult, din diferite perspective. Biografii reginei Elisabeta (care a fost profund implicată în acel scandal) nu au putut ocoli episodul, dar l-au tratat mai degrabă dintr-o perspectivă favorabilă reginei şi nefavorabilă regelui Carol I (Eugen Wolbe, *Carmen Sylva. Der Lebensweg einer einsamen Königin*, Koehler & Amelang, Leipzig, 1933, pp. 138-150; Annemarie Podlipny-Hehn, *Carmen Sylva*, Solness Verlag, Timişoara, 2001, pp. 77-89 etc.). O prezentare echilibrată aflăm la Gabriel Badea Păun, *Carmen Sylva. Uimitoarea regină Elisabeta a României 1843-1916*, traducere din franceză de Irina-Margareta Nistor, Editura Humanitas, Bucureşti, 2003, pp. 168-183.

mod precaut: „Nando îmi recunoaște dragostea lui pentru E. Văcărescu. Eu discut calm cu el, îl atenționez în legătură cu obstacolele de netrecut". Împotrivirea precaută din primul moment se transformă în atitudine fermă în zilele următoare, când, pentru a rupe relația, îl expediază pe Ferdinand la Sigmaringen.

Puse cap la cap, informațiile din jurnal ne oferă și o imagine asupra intențiilor, planurilor și caracterului Elenei Văcărescu. Sau cel puțin imaginea pe care regele însuși și-a făcut-o despre ea. Prima însemnare de acest fel e din 7/19 februarie 1890, deci cu un an și jumătate înainte de izbucnirea scandalului și cu mai puțin de un an după venirea lui Ferdinand în țară. Cu o seară în urmă avusese loc marele bal anual la palatul regal din București, la care a participat și prințul moștenitor. În dimineața de după bal se petrece un lucru neplăcut, consemnat de rege: „Văcărescu furioasă că Nando nu a dansat cu ea. O acuză pe Elisabeta, neplăcut, el trebuie să se scuze". Regele face această însemnare tocmai din cauza caracterului neobișnuit al întâmplării: o domnișoară de onoare oarecare, căreia i se pare că i se cuvine să fie invitată la dans de nimeni altul decât de prințul moștenitor al coroanei și care, în plus, îi cere socoteală reginei în slujba căreia se află. Pentru Carol I, care nu obișnuia nicidecum să noteze în jurnal ce fac sau ce spun domnișoarele de onoare, întâmplarea reprezenta o încălcare a etichetei și a bunei cuviințe greu de trecut cu vederea. Din acea zi și până în iunie 1891, când izbucnește scandalul, Elena Văcărescu nu mai este amintită în jurnal decât arareori și doar în contexte obișnuite, ceea ce ne face să credem, o dată în plus, că regele nu bănuia nimic în legătură cu planurile ei și cu relația cu Ferdinand.

Pentru noi însă, incidentul din 7/17 februarie 1890 este relevant, deoarece îl putem pune în legătură cu desfășurarea ulterioară a lucrurilor. Avem un temei în plus să credem că, încă de atunci, în mintea Elenei Văcărescu încolțise ideea seducerii lui Ferdinand și că lipsa de interes manifestată de acesta a provocat acea ieșire. Din acel moment, devenise clar pentru pretendentă că avea nevoie de sprijin pentru a-și atinge scopul, iar acest sprijin putea veni de la regina Elisabeta. Pentru a-și atinge țelul, asaltul final trebuia dat la regină.

Iar regina, încet-încet, se lasă cucerită. Relația dintre cele două devine atât de strânsă, încât, după ce regele își manifestă dezacordul față de o căsătorie între Elena și Ferdinand, regina se îmbolnăvește. Iar protejata ei nu încetează să o șantajeze sentimental. Se preface la rândul ei bolnavă, pentru a o impresiona pe regină, așa cum notează regele în 8 iulie/ 26 iunie 1891: „Amândoi [Carol I și Elisabeta] am avut o noapte foarte proastă. E.V. pare să zacă fără cunoștință, dacă nu cumva e teatru, deoarece nu are febră. (...) Seara vine Theodori, nu e deloc impresionat de starea E.V., care e pur psihică". În paralel, se

arată plină de respect și supunere față de rege, a cărui bunăvoință vrea să o câștige: „Ora 12½ *lunch*, îi găsesc pe Nando și pe E. Văcărescu în derută, ea vrea să se retragă. Comedie” 14/26 iunie 1891.

Măsura trimiterii lui Ferdinand la Sigmaringen rezolvă criza politică, dar declanșează o alta. Elisabeta aruncă toată vina asupra soțului, incapabil, chipurile, să înțeleagă sentimentele celor doi tineri. Pe de altă parte, clasa politică și presa sunt încă nemulțumite. Cer îndepărtarea de la curte a intrigantei. Soluție cu care regina nu e de acord. Regele le trimite în Italia pe amândouă, iar acolo reușește, în cele din urmă, să le separe. Cu aceasta, criza politică declanșată de „afacerea Văcărescu” ia sfârșit. Însă prețul pentru familia regală este unul foarte mare. Carol și Elisabeta rămân separați până în anul 1895, când regina se poate întoarce în țară.

Căsătoria prințului Ferdinand cu prințesa Maria de Saxa-Coburg-Gotha nu a fost nicidecum urmarea „afacerii Văcărescu”. E posibil ca scandalul doar să fi grăbit într-o oarecare măsură căsătoria, dar nicidecum nu a provocat-o. Demersurile începuseră deja mai devreme, așa cum rezultă și din *Jurnalul* regelui. Din însemnări ne dăm seama și de rolul jucat de Carol I în negocierile care au precedat semnarea actului matrimonial. Scrisori nenumărate, vizite la curțile europene, inclusiv la Londra, unde discută cu regina Victoria, bunica Mariei, negocierile directe cu familia ducelui de Edinburgh, pregătirile materiale și financiare pentru nuntă, programarea acesteia, toate au fost asumate de rege și duse sistematic spre un final favorabil. Volumul acesta al însemnărilor zilnice se încheie cu pregătirea călătoriei regelui la Sigmaringen, unde urmează să asiste la căsătoria lui Ferdinand cu Maria.

*

La fel ca în primul volum, am identificat și aici persoane și fapte evocate de regele Carol I în însemnările sale și am oferit, în notele de la sfârșitul volumului, spre o mai bună înțelegere a contextului, sumare explicații despre acestea. În unele cazuri am citat sursele bibliografice în cuprinsul notelor respective. De cele mai multe ori informația a fost culeasă din lucrări cu caracter general, lexicoane, dicționare, biobibliografii, a căror listă o redăm în continuare, fără a mai preciza sursele în cuprinsul notelor:

Allgemeine Deutsche Biographie, 55 vol., Duncker & Humbolt, Berlin, 1875-1912.

Bezviconi, Gheorghe, *Necropola Capitalei*, București, 1972 (www.dacoromanica.ro).

Candrea, I.-Aurel, Adamescu, Gh., *Dicționarul enciclopedic ilustrat „Cartea Românească”*, Editura Cartea Românească, București, 1926.

Cannuyer, Christian, *Casele regale și suverane din Europa*, ediție îngrijită de Nicolae-Șerban Tanașoca, Editura Gavrilă, București, 1996.

Enciclopedia istoriografiei românești, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978.

Garraty, John A. și Carnes, Mark C. (eds.), *American National Biography*, 24 vol., New York, Oxford University Press, 1999.

La Grande Encyclopédie, H. Lamirault et Cie, Paris, f.a.

Lecca, Octav-George, *Familiile boierești române. Istorie și genealogie (după izvoare autentice)*, ediție îngrijită de Alexandru Condeescu, Editura Libra și Muzeul Literaturii Române, București, 2000.

Mic dicționar enciclopedic, ed. a III-a revăzută și adăugită, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1986.

Neue Deutsche Biographie, 22 vol., Duncker & Humbolt, Berlin, 1953-2005.

The New Encyclopedia Britannica, vol. 5, ed. a XV-a, Chicago etc., 1992.

Oroianu, T. *et al.*, *Șefii Statului-Major General Român (1859-2000)*, Editura Europa Nova, București, 2001.

Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950, ediția on-line (www.biographien.ac.at).

Predescu, Lucian, *Enciclopedia Cugetarea*, București, 1940.

Rădulescu, Mihai Sorin, *Elita liberală românească (1866-1900)*, Editura All Educational, București, 1998.

Rosetti, Dim. R., *Dicționarul contimporanilor*, Editura Lito-tipografiei „Populara”, București, 1897.

Rusu, Dorina N., *Membrii Academiei Române 1866-1999. Dicționar*, ed. a II-a, Editura Academiei Române, București, 1999.

Schmidt-Brentano, Antonio, *Die k. k. bzw. k. u. k. Generalität 1816-1918*, Österreichische Staatsarchiv, 2007.

Stroea, Adrian și Ghinoiu, Marin, *Din elita artileriei*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2012.

Vapereau, G., *Dictionnaire universel des contemporaines*, Hachette, Paris, 1880.

Vasiliu, Lucian și Holban, Ioan (coord.), *Cimitirul Eternitatea din Iași*, Editura „Cronica”, Iași, 1995.

Vollmer, Hans *et al.* (eds.), *Allgemeines Lexikon der bildenden Künstler*, 25 vol., Seemann Verlag, Leipzig, 1999.

Carol I al României

Jurnal

Cuprinsul jurnalului

Anul 1888

Anul 1889

Anul 1890

Anul 1891

Anul 1892

Anul 1888

1888.

Monat Januar.

Bucuresci

Sonntag 1. Januar. / 20. Dec. / – 6 R. [illegible]

[illegible] – 1 Uhr [illegible] ... Wien – Berlin [illegible] ... [illegible] ... Bulgarien [illegible] ... F. C. [illegible] ... Russland [illegible] ... Opposition [illegible] ... [illegible] Kaiser v. Oesterreich [illegible] –

Montag 2te Januar / 21. Dec. / – 22° R. Sonne.

Vormittags [illegible] ... [illegible] ... Russland [illegible] ... [illegible] – 14° R. –

Dienstag 3te Januar / 22te Dec. / – 23° R. Sonne.

Vormittags [illegible] ... Nachmittags [illegible] ... Bevölkerung [illegible] ... [illegible] Concentration [illegible] ... 350,000 [illegible] ... Kaiser [illegible] ... F. C. [illegible] ... [illegible] –

Mittwoch 4te Januar / 23te Dec. / – 19° R. [illegible]

[illegible] ... Nachmittags [illegible] ... Bulgarien [illegible] ... [illegible] – 20° R.

București

Duminică, 1 ianuarie/20 decembrie

–6°R, zăpadă mare. Ora 10 Stöhr. Orele 11½-1, Brătianu și Sturdza, discutat despre călătoria sa la Viena și Berlin. Schimbat idei despre eventuala situație militară, despre operațiuni, despre politică și stat. Deși situația arată extrem de pașnică, războiul pare încă probabil[1]. După-amiaza audiențe de la 1½ la 7, de asemenea Kogălniceanu, care crede că moldovenii nu vor merge niciodată împotriva Rusiei. Nu se află în opoziție, însă crede că administrația e foarte proastă. Criză de guvern în Serbia. În Bulgaria situația e foarte nesigură, F.C.[2] nu are nici o poziție. Aici, Rusia lucrează cu opoziția. Primit depeșe de la toți suveranii. Din partea împăratului Austriei una deosebit de călduroasă.

Luni, 2 ianuarie/21 decembrie

–22°R, soare. Înainte de amiază Sturdza. După-amiază audiențe. Promenadă, foarte frig. Orele 5-7 Kalinderu, care a primit satisfacție deplină de la *Independence Roumaine*, care, fapt notoriu, a fost cumpărată de ruși. Seara scris. –19°R.

Marți, 3 ianuarie/22 decembrie

–23°R, soare. Înainte de amiază Fălcoianu, hotărât împărțirea corpurilor de armată după populație. După-amiază R. Mihail[3], are vești din Basarabia, nu e nici o concentrare de trupe acolo. Consulul rus din Iași a primit 350.000 de franci. Au fost publicate documentele falsificate, pe care împăratul i le-a dat lui Bismarck. Scrisoare a lui F.C. către Maria[4]. Promenadă, destul de rece. Seara doctorii Assaky[5] și Babeș[6], ultimul un bărbat însemnat, angajat la Universitatea de aici.

Miercuri, 4 ianuarie/23 decembrie

–19°R, senin. Înainte de amiază Sturdza, care primește instrucțiunile pentru Viena și Berlin. În Viena trebuie să discute și tratatul comercial.

Îl va vedea pe B. în legătură cu situaţia generală, care e ceva mai liniştită, însă predomină nesiguranţa. După-amiază mare promenadă cu Candiano, atmosferă plăcută. Orele 5-7 Bălăceanu[7], care a venit de la Nizza, la văzut în Pesta pe Andrássy, care crede în război şi asigură că Anglia şi Turcia vor merge cu Puterile Centrale. El ignoră poziţia noastră şi e de părere că nu putem rămâne neutri. Depeşă cordială de mulţumire din partea împăratului german. La Berlin continuă să fie îngrijoraţi pentru kronprinţ[8]. Seara scris. –20°R.

Joi, 5 ianuarie/24 decembrie

Ajunul de Crăciun[9]

–19°R, soare. Ora 10 venit elevi, care interpretează diferite cântece. Ora 11 Aurelian[10], apoi Nacu[11] şi, la sfârşit, Stătescu[12]. Ora 12 mitropolitul Iosif cu icoanele. El rămâne la *lunch*. Ora 2 Kalinderu, care pleacă în concediu trei săptămâni. Promenadă. Orele 5-7 Basset[13]. Seara citit.

Vineri, 6 ianuarie/25 decembrie

Crăciun

Înainte de amiază cu Elisabeta, care e puţin răcită. Venit Stöhr. Orele 2-3 Rollin-Jaequemyns[14], ministru de stat belgian, vrea să amenajeze aici o fabrică de fier. Orele 5-7 Tornielli[15], care a fost transferat ca ambasador la Madrid, nu e mulţumit. El crede în pace. Seara scris lui Fritz[16].

Sâmbătă, 7 ianuarie/26 decembrie

A doua zi a Crăciunului românesc

–15°R, senin. Ora 10½ plecat cu sania, împreună cu Şoimănescu, la Mitropolie. Liturghie în capela mică. La mitropolitul Iosif. Ora 11½ înapoi. Stătescu la mine. Cu Elisabeta. După-amiază scris. Ora 5 Basset. Seara la ora 10½ la teatru, singur, deoarece Elisabeta e răcită. Balul „Furnica”, nu prea plin, acolo până pe la ora 1. Cumpărat multe lucruri româneşti.

Duminică, 8 ianuarie/27 decembrie

–11°R. Înainte de amiază cu Elisabeta, scris. Nici o audienţă. Promenadă, mai puţin frig. Seara scris Mariei. Ora 11 la culcare.

Luni, 9 ianuarie/28 decembrie

–8°R. Înainte de amiază Gheorghian[17], care a venit de la Iaşi. Starea mizerabilă[18] a ţăranilor trebuie să fie gravă. În Zorleni-Slobozia am pus să se împartă porumb de 10.000 de franci. Înainte de amiază R. Mihail. G. Bibescu[19] pare să fie candidat pentru Bulgaria. Orele 3-4½ promenadă. Seara A. Ştirbey[20]. Cu Elisabeta. Mai puţin frig.

Marți, 10 ianuarie/29 decembrie

–7°R, mai târziu moină. Înainte de amiază Stöhr, mai încolo R. Mihail. Opoziția agită puternic în districte. Violența presei e nemaipomenită, anume cea a coconașilor[21] de la *Epoca*. În Bulgaria a fost împușcat Nabucov, un ofițer rus care a condus o bandă; asupra lui se pare că au fost găsite scrisori de la Hitrovo. După-amiază acasă, cu Elisabeta. Seara scris. În Moldova furtună de zăpadă. Am dat 25.000 de franci pentru săraci.

Miercuri, 11 ianuarie/30 decembrie

Înainte de amiază, de la 10½ la 12½, Brătianu, care a venit de la Florica. Discutat despre măsuri militare. După-amiază plimbare cu sania, atmosferă plăcută, ceva vânt. Ora 5 C. Grădișteanu[22], care îmi înmânează, în numele opoziției, o moțiune semnată de D. Brătianu[23], prin care se cere demisia guvernului înainte de alegeri. Eu refuz și promit că alegerile vor fi libere. El rămâne până la ora 6. Seara încă prefectul poliției. Moină.

Joi, 12 ianuarie/31 decembrie

Dezgheț. Înainte de amiază Aurelian. Orele 11½-12½ Brătianu, care pleacă la țară. Situația e încă belicoasă. După-amiază promenadă. La Stöhr. Trimis cadouri: H. Văcărescu[24] o brățară, mitropolitul primat portretul nostru în ramă bogată. După-amiază promenadă, la Stöhr, deloc frig. Seara cu Elisabeta. Scris până la ora 11. Noaptea vânt.

Vineri, 1/13 ianuarie

Anul Nou

Vreme minunată, –6°R, ceva vânt. Înainte de amiază Stöhr, Knechtel[25] etc., împărțit cadouri. Ora 10½ plecat cu trăsura la Mitropolie, în ținută de gală. Liturghie, predică, Te Deum, o oră. Trecut în revistă trupele. Primit felicitările la mitropolitul Iosif. Țin cuvântări mitropolitul, Pherekyde[26] și Schina[27] de la Curtea de Casație, căruia îi confer cordonul Ordinului Coroanei, eu le mulțumesc tuturor într-o scurtă alocuțiune. Ora 12 înapoi. După-amiază cu Elisabeta, apoi cu Stöhr în clădirea nouă. Ora 7 cinat cu Elisabeta, scris. Ora 10 începerea marelui bal, pentru care au fost trimise 1.500 de invitații. Cerc de despărțire, Tornielli pentru ultima oară în fruntea corpului diplomatic. Ora 1 *soupée*, apoi deschiderea cotilionului, noi rămânem până la ora 4. Elisabeta a pregătit 200 de obiecte. Foarte animat, vorbit cu enorm de multă lume, Kogălniceanu, N. Kretzulescu, Manu[28], Carp prezenți. Opoziția nu a venit, însă faptul nu a fost luat în seamă.

Sâmbătă, 2/14 ianuarie

Ora 9½ sculat. –6°R, atmosferă plăcută. Înainte de amiază scris depeșe. Primit de la împăratul Alexandru[29] un răspuns foarte cordial.

După-amiază, de la 2½ la 4, promenadă, vânt destul de rece. Seara cu Elisabeta. Ora 10½ la culcare.

Duminică, 3/15 ianuarie

Viscol puternic și zăpadă, –4°R. Venit Stöhr. Ora 10 la capela episcopală, apoi la arhiepiscop[30], care îmi trimisese o scrisoare din partea papei Leon al XIII-lea, ca răspuns la felicitările mele. Ora 12 înapoi cu sania. Ora 1½ generalul Cernat[31] la mine. După-amiază scris. În Moldova sunt întrerupte liniile ferate, din cauza furtunii de zăpadă. Ninge întreaga zi. Nu ajunge poșta din străinătate. Seara citit. –7°R.

Luni, 4/16 ianuarie

–6°R, zăpadă viscolită. Poșta ajunge abia după-amiaza, legătura cu Moldova e întreruptă. Înainte de amiază Gheorghian. După-amiaza scris. Orele 5-7 Brătianu la mine, îmi pare istovit, el crede în război, eu nu. Seara cu Elisabeta. Scris lui Leopold[32] la Cannes.

Marți, 5/17 ianuarie

–4°R. Înainte de amiază Pherekyde, din cauza unui conflict între Hitrovo[33] și Moruzi. Ora 12 venit mitropolitul primat cu icoanele (Botez). El rămâne la *lunch*, cu doamnele și cu fiicele lui I. Văcărescu[34]. După-amiază promenadă, zăpadă mare. Ora 5 R. Mihail, eu am primit reclamații în privința alegerilor apropiate, de asemenea de la N. Kretzulescu. Opoziția e foarte agitată.

Miercuri, 6/18 ianuarie

Epifania – Boboteaza

–12°R, soare. Înainte de amiază cu Elisabeta. Ora 11½ la pavilionul de la Dâmbovița, oficierea Botezului, iar apoi defilarea trupelor, deloc rece. Ora 12¼ înapoi. Knechtel, pentru sera și banca din Sinaia, comandat ambele. Ora 2 primit pe inginerul Cesianu din Romanați, el intervine în favoarea alegerilor libere. La fel face I. Văcărescu la ora 5. Seara scris.

Joi, 7/19 ianuarie

Sf. Ioan

–11°R, ceață. Înainte de amiază Aurelian. După-amiază promenadă cu Candiano. Ora 5, primit pe contele Tornielli, care îmi înmânează scrisoarea de rechemare. A fost 9 ani ministru plenipotențiar al Italiei. Seara citit.

Vineri, 8/20 ianuarie

–15°R, soare. Înainte de amiază D. Ghica, vorbit despre alegeri. La *lunch*, mad. Glogoveanu, tânăra Vernescu etc., până la ora 2.

Promenadă, foarte frig. Ora 5 Basset, apoi R. Mihail. Seara, cu Elisabeta la teatru, piesă franceză de Offenbach, până la ora 12. Noapte rece.

Sâmbătă, 9/21 ianuarie

–15°R. Înainte de amiază Brătianu, care e foarte afectat de depeşa mea. Stătescu. Ora 2 D. Chiriţescu din Piteşti, care intervine pentru alegeri libere. Orele 3½-4½ promenadă, simţitor de rece. Ora 7 dineu, contele şi contesa Tornielli, Pherekyde, Bălăceanu etc. Luat rămas-bun de la Tornielli.

Duminică, 10/22 ianuarie

–16°R. Ora 10 la capela episcopală, amarnic de frig. Ora 12 înapoi. Stöhr la mine. După-amiază audienţe. Orele 5-7 A. Lahovary[35], discutat foarte raţional despre situaţia ţării, crede că o schimbare de guvern ar fi cu totul în interesul meu. Discutat şi despre administraţia prefecţilor şi despre deputaţi, care sunt stăpânii judeţelor. Seara cu Elisabeta. Destul de frig.

Luni, 11/23 ianuarie

Dezgheţ. Înainte de amiază Gheorghian, apoi Fălcoianu[36], pentru împărţirea corpurilor de armată. După-amiază un anume domn Popescu de la Ploieşti, trimis de opoziţie pentru problema alegerilor. Generalul Creţeanu[37]. Scris. Mama a plecat din Baden spre Cannes. Ora 7 Brătianu cu soţia la masă, până la ora 8½. Multe reclamaţii privind alegerea delegaţilor. –1°R.

Marţi, 12/24 ianuarie

Furtună de zăpadă, –8°R. Înainte de amiază nici un ministru. Stöhr. După-amiază audienţe. Domnul Fătu din Bârlad îmi aduce moţiunea opoziţiei de acolo. Ora 5 Suditu din Brăila. Ora 5½ Colibăşeanu din Slatina, aduce moţiuni. Seara cu Elisabeta, foarte rece.

Miercuri, 13/25 ianuarie

–10°R, senin. Ora 10½ Consiliu de Miniştri, problema alegerilor, eu insist să fie trimisă o circulară pentru alegeri libere. Orele 3-4 promenadă. Orele 5-6 Apostoleanu din Focşani, protestează şi aduce o plângere colectivă împotriva prefectului poliţiei, care s-a dedat, împreună cu Hitrovo, la lungirea listelor electorale.

Joi, 14/26 ianuarie

Dezgheţ. Înainte de amiază Aurelian şi Nacu. După-amiază plimbare cu sania, cu Elisabeta, ceva vânt, deloc frig. Primit reclamaţii cu privire la alegeri. Seara citit.

Vineri, 15/27 ianuarie

Moină, senin. Înainte de amiază R. Mihail, i-am arătat toate reclamațiile cu privire la alegeri, din Râmnicu-Vâlcea, Ploiești, Botoșani etc. După-amiază plimbare cu sania, frig umed.

Sâmbătă, 16/28 ianuarie

Viscol cu zăpadă. Înainte de amiază miniștri, enorm de multe reclamații cu privire la alegeri. Scandal în Craiova. După-amiază audiențe. Seara la ora 10½ la balul comerțului, fără Elisabeta, care e răcită. Rămas până la ora 12½, nu prea multă lume cunoscută, aproape numai comercianți. Zăpadă.

Duminică, 17/29 ianuarie

–10°R. Orele 10½-11½ plimbare cu sania, enorm de multă zăpadă. Orele 2½-5½ audiențe. Biliard cu Elisabeta și Young. Întrunire electorală, vorbesc Brătianu și D. Ghica, ultimul despre noul buget, ca răspuns la reproșurile opoziției, conform cărora eu doar economisesc etc. –2°R.

Luni, 18/30 ianuarie

Moină, apa intră peste tot în palat. Ora 10½ Brătianu, discutat despre alegeri și despre situație. După-amiază audiențe, neîncetat reclamații cu privire la alegeri. Orele 5-7 Plagino[38], care a sosit de la Roma, povestește lucruri foarte interesante. Seara citit. –1°R.

Marți, 19/31 ianuarie

Moină. Înainte de amiază Brătianu și Fălcoianu, pentru împărțirea corpurilor de armată. După-amiază R. Mihail, pentru reclamațiile cu privire la alegeri. Prefectul Radovici și primarul Pisacov din Craiova, pentru scandalul de acolo. Orele 5-7 prințul A. Știrbey, care se plânge din cauza dezordinilor din Craiova. Nu se știe cine are și cine nu are dreptate. Seara la ora 9 prefectul poliției.

Miercuri, 1 februarie/20 ianuarie

Dezgheț puternic, +6°R. Înainte de amiază audiențe. Orele 3-4 plimbare cu sania, apă pe străzi. Seara citit. –1°R.

Joi, 2 februarie/21 ianuarie

Maria Lichtmess[39]. –5°R, complet senin. Ora 10½ Stătescu. Orele 11-1 Sturdza, care s-a întors de la Viena și Berlin, i-a văzut pe Bismarck, Moltke[40], Kálnoky[41] și Beck[42] și pe împăratul Franz Josef. Totul e satisfăcător, războiul nu e încă prea aproape. După-amiază președintele Schina. Ora 5 din nou Sturdza. Seara Stöhr.

Vineri, 3 februarie/22 ianuarie

–7°R, senin. Înainte de amiază R. Mihail. Febra alegerilor a atins apogeul, am primit 1.000 de reclamaţii în total. După-amiază plimbare cu sania, frig. Pe străzi se aruncă zăpada. Seara citit.

Sâmbătă, 4 februarie/23 ianuarie

Începerea alegerilor la colegiul I

–6°R. Înainte de amiază ministrul Pherekyde. Tratatul dintre Austria şi Germania, privind o eventuală alianţă împotriva Rusiei, se publică în *Reichs-Anzeiger*. După-amiază plimbare cu sania. În oraş totul e liniştit. La colegiul I au fost aleşi vreo 15 din partea opoziţiei: L. Catargiu, N. Blaremberg, Fleva, Grădişteanu, Ştirbey, I. Lahovary etc. Seara la ora 10 prefectul poliţiei.

Duminică, 5 februarie/24 ianuarie

Moină, senin. Înainte de amiază Stöhr. Alegeri la colegiul al doilea. După-amiază nici o audienţă. C. Grădişteanu îmi trimite o depeşă impertinentă din Râmnicu-Sărat. Orele 5-7 Sturdza. Abia la ora 11 câteva rezultate ale alegerilor, la Ploieşti, Severin şi Brăila opoziţia, vreo 15 în total. Vernescu a fost ales. Peste tot roşii.

Luni, 6 februarie/25 ianuarie

–6°R, complet senin. Înainte de amiază nici un ministru. În Iaşi au fost aleşi Panu, Ţoni etc. La Turnu-Severin a fost depusă candidatura tânărului Cuza[43]. Alegerile au avut loc în linişte în toată ţara. Orele 2-4 plimbare cu sania. Ora 5½ prefectul poliţiei. Orele 6-7 R. Mihail, opoziţia are 45 de locuri, ceea ce va însemna o mare piedică pentru lucrările din Cameră. Seara scris. Mic scandal în Brăila, Filipescu de la *Epoca* a fost ales acolo.

Marţi, 7 februarie/26 ianuarie

–8°R, acoperit. Înainte de amiază Fălcoianu, Stătescu. Alegerile au decurs în totală linişte în toată ţara. În Mehedinţi a fost ales tânărul Cuza, demonstrativ. Grădişteanu îşi publică depeşa impertinentă pe care mi-a trimis-o. După-amiază audienţe. Promenadă. Seara cu Elisabeta. Kronprinţul se simte destul de bine.

Miercuri, 8 februarie/27 ianuarie

–15°R, senin. Înainte de amiază Fălcoianu, discutat mobilizarea. Bismarck a ţinut în Reichstag un discurs monumental, istoric. De-acum înainte, Rusia se va gândi bine înainte de a ataca. După-amiază lungă promenadă cu Candiano. Ora 5 audienţe. Seara citit.

Joi, 9 februarie/28 ianuarie

–12°R. Înainte de amiază Brătianu, care a venit de la țară, este vioi, discutăm mai multe chestiuni militare. După-amiază promenadă, frig. Kronprințul a făcut traheotomie, starea lui nu e încă periculoasă. Ora 5 Babeș. Seara citit.

Vineri, 10 februarie/29 ianuarie

–7°R. Înainte de amiază R. Mihail, care e foarte abătut, își oferă demisia. Partidul de guvernământ este nemulțumit, Brătianu trebuie să fie și el indispus. Ora 2 Busch[44], el nu crede că va fi război. Ora 5 audiențe. Bălăceanu, care ia foarte în serios situația internă, eu de asemenea. Enorm de umed. Opoziția a devenit cu totul personală. Seara de la 8½ la 11 Sturdza, îmi spune că Brătianu vrea să se retragă, deoarece pretinde că nu mai are încrederea mea. O schimbare ar fi fatală pentru situația externă, însă ar fi bună pentru cea internă.

Sâmbătă, 11 februarie/30 ianuarie

–6°R, ceață. Înainte de amiază discutat cu Stătescu despre situație, pe care o consideră și el foarte gravă. După-amiază audiențe, promenadă. Frig. Ora 5 Lecca, îmi spune că opoziția a fost nerușinată la alegeri. Consideră că Brătianu trebuie să rămână. Seara citit.

Duminică, 12 februarie/31 ianuarie

–12°R. Ora 10 la capela episcopală, văzut pe episcop. Plimbare cu sania, frig, aer plăcut. Ora 12 înapoi. Stöhr. Orele 1½-5 audiențe. Cernat la mine, pentru fraudele colonelului Maican-Dimitrescu[45], care e vinovat și trebuie să vină în fața unui tribunal militar. Seara, orele 8½-11½, D. Sturdza, discutat despre situație, despre poziția dificilă și despre fortificațiile de la Focșani.

Luni, 1/13 februarie

–6°R, senin. Înainte de amiază Gheorghian, care a venit de la Iași. Partida ortodoxă a acționat energic în alegeri, cu bani rusești. Mitropolitul de Iași[46] și episcopul Melchisedec[47] au votat împotriva guvernului. După-amiază audiențe. Lungă promenadă cu Candiano. Presa este de o nerușinare fără pereche. Au loc instigări la răsturnarea guvernului. Situația în Europa este încă serioasă, chiar dacă în Rusia presa e resemnată. Starea kronprințului e destul de gravă, în ciuda buletinelor optimiste. Cancerul îl face să se sufoce. Seara biliard cu Elisabeta și citit.

Marți, 2/14 februarie

Ceață, –2°R. Înainte de amiază Brătianu la mine, a venit de la țară, crede că a pierdut încrederea mea, eu încerc să-l conving de contrariu,

însă el rămâne neîncrezător, vede și situația parlamentară ca foarte gravă. Colonelul Maican trebuie să compară în fața Curții Marțiale pentru fraudă. După-amiază plimbare cu sania. Seara Plagino, care spune că și în Italia au loc agitații împotriva alianței germane. Seara citit.

Miercuri, 3/15 februarie

Ceață, frig umed, +2˚R. Înainte de amiază Consiliu de Miniștri, stabilit discursul Tronului. După-amiaza scris. Orele 5-7 generalul Manu, care găsește că e momentul potrivit ca guvernul să se retragă. Seara citit. Kronprințul se simte acum destul de bine.

Joi, 4/16 februarie

Ceață, ceva ninsoare. Aurelian și Nacu. După-amiaza scris. Bamberg[48] îmi scrie că kronprințul a recunoscut că are cancer. Afacerea Maican ia proporții, el este în mod absolut vinovat. Ora 5 prințul N. Bibescu. Seara cu Elisabeta. Scris până la ora 11. Rusia alege.

Vineri, 5/17 februarie

Ceață, frig umed. Înainte de amiază Berindei[49], pentru fortificațiile de la Focșani, apoi R. Mihail, care consideră de asemenea că situația e dificilă. După-amiaza și seara citit.

Sâmbătă, 6/18 februarie

Vânt și ploaie, ceață deasă. Înainte de amiază Brătianu, care vede de asemenea toate dificultățile. I-am cerut să meargă energic mai departe în afacerea Maican. A murit Wilamoff. Stătescu până la ora 1. După-amiază nimeni, citit. Seara la ora 10½ la balul de la teatru, aranjat de colonia franceză ca bastion al fortificațiilor Bucureștiului. Acolo până la ora 12½, foarte plin, tombolă. Ploaie.

Duminică, 7/19 februarie

Deschiderea Camerei

Furtună. Vreme minunată, +10˚R la soare. Văzut pe Knechtel. Ora 12 în ținută de gală la Mitropolie. Scurt discurs al Tronului. Primire călduroasă. Ora 12½ înapoi. După-amiază nici o audiență. Ora 5 contele Goluchowsky[50]. Seara Stöhr.

Luni, 8/20 februarie

Vânt, întunecat. Ora 11 Brătianu, îmi prezintă demisia din armată a generalului Anghelescu[51]. După-amiază audiențe. Seara citit.

Marți, 9/21 februarie

Vânt, ceva zăpadă. Scandal la Cameră. După-amiază audiențe. Ora 6 Fleva, care este enorm de pasional, un adevărat revoluționar. Starea

prințului de coroană foarte gravă. Seara la ora 9 Sturdza. Elisabeta la teatru până la ora 1. –6˚R. Situația e mai puțin războinică.

Miercuri, 10/22 februarie

Zăpadă, –4˚R. Ora 10½ Consiliu de Miniștri. Situația e dificilă din cauza Camerei. Rusia cere detronarea lui F. von Coburg. După-amiază plimbare cu sania, frig. Seara Stöhr.

Joi, 11/23 februarie

–4˚R, întuneric. Înainte de amiază Aurelian și Nacu. Pasiunile în Cameră par să fie enorme. A murit Ludwig Wilhelm von Baden[52], telegrafiat îndată părinților la Karlsruhe. Orele 2½-4 promenadă. Orele 5-7½ Schneider[53], care călătorește la Viena, discutat probleme militare. Seara scris.

Vineri, 12/24 februarie

Întuneric, ceață, –5˚R, ceva ploaie. Înainte de amiază R. Mihail, care e descurajat. Mitropolitul Moldovei, care la alegeri a fost cu opoziția. Ora 11½ Brătianu, i-a făcut propuneri lui Carp, care nu vrea încă să intre. După-amiază colonelul Bibescu. Seara cu Elisabeta. La Cameră discuții aprinse.

Sâmbătă, 13/25 februarie

–5˚R, ceață. Înainte de amiază Pherekyde. După-amiază audiențe. Seara Sturdza. Starea prințului de coroană foarte gravă, în ciuda buletinelor. Brătianu la țară.

Duminică, 14/26 februarie

–6˚R, vânt rece. Ora 10 la capela episcopală, ora 11 înapoi. Stöhr, darul pentru papă e gata. După-amiază audiențe. Cernat este descurajat din cauza afacerii Maican etc. Agitația în corpul ofițerilor continuă. Seara citit. Propunerile Rusiei pentru Bulgaria inacceptabile.

Luni, 15/27 februarie

–8˚R, vânt rece. Înainte de amiază Sturdza, discutat despre situația din țară, pe care eu o găsesc foarte rea. Cred că opoziția ar trebui să vină la cârmă, pentru a liniști spiritele încinse. Sturdza este foarte deprimat din această cauză. După-amiază singur. Ora 6 R. Mihail, în Cameră e încă agitație. La masă Bălăceanu și Plagino, care trebuie să plece acum la Roma, ia cu el cadoul pentru papă. Pictură a Elisabetei, sculptură în lemn a lui Stöhr. Împreună până la ora 10, biliard cu Plagino. Senin cu lună.

Marți, 16/28 februarie

–11°R, complet senin, amarnic de frig. Înainte de amiază nimeni. Ora 2 Palma la Elisabeta, îi arătăm cadoul pentru papă. Orele 2½-4½ lungă promenadă, vânt de gheață, amarnic de frig. Ora 6 Sturdza. Camera încă agitată. Seara citit.

Miercuri, 17/29 februarie

–11°R, vânt rece ca gheața, uscat. Înainte de amiază Brătianu, care e îngrijorat din cauza situației interne, spune că opoziția apelează la revoluție. Eu îl sfătuiesc să își consolideze guvernul și să îl cheme pe D. Ghica[54]. Procesul Maican nu înaintează. După-amiază câteva audiențe. Primit pe Fotino, pe care îl numesc administrator la Sinaia. El este ginerele lui Bolomey din Broșteni. Seara Stöhr.

Joi, 1 martie/18 februarie

–4°R, mohorât. Înainte de amiază miniștri. Panu a fost arestat în Ițcani, din această cauză mare agitație în Cameră[55]. Kogălniceanu și Lahovary au solicitat audiențe. Orele 3-4 promenadă. Ora 5 Hitrovo. Ora 7 Kalinderu la masă, el s-a întors din Cannes, Paris, Bruxelles și Neuwied, până la ora 12.

Vineri, 2 martie/19 februarie

–2°R, senin, mai târziu dezgheț. Știri despre kronprinț, foarte grav. Ora 11 Brătianu, care e din nou descurajat, Anghelescu trebuie să plece de la Curtea de Casație din cauza fraudei. Opoziția enorm de agitată. Ora 3 promenadă. Ora 6 Kogălniceanu, consideră că situația e gravă, crede că Brătianu trebuie să se retragă. Ora 9 Carp, e de aceeași părere și îl propune pe D. Ghica. –4°R.

Sâmbătă, 3 marte/20 februarie

–1°R. Înainte de amiază Pherekyde și Stătescu, eu le spun că situația e gravă. După-amiază cu Elisabeta. Orele 5-6½ A. Lahovary, mă implora să schimb guvernul. Seara scris. –4°R.

Duminică, 4 martie/21 februarie

+2°R. Ora 10 la capela episcopală. Plimbare cu trăsura. Ora 11 înapoi. Venit Brătianu, îmi înmânează demisia întregului guvern, pe care eu o accept. Ora 1 D. Ghica, pe care îl însărcinez cu formarea cabinetului. Opoziția mare întrunire, foarte agitată, au vrut să vină spre palat, s-au răzgândit, deoarece a fost eliberat Fleva. Ora 5 Văcărescu. Seara citit. –4°R.

Luni, 5 martie/22 februarie

–4°R. Puternic viscol cu zăpadă. Ora 11 Brătianu, spune că D. Ghica are greutăți cu formarea guvernului din cauza pretențiilor lui Carp. Ora 2 D. Ghica, Știrbey a refuzat. Ora 3 Carp, care face din problema băncii o condiție a intrării sale în guvern, motiv pentru care eșuează combinația cu junimiștii. Orele 5-7 Kalinderu. Seara la ora 9 D. Ghica, nu și-a constituit încă guvernul. Ninge întreaga zi, zăpadă mare.

Marți, 6 martie/23 februarie

–3°R, vânt, senin. Plimbare cu sania. Ora 11 Brătianu, discutat despre situație, speră că D. Ghica va putea forma guvernul, poate împreună cu Kogălniceanu. După-amiază la ora 3 D. Ghica, are încă dificultăți. Generalul Berindei nu vrea să devină ministru de Război. Îl împiedică afacerea Maican, pe care o instrumentează. Ora 5 Rollin-Jaequemyns. Ora 6 D. Ghica, nu a reușit încă nimic. Ora 6½ Pherekyde, ora 7 Aurelian. Orele 8½-10½ Sturdza.

Miercuri, 7 martie/24 februarie

–6°R, senin. Ora 11 D. Ghica, aproape renunță la formarea guvernului. Ora 11½ Brătianu, crede că trebuie încercat cu Kogălniceanu. După-amiază plimbare cu sania, vânt rece. Ora 5 D. Ghica, își depune mandatul pentru formarea guvernului. Vești foarte rele despre starea împăratului Germaniei.

Joi, 8 martie/25 februarie

Moină, vânt. Știri ceva mai bune despre împăratul Wilhelm. Ora 10½ Brătianu, criza guvernamentală staționară. Opoziția devine iarăși agresivă. Kronprințul nu se simte mai bine. După-amiază D. Ghica, nu a putut face nimic. Sturdza. Seara la ora 9½ mare bal, noi suntem fără chef, din cauza veștilor din Berlin și a situației interne. Foarte plin. Discutat cu Rosetti, Carp, Maiorescu, sunt dispuși să formeze un cabinet. Marele duce de Baden telegrafiază, împăratul s-a trezit din comă. Stare gravă. Lungă conversație cu Hitrovo și Coutouly împreună. Ora 3 retras. Ploios.

Vineri, 9 martie/26 februarie

Vreme de primăvară deplină. Ora 10½ telegramă de la Gustav și Victoria de Suedia[56], kaiserul Wilhelm a murit la ora 8½. Miniștrii apar îndată pentru condoleanțe. Ora 11 Wilhelm de Prusia îmi anunță telegrafic moartea bunicului său. Brătianu la mine, nu a hotărât nimic. După-amiază la ora 3 plimbare cu trăsura. Ora 5 D. Ghica, nu a reușit nimic. Seara Stöhr. Ora 8½ Busch. Ora 10 primit depeșă

de la kaiserul Friedrich al III-lea, din San Remo, ca răspuns la a mea. Trebuie să plece la Charlottenburg. Senatul și Camera au votat moțiunea de condoleanțe. S-au înscris sute de persoane. Bismarck îi mulțumește lui Brătianu în cuvinte calde pentru condoleanțele trimise de el.

Sâmbătă, 10 martie/27 februarie

Mohorât, dezgheț. Ora 10 Sturdza, care e foarte descurajat. Lecca[57], președintele Camerei, se străduiește în scopul formării guvernului de către D. Ghica. Ora 11½ Stătescu. Grațiat pe Panu. Ora 2 primit pe generali, își prezintă condoleanțele. Scris depeșe. Seara la ora 9 încă D. Ghica, nu a reușit să pună pe picioare nici un guvern.

Duminică, 11 martie/28 februarie

Mohorât, deloc rece. Ora 10½ I. Brătianu, este hotărât să mențină guvernul. Ora 12 mitropolitul primat. După-amiază la ora 3 D. Ghica, îi spun că Brătianu rămâne. Ora 5 Brătianu, care este hotărât să țină piept situației foarte grave. Seara, de la 8½ la 10, A. Pascal, care consideră că situația e periculoasă, opoziția ar fi hotărâtă să facă revoluție.

Luni, 12 martie/29 februarie

Mohorât, deloc rece. Înainte de amiază nimeni. Ora 2½ plecat cu Elisabeta, cu trăsura, la Cotroceni, aer plăcut, enorm de ud. Ora 4½ Sturdza. Ora 5 Brătianu, a făcut schema unui nou guvern. Barozzi[58] și Berindei au fost propuși pentru Ministerul de Război, însă au refuzat. Decis să merg cu Elisabeta la Berlin pentru înmormântare.

Călătoria la Berlin

Marți, 1/13 martie. București

Ploi torențiale în Moldova. Deja au început inundațile. +4°R. Ora 9½ Stöhr. Ora 10½ Brătianu, care vine mai târziu cu Gianni la depunerea jurământului. Guvernul constituit. Gane[59] din Iași. Ministrul de Război nu a fost numit. Sturdza la mine. Ploaie și ninsoare, ține întreaga zi. Ora 5 Sturdza. În Cameră, Fleva și Blaremberg au atacat puternic guvernul. Ora 6 cinat. Ora 7 plecarea, multă lume la gară, deloc frig. Călătorit toată noaptea.

Miercuri, 2/14 martie. Vârciorova – Pesta

Ora 4 în Vârciorova. Ora 10 Timișoara, inundații. Ora 12 Szegedin. Dejunat în vagonul-restaurant. Ora 2 în Pesta, 20 de minute. Ora 6

cinat, ora 7 în Marchegg. Peste tot revărsări de apă. Tren special spre Jedlesee. Ora 8½ Olănescu. Noaptea prin Cehia, de-a dreptul frig.

Joi, 3/15 martie. Berlin

Ora 6½ în Tetschen. Ora 8½ în Dresda, vânt rece. Ora 10 în Röderau, Liteanu[60] acolo. Ora 12¼ sosirea în Berlin, ne întâmpină kronprințul Wilhelm, Heinrich, Leopold, Wilhelm, Ferdinand, Carlo, Wilhelm Wied cu suitele, în ținută de gală. Mers cu trăsura, cu Elisabeta și cu Wilhelm de Prusia, direct la Dom, la corpul neînsuflețit al împăratului. La palat. Mi-a fost pus la dispoziție generalul Straberg. Ora 2, plecat cu el la vizite. La Charlottenburg, la kaiserul Friedrich, revedere tristă, nu poate spune nici o vorbă, nu arată rău. Își scrie răspunsurile. Acolo o jumătate de oră. Ora 4 înapoi la castel. Leopold la mine. Ora 5½ la regina-mamă, revedere îndurerată, familia Baden acolo. Ora 7 mare cină în familie, în galeria portretelor, 110 tacâmuri, de față reginele Saxoniei și Belgiei, aproape toți prinții moștenitori, până la ora 8½. Ora 9½ în palat la familia Baden, ceai. Orele 10½-11½ la Dom, la corpul neînsuflețit al kaiserului. Vânt enorm de rece, pe jos la palat. Ora 12 în pat.

Vineri, 4/16 martie

Sculat la ora 7½. –9°R, vânt enorm de rece. Ora 10 Leopold, apoi kronprințul Austriei. Ora 11 la regele Belgiei. Ora 12 la slujba de sfințire a corpului neînsuflețit, în Dom, frumoasă impresie de pace, o oră, apoi acoperirea. Urmăm cortegiul pe jos, până la Tiergarten, enorm de mulți oameni, frig amarnic. Kronprințul, apoi regi în trăsuri. Urcat în trăsură pe Aleea Victoriei și pornit spre Charlottenburg, unde s-au strâns toți în palat. Kaiserul Friedrich nu își face apariția, a avut o noapte proastă. Ora 3, sosește cortegiul funerar. Pe jos la mausoleu. Așezarea în criptă, în fața monumentului reginei Louise. Ora 4, se termină. Întors direct la Berlin. Cu Elisabeta, Leopold și Wilhelm Wied până la ora 6. Ora 7 mare dineu în familie, în galeria portretelor. Ora 9½ la ceai la familia de Suedia, familia Baden acolo. Niki și Mihail de Rusia acolo până la ora 11. Noapte foarte rece.

Sâmbătă, 5/17 martie

–6°R. Orele 10-12 promenadă pe jos cu Fritz, prin oraș. Leopold la mine. Ora 12½ luat masa la Fritz, acolo Anette von Anhalt, Philipp și Carlo, care și-a luat examenele. Acolo până la ora 2. Orele 3-4 la principele Bismarck. Ora 5 Wilhelm de Prusia la mine, lungă conversație politică. Ora 7 cină în familie în sala cavalerilor, 30 de persoane. Seara la ora 8½ în palat la familia Baden, apoi la gară (Stația Friedrich). Elisabeta pleacă spre Neuwied cu Gustav și cu Wilhelm Wied. La gară Wilhelm de Prusia, Leopold, Fritz, Louise etc. Ora 10 la palat.

Duminică, 6/18 martie

Viscol cu zăpadă, vânt foarte rece. Înainte de amiază Leopold, Fritz, maiorul Schuhmann. Ora 11 la biserica Sf. Hedwiga. Dejunat cu frații și cu nepoții în palat. Ora 2 plecat cu trăsura la prințul Albrecht, înmânat medalia ordinului meu. Acolo o oră, de față prințesa Albrecht și Ernst Altenburg. Orele 3½-4½ la feldmareșalul Moltke. Orele 5-6½ contele Herbert Bismarck[61] la mine. Cinat *en famille*, la mine. Ora 8 la regina-mamă, trei sferturi de oră acolo, apoi ceai, jos, la familia Baden.

Luni, 7/19 martie

Zăpadă mare, vânt. Ora 9 venit Fritz, cu el prin prăvălii. Ora 12½ la castel, dejunat. Ora 2 contele Waldersee[62] la mine, venit și Wilhelm de Prusia[63], discutat o oră chestiuni militare. Audiențe. Elisabeta a ajuns cu bine în Neuwied, mama ei e foarte suferindă. Ora 5 dineu de familie la prințul Albrecht, de față Wilhelm, moștenitorul tronului Italiei, Leopold și Heinrich de Prusia. Acolo până la ora 7, apoi plecat cu trăsura la Fritz, acolo fumat până la ora 8½. În palatul imperial, la familia Baden, ceai. Acolo Mihail al Rusiei, Weimar, Leopold, Fritz și Louise, până la ora 12. Viscol puternic cu zăpadă, care întrerupe calea ferată. În Ungaria sunt poduri rupte de inundații.

Marți, 8/20 martie. Berlin – Viena

Zăpadă mare, ninge toată ziua. Fritz a venit la ora 10, apoi Leopold. Ora 12 plecat spre Charlottenburg, pentru *lunch* la Majestățile Lor, eu stau între ei. Kaiserul a fost destul de vioi, a mâncat cu poftă. Plimbat cu el o jumătate de oră prin Orangerie, eu i-am povestit. I-a acordat lui Fritz Ordinul Vulturul Negru. Ora 3 plecat din nou. Ora 4 la palat, la familia Baden, Louise de Baden mă conduce prin toate încăperile kaiserului Wilhelm și în cea în care a murit. Plecarea. Ora 4½ la Wilhelm de Prusia, discutat cu el îndelung despre probleme militare. El mă însoțește apoi la gară, unde mai vin Albrecht de Prusia, Heinrich, Leopold, Fritz, Louise, nepoții. Rămas-bun. Ora 5½ plecarea prin Dresda, călătorit toată noaptea, zăpadă mare.

Miercuri, 9/21 martie. Viena

Dimineața la ora 8¾ sosirea în Viena, kaiserul mă întâmpină la gară. Contele Uexkühl îmi este pus la dispoziție. Plecăm cu trăsura direct în Burg, unde locuiesc. Kaiserul o jumătate de oră la mine, apoi ducele de Nassau, arhiducele Albrecht, kronprințul etc. La kaiser, acolo o jumătate de oră, la kronprinț, apoi vizita la arhiducele Karl Ludwig. Ora 4 Kálnoky la mine, apoi Reuss[64]. Ora 6 dineu de gală în onoarea mea, arhiduci, miniștri, notabilități. Vorbit cu toți. Orele 7-9 Bauer[65], care a fost numit ministru de Război, împreună cu Beck[66],

discutat probleme militare. Ora 9 plecat împreună cu kaiserul la arhiducele Karl Ludwig. Ceai în familie, fumat, rămas până la ora 10½. Vreme caldă.

Joi, 10/22 martie

Aer blând. Ora 9 Olănescu. Ora 10 vine kaiserul să mă ia, plecat cu el la gara de vest, Elisabeta a venit de la Neuwied. Întâmpinare călduroasă, plecat cu trăsura în Burg, dejunat. Primit pe Paget. Elisabeta pleacă în vizite, contele Clary este însoțitorul ei. Eu merg cu trăsura la arhiducii Karl Ludwig și Victor și le înmânez ordinul meu. Orele 3-3½ la contele Kálnoky, conversație politică. Acordat audiențe în Burg. Ora 6 dineu în familie. După aceea unchiul Albrecht la noi până la ora 9. Pleat cu trăsura la *soirée* la arhiducele Ludwig Viktor, acolo kaiserul și toți arhiducii. Prințul și prințesa-mamă de Metternich, Kinski, Fürstenberg, Classi, Kálnoky etc., 70 de persoane, toți mi-au fost prezentați. Ceai, apoi se fumează. Ludwig Viktor ne arată palatul, acolo până la ora 11.

Vineri, 11/23 martie

Zăpadă. Înainte de amiază audiențe. Ora 10 la Muzeul de Artă, mă conduce profesorul Falke[67], vizitat colecțiile de desene, acolo până la ora 12. Dejunat cu Elisabeta. Venit Mary Festetici. Ora 1 contele Kálnoky pentru tratatul cu Italia, care a fost redactat într-un mod nepractic. Ora 2 la Institutul Militar de Cavalerie, prințul Croy[68] mă întâmpină cu personalul. Vizitat grajdurile. Ora 4 se termină. La Weidmann. Ora 6½ la ceai, apoi cină la unchiul Adolph, foarte bună. Prezenți acolo și Rudolf și Wilhelm de Austria. Ora 9 la Expoziția jubiliară de artă, toți împreună, acolo până la ora 10½. Apoi ceai la unchiul Adolph de Nassau, până la ora 11½.

Sâmbătă, 12/24 martie. Viena – Timișoara

Ceață, ora 6 sculat, ora 7 dejunat. Ora 8 venit kaiserul, apoi kronprințul, care își ia rămas-bun în Burg. Plecăm cu trăsura la gară, eu cu kaiserul, Elisabeta cu doamna Slăniceanu. Acolo rămas-bun foarte călduros. Ora 8½ plecarea. Unchiul Adolph a venit acolo. În Ungaria e soare, se ară. Ora 2 Pesta. Ora 6 Timișoara. Mâncat în vagonul-restaurant. Călătorit toată noaptea.

Duminică, 13/25 martie. București

Ora 7 dimineața sosirea în Pitești, mare întâmpinare, Brătianu acolo, aer cald. Ora 10 sosirea în București, întâmpinare enormă, toate autoritățile etc., foarte cald. Dejunat în palat. Atmosfera politică foarte agitată. Orele 5-7 primit pe Sturdza.

București

Luni, 14/26 martie

Vreme minunată, +20°R. Ora 11 primit miniștrii, felicitări pentru aniversarea proclamării regatului, întregul oraș cu steaguri. Primit pe mitropolitul primat. După-amiază plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, apoi promenadă la Cotroceni, foarte umed, începe să înverzească. Ora 5 acordat audiență lui Busch. Către ora 6, o mare mulțime de oameni se rostogolește spre palat, vin dinspre Orbeanu, jandarmii blochează pasajele. Concediat pe Busch. Orele 6-7 Goluchowsky, curtea palatului se umple, toți deputații opoziției se înfățișează la palat, vor la mine. Larmă jos și în curte, se forțează ușile. Ora 7½ vine un escadron și evacuează curtea. Venit Sturdza, mai târziu Brătianu. Mare agitație. Abia la ora 8 la masă. Seara este un banchet pentru Brătianu. Noaptea trece în liniște.

Marți, 15/27 martie

Vreme minunată, foarte cald. Orele 10½-11½ primit pe Vernescu, conversație calmă, roagă în numele opoziției ca Brătianu să demisioneze etc. Ora 11½ Brătianu. Ora 1½ mare scandal la Cameră, focuri de revolver, un ușier este împușcat, probabil de către micul Filipescu. Gianni, Brătianu la mine. Mare adunare a oamenilor la Cameră, situația e gravă. Opoziția a trecut la revoltă. Orele 3-4½ plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, foarte umed. Orele 6-8 prefectul poliției. Fleva, Filipescu, Costaforu arestați și duși la Văcărești. Stöhr până la ora 10.

Miercuri, 16/28 martie

Enorm de umed. Ora 10½ Consiliu de Miniștri. Miniștrii sunt cam posomorâți și consternați. La Cameră discurs vehement al lui Panu etc. Orele 3-5 plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, și în grădina de la Cotroceni. Seara la ora 8 cu Elisabeta la spovedanie. Ora 10 în pat.

Joia Verde, 17/29 martie

Foarte umed. Ora 8 la capela episcopală pentru împărtășanie, la episcop. Ora 9 dejunat. Înainte de amiază Slavici, Aurelian etc. După-amiază plimbare cu trăsura, cu Elisabeta. La Cameră discursuri provocatoare. Orele 5-6 L. Catargiu, conversație calmă, eu îi dau speranțe într-o schimbare de guvern. Seara cu Elisabeta. În oraș e liniște, însă intrigile sunt puternice.

Vinerea Mare, 18/30 martie

Foarte cald, +20˚R la umbră. Ora 9 cu Elisabeta la mica mănăstire, până la ora 10. Plimbare cu trăsura. Ora 11 Brătianu. După-amiază plimbare cu trăsura. Scandal la Cameră. Ora 5 audienţe. Seara la ora 8½ Carp, care e din nou pregătit să intre într-un guvern.

Sâmbăta Mare, 19/31 martie

Fierbinte. Înainte de amiază Gianni. La Cameră doar probleme personale. Plimbare cu trăsura, cu Elisabera, la Cotroceni. Ora 6 venit Sturdza, îmi aduce demisia tuturor miniştrilor, care, în împrejurările actuale, este foarte de dorit. Brătianu speculează că eu am acţionat pentru un alt guvern. Peste tot intrigi şi zvonuri false, situaţia enorm de încordată. Noaptea ploaie.

Duminica Paştelor, 1 aprilie/20 martie

Cald. Ora 10 cu Elisabeta la biserică (mica mănăstire). Plimbare cu trăsura până la ora 11½. Ora 12 Busch, audienţă oficială pentru înmânarea noilor sale scrisori de acreditare din partea împăratului Friedrich. Orele 1½-4½ audienţe, membri ai opoziţiei. Ora 5 Brătianu, care e calm, cere ca eu să formez rapid un nou guvern. Ora 6 Lecca, este pentru un guvern al majorităţii. Ora 7 D. Ghica, care e pentru Th. Rosetti şi pentru Carp. Incendiu la Ambasada Rusiei (Hitrovo). Seara furtună puternică şi rupere de nori.

Lunea Paştelor, 2 aprilie/21 martie

Cald, totul înverzit. Înainte de amiază Brătianu. Ora 1 Kalinderu, care a fost solicitat ca ministru de către Carp. Ora 1½ D. Ghica, declină formarea noului guvern, îl propune pe Th. Rosetti. Orele 3-4½ plimbare cu trăsura şi la Cotroceni. Ora 4½ Brătianu, căruia îi comunic rezultatele, el pare mulţumit, ai săi sunt foarte montaţi. Orele 5-6½ Max Curtopassi, noul ministru plenipotenţiar italian, foarte plăcut. Ora 6½ Th. Rosetti şi Carp, care preiau formarea guvernului. Seara citit.

Marţi, 3 aprilie/22 martie

Noaptea ploaie. Vreme minunată. Ora 10½ Brătianu, care e foarte bucuros că se formează un nou guvern. Ora 11¾ Rosetti, încă ceva dificultăţi, din cauza Ministerului de Război, pe care le înlătur eu. Ora 1 chemat pe Barozzi, îi cer să accepte Ministerul de Război, altfel nu se poate forma Cabinetul. Ora 1½ deschiderea Academiei, acolo cu Elisabeta, eu ţin o cuvântare, Kogălniceanu răspunde, şedinţă până la ora 3, vorbit cu toţi membrii. Plimbare cu trăsura la Cotroceni, ora 4 înapoi, furtună puternică cu grindină. Ora 4½ Brătianu, luat

rămas-bun de la el. Ora 5½ noul guvern depus jurământul. Th. Rosetti Internele, Carp Externele, Știrbey Lucrările Publice, Maiorescu Cultele, M. Ghermani Finanțele, Barozzi la Război, Marghiloman Justiția, la Domenii provizoriu Maiorescu. Ținut un mic discurs, apoi merg împreună cu toți miniștrii la Elisabeta. Ora 7 ovații în stradă, deoarece Fleva a fost eliberat, este purtat în triumf, comedie ridicolă, pe care o ploaie torențială o face și mai ridicolă. Rosetti a fost între timp la Brătianu, pentru a nu se face nici o demonstrație.

Miercuri, 4 aprilie/23 martie

Umezeală. Înainte de amiază cu Elisabeta. Ora 10 Moruzi. Ora 10½ Pherekyde, căruia îi mulțumesc pentru serviciile sale. Ora 12 Th. Rosetti, îmi citește programul, care e conciliant. Ora 11½ Carp. După-amiază la ora 1½ Gianni, i-am mulțumit. Orele 4-5 plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, la Cotroceni. Orele 5-6 Nacu, Aurelian, Gianni, le-am mulțumit. Ora 6 colonelul Voinescu, care a fost numit prefect al poliției. Orele 8½-10½ D. Sturdza, căruia i-am mulțumit pentru serviciile sale.

Joi, 5 aprilie/24 martie

Cald, senin. Înainte de amiază, orele 10½-11½, prințul Știrbey, ca ministru al Lucrărilor Publice. Orele 11½-12½ M. Ghermani, ca ministru de Finanțe. După-amiază la ora 2 primit în audiență oficială pe Curtopassi, ministrul plenipotențiar italian, Carp de față. Orele 3-4½ plimbare cu trăsura cu Elisabeta. Ora 5 audiențe. Seara între 8½ și 10½ căpitanul Müller de la Marele Stat-Major prusian, care se află aici oficial, discutat cu el despre probleme militare.

Vineri, 6 aprilie/25 martie

Senin, cam răcoare. Înainte de amiază, la ora 10, generalul Barozzi, ca ministru de Război. Orele 10½-12 prim-ministrul Rosetti, discutat situația, agitație în satele din Ilfov și Ialomița. Ora 2 Carp. Plimbare cu trăsura. Ora 5 audiențe. Seara scris.

Sâmbătă, 7 aprilie/26 martie

Ceva ploaie, rece. Înainte de amiază, 11½-12½ Marghiloman (Justiție), agitațiile țăranilor în Călărași și Ilfov nu au fost complet liniștite. Ora 2 audiențe. Ora 5 plimbare cu trăsura, cu Elisabeta. Orele 5-7½ Kalinderu. Seara scris.

Duminică, 8 aprilie/27 martie

Întunecat, rece. Ora 9¾ Th. Rosetti. Capela episcopală. Plimbare cu trăsura. Orele 1½-4 și 5½-6½ audiențe. Aproape toate ziarele atacă noul guvern.

Luni, 9 aprilie/28 martie

Vreme întunecată, rece, zăpadă în aer. Orele 10½-12½ Consiliu de Miniştri, discutat poziţia guvernului faţă de Camere şi faţă de agitaţiile ţărăneşti. După-amiază audienţe. Ceva ploaie. Ora 6½ Rosetti relatează despre Cameră, Pascu, Blaremberg etc. atacă puternic guvernul, de asemenea L. Catargiu. Carp şi Rosetti răspund.

Marţi, 10 aprilie/29 martie

+5˚R, mohorât, fără ploaie. Orele 11-12 Barozzi. Orele 2-4 audienţe. Ora 5½ Rosetti. Camera a votat bugetul *en bloc*. Fleva a cerut dizolvarea.

Miercuri, 11 aprilie/30 martie

Frumos. Ora 10½ la Şcoala Militară, inspectat *en detail*. Ora 12½ înapoi. Ora 1½ Rosetti, mişcarea ţărănească ia noi proporţii. Audienţe orele 2-3 şi 4-6. Seara ploaie torenţială. Depeşe, conform cărora s-au ridicat multe sate.

Joi, 12 aprilie/31 martie

Vreme complet întunecată, ploaie torenţială. Ora 10½ prinţul Ştirbey. Ora 11½ M. Ghermani. Sancţionat bugetul. Diferite sate în revoltă, trimis trupe peste tot, de asemenea la Pantelimon. Orele 2-3 Kretzulescu. Orele 3-4 D. Ghica, este îngrijorat din cauza lucrărilor de construcţie. Seara prefectul poliţiei, ţăranii din Colentina s-au revoltat, trimis o companie. Ploaie torenţială.

Vineri, 1/13 aprilie

Întreaga zi ploaie. Ora 10 Stöhr. Orele 11-12½ Rosetti, mai puţine agitaţii ţărăneşti, însă nu sunt complet stinse. Fleva foarte agitat, cere dizolvarea Camerei. După-amiază, orele 1½-4, audienţe, Hitrovo, care mă asigură că nu e amestecat în nimic (?). Seara, orele 8½-10½, Consiliu de Miniştri, din cauza agitaţiilor ţărăneşti, care sunt foarte grave şi tind să ia proporţii. Opoziţia cere dizolvarea imediată a Camerei, guvernul e împotrivă. Ploaie torenţială.

Sâmbătă, 2/14 aprilie

Vremea mai bună, +10˚R. Înainte de amiază Carp şi Marghiloman, care a luat măsurile pentru agitaţiile ţăranilor. După-amiază audienţe, G. Cantacuzino. Orele 3½-5 plimbare cu trăsura cu Elisabeta. Şi în Cocioc vor să se ridice ţăranii. Zona devine tot mai mare. Seara, la ora 8½, Kalinderu. Rece.

Duminică, 3/15 aprilie

Închiderea Camerelor

Rece. Înainte de amiază Rosetti. Ridicarea țăranilor face progrese. Gherghița și Cocioc revolte și distrugeri, țăranii atacă magaziile arendașilor. Mare agitație în oraș și la Cameră, care se închide. 200 de arendași în oraș. După-amiază audiențe. Ora 5 Rosetti, Barozzi, sunt concentrate trupe. Dudești s-a ridicat etc. Ora 5½ căpitanul Schneider. Seara singur.

Luni, 4/16 aprilie

Întuneric, ploaie. Ora 9 D. Ghica, ale cărui casă și magazii în Dobrești au fost distruse. Orele 10½-12 Maiorescu. După-amiază audiențe. S-au ridicat noi sate. Călărași înconjurat de țărani. În Ialomița încă agitații. În Vidra a trebuit să se tragă. Seara citit, nenumărate depeșe. Știri despre starea kaiserului Friedrich, pericol foarte serios.

Marți, 5/17 aprilie

Nori, +12°R. Înainte de amiază generalul Barozzi, trupe peste tot, liniștea nu a fost instaurată pretutindeni. Orele 2-3 Carp. Marele duce de Baden telegrafiază că starea kaiserului e foarte gravă. Depeșe despre revolte în diferite locuri. Seara Barozzi la mine, e foarte îngrijorat. Sunt prea puține trupe în București.

Miercuri, 6/18 aprilie

Rece, doar 9°R. Ora 12½ Consiliu, discutat măsuri, revolta scade, s-au molipsit și câteva sate din Prahova și Dâmbovița. După-amiază audiențe. Plimbare cu trăsura, cu Elisabeta. Ora 5 Bălăceanu. Seara citit.

Joi, 7/19 aprilie

Vânt rece, +5°R. Ora 9 D. Ghica, *qui bat la campagne*. Ora 10½ Știrbey. Ora 11½ Ghermani. Ora 2 audiențe. Plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, la Cotroceni. Veștile din Berlin sunt încontinuu grave. Revolta țărănească e peste tot în scădere. Există temerea de agitații în Câmpina. Orele 5-7 audiențe. Seara citit. Trimis lui Rosetti Ordinul Coroanei clasa I.

Vineri, 8/20 aprilie

Ziua mea de naștere, 49 de ani. Vreme minunată. Ora 8½ dejunat cu Elisabeta. Toată dimineața felicitări. Ora 11 Te Deum. Ora 11½ primit Consiliul de Miniștri. Rosetti ține un discurs. În țară liniște, câteva comune agitate. După-amiază plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, Cotroceni. Peste tot steaguri. Enorm de multe depeșe. Depeșe de la

kaiserul Friedrich, care spune că e mai bine, de la Bismarck, de la împărăteasa Augusta, de la Louise, de la kronprinţul Wilhelm etc. Orele 5-7 Kalinderu. Seara scris depeşe. Brătianu din Florica.

Sâmbătă, 9/21 aprilie

Vânt. Ora 10½ Carp. Ora 11½ Marghiloman. Linişte aproape peste tot, însă poate reîncepe uşor. După-amiază audienţe, plimbare cu trăsura. Seara audienţe. C. Boerescu, care crede că situaţia e foarte gravă. Seara scris. Ploaie.

Duminică, 10/22 aprilie

Ploios. Ora 10 la capela episcopală. Ora 10¾ înapoi. În Buzău ceva agitaţii. Orele 1½-4 audienţe. Ora 5 Rosetti, discutat despre situaţie. Ora 7 încă mai vine Carp, îmi aduce proiectul tratatului cu Italia. Seara scris. Elisabeta e la concertul românesc.

Luni, 11/23 aprilie

Cald, senin. În comunele care s-au răsculat se ară. Orele 10½-12 Maiorescu. După-amiază plimbare cu trăsura, cu Elisabta. Ora 5 Manu, care nu e prea mulţumit de situaţie. Seara scris. Totul liniştit.

Marţi, 12/24 aprilie

Foarte cald. Înainte de amiază discutat planul de mobilizare cu Barozzi şi Fălcoianu. După-amiază audienţe. Plimbare cu trăsura, cu Elisabeta. Seara Sturdza.

Miercuri, 13/25 aprilie

Ceva ploaie. Orele 10½-12¾ Consiliu de Miniştri, discutat situaţia internă. În ţară totul e liniştit. După-amiază audienţe, scris. Regina Angliei în Berlin.

Joi, 14/26 aprilie

Foarte umed. Înainte de amiază Ştirbey şi M. Ghermani. După-amiază cu Elisabeta la Cotroceni. Audienţe. Seara o furtună puternică, cu rupere de nori.

Vineri, 15/27 aprilie

Aer minunat, vânt. Înainte de amiază, orele 10½-12, Rosetti. Ora 1½ cu Elisabeta la Academie, Hasdeu despre *Etymologicum Magnum Romaniae* şi Sion despre influenţa rusă. Cotroceni. Ora 5 audienţe.

Sâmbătă, 16/28 aprilie

Vreme întunecată, rece. Ora 10½ Carp, apoi Marghiloman. Înainte de aceasta a fost Şcoala Normală, cu ramuri şi cântece. După-amiază câteva audienţe. Ploaie torenţială şi vânt, doar +4°R, până seara la

ora 11. Orele 5-7 Kalinderu, bugetul Domeniilor Coroanei, 1.140.000 franci. Elisabeta la concertul rușilor, care atacă într-un mod nerușinat în *Voința națională* și în *Telegraful*, ei cer rechemarea lui Hitrovo. Agitațiile țărănești aproape de sfârșit, încă mici dezordini în unele comune. Trupele au fost parțial retrase.

Duminică, 17/29 aprilie

+6°R, nori. Ora 10 la Mitropolie, liturghie, apoi sfințirea clopotului mare, sunet frumos. Ora 11½ se termină. Orele 1½-6 audiențe, Fleva, care vorbește despre revoltele țărănești, N. Ionescu, care a fost ales în Ploiești, la colegiul III, discutat și cu el despre revoltele țărănești. Cer complet senin, rece. Seara scris. Kaiserul Friedrich mult mai bine.

Luni, 18/30 aprilie

Vreme minunată, rece. Ora 10 la Cazarma Artileriei, inspectat *en detail* Regimentele 2 și 6. Batalioanele de asediu pe jos și la marile tunuri. Regimentul călare etc. După aceea defilează ambele regimente pe jos. Adunat toți ofițerii, comunicat toate observațiile mele. Ora 1 înapoi. Elisabeta nu se simte prea bine. Venit Theodorini. Ora 4 Carp, îmi aduce textul tratatului cu Italia. Ora 5½ audiențe. Seara scris.

Marți, 1 mai/19 aprilie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază Barozzi și Fălcoianu, planul pentru mobilizare. După-amiază audiențe, A. Catargi. Plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, la Cotroceni. Orele 5-7 audiențe. Seara citit. Rece.

Miercuri, 2 mai/20 aprilie

Vreme frumoasă, ceva vânt. Ora 1 Consiliu de Miniștri, discutat problema țărănească etc., există temerea de revolte la Paște, chiar și în Oltenia. După-amiază audiențe, plimbare cu trăsura. Seara Kalinderu.

Joi, 3 mai/21 aprilie

Ceva ploaie și vânt. Înainte de amiază Știrbey și Ghermani. Ora 1½ audiențe. Plimbare cu trăsura. Orele 5½-7 Beldiman, care a venit de la Sofia. În Bulgaria totul este nesigur, Ferdinand Coburg nu este popular în nici un caz.

Vineri, 4 mai/22 aprilie

Vinerea Mare

Enorm de umed. Elisabeta la biserică. Orele 10½-12 Rosetti, discutat despre alegeri. Ora 3 ieșit cu Elisabeta, cu trăsura, bisericile Domnița Bălașa, Sf. Spiridon, Sf. Alexiu, mica biserică nouă Sf. Gheorghe.

Venit furtună puternică. Ora 4 înapoi, complet întuneric. Ora 5½ Ion Ghica. Ora 7½ la Mitropolie, rugăciune și cântări timp de o oră, umed în biserică, apoi ocolire, vânt foarte rece, umed, încă o jumătate de oră rugăciuni, se termină la ora 9. Întors în trăsură deschisă, străzile foarte animate.

Sâmbătă, 5 mai/23 aprilie

Sf. Gheorghe

Mohorât, noaptea ploaie. Cu Elisabeta în grădină. Marghiloman. După-amiaza în Cotroceni, ploaie fină. Ora 5½ Busch, care înmânează scrisoarea de rechemare, merge pentru două luni la Constantinopol, apoi la Stockholm. Ora 7 cinat. Orele 8½-11½ maiorul Schuhmann, discutat fortificațiile de la Focșani. Ploaie. Ora 11¾ plecat cu Elisabeta la Mitropolie. Învierea. Aproape o oră rugăciuni, abia la ora 1 a început liturghia. Elisabeta aproape a leșinat la Evanghelie, a trebuit să plece din biserică, a rămas la mitropolit. La sfârșit, Te Deum de Sf. Elisabeta. Ora 2 se termină. Plecat cu Elisabeta, cu trăsura, la palat. Ploaie. Dejun, 60 de persoane, până la ora 4, mitropolitul, miniștrii, doamne, militari etc.

Duminică, 6 mai/24 aprilie

Sfintele Paște

Ploaie. Înainte de amiază cu Elisabeta, este ziua ei onomastică. Stöhr aici. După-amiază scris. Plouă întreaga zi, prea mult pentru ogoare. În districtul Argeș s-au agitat țăranii. Seara scris.

Luni, 7 mai/25 aprilie

Sfintele Paște

Mohorât și rece. Ora 10 cu Elisabeta la Domnița Bălașa, oficiază mitropolitul, până la ora 11. Plimbare cu trăsura la Șosea. Ora 12 înapoi. După-amiază scris. Ceva agitații în Islaz și Bechet. Ora 5½ dr. Ivert, mare călător, care îmi oferă operele sale. Ora 7 cinat, Elisabeta foarte obosită, devreme în pat. Scris mamei. Ora 9¾ se aude un foc, imediat după aceea un al doilea, un individ a tras focuri de armă înspre biblioteca mare, cioburi de sticlă sunt împrăștiate peste tot, mesele sunt acoperite și ele de cioburi. Începând cu ora 10 vin pe rând toți miniștrii, colonelul Voinescu etc. Atentatorul este arestat, s-a apărat. Rămân toți la mine până la ora 11. Elisabeta doarme, din fericire.

Marți, 8 mai/26 aprilie

Sfintele Paște

I-am relatat Elisabetei treaba de ieri, ea e foarte speriată. Ora 10 venit Barozzi. Ora 11 Marghiloman, care l-a văzut pe atentator, este

un fost condamnat, grațiat de mine. După-amiază plimbare cu trăsura, cu Elisabeta. S-a înscris enorm de multă lume. Primit sute de depeșe din toată țara. Orele 5½-7½ primit pe H. von Bülow[69], foarte plăcut. Seara scris. Elisabeta e foarte obosită.

Miercuri, 9 mai/27 aprilie

Vremea mai bună, încă nori. Ora 10½ Consiliu de Miniștri, discutat din nou problema rurală, până la ora 12. Ora 2 Carp la mine, a semnat tratatul cu Italia, cu Curtopassi. După-amiază audiențe. Plimbare cu trăsura, cu Elisabeta. Orele 5-7 Kalinderu, care a fost la țară. Acolo domnește încă o oarecare agitație. Seara scris până la ora 10½. Barozzi cu Schuhmann la Focșani, pentru fortificații.

Joi, 10 mai/28 aprilie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază Maiorescu și Ghermani. După-amiază la ora 2 audiență oficială pentru Bülow, ca ministru plenipotențiar german, care apoi e primit de Elisabeta. Mitropolitul la mine. Ora 3 plecat cu trăsura la Cotroceni, acolo Stöhr. Ora 5 înapoi. Elisabeta are febră mare. Ora 10½ cu Elisabeta la balul Eforiei, tombolă, Societatea „Elisabeta”, acolo până la ora 1, foarte gol. Miniștri, câțiva ambasadori, doamne și domni din Societate.

Vineri, 11 mai/29 aprilie

Vreme senină, barometrul coboară. Ora 10½ Rosetti. În Romanați ceva agitații. După-amiază Carp, Barozzi. Ora 3 primit pe doamna Bülow[70], cu Elisabeta, este foarte agreabilă, fiica lui Minghetti. Audiențe, Pache Protopopescu[71] în calitate de locțiitor al primarului. Elisabeta seara la teatru, scris.

Sinaia

Sâmbătă, 12 mai/30 aprilie. București – Sinaia

Foarte mohorât, ploaie și frig. Ora 9¾ cu Elisabeta la gară, miniștri, Pache Protopopescu, doamne etc. Conversat o jumătate de oră, plecat cu trenul special, plouă tare, cu noi Duca și prefectul de Prahova, Vlahuță, dejunat în vagon. Ora 1¼ în Sinaia, ploaie. Mers cu trăsura direct la castel. Orele 4-6 plimbare pe jos, cu Stöhr și Knechtel, pe noile poteci și drumuri prin pădure. Ora 7 cinat. Seara biliard cu Robescu până la ora 10. Vremea mai bună, zăpadă pe munți. Slăniceanu și Romalo de asemenea cu noi.

Duminică, 1/13 mai. Sinaia

+8°R, nori, pe munți cad fulgi de zăpadă. Ora 9 cu Elisabeta pe noile poteci din pădure. Ora 11 cu Stöhr la construcția nouă (spălătorie),

întors pe la mănăstire, nori lăsați. Venit colonelul Bibescu[72]. Întreaga după-amiază ploaie puternică. Cu Elisabeta. Ora 7 cinat. Seara cu colonelul Bibescu. S-a întrerupt lumina electrică.

Luni, 2/14 mai

Vreme frumoasă, răcoare. Înainte de amiază, cu Elisabeta și Stöhr la prima cascadă. După-amiază scris. Hotărât cu Knechtel noul debit al Peleșului. Răcoare. Ora 7 cinat. Seara biliard, conversat cu colonelul Bibescu.

Marți, 3/15 mai

Chiciură. Vreme minunată. Promenadă cu Elisabeta și cu Stöhr la noua construcție a spălătoriei. Cu colonelul Bibescu până la ora 12. Ora 1 dejunat. Audiență, Xenopol[73] din Iași. După-amiază cu Knechtel și Stöhr. Bibescu la București. Seara biliard. Barometrul se ridică. În țară liniște.

Miercuri, 4/16 mai

Vreme minunată, aer curat. Promenadă cu Elisabeta și Stöhr, mai târziu cu Knechtel. Ora 1 dejunat în pavilionul de vânătoare. Elisabeta rămâne acolo toată ziua. Promenadă cu ea între orele 4½ și 7. Biliard.

Joi, 5/17 mai

Vreme minunată. Vânt. Ora 9 cu Elisabeta la pavilionul de vânătoare. Orele 12-1 scris. Dejunat în pavilionul de vânătoare. După-amiază Fotino, administratorul meu de la Poiana Țapului. Ora 4 în pavilionul de vânătoare, ceai, apoi promenadă cu Elisabeta. Seara biliard cu Robescu. Agitații țărănești în Roman.

Vineri, 6/18 mai

Vreme minunată, ceva vânt rece. Ora 9½ cu Elisabeta în pădure, apoi la construcția nouă, înapoi pe la mănăstire. Ora 1 *lunch*, invitat pe profesorul pictor Paulsen[74] și pe dr. Stinde[75] din Berlin, care au sosit din Orient. Le-am arătat castelul, sunt cunoscători, la ora 4 ceai în pavilionul de vânătoare. Seara toți la masă, până la ora 10. Biliard. Răcoare.

Sâmbătă, 7/19 mai

Vreme minunată, fără nori, ceva vânt. Cu Elisabeta până la prima cascadă. Ora 11½ înapoi. Ora 12½ Schuhmann, îmi prezintă planurile pentru Focșani. Ora 1 cu el la pavilionul de vânătoare, dejunat acolo. Orele 2½-5½ discutat cu maiorul Schuhmann despre fortificațiile de la Galați. El rămâne la masă. Promenadă cu Elisabeta. Seara biliard. Aer minunat, nu sunt nori, puțin rece. În țară e liniște.

Cotroceni

Duminică, 8/20 mai. Sinaia – București

Vreme minunată. Orele 9-11 promenadă cu Elisabeta prin pădure și la pavilionul de vânătoare. Scris. Ora 12¾ *lunch*. Ora 2½ plecarea, Schuhmann, căpitanul Müller etc. la gară, Duca și Carp călătoresc împreună cu noi. Foarte cald, ogoarele sunt în stare foarte bună. Ora 5½ sosirea în Cotroceni, miniștri, doamne, multă lume, Fleva, Pache etc. la gară. Un sfert de oră cerc. Barozzi la mine. În grădină cu Elisabeta, totul e verde proaspăt.

Luni, 9/21 mai

Vreme minunată. Cu Elisabeta în grădină. Ora 10½ Rosetti și Maiorescu, până la ora 12. Orele 2-4 audiențe, apoi la tragerile armatei. Acolo toți ofițerii străini (atașații militari). Ora 5 vine Elisabeta, împărțirea premiilor. Vreme răcoroasă, plăcută. Defilarea trupelor. Mers în turelele blindate. Cu Elisabeta, la ora 6½, spre Cotroceni. Cinat. Seara în grădină. Vremea pare să se strice.

Marți, 10/22 mai
Sărbătoarea națională

Ploaie toată noaptea. Ora 8 se înseninează. Ora 9½ cu Elisabeta la palat, soare fierbinte. Ora 10¼ plecarea de la palat, în ținută de gală, spre Mitropolie, trupele postate. Te Deum, de față miniștri, foști miniștri etc. Ora 11 se termină. Cu Elisabeta la mitropolit, primit Sinodul. Eu încalec și pornesc, înaintea generalilor și atașaților militari, spre bulevard, prin fața trupelor aliniate. Defilarea școlii și Armatei, care se prezintă excelent, enorm de umed. Ora 12½ înapoi la palat. Dejunat cu Elisabeta și cu doamnele. După-amiază în palat. La ora 4 a izbucnit o furtună puternică, cu grindină, complet întuneric. +10°R. Ora 6 mare dineu, 70 de persoane, invitat toți foștii miniștri din ultimii 22 de ani. Mitropoliții, Fleva, Kretzulescu, N. Ionescu, Sturdza, Stătescu, Pherekyde, Duca, Vernescu, Cariadi etc. Eu țin un lung toast și apelez la unitate. Cuvântarea mea face o impresie adâncă asupra tuturor celor prezenți. Mitropolitul primat răspunde. După aceea, cerc îndelung, până la ora 8¾. Ora 9 ovații cu facle, vânt rece pe balcon, primit delegații. În oraș iluminație parțială, vremea este însă urâtă, frig. Ora 10½ plecat cu Elisabeta, în trăsură închisă, la Cotroceni. Ora 11 în pat. Primit enorm de multe depeșe.

Miercuri, 11/23 mai

Vreme rece, neprietenoasă, ploaie cu vânt, care ține toată ziua. Ora 10 plecat cu Elisabeta în oraș. Consiliu de Miniștri până la ora 12½. După-amiaza singur. Frig. Orele 5-7 Kalinderu. Seara citit. Elisabeta la teatru până la ora 12. +6°R.

Joi, 12/24 mai

Vreme frumoasă, răcoare. Orele 9-10 cu Elisabeta în grădină. Știrbey și M. Ghermani la mine. După-amiază audiențe, Lascelles[76], Delmoral[77] etc. Ora 4½ plecat cu Elisabeta la Arsenal, acolo toți miniștrii, generali, ofițerii străini atașați, maiorul Schuhmann, doamne etc. Vizitat întregul stabiliment în detaliu, până la ora 7. S-au servit răcoritoare într-un pavilion etc. Vânt rece și nori. Seara scris și citit până la ora 10½. Noapte foarte rece.

Vineri, 13/25 mai

Vreme minunată, cam rece. Orele 10½-12½ Rosetti. Orele 2-4 audiențe. Orele 5-6 căpitanul Schneider. Seara cu Elisabeta. Nunta lui Heinrich al Prusiei[78].

Sâmbătă, 14/26 mai

Vreme minunată, ceva vânt. Cu Elisabeta în grădină. Carp și Marghiloman la mine. După-amiază audiențe. Ora 5½ la palat. Seara citit. Barometrul coborât.

Duminică, 15/27 mai

Frumos, vânt plăcut, ora 9¾ la capela episcopală, la arhiepiscop. Ora 11 înapoi. Audiențe. Ora 1½ cu Elisabeta la curse, care țin până la ora 5½, apoi la ora 6¼ în Cotroceni. Seara citit. Rece.

Luni, 16/28 mai

Frumos, nu prea cald. Înainte de amiază Maiorescu. După-amiază audiențe. Seara cu Elisabeta. Vânt.

Marți, 17/29 mai

Înnorat, rece. Ora 10 cu trenul special de la Cotroceni la Jilava. Vizitat fortul. Pe calea militară spre Chiajna, prin Broscoești, Măgurele, Bragadiru, Domnești. A început construcția fortului. Peste Dâmbovița la Chitila, vizitarea fortului, dejunat, Schuhmann acolo. Ora 3 mai departe pe calea militară, Mogoșoaia, Tunari, Ștefănești, Afumați, construcția forturilor înaintată. Peste Colentina pe podul de la Cernica. Ora 7 spre Cotroceni, prin Pantelimon. Ora 8 Elisabeta la gară. Inspecție interesantă.

Miercuri, 18/30 mai

Vânt rece. Ora 10 în oraș. Consiliu de Miniștri până la ora 12½. Cu Elisabeta la Cotroceni. După-amiază audiențe. Orele 5-7 Bülow. Seara foarte frig. Kaiserul Friedrich este bine. Ceva agitații în Roman și Vaslui.

Joi, 19/31 mai

Rece, acoperit. Orele 9-10 Stöhr, a venit de la Sinaia, unde a fost ploaie și frig. Ora 11½ M. Ghermani. După-amiază audiențe. Seara furtună. Ora 9½ Kalinderu, deoarece în Dobrovăț amenință agitații, el pleacă acolo. Rece.

Vineri, 1 iunie/20 mai

Frumos, rece. Ora 10½ Hartley[79], apoi ministrul de Război. După-amiază audiențe până la ora 5. La palat. Luat pe Elisabeta, plecat la Cișmigiu, unde este o serbare de binefacere, acolo până la ora 7½, cumpărat diferite lucruri de la tarabe. Mulți copii acolo. Rece.

Sâmbătă, 2 iunie/21 mai

Sf. Constantin și Elena

Ziua morții lui *papa*, 3 ani. Ora 10½ Carp, ora 11½ Marghiloman. După-amiază audiențe. Împărăteasa Augusta îmi telegrafiază, îmi trimite un lanț pentru ceas, din moștenirea kaiserului Wilhelm. Orele 5-7 Gottereau[80], pentru modificările de la Cotroceni, care pot ajunge până la 400.000 de franci. Seara în grădină cu Elisabeta. Vânt puternic.

Duminică, 3 iunie/22 mai

Vreme minunată, răcoare, vânt. Înainte de amiază, orele 10½-12½, audiențe. La ora 1½ generalul Cernat, apoi mers cu trăsura la palat, luat pe Elisabeta, la curse, care țin până la ora 5¾. A. Catargi a câștigat premiul meu de 4.000 de franci. Cu Elisabeta în Cișmigiu, unde e mare mulțime, cumpărat flori de la chioșcuri, acolo până la ora 7¼. Seara foarte rece.

Luni, 4 iunie/23 mai

Rece, acoperit. Înainte de amiază Rosetti, în Moldova mici agitații țărănești. Maiorescu până la ora 1. După-amiază audiențe. Orele 5-7½ inspectat Regimentul 1 Geniu, exersat, în cazarmă, gimnastică etc. Ceva ploaie. Seara rece.

Marți, 5 iunie/24 mai

Vreme minunată, nu e cald. Înainte de amiază Barozzi, Berindei, Fălcoianu, discutat despre fortificațiile de la București și Focșani. După-amiază audiențe. Orele 5-7 generalul Florescu, care e foarte plăcut. Seara cu Elisabeta în grădină.

Miercuri, 6 iunie/25 mai

Foarte umed. Ora 10 mers cu trăsura la palat. Ora 10½ Consiliu de Miniștri, problema țărănească etc. Dejunat cu Elisabeta, invitat și pe Paul Lindau[81], conversat cu el până la ora 3. Până pe la ora 5 în palat. Ploaie și vânt. Orele 5-7 audiențe la Cotroceni, foarte rece. Seara scris până la ora 11. Elisabeta la concert.

Joi, 7 iunie/26 mai

Vreme minunată, nu prea cald. Elisabeta în oraș până seara. Ora 11 mitropolitul primat, apoi ministrul de Finanțe Ghermani, va fi posibil să facem în Berlin un împrumut de 100 de milioane. După-amiază audiențe. Ora 4 se face complet întuneric, vânt rece și puternic, care suflă toată seara, mai târziu din nou ceva mai senin. Pentru alegerile municipale în București s-au înțeles cu Fleva. Opoziția are propria ei listă. Pasiunile devin puternice.

Vineri, 8 iunie/27 mai

Vreme foarte rece, furtunoasă, +9°R. Noaptea ploaie, complet acoperit. Orele 10-12 Rosetti, agitațiile țărănești din Moldova au fost potolite. După-amiază audiențe. Orele 5-7½ inspectat Regimentul 2 Infanterie și Batalionul 3 Vânători. În cazarmă. Seara scris, rece.

Sâmbătă, 9 iunie/28 mai

Vreme mai blândă, acoperit. Pregătiri pentru serbare. Ora 10½ Marghiloman. Ora 12 locotenent-colonelul Crăiniceanu, care îmi prezintă tipul său de fort. Orele 2-4 audiențe. În palat. Stöhr aici. Plecat cu trăsura, cu Elisabeta, la Cotroceni. Rece și senin.

Duminică, 10 iunie/29 mai

Ceață, mai târziu senin. Ora 10 la capela episcopală. Palat. Ora 12 Cotroceni, enorm de umed, iar vremea e foarte amenințătoare, furtună în aer. Ora 1½ generalul Cernat. Pe la ora 3 sosesc primii oaspeți și copiii. Ora 3¾ în grădină, foarte plin. Ora 4 începe serbarea copiilor cu o procesiune în care apare și Elisabeta. Împărțirea jucăriilor, muzică, dansuri, surprize, bufet, 300 de copii și 600 de persoane. Vremea foarte plăcută, ținut până la ora 7. Toți sunt foarte mulțumiți. Multe costume frumoase etc. Ora 10 în pat.

Luni, 11 iunie/30 mai

Dimineața la ora 7 ploaie torențială, mai târziu mai bine. Elisabeta în oraș. Orele 10½-12 Maiorescu. După-amiază audiențe. Ora 5 inspectarea recruților Regimentului 6 Dorobanți. Vreme frumoasă, ceva vânt. Ora 6½ înapoi. Regimentul foarte bun. Seara scris. Nori groși.

Marți, 12 iunie/31 mai

Vreme rece, vântoasă. Ora 10½ Carp, apoi Barozzi și Fălcoianu, planul de mobilizare. După-amiază audiențe, scris. Seara Stöhr. Liteanu îmi telegrafiază că împăratul Friedrich trece din nou printr-o criză periculoasă.

Miercuri, 1/13 iunie

Cald, ora 10 la palat, Consiliu de Miniștri până la ora 12¾. Dejunat cu Elisabeta. Ora 3 la Cotroceni. Ora 4½ la Băneasa, mers cu trăsura la Zorloaia, inspectat Regimentul 21, vizitat școala, ora 7½ înapoi.

Joi, 2/14 iunie

Înălțarea Domnului

Frumos, cald. Ora 10½ Maiorescu, apoi Marghiloman. După-amiază audiențe. La examene, la școala militară. Orele 5-7 Goluchowsky, ploaie torențială. Seara Kalinderu. Sosit vești foarte rele despre kaiserul Friedrich.

Vineri, 3/15 iunie

Vreme minunată, foarte umed. Ora 10 Elisabeta în oraș. Orele 11-12 Rosetti, apoi acordat audiență lui Kogălniceanu, până la ora 1¾. Dejunat rapid. Ora 2 Bülow îmi aduce o scrisoare de la kaiserul Friedrich, în timp ce îmi sosește vestea morții acestuia. A murit la ora 11¼, mi-a telegrafiat tânărul kaiser. Ora 4 în oraș, Elisabeta acolo. Audiențe. Ora 6 în Cotroceni. Seara citit.

Sinaia

Sâmbătă, 4/16 iunie. Cotroceni – Sinaia

Frumos, vânt puternic. Cu Elisabeta la micul mormânt. Bülow îl înștiințează pe Carp că înmormântarea kaiserului Friedrich are loc fără trimiterea de prinți străini și de ambasadori. Deja luni. Ora 10 acordat audiență lui N. Kretzulescu. Ora 11 plecarea de la Cotroceni, prezenți miniștrii, generalul Cernat etc. Kalinderu merge cu noi până la Buftea. Dejunat în vagon. Ora 2¼ sosirea în Sinaia. Vreme minunată, la biserică, apoi la castel, aici colonelul Bibescu, Stöhr, Knechtel etc. Instalat bancă pe terasă. La noua construcție de jos, de la Peleș. Nou drum până la rezervor. Ora 7 cinat, biliard cu Robescu, până la ora 11 cu Bibescu.

Duminică, 5/17 iunie. Sinaia

Vreme minunată. Înainte de amiază pe terasă. Cu Elisabeta și Stöhr la pavilionul de vânătoare. Ora 12 venit Carp. Ora 1 Curtopassi la

dejun, i-am arătat castelul. Orele 3-6 cu Elisabeta și Carp, copiat tratatul cu Italia, apoi semnat. Carp pleacă la București. Seara mică promenadă. Biliard, conversat cu Bibescu până la ora 11.

Luni, 6/18 iunie

Înmormântarea scumpului kaiser Friedrich în Friedenskirche din Potsdam. Frumos, umed. Înainte de amiază cu Bibescu și Knechtel. După-amiază ploaie torențială. Mică promenadă. Seara biliard. Ploaie. Bibescu la București.

Marți, 7/19 iunie

Frumos, umed. Înainte de amiază cu Knechtel, noile drumuri, adânc în pădure. După-amiază ploaie, promenadă. Seara ploaie torențială. Noaptea furtună. Apele crescute.

Miercuri, 8/20 iunie

Frumos, umed. Înainte de amiază cu Elisabeta, promenadă. Jos la noua construcție, cu Knechtel. După-amiază scris. Ora 4 promenadă. Ora 6½ cu Elisabeta la gară, venit unchiul Adolph cu contele Metternich, tren special din Pesta. Direct la castel. Ora 7 cinat. Seara împreună. Ora 9 primit pe Carp, care trebuie să plece la Berlin pentru împrumutul de 100 milioane. Îi voi da o scrisoare de condoleanțe către kaiserul Wilhelm al II-lea. Ora 11½ în pat. Seara rece.

Joi, 9/21 iunie

Vreme minunată. Ora 8½ dejunat *à trois*, apoi promenadă. După-amiază împreună. Ora 5½ promenadă. Seara venit Kalinderu. Carp a plecat la Berlin.

Vineri, 10/22 iunie

Frumos, promenadă. Ora 11 ploaie. După-amiază din nou senin. Murit la Dresda Maria de Saxa, soția lui Albert de Saxa-Altenburg, fiica prințesei Friedrich Carl. După-amiază promenadă singur. Ora 7 cina. Colonelul Voinescu de față. Semnat scrisoarea către kaiserul Wilhelm al II-lea, pe care urmează să i-o înmâneze Carp. Biliard. Ora 10½ în pat.

Sâmbătă, 11/23 iunie

Mohorât. Ora 7½ primit depeșă că fabrica de postav de la Azuga e în flăcări. Ora 10-10½ promenadă cu unchiul Adolph și Elisabeta până la mănăstire, ceva ploaie. La *lunch* prim-ministrul Rosetti, prințul Știrbey și A. Ghica. Lucrat cu Rosetti până la ora 4½. Orele 5½-6½ promenadă, cu Elisabeta, rece. Ora 7 cinat. Cu unchiul Adolph, mai târziu biliard.

Duminică, 12/24 iunie

Sfânta Treime

Vreme minunată, foarte cald. Ora 9 singur și pe jos la biserică, slujba ține până la ora 10½. Înainte de amiază scris. Câteva persoane la *lunch*. După-amiază promenadă cu unchiul Adolph și Elisabeta. Seara biliard. Rece.

Luni, 13/25 iunie

Sfânta Treime

Vreme minunată. Înainte de amiază împreună. Ora 12½ Marghiloman, care rămâne la *lunch*, de asemenea Rosetti cu soția și Ghermani, până la ora 3½. Seara promenadă, întâlnit pe Bülow, plimbat împreună cu el. După cină cu unchiul Adolph pe verandă. În Berlin primirea Reichstagului de către kaiserul Wilhelm al II-lea în prezența principilor germani. Discurs pacifist.

Marți, 14/26 iunie

Frumos, cald. Cu unchiul Adolph și cu Elisabeta în turn. La construcția nouă, umed. După-amiază promenadă până la prima cascadă. Seara M. Ghica și E. Ghica la masă. Biliard. Venit Stöhr.

Miercuri, 15/27 iunie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază cu Stöhr la construcția nouă. După-amiază Kretzulescu, apoi primit pe Bülow. Promenadă cu unchiul Adolph și cu Elisabeta. Seara împreună. Biliard.

Joi, 16/28 iunie

Enorm de cald. Doamnele fac o mare excursie, Vârful cu Dor etc. La noua construcție cu Stöhr. Dejunat în pavilionul de vânătoare, doar unchiul Adolph, Elisabeta, Robescu și Millo, prefectul de Suceava. După aceea venit Anagnosti din Iași, i-am arătat castelul. Promenadă, furtună mare, ploaie torențială, cinat abia la ora 7½, deoarece doamnele au ajuns târziu. Seara biliard. Ploaie.

Vineri, 17/29 iunie

Umed, vreme frumoasă. Dejunat *à trois*. La noua construcție cu Stöhr. După-amiază scris, nu mă simt prea bine. Seara mică promenadă. Carp a fost primit foarte bine la Berlin, a avut audiență la kaiserul Wilhelm al II-lea, de asemenea la principele Bismarck; a primit Ordinul Vulturul Roșu clasa I. La Viena a vorbit cu Kálnoky. Seara biliard.

Sâmbătă, 18/30 iunie

Vreme minunată. Înainte de amiază plimbat cu unchiul Adolph și cu Elisabeta. Toată după-amiaza acasă, din cauza durerilor de gât.

Seara venit Theodori. Noapte proastă. Furtună și ceva ploaie, foarte umed. Kaiserul Wilhelm al II-lea vrea să meargă la Petersburg. Contele Schlieffer vine abia mâine la București, deoarece a fost mai întâi la Belgrad.

Duminică, 1 iulie/19 iunie

Vreme minunată, vânt. Mai bine, mică promenadă. După-amiază nu prea bine, citit. Promenadă. Seara biliard. Foarte rece, +12°R. Sosit Greceanu.

Luni, 2 iulie/20 iunie

Vreme frumoasă, nori. Ora 11 Rosetti la mine. Ora 12 primirea oficială a contelui Schlieffer, care vine însoțit de căpitanul von Plattenberg spre a-mi notifica urcarea pe tron a kaiserului Wilhelm al II-lea. Din păcate ploaie și întuneric. Ora 1 dejun, invitați Bülow și Wallnitz, cerc până la ora 3. Eu am îmbrăcat uniforma prusiană. Ploaia se oprește. Rosetti la București. Ora 6 contele Schlieffer la mine. Ora 7 cina, din nou invitați Bülow și Wallnitz. Seara fumat, vizitat castelul, muzică.

Marți, 3 iulie/21 iunie

Vremea se strică. Misiunea germană locuiește în castel. Ora 11 la pavilionul de vânătoare cu contele Schlieffer, apoi plimbat împreună cu el, cu unchiul Adolph, cu Plattenberg și cu Metternich. Ora 1 *lunch*. Ora 2½ pleacă contele Schlieffer cu Plattenberg și cu locotenentul Lucasevici, cu poștalionul meu cu 8 cai, la Predeal, iar de acolo mai departe la Brașov și Pesta. Vreme minunată, vânt foarte rece. Orele 3-5 Carp la mine, s-a întors de la Berlin și Viena, unde a fost primit în mod deosebit. Semnat de 5 ori împrumutul de 50 milioane. Ora 5 cu Elisabeta, cu unchiul Adolph și cu doamnele la a doua cascadă. Rece. Seara biliard cu Candiano. Ora 11 în pat.

Miercuri, 4 iulie/22 iunie

Noapte proastă, frig. Înainte de amiază plimbat pe terasă cu Elisabeta și cu unchiul Adolph. La *lunch* Coutouly cu soția și Pache Protopopescu, primarul Bucureștiului. Ora 3½ primit pe ministrul Bülow, care îmi înmânează noile sale scrisori de acreditare.Ora 5½ mică promenadă. Seara biliard. Foarte rece.

Joi, 5 iulie/23 iunie

Ora 7 încep cura cu băi, apoi promenadă. Ora 8¾ dejunat. Înainte de amiază scris. Ora 12½ Maiorescu. La *lunch*, el cu soția și cu doamna Golescu. Orele 5-7 promenadă cu unchiul Adolph și cu Elisabeta, la mănăstire etc.

Vineri, 6 iulie/24 iunie

Sf. Ioan

Baie, promenadă, foarte umed. Înainte de amiază cu Bibescu pe terasă. Ora 12 venit Kalinderu. După-amiază scris. Mai târziu promenadă singur. Elisabeta a ieșit împreună cu ceilalți, s-au întors abia la ora 4½. Seara conversat cu Bibescu și Kalinderu, biliard. Regele Serbiei a cerut divorțul și pretinde ca fiul lui să se întoarcă la Belgrad. Regina ar fi refuzat.

Sâmbătă, 7 iulie/25 iunie

Vreme minunată, baie, promenadă. Înainte de amiază Kalinderu. Ora 12 prefectul poliției, Voinescu. 24 de persoane la *lunch*. După-amiază scris. Kalinderu. Seara încă promenadă. Biliard. Seară minunată, cald.

Duminică, 8 iulie/26 iunie

Vreme minunată, cald, baie, promenadă. Orele 10-11½ Carp, apoi M. Ghermani până la ora 12. Basset. Ora 12¾ Hitrovo, care mi-l prezintă pe noul atașat militar, colonelul Papen, ei rămân la *lunch*, 24 de persoane. După-amiază căpitanul Müller, care s-a întors de la Berlin. Seara, la masă, Carp și Th. Văcărescu, care a fost numit la Viena. Seară umedă. În țară căderi cumplite de grindină, care au provocat pagube de milioane. Ora 11 în pat.

Luni, 9 iulie/27 iunie

Vreme minunată, baie, promenadă. Înainte de amiază scris. Goluchowsky și Wacken la *lunch*. După-amiază audiențe, seara promenadă singur. După cină cu unchiul Adolph pe terasă, cald.

Marți, 10 iulie/28 iunie

Vreme frumoasă, baie, promenadă cu Elisabeta și cu unchiul Adolph. La *lunch* câteva persoane. După-amiază D. Ghica, discutat despre situație și despre Eforie, este foarte deprimat. Promenadă singur. Cinat abia la ora 8, cald.

Miercuri, 11 iulie/29 iunie

Sf. Petru și Pavel

Baie, promenadă, umed. Ora 10, împreună cu Elisabeta și cu unchiul Adolph, inspectat Batalionul 2 Vânători (maior Vidulescu), foarte bine, vânt și praf enorm. Ora 11 se termină. Contele Metternich comandor al Ordinului Steaua României, unchiul Adolph decorează pe Greceanu, Steriadi, Robescu, Candiano și casa. După-amiază audiențe, Bülow cu scrisoare de la kaiser. Marghiloman cu decrete până la ora 6. Cinat la ora 8¾. Biliard.

Joi, 12 iulie/30 iunie

Vreme minunată, foarte cald, baie, promenadă. Înainte de amiază promenadă cu unchiul Adolph. Grajduri. Elisabeta o are pe Kremnitz. Ora 1 *lunch*, împreună până la ora 3½. Ora 4 plecarea unchiului Adolph, cu trenul special până la Chitila, de acolo mai departe spre Viena. Miniștrii Belgiei, Germaniei și Austriei, Carp, D. Ghica la gară. Rămas-bun. Plimbare cu trăsura cu Elisabeta, ceva ploaie. Promenadă. Seara biliard. Noaptea ploaie.

Vineri, 1/13 iulie

Vreme frumoasă, cald. Baie, promenadă. Construcţia nouă, cu Stöhr. Primit pe Carp. Nimeni la *lunch*. Ploaie, mai târziu din nou frumos. Promenadă cu Elisabeta și cu doamnele.

Sâmbătă, 2/14 iulie

Noaptea ploaie, răcoare. Promenadă, baie. Înainte de amiază la construcţia nouă. După-amiază audienţe, ploaie torenţială cu grindină. Seara foarte rece. Cu Elisabeta. Regina Serbiei pleacă din Viena. Prinţul moștenitor al Serbiei pleacă la Belgrad.

Duminică, 3/15 iulie

Frumos, dar foarte rece. Cu Elisabeta pe terasă. Ora 10 Rosetti, care rămâne în Sinaia. Orele 11-1 audienţe. Generalul Manu cu familia la *lunch*. După-amiază lucrat, audienţe. Ora 6 promenadă, la Stöhr. Seara biliard. Kaiserul Wilhelm al II-lea a plecat la St. Petersburg.

Luni, 4/16 iulie

Vreme minunată, răcoare, mai târziu foarte cald. La construcţia de jos, cu Stöhr. După-amiază plimbare cu trăsura, spre Bușteni, vizitat biserica, acolo promenadă. Ora 7 înapoi, foarte obosit, febră. Murit generalul Lecca la Bacău.

Marţi, 5/17 iulie

Febră. Văzut Kremnitz, este pentru străinătate. Elisabeta foarte anemică. Ora 10 Rosetti. Știrbey la *lunch*. După-amiază Stöhr, care merge la București. Seara prinţul moștenitor de Schönberg la masă, conversat cu el până la ora 11. Foarte umed. Dureri de cap.

Miercuri, 6/18 iulie

Enorm de cald. Febră. Hotărât să merg la Gräfenberg, Elisabeta la Sylt. Ora 10½ Carp. După-amiază citit. Mică promenadă. Seara lume la masă.

Joi, 7/19 iulie

Cald, vânt. Înainte de amiază scris. Ora 12 Rosetti, rămâne la *lunch*, este în favoarea unei cure pentru mine. În țară a căzut din nou multă grindină. După-amiază citit, obosit. Seara cu Theodori[82], hotărâm să mergem, eu la Gräfenberg, Elisabeta la Sylt. Telegrafiat lui Schindler.

Vineri, 8/20 iulie

Cald, vânt. Nu prea bine. Înainte de amiază mică promenadă. D. Ghica la *lunch*. Sinaitul a fost înlocuit, pentru fraudă. După-amiază promenadă. Seara obosit. Ora 10 în pat, rece.

Sâmbătă, 9/21 iulie

Rece. Înainte de amiază Rosetti și Carp, rezolvat câteva probleme. La *lunch* câteva persoane. Seara biliard cu Candiano.

Duminică, 10/22 iulie

Vreme minunată, rece. Ora 9 biserică, Sinaitul a fost destituit. Plimbare cu trăsura, cu Elisabeta. Orele 12-1 generalul Barozzi. După-amiază primit pe colonelul von Flieser, care e în Brașov. Seara biliard.

Luni, 11/23 iulie

Frumos. Promenadă. Carp la mine. Orele 12-2 ploaie. După-amiază Stöhr. Seara Carp la masă. Biliard. Răcoare.

Marți, 12/24 iulie

Vreme minunată. Ora 10 Rosetti, ora 11½ Mărgărit. Orele 12-1 Kalinderu. După-amiază Sturdza îndelung la mine, îi recomand să fie mai puțin pătimaș și să nu atace Rusia prea deschis. Basset la mine. Ora 5 Bülow. Orele 6-7 promenadă, cu Stöhr. Seara, la masă, Rosetti cu soția etc.

Gräfenberg

Miercuri, 13/25 iulie. Plecarea din Sinaia

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Basset, Kalinderu. Ora 1 dejunat, înainte de aceasta încă Marghiloman și Barozzi. Ora 2½ cu Elisabeta la gară, enorm de multă lume, doamne, toți diplomații, D. Ghica etc. Ora 2¾ plecarea, miniștrii călătoresc împreună cu noi până la Predeal, Câmpineanu acolo. Rămas-bun. Ora 4¼ plecarea cu trenul special spre Hatvan. Ora 5 Brașov, ora 7 Sighișoara, enorm de cald. Călătorit toată noaptea, clar de lună.

Joi, 14/26 iulie. Szolnok – Gräfenberg

Ora 7 Szolnok, ora 8 Hatvan, dejunat, căldură și praf. Ora 11 Füleck, ora 12 Altsohl, unde calea ferată spre Ruttka este minunată. Kremnitz poziție foarte frumoasă. Ora 3 Ruttka, de-a lungul lui Wary etc. Ora 4 Teschen, enorm de cald. Ora 5¼ Oderberg, 40 de minute, cinat acolo. Furtună, ploaie. Ora 5¾ rămas-bun de la Elisabeta, care pleacă mai departe, spre Sylt, prin Breslau, Berlin și Hamburg, însoțită de Davila și de generalul Greceanu. Eu cu trenul special spre Gräfenberg, în compania lui Theodori și Odobescu. Ora 5½ Schönbrunn, ora 6½ Troppau, ora 7½ Jägerndorf, curând se întunecă, în toate gările foarte mulți oameni, mă salută cu simpatie. Ora 9 în Ziegenhals, teritoriul Prusiei, ofițerii Regimentului 6 Husari prusian mă întâmpină. Ora 10½ în Freiwaldau, pompierii formează spaliere, gara iluminată, mulți oameni, mă întâmpină prefectul și primarul. 20 de minute cu trăsura până la Gräfenberg[83]. Mă întâmpină dr. Schindler, la care locuiesc. Supat. Ora 12 în pat, aer plăcut.

Vineri, 15/27 iulie. Gräfenberg

Sculat la ora 8, vreme frumoasă. Ora 9½ dr. Schindler, discutarea curei. Ora 11½ primit comisia de cură. Elisabeta a ajuns noaptea la Berlin, a rămas acolo două ore. După-amiază promenadă de orientare peste tot, inclusiv pe terenul cu izvoare, până la ora 6. Ora 7 supat. Ora 10 în pat.

Sâmbătă, 16/28 iulie

Ora 8½ prima baie, Schindler de față. Promenadă în pădure până la ora 9. Împărăteasa Victoria a născut un fiu, kaiserul Wilhelm I mi-a telegrafiat știrea. Scris Elisabetei la Sylt. Ora 1 servit masa. M-a vizitat generalul Reinländer. Furtună, rece. Promenadă până seara.

Duminică, 17/29 iulie

Frig și vânt. Baie. Promenadă. Ora 9 pe jos la Freiwaldau, la biserică, o oră. Ora 11½ pe jos înapoi, vânt puternic. Ora 1 servit masa. După-amiază promenadă până la Izvorul Priessnitz. Ora 7 înapoi, supat.

Luni, 18/30 iulie

Ora 7 baie, promenadă, dejunat. Înainte de amiază scris. Ora 2 plecat cu trăsura la Freiwaldau, pentru împărțirea premiilor la Mănăstirea Ursulinelor. Muzică și cuvântări, eu le dau fetelor premiile, până la ora 4, vizitarea mănăstirii. Ora 5 în Gräfenberg. Baie, promenadă. Seara, după cină, încă o mică promenadă. Un ofițer îmi aduce o scrisoare de la împărăteasa Friedrich, alături de scrisorile pe care i le-am trimis eu răposatului kaiser.

Marți, 19/31 iulie

Furtună. Ora 7 baie, promenadă. Înainte de amiază acordat multe audiențe. Durere de cap. După-amiază, la ora 4, baie, apoi pe vârful Neisel, o oră și jumătate până sus. Ora 7¼ înapoi. Supat. Ora 9½ în pat.

Miercuri, 1 august/20 iulie

Noaptea ploaie. Ora 7 baie, promenadă. Scris împărătesei Friedrich. Audiențe. Contele Schweinitz și baronul Wilach din armata prusiană. Leopold pleacă la Sylt, la Elisabeta. După-amiază baie șezând, promenadă, vântos. Ora 7 cinat, plimbare până la ora 9.

Joi, 2 august/21 iulie

Ceață deasă. Ora 6¾ baie, promenadă. Înainte de amiază încă o mică promenadă. După-amiaza scris. Baie, promenadă, ploaie puternică. Ora 5½ înapoi, toată seara acasă. Noaptea furtună.

Vineri, 3 august/22 iulie

Vreme frumoasă. Baie, promenadă, apoi începe o ploaie torențială, cu furtună, frig. Înainte de amiază acordat audiență contelui Merredit, președintele landului Silezia (sediul în Troppau). Întreaga zi ploaie torențială cu furtună, frig. Orele 6-7 mică promenadă singur. +8°R.

Sâmbătă, 4 august/23 iulie

+8°R, vreme minunată. Baie, promenadă, frig. Înainte de amiază în aer liber cu contele Schweinitz. După-amiază baie șezând, promenadă la Freiwaldau, vizitat orașul, de-a lungul pârâului. Ora 7 înapoi, foarte frig, senin.

Duminică, 5 august/24 iulie

Frumos, răcoare. Ora 7 baie. Pe jos, cu un ocol prin Freiwaldau, la ursuline, unde la ora 8 e liturghia cântată. Ora 9 dejunat într-un pavilion de grădină, recitări de poezii etc. Ora 10½ înapoi. Ora 1 la Alexandra de Mecklenburg, care a venit de la Weimar ca să mă viziteze, dejunat în curte. Domnișoarele von Selchow și Baumbach cu noi. Prin prăvălii. Ea pleacă la ora 4. Baie, promenadă, până la ora 7. Vânt rece.

Luni, 6 august/25 iulie

Vreme rece, neprietenoasă, ploioasă. Ora 7 baie, promenadă, la ora 11 din nou. În România arșiță mare. După-amiază primit Societatea doamnelor. Venit Liteanu. Ora 4 baie, singur la Izvorul Boemian. Ora 6 la Freiwaldau pe jos, cu domni și cu Liteanu. Ora 7 sosit

Leopold de la Sylt și Berlin, mers cu trăsura la Gräfenberg. Supat, apoi conversat până la ora 10½. Frig, vânt, vreme întunecată.

Marți, 7 august/26 iulie

Ceață, rece. Ora 7 baie, promenadă, cu Leopold. Ora 8½ dejunat cu el, toată dimineața împreună. Promenadă. Ora 1 servit masa, invitat Liteanu. După-amiază Liteanu, până la ora 4½. Ora 7 promenadă cu Leopold.

Miercuri, 8 august/27 iulie

Vreme minunată. Ora 7 baie. Promenadă cu Leopold. Dimineța împreună, stat în aer liber. După-amiază încă la Freiwaldau, promenadă în parcul de acolo. Ora 7½ înapoi. Seara împreună până la ora 10½.

Joi, 9 august/28 iulie

Vreme minuntă. Baie, promenadă cu Leopold. După-amiază promenadă în pădure, cald.

Vineri, 10 august/29 iulie

Vreme minunată. Baie. Cu Leopold la Izvorul Boemian. Toată dimineața stat afară. Ora 1 servit masa în grădină. Ora 3 a plecat Leopold, spre Sigmaringen, prin Frankfurt. A trebuit să plece din cauza vizitei regelui L. al Portugaliei la Sigmaringen, despărțire tristă. Singur, citit. Ora 4 baie, promenadă spre Bärenstein, întors abia la ora 7½. Obosit, ora 9½ în pat.

Sâmbătă, 11 august/30 iulie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 7 baie, promenadă. Înainte de amiază scris. După-amiază audiențe. Baie, promenadă. Seara domnii ofițeri de la Ziegenhals la supeu, von der Kruscheck și Dubany, până la ora 10. Umed.

Duminică, 12 august/31 iulie

Foarte umed. Ora 6½ baie, promenadă. Ora 9½ la capela cimitirului din Prignitz, liturghie. Ora 11 baie, promenadă. Ora 2 plecat cu trăsura la fotograf, la Freiwaldau, ora 3 în parcul de acolo. Barăci pentru un spital, acolo până la ora 5, luat câte ceva din toate chioșcurile, de 500 de franci. Mers cu trăsura la Gräfenberg. Baie și promenadă până la ora 7. Întâlnit pe domnul Hofmann, conversat îndelung cu el.

Luni, 1/13 august

Enorm de cald. Ora 6½ baie, promenadă, până la ora 8¼. Scris Elisabetei, pentru pregătirile de călătorie. După-amiază la Freiwaldau, prin Böhmisches Dorf. Ora 7¼ înapoi. Vânt.

Marți, 2/14 august

Frumos, cald, vânt răcoros. Ora 7½ baie, promenadă, citit. Ora 11 a venit dr. Schindler la mine. Audiențe. După-amiază la ora 4 la Freiwaldau, vizitat marea fabrică de țesături de in a lui Regensart și Raymann, amândoi domnii mă însoțesc. Acolo până la ora 6½. Mers cu trăsura la Gräfenberg. Încă promenadă, de asemenea seara, după cină.

Miercuri, 3/15 august

Vreme și aer minunate. Ora 6½ baie, promenadă până la ora 8¾. Citit. Promenadă. Elisabeta telegrafiază foarte bucuroasă că poate să meargă la Rin. După-amiază baie, promenadă, cu Odobescu la terenul cu izvoare, până la ora 7. Principele episcop Kopp la mine.

Joi, 4/16 august

Noaptea furtună îngrozitoare, ploaie. Dimineața ceață deasă, +8°R. Ora 6½ baie, promenadă. Ora 12 servit masa. Ora 1 la Freiwaldau, de acolo la Sarbsdorf, acolo vizitat școala profesională pentru lucrări în marmură, mai jos o mare carieră de piatră, foarte interesant, peste tot steaguri și împodobit. Ora 2¾ la Kunzendorf, proprietatea lui Schindler, vizitat carierele sale, grădina, primăria și cafeneaua împodobite. Văzut casa, pompierii în curte. Ora 4½ plecat la Nicolsdorf, poziție frumoasă la calea ferată. Vizitat o mare fabrică, apoi prin Sandhübel, acolo vizitat o fabrică de hârtie. La Freiwaldau, apoi Gräfenberg, unde e ceață deasă. Întors la ora 7½.

Vineri, 5/17 august

Ceață, frig umed. Baie, promenadă. Principele episcop Kopp a fost la mine în după-amiaza zilei de 3/15 august, între orele 3 și 4, a venit de la Janersitz doar ca să mă vadă. După-amiază vremea ceva mai senină. Ora 4½ baie, promenadă până la ora 7, frig umed. Retragere cu torțe și foc de artificii. Ora 9 în pat.

Sâmbătă, 6/18 august

Ziua de naștere a kaiserului Franz Josef. Ploaie torențială, frig, vânt. Ora 6½ baie, promenadă până la ora 8. Ora 9 la biserica din Freiwaldau, clerul și autoritățile mă întâmpină. Slujbă religioasă, Te Deum, intonarea imnului național austriac. Totul este împodobit cu steaguri. Ora 10½ înapoi. Ploaia se oprește. Frig. După-amiază contele Schweinitz la mine. Orele 5-6½ promenadă în pădure, răcoare. Depeșă kaiserului la Ischl, cu felicitări călduroase. Elisabeta a plecat astăzi din Sylt, mâine va ajunge în Neuwied.

Duminică, 7/19 august

Rece, cețos. Ora 7 baie, promenadă. Ploaie puternică, mai târziu ceva mai senin. Înainte de amiază citit. Promenadă. Ora 12½ locotenentul von Schönberg de la Regimentul 9 Dragoni la prânz. După-amiază ploioasă. Ora 4½ promenadă. În România lipsă de ploaie.

Luni, 8/20 august

Rece, acoperit. Baie, promenadă. Scrisoare de la Basset, în Broșteni au fost inundații îngrozitoare, care au făut pagube de 80.000 de franci. Promenadă, ploaie. După-amiază vizitat o mină de aur la Freiwaldau. Ora 7½ înapoi, foarte rece.

Marți, 9/21 august

Doar +3°R, vreme minunată. Baie, pe vârful Habisch. Orele 11-12½ promenadă. După-amiază plimbare cu trăsura la Thomasdorf. Rece, dureri de corp. Seara devreme în pat.

Miercuri, 10/22 august

Noaptea ploaie. Frumos, umed. Ora 7 baie, promenadă. Primit pe Cerkez de la Iași, care a venit direct aici, pentru o afacere de arendare. Telegrafiat lui Rosetti. După-amiază vizitat stabilimentul pentru țesături de in al lui Riedel din Freiwaldau. Ora 6½ venit o furtună îngrozitoare, noi ne-am întors deja. Odobescu la manevrele de la Neustadt. Seara și noaptea ploaie.

Joi, 11/23 august

Vremea mai bună, rece. Ora 7 baie, promenadă la izvoare. Înainte de amiază scris. După-amiază la ora 2 la serbarea trăgătorilor la țintă din Freiwaldau. Tras în centru, acolo până la ora 4, le-am dat ca premiu un ceas de aur. Ora 5 baie, promenadă. Ora 7, Odobescu s-a întors de la Neustadt, foarte satisfăcut de exercițiile Brigadei de Cavalerie.

Vineri, 12/24 august

Vreme minunată. Pe vârful Habisch. Scris Elisabetei, plecarea ei la miezul nopții. După-amiază citit. Orele 4½-7½ lungă promenadă până la Bärenstein, Calea Nassau etc. Seară minunată.

Sâmbătă, 13/25 august

Vreme minunată, foarte senin. Ora 7 baie, promenadă. Ora 11 baie șezând, promenadă, cald. Servit masa deja la ora 12½. Ora 1 prin Thomasdorf, Philippsdorf, pe un drum carstic, spre hanul din Rotterberg. Pe jos spre Tăpșanul Brusch, nu ne-am putut apropia, din cauză că a plouat prea mult, întors, o oră și jumătate, foarte cald. Se poate

vedea până adânc în Moravia. Ora 5½ din nou la han, unde mâncăm ceva, înapoi la Gräfenberg, ora 7 acolo. În pasul de sus foarte rece.

Duminică, 14/26 august

Vreme minunată. Ora 7 spre Freiwaldau, prin Bömischdorf. Liturghie la ursuline, dejunat în grădină, tinere fete recitat poezii. Ora 11 în Gräfenberg, baie, promenadă. După-amiaza până la izvoarele gemene. Ora 7 înapoi.

Luni, 15/27 august

Vreme minunată, baie, promenadă. Schindler la mine. După-amiază audiențe. B. Hauptmann, care primește crucea de ofițer a Ordinului Stelei. Ora 4 promenadă prin Göbeltal (baroneasa Stillfried ne arată calea) spre Bömischdorf, de acolo cu trăsura spre Gräfenberg, ora 7½. Depeșă de la Elisabeta.

Marți, 16/28 august

Umed. Ora 6½ baie, promenadă la izvoarele gemene și pe Calea Nassau. Dat lui Schindler crucea de comandor al Ordinului Coroanei. Plimbare pe ploaie. După-amiază audiențe, mulțumiri pentru ordine, Hosan, Krik, Klineck, primarul Schweg. Ora 4½ baie șezând, promenadă. Umed. Ora 6½ supat. Orele 8-9 ovații cu muzică, focuri de artificii și iluminație în fața casei mele. Numeroși oaspeți ai băilor strigă urale în cinstea mea. Schindler la mine.

Miercuri, 17/29 august. Plecarea din Gräfenberg

Ora 4½ sculat, baie, încă întuneric. Orele 5-5½ promenadă, aer plăcut. Dejunat cu Schindler. Ora 5¾ plecarea din Gräfenberg, rămas-bun, primit buchete. Diferiți domni mulțumesc pentru ordine și daruri. La gara din Freiwaldau autorități, muzică. Ora 6 plecarea cu trenul special. Ora 7 în Ziegenhals, de față corpul de trompeți ai Regimentului 2 Ulani, colonel Dinklage, comandantul Regimentului 2 Ulani, ofițeri ai Regimentului 6 Husari etc. 10 minute, cântă muzica, enorm de cald. Ora 8 Jagerdorf. Ora 9 Troppau, mă salută contele Merredit. Ora 10¼ Oderberg, Elisabeta ajunge în același timp de la Neuwied. Dejunăm împreună. Ora 11 plecarea mai departe, cu trenul special, prin Teschen, Ruttka, frumoasa cale ferată prin munți la Kremnitz, Füleck etc. Seara la ora 8 în Hatvan, arșiță mare și enorm de mult praf. Din Hatvan din nou tren special prin Szolnok, Oradea Mare, Cluj. Călătorit toată noaptea, foarte cald.

Joi, 18/30 august. Sinaia

Ora 7¼ în Tövis, servit cafeaua. Sighișoara. Ora 1 în Brașov, arșiță enormă, 10 minute. Ora 2½ sosirea în Predeal, mare întâmpinare,

mitropolitul, toţi miniştrii cu soţiile, D. Ghica, Cernat, mulţi domni şi doamne din Sinaia. Staţionare de un sfert de oră. Ora 3¼ sosirea în Sinaia, mare întâmpinare, corpul diplomatic, toată societatea, de toate culorile, gardă de onoare, nenumărate buchete, steaguri. Cerc o jumătate de oră. Mers cu trăsura la castel, vreme minunată, totul e frumos şi proaspăt. Stöhr aici. Promenadă cu Knechtel. Ora 7 cinat. Biliard cu Şoimănescu. Ora 10 în pat.

Sinaia

Vineri, 19/31 august

Ora 7 baie. Adus apă de la Gräfenberg. Promenadă cu Elisabeta şi Stöhr. Orele 10½-12 Rosetti. Totul merge bine în ţară, recoltă minunată. Orele 2-4 Carp. Stöhr pleacă în străinătate. Promenadă. Seara biliard. Slăniceanu, Greceanu etc. aici. Dr. N. Romalo grav bolnav.

Sâmbătă, 1 septembrie/20 august

Vreme minunată. Ora 7 baie, promenadă, până la ora 8¾. Înainte de amiază cu Elisabeta, care se simte din nou foarte bine. Orele 12-1 generalul Barozzi, hotărât manevrele. La *lunch* Rosetti cu soţia, Barozzi etc. După-amiază scris. Ora 4½ baie şezând. Promenadă cu Elisabeta, apoi cu Knechtel. Ora 7 cinat. Seara biliard cu Şoimănescu.

Duminică, 2 septembrie/21 august

Vreme minunată. Ora 7 baie, până la prima cascadă. Ora 9 cu Elisabeta la biserică. Plimbare cu trăsura. Ora 10½ Rosetti, orele 11-1 Carp, pentru diferite proiecte de lege. După-amiază citit. Baie. Promenadă. Seara biliard.

Luni, 3 septembrie/22 august

Vreme minunată, foarte cald. Ora 7½ baie, promenadă. Înainte de amiază câteva audienţe. Diferite persoane la *lunch*. După-amiază scris. Baie. Promenadă. Seara biliard.

Marţi, 4 septembrie/23 august

Vreme minunată. Baie, promenadă. Ora 11 Carp. Ora 12 G. Ghica[84], din St. Petersburg. Ora 12¾ mitropolitul primat. *Lunch*. După-amiază citit. Baie, promenadă.

Miercuri, 5 septembrie/24 august

Vreme minunată, cald. Baie, promenadă. Dureri nevralgice. Înainte de amiază scris. Depeşă de la împărăteasa Friedrich, care îmi anunţă

logodna fiicei sale Sofia cu prințul moștenitor al Greciei[85]. După-amiază furtună, ploaie. Mai târziu promenadă.

Joi, 6 septembrie/25 august

Umed. Baie, promenadă. Înainte de amiază venit Steriadi de la București. Scris. După-amiază promenadă.

Vineri, 7 septembrie/26 august

Vreme minunată, cald. Baie, promenadă. Orele 12-1 Kalinderu. Scandalul Milan, Zankoff poate fi ruinat din cauza acestuia[86]. Orele 1-2 ploaie torențială. După-amiază baie, promenadă. Seara biliard.

Sâmbătă, 8 septembrie/27 august

Vreme minunată, cald. Baie, promenadă. Orele 10½-1 Kalinderu. Miniștrii sârb și ialian la *lunch*. După-amiază Kalinderu, care pleacă la București. Baie, promenadă cu Elisabeta.

Duminică, 9 septembrie/28 august

Vreme minunată. Baie, promenadă. Ora 9½ Plagino. Ora 10½ Germani, discutat despre buget și impozite. Camerele sunt convocate, pentru a fi dizolvate îndată. Ora 12½ Știrbey. Bülow, Văcărescu etc. la *lunch*. T. Văcărescu până la ora 4½, el pleacă la Viena. Seara promenadă. Biliard.

Luni, 10 septembrie/29 august

Vreme minunată. Baie, promenadă. Înainte de amiază scris. Episcopul de Râmnic la mine. Multă lume la *lunch*. Ora 4½ baie, promenadă cu Elisabeta. Seara din nou lume la masă. Biliard cu Șoimănescu. Venit Steriadi. Multă lume din București.

Marți, 11 septembrie/30 august

Aniversarea Griviței

Vreme minunată, cald. Ora 7 baie, promenadă. Ora 9 biserică, mitropolitul primat, episcopul de Râmnic și vicarul Mitropoliei, liturghie, rugăciune pentru morți, Te Deum. Ora 10½ se termină. Trecut în revistă compania. Voinescu la mine. Ora 12½ mers cu trăsura la cvartirul Batalionului 2 Vânători, decorat. Corpul diplomatic, mulți ofițeri, mitropolitul etc., 100 de oameni la banchet. Discursuri, eu primul toast, generalul Cernat, maiorul Vidulescu. După aceea horă, rămas până la ora 4. Scurtă plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, în pădure. Ora 5 baie, promenadă. Seara mică retragere cu torțe, la gardă.

Miercuri, 12 septembrie/31 august

Vreme minunată, cald. Baie, promenadă. Orele 10-11½ generalii Cernat și Algiu pentru manevre. Mers cu trăsura la gară, luat pe regina

Serbiei[87]. La castel. Ora 1 *lunch*, ea rămâne până la 4, după care pleacă la sora ei, de unde o iau pentru a merge împreună la gară, acolo enorm de multă lume. Trenul pleacă abia la ora 5¾. Seara încă promenadă. Biliard, rece.

Joi, 1/13 septembrie

Vreme minunată, cald. Baie, promenadă. Orele 12-1 Consiliu de Miniștri, hotărât dizolvarea Camerei pentru data de 8/20 septembrie. Alegeri octombrie – 1 noiembrie pentru Cameră. Toți miniștrii la *lunch*, conversat cu ei până la ora 3. Barozzi încă la mine. Ora 4½ baie, promenadă. Șoimănescu mă părăsește, a primit Regimentul 2 Artilerie (București). Perticari[88] în serviciu. Biliard. Violonistul Lubicz[89] aici.

Vineri, 2/14 septembrie

Nori. Ora 7 baie, promenadă. Ora 8 și 20 de minute plecat cu Perticari la Câmpina. Ora 9¼ acolo, prezenți Cernat, Budișteanu, colonelul Algiu și ofițeri din Marele Stat-Major. Mers îndată la diferitele poziții, unde trupele se postează pentru manevre. Ora 12½ la D. Știrbey, unde dejunez. De față prințul A. Ghica, Duca etc. Acolo până la ora 2. Apoi cu Știrbey pe Muscel, ceva ploaie. Ora 3½ din nou la gară, ora 4¾ în Sinaia. Ora 5 ploaie puternică. Seara biliard. Clar de lună.

Sâmbătă, 3/15 septembrie

Vreme minunată. Baie, promenadă. Înainte de amiază scris. Ora 12½ Pache Protopopescu, primarul Bucureștiului. După-amiază câteva audiențe. Prințul de Wales scrie că vrea să ne viziteze pe 2 octombrie. Mici agitații țărănești în districtul Botoșani. Trimis trupe acolo. Ziarele sunt toate mizerabile, acelea care fac propagandă pentru bastardul Cuza sunt ridicole, plătite de ruși. Ora 4½ baie, promenadă. Seara biliard. Răcoare.

Duminică, 4/16 septembrie

Foarte rece, frumos. Ora 7 baie, promenadă. Ora 9 cu Elisabeta la biserică. Plimbare cu trăsura. Orele 11-12½ D. Ghica. După-amiază Philippson, plimbat cu el.

Luni, 5/17 septembrie

Frumos, cald. Înainte de amiază baie, promenadă cu Elisabeta. La *lunch* Vlasov cu soția, născută Beaufremont, fiica lui Valentin Bibescu. Mohorât. Ora 3 plecat la Predeal, uniformă austriacă. Ora 3½ acolo. De față contele Goluchowsky etc. Ora 4 sosit trenul, îndată salutat cu arhiducele Karl Ludwig[90] și arhiducesa Marie Therese[91]. Ora 4½ în Sinaia, întâmpinare la gară. Mers cu trăsura la castel. Gardă de

onoare, care defilează. Apoi mică promenadă *à quatre*. Pavilionul de vânătoare. Ora 7 dineu, 22 de persoane. Seara muzică.

Marți, 6/18 septembrie

Vreme frumoasă, mulți nori. Ora 9 dejunat *à quatre*, vizitat castelul. Orele 11-1 promenadă pe Piscul Câinelui. *Lunch*, 20 de persoane. Ora 3 prezentat Batalionul 2 Vânători. Ora 4½ înapoi. Elisabeta îi citește arhiducesei. Proiectat o vânătoare de urși. Ora 7 cinat, apoi fumat. Ora 9 mare soarea, corpul diplomatic, 60 de persoane, pe terasa mare, până la ora 11.

Miercuri, 7/19 septembrie

Rece, înnorat. Baie, promenadă. Ora 9 dejunat *à quatre*, foarte confortabil. Ora 10½ plecarea la vânătoare de urși. Mers până la Poiana Țapului cu carul cu boi. De acolo, pe jos, pe la cascadă spre Valea Urlătoarea. Dejun în pădure. Ceață deasă, foarte frig. Urcat. Goană de 3 ore, nu am împușcat nimic, un urs a scăpat. Ora 4 se termină. La Poiana Țapului. Ora 5 întoarcerea. Orele 6-7 Marghiloman la mine. Ora 7 cina. Ora 9 festivitate pentru N. Romalo, se dansează, până la ora 11. După cină, îndelung la mine în cameră cu arhiducele și arhiducesa.

Joi, 8/20 septembrie

Sf. Maria

0°R. Brumă. Vreme minunată, foarte rece. Baie, promenadă. Ora 8½ dejunat *à quatre* în pavilionul de vânătoare. Promenadă până la ora 11. Ora 11¾ *lunch*. După aceea fotografiază arhiducesa. Ora 1 plecarea. Multă lume la gară. Noi mergem cu trenul până la Predeal. Munții minunați. Rămas-bun călduros. Ora 2½ înapoi. Carp și Goluchowsky cu noi. Ora 3½ nunta colonelului Voinescu cu N. Romalo. Elisabeta o aduce la biserică, apoi la mine. Mică gustare, vin toate rudele. Orele 5-6 Carp la mine. Seara câteva persoane la masă. Biliard.
La 8/20 septembrie, la prânz, a avut loc în București dizolvarea Camerei alese de Brătianu și R. Mihail. Rosetti a citit decretul. Noi alegeri pe 13 octombrie. Deschiderea noii Camere la 1 noiembrie.

Vineri, 9/21 septembrie

0°R. Brumă multă, care face mari pagube la flori. Ora 7 baie, promenadă cu Knechtel, care pleacă la București. Ora 11-12½ Kalinderu. Multe persoane la *lunch*, la fel seara la cină. Promenadă.

Sâmbătă, 10/22 septembrie

0°R. Vreme minunată. Înainte de amiază scris. Venit generalii, nu au fost invitați la conferință. Orele 3-5 discutat manevrele cu Barozzi, Cernat, Budișteanu, Algiu, Pastia, Costaforu. Seara scris. Biliard.

Duminică, 11/23 septembrie

0°R. Vreme minunată. Baie, promenadă. Ora 10½ D. Ghica. Ora 11½ noul stareț al mănăstirii, Nifon. Orele 12-1 M. Ghermani. La *lunch* A. Lahovari, Fanu etc. După-amiază promenadă. Basset la mine. Seara multe persoane la masă, datorită teatrului, care este programat pentru Wales. Biliard.

Luni, 12/24 septembrie

Vreme minunată, barometrul cade. Louis Grandt aici, pentru cai. Ora 12½ primit pe feldmareșalul-locotenent Szvetency de Nagy-Ohay, noul comandant în Transilvania. Ora 1 *lunch* cu muzică, șeful său de stat-major, colonelul Flieser etc., Schneider cu soția, prințul D. Știrbey cu soția. După-amiază muzică. Ora 4½ i-am lăsat să plece. Mică promenadă, cald.

Marți, 13/25 septembrie

Vreme minunată, baie, promenadă. Ora 10 Bolomey, în Broșteni sunt pagube însemnate. Orele 10½-12¼ Rosetti, vorbit despre alegeri etc. Generalul Fălcoianu mi-a prezentat până la ora 1 călătoria Statului-Major General la Botoșani. După-amiază promenadă, întâlnit pe Bülow, plimbat îndelung împreună cu el. Discutat cu el despre publicarea unei părți a jurnalului kaiserului Friedrich, deplorabil. Seara biliard.

Miercuri, 14/26 septembrie

Vreme mohorâtă, deloc rece. Baie, promenadă. Cu Elisabeta pe terasă. Scris. La *lunch* Bülow, Liteanu etc., conversat până la ora 3. Orele 5-6 promenadă, răcoare, acoperit. Seara încercare cu o proiecție la barăci. Vânt rece.

Joi, 15/27 septembrie

Ceață, rece, barometrul urcă. Înainte de amiază Basset. După *lunch* plecat spre Predeal cu Candiano. La Bușteni vizitat a doua biserică. Ora 3¾ Predeal, ora 4 sosește Wilhelm Wied, de la Brașov, împreună cu von der Reck. Îndată întoarcere, vânt foarte rece și ceață în munți. Ora 5½ în Sinaia, întuneric. Ora 7 cinat. Seara jucat biliard cu Wilhelm, apoi conversat în biblioteca mea până la ora 11½. Kaiserul Wilhelm îmi transmite că rezolvarea definitivă a problemei succesiunii de la noi va slăbi probabil intrigile Rusiei (?).

Vineri, 16/28 septembrie

Vreme întunecată, deloc rece. Baie, promenadă. Înainte de amiază dejunat *à trois*. Promenadă cu Wilhelm. Ora 12½ N. Bibescu la mine, *lunch*, E. Ghica etc. Ploaie. După-amiază scris. Biliard cu Wilhelm. Lume la masă.

Sâmbătă, 17/29 septembrie

Manevre la Câmpina și Băicoi

Ploios. Baie, promenadă, deloc frig. Ora 8¼ dejunat. Ora 9 și 50 de minute plecarea cu trenul special. Elisabeta merge cu noi, atașații militari la gară. Ora 10½ la Podu-Vadului, acolo pe cai. Elisabeta merge cu trăsura la familia Știrbey, unde dejunează. Cu Wilhelm și cu Statele-Majore pe platou, începerea manevrelor. Atacarea pozițiilor a mers prea repede, așa încât într-o oră și un sfert manevrele aproape s-au terminat. Înaintarea aripii stângi a corpului de nord a fost bună. La ora 2 ne-am întâlnit cu toții la cantonul 3 al Telegrafului, Câmpina-Bod. A. Știrbey, M. Ghermani, G. Philippson etc. vin cu Elisabeta. Plecarea la Sinaia, acolo la ora 4. Ceai, scris. Seara biliard.

Duminică, 18/30 septembrie

Frumos, cald. Baie, promenadă. După dejun iarăși promenadă cu Elisabeta și Wilhelm. Scris. Ora 11½ Barozzi, apoi mitropolitul primat, Plagino. Toți la *lunch*, de asemenea atașații militari, Panu, dr. Assaky etc. Cerc până la ora 3. Audiențe până la ora 5. Lascelles, care vine de la Viena. Barozzi și Lahovary pentru manevre. Seara biliard cu Wilhelm.

Luni, 1 octombrie/19 septembrie

Vreme frumoasă, în ciuda barometrului coborât. Baie, promenadă. Ora 9¾ cu Wilhelm la manevrele de la Băicoi, atașații militari cu noi. Ora 11 acolo, pe peron încălecat, cald. Atacuri ale cavaleriei, apoi mers călare până la Băicoi, acolo colonelul Călinescu și generalul Florescu, discutat o oră bătălia, apoi urmărit atacul infanteriei. Ora 2 se termină. Mers călare pe la unele trupe. Ora 3 plecat de la gară. Ora 4 Sinaia. Seara scris. Biliard până la ora 10.

Marți, 2 octombrie/20 septembrie

Soare, deloc rece. Baie, promenadă. Înainte de amiază scris. N. Bibescu (prințul) și Cornescu la *lunch*. După-amiază promenadă cu Wilhelm. Seara biliard.

București

Miercuri, 3 octombrie/21 septembrie. Sinaia – București

Vreme minunată. Baie, promenadă, cald. Ora 11 plecarea cu trenul special, Elisabeta, Wilhelm etc. Dejunat în vagon. Ora 12¾ la cantonul 6, acolo încălecat, enorm de cald, praf și mii de muște. Călărit 10 minute, trecut în revistă 14.000 de oameni. Constituit două divizii

de infanterie și o divizie de cavalerie. Defilarea trupelor o oră, apoi adunat toți ofițerii, 400, și lungă critică, ținut o oră și un sfert. Călărit printre rândurile trupelor. Mare entuziasm. Prin oraș, care e împodobit, spre gară, unde ajungem la ora 4½. Întâpinare. Elisabeta pleacă la Sinaia cu Wilhelm, eu la București. Ora 5¾ acolo, întâmpinare, străzile pline de lume. Ora 6 cinat în palat. Orele 8½-11 Consiliu de Miniștri, enorm de cald.

Joi, 4 octombrie/22 septembrie. București – Sinaia

Vreme minunată, arșiță de iulie. Ora 8 văzut noii cai în grajduri. Ora 8¾ *en gala* la gară, acolo toate autoritățile, gardă de onoare. Ora 9¼ sosit prințul de Wales[92]. Bun venit călduros, primirea oficială, prezentări. Ora 10 la palat. Străzile cu steaguri. Cafea. Ora 11½ cu Wales la mitropolit, pe străzile orașului, cu steaguri peste tot. Ora 12¼ Cișmigiu. Sfințirea jocurilor de apă, cascada, mitropolitul cu cor, multă lume. Ora 1 *lunch* în noul palat. Toți miniștrii și primarul. Ora 2 plecarea la gară. Ora 2½ cu trenul special la Sinaia. Ora 5½ acolo. Elisabeta, Wilhelm, doamne, Coutouly etc. Cor, gardă cu muzică, prezentări. Mers cu trăsura la castel, care e iluminat puternic. Ceai. Ora 7 dineu, 30 de persoane. După aceea fumat cu Wales. Ora 9½ soarea, 50 de persoane, împreună până la ora 11¾. Enorm de cald.

Sinaia

Vineri, 5 octombrie/23 septembrie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 7 baie, promenadă. Ora 9 dejunat *à quatre*. Arătat castelul lui Wales. Ora 1 *lunch*, invitat Bülow. În suită generalul Ellis, Frasco și Wilson. După-amiază plecat cu Wales la Bușteni, vizitat biserica, fabrica de hârtie, foarte cald. Ora 5 înapoi, ceai. Ora 7 cinat *à quatre*, foarte plăcut, fumat până la ora 9. Începerea tablourilor (14). Invitate 100 de persoane. Venit toți miniștrii din București. 50 de persoane, cu copii, în tablouri[93]. Mare supeu, împreună până la ora 12½.

Sâmbătă, 6 octombrie/24 septembrie

Vreme minunată, enorm de cald. Baie, promenadă. Ora 9 dejunat *à quatre*. Ora 11 promenadă la Poiana Stânii, prin Valea Peleșului, 20 de persoane. Acolo o oră, *lunch* câmpenesc, apoi fotografiat. Rămas până la ora 3. Ora 4 ceai în pavilionul de vânătoare, o oră. Ora 7 cina, fumat până la ora 9. Reprezentație de teatru, o piesă engleză și una franceză, jucate foarte bine. Kenedey și Maria Flora. În franceză Mavrocordat, Văcărescu, Davilla etc. Supeu cu 100 de persoane. Ora 12¼ în pat.

Duminică, 7 octombrie/25 septembrie

Vreme minunată, cald. Baie, promenadă. Ora 9 dejunat *à quatre*. Ora 10 toți împreună la mica biserică a mănăstirii, liturghie. Vizitat mănăstirea. Ora 10¼ la barăcile batalionului de vânători, exerciții și defilare, foarte bine. Mers cu trăsura, cu Wales, prin Sinaia. Ora 11¾ înapoi. Ora 1 *lunch*, invitat contele Goluchowsky, împreună până la ora 3. Conversat cu Wales. I-am decorat pe domnii din suita sa. Ora 5½ plecarea la gară. Multă lume pentru rămas-bun. Ora 5¾ plecarea spre Predeal, însoțesc Eliabeta, Wilhelm, doamnele, Alecsandri, Lecomte etc. Ora 6½ în Predeal, întuneric. Totul împodobit. Rămas-bun călduros, Wales e încântat de șederea lui. Merge la Görgeny[94]. Ora 7 din nou în Sinaia, rece. Ora 7½ cinat. Seara biliard cu Wilhelm, Alecsandri și Lecomte. Ora 10¼ în pat.

Luni, 8 octombrie/26 septembrie

Vreme minunată, ceva ceață. Baie, promenadă. Dejunat *à trois*. Conversat cu Wilhelm. Ora 12 venit Rosetti, vorbit despre alegeri, situație etc., de asemenea după masă, până la ora 3. Promenadă cu Wilhelm. Seara biliard *à quatre*.

Marți, 9 octombrie/27 septembrie

Vreme minunată, cald. Baie, promenadă. Înainte de amiază cu Wilhelm, Alecsandri, scris. Ora 1 *lunch*. După-amiază promenadă cu Elisabeta. Seara biliard *à quatre*.

Miercuri, 10 octombrie/28 septembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază cu Elisabeta și Wilhelm. Scrisoare de la Leopold, *tante* Marie e grav bolnavă în Baden, mama s-a dus acolo. Wilhelm s-a logodit la Konstanz cu Marie Therese, fiica lui Trani, nepoata împărătesei Elisabeta[95]. La *lunch* familia Fearrs (americani), care merg la Atena. După-amiază promenadă cu Elisabeta și Wilhelm. Seara biliard.

Joi, 11 octombrie/29 septembrie

Vreme minunată, vânt. Baie, promenadă. Înainte de amiază conversat cu Wilhelm. După-amiază promenadă la Piscul Câinelui. Ora 5 înapoi. Seara biliard.

Vineri, 12 octombrie/30 septembrie

Vreme minunată, apoi ceva ploaie. Beldiman la mine, este supărat din cauza tatălui său, vrea să iasă din corpul diplomatic pentru a putea să lupte contra lui. Conservatorii nu sunt încă uniți. Promenadă cu Wilhelm, rece. Seara biliard. Slăniceanu s-a căsătorit cu Fleva[96], a tripotat cu el.

Sâmbătă, 1/13 octombrie

Vreme minunată, brumă. Înainte de amiază promenadă cu Alecsandri. Multe reclamații privind alegerile. După-amiază promenadă cu Wilhelm. Ploaie. Seara biliard. Kaiserul Wilhelm al II-lea la Roma.

Duminică, 2/14 octombrie

Întreaga zi ploaie. Baie, promenadă. Înainte de amiază cu Wilhelm, conversat. Venit Voinescu și Algiu, ultimul prefect al poliției. Ora 3 Gottereau cu planurile pentru Cotroceni. Ora 4 Dobrescu. Seara biliard.

Luni, 3/15 octombrie

Rece, mohorât. Baie, promenadă. Ora 9½ promenadă cu Elisabeta și Wilhelm. Ora 12 generalul Barozzi. Ora 1 D. Sturdza la *lunch*, apoi conversat cu el până la ora 5, este încă foarte pătimaș și vede un pericol în mișcarea antidinastică. Adunare a partidului la București, cuvântări vehemente împotriva mea, de Blaremberg și P. Grădișteanu. Seara biliard. Sturdza rămâne la masă. Venit Stöhr.

Marți, 4/16 octombrie

Rece, mohorât. Baie, promenadă. Înainte de amiază Stöhr, care s-a întors cu bine din străinătate. Maiorul von Bülow, de la Marele Stat-Major prusian, la *lunch*. După-amiază promenadă cu Wilhelm până la prima cascadă. La Stöhr. Seara biliard, conversat până la ora 11½.

Miercuri, 5/17 octombrie

Mohorât, ceață. Baie, promenadă. Înainte de amiază cu Stöhr la noua construcție, unde totul e gata. Familia Coutouly la *lunch*. După-amiază scris. Seara biliard *à quatre*.

Joi, 6/18 octombrie

Întreaga zi ploaie. Baie, promenadă. Ora 12 venit Kalinderu. Liberalii sunt îndreptați împotriva mea, eu aș fi nerecunoscător, Elisabeta și Slăniceanu i-ar fi răsturnat etc. Stătescu și Pherekyde i s-au plâns lui Kalinderu. Doamna Brătianu ne urăște pe amândoi. După-amiază depeșă de la mama, *tante* Marie Hamilton[97] a murit ieri-seară în Baden-Baden. Mama acolo. Seara biliard. Răcit.

Vineri, 7/19 octombrie

Ploaie și viscol cu zăpadă. Nici o baie, din cauza guturaiului. Înainte de amiază scris. Ora 12½ Știrbey, rămâne la *lunch*, lucrat cu el până la ora 4, sechestru pe calea ferată Iași-Pașcani-Roman, pentru a prelua administrația, semnat decretul pentru aceasta. Seara Bülow cu soția la cină, împreună până la ora 11. Ninsoare.

Sâmbătă, 8/20 octombrie

Nici o baie. Zăpadă, totul alb, ninge în continuare. Dejunat *à trois*, împreună până la ora 11, scris. După-amiază audiențe. Biliard. Scrisoare mamei, în legătură cu *tante* Marie. Seara biliard cu Wilhelm, Alecsandri, Lecomte, conversat cu Wilhelm până la ora 11.

Duminică, 9/21 octombrie

–3°R, vânt din nord. Înainte de amiază Steriadi, Theodori. Ora 12½ Carp, pe care l-am convocat, discutat despre situație, alegeri și Văcărescu (Jean) pentru Belgrad, continuat după-amiază. La *lunch* 18 persoane. Ceva soare. Seara biliard *à quatre*.

Luni, 10/22 octombrie

Ziua de naștere a tânărului kaiser german. Înainte de amiază mică promenadă, în pădure multă zăpadă. Calea ferată Iași-Pașcani-Ițcani a fost sechestrată, va fi administrată de noi. Nenumărate proteste cu privire la alegeri, chiar și de la D. Sturdza din Tecuci, în termeni foarte supărați și provocatori, de asemenea de la Fleva din Brăila, a cărui candidatură nu este anulată, datorită căsătoriei lui cu Slăniceanu. Blaremberg enorm de supărat, s-a despărțit de D. Brătianu. După-amiază biliard cu Alecsandri. Promenadă, nu e frig. Seara biliard *à quatre*.

Marți, 11/23 octombrie

Viscol cu zăpadă și soare. Înainte de amiază cu Elisabeta și Wilhelm, scris. Primit multe proteste privind alegerile. După-amiază promenadă cu Wilhelm. Seara biliard.

Miercuri, 12/24 octombrie

–6°R. Începerea alegerilor. Rece, senin. Înainte de amiază promenadă. După-amiaza cu Elisabeta, Wilhelm etc. pe jos spre Poiana Țapului, munții minunați, complet albi. Ora 5 înapoi. Seara biliard. Alegerile de la colegiul I în majoritate conservatoare. Toți miniștrii au fost aleși, de asemenea câțiva liberali.

Joi, 13/25 octombrie

–2°R, vreme minunată. Baie, promenadă. Wilhelm la vânătoare de urși. Înainte de amiază promenadă cu Alecsandri. După-amiază scris. Ora 5 întors Wilhelm. Ceai. Seara biliard.

Vineri, 14/26 octombrie

–1°R. Baie, promenadă. Înainte de amiază cu Wilhelm și Elisabeta. Ora 12 generalul Barozzi. Alegerile se desfășoară normal în toate circumscripțiile. Conservatorii preponderenți. Dintre național-liberali

aleși doar foarte puțini. Primit reclamații și de o parte, și de alta, guvernul pare să fi obținut o mare majoritate. În Iași aleși Panu și Aslan, o rușine. După-amiază promenadă, rece. Seara biliard.

Sâmbătă, 15/27 octombrie

Vreme minunată. Baie, promenadă. Înainte de amiază plimbat cu Alecsandri. După-amiază biliard cu Wilhelm. Ora 6 venit Bamberg de la Paris. Seara biliard *à quatre*.

Duminică, 16/28 octombrie

Vreme minunată. Înainte de amiază promenadă în fața castelului, până la ora 10. Bamberg etc. După-amiază biliard. Orele 5-7 Bamberg la mine. Seara biliard *à quatre*. Sturdza reclamă, într-o lungă depeșă din Tecuci, imixtiuni în alegeri. Alegerile pentru Senat, la colegiul I, majoritatea necunoscuți.

Luni, 17/29 octombrie

Ceva ceață, deloc frig. Baie, promenadă. Înainte de amiază plimbat cu Elisabeta și Wilhelm. După-amiază contele Goluchowsky la mine, pleacă pentru trei luni în concediu. La *lunch* el și D. Știrbey cu soția. După-amiază muzică. Seara biliard. Alegerile la colegiul II pentru Senat au ieșit în favoarea conservatorilor. În București A. Florescu și Gr. Alexandrescu, în Iași Mârzescu.

Marți, 18/30 octombrie

Vreme minunată, de-a dreptul cald. Baie, promenadă. Wilhelm, la ora 8½, la Câmpina, la Știrbey, pentru vânătoare. Înainte de amiază plimbat îndelung cu Bamberg. După-amiază citit. Orele 5-7 Bamberg. Seara biliard *à trois*.

Miercuri, 19/31 octombrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază pe terasă cu Elisabeta și Bamberg. Ora 12 Kalinderu. Ora 12¾ colonelul Algiu, în București totul e liniștit. La Foișor, unde luăm dejunul, invitat pe Vernescu împreună cu fiul său. Pe jos la castel, arătat totul lui Vernescu, el e mulțumit de alegeri, e împotriva miniștrilor, îmi spune că conservatorii preiau doar armata și politica externă. Seara biliard *à trois*. Înainte de aceasta, Kalinderu.

Joi, 1 noiembrie/20 octombrie

Vreme minunată. Baie, promenadă. Cu Bamberg. Ora 11 Kalinderu. Ora 12 Rosetti și Carp. Tratat în legătură cu intrarea colonelului Lahovary ca ministru de Război. Miniștrii cred că au majoritatea. 22 de persoane la *lunch*. Orele 3-5 tratat cu cei doi miniștri în

legătură cu situația. Orele 6-7 Bamberg. Seara biliard. Kogălniceanu ales în Iași. Wilhelm mai rămâne la vânătoare.

Vineri, 2 noiembrie/21 octombrie

Cam acoperit, dar complet cald. Baie, promenadă. Wilhelm se va întoarce sâmbătă seara sau duminică dimineața, însă eu trebuie să merg duminică la București. Înainte de amiază cu Bamberg. Luat masa în aer liber. D. Cuza, bastardul cel tânăr al principelui Cuza, s-a împușcat la Ruginoasa. După-amiază citit. Bamberg la mine. Seara biliard. Regele Olandei pe moarte.

Sâmbătă, 3 noiembrie/22 octombrie

Vreme minunată, brumă, vânt rece. Înainte de amiază cu Alecsandri, apoi cu Bamberg. Bamberg pleacă după-amiază la București, pentru a mă aștepta acolo. Fără știri de la Wilhelm, care e la vânătoare cu Știrbey. Seara biliard. Lecomte pleacă. Ora 10 în pat.

București

Duminică, 4 noiembrie/23 octombrie. Sinaia – București

Ora 7 sculat, baie. Ora 8 plecat cu trăsura la gară, vreme frumoasă și rece. Ora 8½ plecarea spre București, prin Ploiești, acolo mică întâmpinare, cald. Ora 11 și 50 de minute sosirea în București, la gară miniștri etc., mers cu trăsura la palat. Dejunat. Stöhr aici. Ora 1½ venit Bamberg, cu el prin întregul palat. Ora 3 plecat cu trăsura la regina Serbiei. Rece, nu am întâlnit pe nimeni. Ora 5 Barozzi, care vrea să se retragă de la minister. Ora 5½ Carp, colonelul Lahovary nu vrea să accepte, dacă nu devine general. Seara Bamberg la cină, până la ora 10. Wilhelm Wied a ajuns în Sinaia abia la ora 5, au fost împușcați doi urși. El nu vine imediat aici, așa încât mă întorc marți la Sinaia. Neimportant să vină aici.

Luni, 5 noiembrie/24 octombrie. București

Ora 8 dejunat. Stöhr aici. Orele 10-12½ Consiliu de Miniștri, discutat discursul Tronului, finanțele. Bugetul nu poate fi echilibrat. Ora 1 Bamberg la mine. Audiențe. Ora 5 D. Ghica, este puțin supărat din cauza sechestrării căii ferate de la Iași, eu îl aprob, și în problema Eforiei, de unde vrea să demisioneze. Ora 7 Bamberg la masă, conversat toată seara cu el. În Sinaia a nins. Seara destul de frig. Împăratul și împărăteasa Rusiei au ajuns în Petersburg, mare întâmpinare, ca mulțumire că nu au fost răniți în accidentul de cale ferată.

Marți, 6 noiembrie/25 octombrie 1888. București – Sinaia

Întunecat, frig. Ora 6½ sculat, ora 7 dejunat, ora 7½ plecarea cu trenul normal, miniștrii la gară. Ora 9½ Ploiești, ninge, frig umed. Ora 11¾ sosirea în Sinaia, foarte rece și viscol cu zăpadă. Conversat cu Wilhelm și Elisabeta. Ora 1 *lunch*. Biliard cu Wilhelm. Seara sosit la Sinaia Bamberg și Stöhr. Biliard *à quatre*.

Sinaia

Miercuri, 7 noiembrie/26 octombrie

Sf. Dimitrie

Viscol puternic cu zăpadă, totul alb, –5˚R. Baie, fără promenadă. Înainte de amiază Stöhr. La *lunch* Gr. Ghica, pleacă ministru plenipotențiar la Berlin, și Jean Văcărescu, care pleacă ministru plenipotențiar la Belgrad. Orele 5-7 Bamberg. Seara biliard *à quatre*. Ninge în toată țara.

Joi, 8 noiembrie/27 octombrie

Zăpadă mare, ninge toată ziua. Înainte de amiază plimbat cu Knechtel. Mama ezită să vină, din cauza zăpezii. La *lunch* Rosetti-Solescu. Biliard cu Wilhelm. Stöhr la mine, scris. Ora 5½ Bamberg. Seara biliard. Rămas-bun de la Alecsandri.

Vineri, 9 noiembrie/28 octombrie

Zăpadă mare, –6˚R, ninge în continuare. Alecsandri a plecat. Înainte de amiază cu Wilhelm și Elisabeta. La ora 12½ și între orele 5 și 6 Maiorescu, pentru discursul Tronului, pe care îl revizuim de la un capăt la altul. Orele 5½-7 Bamberg. Seara biliard. Frig.

Sâmbătă, 10 noiembrie/29 octombrie

Vreme frumoasă, soare, –7˚R. Înainte de amiază cu Wilhelm, Elisabeta, apoi promenadă singur. Zăpadă mare, aer plăcut. După-amiază cu Wilhelm și Bamberg. Scris. Seara biliard.

Duminică, 11 noiembrie/30 octombrie

–8˚R, mai târziu soare. Înainte de amiază promenadă, aer plăcut. Elisabeta și Wilhelm au mers cu sania. La *lunch* D. Știrbey cu soția, 20 de persoane. Biliard cu Wilhelm, Știrbey și Lecomte. Ora 5½ Bamberg la mine. Seara biliard cu Wilhelm, Știrbey etc., împreună până la ora 10½.

București

Luni, 12 noiembrie/31 octombrie. Sinaia – București

Vreme frumoasă, –7°R. Baie. Ora 7½ dejunat. Cu sania la gară. Ora 8½ plecat cu Wilhelm la București, rămas-bun de la Elisabeta în castel. Ora 10 Ploiești, câteva persoane la gară. Ora 11¾ în București. Frig, acoperit, miniștrii etc. la gară. Cu Wilhelm la palat, dejunat *à deux*, vizitat palatul. Orele 2-4 Consiliu de Miniștri, stabilit definitiv discursul Tronului. Wilhelm merge în vizite. După-amiază rămânem împreună. Ora 7 cinat *à deux*. Seara biliard. Conservatorii, Manu, Vernescu, Lahovary etc. nu vor încă să se supună. L. Catargiu îi împinge. Presa Partidului Național-Liberal e complet infamă, D. Brătianu nu joacă nici un rol. Ziarele sunt, în ansamblu, mai puțin josnice.

Marți, 1/13 noiembrie. București

Deschiderea Camerei

–6°R, senin. Ora 7½ sculat. Ora 8½ dejunat cu Wilhelm, apoi în noul palat, grajdurile etc., peste tot foarte rece. Ora 12 *en gala* la Cameră, multă lume pe străzi, steaguri. Wilhelm în față. Citit discursul, primit nu prea călduros. Înapoi cu Wilhelm, senin, soare. Ora 2 mitropolitul primat. Colonelul Bibescu foarte bolnav. Numit pe A. Știrbey epitrop la Doamna Bălașa. Ora 3 Rosetti. Cu Wilhelm la Cotroceni, amarnic de frig. Ora 5 Stöhr. Ora 6 cinat *à deux*. Ora 7 la gară, de față miniștrii, Bülow etc. Despărțirea de Wilhelm, pleacă la Neuwied, prin Viena. Ora 7½ înapoi, singur. Devreme în pat. –5°R, vânt tăios.

Miercuri, 2/14 noiembrie. București – Sinaia

–4°R, mohorât. Ora 9 Stöhr. Ora 10 Djuvara[98], care merge la Sofia. Orele 10½ ministrul de Război, apoi Rosetti. Catargiu și Vernescu au fost la el, cer trei portofolii, nu s-a decis încă nimic. Ora 2 generalii, ora 4 Kalinderu. Ora 4½ plecarea la Sinaia, miniștrii la gară, prin Ploiești. Ora 8¼ în Sinaia, Bamberg la gară, clar de lună. Elisabeta și doamnele la castel, în costume românești. Cinat, biliard cu Lecomte până la ora 11. Sauerwein încă aici.

Sinaia

Joi, 3/15 noiembrie

Aniversarea căsătoriei noastre (19 ani)

–8°R, puțin acoperit. Înainte de amiază mică promenadă. La *lunch* venit generalul Greceanu. După-amiază scris. A murit ducele Max

de Bavaria, tatăl împărătesei Austriei. Elisabeta a fost încununată cu premiul Academiei Franceze. Orele 5½-7 Bamberg, iar seara biliard.

Vineri, 4/16 noiembrie

–9˚R, soarele străluceşte frumos. Înainte de amiază promenadă. Venit Stöhr. După-amiază scris. Orele 5-7 Bamberg. Seara biliard. Senatul l-a ales ca preşedinte pe generalul Florescu, împotriva propunerii guvernului, pentru N. Kretzulescu. Conservatorii vor fi acum mai exigenţi.

Sâmbătă, 5/17 noiembrie

–6˚R, vreme minunată. Scris. Mai târziu plimbare cu trăsura, vreme caldă, dezgheţ. După *lunch*, pe balcon, scris. Ora 5 Bamberg, seara biliard. Senatul i-a ales vicepreşedinţi pe Gherasi, D. Rosetti, Boerescu şi Mârzescu.

Duminică, 6/18 noiembrie

–5˚R, vreme minunată, deloc rece. În Bucureşti a izbucnit un incendiu, dimineaţă la ora 4, la grajdurile regale, a ars o întreagă aripă, de asemenea nutreţul. Ora 12 Văcărescu, îmi spune despre conservatori că sunt combinaţi strâns cu junimiştii. După-amiază încă Bamberg la mine, care pleacă la ora 5 spre Paris, prin Bucureşti. Scris. Seara biliard. Moină. Rosetti vine mâine pentru a discuta despre situaţie.

Luni, 7/19 noiembrie

Moină, soare, munţii acoperiţi. Înainte de amiază cu Elisabeta, scris, plimbat puţin. Ora 12 venit Th. Rosetti, situaţia dificilă, L. Catargiu cere trei portofolii, se poartă cam ostil. Criza financiară a fost rezolvată după întoarcerea mea. Ora 3½ Rosetti se întoarce cu trenul special. Orele 5-7 scris. Seara biliard cu Lecomte.

Marţi, 8/20 noiembrie

Vreme minunată, –10˚R, cald. Înainte de amiază lungă promenadă. Invitat la *lunch* toţi ofiţerii Batalionului 2 Vânători, am decorat 6 dintre ei. Promenadă împreună spre Sinaia, aer minunat. A murit prinţul moştenitor de Schönburg, proprietarul palatului Fontanelli din Potsdam, mi-a telegrafiat soţia sa. Seara biliard cu Lecomte.

Bucureşti

Miercuri, 9/21 noiembrie. Sinaia – Bucureşti

Plecarea din Sinaia

–6˚R, vreme minunată, aer plăcut. Cu Elisabeta pe verandă. Promenadă în pădure. Ora 1 *lunch*. Ora 2 plecarea, la gară ofiţeri, Sauerwein,

şcoala etc., cor. În trei ore la Bucureşti, Duca şi Lecomte cu noi. Ora 5 ajuns, mare întâmpinare, foarte multă lume, jumătate de oră cerc. Generalul Florescu preşedinte al Senatului. Orele 6-8 Consiliu de Miniştri, situaţia serioasă, deoarece nici conservatorii, nici Carp nu vor să cedeze. Eu recomand reconcilierea. Ora 8¼ cinat. Seara cu Elisabeta.

Joi, 10/22 noiembrie. Bucureşti

Mohorât, întunecat, ploaie. Până la ora 10 cu Elisabeta, Stöhr aici. Orele 10-11 Consiliu de Miniştri. Miniştrii nu vor fi împotriva alegerii lui Catargiu, însă vor să ridice după aceea problema încrederii. După-amiază audienţe. Ora 5 Rosetti, s-a constituit Biroul Camerei, Catargiu 120 de voturi, Manu, Pogor, I. Isvoreanu etc. Seara citit. Elisabeta la teatru. Criza s-a atenuat, se doreşte să se cedeze.

Vineri, 11/23 noiembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază vizitat grajdul ars. Grădina. Ora 1 Rosetti, eu îl rog să nu pună în Cameră problema votului de încredere. Carp este încă puţin încăpăţânat. Ora 2½ cu Elisabeta la regina Serbiei. Plimbare cu trăsura. Orele 4½-7½ Consiliu de Miniştri, Carp este mai concesiv. Se ia hotărârea de a le lăsa bătrânilor preşedinţiile Camerelor. Împărţirea posturilor întâmpină de asemenea mari greutăţi. Ora 7½ cinat. Elisabeta la teatru. Biliard cu Robescu până la ora 9¾. Ora 10¼ Rosetti, apoi ambii preşedinţi ai Camerelor, Catargiu şi Florescu. Apoi Consiliu de Miniştri, la care iau parte şi preşedinţii, hotărât asupra formaţiei guvernului. Totul decurge fără discuţii până la ora 11. Guvernul se formează, de fapt, din nou. Carp a cedat. Ora 12½ în pat. Elisabeta s-a întors de la teatru la ora 12.

Sâmbătă, 12/24 noiembrie

Vreme minunată. Ora 10 Barozzi, care s-a retras de la Ministerul de Război. Ora 10½ Carp, care acum e liniştit. Rosetti pentru decrete. Ora 11 Vernescu, generalul Manu şi Lahovary, discuţii despre reformarea guvernului sau formarea unuia nou, până la urmă a câştigat ultima variantă: toţi miniştrii vor fi numiţi din nou. Depunerea jurământului, apoi la Elisabeta. Guvernul se prezintă în faţa Camerei. Opoziţia discută numirile. După-amiază audienţe. Lascelles, regina îmi transmite mulţumiri pentru primirea prinţului de Wales. Seara cu Elisabeta la teatru, *Tosca* de Sardan, Sarah Bernhardt, până la ora 1½, joacă foarte bine. Murit Câmpineanu.

Duminică, 13/25 noiembrie

Mohorât, umed. Ora 10 la capela episcopală. Ora 11½ primit pe L. Catargiu, preşedintele Camerei. La Elisabeta. După-amiază audienţe. Seara citit.

Luni, 14/26 noiembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază cu Elisabeta, Stöhr aici. Noul guvern are consiliu. Ora 12 Rosetti, în guvern totul merge destul de bine. Ora 12½ Natalia, regina Serbiei, la *lunch*, rămâne până la ora 3, pleacă în Crimeea. Ora 5 Hitrovo, ora 6 Kogălniceanu, este nemulţumit că la cârmă sunt conservatorii. Seara citit până la ora 11½. Elisabeta la teatru.

Marţi, 15/27 noiembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază Manu, ca ministru de Război, Ştirbey ca ministru de Interne. După-amiază audienţe. Plimbare cu trăsura, aer bun. Seara audienţe. Orele 9½-11 Kalinderu.

Miercuri, 16/28 noiembrie

Ceaţă deasă. Ora 10½ D. Ghica. Nici un ministru. După-amiază audienţe. N. Blaremberg, vicepreşedinte al Camerei, pornit împotriva guvernului. Primit depeşă, că grajdul din Sinaia e în flăcări. Seara ştire că a ars complet. Seara la Stöhr, care pleacă la Sinaia.

Joi, 17/29 noiembrie

Ceaţă deasă. Ora 10½ Marghiloman, ora 10½ Ghermani. Majoritatea nu este disciplinată. Tinerii conservatori îşi încalcă cuvântul. După-amiază citit. Ora 5 Bülow, până la ora 7½. Seara scris. Camera nu a început încă nici o lucrare importantă.

Vineri, 18/30 noiembrie

Ceaţă deasă, mai târziu vreme senină. Înainte de amiază Rosetti, mici dificultăţi în Consiliul de Miniştri, unde încă nu e unitate deplină. Mitropolitul primat pentru Domniţa Bălaşa. Bibescu încă foarte bolnav. După-amiază lungă promenadă în Cişmigiu, vreme de primăvară. Seara Basset raportează despre incendiul de la Sinaia, grajdul e complet ars. Seara scris. În Cameră interpelări în problema ţărănească.

Sâmbătă, 1 decembrie/19 noiembrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Carp. Nu e sigur dacă totul va merge bine. Ora 11½ Vernescu, are idei puţine, vorbeşte despre trimiterea expoziţiei la Paris şi G. Bibescu. Amnistierea ţăranilor, pentru care mă pronunţ eu. După-amiază audienţe, plimbare cu trăsura. Seara Stöhr, care s-a întors de la Sinaia.

Duminică, 2 decembrie/20 noiembrie

Ceţos, ploaie fină. Ora 11 sfinţirea noului spital Colţea, acolo cu Elisabeta, serviciu religios, vizitarea spitalului mare. Ora 12½ înapoi. Orele 2-5 audienţe. Seara citit şi scris. Vânt.

Luni, 3 decembrie/21 noiembrie

Frumos. Ora 10½ Maiorescu, ora 11½ Lahovary, care nu e încă mulțumit, are propria concepție despre stat, problema țărănească etc. După-amiază audiențe. Seara scris.

Marți, 4 decembrie/22 noiembrie

Senin. Înainte de amiază Manu, este foarte rațional în toate. Ora 11½ Rosetti, speră că va merge. După-amiază, orele 2½-4½, lungă promenadă, aer plăcut. Seara Stöhr.

Miercuri, 5 decembrie/23 noiembrie

Frig umed, întunecat, zăpadă și ploaie. Ora 10½ Consiliu de Miniștri, înainte de aceasta Vernescu la mine, pentru problema țăranilor. Discutat în consiliu eventuala amnistiere, consiliul nu este de acord. După-amiază audiențe. Seara scris. L. Catargiu este în Galați, pare să nu fie mulțumit.

Joi, 6 decembrie/24 noiembrie

Ceva zăpadă, umed, întunecat. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. Problema țărănească negociată în Cameră. Catargiu încă absent, pare nemulțumit. Seara scris.

Vineri, 7 decembrie/25 noiembrie

Mohorât, umed. Înainte de amiază Rosetti, situația încă dificilă. G. Bibescu face agitație din cauza Expoziției de la Paris, eu sunt de părere să i se permită organizarea. După-amiază audiențe, scris. Depeșă la Petersburg.

Sâmbătă, 8 decembrie/26 noiembrie

Frumos. Serbarea Ordinului Sf. Gheorghe în Petersburg. Carp la mine, apoi Vernescu. Murit colonelul Bibescu, maestrul meu de vânătoare. Orele 3-4½ promenadă, aer plăcut, a înghețat puțin. Seara Stöhr.

Duminică, 9 decembrie/27 noiembrie

Vreme minunată. Ora 10 capela episcopală, la episcop. Plimbare cu trăsura. Orele 11½-12½ generalul Manu, discutat despre fortificațiile de la Galați, i-am evidențiat necesitatea fortificațiilor. El nu este un potrivnic absolut, crede, de asemenea, că trebuie să fim fortificați împotriva Rusiei. Orele 1½-4½ audiențe. Și Butculescu, pentru Expoziția de la Paris, crede că el este potrivit. Bibescu i-a lăsat președinția generalului Florescu. Seara Elisabeta la teatru. Scris.

Luni, 10 decembrie/28 noiembrie

Aniversarea Plevnei

Vreme minunată, –2°R. Înainte de amiază cu Elisabeta, apoi, la ora 10¾, plecat cu ea la Școala Militară. În curte organizată o coloană de la toate trupele. Slujbă religioasă în aer liber, defilare, miniștrii de față, apoi vizitat Școala Militară. Ora 12 înapoi. După-amiază promenadă. Colonelul Bibescu a fost înmormântat la Cernica. Ora 6½ mare dineu militar, 105 persoane, Elisabeta prezentă, are însă febră mare. Toast. Generalul Manu răspunde. Cerc până la ora 9. Elisabeta foarte rău peste noapte, m-am sculat de două ori. Febră puternică. Noapte proastă.

Marți, 11 decembrie/29 noiembrie

Mohorât și întunecat. Elisabeta încă mai are febră, Theodori aici. Ora 11½ Rosetti, Catargiu înapoi de la Galați. După-amiază acasă. Orele 5-7 Sturdza la mine, este ceva mai liniștit. Seara scris.

Miercuri, 12 decembrie/30 noiembrie

Vreme minunată. Elisabeta este mai bine, însă obosită și fără vlagă. Ora 10½ Consiliu de Miniștri. Senatul a votat adresa. După-amiază promenadă. Seara audiențe.

Joi, 1/13 decembrie

Ceva zăpadă, senin, –4°R. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. Catargiu nu renunță la porto-franco din Galați, adoptă o poziție ostilă. Elisabeta încă obosită. După-amiază promenadă, rece. Ora 5 Rollin-Jaequemyns. Seara scris. –8°R, senin.

Vineri, 2/14 decembrie

–10°R, senin. Ora 11½ Rosetti. După-amiază promenadă. Audiențe. Elisabeta mult mai bine. Seara scris.

Sâmbătă, 3/15 decembrie

Frumos, rece. Ora 10½ Carp, a făcut la Cameră o declarație privind politica externă, care a fost bine primită. Ora 11½ Vernescu. După-amiază promenadă. Seara citit.

Duminică, 4/16 decembrie

Vreme minunată. Ora 11½ primirea adresei Senatului, Florescu o citește. Răspuns. Prezenți Mârzescu în calitate de vicepreședinte, Boerescu, Rosetti etc., toți miniștrii. Cerc. După-amiază audiențe. Murit mad. Oteteleșanu. Seara citit.

Luni, 5/17 decembrie

Mohorât. Înainte de amiază Maiorescu, Lahovary nu a venit (?), el este încă nemulțumit. După-amiază plimbare cu trăsura. Ora 6 Rosetti, dezbatere a adresei la Cameră, Aslan a vrut să anuleze Domeniile Coroanei, însă a obținut doar trei voturi. Seara scris lui Leopold, în privința lui Ferdinand, noi dorim să se căsătorească cu Alix de Hessa[99]. A murit prințul Alexandru de Hessa.

Marți, 6/18 decembrie

Sf. Nicolae

Vreme minunată. Ora 10 la biserica Sf. Nicolae, liturghie, foarte plin, apoi plimbare cu trăsura, cald. Orele 11½-12¾ prințul A. Știrbey ca ministru de Interne. După-amiază audiențe. Orele 5½-7½ generalul Manu, ofițeri cu planuri etc. Seara Elisabeta destul de obosită.

Miercuri, 7/19 decembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază nici un consiliu. Rosetti la mine. După-amiază promenadă. Seara scris. Dezbaterea adresei Camerei, Ionescu și Kogălniceanu au cerut o declarație de neutralitate, care nu a fost adoptată. Ceață, care e de nepătruns.

Joi, 8/20 decembrie

Ceață deasă. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. După-amiază promenadă, frig umed. Seara scris.

Vineri, 9/21 decembrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Rosetti. Adresa Camerei a fost votată, 96 contra 39. Ora 2½ vizitat noul Atheneu. Construcție minunată în interior. De față Esarcu și Gottereau. După aceea plimbare cu trăsura la Șosea. Seara Stöhr, citit până la ora 12. Ceață.

Sâmbătă, 10/22 decembrie

Ceață, întuneric. Înainte de amiază Carp, care e destul de mulțumit de situație. În Bulgaria criză ministerială. Ora 11½ Vernescu. Curtea de Casație l-a condamnat pe generalul A. Anghelescu la trei luni închisoare, pierderea drepturilor civile și plata a 60.000 franci ca daune către stat. După-amiază scris. Orele 5-7 Kalinderu. Seara scris.

Duminică, 11/23 decembrie

Frig umed, întuneric. Ora 11½ primirea adresei Camerei, pe care o citește L. Catargiu, eu răspund. Cerc, de față vicepreședinții Camerei, N. Blaremberg, Cozadini, I. Isvoreanu, apoi mulți deputați, Kalimaki, M. Balș, Ressu etc., toată opoziția antidinastică, toți miniștrii. Ora 12 ia sfârșit. După-amiază audiențe. Seara scris.

Luni, 12/24 decembrie

Ceață, întuneric. Dureri de dinți. Ora 10½ Maiorescu. Ora 11½ A. Lahovary. Orele 3-4½ promenadă, apoi audiențe. Seara scris. Ajunul Crăciunului, telegrafiat acasă.

Marți, 13/25 decembrie

Crăciunul catolic

Ceață, întuneric, mai târziu ploaie, care îngheață. Înainte de amiază prințul A. Știrbey, ca ministru de Interne. Manu. După-amiază acasă. Audiențe. Camera a votat 26 de milioane pentru reglarea agiului. Socialiștii fac propagandă în țară, și anume în Moldova, printre țărani. Seara scris. Ora 11 în pat. Zăpadă.

Miercuri, 14/26 decembrie

A doua zi a Crăciunului catolic

Zăpadă, –2°R. Ora 10½ Consiliu de Miniștri, discutat problema țărănească și propaganda. După-amiază promenadă. Seara citit, audiențe, frig. Deputatul Mărăscu etc. Zăpadă.

Joi, 15/27 decembrie

Cețos, moină. Înainte de amiază Marghiloman. Camerele lucrează încet, multe interpelări. Nemulțumiri printre deputați și senatori, din cauză că nu i-am numit pe cei recomandați de ei. Orele 3-4½ promenadă. Ora 7 dineu parlamentar, toți miniștrii, președinții Florescu și Catargiu, vicepreședinții Mârzescu, Blaremberg, Gherasi, C. Boerescu etc., birourile, 50 de persoane cu totul. Cerc până la ora 9½, Elisabeta a fost la dineu. Ora 11 în pat.

Vineri, 16/28 decembrie

Moină. Ora 10½ mitropolitul primat, episcopul de Râmnicu-Vâlcea. Ora 11½ Th. Rosetti. După-amiază promenadă. Seara scris.

Sâmbătă, 17/29 decembrie

Ziua de naștere a Elisabetei

Ora 8½ dejunat, îi dau un pian Steinway. Nenumărate buchete etc., doamnele. Ora 10 Knechtel, apoi Stöhr. Orele 10½-11½ Carp, apoi Consiliu de Miniștri (Lahovary lipsește), care o felicită, Rosetti ține un mic discurs. Casa. Ora 12½ *lunch*. Ora 2 cu Elisabeta la teatru, reprezentație pentru școlari, care satisface foarte mult, ținut până la ora 5. Seara cu Elisabeta, scris. Nenumărate depeșe de peste tot și scris numeroase. Frig umed.

Duminică, 18/30 decembrie

–7°R, întuneric. Ora 10 la capela episcopală, frig. Ora 10¾ înapoi. Ora 11 cu Elisabeta la Atheneu, ne-au întâmpinat generalul Florescu, N. Kretzulescu, Esarcu etc. Vizitat totul, expoziţie de tablouri, busturi etc., acolo până la ora 12. După-amiază audienţe de la ora 1½ până la 7½, venit şi Nacu, Stolojan, Cârnu, Muntean, căruia îi dau crucea de cavaler al Stelei României. Seara scris.

Luni, 19/31 decembrie

–10°R, zăpadă, în aer. Ora 10½ Maiorescu. Lahovary în Râmnicu-Vâlcea. Ora 2 prefectul poliţiei, îmi spune că propaganda socialistă e foarte puternică. Sunt intrigi şi împotriva guvernului. Ora 2½ Young, îmi extrage un dinte, apoi biliard cu el. Ceai, cu toţi împreună până la ora 5. Seara scris, trimis şi primit multe depeşe. Stöhr. Camerele au votat 200.000 franci pentru Expoziţia de la Paris.

Anul 1889

Monat Januar 1829

Bucuresci

Dienstag 1ste Januar (20 Dec.) — 8° R.

[illegible]

Mittw. 2te Janr. (21te Dec.) [illegible]

[illegible]

Donnerst. 3te Janr. (22te Dec.) [illegible]

[illegible]

Freitag 4te Janr. (23te Dec.) — 6° R. [illegible]

[illegible]

Sonnab. 5te Janr. (24te Dec.) [illegible]

[illegible]

București

Marți, 1 ianuarie/20 decembrie

–8°R, chiciură. Înainte de amiază Manu, apoi Știrbey, discutat cu amândoi despre propaganda în rândul populației de la țară și despre intrigile rusești. Mașinațiunile lui Hitrovo. După-amiază promenadă în Cișmigiu. Întâlnit pe Bülow cu soția, mers cu ei. Primit multe depeșe. Ora 5 audiențe. Seara scris.

Miercuri, 2 ianuarie/21 decembrie

Viscol cu zăpadă. Ora 10¾ Consiliu de Miniștri. Camerele au luat vacanță, după ce a avut loc încă o votare, în problema porto-franco, Catargiu, Blaremberg etc. sprijină. Problema a rămas nehotărâtă. La consiliu am vorbit despre acțiunile socialiste, nihiliste și panslaviste. Vernescu[100] propune o destituire în masă la Curtea de Apel. După-amiază acasă. Orele 5-7¾ audiențe. Seara citit.

Joi, 3 ianuarie/22 decembrie

Viscol cu zăpadă, vânt. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani, amândoi sunt foarte uimiți din cauza multelor schimbări făcute de Vernescu în magistratură. Ora 2 Carp, care merge în Moldova cu Rosetti. Ninsoarea încetează. Ora 5½ Bălăceanu, care a demisionat din postul său de la Constantinopol, regretă acum, deja postul i s-a propus lui N. Blaremberg[101]. Bălăceanu rămâne în mizerie. Seara scris.

Vineri, 4 ianuarie/23 decembrie

–6°R, multă zăpadă, câteva linii de cale ferată blocate. Înainte de amiază scris prefectului Suțu din Bârlad. După-amiază, orele 2-3½, maiorul Schneider, discutat despre mobilizare. Promenadă prin oraș, multă zăpadă. Orele 5-7 Kalinderu, care îmi spune că destituirea magistraților a făcut o impresie foarte proastă. Seara citit până la ora 11.

Sâmbătă, 5 ianuarie/24 decembrie

Ajunul de Crăciun[102]

Mohorât, –5°R. Ora 10 venit elevii de la Gimnaziul „Mihai Viteazul" și de la Școala Normală „Sf. Ecaterina", cântat „Moșul de Ajun". Ora 11 Vernescu, amnistiat pe țăranii de la revoltă, care nu au fost condamnați încă. Ora 12 mitropolitul cu icoanele. Rămâne la *lunch*. După-amiază mare promenadă, deloc rece. Seara Basset, discutat bugetul, scris. Geffcken a fost eliberat, iar cercetarea suspendată[103]. Peste tot domnește liniștea. În Serbia a fost votată Constituția liberală, însă criza financiară e foarte mare acolo.

Duminică, 6 ianuarie/25 decembrie

Crăciun[104]

–4°R, mai târziu soare, se topește. Ora 10 Stöhr, apoi Theodori. Scris mamei. După-amiază nimeni, cu Elisabeta. Seara scris. Destul de frig.

Luni, 7 ianuarie/26 decembrie

A doua zi a Crăciunului românesc

Ceață, –10°R. Ora 10½ cu Odobescu, cu sania, la Mitropolie, liturghie în capela mică, apoi la mitropolitul Iosif. Ora 12½ înapoi, rece. După-amiază despachetat cadouri cu Elisabeta. Orele 5½-7 I. Văcărescu, care vine de la Belgrad. Poziția regelui Milan rea, finanțele mizerabile. Seara scris.

Marți, 8 ianuarie/27 decembrie

A treia zi a Crăciunului românesc

–10°R. Înainte de amiază nimeni. După-amiază promenadă. Seara Th. Văcărescu, care se întoarce la Viena. Scris.

Miercuri, 9 ianuarie/28 decembrie

–12°R. Înainte de amiază cu Elisabeta. Ora 10 Vernescu. După-amiază mare promenadă. Sosit depeșă, care anunță că marele duce moștenitor al tronului s-a logodit cu A. de Hessa[105]. Seara citit.

Joi, 10 ianuarie/29 decembrie

–12°R, ceață, mai târziu soare. Înainte de amiază scris. După-amiază promenadă, la Stöhr. Seara scris.

Vineri, 11 ianuarie/30 decembrie

–6°R. Înainte de amiază nici un ministru. După-amiază promenadă, Elisabeta muzică. Orele 5-7 Kalinderu. Seara scris.

Sâmbătă, 12 ianuarie/31 decembrie

Rece, vânt, –5°R. Ora 10 venit deja Manu. Ora 11½ Vernescu. După-amiază promenadă, vântos. Seara împărţit cadouri. Basset la mine. Scris depeşe.

Duminică, 1/13 ianuarie

Anul Nou

–7°R, vânt puternic şi ceva zăpadă. Ora 9½ felicitări din partea casei etc. Knechtel. Ora 10½, *en gala*, în trăsură închisă, la Mitropolie, lăsat garda să plece îndată, liturghie şi Te Deum până la ora 11¾. Primirea felicitărilor la mitropolit, discursuri, Rosetti pentru miniştri, care sunt toţi de faţă. Generalul Florescu, pe care îl decorez cu Steaua României, este şi el prezent. Eu ţin o scurtă cuvântare, care face impresie. Ora 12½ înapoi. După-amiază Stöhr aici, în clădirea nouă, unde trage curentul prin ferestre, viscol puternic. Seara la ora 10, începerea balului, înainte de aceasta cerc în sala tronului. Foarte plin, reprezentate toate partidele, totul e bine pregătit. Discutat cu enorm de mulţi oameni. Ora 1 supeu, frumos, elegant. Elisabeta toaletă nouă frumoasă. Ora 2 începutul cotilionului, noi rămânem până la ora 4, foarte animat. Balul ţine până la ora 5.

Luni, 2/14 ianuarie

Viscol puternic toată noaptea, care continuă. –7°R. Întreruperi ale căilor ferate. Ora 10 dejunat. Cu Elisabeta. După-amiază rămas acasă, scris.

Marţi, 3/15 ianuarie

Moină, +2°R, ploaie. Înainte de amiază, la ora 11½, Ştirbey, în Turnu Măgurele au fost descoperite intrigi ruseşti şi arme pentru Bulgaria. După-amiază promenadă, ud. Ora 5 Carp, pentru Bălăceanu, care e cufundat în datorii până la urechi. Seara scris.

Miercuri, 4/16 ianuarie

–10°R, întunecat. Ora 11½ Rosetti, în consiliu sunt dificultăţi, din cauza legii finanţelor. După-amiază promenadă, ceaţă. Seara Müller, care a venit de la Berlin, unde a fost primit de tânărul kaiser Wilhelm. Seara scris.

Joi, 5/17 ianuarie

–4°R. Înainte de amiază Marghiloman, apoi Ghermani, bugetul are un deficit de 7 milioane. Ora 12 mitropolitul Iosif cu icoanele etc., rămâne la dejun. După-amiază mare promenadă, vânt rece. Ora 5 audienţe. Ora 6½ Vernescu, pentru graţieri.

Vineri, 6/18 ianuarie

Epifania – Boboteaza

–2°R, soare, vreme minunată. Ora 11¼ la pavilionul de la Dâmbovița, zăpadă mare. Sfințirea apei, defilarea trupelor, cald. Ora 12 din nou în palat. După-amiază plimbare cu sania. Seara scris.

Sâmbătă, 7/19 ianuarie

Sf. Ioan

–3°R, mohorât. Trimis o telegramă călduroasă lui I. Brătianu la Florica. Ora 10½ Carp. După-amiază promenadă. Seara Stöhr. Primit depeșă de la Brătianu.

Duminică, 8/20 ianuarie

Ceață, frig umed. Ora 10 la capela episcopală, la arhiepiscop. După-amiază audiențe.

Luni, 9/21 ianuarie

–4°R, ceva soare. Înainte de amiază, la ora 11½, Lahovary, crede că, în caz de război, Rusia poate ușor să provoace la noi o revoltă a țăranilor. După-amiază lungă promenadă. Orele 5-7 Kalinderu. Ceață.

Marți, 10/22 ianuarie

Ceață, +1°R. Înainte de amiază Manu, sunt mari greutăți în echilibrarea bugetului, deoarece în consiliu sunt câțiva împotriva impozitului. Pentru fortificații e nevoie de 14 milioane în noul an. Ora 12½ Știrbey, administrația în țară mai mult decât defectuoasă. La Roman a fost ales un socialist. La Muscel a fost ales I. Brătianu, iar în Ialomița N. Bibescu. După-amiază audiențe. Seara I. Văcărescu, care se întoarce la Belgrad.

Miercuri, 11/23 ianuarie

–2°R, senin, mai târziu se dezgheață. Ora 10½ Rosetti cu Maiorescu, care s-a întors din străinătate. Discutat cu Rosetti despre situație, până la ora 11¾, în realitate Catargiu nu este aliat cu D. Brătianu. Ora 2 părintele Climescu de la Moinești la mine, zice că Melchisedec face puternic propagandă rusească, el este acum episcop *in partibus* la Craiova. Moină. Promenadă. Seara audiențe, scris.

Joi, 12/24 ianuarie

–3°R. Înainte de amiază nici un ministru. După-amiază promenadă. Orele 5½-7½ Sturdza, îmi aduce publicațiile sale. Rosetti venit de la Cameră, îmi spune că L. Catargiu a rupt cu guvernul și a format iarăși coaliție cu D. Brătianu, Kogălniceanu etc., în care a intrat apoi și Bălăceanu.

Vineri, 13/25 ianuarie

–8°R, soare strălucitor. Ora 10½ Roschwing. Orele 3-5½ mare promenadă. Ora 7½ venit Rosetti de la Cameră, unde e mare scandal. Porto-franco a fost respins cu 105 voturi contra 56, L. Catargiu și-a dat demisia ca președinte al Camerei. Seara scris, foarte rece, –10°R.

Sâmbătă, 14/26 ianuarie

–12°R, senin. Ora 10½ Carp. Ora 11½ Vernescu, amândoi văd situația ca fiind dificilă, nu înțeleg comportamentul lui Catargiu. După-amiază promenadă. Orele 5-7 audiențe. Ora 10¼ la balul de la Băile Eforiei, cu tombolă a Societății „Elisabeta”, acolo până la ora 1. Deloc plin, discutat cu multă lume.

Duminică, 15/27 ianuarie

Ziua de naștere a tânărului kaiser german, împlinește 30 de ani. I-am telegrafiat foarte cordial, la ora 4 a sosit și răspunsul său de mulțumire. Înainte de amiază citit. După-amiază audiențe, venit și Fleva. Orele 4-5 promenadă. Seara Stöhr, care merge la Sinaia.

Luni, 16/28 ianuarie

–4°R, acoperit. Nici un ministru, Camera îl alege din nou pe Catargiu președinte, el este în Galați. Promenadă. Seara citit.

Marți, 17/29 ianuarie

–12°R, senin. Înainte de amiază Manu, Știrbey. Catargiu nu vrea să rămână președinte, ei sunt pentru alte concesii. Își imaginează un partid rusesc, având-ul pe Catargiu drept șef. Ora 2½ promenadă. Seara audiențe, scris.

Miercuri, 18/30 ianuarie

–12°R, senin. Nu se ține consiliu. Ora 12 Rosetti la mine. După-amiază acasă. Ora 6 depeșă de la Viena, conform căreia konprințul Rudolf[106] a murit la Baden. Carp încă la mine. Seara nici o depeșă.

Joi, 19/31 ianuarie

Moină. Înainte de amiază Carp, Marghiloman, Ghermani și Rosetti, discutat plecarea la Viena. Camerele își prezintă condoleanțele. C. Grădișteanu, președintele Camerei.

Vineri, 1 februarie/20 ianuarie

Moină, mohorât, barometrul a coborât enorm. Depeșă de la Viena, conform căreia înmormântarea kronprințului Rudolf are loc *en famille*. Din acest motiv, nu voi merge la Viena, așa cum s-a intenționat.

Kaiserul Wilhelm ar fi vrut și el să vină. Împăratul și împărăteasa Austriei ne mulțumesc extrem de cordial pentru telegramele de condoleanțe. Ora 10 primit pe C. Grădișteanu, care a fost ales președinte al Camerei cu 82 de voturi. Promite că va sprijini Cabinetul. Ora 11 mitropolitul Moldovei. Ora 11½ Carp. Venit depeșă, conform căreia kronprințul Rudolf s-a împușcat cu un revolver. După-amiază audiențe. Plimbare cu trăsura, vreme de total dezgheț, vânt, cald. Seara citit.

Sâmbătă, 2 februarie/21 ianuarie

Vreme minunată, soare, cald. Ora 10½ delegație a Comerțului, care ne invită la un bal pe 15/27 februarie. Ora 11½ Vernescu, care îmi spune că, fără o modificare a guvernului, lucrurile nu vor merge. După-amiază audiențe. Delegație de la Curtea de Argeș pentru calea ferată. Acasă. Ora 5 audiențe. Seara scris.

Duminică, 3 februarie/22 ianuarie

Moină, frig umed. Ora 10 la capela episcopală. Ora 11½ audiențe, de asemenea după-amiază. Seara Basset, scris până la ora 10. Participarea pentru Rudolf a fost enormă.

Luni, 4 februarie/23 ianuarie

Moină, soare, +6°R. Înainte de amiază Maiorescu, apoi Lahovary, care crede că o mică modificare a guvernului îl poate readuce pe L. Catargiu. După-amiază plimbare cu trăsura, frig umed. Orele 5-7 audiențe. Seara scris. Vânt.

Marți, 5 februarie/24 ianuarie

Ziua înmormântării kronprințului Rudolf la Viena, telegrafiat kaiserului, care răspunde îndată mulțumind. Ora 11 Manu, discutat despre fortificații, el este acum pentru. După-amiază promenadă. Seara audiențe.

Miercuri, 6 februarie/25 ianuarie

+1°R. Ora 10½ cu Elisabeta la catedrala catolică, slujbă și Requiem pentru kronprințul Rudolf, participare enormă, o oră. Slujbă înălțătoare. După-amiază plimbare cu trăsura, puțin frig, umed. Blaremberg a cerut din nou Camerei, având semnăturile a 22 de deputați, *la mise en jugement* a guvernului Brătianu. Orele 5½-7 însărcinatul cu afaceri austriac, bronul von Wäcker, mulțumește pentru participare. Seara scris.

Joi, 7 februarie/26 ianuarie

Vreme minunată, –5°R. Orele 10½-1 Consiliu de Miniștri, despre reconcilierea Partidului Conservator, disutat despre L. Catargiu etc.,

recomandat ca guvernul să meargă împreună înainte. După-amiază acasă. Ora 5½ acordat o audiență lui I. Brătianu, la cererea lui. Este liniștit, puțin reținut. A stat o oră la mine. Seara citit. Primit bugetul casei.

Vineri, 8 februarie/27 ianuarie

Vreme minunată, –4°R. Înainte de amiază Rosetti. După-amiază audiențe. Promenadă. Orele 5½-7 L. Catargiu, discutat despre situație, i-am cerut să-și dea concursul, el vrea un guvern conservator etc., deocamdată rămâne indiferent față de Cabinet. Seara citit.

Sâmbătă, 9 februarie/28 ianuarie

Înainte de amiază Carp și Vernescu, fiecare vede altfel situația, Vernescu îl vrea pe Pache în guvern. După-amiază promenadă, zăpadă mare. Ora 5½ audiențe. Seara citit. Vânt.

Duminică, 10 februarie/29 ianuarie

Furtună, senin, +1°R. Înainte de amiază Stöhr. După-amiază audiențe. Promenadă. Seara citit.

Luni, 11 februarie/30 ianuarie

Vreme minunată. Înainte de amiază Lahovary, care este împotriva influenței prea mari a lui Vernescu. După-amiază audiențe. Seara scris.

Marți, 12 februarie/31 ianuarie

Vreme minunată, deloc rece. Înainte de amiază Manu și Știrbey. În Cameră *mise en accusation* a Guvernului Brătianu. Conflict între Maiorescu și Vernescu. Orele 5-7 contele Goluchowsky, vine de la Viena. Kronprințul Rudolf a fost găsit mort împreună cu baroneasa Vetsera. Seara citit. Prefectul poliției.

Miercuri, 1/13 februarie

Vreme frumoasă, vânt rece. Înainte de amiază nici un consiliu, Rosetti la mine. După-amiază, orele 2-4, audiențe. Seara Schneider, care l-a văzut pe împăratul Austriei, îmi transmite mulțumiri pentru participare. În Cameră continuă discuțiile despre propunerea Blaremberg. Catargiu este în mod absolut pentru *mise sous jugement*. Carp declară că, dacă va fi votată, el se va retrage. Vernescu este *mauvaise foi*, vrea să formeze guvernul împreună cu Catargiu.

Joi, 2/14 februarie

Viscol puternic cu zăpadă și vânt. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani, sunt nemulțumiți de situație. După-amiază promenadă

prin zăpadă. Seara Carp la mine. Propunerea de *mise sous jugement* respinsă cu 81 de voturi contra 78. Biroul refuză să semneze rezultatul votului. Catargiu pretinde că sunt încă deputați absenți, care vor veni mâine. –4°R, senin.

Vineri, 3/15 februarie

Viscol cu zăpadă. Înainte de amiază Rosetti, care consideră că situația este enorm de dificilă. Ora 2½ promenadă. Camera acceptă procesul-verbal, rezultatul votului este menținut. Ora 6 Ghermani la mine. Semnat împrumutul de 200 de milioane, dobânda 4%, 8 milioane. Seara scris. În Cameră interpelări.

Sâmbătă, 4/16 februarie

Vreme mohorâtă, dezgheț. Înainte de amiază Carp, care consideră că poate va trebui dizolvată Camera. Orele 11½-1 Vernescu, care susține încă modificarea guvernului, nu înțelege nimic din marile probleme. După-amiază promenadă. Seara la ora 7 dineu parlamentar, reprezentate toate partidele, D. Brătianu, N. Kretzulescu, Voinov, Aurelian, Fleva, conservatori etc., cerc până la ora 9. Elisabeta mai merge după aceea la teatru. Zăpadă.

Duminică, 5/17 februarie

Frumos. Ora 10 cu sania la biserică, apoi la episcopul catolic. Plimbare cu sania. Orele 1½-4½ audiențe. Seara Basset, care s-a întors de la Sinaia.

Luni, 6/18 februarie

Vreme minunată. Înainte de amiază Maiorescu, Lahovary. Orele 2½-4½ promenadă. Senatul se pronunță în privința votului de încredere în guvern, 35 de voturi contra 66. Ora 10 soarea la colonelul Lahovary, reprezentație de teatru, piesă de Elisabeta și dl Lionfleury, jucată încântător de Societate. Supeu, 400 de persoane, casă frumoasă. Ora 2 înapoi. –8°R.

Marți, 7/19 februarie

–10°R, vreme minunată. Ora 10½ Manu, el nu a discutat cu Catargiu, deoarece a fost la Iași, a murit sora lui. Ora 11½ Știrbey. Propaganda printre țărani încetează. După-amiază scris. Promenadă. Seara D. Ghica, vrea să domine Eforia în continuare.

Miercuri, 8/20 februarie

Moină. Orele 10½-12½ Consiliu de Miniștri. Vernescu are mereu altă părere. După-amiază promenadă. Ora 5 Carp, în problema unei note către Legația Rusiei. Orele 6-7½ Vernescu, care vrea din nou să

intervină în magistratură, este un ministru slab, care nu înțelege nici o problemă. Seara scris. În Ungaria încă agitație împotriva lui Tisza.

Joi, 9/21 februarie

Moină. Ora 10½ Marghiloman. Ora 11½ Ghermani, Camera creează greutăți în privința Legii finanțelor. Camera votează o nouă propunere de *mise sous jugement* a Guvernului I. Brătianu. Seara bal costumat la Gr. Suțu. Ora 10½ cu Elisabeta acolo, foarte plin și elegant. Ora 1 supeu. Ora 2½ acasă. Ploaie.

Vineri, 10/22 februarie

Senin. Înainte de amiază Rosetti, care crede că nu se mai poate guverna cu această Cameră. Catargiu vrea guvernul. După-amiază promenadă. Vânt puternic. Seara audiențe. –4°R.

Sâmbătă, 11/23 februarie

–10°R, vreme minunată. Înainte de amiază Carp, care e pentru dizolvare, eu încă nehotărât. Catargiu începe să fie dușmănos. Vernescu la mine, uneltește cu Catargiu. După-amiază la ora 2, Feradin-Bey, noul ministru plenipotențiar turc, în audiență privată. Orele 2½-5 Bülow, în Berlin sunt foarte îngrijorați din cauza situației de aici și a venirii lui L. Catargiu. Ora 6 Aurelian la mine. Seara, orele 10½-12½, balul Societății „Furnica”, la teatru, deloc plin. Ninge. Ora 1 în pat.

Duminică, 12/24 februarie

Zăpadă. Ora 10½ Mărculescu, medic de ochi, la mine. Ora 12 primit în audiență oficială pe noul ministru plenipotențiar turc Feradin-Bey. Carp de față, spune că Manu și Lahovary sunt acum împotriva lui Catargiu. După-amiază audiențe de la ora 1½ până la 5½. Seara scris.

Luni, 13/25 februarie

Senin, –5°R. Înainte de amiază Maiorescu. După-amiază promenadă. Ora 5½ Rosetti, situația din Cameră se îmbunătățește, depinde mult de Vernescu. Seara citit.

Marți, 14/26 februarie

Mohorât. Manu și Știrbey, intrigile rusești socialiste continuă. Orele 3-4½ promenadă. Seara Stöhr.

Miercuri, 15/27 februarie

Frig umed. Orele 10½-12½ Consiliu de Miniștri, spus energic că toți miniștrii trebuie să fie solidari. După-amiază promenadă. Seara la ora 10½ balul Comerțului la teatru, eu dau portretul meu, acolo până la ora 12½, foarte plin.

Joi, 16/28 februarie

Ceață, frig umed. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. Camera discută mica proprietate pentru țărani. După-amiază audiențe. Orele 5-7 Pache, îi vorbesc și despre Vernescu. Ora 10¼ mare bal la noi, foarte strălucitor, enorm de plin, mulți senatori, deputați etc. Ora 1 supeu, foarte elegant, ora 2½ începerea cotilionului, rămas până la ora 4. Elisabeta până la ora 3. 1.500 de persoane, supat în 5 serii, toți foarte mulțumiți. Noaptea ceață deasă. Senatul a votat pentru Atheneu.

Vineri, 1 martie/17 februarie

Sculat târziu, vreme senină. Ora 10½ Rosetti, situația s-a îmbunătățit mult, majoritate de 90 de voturi. După-amiază promenadă. Orele 5½-7 audiențe. Seara citit.

Sâmbătă, 2 martie/18 februarie

Ceață, ploaie. Înainte de amiază Carp și Vernescu, Camera a ales o comisie de cercetări pentru trei luni, iar Brătianu a fost exclus, un scandal. După-amiază promenadă pe ploaie. Seara la ora 10½ balul Societății „Obolul" în sala Eforiei, foarte strălucitor și plin. Încheierea carnavalului, acolo până la ora 1½, frumos decorat, vorbit cu multă lume.

Duminică, 3 martie/19 februarie

–4°R, vreme minunată. Ora 10 la capela episcopală. Plimbare cu trăsura, frig. Ora 11½ Mărculescu pentru ochi. După-amiază audiențe până la ora 4. Ionescu-Gion[107] de la ora 5½. Seara scris, frig.

Luni, 4 martie/20 februarie

–3°R. Viscol cu zăpadă. Ora 10½ Maiorescu, ora 11½ Lahovary. După-amiază promenadă. Seara audiențe.

Marți, 5 martie/21 februarie

Vânt rece, senin. Înainte de amiază Manu, cerut 15 milioane pentru fortificații. Știrbey, se fac încontinuu agitații printre țărani. Ora 5 Kretzulescu. Ora 5 Rosetti și Vernescu, ultimul vrea să facă un proces de presă lui Beldiman și *Adevărului*, din cauza articolului „Jos Carol", eu împotrivă, nu se mai face.

Miercuri, 6 martie/22 februarie

Furtună. Regele Milan a abdicat în favoarea fiului său (Alexandru), regenți Ristič, Protič și Belomarkovič. Rosetti la mine, proiectul Legii rurale înaintează încet în Cameră. După-amiază promenadă. Frig. Seara scris.

Joi, 7 martie/23 februarie

–4°R, întunecat. Ora 10½ Marghiloman, ora 11½ Ghermani, bugetul înaintează încet. Regele Milan va părăsi Serbia. După-amiază promenadă. Seara audiențe, scris. Vânt rece.

Vineri, 8 martie/24 februarie

–5°R, senin, însă foarte rece. Înainte de amiază Rosetti, reîncep intrigile lui Catargiu și Vernescu. Noni Văcărescu spune și el că Milan trebuie să plece. La Cameră Legea rurală, votat trei articole. După-amiază promenadă. Seara citit.

Sâmbătă, 9 martie/25 februarie

–4°R, senin. Înainte de amiază Carp și Vernescu, până la ora 1½, el este plictisitor și vrea încontinuu să facă intrigi. După-amiază promenadă. Ora 5½ generalul Türr, care vine din Atena. Seara la ora 8½ conferință la Clubul Militar, căpitanul Năsturel despre încălțăminte, acolo până la ora 11, enorm de cald. –4°R.

Duminică, 10 martie/26 februarie

–3°R, mohorât, mai târziu soare. Ora 10 Stöhr. Ora 12 mitropolitul primat. Orele 1-5¼ audiențe. Ora 6 prefectul poliției, îmi relatează că la Creditul Funciar Brătianu a avut 2.900 de voturi, Manu doar 160. Fleva s-a reconciliat cu Brătianu, Stătescu etc. Seara scris.

Luni, 11 martie/27 februarie

Mohorât, +1°R. Nici un ministru. După-amiază audiențe până la ora 5½. Seara între orele 6 și 7 Rosetti. Catargiu și Vernescu sunt încontinuu fățarnici. Seara scris.

Marți, 12 martie/28 februarie

+6°R, mai târziu soare, cald. Ora 11 generalul Manu, apoi Știrbey, amândoi nemulțumiți de L. Catargiu. După-amiază promenadă. Ora 5½ D. Sturdza, care vede încontinuu ruși. Seara, orele 8½-11½, Kalinderu, a venit de la Bruxelles și Paris.

Miercuri, 1/13 martie

+2°R, mohorât. Ora 11 Consiliu de Miniștri, hotărât acceptarea demisiei lui D. Ghica de la Eforie. După-amiază ploaie, acasă. Audiențe. Seara la teatru, *Otello* de Rossini, până la ora 11.

Joi, 2/14 martie

Soare. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. După-amiază mare promenadă. Ora 5½ E. Ghica, care merge de la Atena la Petersburg. Seara scris. Ploaie.

Vineri, 3/15 martie

Ploaie, întunecat. Ora 11 Rosetti. După-amiază acasă. Ora 5½ D. Ghica, se retrage de la Eforie. Ora 7 generalul Florescu, E. Ghica cu soția și G. Filipescu cu soția la masă, conversat până la ora 9. Filipescu încă până la ora 10 la mine, din cauza lui L. Catargiu, care caută doar să câștige.

Sâmbătă, 4/16 martie

Zăpadă, frig umed. Ora 10½ Carp, apoi Vernescu, care face încontinuu *note discordante*. După-amiază audiențe. Camera a votat Legea agrară cu 137 de voturi, două împotrivă. Seara, la ora 8½, prezidat Societatea Geografică. Gr. Lahovary citește raportul, Ionescu-Gion a ținut o conferință foarte bună. Ora 11 înapoi, frig.

Duminică, 5/17 martie

Vreme întunecată, +1°R. Ora 11½ Kogălniceanu, îl reținem pentru dejun, până la ora 1½. Audiențe până la ora 4. Orele 5½-7 Carp și Rosetti, pentru Ferdinand. Ora 8½ Societatea Geografică, până la ora 11, două conferințe. Rece.

Luni, 6/18 martie

Mohorât, –3°R. Înainte de amiază Maiorescu. După-amiază mare promenadă, frumos, însă vânt rece. Seara mare dineu, 60 de persoane, senatori și deputați, cerc până la ora 10. Mitropolitul, miniștrii Vernescu și Lahovary, Chițu, prințul N. Bibescu, toate fracțiunile reprezentate. Camera a votat 9 milioane pentru vagoane și pentru repararea stațiilor.

Marți, 7/19 martie

Vreme de primăvară, +6°R la umbră. Înainte de amiază Manu și Știrbey. După-amiază plimbare cu trăsura, vânt și vreme moale. Orele 5-7 Kalinderu. Seara scris.

Miercuri, 8/20 martie

Rece. Înainte de amiază Carp, nu se ține consiliu din cauză că Rosetti e răcit. După-amiază audiențe și promenadă, cald. Seara audiențe, scris. Camera lucrează bine.

Joi, 9/21 martie

Cald, vânt. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. După-amiază promenadă, umed. Seara scris.

Vineri, 10/22 martie

Vreme de primăvară, nimic verde. Înainte de amiază nici un ministru. După-amiază lungă promenadă. Seara Kalinderu.

Sâmbătă, 11/23 martie

+10°R, mohorât. Înainte de amiază Carp și Vernescu. După-amiază promenadă. Seara la ora 8 la Clubul Militar, până la ora 11, colonelul Chirițescu.

Duminică, 12/24 martie

Rece, mai târziu soare. Ora 10 biserică, plimbare cu trăsura. Ora 12½ Manolescu, medic de ochi. Orele 2-4 audiențe. Ora 5½ Bălăceanu, care mă roagă pentru o pensie. Seara scris.

Luni, 13/25 martie

Soare, cald. Ora 10½ Maiorescu, apoi Lahovary. După-amiază audiențe. Young. Orele 4-5 promenadă. Liteanu la mine. Ora 7 dineu de gală, corpul diplomatic și miniștrii cu soțiile, cerc până la ora 10½. Foarte animat.

Marți, 14/26 martie

Aniversarea proclamării regatului. Mohorât și vântos. Ora 11½ Consiliu de Miniștri pentru felicitări. După-amiază Rosetti și Carp, Senatul l-a înscris pe Ferdinand pe lista sa, ca Alteța Sa Regală Prințul României. Seara scris lui Leopold.

Miercuri, 15/27 martie

Noaptea ploaie torențială. Soare, vânt. Consiliu de Miniștri. După-amiază Young. Biliard. Seara balul studenților, cu tombolă. Acolo la ora 10½, rămas până la ora 12. Ploaie torențială, aer blând.

Joi, 16/28 martie

Vreme frumoasă, soare. Înainte de amiază Carp și Ghermani. După-amiază promenadă, aer plăcut, vânt. Seara scris.

Vineri, 17/29 martie

Ploaie cu zăpadă, +4°R. Ora 11 Rosetti. Lucrările Camerelor abia înaintează. După-amiază audiențe. Seara la ora 9 conferință a profesorului Saligny la Școala de Poduri și Șosele, până la ora 11.

Sâmbătă, 18/30 martie

Frumos, rece, +4°R. Carp, apoi Vernescu, care mi-a prezentat numiri proaste la Curtea de Casație. După-amiază lungă promenadă. Seara Kalinderu. Scris.

Duminică, 19/31 martie

+10°R, senin, câțiva nori. Ora 10½ Stöhr, apoi venit Rosetti, este scos din fire din cauza numirilor la Curtea de Casație, care pot duce la o criză de guvern. După-amiază audiențe până la ora 5. Rosetti, care mă roagă să anulez o numire (Antonescu), nu dorește criză. Seara scris.

Luni, 1 aprilie/20 martie

+4°R, senin, mai târziu mai cald, vânt. Ora 10 Basset, pentru scrisoarea de notificare în privința lui Ferdinand ca prinț de România. Ora 11½ Lahovary, este foarte supărat din cauza lui Vernescu. După-amiază audiențe, promenadă. Seara Kalinderu, pentru scrisoarea lui Ferdinand către Senat.

Marți, 2 aprilie/21 martie

Vreme frumoasă. Ora 10½ Manu, apoi Știrbey, toți sunt nemulțumiți de Vernescu. Ora 2 venit Rosetti, zice că Vernescu nu vrea să cedeze, două numiri să rămână, a treia să fie anulată. Ora 2½ Vernescu, care se plânge că *Monitorul* nu a fost publicat, dă vina avocățește pe colegii săi. Audiențe până la ora 4. Orele 5-6 promenadă. Seara Rosetti. Criză guvernamentală, Vernescu nu vrea să demisioneze. Seara scris.

Miercuri, 3 aprilie/22 martie

Mohorât, cald. Rosetti venit deja la ora 9, guvernul își va prezenta demisia în fața Camerei. Ora 10 la Arsenal, trageri de probă cu Maxim, cu țeavă de 11 mm, 350 focuri pe minut, de față Florescu, Manu etc. Ora 12 înapoi. Rosetti la mine. Ora 2 audiențe. Ora 5 Florescu în calitate de președinte al Senatului și C. Grădișteanu ca președinte al Camerei la mine, primul este pentru consultări cu șefii etc., cel de-al doilea pentru un guvern de coaliție parlamentară. Orele 6-7 Kogălniceanu pentru Academie.

Joi, 4 aprilie/23 martie

Furtună, +5°R. Nici un ministru. Situația e foarte dificilă. Ora 2 Rosetti, nu se înțeleg în legătură cu nimic. Catargiu are pretenții mari, este împotriva fortificațiilor. Ora 2½ domnul de Weede, noul ministru rezident olandez, nu are însă nici o scrisoare, deoarece regele Olandei e incapabil să guverneze. Se va alcătui o regență, unchiul Adolph va prelua Luxemburgul. După-amiază acasă. Seara zăpadă și vânt de furtună. Ora 7 mic dineu, G. Cantacuzino, Torcy, Rosetti-Solescu cu soția (Giers), colonelul Lahovary etc., conversat până la ora 9. Elisabeta citit până la ora 11.

Vineri, 5 aprilie/24 martie

+5°R, vânt rece. Ora 11 Rosetti, nici o decizie, situaţia e enorm de dificilă. Orele 2-4½ Rosetti, Manu, Carp, Lahovary, discutat despre diferite eventualităţi, nu se ajunge la nici un acord. Orele 5-6 consultat cu L. Catargiu despre situaţie, el este pentru un guvern de coaliție. Ora 9 Florescu, este împotriva unui guvern de coaliție. Filipescu până la ora 11½. Noapte proastă.

Sâmbătă, 6 aprilie/25 martie

+15°R, vreme minunată. Ora 10½ consiliu mic, la fel ca ieri, discutat combinaţia Florescu. Ora 11½ Vernescu, despre opiniile lui, o oră, este sigur că un cabinet liberal-conservator ar reuși. După-amiază plimbare cu trăsura. Ora 3 Manu, împărtășit punctele de vedere ale lui Carp. Seara la ora 7½ Manu, care îmi spune că L. Catargiu dorește să încerce să formeze guvernul. Hotărăsc să îl numesc. Ora 8½ Goluchowsky, îmi vorbește foarte hotărât despre pericolul pentru tratat, cu Catargiu. Ora 9½-10½ Bülow, care e tulburat, dar mai calm.

Duminică, 7 aprilie/26 martie

Cald. Ora 10 capela episcopală. Plimbare cu trăsura. Ora 11½ Rosetti, apoi Carp, Manu, Lahovary, hotărât să îl însărcinez pe Catargiu cu formarea guvernului. Manu și Lahovary urmează să intre. La *lunch* Filipescu. Ora 2 audienţe. Ora 4 L. Catargiu, l-am însărcinat cu formarea unui guvern liberal-conservator. Orele 5-6 promenadă. Seara la ora 8½ la Atheneu, unde suntem primiţi cu aplauze. Conferinţă a lui Urechia. A fost dezvelit bustul lui Esarcu, ţine un discurs, acolo până la ora 10. Sală frumoasă și iluminat plăcut, foarte plin.

Luni, 8 aprilie/27 martie

Foarte cald. Înainte de amiază diferiţi miniștri, criză gravă, totul pare să se încurce. Străinătatea foarte îngrijorată. După-amiază plimbare cu trăsura. Kalinderu la mine. Prefectul poliţiei. Cinat abia la ora 7½. Ora 8 Lahovary. Ora 9 L. Catargiu, îmi aduce o listă a guvernului cu 12 persoane, între care D. Brătianu, Maiorescu și Blaremberg, eu îi răspund că trebuie să mă consult cu Florescu și că mâine îi voi răspunde. Ora 10 încă A. Lahovary, pentru colonelul Lahovary, care a fost propus de Catargiu. Noapte proastă, foarte obosit.

Marţi, 9 aprilie/28 martie

Umed, nori. Ora 10 Florescu, apoi întregul Consiliu de Miniștri, hotărât să îi spun lui Catargiu că nu voi accepta un guvern de coaliție. Ora 12 Catargiu, nu reușește să formeze guvernul, deoarece fără coaliție nu are majoritatea. Ora 2 convocat pe Florescu, i-am oferit

formarea guvernului. Ora 4 cu Elisabeta la Cotroceni (ziua morții Mariei). La mormânt, aer plăcut. Ora 5 înapoi, ceva ploaie. Ora 6 Carp, îmi spune că vor să îl excludă din guvern. Seara la ora 9 Florescu, care îmi spune că e mare învrăjbire și că ar trebui ca guvernul conservator să fie format de Catargiu. Ora 10 în pat, obosit.

Miercuri, 10 aprilie/29 martie

Ploaie întreaga noapte. Ora 10 deja Lahovary, apoi Manu, Florescu, insistă ca primii doi să intre în guvern, în cele din urmă îi convinge. Rosetti, Carp. După-amiază Florescu, promenadă, apoi Catargiu, pe care îl însărcinez cu formarea cabinetului. Vernescu încă nu a promis că îl demite pe al său Antonescu. Ora 6 Lahovary. Ora 7 Bülow, la Berlin sunt foarte îngrijorați, eu îl liniștesc. Cinat abia la ora 7¾. Elisabeta a avut o lectură. Ora 9, a depus jurământul noul Guvern Catargiu. Catargiu, Vernescu, Lahovary, Manu, Ghermani, Păucescu și C. Boerescu. Discutat până la ora 9½.

Joi, 11 aprilie/30 martie

Ploios, rece. Înainte de amiază, la ora 11, Consiliu de Miniștri, programul pentru Cameră, de asemenea politica externă, care e pacifistă și neutrală. Prezentat Elisabetei miniștrii. Occidentul e foarte alarmat din cauza lui L. Catargiu, Rusia e foarte mulțumită. După-amiază promenadă. Guvernul primit cu răceală în Cameră. Interpelări și discursuri despre politica externă, Carp spune că nu poți rămâne neutru. Orele 5-7 audiențe.

Vineri, 12 aprilie/31 martie

Umed. Înainte de amiază Catargiu și Lahovary, hotărât circulara pentru străinătate. Atacuri personale între Carp și Catargiu. După-amiază, între orele 1 și 4½, ședință la Academie, cu Elisabeta, lung și obositor. Scurtă plimbare cu trăsura, vânt rece. Ora 5½ Hitrovo, care pare foarte mulțumit. Seara Văcărescu de la Belgrad.

Sâmbătă, 1/13 aprilie

Vreme blândă, noaptea ploaie. Înainte de amiază, la ora 10, la cazarma Regimentului 1 Roșiori, inspectat în coloană, până la ora 12. Lahovary la mine. După-amiază audiențe până la ora 4. Orele 5½-7 promenadă. Seara Kalinderu până la ora 11½. Foarte obosit. Situația este enorm de tensionată. Noaptea ploaie.

Duminică, 2/14 aprilie

+10°R, vânt. Ora 10 capela episcopală, plimbare cu trăsura până la ora 12. Manu la mine, dificultăți enorme din cauza fortificațiilor. Orele 1½-4 audiențe. Orele 5-7 din nou audiențe. Seara Văcărescu de la Viena, unde sunt foarte îngrijorați. Catargiu nu inspiră încredere.

Luni, 3/15 aprilie

Vreme frumoasă, rece. Orele 10½-12 Consiliu de Miniștri, discutat fortificațiile. Catargiu nu este hotărât pentru acestea, vorbește despre desființare, eu rezervat. După-amiază audiențe. Orele 3-5 promenadă. În Cameră discutat fortificațiile. Seara scris. Situația foarte încurcată.

Marți, 4/16 aprilie

Rece, +11°R. Înainte de amiază Manu și Catargiu. Situația mai mult decât îngrijorătoare. Catargiu, însă, nu acționează energic împotriva neregulilor. După-amiază Curtopassi, care e foarte îngrijorat. Sir Lascelles, care a primit informații despre un complot împotriva mea, este de asemenea îngrijorat în legătură cu situația, a primit o notă de la Salisbury despre aceasta. În Cameră se discută fortificațiile, mare animozitate împotrivă, s-a propus luarea oficială în considerare, majoritatea conservatorilor au votat împotrivă. Mâine continuarea. Orele 9-10 Kalinderu, discutat cu el despre situație, pe care eu o consider foarte gravă.

Miercuri, 5/17 aprilie

Mohorât. În grădină, deloc rece. Ora 11 Catargiu la mine. Fortificațiile vor fi votate, însă se va face o lege, prin care Focșani și Galați vor fi lăsate la o parte, *mauvaise foi*. După-amiază Văcărescu, care trebuie să se întoarcă la Viena, vede situația gravă în continuare. Consideră că, în cazul retragerii lui Catargiu, Cantacuzino ar fi pregătit. Ploaie torențială, frig. Camera votează fortificațiile cu 100 de voturi, este însă de puțin folos. Ora 8 cu Elisabeta la școala călugărițelor, pentru spovedanie, în stare sufletească foarte gravă. Ora 8½ înapoi, +4°R. Noapte proastă.

Joia Verde, 6/18 aprilie

+3°R, vânt foarte rece. Ora 7 sculat, ora 8 la capela episcopală, liturghie, împărtășanie. Ora 8¾ înapoi. Cu Elisabeta. Ora 10 Stöhr. Străinătatea încă foarte alarmată. Orele 11½-12½ Vernescu, nu înțelege nimic din finanțe. După-amiază Kretzulescu, îmi arată o scrisoare din Petersburg, unde sunt supărați din cauza problemei succesiunii. Kretzulescu este foarte îngrijorat din cauza situației, ca toți patrioții. Orele 3-5 promenadă. Seara citit.

Vinerea Patimilor, 7/19 aprilie

Vinerea Mare[108]

Rece, întunecat, ploaie. Înainte de amiază, la ora 9, la mănăstire. Ora 11 Catargiu la mine, situația neplăcută. După-amiază acasă. Camera este închisă până pe 24 aprilie stil vechi. Promenadă. Rece, soare, ploaie. Ora 6½ cinat. Ora 7½ la Mitropolie, ținut doar trei

sferturi de oră, nu s-a ocolit[109], Elisabeta la Azil. Ora 8¾ înapoi, ploaie. Elisabeta înapoi la ora 10. +3˚R.

Sâmbăta Patimilor, 8/20 aprilie

Ziua mea de naștere. Felicitările amânate pentru mâine. Elisabeta la biserică la ora 9. Ora 10½ Lahovary, notă extrem de tăioasă din partea Rusiei, din cauza expulzărilor, cere revocarea. După-amiază acasă. Multe depeșe, de asemenea de la kaiserul Wilhelm al II-lea. Vremea mai bună, +9˚R. Orele 8-11 scris. Ora 12 *en gala* la Mitropolie, Învierea, rugăciuni o oră, ora 1 liturghie, ora 2 se termină. Frumos, rece. Ora 2½ dejun în palat, prezenți doamna Catargiu, Manu, Vernescu, Lahovary, Boerescu etc. Elisabeta primește, L. Catargiu mă felicită, Florescu de față, ca pe vremuri. Starea de spirit e puțin apăsătoare. Mitropolitul, generali etc., la masă până la ora 3½, 80 de persoane. În această noapte un Te Deum pentru mine la Mitropolie și în toată țara. Primit nenumărate depeșe. Rusia agită enorm, Hitrovo *en tête*.

Duminica Paștelor, 9/21 aprilie

Sfintele Paște[110]

Vreme frumoasă, +10˚R. Ora 10 la mica mănăstire, liturghie și predică. Ora 11½ se termină. Plimbare cu trăsura la Șosea, vreme de primăvară. După-amiază acasă. Orele 5½-7 I. Văcărescu, discutat despre situație. Ora 8½ ovații, retragere cu torțe, cu muzică, de ziua mea. Primit o mare delegație, Pache etc., senatori și deputați de București. Discursuri, eu răspund. Ora 10 în pat, cald.

Lunea Paștelor, 10/22 aprilie

Sfintele Paște

Vreme minunată, foarte cald. Ora 10 cu Elisabeta la Domnița Bălașa, ne primesc prințul N. Bibescu și prințul A. Știrbey ca efori. Oficiază mitropolitul. De față și L. Catargiu cu soția. Ora 11 se încheie. Plimbare cu trăsura, cu Elisabeta, care nu s-a simțit bine în biserică. După-amiază, la ora 2½, concert al brașovenilor la Atheneu, foarte plin, două ore și jumătate. Seara scris. Situația de-a dreptul îngrijorătoare.

Marțea Paștelor, 11/23 aprilie

Foarte cald. Ferdinand la Berlin pentru rămas-bun. Ora 11½ L. Catargiu. Numit prefecți, de asemenea pe A. Catargi, care e vândut rușilor. Hitrovo renunță la solicitarea de revocare a decretului privind expulzările, pentru a nu-i face greutăți lui Catargiu. Foarte grav. După-amiază pe jos la Cotroceni, cu trăsura înapoi, foarte cald. Seara Mitilineu, care vine de la Bruxelles, pleacă la Constantinopol.

Miercuri, 12/24 aprilie

Foarte cald. Înainte de amiază în grădină cu Knechtel. Ora 11½ prefectul poliției. După-amiază scris. Ora 4 plecat cu Elisabeta, cu trăsura, la Cotroceni, acolo până la ora 6, întors prin Filaret etc. Seară minunată, iluminație frumoasă, cald. Ora 10 în pat.

Joi, 13/25 aprilie

Cald, vântos. Înainte de amiază Stöhr. Ora 10½ Vernescu, discutat despre reforma bancară, nu înțelege nimic. După-amiază acasă, Stöhr aici, pentru amenajări. Ora 5½ Kalinderu, până la ora 7½, discutat despre situație și despre sosirea lui Ferdinand. Noaptea dureri puternice de dinți, abia am dormit.

Vineri, 14/26 aprilie

Obosit. Vânt și frig. Ora 10 vizitat cu Elisabeta institutul lui Babeș, acolo până la ora 12, experimente. Ora 2 primit pe A. Catargi, care a fost numit prefect de Ilfov, este rațional, își exprimă speranța că se va dizolva Camera. După-amiază acasă, ceva durere de dinți. Seara Kalinderu, discutat despre situație, care e în continuare gravă.

Sâmbătă, 15/27 aprilie

Vreme frumoasă, mai târziu ploaie. Ora 10½ Lahovary, nimic nou. Apoi Catargiu aici, s-a întors de la Galați. Numiri, care mie nu-mi plac. Eu nu mă simt foarte bine. După-amiază audiențe. Dureri de dinți. Venit Young. Noaptea mai bine. Ploaie.

Duminică, 16/28 aprilie

Ploaie, întuneric. Ora 10 capela episcopală. Vorbit cu episcopul, el este de asemenea îngrijorat din cauza lucrurilor pe care le aude. Ora 11 înapoi, ploaie. Young aici, ceva dureri. După-amiază audiențe, de asemenea Vogoride, care e spion rus, individ antipatic. Ploaie torențială. Ora 6 Filipescu, speră să-i aducă pe junimiști la o înțelegere. Seara singur. Noaptea dureri puternice de dinți.

Luni, 17/29 aprilie

Ploaie, întuneric. Inundații. Ora 10 Young. Ora 10½ C. Boerescu. Ora 11½ Consiliu de Miniștri, programul pentru Ferdinand, Catargiu este foarte indiferent în privința sosirii și întâmpinării. Vor fi publicate actele privind succesiunea. După-amiază audiențe. Ploaie. Young, încă ceva dureri. Ora 6½ Lahovary, îmi prezintă nota către Hitrovo cu privire la expulzări, redactată bine și tăios. Seara încă Young. Ploaie.

Marți, 18/30 aprilie

Noaptea bine, vremea mai bună. Inundații. *Monitorul* publică documentele privitoare la succesiuna la tron. Ora 10½ Manu. Ora 11½ Catargiu. După-amiază Young. Audiențe. Ora 5½ promenadă. Ploaie. Ora 8 Young. Ora 8½ Basset. Orele 9-11½ Kalinderu.

Miercuri, 1 mai/19 aprilie

Sosirea lui Ferdinand. Vreme minunată. Ora 8 dejunat. Ora 9¼, *en gala,* cu Elisabeta, la gară. Peste tot steaguri, decorat. Trupele fac spaliere. La gară miniștrii, corpul diplomatic în uniforme, mitropolitul, toată protipendada, doamne cu buchete, toate partidele reprezentate, foști miniștri, o adevărată demonstrație. Ora 9¾ sosit Ferdinand. Prezentări, vorbit o jumătate de oră cu toate persoanele, mulțumit corpului diplomatic. Mers cu trăsura la palat. Peste tot entuziasm și flori. Defilare a trupelor în fața palatului, prezentat corpul ofițerilor, durat până la ora 11, foarte cald. Personalul casei în ținută de gală. Ora 12 dejunat *à trois*. Avansat pe Ferdinand ca prim-locotenent. După-amiază conversat cu el. Maiorul Schilgen la mine, în Berlin sunt complet dezorientați și alarmați, rapoartele, care par scrise de Carp, au avut mare influență. Elisabeta merge cu Ferdinand la plimbare cu trăsura. Young la mine. Scris. Strălucire senină și frumoasă de soare. Primit multe depeșe. Ora 7 cinat *à trois*. Biliard. Ora 8 mare retragere cu torțe, cu toate fanfarele militare, mari mase de oameni, ovații, coloane cu torțe. Noi în balconul noului palat, în față toți miniștrii, generali, șefi de corpuri, corpul ofițerilor Regimentului 3 Infanterie. Ora 9¼ plimbare cu trăsura pe străzile orașului, iluminație frumoasă, enorm de plin, bună dispoziție. Ora 10½ înapoi, foarte cald.

Joi, 2 mai/20 aprilie

Vreme frumoasă, nori. Dejunat în grădină. Ora 11 primirea corpului diplomatic *en gala*, i se prezintă lui Ferdinand. Cerc o jumătate de oră, cu Elisabeta și Ferdinand. După-amiază audiențe. Elisabeta iese cu Ferdinand cu trăsura. Seara la ora 8½ la Atheneu, conferință a lui Ghica despre predarea istoriei în școală, până la ora 10½, destul de plin.

Vineri, 3 mai/21 aprilie

Rece, nori. Ora 9 dejunat *à trois*. Ora 10½ miniștri. L. Catargiu, aprecieri mai puțin rele. După-amiază Bülow, discutat două ore și jumătate despre situație, mă acuză că în Berlin s-au format păreri greșite și că se crede într-o schimbare de direcție către Rusia. Ora 6 în grădină. Seara cu Ferdinand, biliard.

Sâmbătă, 4 mai/22 aprilie

Rece, frumos. Înainte de amiază Lahovary, discutat despre situație. Ziarele străine, articole de simpatie față de venirea și primirea lui Ferdinand și despre mine etc. Ora 2 primit Curtea de Conturi, felicitări. Ora 4½ plimbare cu trăsura spre Cotroceni. Seara biliard.

Duminică, 5 mai/23 aprilie

Sf. Gheorghe

Mohorât. Ora 10 cu Elisabeta și Nando la biserica Sf. Gheorghe, foarte plin, cald. Ora 11 se termină. Vizită la mitropolit. Ora 12 primit Consiliul de Miniștri împreună cu Elisabeta și Nando. Orele 2-4 audiențe, apoi din nou până la ora 6. Biliard. Ora 8½ conferință la Atheneu, Teodorescu[111], foarte plin, până la ora 10.

Luni, 6 mai/24 aprilie

Sf. Elisabeta

Vreme minunată, totul împodobit cu steaguri, flori etc. pentru Elisabeta. Înainte de amiază felicitări. După-amiază Schilgen la mine. Cu Nando în grădină. Ora 7 dineu, toți miniștrii cu soțiile, primarul etc., 30 de persoane, până la ora 9. Elisabeta încă până la surorile milostive.

Marți, 7 mai/25 aprilie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Manu, apoi Catargiu, care face încă aprecieri ce trezesc puțină încerdere. După-amiază audiențe. Plimbare cu trăsura, cu Nando, ploaie de furtună. Seara cinat, biliard, Schilgen la masă, pleacă.

Miercuri, 8 mai/26 aprilie

Vreme minunată, cald. Ora 10 cu Nando la cazarma Regimentului 3 Infanterie (Paladi), trecut în revistă, Nando ia parte la defilare. Ținut un discurs către regiment, prin care anunț că moștenitorul tronului își va face de acum serviciul militar la Regimentul 3. Inspectat cazarma. Ora 11½ înapoi. Consiliu de Miniștri până la ora 1, discutat problema bancară. După-amiază audiențe. Orele 5-7 Kalinderu. Seara biliard.

Joi, 9 mai/27 aprilie

Cald. Înainte de amiază la fotograf *à trois*. Nando a fost de la ora 7 la 9¾ de serviciu la regiment. Orele 11½-12½ Vernescu, pentru echilibrul bugetar. După-amiază audiențe, Ghermani, discutat despre finanțe. Orele 5-7 plimbare cu trăsura spre Cotroceni, cu Ferdinand.

Vineri, 10 mai/28 aprilie

Cald, frumos. Înainte de amiază audiențe. L. Catargiu. După-amiază audiențe. Ziarele rusești sunt foarte dușmănoase. Seara cu Nando în grădină. Și astăzi a fost de serviciu la Regimentul 3 între orele 2 și 4½.

Sâmbătă, 11 mai/29 aprilie

Mohorât, nu e cald. Înainte de amiază Lahovary, îmi aduce rapoartele lui Ghica din Petersburg. Împăratul s-a exprimat brutal, Hitrovo l-a montat. După-amiază scris. Plimbare cu trăsura.

Duminică, 12 mai/30 aprilie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 10 cu Ferdinand la mica mănăstire. Ora 11 înapoi. Ora 11½ răsvod în Cișmigiu, prezent tot corpul ofițerilor, până la ora 12¼. Ora 2 cu Elisabeta și Ferdinand la curse, ținut până la ora 5. Orele 6-7 G. Cantacuzino, audiențe. Seara biliard.

Luni, 1/13 mai

Enorm de cald. Orele 11½-12½ Păucescu, ministrul Domeniilor. După-amiază Bülow și Goluchowsky, ultimul îmi aduce scrisoarea de răspuns a kaiserului în privința lui Ferdinand. Ora 6 furtună puternică. Young. Seara biliard cu Ferdinand.

Marți, 2/14 mai

Umed. Ora 10½ Manu, ora 11½ L. Catargiu, care s-a întors. Ora 2 audiență oficială a ministrului rezident olandez von Weede. Regele Olandei nu e prea bine. Ora 3 Hooriks. Rămas acasă. Ferdinand de serviciu la cazarmă. Ora 9 Filipescu, speră încă la o apropiere între conservatori și junimiști.

Miercuri, 3/15 mai

Foarte cald. Ora 10½ Pache Protopopescu, îi vorbesc despre intrigile rusești. Orele 11½-1 Consiliu de Miniștri, finanțele și înfățișarea lui Ferdinand la Senat. Ora 2 Curtopassi, scrisoare de la rege, ca răspuns la notificarea mea în privința lui Ferdinand. Ora 3 generalul Florescu, pentru Senat etc. Primirea lui Ferdinand acolo. Orele 5-7 plimbare cu trăsura *à trois*, cald. La Cotroceni. Seara biliard. Guturai.

Joi, 4/16 mai

Foarte cald. Răcit. Înainte de amiază scris. Ora 11½ Vernescu, crede că nu va avea majoritatea în Cameră. După-amiază Sturdza. Mitilineu, care merge la Constantinopol. Ora 4 cei. Ora 5 Kalinderu. Seara biliard.

Vineri, 5/17 mai

Enorm de cald. Răcit puternic. Înainte de amiază Catargiu și Manu. După-amiază primit *à trois* pe mitropolit și pe episcopi. În grădină.

Ceva ploaie. Basset. Seara și mai răcit. Vremea se răcorește. Biliard. Noapte proastă.

Sâmbătă, 6/18 mai

+10˚R, vânt, ceva ploaie. Nando la ora 6 la cazarmă, ora 9 înapoi. Dejunat. Tuse. Ora 10½ Lahovary, ora 11½ Gherassi. După-amiază audiențe. Febră și dureri de gât. Sosit Hallström. Seara acasă, nu prea bine.

Duminică, 7/19 mai

Destul de rece, frumos. Înainte de amiază Stöhr. Orele 2-4½ audiențe. Ora 5½ Kogălniceanu cu Sturdza, se plâng că a fost radiată comisia bugetară pentru publicații. Seara cu Nando, biliard. Tuse, răcit.

Luni, 8/20 mai

+15˚R, frumos, încă puțin răcit. Nando la ora 6½ la serviciu, la ora 9 înapoi. Înainte de amiază Gherassi și Păucescu. După-amiază audiențe. Cu Ferdinand și Păun, citit discursul pentru Senat. Ora 5½ L. Catargiu. În grădină. Tuse. Seara biliard.

Marți, 9/21 mai

Vreme frumoasă și răcoroasă. Înainte de amiază la ora 10 atașatul militar francez, ora 10½ cel italian. Nando merge la ora 11½ la Mitropolie pentru Te Deum. Deschiderea Camerei de către Catargiu. Ora 2 Ferdinand merge la Senat, Elisabeta a plecat acolo înainte. Va fi instalat ca senator. Toți în ținută de gală, senatori, corpul diplomatic, generalul Florescu ține un discurs, Ferdinand răspunde. Ora 3 venit Filipescu, spune că totul a decurs foarte bine. Impresia foarte bună. Ora 4 cu Elisabeta și Nando la distribuirea premiilor pentru țintașii armatei, la Cotroceni. De față generali, ofițeri străini etc., acolo până la ora 6. Au fost încercate și mitralierele. Vânt rece. Seara biliard. Noaptea tușit mult, obosit. Vremea foarte rece.

Miercuri, 10/22 mai

Vreme frumoasă și rece. Ora 9 dejunat *à trois*. Toate străzile împodobite cu steaguri, casele decorate. Ora 10¼ la Mitropolie în ținută de gală, trupele fac spaliere. Te Deum, destul de plin. Opoziția, care a devenit acum dinastică, puternic reprezentată, Murgescu, Blaremberg etc. La mitropolit. Primit felicitările miniștrilor și ale episcopilor. Acolo un sfert de oră. Elisabeta pleacă în trăsură cu Ferdinand, care coboară la regimentul său pentru defilare. Eu încălecat, împreună cu Statul-Major și cu ofițerii străini pe bulevard. Defilează școlile, apoi armata, când apare Nando în fruntea coloanei a doua a Regimentului 3 izbucnesc urale, el rămâne apoi cu Elisabeta. Ora 12½ se termină. Paradă frumoasă, un moment acolo, peste tot foarte plin.

Dejunat. După-amiază acasă, o ploaie cu furtună, apoi în grădină. Ora 6½ dineu de gală, 60 de persoane, toate vârfurile, birourile camerelor, ofițerii străini etc. Eu țin un lung toast, în care amintesc și de reglementarea succesiunii la tron. Cerc până la ora 8½. Mari ovații. Piața palatului plină. Elisabeta și cu Ferdinand mai ies cu trăsura, eu rămân acasă, sunt încă puțin răcit. Enorm de multă lume pe străzi, steaguri și iluminație în tot orașul.

Joi, 11/23 mai

Rece, vânt, uscat. Înainte de amiază *à trois*. Ora 11½ Vernescu la mine. După-amiază audiențe. Orele 5-7 plimbare cu trăsura, cu Ferdinand. Vânt rece. Seara biliard.

Vineri, 12/24 mai

+10°R, vânt. Ferdinand la cazarmă. Ora 9 înapoi. Ora 11½ L. Catargiu, cere dizolvarea, eu evit, el e nemulțumit din cauza aceasta. După-amiază audiențe. Ora 5 în grădină. Ora 6½ Manu, pentru problema fortificațiilor, care e la Senat.

Sâmbătă, 13/25 mai

Rece, vânt, foarte uscat. Înainte de amiază Lahovary, el și Manu nu sunt împotriva dizolvării Camerei, ca și Catargiu, eu împotrivă. Camerele nu lucrează, interpelări și scandal. După-amiază scris lui Bamberg pentru colecția de tablouri, nu am acceptat. Orele 5½-7 plimbare cu trăsura. Seara biliard.

Duminică, 14/26 mai

Rece, vântos. Ora 10 cu Ferdinand la capela episcopală. Plimbare cu trăsura, ora 11¼ înapoi. După-amiază la curse, ținut până la ora 5. Ora 6 Gottereau, pentru reamenajarea unei aripi a palatului destinate viitorului tânăr menaj. Discutat cu Carp la curse, să facă mai puține greutăți la Cameră. El crede că L. Catargiu are acum o majoritate clară, cu care poate vota bugetul. Eu consider că e problematic. Seara biliard cu Ferdinand. Destul de frig.

Luni, 15/27 mai

Frumos, nu prea cald. Înainte de amiază Boerescu, apoi Păucescu, discutat despre buget etc. Agitații la Belgrad. După-amiază audiențe. Orele 5-7 Kalinderu. Incendiu la Cocioc[112], magazia nou construită a ars. Camerele nu lucrează. Ferdinand la Senat, unde se discută Legea pensiilor. Seara în grădină.

Marți, 16/28 mai

Frumos, senin, uscat. Înainte de amiază Manu, apoi L. Catargiu, se plânge că la Cameră sunt doar interpelări, dorește în continuare

dizolvarea. După-amiază audiențe. Ora 5½ cu Nando spre Pantelimon, praf enorm. Seara în grădină. Furtună. Noaptea ploaie.

Miercuri, 17/29 mai

Umed. Înainte de amiază, la ora 10½, Kogălniceanu, îmi vorbește despre darea în judecată a lui Brătianu, pe care o consideră infamă. Orele 11½-1 Consiliu de Miniștri. Eu stigmatizez amânarea comisiei pentru informare în privința acuzării lui Brătianu. Catargiu a declarat în Cameră că va îndeplini toate promisiunile opoziției (?). După-amiază Lascelles și Coutouly îmi aduc scrisorile referitoare la Ferdinand. Orele 5½-7 plimbare cu trăsura. Umed.

Joi, 18/30 mai. Sinaia

Ieșire la Sinaia. Enorm de umed. Ora 7 dejunat. Ora 8 plecarea cu trenul special. Ziua onomastică a lui Ferdinand. Hallström, Young, Kalinderu, doamne etc. cu noi. Ora 11 sosirea în Sinaia, unde a fost o furtună. Direct pe la mănăstire, la castel. Promenadă cu Ferdinand și Stöhr, la grajduri. Ora 1 dejunat. După-amiază promenadă, dat dispoziții. Ora 5 ceai în pavilionul de vânătoare. Pe jos la gară. Ora 7 plecarea, cinat în vagon. Ora 10 sosirea în București. Ora 11 în pat. Cald.

Vineri, 19/31 mai. București

Cald, senin. Înainte de amiază L. Catargiu. La cameră sunt noi scandaluri. Nu se votează nimic. Senatul a votat creditul pentru fortificații. Acum urmează să vină Schuhmann. După-amiază audiențe. Feradin-Bey îmi aduce scrisoare de la sultan. Ora 5½ plimbare cu trăsura, cu Ferdinand, enorm de apăsător, seara mai răcoare. Ploaia lipsește în toată țara.

Sâmbătă, 1 iunie/20 mai

Foarte cald, uscat. Înainte de amiază Lahovary și Gherassi. Ora 12 C. Grădișteanu, președintele Camerei, care e complet terminat. După-amiază, la ora 2, Hitrovo, îmi aduce scrisoarea de răspuns de la împăratul Alexandru în privința lui Ferdinand, scrisoare care e foarte rece și scurtă. Ora 5½ plimbare cu trăsura, cu Elisabeta și Ferdinand. Camera nu a votat nimic. Seara în grădină.

Duminică, 2 iunie/21 mai

Sf. Constantin și Elena

Enorm de cald, vânt. Ora 10 cu Ferdinand la Mitropolie. Liturghie cu mitropolitul. Prezenți Florescu, Catargiu etc. După aceea la mitropolit, toți episcopii adunați (Sinod). Ora 11½ la slujba de punere a pietrei de temelie a Școlii Comerciale. Două discursuri, al primarului și al directorului, eu răspund liber, până la ora 12¼. La palat. Orele 1½-5 audiențe. Seara în grădină, biliard.

Luni, 3 iunie/22 mai

Acoperit, umed. Înainte de amiază Păucescu. Ora 12 primit pe Kaljević, noul ministru sârb, care își prezintă scrisorile de acreditare din partea regenței. În Serbia încă mai sunt mici agitații. Panslavismul agită peste tot. Principele Muntenegrului în Petersburg, unde e foarte sărbătorit. După-amiază audiențe. Seara plimbare cu trăsura la Cotroceni. Furtună uscată.

Marți, 4 iunie/23 mai

Complet senin, enorm de secetos, e mare nevoie de ploaie. Ora 10½ Manu. Ora 11½ Catargiu. Camera prelungită până la 1 iunie. Catargiu face iarăși încercări de a o dizolva. După-amiază audiențe. Orele 5½-7 inspecție a Batalioanelor 2 și 3 Vânători. Vânt și praf. Seara cald. În grădină.

Miercuri, 5 iunie/24 mai

Înnorat. Furtună. Enorm de uscat. Ora 10½ vizitat șantierul fortificațiilor. După-amiază audiențe. Orele 4¾-8 la Filipescu, serbare în grădină, corpul diplomatic, miniștrii etc., 150 de persoane, aer plăcut. Elisabeta se simte febrilă. Cinat la ora 8.

Joi, 6 iunie/25 mai

Noaptea ploaie. Răcoare. Înainte de amiază Vernescu. După-amiază din nou ceva ploaie. Audiențe. Seara, între orele 5½ și 7½, inspectarea unui batalion al Regimentului 2 și a unui batalion al Regimentului 3. Participă Ferdinand. Foarte rece, 12°R. Trupele bune. Seara biliard cu Ferdinand. Complet senin și enorm de rece.

Vineri, 7 iunie/26 mai

Doar 7°R, vreme senină. Înainte de amiază *à trois* în grădină. Ora 11½ L. Catargiu. Camera lucrează ceva mai mult. În Iași, dezordini la Școala Militară. După-amiază audiențe. Ora 4½ la Cotroceni, acolo ceai. Apoi plimbat călare, cu Ferdinand, până la ora 7½. Foarte rece seara. Biliard. Senin.

Sâmbătă, 8 iunie/27 mai

Rece, acoperit. Înainte de amiază doar Gherassi. După-amiază nici o audiență. Orele 5-7 Kalinderu. Seara foarte rece. Biliard. Camera a votat bugetul de război.

Duminica Rusaliilor, 9 iunie/28 mai

Sfânta Treime

Complet senin, răcoare. Ora 10 cu Ferdinand la mica mănăstire. Liturghie. Plimbare cu trăsura. Ora 11½ înapoi. Stöhr. Orele 2-4 audiențe. Seara biliard.

Lunea Rusaliilor, 10 iunie/29 mai

Vreme minunată, foarte cald. Înainte de amiază Manu, pentru Școala Militară de la Iași. După-amiază audiențe până la ora 4. La Cotroceni, iar acolo ceai în grădină. Plimbare călare spre Băneasa, Elisabeta cu trăsura la Șosea. Ora 8 cinat. Seara biliard. Răcoare.

Marți, 11 iunie/30 mai

Vreme minunată. E nevoie să plouă. Ora 10½ vine Luțescu de la Zorleni. Ora 11 Catargiu, la Cameră doar interpelări. După-amiază Sturdza. Ora 5 inspectat Regimentul de Geniu de la Cotroceni. Balon captiv, turnuri etc., acolo până la ora 8. Ora 8½ cinat.

Miercuri, 12 iunie/31 mai

Cald, senin. Ora 12 Consiliu de Miniștri foarte furtunos, din cauza închiderii Camerei fără buget, Catargiu și Vernescu pentru închidere, Manu și Lahovary împotrivă, ultimul a fost foarte vehement. Până la urmă s-a decis închiderea Camerelor. După-amiază audiențe. De la Cameră mă înștiințează că bugetul va fi totuși votat și din acest motiv sesiunea se prelungește până la 5 iunie stil vechi. Ora 6 plimbare cu trăsura la Șosea. Ora 8 cinat.

Joi, 1/13 iunie

Sculat la ora 6. Mică furtună. Ora 7¾ cu Ferdinand la gară. Inspectarea șantierului fortificațiilor spre Jilava, cu mine Fleva, Manu, generali etc., 50 de persoane. Chiajna. Ora 11½ în Chitila, vizitarea fortului. Dejun cu miniștrii în aer liber. Mogoșoaia, Otopeni, Turnu, Ștefănești, căldură enormă, în interior rece. Cernica, pod, până la Cățelu. Ora 5 înapoi prin Pantelimon. Ceai cu Elisabeta. Pus ordine în hârtii până la ora 8. Citit contractul de căsătorie a lui Wilhelm cu Maria Theresa de Bourbon. Seara căldură mare. Secetă.

Vineri, 2/14 iunie

Arșiță enormă. Înainte de amiază L. Catargiu, i-am vorbit despre plecarea mea în călătorie. Presa din Berlin are articole agresive, Catargiu e prezentat ca rus. După-amiază audiențe. Camerele înaintează încet și cu scandaluri. Orele 6-8 plimbare cu trăsura. Seara biliard.

Sâmbătă, 3/15 iunie

Arșiță enormă, secetos, pericol pentru recoltă. Ora 10½ Lahovary. Situația în Serbia e gravă, din cauza Bulgariei. După-amiază A. Mărgărit. Orele 5-7 Kalinderu. Camerele funcționează enorm de lent.

Duminică, 4/16 iunie

Fierbinte, uscat. Ora 10 la capela episcopală cu Ferdinand. Orele 11½ și 12 primit pe mitropoliți. Orele 1½-4 audiențe. Ora 6 cu Ferdinand

în Cişmigiu, serbare a Societăţii „Furnica”, ceva ploaie, care se opreşte. Elisabeta nu e cu noi. Seara rece. Biliard.

Luni, 5/17 iunie

Acoperit, fără ploaie. Ziarele sunt alarmate din cauza Serbiei şi a înarmării Rusiei. Ora 10½ Catargiu, din nou prelungirea Camerelor până joi. După-amiază audienţe, enorm de cald. Ora 6 plimbare cu trăsura. Camerele au lucrat ceva mai mult.

Marţi, 6/18 iunie

Fierbinte. Răcit foarte tare, guturai, dureri de cap. Ora 11 Manu, ora 11½ Catargiu, îi spun că aş vrea să plec în călătorie sâmbătă. După-amiază audienţe. Orele 5-6½ la Şcoala Militară, la examen. Cotroceni. Ora 7½ înapoi. Guturai.

Miercuri, 7/19 iunie

Foarte răcit, slăbit. Ora 10 Duca, în problema căilor ferate în caz de mobilizare. Ora 12½ Consiliu de Miniştri, hotărât plecarea. Închiderea Camerelor mâine. Ora 2 locotenent-colonelul Schuhmann. Ora 5½ inspectat Brigada de Artilerie, până la ora 8, pe jos, foarte bine. Cuvântare către ofiţeri, enorm de cald, obosit.

Joi, 8/20 iunie

Slăbit, guturai, dureri de cap. Căldură enormă. Înainte de amiază Catargiu. Camerele au votat bugetele, apoi închiderea Camerelor. După-amiază audienţe, obosit, bolnav. Orele 6-7½ plimbare cu trăsura. Ora 8½ în pat, deoarece mi-a fost foarte rău. Enorm de cald.

Vineri, 9/21 iunie

Toată ziua în pat, febră. Căldură enormă. Spre seară furtună, cu ceva răcoare. Venit Theodori. Amânat plecarea.

Sâmbătă, 10/22 iunie

Mai bine. Umed. Ora 10 sculat, enorm de slăbit. Ora 12 primit pe Catargiu, ora 2 pe Lahovary, pregătit totul pentru plecare. Ora 4 furtună puternică, rămâne umed. Elisabeta foarte obosită. Ora 7 în pat.

Duminică, 11/23 iunie

Plecarea. Trezit devreme, sculat la ora 8, deja foarte cald, în grădină. Orele 11½-2 Consiliu de Miniştri, discutat despre mutarea lui Bibescu la Paris. Dejunat. În grădină cu Kremnitz. Până la ora 5½ discutat, scris etc. Foarte obosit. Ora 7¼ plecarea din Bucureşti. La gară enorm de mulţi oameni, foarte umed. Rămas-bun, salutat foarte mulţi. Catargiu călătoreşte cu noi până la Vârciorova. Goluchowsky şi Bülow de

faţă. Ora 9¼ în Piteşti. Ploaie pe drum, dar încă foarte cald. Ora 10¾ Slatina, acolo ne întindem în pat. Rămas-bun de la Catargiu.

Viena

Luni, 12/24 iunie. Vârciorova – Viena

Călătorit toată noaptea, nu prea cald. Ora 3½ Vârciorova. Ora 10 în Timişoara, ploaie, cald. Ora 12 Szegedin, acolo colonelul Chiriţescu. Dejunat în vagonul-restaurant. Kalinderu e cu noi. Ora 2 Pesta, acolo Văcărescu. Ghica Brigadiru etc., jumătate de oră. Ora 5½ seara cinat în vagonul-restaurant. Ora 7¼ sosirea la Viena, foarte rece. Mulţi români la gară. Mers cu trăsura, cu Elisabeta şi Ferdinand, la Hotel Muntsch. Arhiducele Albrecht şi contele Hunjady îl reprezintă pe kaiser. Seara acasă, ceai.

Marţi, 13/25 iunie. Viena

Ora 9 cu Elisabeta şi Nando la capucini, în criptă, depus o coroană la sarcofagul lui Rudolph. La ora 10 vine familia lui Rainer, apoi arhiducii Wilhelm şi Albrecht, ultimul rămâne la *lunch*. Joseph Windisch-Grätz la noi. Ora 1 venit kaiserul Franz Josef, rămas trei sferturi de oră, foarte cordial, discutat puţin politică, el crede, însă, că situaţia e gravă. Orele 3-5 promenadă cu Nando şi prin prăvălii. Elisabeta la Lauenburg. Arhiducesa Maria Theresa la noi. Orele 6-7 Kálnoky, vine de la delegaţie. Sunt îngrijoraţi din cauza Rusiei, de asemenea din cauza Serbiei. Ora 7 cinat. Ora 8¼ plecarea de la gara de vest, de faţă arhiducele Albrecht şi arhiducesa Maria Theresa. Mulţi români, Legaţia etc. Călătorit toată noaptea.

Sigmaringen

Miercuri, 14/26 iunie

Ora 6½ în München, prezenţi prefectul poliţiei etc. Dejunat. Ora 8½ Augsburg. Ora 10 în Ulm, de acolo luat un tren special, foarte cald. Ora 12½ sosirea în Sigmaringen. Mama, Leopold, Antoinette, Wilhelm şi Mädi. Prinţesa Mathilde, Trasci, Philipp şi Maria cu copiii, Fritz şi Hilda de Baden, suite, autorităţi etc. Revedere călduroasă. Mers cu trăsura la castel, unde sunt Carola şi Amelia de Bayern. *Lunch*. Ora 2 vine Georg de Saxonia. Plimbare cu trăsura, cu mama, Leopold şi Elisabeta. Ora 6 sosit regele Neapolelui şi contele Caserta. Eu îl vizitez, foarte cordial. Ora 7 cina, apoi pe terasă, unde se află şi toate suitele. Delegaţii ale Regimentului 1 Gardă, ale Regimentului 40 etc.

Ora 10 sosirea perechii imperiale germane, noi îi primim pe terasă. Uniformă. Supeu, conversaţie. Ora 12½ în pat.

Joi, 15/27 iunie

Nunta lui Wilhelm. Vreme mohorâtă. Înainte de amiază pe terasă, unde cântă orchestra. Împăratul şi împărăteasa, regele Neapolelui etc. Vorbit cu contele Wedell. Ora 11 cununia civilă oficiată de ministrul casei imperiale von Wedell. Regele Neapolelui şi cu mine martori, precum şi contesa Trasci. Ora 11½ se formează alaiul spre biserică. Abatele de Beuron oficiază şi ţine un discurs. La ora 12½ se termină. Ora 1 mare banchet, pentru 160 de persoane, în sala armelor. Kaiserul ţine un toast, Leopold răspunde foarte frumos. Pe terasă. S-a pornit o furtună foarte puternică. În cazemata dinspre Dunăre. Ora 5 ceai în clădirea prinţilor, la tânăra pereche. Plimbare cu trăsura, ploaie, umed. Rămân acasă. Ora 6½ cu kaiserul, conversaţie politică, nu e prea satisfăcătoare, el e pornit pe război. Ora 7½ cina. Seara încă dansat. Ora 10 plecarea perechii imperiale, noi mergem cu toţii la gară.

Vineri, 16/28 iunie

Umed. Înainte de amiază pe terasă. Trasci şi regele Neapolelui, cu contele Caserta au plecat. După-amiază au plecat Fritz şi Hilda de Baden. Mers cu trăsura la Inzigkofen. Ploaie. Ora 7 cina, 50 de persoane. Ora 11 în pat.

Sâmbătă, 17/29 iunie

Ora 9 liturghie. Ploaie. Înainte de amiază cu Fritz şi Maria. Leopold la Beuron. După-amiază promenadă. Ploaie. Ora 7 cina. Sosit Fritz Waldeck. Obosit.

Duminică, 18/30 iunie

Ora 9 liturghie. Furtună, ploaie. Dejunat în clădirea prinţilor. Tânăra pereche a venit de la Krauchenwies. Ora 2 plecat Carola, toţi la gară. Ora 7½ cina.

Luni, 1 iulie/19 iunie

Întreaga zi ploaie torenţială. Ora 12 dejunat în clădirea prinţilor. Ora 2 plecat Georg de Saxonia. Venit Gr. Ghica de la Berlin. Fritz şi Maria la mine. Ora 7½ cina. Seara încă împreună în familie.

Marţi, 2 iulie/20 iunie

Vremea mai bună. Înainte de amiază pe terasă cu Fritz, Maria etc. Ora 12 dejunat în clădirea prinţilor, acolo până la ora 3. Călătorie cu trăsura, prin Thiergarten, spre Inzigkofen, *en famille*, tânăra pereche sosit de la Krauchenwies. Băut ceai. Pe jos înapoi la Sigmaringen.

Ora 7½ cina. Rămas-bun de la Fritz, care pleacă la Kassel, pentru a-și lua în primire divizia. Ora 10½ în pat.

Miercuri, 3 iulie/21 iunie

Vreme frumoasă, răcoare. Înainte de amiază cu Elisabeta și mama. Audiențe. Künzel. Ora 12 dejunat în clădirea prinților. Venit Stendel. Ora 3 plecat cu trăsura la Inzigkofen, acolo plimbat, ceai *en famille*. Ora 6 înapoi. Împărțit ordine și cadouri. Arnim mulțumește. Ora 7 cina, 30 de persoane. Ora 10½ în pat.

Umkirch

Joi, 4 iulie/22 iunie.
Plecarea de la Sigmaringen spre Umkirch

Înainte de amiază cu Leopold în sala de artă și la Hedingen. Ora 12 *lunch en famille*. Ora 12½ la gară, plecare cu trenul special, rămas-bun de la suită etc. Leopold, Antoinette, Ferdinand și Carlo merg cu noi până la Krauchenwies. Radolfzell, lacul Konstanz. În Schaffhausen și în Neuhausen stat câte 5 minute, văzut cascada de apă. Wilhelm și tânăra lui soție ne părăsesc, plecă spre Weinberg. Spre Basel prin Waldshut, ora 5½ acolo. Rămas-bun de la Marie, Philipp și copiii lor. Ora 6 și 40 de minute în Freiburg, marele duce moștenitor de Baden la gară, primarul etc. Mers cu trăsura, cu mama, Elisabeta și Louise, spre Umkirch, seară minunată. Ora 7½ acolo. Întâmpinare în sat, preotul, copii de școală, Asociația de Război. Ora 8 supat. Casa este în întregime aranjată foarte confortabil[113]. Mama îmi arată toate încăperile. Domnișoarele von Landberg și H. Văcărescu se află și ele aici, domnii locuiesc în Freiburg. În România totul e liniștit, doar miniștrii nu se înțeleg foarte bine între ei. Secetă, care e rea pentru porumb.

Vineri, 5 iulie/23 iunie. Umkirch

Vreme minunată. Ora 8½ dejunat cu mama *en famille*, foarte confortabil. Plimbat prin parc, acesta e frumos și bine întreținut, copaci frumoși. Ora 12 venit dr. Koch împreună cu dr. Beumler din Freiburg. M-au consultat. Au decis cura la Badenweiler. Venit domnii din Freiburg. Ora 1 *lunch* cu ei și cu cei doi medici. Conversat până la ora 3½. Ora 5 plecat cu trăsura la Freiburg, am vrut să vizitez familia de Baden, nu au fost acasă. La Dom și prin parcul orașului. Ora 7 înapoi, călătorie frumoasă (35 de minute). Ora 8 supeu cu marele duce moștenitor de Baden și cu Hilda, cu Elisabeta Anhalt, văduvă, născută prințesă de Hessa. Împreună până la ora 10½. Foarte rece.

Sâmbătă, 6 iulie/24 iunie

Aer bun, înnorat. Ora 8½ dejunat *à quatre*, apoi plimbat cu mama prin parc. Ora 1 domnii din Freiburg la *lunch*. Furtună, ploaie. Plimbare cu trăsura la Hugstetten *à quatre*. Seara supeu.

Duminică, 7 iulie/25 iunie

Vreme minunată. Ora 8½ dejunat *à quatre*. Ora 9¼ cu mama și cu Loise la biserica din sat, liturghie, apoi în grădină, venit dr. Koch, a comandat totul în Badenweiler. Ora 12½ plecat cu trăsura la Freiburg, *lunch* la Fritz și Hilda de Baden, acolo încă Elisabeta de Hessa-Anhalt, *en famille*, amenajat încântător, rămas până la ora 3½. Întoarcere cu trăsura la Umkirch. Seara în parc. Ora 8 supeu.

Luni, 8 iulie/26 iunie. Vizită la Karlsruhe

Cald. Ora 8½ dejunat *à quatre*. Ora 9½ plecat cu trăsura la Freiburg, cu mama și Louise. La gară Fritz și Hilda, Koch etc. Ora 10¼ plecat cu Elisabeta spre Karlsruhe, două ore și jumătate, cald. Ora 12 și 20 de minute sosirea, în gară marele duce, marea ducesă, Wilhelm de Baden, suite, ministrul plenipotențiar al Prusiei, directorul căilor ferate. Întâmpinare călduroasă, plecat îndată la castel. Ora 1½ dejun dinastic. Suitele, ministrul Tauber, cu care discut îndelung despre conflictul cu Elveția. Orele 3½-6½ conversat cu marele duce, în Berlin s-a instigat puternic împotriva României și chiar contra mea, până și Sturdza. Ora 6½ cinat în grădină, apoi mă conduc toți la gară. Despărțire de Elisabeta, care pleacă cu trenul de noapte la Neuwied. Ora 7 și 40 de minute cu trenul special la Freiburg (Kalinderu și Perticari cu mine). Ora 10 acolo, mers repede. Singur cu trăsura spre Umkirch, acolo doar mama și Louise mai sunt treze.

Badenweiler

Marți, 9 iulie/27 iunie. Umkirch – Badenweiler

Foarte cald. Înainte de amiază plimbat cu mama prin parc. Ora 1 venit Kalinderu și Perticari de la Freiburg. Ora 4½ plecat cu mama și Louise la Freiburg. La doctorul Munz, care mă consultă la ochi. Ora 6¼ plecarea din Freiburg, împreună cu domnii mei și cu dr. Koch. Rămas-bun de la mama la gară. Ora 7 în Mühlheim, mă întâmpină funcționarii superiori. Cu trăsura la Badenweiler, 40 de minute (ajuns la ora 7¾). Descins la vilă, unde mă așteaptă marele duce moștenitor. Foarte umed. Ora 8 la supeu în vila marelui duce, supat doar noi, *en famille*, conversat cu marele duce până la ora 10, amândoi se întorc la Karlsruhe. Foc de artificii și iluminație pentru marele duce

moştenitor, care sărbătoreşte ziua de naştere. Ora 10½ în pat. Elisabeta a ajuns cu bine la Neuwied.

Miercuri, 10 iulie/28 iunie

Foarte cald. Ora 8½ mică promenadă cu Koch. Ora 10½ prima baie într-un minunat bazin din marmură, pentru înot. Promenadă. Ora 1 masa. Orele 4½-6½ plimbare cu trăsura în pădure. Koch la Freiburg. Ora 8 supat, conversat până la ora 10½.

Joi, 11 iulie/29 iunie

Enorm de cald. Promenadă. Ora 10½ baie. Promenadă cu Kalinderu. Ora 1 luat masa. Leopold îmi telegrafiază că, din cauza îmbolnăvirii lui Nando, încă nu poate să vină. Ora 5½ însoţit pe Kalinderu la Mühlheim, el pleacă în România. Ora 8 supat doar cu Perticari. Obosit. Cald.

Vineri, 12 iulie/30 iunie

Vreme minunată, enorm de cald. Ora 10½ baie. Ora 12 venit Koch. Nando încă febră mare, evoluţie normală. După-amiază cu trăsura la Bürgeln, foarte umed. Ora 8 supat. Elisabeta are încă febră.

Sâmbătă, 1/13 iulie

Foarte cald. Înainte de amiază mică promenadă. Ora 10½ baie. Promenadă cu Koch, care pleacă iarăşi după masă. Furtună puternică. Ploaie, care răceşte puternic. Ora 5 mers la familia de Baden, promenadă prin pădure. Ora 7½ supat. Veşti bune din România, totul e liniştit. Din Sigmaringen veştile sunt şi ele mai bune.

Duminică, 2/14 iulie

Răcoare. Ora 8½ la biserică, liturghie tăcută. Promenadă. Ora 11 furtună. Depeşă de la Lahovary, scrie că în Serbia se formează bande împotriva Bulgariei. Ora 2 la masă prinţii Johann Georg şi Marie de Saxonia, împreună cu baronul Reizenstein, au venit din Freiburg, unde sunt la Universitate, foarte simpatici. După-amiază vizitat băile romane, ruine etc. împreună cu comisia băilor. Ceva ploaie. Ora 6½ pleacă înapoi. Supat cu Perticari.

Luni, 3/15 iulie

Destul de rece. Promenadă. Baie. Până la ora 12 în parc. Koch este bolnav şi nu poate veni. Ploaie. După-amiază scris. Plimbare cu trăsura la Britzingen etc. Ora 6½ înapoi. Seara la ora 11 în pat.

Marți, 4/16 iulie

Foarte rece, răcit. Suspendat baia. După-amiază mers cu trăsura, prin pădure și peste munte, la Sulzbad și la Sulzburg. Drum minunat. Ora 7½ înapoi. Ora 8½ venit G. Văcărescu de la Neuwied, conversat până la ora 10. Foarte rece.

Miercuri, 5/17 iulie

Vântos, ploios, umed. Ora 9 plimbat cu Văcărescu. Ora 10½ baie. Încă răcit, medicul la mine. Koch încă răcit. După-amiază, între orele 4½ și 6, plimbare cu trăsura pe drumul spre Sirnitz, ploaie și vânt. Văcărescu mă însoțește. Ora 7 supat. M-am simțit foarte febril, dureri de cap, rău. Ora 9 în pat. Venit medicul. Ploaie.

Joi, 6/18 iulie

Vremea mai bună. Încă ceva dureri de cap și cam slăbit, în rest bine. Ora 7½ venit doctorul. Ora 9 promenadă. Ora 11 plecat în întâmpinarea mamei, pe drum. Ora 11½ sosit mama cu Fritz și cu Lindheim. Louise bolnavă. La băile romane. Ora 1 toți iau masa la mine. Văcărescu pleacă apoi. După-amiază împreună. Plimbare cu trăsura, aer curat. Ora 7½ supat la băile romane. Spre casă cu Fritz. Încă răcit.

Vineri, 7/19 iulie

Noaptea tuse puternică. Ora 8½ Fritz la mine, dejunat. Apoi la mama. Promenadă. Ora 1 masa la mine, invitat Touchard. După-amiază plimbare cu trăsura, întors din cauza ploii. Seara ploaie. Cinat la Römerbad[114]. Ora 9½ în pat. Răcit.

Sâmbătă, 8/20 iulie

Noaptea tuse puternică. Ora 8 dejunat cu Fritz. Ora 10 cu el la mama, vizitat micul castel, foarte umed. Ora 1 luat masa la mine. Louise nu poate să vină, deoarece e încă foarte răcită. După-amiază plimbare cu trăsura spre vale. Ora 8 supat. Ora 11 în pat.

Duminică, 9/21 iulie

Noaptea încă tuse. Ora 7 sculat. Ora 7¾ dejunat cu Fritz. Ora 8½ cu el și cu mama la biserică. Vântos. Ora 10 Fritz pleacă din nou la Kassel. Scris până la ora 12½, foarte vântos. Ora 1 luat masa. Cu mama și Lindheim. Orele 4½-5 citit. Ora 5½ plimbare cu trăsura, ocol prin Mühlheim. Ora 7 sosit Leopold și Werner de la Sigmaringen. Ploaie. Mers cu trăsura direct la Römerbad, supat. Ora 9½ cu Leopold la vila mea. Tuse.

Luni, 10/22 iulie

Noaptea ploaie, vânt, tuse puternică. Ora 8 dejunat cu Leopold, plimbat în parc, întâlnit pe mama, rămas împreună până la ora 11. Venit medicul. Ora 1 luat masa. După-amiază cu mama. Ora 5 venit Koch. Ora 6½ însoțit pe mama la Mühlheim. Răcoare. La ora 7 se întoarce la Umkirch cu Lindheim. Ora 8 supat. Ora 10 în pat.

Marți, 11/23 iulie

Foarte vântos. Înainte de amiază cu Leopold, promenadă. Ora 1 luat masa, Werner, Koch, Perticari. Plimbat în parc. Ora 5 pe jos cu Hans Baden, cam rece. Încă mai tușesc. Ora 7½ supat.

Miercuri, 12/24 iulie

Vânt și ploaie. Înainte de amiază telegrame etc. din Berlin. Promenadă prin pădure cu Leopold. Ora 1 luat masa. După-amiază în parc, promenadă. Ora 7½ supat.

Joi, 13/25 iulie

Vreme frumoasă. Ora 10 vizitat micul palat. Promenadă. După-amiază muzică, promenadă spre Schweighof, ora 7½ înapoi. Vânt. Noaptea furtună.

Vineri, 14/26 iulie

Furtună și ploaie, foarte neprietenos, rece. Înainte de amiază promenadă cu Leopold. După-amiază la vechiul zid. Vânt rece. Vești din România, unde e secetă enormă și recolta de porumb e în pericol. Altfel totul e liniștit acolo.

Sâmbătă, 15/27 iulie

Ploaie, vânt și furtună. Înainte de amiază cu Leopold, plimbat puțin. Werner la Umkirch. Ora 1 luat masa. Ora 2 venit Georg von Sachsen cu Mathilde, Johann, Georg, Marie și Albert. Ploaie. Ora 5 cafea la mine. Ora 6½ pleacă înapoi la Freiburg. Elisabeta e la Bayreuth.

Duminică, 16/28 iulie

Noaptea ploaie. Ora 9 cu Leopold la liturghie. Vremea ceva mai bună, rece. Ora 1 generalul-maior von Prittwitz la masă, promenadă cu el. Seara *à trois* la vechiul zid. Ora 7½ sosit Roggenbach, rămâne la masă. Vremea mai bună.

Luni, 17/29 iulie

Vremea mai bună. Ora 10 Leopold pleacă la Umkirch. Orele 10½-1 promenadă cu Roggenbach, povestește interesant. Luat masa cu el

și cu Werner, Koch și Perticari. După-amiază plimbare cu trăsura, iar la ora 7 luat pe Leopold din Mühlheim. Ora 7¾ supat toți împreună.

Marți, 18/30 iulie

Cald. Înainte de amiază cu Leopold. Ora 11 făcut baie cu el. Promenadă. Ora 1 luat masa, prezent și Roggenbach, de asemenea Maas din Freiburg, discutăm cu el eventuala problemă a căsătoriei, cu privire la Roma. Ora 3 urcăm pe vârful Hochblauen, cu două trăsuri. Vedere minunată, răcoare. Înapoi pe jos, o oră și jumătate. Ora 7¾ supat toți împreună. Despărțirea de Roggenbach.

Miercuri, 19/31 iulie

Foarte cald. Înainte de amiază baie cu Leopold. Ora 11½ luat masa. Ora 1 plecarea din Mühlheim spre Basel. Ora 2 rămas-bun de la Leopold, care pleacă spre Sigmaringen cu Werner. Cu Perticari vizitat Domul, muzee etc. Intrat în anticariate. Ora 6 plecarea. Roggenbach la gară. Ora 7 Mühlheim. Supat singur.

Joi, 1 august/20 iulie

Foarte cald. Înainte de amiază singur. Ora 11 baie. Promenadă cu doctorul Neumann. După-amiază venit Koch. Plimbare cu trăsura spre Sirnitz, drum foarte bun, în parte pe jos înapoi. Ora 7¾ supat. Scheffer. În România secetă mare, pericol pentru porumb.

Vineri, 2 august/21 iulie

Ora 8 complet întuneric, vânt. Ora 8½ izbucnit o furtună puternică. Ploaie până la ora 11. Baie, promenadă cu Koch. La masă funcționari ai landului. Orele 5-7 promenadă spre Niederweiler și Oberweiler. Ora 9½ în pat.

Sâmbătă, 3 august/22 iulie

Frumos, cald. Promenadă, baie. Împreună cu Koch mers în întâmpinarea mamei. Sosește la ora 12, plecăm cu trăsura la Römerbad. Ora 1 la mine, mâncat, apoi am însoțit-o înapoi. Ora 5 colonelul von Jahn la mine. Ora 5½ plimbare cu trăsura, cu mama, rece. Ora 7½ supat la Römerbad. Domnul von Roggenbach și colonelul von Jahn invitați de mama. Până la ora 9½, pe jos înapoi.

Duminică, 4 august/23 iulie

Vreme minunată, cald. Ora 8 cu mama la biserică. Promenadă cu ea. Ora 10½ baie. Orele 11-1 cu Roggenbach în pădure, conversat. Ora 1 luat masa la mine, apoi însoțit pe mama la hotel, întors cu colonelul von Jahn. Ora 5½ plimbare cu trăsura, cu mama, pe Blauenstrasse, apoi pe jos la parohia Sofia. Ora 7½ supeu la Römerbad. Roggenbach, Vogel, colonelul von Jahn etc. Pe jos la vilă.

Luni, 5 august/24 iulie

Dimineața furtună puternică, ploaie. Orele 9½-10½ cu mama, baie, promenadă. Vogel la mine. Ora 1 mama la mine, luat masa și conversat. Ora 3 pleacă mama înapoi la Umkirch. Furtună puternică, ploaie. Ora 5 plimbare cu trăsura și pe jos cu Roggenbach. Ora 7½ el, colonelul von Jahn și Vogel la masă.

Umkirch

Marți, 6 august/25 iulie. Badenweiler – Umkirch

Mohorât, umed. Împărțit ordine și cadouri. Ora 10½ baie, promenadă. Ora 12½ Roggenbach. Ora 1 luat masa, invitat pe el, pe dr. Vogel și pe medicul băilor, Neumann. Ora 3 plecarea din Badenweiler, de față cei decorați. În Mühlheim despărțirea de Roggenbach. Ora 4 Freiburg, mama la gară. Îndată la marele duce moștenitor, pentru înregistrare, marele duce cu familia sunt la Mainau. Ora 5 în Umkirch. Promenadă cu mama până la ora 7. Aer minunat. Ora 7½ supat. Seara conversat.

Segenhaus

Miercuri, 7 august/26 iulie. Umkirch – Segenhaus

Acoperit, vânt rece. Ora 8 luat micul dejun cu mama. Ora 9½ plecarea spre Umkirch cu mama. Rămas-bun. Koch de asemenea la gară. Ora 10 plecarea, prin Karlsruhe, Schwetzingen, Mannheim, Gross-Gerau, Mainz (ora 3), Koblenz. Cald, prăfos. Ora 5¼ sosirea în Weissenthurm. Elisabeta, soacra mea, Wilhelm și Maria la gară, întâmpinare. Peste Rin, întâmpinare (neoficială) în Neuwied, steaguri peste tot, muzică, asociațiile. Ceai la castel, defilarea asociațiilor. Ora 7 plecat cu trăsura spre Segenhaus, drum frumos și iluminat, ceva ploaie, foarte rece. Ora 8 acolo. Dineu, 20 de persoane. Seara împreună.

Joi, 8 august/27 iulie. Segenhaus – Frankfurt

Ora 7 sculat. Vreme minunată. Promenadă cu Elisabeta. Ora 8½ dejunat cu toți împreună, apoi promenadă prin pădure cu soacra mea și cu Elisabeta, până la ora 11. Orele 11-2 la soacra mea. Ora 2½ dineu la Monrepos, 20 de persoane, în pădure, printre fagi. Răcoare, împreună până la ora 5½, toți copiii aici. Plecare direct la Neuwied. Steaguri, multă lume la gară. Ora 6½ rămas-bun de la toată lumea la gară, prin Ehrenbreitstein, Lahnstein, Rüdesheim etc. spre Frankfurt. Ora 9½ sosirea în gara foarte frumoasă, iluminată electric. Mers cu trăsura, cu Perticari, la hotel (Angleterre). Supat. Ora 11 în pat. Noaptea rece.

Umkirch

Vineri, 9 august/28 iulie. Frankfurt – Umkirch

Ora 7 sculat, ora 8 ieșit, la Santa, Bing, Jaques, peste tot cumpărături. Ora 10¾ plecarea, vizitat încă gara, cald. Ora 11½ Darmstadt. Ora 11¾ Bickenbach, Ludwig von Hessen la gară. Mers cu trăsura un sfert de oră până la Seeheim. De față Irene, soția lui Heinrich de Prusia, Alix cea supusă și timidă[115], Heinrich von Hessen și Louis Battenberg. Dejunat, conversat, am examinat-o pe Alix pentru Ferdinand. Acolo până la ora 1½. Ludwig mă duce înapoi la Bickenbach. Ora 6 sosirea în Freiburg. La gară mama cu Ferdinand, care a venit în ajun din Sigmaringen. Mers cu trăsura direct la Umkirch. Ora 7½ supat, împreună până la ora 9½. Noapte rece. În România secetă enormă, care durează, încât porumbul e aproape pierdut.

Sâmbătă, 10 august/29 iulie. Umkirch

Vreme frumoasă. Înainte de amiază cu mama și cu Ferdinand, dejunat împreună și plimbat prin grădină. La masă, la ora 1, ofițeri care sunt încartiruiți în Umkirch pentru manevre. Ora 3 plecat cu mama la Alt-Breisach, Nando cu Lindheim și cu Perticari în cealaltă trăsură, o oră și jumătate. Vizitat domul, pe terasă, priveliște, tezaurul bisericii. Vedere minunată. Acolo o oră și jumătate. Ora 6¼ plecat înapoi, foarte rece. Ora 8½ supat în Umkirch.

Luzern

Duminică, 11 august/30 iulie. Umkirch – Luzern

Ploaie și vânt. Ora 8½ dejunat, apoi cu mama și Nando la biserică și la școala parohială din Beroldingerstrasse. Promenadă, scris. Ora 1 luat masa. După-amiază cu mama. Ploaie. Ora 5 plecat la Freiburg, ploaie puternică. La Fritz și Hilda un sfert de oră, primul se simte ceva mai bine, arată foarte rău. Ora 6 plecarea din Freiburg cu Nando. Rămas-bun de la mama. Lindheim și Koch de asemenea prezenți. Ora 7¼ în Basel, întâlnit pe Leopold în Gara Centrală, mâncat rapid. Plecat împreună spre Luzern, prin Olten. Rece. Ora 11 sosirea, direct la Hotel National. În pat.

Luni, 12 august/31 iulie. Luzern

Vreme foarte frumoasă, peste munți parțial senin. Dejunat cu Leopold și Nando, apoi pe jos pe Gütsch[116] și pe calea ferată cu cremalieră până la punctul de observație, priveliște frumoasă asupra orașului Luzern, văii, munților etc. Apoi la Bossard, cumpărat acolo, de 5.000 de franci,

tot felul de lucruri. Ora 1 luat masa, apoi la ora 2 plecat cu vasul cu aburi la Flüelen. Din păcate a venit o ploaie puternică, munții complet acoperiți. Ora 4 acolo. Ora 4¼ cu trenul Gotthard înapoi la Luzern. Ora 5½ acolo, vremea mai bună. Promenadă prin oraș, biserici etc., magazine. Ora 8½ supat. Ora 9 a venit încă regele Neapolelui cu fratele său Caserta și cu două fiice. Conversat până la ora 11. Contele Trapani și soția sunt de asemenea în hotel, Leopold și Nando au venit aici ca să îi salute. Ploaie.

Weinburg

Marți, 1/13 august. Luzern – Weinburg

Vreme mohorâtă. Ora 8 dejunat *à trois*, apoi vizită la contele Trapani, unchiul regelui Neapolelui, și la soția acestuia. Încă la Bossard, cumpărat câteva lucruri. Ora 11 înapoi la hotel. Ora 11½ plecarea, ploaie și frig. La gară regele Neapolelui, contele Caserta cu fiii și alți câțiva domni italieni. Ora 1 în Zürich, vremea mai bună. Promenadă în oraș și la lac. Ora 2 plecat mai departe spre St. Gallen, prin Winterthur, ajuns la ora 6, ploaie torențială, foarte frig. Ora 7 în Roschach, ora 7½ sosirea în Rheineck. Werner aici. Ploaie torențială. Mers cu trăsura direct la Weinburg. *Tante* Frida[117], pe care nu am mai văzut-o de 20 de ani. Letizia[118] aici. Supat de îndată, conversat până la ora 10. Frig.

Miercuri, 2/14 august. Weinburg

Ora 8 micul dejun în comun, mohorât și rece, mai târziu soare. Cu *tante* Frida și Letizia. Plimbat prin grădină. Ora 11½ dejunat. Ora 12 cu trăsura la St. Margarethen, trenul însă plecase, deoarece circulă după orarul austriac. Oprit prin telegraf vagonul, bagajele și servitorii la Buchs, ei au plecat la ora 12 din Rheineck. Ploaie, frig umed. Întors la Rheineck, la Lutz, apoi promenadă până la ora 6 pe străzile din Thal, Katzensteig, Büchberg. Scris încă Elisabetei, care a ajuns în Dornburg. Ora 7½ supat cu *tante* Frida etc. Mica Fri-Fri[119], care a devenit încântătoare. Partidă de whist în salon.

Întoarcerea la Sinaia

Joi, 3/15 august. Weinburg – Innsbruck
Înălțarea Mariei

Ora 8 liturghie. Ploaie. Dejunat împreună. Ora 10 pleacă *tante* Frida, cu Werner, spre Krauchenwies. Ora 11½ cu Leopold și Ferdinand la

Rheineck, prin Thal. Plecarea cu trenul elvețian spre Buchs, ora 1 acolo. Munții din Valea Rinului parțial acoperiți. Luat masa. Cu trenul accelerat prin Feldkirch, prin Arlberg. Călătorie minunată, prin soare și ploaie. Ora 5 Landeck, ora 6 și 20 de minute în Innsbruck, Tyroler-Hof. Călătorit cu vagonul meu. Îndată promenadă în oraș. Biserica Curții, pe Inn și pe Hauptstrasse. Ora 8 cinat *à quatre*. Seara împreună. Vreme rece, neprietenoasă. În Tirol plouă deja de trei săptămâni.

Vineri, 4/16 august. Innsbruck – Viena

Ora 6 sculat. Ora 7 dejunat *à trois*. Ora 7½ plecarea. Munții puțin în ceață. Ora 10 în Wörgl, rămas-bun de la Leopold, care pleacă spre Sigmaringen, prin München. Ploaie. Ora 12 Zell am See. Senin și frumos, prin Salza-Tal, Lend, Hallein. Ora 1½ în Salzburg, acolo luat masa. Ora 2 mai departe, ploaie puternică și frig. Ora 7 Melk, ora 10½ sosirea în Viena. Văcărescu și soția, personalul la gară. La Hotel Marsch, supat, cald. Văcărescu încă aici. Ora 11 în pat.

Sâmbătă, 5/17 august. Plecarea din Viena

Ora 6½ sculat, dejunat cu Nando. Ora 8 plecat cu căile ferate maghiare. Văcărescu etc. merg până la Pesta. Prin Komaron, ora 1½ în Budapesta. Enorm de cald, dejunat. Ora 2 mai departe, prin Solnoc, Oradea la ora 7. Căldură și praf, foarte uscat. Mâncat în vagon. Ora 10½ în Cluj, călătorit toată noaptea cu trenul special. Noaptea rece.

Sinaia

Duminică, 6/18 august

Ora 6½ în Brașov, 10 minute, mai departe spre Predeal, vreme minunată. Ora 7¾ în Predeal, mare întâmpinare, mitropolitul, miniștrii etc., gardă de onoare, staționat un sfert de oră. Plecat mai departe, ora 8¾ sosirea în Sinaia. Ne întâmpină toată Sinaia, corpul diplomatic, doamne cu buchete, Regimentul 3 Infanterie, gardă de onoare făcută de garnizoana de aici. Cerc o jumătate de oră. La biserică, liturghie și Te Deum, multă lume. La castel, dejunat, telegrafiat împăratului Austriei la Ischl. Stöhr aici. Ora 1 toți miniștrii, generalii la *lunch*. Ora 5½ promenadă cu Nando. Seara biliard *à quatre*, Candiano și Basset. Ora 10 în pat. Nici o veste de la Elisabeta. Noaptea frig.

Luni, 7/19 august

Vreme minunată, cald. Ora 8½ cu Stöhr la noua construcție a grajdurilor. Ora 10½ L. Catargiu, ora 12 Consiliu de Miniștri până la

ora 1½, diferite probleme interne, numirea de prefecţi, împrumut de la Dresdner-Bank etc. După-amiază Catargiu încă o oră, pentru numirea unui ministru. Promenadă cu Nando. Seara biliard *à quatre*.

Marţi, 8/20 august

Vreme frumoasă, vânt. Înainte de amiază promenadă cu Nando. Ora 11 Lahovary, discutat despre decorarea lui Coutouly, eu am fost împotrivă. Ora 1 *lunch*. După-amiază Filipescu. Promenadă până la ora 7. Elisabeta e puţin suferindă în Dornburg.

Miercuri, 9/21 august

Cald, senin. Înainte de amiază Bassest. Ora 11½ contele Szeney, însărcinatul cu afaceri austriac. La *lunch* Coutouly, care îmi prezintă explicaţii în legătură cu banchetul din 14 iulie. Ministrul plenipotenţiar turc. Orele 4½-7 promenadă cu Nando, Clopotniţa. Basset şi Steriadi pleacă la Bucureşti. Cinat *à quatre* şi biliard cu Candiano. Vânt.

Joi, 10/22 august

Foarte cald, secetos. Înainte de amiază cu Stöhr şi Knechtel la grajduri. Ora 12½ primit pe Hitrovo, vine la *lunch*, 12 persoane. După-amiază scris. Nando de serviciu. Ora 5½ promenadă.

Vineri, 11/23 august

Cald. Înainte de amiază Stöhr, hotărât modificările la terasă. La *lunch* miniştrii englez şi italian. După-amiază promenadă. Seara biliard. Foarte cald şi secetos.

Sâmbătă, 12/24 august

Ziua de naştere a lui Ferdinand. Ora 8 muzică, dejunat, cadouri. Ora 9 corpul ofiţerilor Regimentului 3 Infanterie pentru felicitări. Ora 10 Boerescu. Ora 11 Vernescu, apoi Plagino. Ora 1 masa, D. Ghica etc., închinat în cinstea lui Nando. Ora 5 promenadă. Seara biliard *à quatre*, cu Gottereau, care a venit pentru planurile palatului. Elisabeta nu se simte încă bine.

Duminică, 13/25 august

Foarte cald. Ora 9 cu Nando la biserică. Gottereau la mine. Ora 12½ prinţul I. Ghica, rămâne la *lunch*, Nacu, Popovici etc. Apoi generalul A. Lahovary. Mai târziu promenadă. Seara biliard.

Luni, 14/26 august

Foarte cald, senin. Înainte de amiază Knechtel. Nando de serviciu. Ora 11½ Lahovary, vrea să facă modificări în corpul diplomatic. Ora 1 mai multe persoane la *lunch*. După-amiază călătorie cu trăsura, cu

Nando, la Bușteni, vizitat biserica frumoasă, care e pictată complet. Ora 7 înapoi. Seara biliard. Elisabeta are încă dureri, o tratează Metzger.

Marți, 15/27 august

Sf. Maria

Mohorât. Ora 9 cu Nando la biserică, enorm de plin. Cor, apoi cu preoții la Fundație, rugăciune, apoi toasturi. Blaremberg, ca efor, închină în sănătatea mea, aici pentru întâia oară. Multă lume pe platou. Venit ploaie puternică. Ora 11½, până la 1, Manu, discutat despre manevre. Ora 1 *lunch*, Manu, Blaremberg, Suțu, Pariano[120] etc., conversat până la ora 3½. Ploaie. Ora 5½ promenadă. Ora 6 furtună puternică. Seara biliard. Scrisoare de la Elisabeta, are gută, destul de grav.

Miercuri, 16/28 august

Toată noaptea ploaie. Înainte de amiază scris Elisabetei, că la iarnă va trebui probabil să meargă la Wiesbaden, pentru a fi tratată de Metzger. Ora 12 Curtopassi. Ora 1 *lunch*, pe balcon, rece. Orele 5-7 promenadă. Seara Plagino, cu ginerele său, ofițer, la masă. Biliard până la ora 10.

Joi, 17/29 august

Ploios și rece. Înainte de amiază cu Nando, mică promenadă. Audiențe, câteva persoane la masă, G. Cantacuzino. După-amiază prezidat Comitetul pentru Apărare Națională, Manu, Arion, Blaremberg și Lahovary, hotărât linia de la Galați, unde trebuie făcute câteva modificări. Mai târziu promenadă la Sinaia. Vânt rece dinspre nord. Seara biliard.

Vineri, 18/30 august

Foarte mohorât, rece. Înainte de amiază promenadă cu Nando. Elisabeta a avut un *rendez-vous* în Mittelburg cu Maria și cu toți cei din familia de Flandra. Orele 10-12 Basset la mine. La *lunch* ofițerii de pe „Loreley”, vasul prusian aflat la Galați, un corespondent de la *Kölner Zeitung* etc. Conversat până la ora 3½. Promenadă, în ciuda ploii. Seara biliard *à quatre* cu Basset, Candiano.

Sâmbătă, 19/31 august

Ploios, mohorât. Înainte de amiază Lahovary și Vernescu, care pleacă în concediu la Paris. La *lunch* 14 persoane. După-amiază audiențe. Frig. Orele 5-7 promenadă cu Nando. Seara biliard. Nici o altă veste de la Elisabeta. Între Serbia și Bulgaria domnește o atmosferă foarte iritată. Vizita împăratului rus la Berlin este foarte nesigură, succesorul la tron merge la manevre.

Duminică, 1 septembrie/20 august

Ceață, vânt rece. Ora 9 la biserică. Plimbare cu trăsura. Ora 11½ Duca. Diferite persoane la *lunch*. Venit Kalinderu. După-amiază audiențe, Racovitză (generalul), Beldiman, Girovanu. Orele 5-7 promenadă. Seara Filipescu și Kalinderu.

Luni, 2 septembrie/21 august

Vreme minunată. Orele 9½-11½ Kalinderu. Orele 11½-12½ ministrul Boerescu, apoi Păucescu. La *lunch* prințul Gagarin, care face o călătorie cu vaporul pe Dunăre. Ora 3 plecat cu Kalinderu și Filipescu la Bușteni, vizitat biserica, școala etc. Ora 6 înapoi. Promenadă. Seara cu Kalinderu. Nici o știre de la Elisabeta. Nando biliard cu Robescu.

Marți, 3 septembrie/22 august

Vreme frumoasă. Ora 10 inspectat Regimentul 3 Infanterie, care are un batalion aici. Până la ora 11½. Nando comandă prima companie. Scris Elisabetei, de la care nu mai am nici o veste de 8 zile. Am telegrafiat de două ori la Dornburg. Nimeni la *lunch*. Biliard cu Nando. Promenadă la Piscul Câinelui. Seara biliard. Depeșă de la Elisabeta, rămâne până pe 17 luna aceasta în Dornburg, apoi vrea să meargă la Segenhaus. Metzger i-a solicitat să vină pentru 14 zile la Wiesbaden, pentru masaj.

Miercuri, 4 septembrie/23 august

Vreme minunată, rece. Înainte de amiază Steriadi, apoi lucrat cu Manu, câteva persoane la masă. După-amiază cu Nando prin pădure, spre cariera de piatră, înapoi pe șosea, de la 4 la 7. Seara biliard. Venit Algiu.

Joi, 5 septembrie/24 august

Vreme rece, vântoasă. Barometrul foarte ridicat. Înainte de amiază scris Elisabetei, că poate să rămână încă șase săptămâni. La masă Manu, Filipescu, A. Ghica, Müller etc., până la ora 4. Ora 5½ promenadă. Seara biliard. Scrisoare de la Elisabeta, care are dureri mari la masaj.

Vineri, 6 septembrie/25 august

Vreme rece, vântoasă, cerul complet acoperit. Înainte de amiază promenadă cu Nando. Nimeni la masă. După-amiază Boerescu, vrea să demisioneze, dacă liceul nu se construiește în Cișmigiu. Promenadă abia la ora 5½, vreme întunecată, frig. A murit locotenent-colonelul Schuhmann, mare pierdere pentru fortificații, trimit condoleanțe prin telegraf.

Sâmbătă, 7 septembrie/26 august

Frig, neprietenos, ceață. Înainte de amiază scris. Nimeni la masă. După-amiază promenadă cu Nando de-a lungul Prahovei, ora 7 înapoi. Seara biliard.

Duminică, 8 septembrie/27 august

Mohorât, ceață. Ora 9 biserică. Plimbare cu trăsura. Ora 11½ Consiliu de Miniștri, discutat despre politica externă, Catargiu a spus că România nu poate să rămână neutră. Reținut pe miniștri la *lunch*. Promenadă, ceață deasă, frig. Cu Filipescu până la ora 7. Seara biliard.

Luni, 9 septembrie/28 august

Ploaie toată noaptea. Ceață, frig umed. Înainte de amiază Lahovary, care pleacă în concediu. I. Ghica pus la dispoziție. Ora 11½-1 Consiliu de Miniștri din cauza Creditului Urban din Iași, care e falit. La masă miniștri etc. După-amiază mers cu trăsura la Bușteni, vizitat biserica, era și Kalinderu acolo. Ceață, întunecat. Promenadă pe jos. Seara cu Lecomte, care a venit aici pentru câteva zile, biliard.

Marți, 10 septembrie/29 august

Ceață, întunecat, rece. Înainte de amiază promenadă cu Nando. Lecomte la mine. După-amiază Nando pleacă la Stâna la ora 4 și se întoarce la ora 7. Seara biliard. Fără vești de la Elisabeta. Seara biliard. Telegrafiat Elisabetei că sunt îngrijorat.

Miercuri, 11 septembrie/30 august

Aniversarea Griviței

Soare, pe munți ceață. Ora 10 la biserică, foarte plin. Defilat trupele. Pe platou, unde pun să li se dea soldaților să mănânce. Toasturi, jumătate de oră acolo, foarte plin, doamne etc., vreme frumoasă. Ora 1 *lunch*, toți ofițerii Regimentului 3 Infanterie, Manu, colonelul Lahovary etc., 32 de persoane. Toast, Manu răspunde. Orele 4½-6½ promenadă. Biliard cu Lecomte etc.

Joi, 12 septembrie/31 august

Vești foarte bune de la Elisabeta, dar este încă slăbită. Vreme minunată, cald. Înainte de amiază cu Lecomte, pentru construcții. După-amiază cu Nando, pe Piscul Câinelui, cald. Ora 7 înapoi. Seara biliard. Depeșă de la împăratul Alexandru, ca răspuns la a mea.

Vineri, 1/13 septembrie

Ceva ploaie, foarte cald. Cu Nando pe terasă, nori foarte groși. Kalinderu la masă. După-amiază, pe ploaie torențială. La Bușteni,

pentru biserică. Kalinderu acolo. Ora 6½ înapoi. Ceață deasă. Seara biliard.

Sâmbătă, 2/14 septembrie

+5°R, vreme frumoasă. Înainte de amiază promenadă. Nimeni la masă. După-amiază la cariera de piatră, prin pădure, ora 7 înapoi, foarte rece. Seara biliard cu Lecomte, Robescu.

Duminică, 3/15 septembrie

+3°R. Vreme minunată. Ora 9 la biserică. Plimbare cu trăsura, vânt rece. I. Văcărescu și M. Ghermani la masă. După-amiază promenadă, senin. Seara biliard *à quatre*, Lecomte, Basset.

Luni, 4/16 septembrie

+2°R. Toată ziua ploaie torențială. Zăpadă până la Stâna. Frig. Înainte de amiază scris, cu Nando. La *lunch* D. Ghica, A. Ghica de la Pesta, Hooriks etc., conversat până la ora 4. Ora 6 plimbat puțin pe ploaie. Seara biliard cu Basset. Scrisoare de la Elisabeta, care se simte mult mai bine, vineri pleacă din Dornburg la Neuwied.

Marți, 5/17 septembrie

+5°R, mohorât. Nando de serviciu. Înainte de amiază pe terasă. Audiențe. După-amiază plecat cu trăsura la Azuga, împreună cu Odobescu și Basset, vizitat fabrica, noua mașină. Băut ceai. Ora 6 înapoi, vânt rece și umed, ca în ianuarie. Răcit puternic. Seara biliard.

Miercuri, 6/18 septembrie

Ploaie torențială, frig. Înainte de amiază scris. După-amiază biliard, mai târziu promenadă. Seara Kalinderu.

Joi, 7/19 septembrie

–1°R, chiciură. Răcit. Înainte de amiază Kalinderu. Ora 2½ Manu. Ploaie. Biliard. Ninsoare. Seara Kalinderu, care a fost la vecernie în Bușteni. Steriadi.

Vineri, 8/20 septembrie

Sf. Maria Mică

–1°R, chiciură, ceață, frig. Ora 9¼ mers cu trăsura, cu Nando, la Bușteni. Mitropolitul, miniștrii etc. ne întâmpină la noua biserică. Foarte plin. Începe târnosirea, ocolire, spălarea mesei, liturghie cu cântări foarte frumoase, ținut de la 10 la 12½. *Lunch* de 40 de persoane la școală. Masă pentru țărani, 200. Muzică. Acolo până la ora 2. Munții ninși, din când în când fulguiește. Frig pe drumul de întoarcere. Orele 3-5 Consiliu de Miniștri. Seara cu Kalinderu, Barozzi etc. Durere de dinți. Vreme senină.

Sâmbătă, 9/21 septembrie

Chiciură, soare, mai târziu vânt rece. Durere de dinți. Înainte de amiază scris. Orele 11½-12½ N. Blaremberg, *profession de foi dynastique*. Nimeni la *lunch*. După-amiază promenadă, aer bun. Seara biliard.

Constanța

Duminică, 10/22 septembrie. Sinaia – Constanța

Sculat la ora 6. Ploaie, ceață. Ora 6¼ luat micul dejun. Ora 6¾ plecarea cu trenul special, aici generalul Manu și Rosetti de la Belgrad. Ora 9¼ în Chitila, ploaie torențială. A. Catargi merge cu noi până la gara din Călărași. Pe drum văzut planurile pentru pod. Ora 12¾ în Ciulnița, de față Filittis, prefectul de Ialomița. Ora 1¾ Fetești. Ploaia a încetat, se face senin. Plecat cu 20 de trăsuri, mult noroi. Peste Borcea cu o șalupă, apoi prin baltă, deloc rece. Ora 3½ ajuns *vis-à-vis* de Cernavodă. Vasul „Ștefan cel Mare" acolo. Traversat Dunărea. Ora 4½ în Cernavodă, mare întâmpinare, vreme minunată. De față G. Dunca și colonelul Scheletti. Ora 4½ mai departe cu trenul. La Medgidia întâmpinare. Cald, vânt răcoros. La vagon nu m-am simțit prea bine. Ora 6 sosirea în Constanța. Marea. Întâmpinare entuziastă, doamne cu buchete la gară, trupe, autorități etc. Intrarea în oraș foarte frumoasă, foarte plin. Tras la Hotel Carol. Venit colonelul doctor Grigorescu, m-am întins în pat, migrenă. Nando ia cina și iese cu trăsura în oraș, care e iluminat.

Luni, 11/23 septembrie. Constanța

Mult mai bine. Ora 7½ sculat. Dejunat cu Nando. Ora 9½ turneu, școli, primăria, prefectura, diferite biserici, românească, pictată de Mirea, grecească, armeană, sinagoga, moscheea, peste tot rugăciuni și discursuri. Ora 1 înapoi, obosit, *lunch*. Ora 2 în port, vizitat crucișătorul „Elisabeta". Nando face o ieșire în larg, unde se trage. Pe bulevard, unde e vânt puternic. Observat vasele pe mare. Ora 5 înapoi. Ora 6½ mare dineu cu 60 de persoane. Toasturi, eu țin un lung toast despre Dobrogea. Ora 8½ se termină. Iluminat. Nori, ceva ceață, la mare până la ora 9½, enorm de umed. Obosit. Ora 10 în pat.

Marți, 12/24 septembrie

Furtună, marea foarte agitată. Ora 8 dejunat. Ora 9½ primit o delegație de caraiți, fac o rugăciune. Ora 10 trecut garnizoana în revistă, trupele defilează pe bulevard. Vânt. Ora 11 înapoi. Ora 12 primit

Comisia pentru Dobrogea. Ora 1 *lunch*. Orele 2-4½ vizitarea tuturor cazărmilor, care sunt toate laolaltă. Apoi la Anadalchioi, inaugurarea pieței de animale, ministrul Păucescu ține o cuvântare, eu răspund. Seara în Kustendjie, vizitat clădiri. În tabăra dorobanților. Ora 6½ înapoi. Vânt rece. Ora 7 cina. Seara retragere cu torțe. Ora 10 în pat.

Galați

Miercuri, 13/25 septembrie

Ora 6 sculat, ceață. Ora 7¾ la gară, doamne cu buchete, consuli, toate autoritățile. Ora 8 plecarea cu trenul. Ora 9½ în Cernavodă, frumos, cald. Întâmpinare. Plecarea cu „Ștefan cel Mare", pe Dunăre aer plăcut. Ora 1 servit masa. Ora 2½ deja vin în întâmpinare vase împodobite cu steaguri. Ora 3 în fața Brăilei. Întâmpinare strălucitoare pe țărm, L. Catargiu, toate autoritățile, consuli etc., popor, căldură enormă. Coborât pe țărm. Cerc etc., o jumătate de oră, apoi cu vasul la docuri, vizitat bazinul. Plecat mai departe spre Galați, însoțiți de toate vasele. Ora 5 sosirea acolo, întâmpinare călduroasă. Ressu ține o cuvântare. Mers cu trăsura la biserică, mare alai. Orașul și portul decorate minunat. Biserică, Te Deum, episcopul. Acasă (Zănescu). Primirea tuturor autorităților, enorm de cald, o jumătate de oră. Ora 7 dineu, 30 de persoane, toasturi, Ressu, eu răspund. Seara nu am mai ieșit în oraș, din cauza ploii. Totul iluminat. Scrisoare de la Elisabeta. Ora 10 în pat.

Joi, 14/26 septembrie

Vreme minunată, cald. Ora 8 deja început turul de inspecție a spitalelor, școlilor, cazărmilor. Cazarma Marinei din Țiglina, acolo sunt debarcate trupele Marinei. La ora 12½ înapoi. Primit delegații. Ora 1 *lunch*, 30 de persoane. Prefect este Deșliu, bărbat simpatic. Ora 2 plecat cu trăsura la docuri și antrepozite, inspectat șantierul, Saligny dă explicațiile. Vizitat totul *en detail*, văzut silozul, elevatoarele etc. De la docuri plecat pe „Ștefan cel Mare" la Țiglina, pentru a vizita portul Marinei. Lansat o torpilă. Înapoi în portul Galați, toate vasele aici, trecut în revistă Marina, care apoi defilează. O mică luptă între crucișătorul „Elisabeta" și torpilor, până la ora 5½. Prin oraș la Carantină, pe drum din nou ovații enorme. Audiențe. Ora 6½ dineu, consuli. Ora 8½ ovații, tură cu trăsura prin oraș, frumos iluminat. Orele 9-10 teatru, prost și foarte sărac.

Sinaia

Vineri, 15/27 septembrie. Galați – Sinaia

Vreme execrabilă, furtună, ploaie, frig. Ora 6½ sculat. Ora 8 plecat cu trăsura (6 cai) la inspectarea lucrărilor de fortificații. Prin oraș, Bariera Tecuci, Catargiu și Manu cu mine, prima baterie la Brateș. Așa o furtună, că abia am putut vedea planurile. Ocolire pe linia lungă de 23 km, trecut prin mai multe văi mici, ploaie torențială. Ora 12½ în Barboși (unde a venit încă multă lume din Galați). Plecarea cu trenul special. Dejunat în vagon. Brăila, Buzău (ora 3), Ploiești (ora 5), întâmpinări. Vremea se înseninează, mai puțin frig. Ora 7 seara sosirea în Sinaia, vânt din nord, foarte rece. Munții acoperiți de zăpadă. Cinat. Biliard. Sosit depeșă de la Elisabeta, care a ajuns în Wiesbaden, nu se simte deloc bine, slăbită, dureri etc.

Sâmbătă, 16/28 septembrie

Vreme frumoasă, rece. Înainte de amiază scris. După-amiază promenadă cu Nando până la ora 6½. Seara biliard. Regina Natalia de la București la Belgrad.

Duminică, 17/29 septembrie

Chiciură. Vreme minunată. Ora 9 cu Nando la biserică, înapoi pe jos, cu D. Ghica, el pleacă la Petersburg. I. Văcărescu la masă, merge la Wiesbaden, apoi la Bruxelles. După-amiază promenadă. Seara biliard cu Nando și Perticari.

Luni, 18/30 septembrie

Vreme minunată, cald. Promenadă. Ora 1 Th. Rosetti și Zizi Cantacuzino la *lunch*, conversat până la ora 4. Paladi la mine, deoarece Regimentul 3 pleacă la manevre, iar în locul lui vin dorobanții. După-amiază promenadă. Seara biliard.

Marți, 1 octombrie/19 septembrie

Vreme minunată, foarte cald. Knechtel aici. Promenadă. Ora 11½ Lascelles. Ora 1 Gherassi, generalul Ghica, Algiu. După-amiază promenadă până la a doua cascadă. Seara încă foarte cald. Nici o scrisoare de la Wiesbaden, deși aștept nerăbdător. Seara biliard până la ora 10. Depeșă de la împărăteasa Augusta.

Miercuri, 2 octombrie/20 septembrie

Mohorât, însă foarte cald, ceva ploaie. Scris. Ora 12 Sturdza. Ora 1 D. Sturdza și Slavici la *lunch*. Conversat până la ora 4. Ploaie. Orele 4½-6½ promenadă, ceva ploaie. Seara furtună foarte puternică,

cu grindină, bucăți de gheață cât oul de găină, de 160 grame. Spart ferestre. Ora 11½ altă furtună cu grindină. Scrisoare de la Elisabeta din Wiesbaden, încă are dureri și e slăbită.

Joi, 3 octombrie/21 septembrie

+9°R, mai târziu senin, umed, lumină frumoasă. Promenadă până la ora 10½. Ora 11 Ion Ghica, urmează să fie disponibilizat, nu vorbește nimic despre aceasta. Ora 12 Manu, el și colonelul Lahovary la *lunch*, apoi stabilit dispunerea la manevre, până la ora 4½. Promenadă, foarte rece. Seara biliard.

Vineri, 4 octombrie/22 septembrie

Înnorat, foarte rece, mai târziu mai senin. Înainte de amiază Basset. La masă. Orele 2½-4 Curtopassi, care pleacă în concediu. Crede că la Berlin ar fi încă foarte multă neîncredere. Promenadă cu Nando, foarte rece. Seara biliard *à quatre*, Basset, Perticari.

Sâmbătă, 5 octombrie/23 septembrie

Vreme minunată, multă chiciură. De la ora 8½ la 10 promenadă, apoi Basset. Ora 12 Bülow, care rămâne și la *lunch*, conversat cu el până la ora 4½. Împăratul Wilhelm al II-lea pare să fi fost mulțumit de conversația noastră de la Sigmaringen, însă neîncrederea în Guvernul Catargiu nu a dispărut. Relațiile cu Rusia sunt foarte încordate, vizita împăratului Alexandru la Berlin nu va schimba nimic etc. Ora 5 promenadă, rece. Seara biliard cu Nando, Basset, Perticari.

Duminică, 6 octombrie/24 septembrie

Vreme minunată. Ora 8¾ plecat cu trăsura la Bușteni. Ora 9½ liturghie în biserica mea nou-construită. Prezenți starețul și bătrânul călugăr, noii preoți pentru Dobrogea. Ora 10¼ pe jos la școală, munții minunați. Multă lume. Ora 11 înapoi în Sinaia. Vânt. La *lunch* Schneider și Müller. Ora 3 generalul Anghelescu din Craiova. Promenadă până la cariera de piatră de la Peleș. Seara biliard cu Basset, care pleacă la București, și cu Perticari.

Luni, 7 octombrie/25 septembrie

Vreme minunată, enorm de cald. Înainte de amiază promenadă cu Nando. După-amiază pe Piscul Câinelui, umed. Seara biliard. Scrisoare de la Elisabeta, a cărei sănătate lasă încă de dorit.

Marți, 8 octombrie/26 septembrie

Vreme minunată, cald. Promenadă, scris. Ora 12½ dentistul, ajutorul lui Young. După *lunch* încă o dată. Promenadă spre Sf. Ana. Seara biliard. Lună plină. În Moldova ploaie.

Miercuri, 9 octombrie/27 septembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază promenadă. Ora 12 venit miniștrii, consiliu până la ora 2½, hotărât să merg la Iași. Miniștrii la masă. Ora 4½ promenadă, până la ora 7½. Biliard. Cald.

Joi, 10 octombrie/28 septembrie

Vreme minunată, senin. Promenadă, scris. Ora 12 Algiu, ora 12½ generalul Fălcoianu. Ora 1 aceștia și A. Știrbey, Suțu și locotenent-colonelul Șoimescu, ei merg la Atena, la nunta prințului moștenitor al Greciei, conversat până la ora 4. Promenadă. Seara la ora 8 sosit Young direct de la Wiesbaden, cu vești destul de bune despre Elisabeta. Ora 9 Kalinderu.

Vineri, 11 octombrie/29 septembrie

Vreme minunată, cald. Ora 8½ promenadă. Ora 10 Kalinderu. Ora 12½ Young, care rămâne la *lunch*. Ora 6 Kalinderu pleacă la București, de unde va merge în concediu la Paris. La masă Young, Barozzi. Biliard. Împăratul Alexandru a sosit la Berlin, pentru vizita îndelung așteptată. Bismarck a fost de asemenea prezent la întâmpinare, s-a refăcut bine în Apulia[121].

Sâmbătă, 12 octombrie/30 septembrie. Sinaia – București

Ora 7 sculat. Venit Young. Vreme minunată. Ora 8¾ plecarea, Bülow la gară. Frig. Ora 10½ în Ploiești, Manu acolo, ofițeri străini. Ora 12 Buzău, ora 1 Râmnic, ora 2½ Focșani, peste tot întâmpinări mari și călduroase. Foarte cald. Mărășești și Adjud la fel. Ora 5¼ sosirea în Bacău, mare întâmpinare, doamne cu buchete, școlari etc. Mers cu trăsura la biserică, Te Deum, discurs frumos al protopopului. Cazat în casa lui Iurașcu, unde am adus întregul menaj, servitori etc. Ora 7½ dineu cu 40 de persoane, cerc până la ora 10.

Manevre la Bacău

Duminică, 1/13 octombrie

Ceață deasă. Ora 7½ dejunat cu Nando. Ora 9 cu trenul la Răcăciuni, ora 9½ acolo. Ceața se răsfiră greu. La Siret, unde se află un pod de pontoane. Deplasare laterală a Corpului III Armată, Radovici, durează două ore, bine. Ora 12½ în Răcăciuni, unde doamnele ne oferă un *lunch*. Dna Z. Sturdza, dna Rosetti-Tețcanu, dna Sturdza, ambele fiice ale lui Jora. Buzdugan, Pisosky, aranjat frumos, rămas o oră și jumătate. Ora 3 din nou în Bacău, mers cu trăsura direct la podul peste Bistrița, unde pun să defileze Regimentul 7 Dorobanți, venit în marș din Pașcani. Trei sferturi de oră, mult praf. După

aceea vizitat noul palat administrativ. Audiențe până la ora 6. Ora 7 dineu, 40 de persoane. Conversat până la ora 9.

Luni, 2/14 octombrie

Manevre. Ora 8½ vizitat gimnaziul. Înnorat. Ora 9½ mers cu trăsura la Siret. Începerea manevrelor între Diviziile VII și VIII, durează până la ora 1. Dejunat în Satul Nou. Plecat încă o dată călare până la podul de la Siret, apoi cu trăsura la Bacău. Ora 4 notițe despre manevre. Ora 7 dineu, 40 de persoane, ținut până la ora 9½.

Marți, 3/15 octombrie

Manevre. Foarte întuneric și mohorât, dâre de ceață. Ora 9 plecarea spre Secuieni. Vremea se îmbunătățește, vânt. Ora 10½ în Secuieni. Divizia VII pe poziții, Divizia VIII în marș, foarte acoperit. Din această cauză, manevra începe abia la ora 12½. Atac dinspre Secuieni, retragere în Valea Baloșului, Corpul III Armată înaintează. Luptă. Ora 3½ se termină. Toate trupele mărșăluiesc în cantonament, prin fața noastră. Priveliște frumoasă asupra văii, unde mărșăluiesc coloanele. Ora 4½ întoarcerea, 18 kilometri, ora 5¾ în Bacău. Ora 7 dineu cu 40 de persoane. În munți fulgeră. Vânt. Nu plouă.

Miercuri, 4/16 octombrie. Bacău – Focșani

Ora 7½ dejunat, foarte rece, vânt. Ora 10½ vizitat spitalul, primăria, gimnaziul, discursuri. Ora 11¼ plecat spre Fântânele, ora 12 acolo. Ne-a întâmpinat prințesa moștenitoare de Schönburg (văduvă)[122]. De față contesa Görtz[123], mătușa ei. Dejun, rămas până la ora 1½. De la canton cu trenul special spre Focșani. Ora 4¼ sosirea, întâmpinare. Vizitat biserica, școala. Cazat la Apostoliu. Prezentare a autorităților. Ora 5 întors, scris. Vânt rece. Ora 7 dineu, care durează până la ora 9½, motiv pentru care nu mai pot ieși. Cerc până la ora 10. Regele Portugaliei foarte bolnav.

Joi, 5/17 octombrie. Focșani – Bacău

Vreme frumoasă, rece. Ora 9 vizitat spitalul, apoi depozitul artileriei, fortificațiile. Parcurs 25 km. E fixată o baterie normală. Văzut conducta de apă. Ora 1 înapoi. Îndată *lunch*, 30 de persoane. Ora 2½ plecarea din Focșani, multă lume la gară. Ora 5¼ în Bacău, destul de frig. Găsit scrisori de la Elisabeta. Ora 7 mare dineu, 50 de persoane. Ofițerii străini au fost în Ocna și Piatra. Ora 10 retras.

Vineri, 6/18 octombrie. Bacău

Vreme minunată, rece. Ora 8 dejunat. Ora 10 L. Catargiu, care a venit de la București. Colonelul Pappen, care a fost rechemat. Ora 12 *lunch* cu Nando. Cu trăsura la barieră, acolo încălecat. Ora 1 trecut

în revistă Corpurile III și IV Armată, linia lungă de 3 km. Tot Bacăul e afară. Defilare în coloane, o oră. Apoi critica, ce ține încă o oră. Călare înapoi. Ora 4½ scris. Ora 6½ mare dineu, 65 de tacâmuri în trei încăperi. Eu țin un toast în cinstea armatei și a Bacăului, mulțumind pentru ospitalitate. Manu în cinstea mea, iar primarul Radu îmi mulțumește. Ora 8½ cu toți ofițerii la palatul administrativ, unde cântă fanfarele reunite ale celor două corpuri de armată. Multă lume. Ora 9½ înapoi pe jos, L. Catargiu mă însoțește. Ora 10½ în pat, obosit.

Iași

Sâmbătă, 7/19 octombrie. Bacău – Iași

Acoperit. Ora 8 dejunat. Orele 9-10½ luat parte la îmbarcarea trupelor. Ora 11 plecarea. Ora 12 în Roman, mare întâmpinare, Melchisedec, doamne cu buchete etc., 10 minute. În Pașcani de asemenea mare întâmpinare. Târgu Frumos. Ora 4 Iași, entuziasm enorm, întâmpinare mare și foarte frumoasă. Prefectul Ventura, prefectul poliției Roșianu, primarul Pogor. La Mitropolie, cor frumos. Palatul Roznovanu, prezentarea tuturor autorităților. Întâmpinare unanimă. Ora 7 dineu, toasturi. Seara plimbare cu trăsura prin oraș. Iluminare frumoasă, enorm de multă lume pe străzi. A murit regele Ludovic al Portugaliei. Ora 10½ în pat.

Duminică, 8/20 octombrie. Iași

Vreme minunată. Ora 9-10½ Mitropolie, apoi Spitalul Sf. Spiridon. Ora 12½ *lunch*, 30 de persoane, bucătăria mea. Orele 2-3 audiențe. La închisoarea din Copou și în Grădina publică. Ora 5 mitropolitul. Ora 7 dineu. Seara ovații și urale. Noapte rece.

Luni, 9/21 octombrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază, ora 9, Școala Militară. Ora 10 Universitate, Mârzescu ține un discurs. Școala de Fete, Liceul, până la ora 12. La *lunch* 30 de persoane. Ora 3 Institutul Humpel, Notre Dame de Sion, unde totul este perfect. Alte școli, Spitalul israelit. Ora 4½ înapoi. Orele 5-7 audiențe, domnul și doamna N. Suțu, care sunt complet ruinați. Prințesa Ghica, N. Rosnovanu. Ora 7 dineu, 40 de persoane. Seara procesiune cu torțe a evreilor. Seară caldă.

Marți, 10/22 octombrie

Vreme minunată, foarte cald. Barometrul coboară. Ora 10 inspectat palatul administrativ. Școala Normală „Vasile Lupu”. Audiențe. *Lunch*,

30 de persoane. După-amiază Primărie, Școala de Meseriași, Școala Profesională de Fete. Doamna Mârzescu, doamna N. Suțu etc. Seminar. Vizite la doamne: dna Sturdza, Catargiu, Moruzi, unde cumpăr tablouri de 8.000 de franci. Dna Ghica. Ora 5 înapoi, audiențe până la ora 7. Dineu, 30 de persoane, invitat și pe Aslan. Ora 8½ corul din Măcișeni, mitropolitul de față, până la ora 10. Noapte senină.

Bârlad

Miercuri, 11/23 octombrie. Iași – Bârlad

Vreme minunată. Încă de la ora 8 s-au strâns mai multe persoane, cerc. Ora 8½ plecarea cu 20 de trăsuri, mulți ne însoțesc cu ovații până la Socola, unde sunt mitropolitul și clerul. Steag triumfal foarte frumos, cu figuri vii, aranjat de Balș, cel care a demonstrat împotriva mea. Praf. Călare. Ora 10 în Poieni, întâmpinare, vizitat noua casă. Plecat mai departe cu trăsura, ajuns la ora 2 în Vaslui, entuziasm pretutindeni, călare etc. În Vaslui întâmpinare minunată, căldură enormă și praf. Trei sferturi de oră acolo, cerc, doamne cu buchete. Ora 3¼ plecarea cu trenul. În Crasna, toate autoritățile din Huși, enorm de multă lume. Trecut prin Slobozia, acolo Basset. Ora 5 sosirea în Bârlad, întâmpinare enormă. Ploaie torențială, udat. Biserică, episcop, Te Deum, toasturi, ovații etc. Obosit.

Joi, 12/24 octombrie. Bârlad

Vreme minunată, vânt rece. Ora 9 cazarma, școlile de băieți și de fete. Vizitat școala normală și noul liceu, până la ora 12½. Ora 1 *lunch*, 30 de persoane. Vizitat spitalul, închisoarea, gimnaziul. Ora 3½ mers cu trăsura la Zorleni-Slobozia, vânt puternic. Acolo Basset și Bolomey. Biserică, întâmpinare. Vizitat casa, unde ni se servește ceai. Școala. Ora 5½ înapoi la Bârlad, frig și vânt puternic. Ora 6 dineu, 30 de persoane. Înainte de aceasta dat lui Perticari o scrisoare pentru Davila, din partea Elisabetei, care pleacă în Italia. Ora 8 la gară. Enorm de multă lume, rămas-bun. Ora 8½ cu L. Catargiu la Tecuci, acolo încă o mare întâmpinare, un sfert de oră. Plecat la ora 10½. Călătorit noaptea, foarte rece.

Sinaia

Vineri, 13/25 octombrie

Ora 8 sosirea în Sinaia, vreme minunată, –1°R, soare. Bülow, Theodori etc. la gară. Dejunat. Witzleben este foarte bolnavă, va fi

transportată la București. Înainte de amiază făcut ordine. Promenadă. După-amiază promenadă, întâlnit pe Bülow, conversat cu el până la ora 7 pe terasă, deloc frig. Elisabeta se simte mai bine, foarte slăbită, rămâne la Wiesbaden până la mijlocul lui noiembrie. Biliard.

Sâmbătă, 14/26 octombrie

Ploaie, întunecat. Scris. Ora 12 Lahovary, rămâne la *lunch* și până la ora 4. A fost primit în Viena de kaiser și de Kálnoky, a vorbit acolo despre neutralitate. În Paris s-a văzut cu Carnot[124] și Spuller[125]. Vernescu urmează să fie introdus de către Bibescu. Seara biliard. Vremea mai bună.

Duminică, 15/27 octombrie

Ceață, mai târziu vreme minunată. Înainte de amiază promenadă. Young. La *lunch* Bülow, băut în cinstea tinerei perechi princiare moștenitoare a Greciei, a cărei nuntă e astăzi. Telegrafiat kaiserului Wilhelm etc. la Atena, conversat până la ora 4. Seara promenadă, Young. Biliard *à quatre*.

Luni, 16/28 octombrie

–4°R. Ceață, brumă. Ora 10 la Young, vizitat noua sa casă, apoi cu Knechtel pentru gardul din plante. Ora 1 Young. *Lunch*, biliard. După-amiază promenadă până la ora 5¼, până la prima cascadă. Vânt rece dinspre nord-est. Scris Elisabetei, dorește să mai rămână 14 zile în Wiesbaden, deoarece este încă slăbită pentru călătorie. Seara scris. Biliard. Sosit Stöhr, la mine până la ora 9.

Marți, 17/29 octombrie

–1°R, aer de ninsoare, moină, frig umed. Ora 9 Stöhr, care a fost la Paris etc. Hotărât diferite lucruri pentru grajduri, în privința construcției etc. Ora 12 Vernescu, a fost la Paris, Berlin, în Olanda, a discutat conversia datoriilor statului, rămâne la *lunch*. După-amiază, până la ora 4, vorbește despre Rusia, care ne-a făcut rău întotdeauna, însă se bucură de o anumită simpatie în Franța, la Paris i-a fost prezentat lui Carnot și Rouvier[126]. Stöhr până la ora 6, pleacă la București, hotărât ca, atunci când va muri Witzleben, să fie înmormântată în Strada Varnei[127]. Seara biliard. Scheffer ocupat cu hârtiile rămase de la Witzleben.

Miercuri, 18/30 octombrie

Vreme minunată, cald. Promenadă. Nando de serviciu. La *lunch* generalul Florescu, Marghiloman și Horj, conversat până la ora 4. Promenadă, ora 6 înapoi, încă foarte cald. Biliard. Witzleben foarte rău.

Joi, 19/31 octombrie

Vreme minunată, foarte cald. Nando de serviciu. Promenadă, ora 10 înapoi. Venit Perticari, care trebuia să stea de vorbă cu Z. Davila, pentru ca aceasta să meargă la mad. Plagino la Roma. Între timp ea a devenit ostilă. Îmi scrie cam obraznic. Eu recunosc că noi nu o mai putem ține, dar că o ia mătușa ei și că sunt bucuros că acum este acolo. Seara biliard. Depeșă de la Algiu și Theodori, că Witzleben a murit în seara aceasta, la ora 6¾, în palatul din București. S-a aflat la noi timp de 20 de ani, odihnească-se în pace.

Vineri, 1 noiembrie/20 octombrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază scris Elisabetei despre necuviincioasa Z. Davila. Promenadă. După-amiază la cascade și pe Clopotnița, aer minunat, cald. Ora 5½ înapoi. Scris la fereastra deschisă. Seara biliard.

București

Sâmbătă, 2 noiembrie/21 octombrie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 8½ promenadă în pădure. Ora 12½ dejunat. Ora 1½ plecarea cu trenul special, foarte cald. Ora 4½ sosirea în București, miniștri, Cernat, primarul etc. la gară. Cerc un sfert de oră. La palat. Boerescu pentru programul sărbătoririi Universității. Prefectul poliției. Scheffer și Basset pentru afacerile lui Witzleben, care a fost înmormântată astăzi. Cele două fiice ale ei aici. Ora 7 cinat. Seara biliard, Stöhr. Orele 9-11½ Filipescu, pentru combinații privind guvernul, el speră că junimiștii vor ceda.

Duminică, 3 noiembrie/22 octombrie

Cald, mai târziu soare. Ora 8½ Stöhr. Ora 10 L. Catargiu, care dorește să obțină dizolvarea Camerei îndată după ce se întrunește. Eu ezit. Ora 12 Alecsandri, care e foarte suferind. Ora 3 la aniversarea de 25 de ani a Universității, foarte plin. Orescu ține un discurs, o oră, Boerescu vorbește foarte frumos, apoi țin eu o cuvântare. Apoi, la sfârșit, Odobescu ține o conferință despre Poenaru. Până la ora 5¼, foarte cald. Seara biliard cu Nando.

Luni, 4 noiembrie/23 octombrie

Mohorât. Orele 10½-12½ Consiliu de Miniștri, discutat problema dizolvării și a guvernului, Catargiu insistă, eu declar că nu putem dizolva Camera fără conflict. Manu și Lahovary sunt de părerea mea. După-amiază audiențe. Cotroceni, văzut noul bulevard. Orele 5-6

Manu, discutat situația. Seara teatru, *Fra Diavolo*[128], până la ora 11½. Perticari a fost la mine, Z. Davila concediată, deoarece nu s-a potrivit.

Sinaia

Marți, 5 noiembrie/24 octombrie. Întoarcerea la Sinaia

Mohorât. Ora 8½ Stöhr. Orele 10-11½ Catargiu, discutat cu el deschis despre politica externă, i-am declarat că dizolvarea va fi posibilă doar atunci când el va fi de partea Alianței Păcii, el spune că nu este împotrivă. După-amiază Lahovary, i-am relatat cele spuse lui Catargiu. Ora 3 Gottereau pentru pian, văzut încăperea. Primit pe fiicele lui Witzleben. Ora 4½ plecarea la Sinaia cu trenul normal. Ora 8 acolo. Frig. Seara la teatru, văzut proiecții fotografice până la ora 12. În Câmpina întâlnit pe Kalinderu, care a venit cu scrisoare de la Elisabeta. Ora 12½ în pat.

Miercuri, 6 noiembrie/25 octombrie. Sinaia

Acoperit, întunecat. Înainte de amiază promenadă, scris. După-amiază biliard, lungă promenadă. Seara biliard. Ziarele se ocupă de criza ministerială.

Joi, 7 noiembrie/26 octombrie
Sf. Dumitru

Vreme minunată. Înainte de amiază pe Clopotnița. Ora 12 Rosetti, discutat cu el situația, junimiștii nu vor să știe de împăcare. După-amiază promenadă. Seara Kalinderu.

Vineri, 8 noiembrie/27 octombrie

Ceață, mai târziu soare. Promenadă cu Kalinderu. Nando încă de serviciu până la ora 12. Ora 12½ Catargiu, solicită dizolvarea Camerei imediat, altfel demisionează, eu cer să se mai discute încă o dată această chestiune în Consiliul de Miniștri. În acest scop eu voi veni deja de marți în București. El rămâne la *lunch*, conversat cu el până la ora 3, apoi promenadă cu Nando. Orele 5½-7 Kalinderu, și el consideră că ar fi gravă dizolvarea Camerei fără conflict. Seara la micul teatru.

Sâmbătă, 9 noiembrie/28 octombrie

Mohorât, ceață. Nando exercițiu de campanie. Ora 1 venit Lecomte și Stöhr. După-amiază discutat cu ei planurile pentru sera de pe verandă. La pavilionul de vânătoare, care trebuie extins. Promenadă până la ora 5½. Rece. Seara biliard *à quatre* până la ora 10½.

Duminică, 10 noiembrie / 29 octombrie

Viscol cu zăpadă, apoi soare. Promenadă. La masă 16 persoane, Th. Văcărescu, G. Lahovary, Young, Vârnav, Coutouly etc. Ora 4½ Văcărescu, care se întoarce la Viena. Seara biliard cu Lecomte și Young.

Luni, 11 noiembrie / 30 octombrie

Viscol cu zăpadă, mai târziu ceva mai senin. Promenadă. La *lunch* căpitanul Müller, care a fost în Constantinopol la kaiserul Wilhelm; acesta îmi transmite că este foarte mulțumit de vizita împăratului Alexandru și că pacea este asigurată pentru anul următor. Orele 4-5 promenadă. Seara biliard.

București

Marți, 12 noiembrie / 31 octombrie. Sinaia – București

–2°R. Viscol. Orele 11-12½ promenadă până la prima cascadă. Ora 1 *lunch* cu Lecomte. Ora 2½ plecarea cu trenul special, la gară ofițeri ai Regimentului 3. Zăpadă în munți. Ora 5½ sosirea în București, la gară miniștri, generalul Florescu etc., cerc. Ora 6 la palat, Manu, discutat despre criza guvernamentală, i-am spus că, dacă va demisiona Catargiu, atunci el va trebui să formeze noul cabinet. Seara biliard. Orele 9-11 Filipescu, este îngrijorat din cauza crizei, deoarece Carp nu vrea să cedeze în nici un punct.

Miercuri, 1 / 13 noiembrie

Mohorât și rece. Ora 8 dejunat, ora 10½ Catargiu, pe care vreau să-l conving să cedeze. Consiliu de Miniștri până la ora 12. Refuzat dizolvarea înainte de existența unui conflict și promis acest lucru în cazul unui conflict serios. Catargiu și Vernescu nemulțumiți. După-amiază plimbare cu Nando. Ora 5½ venit Catargiu, spune că trebuie să insiste asupra dizolvării. Seara teatru, *Femeile noastre*.

Joi, 2 / 14 noiembrie

Înainte de amiază Manu, care e împotriva dizolvării. După-amiază plimbare cu trăsura. Ora 5 Catargiu, eu insist ca el să cedeze, el nu vrea. Seara biliard. Elisabeta vine miercuri.

Vineri, 3 / 15 noiembrie

Căsătorit de 20 de ani. Vreme senină. Orele 10½-2 Consiliu de Miniștri. Manu și Lahovary declară că se retrag în cazul în care Catargiu nu cedează. Discuție aprinsă. După discuții furtunoase, m-am pronunțat

în favoarea punctului de vedere al minorității consiliului și i-am declarat lui Catargiu că trebuie să-mi dea un sfat; el consideră că Manu trebuie să încerce să formeze guvernul. Eu îi dau mandatul lui Manu. După-amiază Șoimănescu, care vine de la Atena, îmi dă raportul. Numit pe maiorul Corlătescu adjutant. Plimbare cu trăsura. Seara biliard. Filipescu.

Sâmbătă, 4/16 noiembrie

Înainte de amiază Manu, care m-a anunțat că aproape a constituit guvernul. Rosetti intră. Ora 2 L. Catargiu, care îmi trimisese deja demisia sa motivată, este deprimat, nemulțumit, eu foarte cald. Orele 3-5 promenadă, cu Nando. Ora 5 Rosetti. Ora 6 Vernescu, care e de asemenea nemulțumit. Seara biliard.

Duminică, 5/17 noiembrie

Vreme senină. Ora 10 Manu, care a format guvernul. Cu Manu la mica mănăstire. Liturghie. Vizitat localul. Ora 10 înapoi. Ora 12 noul Guvern Manu a depus jurământul. Rosetti la Justiție și, din cauză că Holban a refuzat, la Culte. Ghermani la Finanțe, Vlădescu la Război, Marghiloman la Lucrări Publice. Lahovary și Păucescu rămân. Orele 1-4 audiențe. Nando la concert. Orele 5-7 audiențe. Seara biliard.

Luni, 6/18 noiembrie

Mohorât. Înainte de amiază Păucescu. Ora 1½ prefectul poliției, spune că Vernescu și Catargiu sunt foarte porniți împotriva mea, vor deveni dușmanii mei. Plimbare până la ora 5. Audiențe. Seara *Africana*[129] de la ora 8 la ora 1.

Marți, 7/19 noiembrie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază acasă. Manu, mai mulți prefecți și-au dat demisia, câteva au fost acceptate. Situația este și rămâne însă dificilă. După-amiază Pache, care rămâne primar; este foarte rațional. Orele 3-4½ plimbare cu trăsura. Rece. Orele 5-7 audiențe. Seara biliard.

Miercuri, 8/20 noiembrie

Vreme minunată, –1°R. Ora 8¾ la gară, sosirea Elisabetei. Miniștri, Florescu, multe doamne cu buchete, Bülow cu soția etc. Ora 9 sosit trenul special. Elisabeta e mult mai bine, vioaie. Cerc o jumătate de oră. La palat, conversat până la ora 11. Elisabeta a venit de la Wiesbaden până aici fără oprire, doar o oră în Viena. Înainte de amiază împreună. Ora 12½ *lunch*. Orele 2½-4 plimbare cu trăsura cu patru cai. Orele 5½-7½ Goluchowsky, mă felicită în numele lui Kálnoky pentru rezolvarea crizei. Seara biliard.

Joi, 9/21 noiembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază cu Elisabeta și Nando. Ora 10½ Marghiloman. Ora 11½ Ghermani. Ora 1½ generalul Greceanu. Orele 3-4½ promenadă cu Nando. Ora 5½ Bülow, până la ora 7½. Seara biliard.

Vineri, 10/22 noiembrie

Frumos, soare. Ora 11 Consiliu de Miniștri. După-amiază promenadă cu Nando. Ora 5½ Maiorescu. Seara biliard.

Sâmbătă, 11/23 noiembrie

–2°R, soare. Înainte de amiază Lahovary și Rosetti. Liniște peste tot. Ora 1½ Moruzi. Promenadă, la Stöhr. Seara la teatru cu Nando, *Ernani*, până la ora 11. Elisabeta obosită.

Duminică, 12/24 noiembrie

Mohorât, umed. Ora 10 la mica mănăstire, predică până la ora 11. Audiențe. Orele 1½-4½ audiențe. Seara Helene Bibescu etc. la masă. Biliard.

Luni, 13/25 noiembrie

Mohorât. Orele 10-12 Consiliu de Miniștri, discursul Tronului. Ora 2 audiență oficială pentru noul ministru rezident american, L. Snowden[130], vorbește doar engleza, Elisabeta și Nando de față, eu răspund (citesc) în limba engleză. Ora 3 promenadă cu Nando. Orele 5-7 Kalinderu. Seara biliard.

Marți, 14/26 noiembrie

Mohorât. Înainte de amiază scris. Ora 12 Manu, îmi spune că vrea să-i sprijine pe G. Cantacuzino ca președinte al Camerei și pe Florescu ca președinte al Senatului. După-amiază audiențe. Generalul Vlădescu de la Ministerul de Război. Orele 3-5½ promenadă, Cotroceni, turbine etc. Seara biliard. Catargiu a fost propus ca președinte al Camerei.

Miercuri, 15/27 noiembrie

Deschiderea Camerei

Ceață, întunecat. Înainte de amiază cu Elisabeta și Nando. Scris. Ora 11¾ la Cameră, se înseninează. Mă întâmpină miniștrii și Grădișteanu (nu l-am văzut pe Florescu). În Cameră atmosferă rece, tăcere, puțini deputați și senatori. Discursul 20 de minute, la sfârșit câteva aplauze. Ora 12½ înapoi, soare. După-amiază audiențe. Promenadă.

Ora 4½ generalul Florescu, care își cere scuze că nu m-a întâmpinat. Ora 5½ Cantacuzino, care urmează să fie votat președinte. Seara biliard.

Joi, 16/28 noiembrie

Ceață, vreme minunată. Ora 10 Manu, a reușit deja să se înțeleagă cu Pache. Ora 11 Marghiloman, apoi Ghermani. Ora 1 alegerea președintelui Camerei, câștigă detașat G. Cantacuzino cu 85 de voturi, L. Catargiu 34, iar D. Brătianu 23. Audiențe. Plimbare cu trăsura. Seara audiențe. Biliard.

Vineri, 17/29 noiembrie

Frumos, cald. Nici un ministru. Înainte de amiază plimbare cu trăsura, cu Elisabeta și Nando, aer plăcut. Ora 5½ Hitrovo, aduce o scrisoare de notificare din partea împăratului, care e redactată foarte amabil. Elisabeta are serată muzicală, 100 de persoane. Ora 7 încă G. Cantacuzino, președintele Camerei. Speră să își asigure majoritatea. Biliard.

Sâmbătă, 18/30 noiembrie

Înnorat. Lahovary și Rosetti, ambii cred că la Cameră va funcționa, însă la Senat Florescu nu este chiar sigur. În fracțiunea Catargiu și Vernescu nu este unitate. După-amiază audiențe. Promenadă cu Nando. Orele 5-7 audiențe. La Cameră a fost aleasă Comisia pentru răspunsul la discursul Tronului. Seara biliard. În exterior totul pare pașnic, chiar și în Rusia. Presa rusă e foarte ostilă față de mine, e pentru Catargiu și critică schimbarea guvernului.

Duminică, 1 decembrie/19 noiembrie

Ploaie, foarte întunecat. Înainte de amiază scris. Orele 1½-6 audiențe, venit și Filipescu, care e foarte nemulțumit de Catargiu. Seara Elisabeta și Nando la concert, eu scris.

Luni, 2 decembrie/20 noiembrie

Viscol cu zăpadă, totul alb. Ora 10 primit Marele Sinod *in corpore*, îmi mulțumește pentru interesul pe care l-am dovedit față de Biserică în discursul Tronului, eu răspund cu o cuvântare. 15 membri. Elisabeta și Nando de față. După-amiază ploaie. Seara teatru, *Faust*.

Marți, 3 decembrie/21 noiembrie

Zăpadă. Înainte de amiază Vlădescu, apoi Manu, situația se clarifică încet. După-amiază promenadă, dezgheț. Seara biliard.

Miercuri, 4 decembrie/22 noiembrie

–6°R, senin. A murit colonelul Voinescu. Înainte de amiază și după-amiază audiențe. Promenadă cu Nando. Seara biliard.

Joi, 5 decembrie/23 noiembrie

Acoperit, aer de ninsoare. În Germania ninsori puternice. Marghiloman, Rosetti și Ghermani, Senatul a votat o adresă de răspuns la discursul Tronului foarte amabilă față de guvern. După-amiază promenadă. Seara, între orele 8½ și 10½, la Circul Schumann, nu e bun.

Vineri, 6 decembrie/24 noiembrie

–3°R. Înainte de amiază Manu, care e destul de mulțumit. După-amiază promenadă. Audiențe. Seara teatru, *La Gioconda*[131], până la ora 12¼.

Sâmbătă, 7 decembrie/25 noiembrie

Vânt, –4°R. Înainte de amiază Lahovary și Rosetti. După-amiază audiențe, promenadă. Seara teatru până la ora 10. Frig.

Duminică, 8 decembrie/26 noiembrie

–3°R. Ora 10 biserică. Plimbare cu trăsura. După-amiază, între orele 1½ și 7½, audiențe. Carp, care vine cu pretențiile sale dintotdeauna privind ideile și care rivalizează cu Manu, i-am spus că din nou poate să strice totul. Seara biliard. Răspuns lui Niki în Petersburg.

Luni, 9 decembrie/27 noiembrie

Zăpadă mare, ninge toată ziua. Ora 11½ Păucescu. Ora 3 promenadă prin zăpadă. Elisabeta are la ceai 100 de persoane. Orele 5½-6½ Vlădescu, avansări etc. La masă prințul N. Bibescu. Biliard. În toată țara căderi de zăpadă.

Marți, 10 decembrie/28 noiembrie

Aniversarea Plevnei

–1°R. Ora 10¼ cu sania la biserica din Dealul Spirii, aer plăcut. Te Deum, defilare prin zăpadă, toți ofițerii superiori de față. Ora 11 deja înapoi. Audiențe. Plimbare cu sania, frig umed. Ora 6½ dineu militar, 100 de persoane, toast, Cernat răspunde, cerc până la ora 9½. A murit intendentul Goudout. Depeșă călduroasă de la marele principe Nicolae.

Miercuri, 11 decembrie/29 noiembrie

Acoperit. Ora 10½ Consiliu de Miniștri. După-amiază biliard. Prințul N. Bibescu pleacă la Paris. Ora 5½ audiențe, Apostoleanu și Șoimescu,

Scurtu, care îmi aduce cărți scrise de el. Seara cu Nando la teatru, *Puritanii* de Bellini, până la ora 11½.

Joi, 12 decembrie/30 noiembrie

Ceață, –2°R. Înainte de amiază audiențe. Ora 12½ Ghermani. După-amiază promenadă. Seara Kalinderu. Biliard. Vânt.

Vineri, 1/13 decembrie

Înainte de amiază audiențe. Mai târziu Manu. Camerele merg destul de bine. După-amiază promenadă, umed. Seara biliard.

Sâmbătă, 2/14 decembrie

–2°R. Lahovary și Rosetti. După-amiază audiențe, promenadă. Ora 5½ A. Catargi, care spune că fără Lascăr Catargiu nu se poate obține nimic de la Camere (?). Seara biliard.

Duminică, 3/15 decembrie

Frumos. Ora 10 biserică, pe jos înapoi, cu ocol, aer plăcut. Orele 1½-4 audiențe. Ora 5½ Filipescu. Seara de la ora 8½ la circ, până la ora 11.

Luni, 4/16 decembrie

–4°R. Rosetti, Păucescu. Le Senat dezbaterea adresei. După-amiază audiențe. D. Ghica la *lunch*. Seara scris. Biliard.

Marți, 5/17 decembrie

–6°R. Înainte de amiază Manu, care consideră că situația dintre conservatori și junimiști este foarte grea. După-amiază promenadă, frig. Seara biliard.

Miercuri, 6/18 decembrie

Sf. Nicolae

–5°R. Ora 10 la biserica Sf. Nicolae, cu Nando, oficiază mitropolitul. Ora 11 înapoi. Ora 11½-1 Consiliu de Miniștri, problema bugetului. Generalul Florescu este încă ostil, ceea ce face ca guvernul să nu aibă o situație ușoară. După-amiază promenadă, rece. Seara audiențe. Epidemia de gripă se răspândește în toată Europa.

Joi, 7/19 decembrie

–6°R. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. După-amiază promenadă. Seara von Giers[132], care vine în calitate de consul general la Iași. Ora 7 Manu, conflict la Senat din cauza adresei, Florescu demisionează din funcția de președinte. Seara biliard.

Vineri, 8/20 decembrie

–9°R, acoperit. Ora 10 prefectul poliției, care prevede dificultăți la Senat. Ora 12 Manu, decis să ridice problema guvernului. După-amiază promenadă. Senatul s-a pronunțat în favoarea guvernului, cu 60 de voturi pentru și 23 împotrivă. Florescu s-a pronunțat foarte aspru împotriva Guvernului Manu. Seara biliard.

Sâmbătă, 9/21 decembrie

–12°R. Orele 10½-12 Consiliu de Miniștri, pentru problema Biroului Senatului, Florescu să fie invitat să preia din nou președinția Senatului. După-amiază promenadă. Curtopassi la mine. Senatul votează adresa cu 60 de voturi. Seara biliard.

Duminică, 10/22 decembrie

–4°R. Biserică, promenadă pe jos. Ora 12 Filipescu, rămâne la *lunch*. Orele 2-7 audiențe. Seara biliard. Elisabeta încă suferindă.

Luni, 11/23 decembrie

Vreme frumoasă, –1°R. Înainte de amiază nici un ministru. După-amiază promenadă. La Cameră dezbaterea adresei. Elisabeta încă dureri. Seara biliard.

Marți, 12/24 decembrie

Vreme mohorâtă, –6°R. Înainte de amiază Algiu, îmi raportează că național-liberalii sunt foarte agitați din cauza raportului de trimitere în judecată. Din cauza lui Cernat. Ora 10½ generalul Vlădescu, îi vorbesc despre demisia lui Cernat, pe care o consider necesară. Manu aici, el o consideră de asemenea necesară. După-amiază audiențe. Promenadă. Seara pom de Crăciun, la masă și după masă cadouri pentru Nando, de la mama, Elisabeta și părinții lui. Stöhr aici. Biliard. Elisabeta în picioare până la ora 10.

Miercuri, 13/25 decembrie

Crăciunul catolic

–4°R. Ora 10½-1 Consiliu de Miniștri, eu am criticat foarte sever trimiterea în judecată prin raportul lui Blaremberg și am concluzionat că guvernul ar trebui să fie împotrivă. După-amiază Senatul îl alege pe Kretzulescu președinte. Manu îi răspunde lui Catargiu la Cameră. Promenadă. Seara Stöhr. Elisabeta gripă, febră.

Joi, 14/26 decembrie

Crăciunul catolic

–2°R. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani, discutat despre actul de acuzare împotriva lui Brătianu, el trebuie respins la Cameră.

După-amiază promenadă. Audiențe. Elisabeta foarte suferindă. Seara biliard.

Vineri, 15/27 decembrie

Vreme frumoasă. Ora 11½ primirea Senatului, Kretzulescu citește adresa. Urechia, Budișteanu, Iancu și Brăiloiu vicepreședinți. Nando se alătură senatorilor. Cerc. După-amiază promenadă, foarte rece. Ora 5½ T. Ionescu, îmi spune că I. Brătianu e foarte îngrijorat că actul de acuzare va fi votat, eu îl stigmatizez. Seara biliard.

Sâmbătă, 16/28 decembrie

–12°R, vânt. Înainte de amiază Lahovary, Rosetti. După-amiază audiențe. La Cameră se dezbate încă adresa pătimaș. Seara biliard.

Duminică, 17/29 decembrie

Ziua de naștere a Elisabetei. Ea nu se simte încă bine, nu va fi primit nimeni. Ora 7 dejunat. Eu îi dau un covor vechi. Înainte de amiază Theodori. Scris. Ora 1½ generalul Cernat, foarte plouat, eu i-am spus că demisia lui a fost un serviciu prietenesc față de mine. Vorbit cu el o jumătate de oră. Nando a plecat mai înainte la teatru, eu abia la ora 3. Acolo Rosetti, Mihăescu etc. Imnul național. Toate locurile ocupate cu copii (1.000). Ținut până la ora 4½. Toți directorii de licee și școli au trimis adrese și flori. Ceai la Elisabeta. Depeșe. Seara biliard.

Luni, 18/30 decembrie

–12°R, soare. Rosetti și Păucescu. După-amiază promenadă, rece. Seara audiențe. Biliard.

Marți, 19/31 decembrie

–9°R. Vlădescu și Manu. Raportul lui Blaremberg o infamie, face speculații chiar și despre fortificații. După-amiază audiențe. Promenadă. Școli. Scris. Seara Beldiman, care îmi spune că liberalii sunt foarte dezamăgiți; se tem că vor fi puși sub acuzare de către Cameră. Seara cu Elisabeta, Ferdinand.

Anul 1890

Monat Januar. 1890

— 13 —

Bucuresci.

Mittwoch 1te Januar (20 Dec.) – 9° R.

[illegible]

Donnerstag 2te Januar (21te Dec.) [illegible]

[illegible]

Freitag 3te Jan. (22te Dec.) [illegible] – 8° R. – [illegible]

[illegible]

Samstag 4te Jan. (23te Dec.) – 4° R. [illegible]

Rosetti, [illegible]

[illegible]

Sonntag 5te Jan. (24te Dec.) [illegible]

[illegible] Florian, Rîcciurea [illegible]

[illegible]

Montag 6te Jan. (25te Dec.) Crăciun. – 6° R.

[illegible]

București

Miercuri, 1 ianuarie/20 decembrie

–9°R. 11-12½ Consiliu de Miniștri. Mi-am exprimat indignarea în legătură cu faptul că fortificațiile sunt menționate în raportul lui Blaremberg, care e un trădător de țară. În Cameră majoritatea e schimbătoare. Audiențe. Promenadă spre Cotroceni. Seara audiențe. Biliard. Gripa e puternică aici și în țară.

Joi, 2 ianuarie/21 decembrie

Ceață deasă, +1°R, vreme nesănătoasă. La Cameră este discutat paragraful din adresă despre politica externă. Aslan a ținut un discurs urât. Marghiloman și Ghermani la mine. După-amiază Melchisedec. Promenadă. Camera a votat adresa, 79 de voturi pentru, 64 împotrivă.

Vineri, 3 ianuarie/22 decembrie

Ceață. –8°R. Gripa răspândită puternic în oraș. Ora 11½ primirea adresei Camerei, G. Cantacuzino o citește, de față Popa, Triandafil. Cerc până la ora 12. După-amiază scris. Promenadă. Camera ia concediu până pe 12/24 ianuarie. Seara Basset. Buget. Biliard.

Sâmbătă, 4 ianuarie/23 decembrie

–4°R, ceață. Înainte de amiază Rosetti, care pleacă la Iași. După-amiază citit, promenadă. Orele 5½-7½ D. Sturdza, care e foarte enervat și pătimaș, se pare împotriva lui Carp, crede în trimiterea în judecată, crede că situația e gravă. Rușii fac intrigi. Seara biliard cu Nando.

Duminică, 5 ianuarie/24 decembrie

Ajunul Crăciunului

Ceață, întunecat, –5°R. Copiii nu vin cu Moș Ajunul din cauza epidemiei de gripă. Ora 12 mitropolitul cu icoanele. Cor în rotondă, Elisabeta de față, se simte însă foarte slăbită. Mitropolitul la *lunch*. Ora 2 vizita de Crăciun la copiii săraci ai primăriei. O oră acolo,

cald. Prezenți Pache, Manu, generalul Florescu, Răcianu, doamne. Orele 3½-4½ promenadă. Seara cu Elisabeta, Nando etc.

Luni, 6 ianuarie/25 decembrie

Crăciun

–6°R, ceață. Înainte de amiază scris. Nici o audiență toată ziua. După-amiază promenadă o oră cu Nando. Ceață, aer proaspăt, plăcut. Orele 5-7 scris. Seara cu Elisabeta, Nando, domnișoara Văcărescu. Biliard. Epidemia de gripă se agravează în toată Europa.

Marți, 7 ianuarie/26 decembrie

A doua zi a Crăciunului românesc

–7°R, ceață, chiciură. Ora 10 cu Nando la Mitropolie, liturghie în capela mică, trei sferturi de oră. Apoi la mitropolitul Iosif. De față Erbiceanu[133]. Ora 12½ înapoi. După-amiază mare promenadă la Cotroceni. Împărăteasa Augusta[134] a murit de gripă, în Berlin, la ora 5½. Trimis îndată telegrafic condoleanțele noastre kaiserului Wilhelm al II-lea. Seara biliard. Epidemia de gripă se răspândește puternic în oraș.

Miercuri, 8 ianuarie/27 decembrie

Sf. Ștefan

Ceață, mai târziu ceva mai senin, –4°R. Ora 10 venit Telge de la Berlin. Contramandat balul de Anul Nou. După-amiază la ora 1½ promenadă o oră. Telegrafiat marilor duci de Baden și de Weimar. La Stöhr. Seara depeșă de la Koch, mama s-a îmbolnăvit de gripă, până acum evoluție normală. Moină. Biliard.

Joi, 9 ianuarie/28 decembrie

+2°R, moină. Înainte de amiază Marghiloman. De la Sigmaringen vești mai bune. După-amiază promenadă. Stöhr bolnav. Ora 5½ Basset. Seara biliard. Domnișoara Miclescu a devenit domnișoară de curte a Elisabetei. Ziarele se înjură.

Vineri, 10 ianuarie/29 decembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază Manu, pentru ordine de Anul Nou. După-amiază mare promenadă. Orele 5-7½ Kalinderu. Biliard.

Sâmbătă, 11 ianuarie/30 decembrie

Vreme minunată, –10°R. Înainte de amiază Lahovary și Manu. Fritz e la Lisabona pentru înmormântarea împărătesei Braziliei. La Berlin înmormântarea împărătesei Augusta. După-amiază lungă promenadă. Seara depeșă de la Koch, mama e mai bine. Leopold de la Capri la Berlin, pentru înmormântare. Seara biliard.

Duminică, 12 ianuarie/31 decembrie

Acoperit. Ora 10 la capelă, apoi plimbare cu trăsura. Ora 12 Telge la mine. După-amiază audiențe de la 1½ la 4. Pache îndelung la mine, îmi spune că epidemia de gripă e puternică, iar mortalitatea e mai mare decât a fost anul trecut pe vremea aceasta. Leopold și Fritz sunt la Berlin pentru înmormântare. Pe mine mă reprezintă ministrul plenipotențiar Gr. Ghica. Seara împărțit cadouri, de asemenea lui Nando.

Luni, 1/13 ianuarie

Anul Nou

–3°R, ceață. Elisabeta încă slăbită. Ora 9½ felicitări, Theodori, Knechtel etc., peste tot se vorbește doar de boală. Ora 10½ *en gala* la Mitropolie, liturghie, procesiune. La mitropolit, primit felicitările. Mitropolitul, Manu, G. Cantacuzino ca președinte al Camerei, Kretzulescu de la Senat, Schina de la Curtea de Casație îmi evidențiază tactul politic din timpul crizei, Grădișteanu și Pache, toate cuvântările foarte călduroase. Eu le răspund tuturor și fac apel la reconciliere și moderarea patimilor. Ora 12½ înapoi. Deloc frig. Cu Elisabeta și Nando. Ora 3 promenadă la Cotroceni. Seara Candiano la mine. Biliard. –6°R.

Marți, 2/14 ianuarie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază generalul Vlădescu la mine. Discursul meu de ieri pare să fi făcut o impresie adâncă. Național-liberalii mă acuză că aș fi fost indiferent în problema trimiterii în judecată. Ora 3½ promenadă. Seara Basset. Biliard.

Miercuri, 3/15 ianuarie

–7°R, mai târziu dezgheț. Înainte de amiază nici un ministru. Algiu. Ora 1½ Young, apoi promenadă. Seara biliard. Filipescu la mine.

Joi, 4/16 ianuarie

–5°R, soare. Înainte de amiază Marghiloman. A avut loc licitația pentru podul peste Dunăre. Fives-Lille prețul cel mai mic, 7.500.000 de franci. Au concurat 6 firme. După-amiază audiențe. Orele 3-4½ promenadă. Seara Curtopassi, mă anunță că prințul moștenitor al Italiei va veni incognito aici în februarie. Seara biliard. Puțin răcit.

Vineri, 5/17 ianuarie

Moină, +5°R. Înainte de amiază Manu și Lahovary pentru ordine etc. Ora 12 venit mitropolitul cu icoanele, rămâne la *lunch*. Doamna Scheffer, Văcărescu și Miclescu. Ora 2 Young. Orele 3½-5½ promenadă. Seara orele 5-7½ Kalinderu. Seara biliard. Leopold merge de la Berlin la Sigmaringen. Mama din nou bine.

Sâmbătă, 6/18 ianuarie

Epifania – Boboteaza

+2°R, acoperit, deloc rece. Ora 10½ cu Nando la sfinţirea apei. După aceea defilarea trupelor, la ora 12 se termină totul. Multă lume, aer plăcut. După-amiază maiorul Schneider. Promenadă. Orele 5½-7½ D. Sturdza, căruia i-am trimis un portret al lui Bismarck. Biliard.

Duminică, 7/19 ianuarie

Dimineaţa primit depeşă de la regele Umberto, prin care îmi anunţă moartea fratelui său, ducele de Aosta. Telegrafiat lui I. Brătianu la Florica. Înainte de amiază Theodori, scris. Vreme blândă. Promenadă. Seara căpitanul Müller, care a venit de la Berlin. Biliard.

Luni, 8/20 ianuarie

Întunecat, ceaţă, –4°R. Înainte de amiază Rosetti şi Păucescu. După-amiază audienţe. Orele 5½-7½ G. Cantacuzino, discutat despre trimiterea în judecată, el este împotrivă, Blaremberg încearcă peste tot să câştige voturi, politică franco-rusă. Seara biliard.

Marţi, 9/21 ianuarie

Vreme minunată, –6°R. Ora 10½ Vlădescu, ora 11½ Manu. Ora 2 Kaljević, ministrul plenipotenţiar sârb, care este rechemat, deoarece postul său a fost desfiinţat. Orele 3½-5 promenadă, frig umed. Seara preşedintele Curţii de Casaţie. Biliard.

Miercuri, 10/22 ianuarie

Moină, întunecat, ceaţă. Înainte de amiază Consiliu de Miniştri, discutat trimiterea în judecată. Podul peste Dunăre obţinut de Fives-Lille. După-amiază audienţe. Young. Orele 5½-7½ Bülow. Seara biliard. A murit principele Schwarzburg-Rudolstadt.

Joi, 11/23 ianuarie

Moină, soare. Înainte de amiază Marghiloman şi Ghermani. După-amiază audienţe. Promenadă. Umed. Orele 5-7 Consiliul de Apărare, 9 persoane, discutat diferite probleme. Camerele s-au întrunit din nou, problema trimiterii în judecată a fost amânată pe miercuri.

Vineri, 12/24 ianuarie

Moină. Ora 10 Algiu. Nici un ministru. Fritz este la Torino, din însărcinarea împăratului, pentru înmormântarea ducelui de Aosta. Venirea aici a prinţului moştenitor al Italiei amânată. După-amiază promenadă, frig. La Stöhr. Seara audienţe.

Sâmbătă, 13/25 ianuarie

Vreme minunată. Înainte de amiază Lahovary și Rosetti. Camerele nu lucrează. Ora 1½ Young, merge pentru 8 zile la Londra. Audiențe. Promenadă. Orele 5-7½ Kalinderu. Seara biliard.

Duminică, 14/26 ianuarie

Vreme frumoasă, –3°R. Ora 10 biserică la mănăstire. Plimbare cu trăsura, aer proaspăt. Mitropolitul Moldovei. Orele 1½-4½ audiențe. Seara Pache Protopopescu, pentru bulevard. Câțiva nori. Biliard. Telegrafiat kaiserului Wilhelm al II-lea.

Luni, 15/27 ianuarie

Vreme minunată, –2°R, mai târziu 12°R. Înainte de amiază Rosetti, Păucescu. Te Deum pentru kaiserul Wilhelm al II-lea, de față miniștrii, întregul corp diplomatic. După-amiază promenadă. Seara audiențe. Biliard.

Marți, 16/28 ianuarie

Vreme minunată. Vlădescu, Manu. După-amiază promenadă. Seara la ora 7 mare dineu, toți miniștrii, Kretzulescu și G. Cantacuzino, președinții Senatului și Camerei, 50 de persoane în total, cerc până la ora 10.

Miercuri, 17/29 ianuarie

Vreme minunată, la soare 15°R. Înainte de amiază nimeni. Theodori. Toată ziua acasă. La Cameră discutat trimiterea în judecată (Brătianu). Blaremberg pierde toată ziua cu pamfletul său. Seara biliard.

Joi, 18/30 ianuarie

+10°R, vreme minunată. Înainte de amiază Algiu, care este îngrijorat în privința respingerii trimiterii în judecată, deoarece guvernul nu vrea să ia poziție. Se teme că doi dintre foștii miniștri vor fi puși sub acuzare, ca urmare a agitației. Marghiloman, care e de părere că guvernul ar trebui să se pronunțe împotriva trimiterii în judecată. Duca aici, mi-a arătat planurile pentru un nou vagon de călătorie. După-amiază promenadă. Vânt rece. Seara audiențe.

Vineri, 19/31 ianuarie

Ninsoare, vânt. Înainte de amiază Algiu, care îmi spune că se fac intrigi pentru trimiterea în judecată. Ora 11½ Manu, i-am declarat că trimiterea în judecată nu trebuie să fie aprobată. Guvernul trebuie să ia poziție în acest scop. El nu este cu totul împotrivă, cade de acord. Citirea pamfletului lui Blaremberg domină și astăzi toată

ziua. Orele 2-4 audiențe, venit și generalul Florescu. Ora 4½ ceai, doamna Kremnitz aici. Seara biliard. Răceală. –2°R.

Sâmbătă, 1 februarie/20 ianuarie

Vânt din nord, –3°R. Răcit. Înainte de amiază Algiu, apoi Rosetti. Trimiterea în judecată nu va fi aprobată. Orele 2-3½ Costinescu, se teme că Brătianu va fi trimis în judecată (?), eu îl liniștesc. Orele 5-7 Kalinderu. Seara răceală foarte puternică.

Duminică, 2 februarie/21 ianuarie

Vreme minunată, –5°R. Ora 10 Algiu, speră că acum nu va mai reuși trimiterea în judecată. Ora 11½ A. Lahovary, care nu este încă informat. După-amiază, orele 1½-4½, audiențe. Duca pentru vagon.

Luni, 3 februarie/22 ianuarie

Vreme minunată. Înainte de amiază Rosetti și Păucescu. Rămas toată ziua acasă, citit. La Cameră, Panu vorbește pentru trimiterea în judecată.

Marți, 4 februarie/23 ianuarie

Întunecat. Înainte de amiază Algiu, care îmi spune că Lahovary și Păucescu nu sunt convinși încă să lucreze împotriva trimiterii în judecată. Ora 10½ Vlădescu. Ora 12 Manu, care acum este convins, crede că discuția va mai dura încă toată săptămâna. După-amiază Slavici. Cumpărat teren de la casa Filipescu. Seara biliard.

Miercuri, 5 februarie/24 ianuarie

Vreme minunată. Înainte de amiază nici un ministru. Camera încă discută actul de acuzare, Carp împotrivă, Apostoleanu pentru, poate să mai dureze până sâmbătă. A murit ducele de Montpensier[135]. Orele 2½-4½ promenadă. Revoluția din Bulgaria a fost înăbușită. Ora 5 domnul Bachls, care locuiește la mine (elvețian). Seara biliard.

Joi, 6 februarie/25 ianuarie

Mohorât. Ora 10½ Ghermani. Orele 11-1 Consiliu de Miniștri, discutat despre agitațiile din Bulgaria și despre atitudinea noastră în cazul căderii lui Ferdinand de Bulgaria. Eu nu împărtășesc grijile miniștrilor. Orele 3-4½ promenadă. Blaremberg vorbește cu vehemență la Cameră pentru acuzare.

Vineri, 7 februarie/26 ianuarie

Mohorât. Prefectul poliției. Ora 12 Manu, îmi citește declarația pe care o dă guvernul în problema trimiterii în judecată (împotrivă).

Blaremberg vorbește iarăși toată ziua cu vehemență. Nici o promenadă. Seara biliard.

Sâmbătă, 8 februarie/27 ianuarie

Mohorât. Ora 10½ Lahovary, ora 11½ Rosetti. Este de așteptat ca Blaremberg să mai vorbească încă două zile, Camera este obosită de pălăvrăgeala sa. Rezultatul final va fi cu atât mai favorabil lui Brătianu. Ora 3 promenadă. La Stöhr. Seara citit. Biliard. Ceață.

Duminică, 9 februarie/28 ianuarie

–3°R, mohorât. Ora 10 la biserica de la mica mănăstire. Plimbare cu trăsura. Rece. Ora 1½ audiențe. Beldiman la mine, care îmi spune că Brătianu este îngrijorat din cauză că actul de acuzare va fi lungit, pentru a se aștepta evoluțiile din Bulgaria (?), eu îl asigur că până miercuri se va încheia toată treaba. Orele 5-7 biliard. Seara Elisabeta și Nando la concert.

Luni, 10 februarie/29 ianuarie

–6°R, soare. Înainte de amiază Rosetti și Păucescu. După-amiază Camera. Blaremberg vorbește încă. Ora 5 Kalinderu. Ora 6½ a venit G. Cantacuzino, pentru a-mi spune că mâine e ședință a Camerei. Seara biliard.

Marți, 11 februarie/30 ianuarie

Sărbătoarea Trei Ierarhi

Viscol, puțină zăpadă, –3°R. Înainte de amiază Vlădescu. După-amiază, orele 2-3, Fleva, îmi spune că disidenții se vor uni cu I. Brătianu. Seara Manu. Blaremberg și-a încheiat în sfârșit cuvântarea plină de otravă și infamii și a implorat Camera să o voteze. Seara biliard.

Miercuri, 12 februarie/31 ianuarie

Furtună și frig, –4°R. Ora 10½ Consiliu de Miniștri, discutat creditul pentru armată. La Cameră încheierea dezbaterii de 14 zile privind trimiterea în judecată. Kogălniceanu încă joacă împotrivă. Manu prezintă declarația ministerială. Catargiu cere trimiterea în judecată. Votul în privința lui Brătianu, 87 împotriva trimiterii în judecată, 67 pentru. Ora 6 Algiu, care îmi aduce vestea cea bună. Seara biliard.

Joi, 1/13 februarie

–6°R. Vânt. Ora 10½ Marghiloman. Ora 11½ Ghermani. Votul în privința lui R. Mihai: 87 pentru, 59 împotrivă. Sturdza 66 pentru, 74 împotrivă. Stătescu 70 pentru, 69 împotrivă. Nacu 75 împotrivă. Aurelian 89 împotrivă. Gianni 73, Stolojan 58 împotrivă, Cernat 65

împotrivă. Prin aceasta, infamul pamflet al lui Blaremberg a fost respins în mod strălucitor. Opoziția și Hitrovo sunt foarte nefericiți din cauza campaniei nereușite. Seara biliard cu Nando. Zăpadă viscolită.

Vineri, 2/14 februarie

Zăpadă viscolită, –4°R. Înainte de amiază Manu. După-amiaza și seara audiențe. Elisabeta și Nando la concert. Seara citit. Foarte frig.

Sâmbătă, 3/15 februarie

–5°R, mohorât. Înainte de amiază Lahovary, Hitrovo se plânge că ziarele de aici îl implică în conspirația din Bulgaria. Ora 11½ Rosetti. După-amiază promenadă. Seara Văcărescu de la Bruxelles.

Duminică, 4/16 februarie

Mohorât, –3°R. Înainte de amiază Stöhr. Orele 1½-4½ audiențe. Orele 5½-7 Sintescu. Partidul Liberal îmi este foarte recunoscător pentru votul de la Cameră.

Luni, 5/17 februarie

Mohorât, frig umed. Înainte de amiază Păucescu. A murit colonelul Mărculescu. După-amiază promenadă. Seara, orele 5-7, Kalinderu. Biliard.

Marți, 6/18 februarie

Mohorât, frig umed. Înainte de amiază Vlădescu și Manu. După-amiază Nando la Senat, unde se discută Legea pompierilor. Orele 2-4 audiențe. A murit contele Andrássy. Orele 5-7 Sturdza, îmi mulțumește și el pentru intervenția mea privind votul. Ora 7 cinat. Ora 9 vizitat cu Nando bufetul. Ora 10¼ intrarea la bal. Elisabeta toaletă albă. Enorm de plin, strălucitor, reprezentate toate partidele. Doamna Brătianu cu fiica ei. Nando dansează. Ora 1¼ supeul, foarte bun. Ora 2½ începe cotilionul, care durează până la ora 4½. Nando dansează. Eu am vorbit cu enorm de mulți oameni. Ora 5 în pat, Elisabeta deja la ora 2½. Test reușit și strălucitor. –6°R.

Miercuri, 7/19 februarie

Ora 9½ sculat. Văcărescu furioasă că Nando nu a dansat cu ea. O acuză pe Elisabeta, neplăcut, el trebuie să se scuze. Ora 11½ Algiu. După-amiază promenadă. Aurelian. Biliard.

Joi, 8/20 februarie

Ceva zăpadă, soare. Ora 11 Marghiloman. Ora 12 Ghermani. După-amiază Young. Promenadă, îngheață puternic. Ziarele scriu despre depeșa mea către contesa Andrássy. Seara Elisabeta la concert, eu citit.

Vineri, 9/21 februarie

–4°R, mohorât. Înainte de amiază Manu. Seara Cantacuzino pentru matineul său. Biliard.

Sâmbătă, 10/22 februarie

–6°R, mai târziu soare. Nici un ministru. După-amiază Young. Promenadă. Frig. Ora 5 audiențe. Seara la ora 10 balul Comerțului, ora 12 balul „Obolul”, acolo cu Ferdinand, foarte plin. Tombolă la primul. Ora 2 înapoi. Noapte foarte rece, –7°R. Senin.

Duminică, 11/23 februarie

Sfârșitul carnavalului

–9°R. Înainte de amiază scris. Ora 2½ la G. Cantacuzino, *matinée musicale*. 200 de persoane, elegant, drăguț. Ora 5 bufet, după aceea dans, la care ia parte Nando, acolo până la ora 7½. Acolo și Z. Davila, motiv pentru care Elisabeta agitată, însă stă complet deoparte. Elisabeta se teme de intervenții în favoarea ei. Ora 8 cinat *à quatre*. Seara biliard, foarte frig.

Luni, 12/24 februarie

–6°R, soare. Înainte de amiază Rosetti și Păucescu. Audiențe. Seara, orele 5-7, Kalinderu.

Marți, 13/25 februarie

–7°R. Înainte de amiază Vlădescu și Manu. Camerele nu lucrează aproape deloc. După-amiază promenadă. Seara maiorul Mongiu pentru turnurile fortificate.

Miercuri, 14/26 februarie

–4°R, senin. Înainte de amiază Consiliu de Miniștri. Conflict mic la Cameră, din cauza comisiei băncii Nica, acesta nu mai poate fi deputat după faliment. Ghermani ia votul ca pe o problemă personală. Ora 1 prințul J. Murat la *lunch*, rămâne până la ora 3½. Seara audiențe. –10°R.

Joi, 15/27 februarie

–12°R, complet senin, soare. Înainte de amiază nici un ministru. După-amiază promenadă, vânt rece. Orele 5-7 citit. La Senat, interpelare a Senatului de către Fleva. Senatul se pronunță în favoarea guvernului. Seara biliard.

Vineri, 16/28 februarie

–5°R, vânt, rece. Înainte de amiază Manu. După-amiază Curtopassi, anunță că prințul de Neapole va sosi pe 12 martie stil nou, acum e

în Atena. Ora 5 Lascelles, care pleacă în concediu. Camera a votat legea pentru etalonul aur. Seara puternic viscol cu zăpadă. –4°R. Biliard. Alegerile pentru Reichstag nefavorabile, mulți socialiști și din partea centrului[136].

Sâmbătă, 1 martie/17 februarie

Zăpadă mare, –4°R, vânt. Ora 10½ Lahovary, mai târziu Rosetti. După-amiaza și seara audiențe. Ora 8½ la Clubul Militar, conferință, acolo până la ora 10, foarte cald. Zăpadă mare pe străzi. Furtună.

Duminică, 2 martie/18 februarie

Viscol toată noaptea. –4°R, întunecat. Elisabeta foarte răcită. Ora 2 cu Nando la Atheneu, a 25-a aniversare a Conservatorului, concert până la ora 4½. Rosetti, Wachmann înmânează o medalie. Orele 5½-7 audiențe. Seara biliard. Vreme senină.

Luni, 3 martie/19 februarie

Vreme minunată, –5°R, mai târziu dezgheț. Rosetti și Păucescu. Ora 2 generalul Fraser, atașat englez, își ia rămas-bun. Orele 3½-4½ promenadă, foarte umed. Orele 5-7 Kalinderu.

Marți, 4 martie/20 februarie

–5°R, senin. Înainte de amiază Vlădescu și Manu. Ora 2 audiențe. Ilgner, cu care am fost coleg la Regimentul de Artilerie, este acum la Siemens pentru electricitate. Ora 4 promenadă, foarte ud. Seara biliard.

Miercuri, 5 martie/21 februarie

–3°R, vânt, foarte întunecat. Ora 11 viscol cu zăpadă. Peste tot zăpadă mare. Ora 5 Filipescu. Ora 8 cu Nando la teatru, *Lucia* cu elevii Conservatorului, foarte bine, până la ora 11.

Joi, 6 martie/22 februarie

Zăpadă mare, –1°R, vânt. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. După-amiază acasă. Nando la Senat. Seara audiențe.

Vineri, 7 martie/23 februarie

Zăpadă mare, soare, –7°R. Înainte de amiază Manu. După-amiază promenadă prin zăpadă, ceva mai cald. La Stöhr. Seara biliard. Criză de dinți.

Sâmbătă, 8 martie/24 februarie

Soare, cald, dezgheț. Înainte de amiază doar Rosetti. Ora 3 promenadă. Seara la ora 8½ deschiderea Societății Geografice în sala

Senatului. Eu țin un mic discurs și propun o descriere geografică a României, „Patria noastră”. Tocilescu și Gion țin conferințe până la ora 11, enorm de cald, eu foarte răcit. Acolo cu Nando. Manu a venit mai târziu. Anunțat un premiu de 4.000 de franci pentru „Patria noastră”. Seara –1°R.

Duminică, 9 martie/25 februarie

Ziua morții kaiserului Wilhelm I. Vreme minunată, –3°R, soare. Nando la biserică, eu nu, deoarece tușesc. A murit Schindler în Gräfenberg. După-amiază audiențe. Seara Filipescu. Nando se duce la conferințele Societății Geografice, eu nu particip, din cauză că sunt răcit. Citit până la ora 11.

Luni, 10 martie/26 februarie

Vreme minunată, se dezgheață. Înainte de amiază nici un ministru. Theodori la mine. După-amiază acasă. Seara la ora 7 venit Manu, a pus problema guvernului la Cameră, din cauza unui vot împotriva lui Păucescu. Carp este împotriva lui Păucescu. Mâine continuarea dezbaterii.

Marți, 11 martie/27 februarie

Mohorât, +1°R. Înainte de amiază Vlădescu, deoarece Panu a făcut o interpelare infamă, prin care armata este discreditată. Ora 12 Manu. După-amiază audiențe. Ninsoare și ploaie. Nando la Senat. Camera votează ordinea de zi simplă, așa cum a cerut Manu.

Miercuri, 12 martie/28 februarie

Vreme minunată, +2°R. La umbră. Ora 10 Consiliu de Miniștri. După-amiază plimbare cu trăsura, cu Nando, frig umed, ora 4½ înapoi. Ora 5½ Kalinderu.

Joi, 1/13 martie

Cald, acoperit. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. Prințul moștenitor al Italiei la Belgrad. Ora 3 promenadă, cald. Ora 6 Văcărescu, ministrul de la Bruxelles. Camera nu lucrează aproape deloc.

Vineri, 2/14 martie

Deloc rece, mohorât. Ziua de naștere a regelui Italiei. Ora 11½ Manu. Ora 2 Curtopassi. Promenadă. Seara audiențe. Camera a votat creditele.

Sâmbătă, 3/15 martie

Vreme minunată, cald. Ora 11 Lahovary, sosit numirea noului arhiepiscop catolic de aici. După-amiază promenadă. Seara la ora 10½

bal cu tombolă la teatru, Societatea „Elisabeta". Cu Nando acolo, rămas până la ora 1½, destul de plin.

Duminică, 4/16 martie

Mohorât, ceață. Ora 9¾ la gară, sosit prințul moștenitor al Italiei[137]. De față miniștri, colonia italiană, fără întâmpinare oficială. Salutare călduroasă. Nando merge cu el, cu trăsura, la hotel, eu înapoi la ora 10¼. La ora 12 vine cu suita, prezentări, *lunch*, împreună până la ora 3. Ora 4½ mers cu trăsura, cu Nando, la hotel, vizită. Acolo enorm de multă lume. Ora 7 dineu, 30 de persoane, miniștri, protipendadă, până la ora 9. El rămâne până la ora 10½ în biblioteca mea.

Luni, 5/17 martie

Ceață, ploaie, întunecat. La ora 10 Nando îl ia pe prințul de Neapole la Arsenal. Ora 10½ Rosetti la mine. Ora 12½ *lunch* cu prințul de Neapole, rămâne până la ora 2½. Ora 5 promenadă cu Nando. Seara la ora 7 dineu, 30 de persoane. L. Catargiu, D. Ghica etc., invitați de la toate partidele, cerc până la ora 9, el rămâne cu noi până la ora 10½, conversație însuflețită.

Marți, 6/18 martie

Soare. Nando merge cu prințul de Neapole la cazarmă. Principele Bismarck și-a dat demisia. Ora 11½ Manu. Ora 12½ *lunch en famille* cu prințul de Neapole. Ora 2 mers cu trenul la Jilava, apoi la Chitila, acolo vizitat fortul. Aer cald. Înapoi cu trenul, prin Pantelimon, ora 6. Ora 7 dineu, Kogălniceanu, Florescu, D. Sturdza etc., 30 de persoane, cerc până la ora 9½. Academia l-a proclamat pe prințul de Neapole membru de onoare. Ora 11 în pat.

Miercuri, 7/19 martie

Răcoare, vânt. Nando la cazarmă cu prințul de Neapole. Ora 11 Lahovary la mine. După-amiază promenadă. Ora 5 ceai la Elisabeta, 50 de persoane, ea le citește ceva etc., eu rămân până la ora 6. Plecarea lui Bismarck face senzație enormă. Ora 7 prințul de Neapole încă la mine. La ora 8, el ia cina cu Nando la Curtopassi. Seara cu Elisabeta. Ora 10½ în pat.

Joi, 8/20 martie

Mohorât, rece, vânt. Ora 9 prințul de Neapole ia dejunul cu noi. Ora 10¼ la gară, plecat cu trenul special la Slănic. Ora 1 dejunat acolo în vagon, Curtopassi și Marghiloman cu noi. La Slănic vreme destul de frumoasă, rece. La salină etc., vizitat totul. Ora 2¾ plecat din nou, ora 5½ în București. Ora 7 cina, el rămâne la noi până la ora 11.

Vineri, 9/21 martie

Mohorât, mai târziu senin. Nimic înverzit. Ora 11 Manu. La Cameră începe discutarea bugetului. Nando la cazarmă cu prinţul de Neapole. Ora 12½ dejunat *à quatre*, rămâne până la ora 2. Audienţe. Principele Bismarck s-a retras în viaţa privată, ca duce de Lauenburg şi general-colonel de cavalerie. Generalul Caprivi e succesorul său. Contele H. Bismarck se retrage probabil. Ora 4½ ceai la Elisabeta cu italienii. Seara este dineu la Curtopassi, unde participă şi Ferdinand. Seara citit până la ora 11.

Sâmbătă, 10/22 martie

Înnorat, ceva ploaie. Înainte de amiază Lahovary, Marghiloman, Rosetti. După-amiază la ora 3½ vin domnii italieni, pe care îi decorez. Ora 4 ceai cu prinţul de Neapole, apoi la Cotroceni. Ploaie, deloc rece. Ora 7 cinat în patru, el îşi ia rămas-bun de la Elisabeta. Ora 9 la Clubul Militar. Furtună, ploaie torenţială. Conferinţă a căpitanului Avramescu despre armata italiană, acolo până la ora 10¾. Plecat la gară cu trăsura, acolo miniştrii. Ovaţii din partea italienilor. Rămas-bun, el rămâne peste noapte în vagon, călătoreşte la Constantinopol. Ora 11½ înapoi la palat. Ploaie.

Duminică, 11/23 martie

Vreme de primăvară. Ora 10 cu Nando la capela episcopală. Plimbare cu trăsura, cald. Orele 2-4 audienţe. Orele 5½-6 promenadă, foarte blând. H. Văcărescu plecat la Bruxelles. Seara biliard.

Luni, 12/24 martie

Întreaga noapte ploaie torenţială. Inundaţii în ţară. +8°R, mai târziu +13°R. Ora 10 Rosetti. După-amiază scris. Ora 5½ promenadă.

Marţi, 13/25 martie

Mohorât, +9°R, nu a înverzit nimic. Ora 11½ Manu. După-amiază acasă. Seara Basset. Nando la Senat.

Miercuri, 14/26 martie

Aniversarea proclamării regatului. Vreme minunată, cald. Ora 11½ primit Consiliul de Miniştri, care mă felicită. Manu vorbeşte, eu răspund. Ora 2 Nando merge la Senat, unde ţine un mic discurs cu ocazia împlinirii unui an de la înscrierea sa în liste. Kretzulescu răspunde. Orele 3-4 promenadă în Cişmigiu cu Perticari, enorm de cald. Seara cu Nando la circ. Reprezentaţie cu lei, cald.

Joi, 15/27 martie

Vreme minunată, foarte cald. Nici un ministru. Camerele votează bugetul. Contele Herbert Bismarck a demisionat și el, principele Bismarck a părăsit Berlinul, pare să fie împăcat cu tânărul kaiser. După-amiază la Cotroceni, vânt. Orele 5-7 Păun, programat cuvântarea cu Nando. Ora 7 dineu de gală pentru corpul diplomatic, 60 de persoane, cerc până la ora 10½. Bülow este de asemenea foarte deprimat din cauza retragerii lui Bismarck. De asemenea Coutouly.

Vineri, 16/28 martie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază cu Nando și Păun, cuvântarea pentru Academie. Ora 12 Manu. După-amiază la ora 2 cu Elisabeta și Nando la Academie. Kogălniceanu ține prima cuvântare, eu răspund și îi dau cuvântul lui Nando, care, printr-un lung discurs, mulțumește pentru admiterea sa în Academie. Trei conferințe până la ora 4½. Înapoi pe jos. Elisabeta a plecat deja de la ora 3. Seara biliard.

Sâmbătă, 17/29 martie

Vreme minunată, cald. Ora 10½ Lahovary, Aslan a interpelat, dacă există un tratat. Ministrul mă întreabă pe mine. Eu răspund evaziv. După-amiază scris. Ultimul Cuza a murit în Madrid. Marschall von Bieberstein[139] numit astăzi ministru secretar de stat în Berlin. Ora 5½ plimbare cu trăsura, foarte cald. Ora 8 cu Nando la teatru, *Voevodul țiganilor*.

Duminică, 18/30 martie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 10 capela episcopală, Duminica Floriilor. Plimbare cu trăsura. Ora 11½ la Stöhr. Orele 2-6½ audiențe.

Luni, 19/31 martie

Enorm de cald, +20°R. Înainte de amiază Rosetti etc. Telegrafiat prințesei Cuza, care e în Iași. După-amiază primit pe generalii Florescu, Haralambie, Călinescu, au înființat un club al ofițerilor în rezervă. Ora 3 plimbare cu trăsura, enorm de cald. Telegrafiat principelui Bismarck de ziua sa. Orele 5-7 Kalinderu. Ora 10 la balul studenților, cu tombolă, lume puțină, acolo până la ora 12½. Furtună, iar spre dimineață ceva ploaie.

Marți, 1 aprilie/20 martie

+8°R, vânt puternic, mohorât. Nando de serviciu. Ora 10½ generalul Vlădescu. Ora 12 Manu. După-amiază audiențe. Promenadă, întâlnit pe Bülow, plimbat cu el. Seara între orele 6½ și 8 Carp, discutat

despre interpelarea lui Aslan, Lahovary nu știe nimic de tratate. Ploaie torențială. Seara biliard.

Miercuri, 2 aprilie/21 martie

+8˚R, mohorât, umed. Ora 10 la Școala de Cavalerie și Aplicații, acolo până la ora 12½, călărit și examinat în clase. Rece. După-amiază promenadă. Seara cu Nando la spovedanie, pe stada Fontanei, ora 8¾ înapoi. Vremea mai senină.

Joia Verde, 3 aprilie/22 martie

Foarte rece. Ora 8 cu Nando la capela episcopală, la sfânta comuniune, ora 8¾ înapoi. Stöhr. Ora 10½ Marghiloman, apoi Ghermani, Camerele avansează cu bugetul. După-amiază promenadă. Seara scris. Rece.

Vinerea Patimilor, 4 aprilie/23 martie

Ora 8 dejunat, ora 9 la mănăstire, vânt foarte rece, +3˚R. Ora 10½ mitropolitul Moldovei, se plânge de Melchisedec, agent rus. După-amiaza și seara audiențe, episcopi și D. Sturdza.

Sâmbăta Patimilor, 5 aprilie/24 martie

–1˚R, senin, vânt foarte rece. Ora 9½ Școala Normală cu crenguțe și cântece. Ora 10½ la Academia de Război, examinat două ore, foarte bine. După-amiază la Kalinderu, vizitat Administrația Domeniilor Coroanei. Seara Clubul Militar până la ora 10½, cald.

Duminica Paștelor, 6 aprilie/25 martie

–0,5˚R, chiciură, senin, frumos. Ora 10 la mănăstire, liturghie, până la ora 11. Plimbare cu trăsura, mai cald. Orele 1½-4 audiențe. Seara la ora 8½ mare ședință la Academia Română. Elisabeta ține o conferință, pe care eu o introduc în câteva cuvinte. Enorm de plin, cald, mare entuziasm. Toți reprezentați. D. Sturdza mulțumește. Tocilescu ține o conferință, până la ora 10½. Totul foarte satisfăcător.

Lunea Paștelor, 7 aprilie/26 martie

Mai cald, nori. Rosetti și Păucescu. Camerele au terminat de discutat bugetul și au votat Legea bugetului. Ora 3½ promenadă. Seara încă G. Cantacuzino, care e foarte bucuros că astăzi a mai trecut un conflict la Cameră. Toți liberalii s-au unit.

Marți, 8 aprilie/27 martie

Mohorât, +10˚R. Înainte de amiază Vlădescu, Manu. După-amiază audiențe. Promenadă, vânt rece. Orele 5-7 Kalinderu. Barometrul foarte coborât.

Miercuri, 9 aprilie/28 martie

Ceață, +7°R. Înainte de amiază, la ora 11, Consiliu de Miniștri. Închiderea Camerei. După-amiază la Cotroceni, la Stöhr. Seara furtună puternică, ploaie.

Joi, 10 aprilie/29 martie

Vânt, nori, cald. Ora 10½ Marghiloman, ora 11½ Ghermani. Semnat bugetul. După-amiază promenadă, ceva ploaie. Seara citit.

Vineri, 11 aprilie/30 martie

Vinerea Mare

Senin, vânt, foarte uscat. Înainte de amiază Elisabeta la biserică. Ora 11½ Manu. După-amiază promenadă. Furtună. Ora 7½ la Mitropolie, enorm de cald. Ocolit, vânt rece. Evanghelia. 8¾ se termină. Ora 9 înapoi, obosit, rece.

Sâmbătă, 12 aprilie/31 martie

Vântos, deloc rece. Ora 9½ Elena Văcărescu înapoi de la Bruxelles, îmi aduce o scrisoare de la Maria. După-amiază promenadă, vânt. Seara la ora 11¾ cu Nando la Mitropolie, Învierea în aer liber, rece. Începutul slujbei religioase, liturghie la ora 1. Ora 2 totul se termină. Supeu, câteva doamne, 60 de persoane, până la ora 3½. Nando merge cu trăsura la cazarmă, la Regimentul 3 (colonel Paladi).

Duminică, 1/13 aprilie

Sfintele Paște

Ora 10 dejunat. Mai târziu Stöhr. Elisabeta la biserică. Complet senin și foarte cald, ceva vânt, uscat. După-amiază acasă.

Luni, 2/14 aprilie

Sfintele Paște

Vânt rece, uscat. Ora 10 cu Nando la Domnița Bălașa, oficiază mitropolitul, până la ora 11. Plimbare cu trăsura. Senin. După-amiază citit. Ora 3½ Stöhr cu Pössenbach, discutat amenajările din aripă. Ora 5½ plimbare cu trăsura.

Marți, 3/15 aprilie

Sfintele Paște

Vreme minunată, doar foarte uscată. Ora 11 Manu. După-amiază la Cotroceni, vorbit cu Goluchowsky. Seara biliard.

Miercuri, 4/16 aprilie

Cald, foarte uscat. În grădină. După-amiază audiențe. Promenadă, foarte cald. Ora 7 înapoi. Stöhr cu Pössenbach aici, hotărât totul pentru aripă. În toată țara mare secetă. Catargiu stă bine.

Joi, 5/17 aprilie

Fără nori, cald, enorm de secetos, pericol pentru ogoare. Înainte de amiază, la ora 11½, Ghermani. După-amiază audiențe. Maiorul Schneider raportează plecarea, îl prezintă pe succesorul său, el este mutat în Galiția. Ora 5 la Cotroceni, Elisabeta este și ea acolo cu doamnele.

Vineri, 6/18 aprilie

Fără nori, cald, secetos. Ora 10½ Vlădescu. După-amiază la ora 3 Hitrovo. Ora 4½ la Cotroceni, un ceai în grădină cu Elisabeta. Seara biliard.

Sâmbătă, 7/19 aprilie

În toată țara secetă enormă. Cald. Barometrul urcă. Dejunat în grădină. Înainte de amiază Algiu. După-amiază audiențe, foarte cald.

Duminică, 8/20 aprilie. Excursie la Sinaia

Ziua mea de naștere. Mohorât, vânt rece. Ora 9 la gară, acolo miniștrii. Ora 9½ plecarea cu Elisabeta, Nando, doamnele etc. Dejunat în vagon. Ora 12½ la Sinaia. Răcoare, senin, aer plăcut. La biserică, la castel. Lungă promenadă în pădure. Ceai în pavilionul de vânătoare. Ora 6 plecat înapoi, luat masa în vagon. Ora 9 București, mare întâmpinare la gară, retragere cu torțe până la palat. Enorm de mulți oameni. Nenumărate depeșe. Abia la ora 11 în pat.

Luni, 9/21 aprilie. București

Întunecat, deloc ploaie, rece. Înainte de amiază, între orele 10 și 12, inspectat Regimentele 2 și 5 Infanterie, care pleacă din București. Vânt rece. După-amiază scris depeșe. Orele 5½-7 promenadă. Seara biliard.

Marți, 10/22 aprilie

Întuneric, răcoare, +12°R. Înainte de amiază Lahovary și Manu. Îi decorez de ziua mea, pe Lahovary cu Marea Cruce, pe Păucescu și Marghiloman cu Marea Cruce de ofițer al Ordinului Coroanei. După-amiază audiențe. Orele 5-7 promenadă la Cotroceni, foarte rece. Ploaie de stele.

Miercuri, 11/23 aprilie

Complet senin, rece, enorm de secetos. Orele 10-1 inspectarea Școlii Militare, de asemenea în clase. După-amiază audiențe, scris. Seara acasă. Ora 8½ sfințirea Clubului ofițerilor în rezervă, acolo până la

ora 10½. Generalul Florescu ține o foarte bună prelegere despre armatele vechi și cele noi. Generalul Haralambie este președintele clubului. Ceai. Întâlnit mulți vechi ofițeri, în rezervă.

Joi, 12/24 aprilie

Senin, enorm de uscat. Înainte de amiază Petrescu, Basset. Ora 11½ Ghermani. După-amiază D. Sturdza. Ora 5½ plimbare cu trăsura, răcoare.

Vineri, 13/25 aprilie

Răcoare, complet senin. Înainte de amiază, ora 10, inspectat Batalionul 2 Vânători (Vidulescu), care pleacă la Târgu-Ocna. Ora 11 înapoi. După-amiază audiențe. Orele 5-7 Kalinderu, care s-a întors de la Viena. Seara biliard. Senin cu stele.

Sâmbătă, 14/26 aprilie

În toată țara secetă enormă, de 3 săptămâni nu plouă nicăieri. Orele 11-12½ Consiliu de Miniștri, vorbit despre discursul Tronului către Cameră și despre creditul pentru fortificații. După-amiază Filipescu. Orele 5½-7½ Bülow, nu are mai multe noutăți decât mine din Berlin. Barometrul urcă.

Duminică, 15/27 aprilie

Senin, vânt puternic, enorm de uscat. Ora 10 biserică, apoi plimbare cu trăsura până la ora 11¾. După-amiază audiențe, grădină. Incendii în Moldova. Alegeri pentru Senat în București, liniște.

Luni, 16/28 aprilie

Furtună, secetă enormă. Îngrijorat. Nici un ministru. Deschiderea Camerei, apoi Manu, cel puțin pentru 4 săptămâni. După-amiază audiențe. Camera lucrează pe secțiuni. Seara la orele 5-7 la Cotroceni, vânt răcoros aromat, secetă enormă, pământul e crăpat. Seara furtună.

Marți, 17/29 aprilie

Furtună, +10°R, senin. Înainte de amiază Vlădescu, apoi Manu. După-amiază audiențe. Ora 5 la Cotroceni, înapoi pe jos. Seara biliard.

Miercuri, 18/30 aprilie

Noaptea în sfârșit ploaie, dar încă însuficientă. Ziua mohorât, răcoare, fără ploaie. Înainte de amiază și după-amiază audiențe, până la ora 4½. În grădină cu Nando. Încă ceva ploaie, furtună. Ora 8½ concert la Atheneu. Noaptea ploaie în toată țara. În toată Europa îngrijorare din pricina mișcării muncitorilor, probabil din cauza zilei de mâine, măsuri militare în toate țările mari. Camerele au început discutarea Legii pensiilor.

Joi, 1 mai/19 aprilie

Noaptea ploaie, la fel în toată ţara. Soare. Înainte de amiază Marghiloman şi Ghermani. După-amiază Goluchowsky, căruia îi confer Ordinul Coroanei. Ploaie. Ora 5½ promenadă, umed, la Stöhr. Seara teatru, *Voevodul ţiganilor*[139], Iulian foarte bun. Răcoare.

Vineri, 2 mai/20 aprilie

Nori, +5°R, mai târziu foarte cald. Ziua de ieri a trecut în linişte în Europa, doar la Paris câteva neînsemnate scandaluri de stradă ale muncitorilor. După-amiază Manu. Hitrovo, care vrea la Iaşi, pentru a da Mitropoliei o icoană. Intrigi ruseşti. Orele 5-7 cu Nando, plimbare călare.

Sâmbătă, 3 mai/21 aprilie

Vânt, frumos. Înainte de amiază Rosetti. Orele 2-4 audienţe. Seara Kalinderu. La masă P. Loti[140], care se află în vizită pentru câteva zile.

Duminică, 4 mai/22 aprilie

Vânt şi răcoare. Ora 10 capela episcopală. Plimbare cu trăsura. După-amiază la ora 2 la curse, Elisabeta vine la ora 4. Rece şi vântos. Ora 5½ înapoi. Seara biliard. Ploios.

Luni, 5 mai/23 aprilie

Sf. Gheorghe

Ploios, acoperit. Ora 10 cu Nando la biserica Sf. Gheorghe, până la ora 11. După-amiază audienţe. În grădină. Seara Loti la masă.

Marţi, 6 mai/24 aprilie

Sf. Elisabeta

Vânt, soare. În ţară ploi. Ora 11¾ miniştri şi personalul casei pentru a o felicita pe Elisabeta, ziua onomastică. După-amiază audienţe. Ora 5 la Cotroceni, răcoare, vânt.

Miercuri, 7 mai/25 aprilie

Vânt, cald. Înainte de amiază scris, audienţe. Seara citit. Camerele şedinţă.

Joi, 8 mai/26 aprilie

Acoperit. Marghiloman şi Ghermani. După-amiază Bülow. Ora 5½ la Cotroceni. Orele 8½-8½ Văcărescu, care a sosit de la Viena.

Vineri, 9 mai/27 aprilie

Furtună fără ploaie, deşi barometrul foarte coborât. Ora 11½ Manu. Deputaţii vizitează forturile din Bucureşti. Camerele urmează să voteze creditele. Ora 5 plimbare cu trăsura, vânt, fără ploaie.

Sâmbătă, 10 mai/28 aprilie

Cald. Ora 10½ cu Nando, vizitat Spitalul Militar, până la ora 12½. La Cameră s-au votat 15.000.000 pentru fortificații. Carp provoacă o discuție politică, se presupune că ar exista tratate, Manu și Lahovary spun că nu există tratate. Ora 6 Manu la mine.

Duminică, 11 mai/29 aprilie

Senin, cald. La Cameră a fost o discuție aprinsă, în urma discursului lui Carp, care a vorbit despre o luptă între Occident și Orient, și că România trebuie să fie de partea Occidentului și de aceea trebuie să se fortifice. Catargiu întreabă dacă există un tratat, Manu și Lahovary declară că nu există nici un tratat. Fortificațiile votate cu 93 de voturi contra 53. Ora 11½ răzvod în Cișmigiu, enorm de cald. După-amiază audiențe, până la ora 4, ceva ploaie. Ora 5½ plimbare cu trăsura, răcoare.

Luni, 12 mai/30 aprilie

Senin, vânt. Ora 10½ Rosetti, Păucescu. După-amiază Nando la Senat, votează Legea pensiilor. Ora 5½ plimbare cu trăsura. Răcoare, vânt.

Marți, 1/13 mai

Vânt, uscat. Vlădescu și Manu. Senatul a votat Legea pensiilor. După-amiază audiențe. Plimbare cu trăsura, vânt foarte rece.

Miercuri, 2/14 mai

Vântos. Ora 10 la Cotroceni, acolo încercat diferite arme cu magazie, pulbere fără fum. Ora 1 înapoi. După-amiază audiențe, promenadă. Kalinderu. Seara furtună puternică.

Joi, 3/15 mai

Umed. În grădină. Înainte de amiază Marghiloman și Ghermani. După-amiază audiențe până la ora 4½. Promenadă în Cotroceni, acolo familia Bülow. Seara ploaie.

Vineri, 4/16 mai

Frumos. Ora 10½ jandarmii călare. Ora 11½ inspectat compania pe jos, vreme bună, ceva ploaie, ora 12 înapoi. După-amiază audiențe. Ploaie. Senatul votează fortificațiile, liberalii s-au abținut.

Sâmbătă, 5/17 mai

Senin. Orele 10½-12½ Consiliu de Miniștri. După-amiază audiențe. Plimbare cu trăsura.

Duminică, 6/18 mai

Frumos. Ora 10 capela episcopală. Depeșă, cum că von Sachsen va sosi abia la ora 6, nu la 3. De aceea Nando pleacă abia la ora 2 la Giurgiu. Ora 12 mitropolitul. Ora 1½ *lunch*. Ora 2½ singur la curse, acolo până la ora 5, plin, răcoare. Ora 6 la gara Filaret, întâmpinare oficială a lui Friedrich August de Sachsen[141], prezentări. La palat, mulți oameni. Ora 7½ dineu de gală, 50 de persoane, Bülow etc., miniștri, președinții Camerelor. Cerc până la ora 9. Fumat până la ora 11½.

Luni, 7/19 mai

Ploaie, vânt. Ora 8½ a venit Fr. August la cafea, până la ora 10, apoi pleacă cu Nando să viziteze Arsenalul și Școala Militară. Ora 12½ vin la *lunch*. Eu, înainte de amiază, miniștri. Ora 3 audiențe. Ora 5 ceai. Ploaie. Biliard cu Sachsen și Nando, care cinează seara la Bülow. Nando se întoarce la ora 11.

Marți, 8/20 mai

Frumos. Nando pleacă cu Sachsen, la ora 8, la Sinaia. Înainte de amiază miniștri. După-amiază audiențe. Furtună puternică. Ora 5½ luat cina cu Fr. August von Sachsen, apoi primit suita sa. Ora 7 la gară, acolo miniștri, Bülow, Goluchowsky etc. El pleacă la Viena și apoi la Dresda. Seara biliard, citit. Elisabeta și Nando la concert.

Miercuri, 9/21 mai

Ceva ploaie. Înainte de amiază audiențe. După-amiază la ora 4 la Cotroceni, pe o ploaie torențială. Furtună. Împărțirea premiilor pentru țintași, jumătate de oră acolo, fără defilare. Vânt rece. Ora 5½ înapoi. Lahovary pentru ordine. Seara biliard.

Joi, 10/22 mai

Sărbătoarea națională. Noaptea ploaie puternică. Soare, vânt. Ora 10¼ în ținută de gală la Mitropolie. Spalier de trupe. Te Deum, foarte plin, chiar și opoziția. La mitropolit. Eu încălecat, Elisabeta merge cu trăsura. Defilare pe bulevard, bine. Ora 1 la palat. După-amiază Pössenbach și Stöhr. Seara ovații și retragere cu torțe. Tură cu trăsura, în Cișmigiu, iluminat electric, enorm de plin. Ora 10 înapoi.

Vineri, 11/23 mai

Mohorât, răcoare. Înainte de amiază audiențe. După-amiază Stöhr, Pössenbach. Seara, orele 5-7, Kalinderu.

Sâmbătă, 12/24 mai

Senin, cald. Înainte de amiază Lahovary și Rosetti. După-amiază la ora 4 furtună puternică cu ploaie torențială. Seara biliard. Răcoare.

Duminica Floriilor, 13/25 mai

Acoperit, vânt. Orele 10-11½ la mănăstire, liturghie, predică. Theodori la mine. După-amiază audiențe. Orele 4-5½ curse. Răcoare.

Lunea Floriilor, 14/26 mai

Mohorât, ceva ploaie. Înainte de amiază Păucescu. Haralambie cu doamna Glogoveanu la *lunch*. După-amiază audiențe. Camera a votat inamovibilitățile. Ora 5 Cotroceni, răcoare. Seara citit.

Marți, 15/27 mai

Vreme minunată. Vlădescu și Manu, hotărât ca Racovitză să fie mutat la Galați. După-amiază audiențe. Plimbare călare, ajuns în același timp cu Elisabeta la Băneasa. Ora 7½ înapoi. Seara Stöhr.

Miercuri, 16/28 mai

Vreme minunată. Grădină. Orele 11-12½ Consiliu de Miniștri. Ora 5 plecat cu trăsura la Moșia, întors prin Popești la ora 7½. Seara biliard.

Joi, 17/29 mai

Vreme minunată. Marghiloman și Ghermani. După-amiază audiențe. Cotroceni, cald, ora 7½ înapoi. Seara biliard, foarte umed.

Vineri, 18/30 mai

Enorm de cald. Grădină. Orele 10-12½ prezidat Comitetul pentru Apărare. Hotărât creditul de 15.000.000, Focșani-Nămoloasa-Galați va fi terminată. Racovitză a fost mutat la Galați, Radovici la Iași. Orele 2½-4½ Bülow. Orele 5-7¾ inspectat Regimentul de Geniu.

Sâmbătă, 19/31 mai

Enorm de cald. Înainte de amiază Lahovary și Rosetti. Orele 2-5½ audiențe. Plimbare călare. Seara furtună puternică, cu apus roșu.

Duminică, 1 iunie/20 mai

Sfânta Treime

Foarte cald. Înainte de amiază la Stöhr. După-amiază, orele 1½-3, audiențe. La curse până la ora 5½. Seara telegrafiat. Furtună și noaptea.

Luni, 2 iunie/21 mai

Sf. Constantin și Elena

Enorm de umed, întunecat. Ora 10 Mitropolie. La mitropolit, episcopii acolo. A murit prințul N. Bibescu[142]. Elisabeta se simte foarte slăbită. După-amiază ploaie, audiențe. Seara plimbare cu trăsura, foarte rece și vântos.

Marți, 3 iunie/22 mai

Întunecat, foarte rece, +14°R. Înainte de amiază Vlădescu și Manu. După-amiază audiențe. Ora 4½ la Filipescu, petrecere în grădină, ceva ploaie, foarte răcoare. Elisabeta prea slăbită ca să meargă acolo. Rămas până la ora 7½.

Miercuri, 4 iunie/23 mai

Dimineața doar 10°R, senin și răcoare. Înainte de amiază în grădină. Audiențe. La Senat a început discutarea Legii magistraților. La Cameră 20 de milioane pentru drumuri. După-amiază scris. Orele 5-7 Kalinderu, starea recoltei e peste tot mediocră, deoarece a plouat prea mult și în unele locuri a bătut grindina.

Joi, 5 iunie/24 mai. Excursie la Lăculeț

Ora 7½ dejunat, vreme plăcută. Ora 8½ la gară, miniștri etc., doamne. Elisabeta pleacă la Sinaia, se instalează acolo. Noi spre Titu-Târgoviște etc., cu generalii. La Nucet inspectat caii. Ora 12 la Târgoviște, întâmpinare. Ora 12½ la Lăculeț, vale drăguță. Inspectat *en detail* fabrica de pulbere. Dejunat, acolo până la ora 3½. Ploaie, apoi frumos. Ora 4 în Târgoviște, inspectat artileria de la Dâmbovița, o oră, mediocru. Întâmpinare în Târgoviște. Ora 7¼ în București. Cinat cu Nando. Paladi nu e la noi.

Vineri, 6 iunie/25 mai

Umed. Înainte de amiază audiențe. Elisabeta a făcut o excursie la Peștera, iar la întoarcere a fost surprinsă de ploaie, mare lipsă de prevedere. După-amiază, ora 5½, inspectat Regimentul de Dorobanți, foarte bine. Ora 7½ înapoi.

Sinaia

Sâmbătă, 7 iunie/26 mai. București – Sinaia

Cald, nori. Înainte de amiază Manu, Lahovary și Rosetti, Camerele s-au prelungit cu 8 zile. După-amiază audiențe. Mitropolitul primat. Prințul G. Bibescu[143] face avansuri, pentru a fi primit. Ora 4¾ plecarea din București. Camerele lucrează, de aceea nici un ministru la gară. Umed. Ora 6½ Ploiești, întâmpinare, ploaie. Ora 8¼ sosirea în Sinaia, foarte răcoare și umed. Ora 9 cinat. Elisabeta destul de bine. Seara cu Nando, biliard.

Duminică, 8 iunie/27 mai. Sinaia

Mohorât, ploios, deloc rece. Înainte de amiază Theodori, mai târziu Telge. Mică promenadă. Munții acoperiți. După-amiază ploaie. Promenadă.

Luni, 9 iunie/28 mai

Ploaie torențială în toată țara, care ține toată ziua și toată noaptea, foarte grav pentru recoltă. Senatul începe Legea magistraților. Toată ziua acasă. Seara biliard.

Marți, 10 iunie/29 mai

Ploaie, plimbat puțin. După-amiază răcoare, mers până la a doua cascadă. Seara Bülow, Witzstein, Müller etc. la masă, până la ora 11. Încă ploios și acoperit.

Miercuri, 11 iunie/30 mai

Mohorât, vreme ploioasă în toată țara. Camera a votat 10 milioane pentru armată. Ceartă între Carp și Păucescu. Promenadă. Seara senin. La Bușteni.

Joi, 12 iunie/31 mai

Vreme frumoasă. Înainte de amiază scris. La *lunch* marchizul de Ravenna, Mitilineu. Feridan-Bey îmi prezintă scrisoarea de rechemare. Ofițeri danezi. După-amiază cu Nando, promenadă.

Vineri, 1/13 iunie

Vreme minunată, cald. La Stâna, *lunch*. Nando cu Scheffer în munți, noi i-am așteptat la Stâna, până la ora 7, să se întoarcă, îngrijorați, furtună puternică. Ei s-au întors prin Vârful cu Dor. Ora 8 la castel, răcoare și foarte umed. Ora 9½ primit pe Lahovary. Camerele se prelungesc cu 8 zile. Rupere de nori în București, grindină.

Sâmbătă, 2/14 iunie

Vreme frumoasă, cald. Înainte de amiază scris. Dejunat în pavilionul de vânătoare. După-amiază furtună puternică, foarte răcoare. Seara promenadă cu Nando.

Duminică, 3/15 iunie

Ploios. Ora 8¾ plecat cu Elisabeta și Nando la Bușteni. Liturghie în biserica mea, plin. Ora 11 înapoi. Ora 12 Daratti, Nando primește Ordinul grecesc al Coloseumului, mic discurs. Ora 1 *lunch*, el, mitropolitul primat, Știrbey, Wech cu soția. Mitropolitul la mine. G. Bibescu a fost confirmat ca efor la Brâncoveanu, a făcut *amende honorable*. Seara promenadă. Ploaie până la ora 11.

Luni, 4/16 iunie

Foarte rece, acoperit, mai târziu senin. Ploaia, grindina și frigul au dăunat enorm recoltei, aproape 50%. După-amiază mai senin, la Piscul Câinelui. Seara foarte rece.

Marți, 5/17 iunie

Ploios și rece, +5°R. Înainte de amiază venit profesorul Falke de la Viena. Cu el. Ora 12 Ministerul de Război. După-amiază primit pe mad. Mavrogheni, împreună cu Elisabeta. Seara promenadă, ploaie. Frig. Camerele votează totul.

Miercuri, 6/18 iunie

Vreme frumoasă, cald. În țară plouă ici și colo. Înainte de amiază cu Falke. După-amiază Stöhr, care e foarte bolnav. La mănăstire. Seara sosit Scharfenberg. Noapte rece.

Joi, 7/19 iunie

Frumos, cald. Înainte de amiază cu Falk. *Lunch* în pavilionul de vânătoare. Bamberg și-a pierdut soția. După-amiază la ora 4 la Bușteni, cu trăsura și pe jos, ceai la școală. Vânt rece. Ora 7½ înapoi.

Vineri, 8/20 iunie

Nori, frumos, rece. Înainte de amiază scris. Cu Falke. După-amiază promenadă. Ploaie. Seara la ora 9 venit generalul Manu, pregătit mesajul pentru închiderea Camerei etc., la mine până la ora 10. Pleacă mâine la București.

Sâmbătă, 9/21 iunie

Ora 7 sculat. Vreme minunată. Semnat încă diferite mesaje, pe care Manu le ia cu el. Ora 8½ dejunat. Nando de serviciu. Ora 10½ cu Falke la pavilionul de vânătoare. După-amiază la Poiana Țapului, ceai, cu Scharfenberg pe jos înapoi. La București închiderea Camerei, a votat bine și mult.

Duminică, 10/22 iunie

Vreme minunată, cald. Ora 9 plecăm cu toții la Bușteni. Liturghie. Munții minunați. Ora 11 înapoi. Ora 12½ primirea oficială a noului ministru plenipotențiar turc Blague-Bey, *lunch* în ținută de gală. După-amiază promenadă. Seara încă A. Lahovary, care rămâne la masă.

Luni, 11/23 iunie

Ploaie, mai târziu senin. Înainte de amiază Basset. Scris lui Bamberg, în privința sosirii celei de-a treia dintre colecțiile sale. La *lunch*

Kalinderu, Păucescu, Șt. Mărgărit. După-amiază citit. Orele 5-7 promenadă cu Nando și Scharfenberg, vreme mohorâtă.

Marți, 12/24 iunie

Vânt din nord, ploios. Orele 10-12 Kalinderu. Orele 12-1 ministrul de Război și Pache Protopopescu. *Lunch*, generalul Arion, Cantilli etc., 70 de persoane. Ora 3 tragere de probă cu mitralierele. Orele 6-7½ Kalinderu. Seara dineu, Coutouly, contele Sermière etc., până la ora 11½. Teatru. Falk a fost la București. Ploaie.

Miercuri, 13/25 iunie

Mohorât. Scharfenberg a plecat. Stöhr, care e foarte bolnav, pleacă la cură pentru două luni. Înainte de amiază scris. După-amiază întunecat, ploios. Orele 6-7½ promenadă cu Nando. Basset plecat la București.

Joi, 14/26 iunie

Vreme frumoasă, cald. Înainte de amiază promenadă. Nando a fost transferat la Batalionul 4 Vânători (maior Vintilă), dar își păstrează uniforma de la Regimentul 3. Ora 12¾ primit misiunea extraordinară suedeză, ministrul von Treskow, baronul Geyer (ginerele lui White), generalul von Löwenhaupt. *Lunch* de gală. După-amiază mohorât. Promenadă cu Nando. Seara biliard.

Vineri, 15/27 iunie

Vreme minunată. Înainte de amiază promenadă. *Lunch* în pavilionul de vânătoare. Ora 4½ ceai acolo, invitat pe suedezi. Ora 7 dineu, familia Bülow, von Treskow, Geyer și Löwenhaupt, împreună până la ora 12. Elisabeta citește. Panitsa împușcat[144].

Sâmbătă, 16/28 iunie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază afară. Principele Ferdinand al Bulgariei călătorește în străinătate. Ora 1 la prima cascadă, *lunch*, ploaie puternică, ora 3 înapoi. Seara încă promenadă.

Duminică, 17/29 iunie

Foarte cald. Înainte de amiază audiențe. Marghiloman. La *lunch* 20 de persoane, până la ora 3½. Seara promenadă cu Falke. Panitsa împușcat.

Luni, 18/30 iunie

Înnorat, cald. Înainte de amiază cu Falke. Nando pe Caraiman. *Lunch*, 15 persoane. Vânt. Ora 5 la Bușteni, ceai în pădure. Ora 7 Nando se întoarce singur, deoarece Scheffer s-a îmbolnăvit pe drum. Ora 8 Sinaia. Ora 9 a venit și Scheffer, foarte bolnav.

Marți, 1 iulie/19 iunie

Foarte cald, vânt. Înainte de amiază cu Falke, care pleacă la Viena la ora 11½. Citit. Scheffer mai bine, a făcut insolație. Nando e enorm de ars. *Lunch* în pavilionul de vânătoare. Seara promenadă cu Nando.

Miercuri, 2 iulie/20 iunie

Căldură enormă, 35°R. Înainte de amiază scris. Orele 12-1¼ Consiliu de Miniștri. Miniștrii și doamna Manu la *lunch*, conversat până la ora 4. Seara încă promenadă cu Nando, foarte umed.

Joi, 3 iulie/21 iunie

Căldură enormă. Înainte de amiază scris. *Lunch* în pavilionul de vânătoare. Aici Rosetti de la Belgrad. Promenadă abia spre seară. Ceva mai răcoare.

Vineri, 4 iulie/22 iunie

Cald, vânt, nori. Nando a făcut la ora 6 un exercițiu de marș la Azuga, cu Batalionul 4 Vânători. După-amiază mergem cu trăsura să-l întâmpinăm, întâlnim batalionul la Poiana Țapului. Invitat ofițerii la ceai. Ora 5½ batalionul pleacă în marș înapoi, eu cu Elisabeta, cu doamnele și cu colonelul Robescu la Azuga, vizitat fabrica de sticlă. Ora 7¾ înapoi. Vânt răcoros din nord, mică furtună.

Sâmbătă, 5 iulie/23 iunie

Ceva mai răcoare, nori. Promenadă cu Elisabeta și Nando. Citit. Ora 12 colonelul Algiu. *Lunch* în pavilionul de vânătoare. Orele 5-7½ cu Nando la Stâna, aer plăcut sus. Seara biliard.

Duminică, 6 iulie/24 iunie

Foarte cald. Ora 9 pe jos la biserică. Înainte de amiază scris. *Lunch*, ministrul plenipotențiar american, Carp. Esarcu, Young. Seara promenadă.

Luni, 7 iulie/25 iunie

Enorm de cald. Înainte de amiază mică promenadă. Ora 12½ Rosetti, care a venit cu Lecomte și cu Revoil, la *lunch* până la ora 4. Promenadă până la D. Ghica. Elisabeta la împărțirea premiilor la mănăstire. Umed. Seara promenadă. Biliard. Scrisoare de la Bamberg.

Marți, 8 iulie/26 iunie

Foarte rece, complet întunecat. Ora 9 ploaie torențială. Basset la mine, pleacă pentru două luni în Elveția. Vreme urâcioasă, ploaie toată ziua. Orele 6½-7½ promenadă. Rece.

Miercuri, 9 iulie/27 iunie

Foarte rece, doar 12°R. Înainte de amiază cu Elisabeta și Nando la a doua cascadă. Ora 1 mare *lunch*, D. Ghica, Blague-Bey cu familia, ofițeri străini. Seara promenadă cu Nando la cariera de piatră.

Joi, 10 iulie/28 iunie

Răcoare, vreme frumoasă. Înainte de amiază promenadă. *Lunch* în pavilionul de vânătoare. Păun aici. Ora 5½ promenadă. Seara doamnele la cină.

Vineri, 11 iulie/29 iunie

Sf. Petru și Pavel

Umed. Orele 10-11½ generalul Manu. Recolta e bună peste tot. Ploaia a produs pagube de doar 20%. Pavilionul de vânătoare, *lunch* și ceai. Promenadă, toți împreună în pădure. Seara domnii.

Sâmbătă, 12 iulie/30 iunie

Umed. Înainte de amiază cu Elisabeta și Nando. Ora 12¾ primirea oficială a ministrului plenipotențiar grec Paparigopoulos. Discurs. *Lunch* de gală, domnul și doamna Lahovary, prefectul Deșliu etc. Ora 2¼ se încheie, ceva ploaie. Seara furtună, promenadă. Venit Theodori.

Duminică, 1/13 iulie

Vreme minunată. Ora 8¾ plecat cu trăsura la biserica din Bușteni, acolo și D. Ghica, până la ora 10. Ora 11 înapoi. Scheffer pleacă. Orele 12-1 A. Lahovary. *Lunch*, Goluchowsky, Gisken etc., 18 persoane. Seara încă promenadă, foarte umed. Biliard cu Young.

Luni, 2/14 iulie

Vreme minunată, foarte cald. Noapte proastă, Elisabeta bolnavă, eu nu mă simt deloc bine, dureri de cap. Ora 8 Theodoriu. Mai târziu mai bine, Elisabeta rămâne în pat. Orele 11-1 și 3-4 Kalinderu. Mică promenadă.

Marți, 3/15 iulie

Foarte cald. Înainte de amiază scris. Ora 11½ Vlădescu, apoi Algiu, generalii Fălcoianu și Anghelescu. *Lunch*. Stabilit cu generalii, timp de două ore, manevrele de la Pitești (27 septembrie – 8 octombrie). Seara încă promenadă.

Miercuri, 4/16 iulie

Acoperit, umed. Ora 10 inspectat Batalionul 4 Vânători, Nando comandă prima companie. Până la ora 11½. Critică. Ploaie. După-amiază furtună puternică. Seara lume la masă și teatru. Incendiu în Segarcea.

Joi, 5/17 iulie

Enorm de umed. Mică promenadă. Nimeni la *lunch*. Seara promenadă. Lecomte, biliard.

Vineri, 6/18 iulie

Fierbinte. Înainte de amiază scris. *Lunch*. Pache Protopopescu. Orele 5-6½ promenadă.

Sâmbătă, 7/19 iulie

Foarte cald. Înainte de amiază, orele 10½-12, generalul Manu. După-amiază promenadă.

Duminică, 8/20 iulie

Enorm de cald. Ora 9 pe jos la biserică. Cor. Orele 12-1 Consiliu de Miniștri, din cauza știrilor din Bulgaria. Miniștrii la *lunch*. Furtună cumplită, cu grindină și ploaie torențială, până la ora 3½. Orele 5½-7 corul lui Musicescu[145] din Iași, cântă foarte frumos, invitat câteva persoane. Seara biliard *à quatre*.

Luni, 9/21 iulie

Întunecat. Înainte de amiază cu Elisabeta și Theodori. Ora 11 furtună puternică și ploaie. Nando cu Batalionul 4 exercițiu de marș spre Predeal. Ora 11½ Păucescu. La *lunch* generalul Florescu etc. După-amiază scris. Nando înapoi la ora 7. Seara lume la masă.

Marți, 10/22 iulie

Ploios. Înainte de amiază scris. Audiențe. La *lunch*, după-amiază și la masă D. Sturdza. Seara răcoare. Revoil plecat.

Miercuri, 11/23 iulie

Mohorât și ploios, răcoare. Înainte de amiază promenadă. Ora 12½ primit pe noul episcop catolic, vorbește doar italiana, rămâne la *lunch*. După-amiază audiențe. Seara promenadă. Vânt din nord.

Joi, 12/24 iulie

Vreme minunată, răcoare. Înainte de amiază cu Lecomte, pentru verande. Câteva persoane la *lunch*. Ora 5 cu Elisabeta, cu doamnele etc. la a doua cascadă. Seara biliard *à quatre*.

Vineri, 13/25 iulie

Vreme frumoasă. Ora 11 toți împreună la Stâna, acolo *lunch*, aer plăcut. Elisabeta foarte obosită. Eu înapoi la ora 3½, pentru audiențe. Orele 4-6½ Bülow. Seara biliard *à quatre*. Elisabeta în pat.

Sâmbătă, 14/26 iulie

Frumos. Elisabeta durere la ureche, febră, enorm de slăbită, rămâne în pat. Înainte de amiază scris. Audiențe. Seara promenadă cu Nando. Biliard.

Duminică, 15/27 iulie

Mohorât. Elisabeta dureri puternice de cap toată noaptea. Înainte de amiază scris. Nimeni la masă. După-amiază la Elisabeta, care se simte foarte rău. Seara promenadă.

Luni, 16/28 iulie

Elisabeta mai bine, noaptea dureri mai slabe. La *lunch* Văcărescu. După-amiază lucrat cu Kalinderu. Lahovary aici. După-amiază ceai. Elisabeta se simte mai bine. Seara câteva persoane la masă. Biliard.

Marți, 17/29 iulie

Plecarea Elisabetei. Se simte mai bine, foarte slăbită. Înainte de amiază cu ea. Ora 10 Vlădescu și Arion, apoi Manu, până la ora 12. *Lunch* rapid. Ora 12½ la gară, multe doamne cu flori, Elisabeta direct în vagon, dureri enorme. Ora 1 plecarea spre Predeal, acolo rămas-bun. Ora 2½ înapoi. Kalinderu, Theodori la mine. Ora 5 pe Clopotnița, ora 7½ înapoi. Seara biliard.

Miercuri, 18/30 iulie

Cald. Depeșă de la Elisabeta, care a suportat bine călătoria până acum. La ora 8½ a ajuns în Pesta, la ora 2 în Viena. Înainte de amiază cu Lecomte, văzut tablourile de la Bamberg. Ora 11½ Păucescu. Câteva persoane la *lunch*. Ora 5 promenadă. Ploaie. Elisabeta a ajuns în Viena, a rămas la Legația României. Seara la ora 9 a telegrafiat din Innsbruck, se simte destul de bine, doar foarte slăbită. Seara biliard.

Joi, 19/31 iulie

Umed. Înainte de amiază mică promenadă. Orele 11-1 furtună puternică. Goluchowsky etc. la *lunch*. Băut în cinstea arhiducesei Valerie și arhiducelui Franz. Telegrafiat kaiserului la Ischl, primit îndată răspuns. Îi spun lui Goluchowsky că pe 15 august voi merge la Ischl. Elisabeta îmi telegrafiază din Innsbruck și din apropierea tunelului Arlberg. Merge la Bregenz, iar de acolo cu vaporul la Konstanz, cu familia Baden. Orele 5-7½ pe drumul Vârful cu Dor. Seara biliard.

Vineri, 1 august/20 iulie

Sf. Ilie

Umed. Înainte de amiază promenadă. Ora 12 Manu, care rămâne la *lunch*. Depeșă de la Elisabeta, care a ajuns cu bine la Basel. Mama și Leopold acolo, ea pleacă astăzi mai departe, la Umkirch. După-amiază promenadă prin pădure, la gropile de calcar. Seara biliard.

Sâmbătă, 2 august/21 iulie

Frumos, cald. Înainte de amiază agățat tablouri, scris Elisabetei. Nimeni la *lunch*. După-amiază promenadă la a doua cascadă. Elisabeta a plecat ieri de la Umkirch la Neuwied. Leopold la Sigmaringen. Seara biliard. Theodori.

Duminică, 3 august/22 iulie

Cald. Ora 9 la biserica de la mănăstire. Lume la *lunch*, Coutouly, A. Catargi etc. După-amiază depeșă de la Elisabeta, care a ajuns ieri, cu mare întârziere, la Neuwied. Orele 5-7 vizită la D. Ghica. Seara biliard. Corlătescu de serviciu.

Luni, 4 august/23 iulie

Dimineață foarte fierbinte. Promenadă. Goluchowsky la mine, îmi spune că împăratul F.J. se bucură mult să mă vadă în Ischl. Algiu la *lunch*. Furtună, foarte umed. Ora 4½ la Bușteni, vizitat noua fabrică de hârtie în Valea Iepii. Seara biliard. Scrisoare de la Elisabeta.

Marți, 5 august/24 iulie

Foarte cald. Ajuns tablourile de la Bamberg. Nimeni la *lunch*. După-amiază audiențe. Ministrul de Război. Seara mică promenadă.

Miercuri, 6 august/25 iulie

Umed, nori. Nando la Izvorul Davilla, la împușcat vulturi. Scris. La *lunch* Bülow, Wach-Müller, care s-a întors de la Galați și Focșani și este încântat. Ora 5 spre creste, prin Sf. Ana. Seara biliard, foarte umed.

Joi, 7 august/26 iulie

Foarte cald. Înainte de amiază la prima cascadă. Scris. G. Cantacuzino la *lunch*, până la ora 4. Ora 6 promenadă, foarte umed.

Vineri, 8 august/27 iulie

Foarte cald. Nando exercițiu de marș spre Comarnic. Orele 11-1¾ Consiliu de Miniștri, concesiunea Alcay, care livrează postav prost. Miniștrii la *lunch*, Ghermani. Lahovary pleacă în concediu, împreună până la ora 4½. Scris. Ora 6½ Nando înapoi. Mică promenadă.

Sâmbătă, 9 august/28 iulie

Umed. Scris. Ora 1 D. Sturdza, conversat până la ora 4, văzut colecția Bamberg. Furtună. Ora 6 promenadă, umed. Biliard.

Duminică, 10 august/29 iulie

Cald. Înainte de amiază, la ora 11, Ghermani, îmi relatează despre T.v.B., cu care s-a întâlnit în Karlsbad. *Lunch*, D. Ghica, I. Văcărescu etc. Audiențe până la ora 5. Beck mă roagă să merg la Viena. Seara ploaie. Promenadă. Kalinderu.

Luni, 11 august/30 iulie

Cald. Înainte de amiază Manu. După-amiază scris. La *lunch* 10 persoane. Spre seară promenadă, foarte umed. Secetă peste tot.

Marți, 12 august/31 iulie

Enorm de cald. Înainte de amiază scris. Audiențe. Orele 12-1 Vlădescu. La *lunch* 8 persoane, de asemenea Carp, care a fost la Viena și la Berlin. După-amiază mulți la ceai. Mică promenadă. Ceva ploaie, umed. Seara biliard *à quatre*.

Călătoria în străinătate

Miercuri, 1/13 august. Plecarea din Sinaia

Foarte cald. Înainte de amiază, între orele 10 și 11½, Consiliu de Miniștri, problema magistraților. *Lunch*, invitat miniștri și pe Algiu. Ora 12½ la gară. Multă lume, corpul diplomatic etc. Ora 1 plecarea. Miniștrii, D. Ghica la Predeal, rămas-bun. Ora 3 Brașov, enorm de cald. Ora 7 cinat în vagon cu Nando, Kalinderu, Odobescu și Corlătescu. Călătorit toată noaptea, colosal de cald și praf.

Joi, 2/14 august 1890

Ora 7½ în Pesta. Văcărescu și A. Ghica. Dejunat. Ora 8½ mai departe, prin Komaron (28°R în vagon). Ora 12½ în Bruck, arhiducele Albrecht merge cu noi de aici până la Viena. Conversație militară. Ora 1¾ Viena. Primit misiunea diplomatică română, apoi la Hotelul Muntsch. Orele 2½-4½ Kálnoky la mine, interesant, totul pașnic. Cu Nando la expoziția forestieră și de apicultură în Prater, până la ora 8. Contele Kinsky aici. Întâlnit pe Schönfeld. Ora 8½ cinat, 10 persoane. Ora 11 în pat, obosit. Cald.

Vineri, 3/15 august. Viena – Ischl

Ora 8¼ plecat, condus de Klaudy, cu un tren imperial, ploaie, nu prea cald. Ora 12 Linz, *lunch* în vagon. Ora 1 Attnang. Prin Gmunden, de-a lungul lacului Traun, la Ischl. Ora 2¾ sosirea, kaiserul mă întâmpină la gară. Prezentări. Direct la Hotel Elisabeta cu kaiserul. Aici Hohenlohe, Napca etc. Ora 4 kaiserul mă ia la cină. Împărăteasa și prințesa Gisela ne întâmpină, eu stau la masă între cele două, Nando lângă kaiser. La masă mai sunt Beck, Hohenlohe, suitele etc., 20 de persoane, cele două fiice ale Giselei. Ora 5½ se termină. Înapoi la hotel. Ora 6 kaiserul ne ia la o plimbare cu trăsura spre Lauffen. Răcoare. Ora 7 înapoi, direct la teatru, unde se joacă *Voevodul țiganilor*. Arhiducesa Gisela de asemenea acolo. Până la ora 9½, Gerardy foarte bun, ceva mai bun decât Iulian. Kaiserul mă conduce la hotel. Seara Kalinderu. Ora 10 în pat.

Sâmbătă, 4/16 august. Ischl

Vreme minunată. Ora 7½ dejunat. Se văd toți munții. Orele 9-11 generalul Beck la mine, convenția militară. Ora 11¾ venit kaiserul la mine, lungă discuție politică. Nando promenadă singur. Ora 2 vizită la arhiducesa Gisela. O jumătate de oră la prințul Hohenlohe. Ora 4 mă ia kaiserul la dineu. Înainte de aceasta, un adjutant a adus Ordinul Sf. Ștefan pentru Nando. Dineu la vilă, fără împărăteasă. Ora 6 plimbare cu trăsura, cu kaiserul și cu Nando, până la Wolfgangsee (Strobel). Ora 7¼ înapoi. La teatru până la ora 9. Kaiserul mă însoțește la hotel. Seara Kalinderu, hotărât distincțiile. Beck – Marea Cruce a Stelei României. Ora 11 în pat.

Duminică, 5/17 august. Ischl – München

Vreme minunată, cald. Ora 8 la biserică. Audiențe. Ora 11 venit kaiserul. Conversat o jumătate de oră, cu el la gară. Despărțire călduroasă. Ora 11¾ plecarea, arșiță uriașă. Dejunat în vagon. Klaudy merge cu noi până la Salzburg. Ora 6½ sosirea în München. Leopold aici. Direct la Hotelul Vier Jahreszeiten. Ora 7½ cinat. Seara plimbat *à trois*, foarte cald. Stöhr aici.

Luni, 6/18 august. München

Noaptea foarte cald. Telegrafiat kaiserului Franz Josef. Ora 7½ dejunat. Ora 8 la gară. Sosit Elisabeta cu Maria și Wilhelm Wied. La hotel. Vizitat expoziția de pictură modernă. La Pütterich. Ora 12½ *lunch*, 14 persoane. După-amiază cu Leopold la Pössenbach și Wagner. Elisabeta la Lembacher. Ora 5½ înapoi. Arșiță mare. Ora 7 cinat, 14 persoane. Seara împreună.

Marți, 7/19 august

Căldură mare. Deja devreme cu Elisabeta. Ora 8½ dejunat în familie. La Wollmacher, cumpărat mult. Orele 11-12½ la pinacotecă, directorul von Reber. Ora 1 *lunch*, 15 persoane. Ora 3 plecat cu trăsura la Nymphenburg, la prințul Ludwig Ferdinand și la Maria dela Paz (Spania), de față și prințul Alphons. Acolo o jumătate de oră. La Leibach, vizitat atelierul său minunat și camerele. Ora 7 Elisabeta pleacă la Neuwied. La gară, rămas-bun. Ora 8 cinat cu Leopold.

Miercuri, 8/20 august. München – Sigmaringen

Căldură mare. Sculat la ora 7. Stöhr la mine. Ora 9 venit Leopold cu Pütterich, împreună la anticari. La primărie, unde viceprimarul ne conduce peste tot. Ora 1 la hotel. Audiențe. Depeșă de la Elisabeta, din Mainz, pleacă mai departe cu vaporul cu aburi. Mädi a născut o fetiță la Potsdam[146]. *Lunch*. Ora 2 plecarea din München spre Allgäu, prin Buchloe, Memmingen (ora 5½), unde cinăm. Gara Aulendorf (ora 8½), ploaie, vreme destul de rece. Ora 10¾ sosirea în Sigmaringen, mică întâmpinare. La clădirea prinților, unde locuiesc la Leopold. Ceai. Ora 12 în pat.

Joi, 9/21 august. Sigmaringen

Ora 8 dejunat cu Leopold. La Hedingen, unde se construiește o nouă biserică pentru criptă. Vreme plăcută, răcoroasă. Ora 11 scris. Ora 1 *lunch*, Vogel de asemenea prezent. După-amiază plecat cu trăsura la Inzigkofen, înainte însă la Guttenstein. Promenadă în parc. Ora 7 înapoi, foarte răcoare. Seara *soupèe*, Lehnert prezent. Ora 11 în pat.

Vineri, 10/22 august

Răcoare. Ora 8 dejunat *à trois*. Wilhelm ne roagă pe mine și pe Elisabeta să-i fim nași fiicei sale. Promenadă, scris. Ora 12 B. von Godin. Ora 1 *lunch*. Orele 4-7 la Krauchenwies, în parc și la ruine. Foarte rece la întoarcere. Seara profesorul Schönberg. Venit Basset de la Neuchatel.

Sâmbătă, 11/23 august

Doar 6°R, mai târziu foarte cald. Ora 8 dejunat *à trois*. Ora 9¼ venit Antoinette de la Pyrmont, se simte foarte bine și arată bine. Împreună până la ora 11, scris. Primit pe profesorul Schönberg[147]. Venit Basset. Ora 1 *lunch* în grădină. După-amiază plimbare cu trăsura la Thiergarten. Seara promenadă. Ora 7½ supeu.

Duminică, 12/24 august

Ploaie. Ziua de naștere a lui Nando, 25 de ani. Ora 8 liturghie. Cadouri, dejunat *à quatre*. Înainte de amiază primit lume. Ora 1 *lunch*, în sănătatea lui Nando. După-amiază împreună. Plimbare cu trăsura la Sigmaringendorf etc. Ora 5 ceai în sala de artă. Promenadă. Seara supeu, împreună până la ora 11.

Luni, 13/25 august. Excursie la Heiligenberg

Ploaie puternică. Ora 8½ dejunat *à quatre*. Ora 10¼ cu Leopold și Nando la Heiligenberg, prin Krauchenwies, Pfullendorf, unde schimbăm caii. Ora 12¾ sosirea, Carl, Amelia și Elisa Fürstenberg ne întâmpină, domni și doamne. Eu nu am mai fost de treizeci de ani în Heiligenberg. Ploaie și ceață, nu se vede nimic. Ora 1¼ *lunch*, Viky de Suedia prezentă, arată foarte bine. După masă ascultat un tânăr pianist virtuoz în vârstă de 13 ani. În marea sală și în capelă, amândouă minunate. Ora 5 plecarea, umed, frig, ploaie. Ora 7½ în Sigmaringen. A fost un incendiu la gară. Supeu, împreună până la ora 11. Arnim a leșinat.

Marți, 14/26 august. Sigmaringen

Foarte frig, vânt rece. La gară, locul cu incendiul. Elisabeta îmi telegrafiază că pleacă la Llandudno în Wales (joi). Scris. Basset la mine. Ora 1 *lunch*. Aici domnul Hammacher, membru al Reichstagului. După-amiază promenadă. Seara supeu, ceai, conversat până la ora 11.

Miercuri, 15/27 august

Vreme minunată, vânt cald. Ora 10 cu Leopold și Nando la Thiergarten, vânătoare, armă cu o țeavă, împușcat un cerb, doborât un cerb lopătar. Două goane. Ora 12½ înapoi. Ora 1 *lunch*. Hammacher încă aici. Orele 3-6 mare tur al castelului, se dansează. Manevre militare. Seara încă promenadă cu Leopold, văzut Alpii. Ora 8 furtună puternică.

Joi, 16/28 august

Frumos, răcoare. Elisabeta părăsește astăzi Neuwied și merge la Vlissingen, unde deseară se îmbarcă pentru Anglia. Ora 8¼ dejunat *à quatre*. Promenadă. Basset la mine. Scris. În România se plâng din cauza secetei enorme și a arșiței. Manu îmi telegrafiază că în consiliu domnește dezbinarea în problema Legii magistraților. Ora 4 la Krauchenwies *à quatre*. Ora 6½ înapoi. Promenadă pe Brenzkoferberg, acoperit. Seara ploaie. Ora 7½ supeu. Biliard.

Vineri, 17/29 august. Sigmaringen – Mainau

Ploaie. Ora 8½ dejunat *à quatre*. Ora 10 plecarea. Leopold și Nando pleacă deseară la Potsdam. Corlătescu merge cu ei. Eu ajung la ora 12 în Stockach. Ploaie. Prezent consiliul landului și comandantul districtului. Basset merge mai departe în Elveția. Cu trăsura, împreună cu Kalinderu, la Ludwigshafen. 20 de minute până la Überlinger See, marele duce mă așteaptă cu vasul său cu aburi. Ora 1½ sosirea în Mainau, conversat tot timpul, văzut foarte puțin. Ora 2 *lunch*, marea ducesă foarte amabilă, a îmbătrânit de-a binelea. După-amiază conversat, la marele duce până la ora 8, discutat politică, despre retragerea lui Bismarck etc. Ora 8½ supeu, apoi biliard (*bataille*) 8 persoane.

Sâmbătă, 18/30 august. Mainau – Umkirch

Mohorât, foarte rece. Ora 9½ promenadă în grădină cu marele duce și marea ducesă, vânt rece, neprietenos. Eu îi decorez pe toți domnii, domnul von Holtzinger Steaua României etc. Ora 12 *lunch* singur, marele duce și marea ducesă alături. Hilde pleacă la Salem. Rămas-bun. Marele duce mă duce la Konstanz. Ora 1 plecarea prin Singen, Schaffhausen. Rinul enorm de umflat. Ora 6 Basel. Pe jos până la podul Rinului. Ora 8 sosirea în Freiburg, mama acolo. Lindheim și Koch. Plecat îndată la Umkirch. Ovații, elevi și asociația veteranilor. Ora 9 supeu. Ora 10 culcat. Depeșă de la Elisabeta din Londra.

Duminică, 19/31 august. Umkirch

Ploaie torențială, întuneric, rece. Ora 8 dejunat cu mama. Ora 9 la biserică, liturghie. Înainte de amiază cu mama. Ora 1 *lunch*, Koch prezent. Depeșă de la Elisabeta din Londra, a vizitat Westminster, pleacă mâine la Glandondon (6 ore). Botezul va fi la Potsdam, kaiserul și împărăteasa vor fi de asemenea nași. După-amiază scris. De pretutindeni sosesc știri despre inundații, în Galiția zăpadă, în munți foarte frig, în România secetă enormă. Ora 8½ supeu.

Luni, 1 septembrie/20 august

Vremea mai bună, dar încă mohorât, vânt rece. Promenadă cu mama în grădină. Ora 1 servit masa. Koch de asemenea aici. Ora 3½ plecat la Freiburg, vizită la bunica Katharina, pe care nu am mai văzut-o de 17 ani. Ora 6½ înapoi la Umkirch, foarte frig. Ora 7½ supeu, împreună până la ora 10. Mai senin.

Marți, 2 septembrie/21 august

Vreme frumoasă, foarte rece. Înainte de amiază cu mama și Koch în grădină. După-amiază plecat cu mama la Freiburg, urcat pe Schlossberg pe jos, priveliște frumoasă asupra orașului. Ora 6 înapoi la Umkirch.

Miercuri, 3 septembrie/22 august. Umkirch – Zürich

+5°R, vreme frumoasă, mai târziu cald. Promenadă în parc, la școală. Ora 12 sosit Monaco. Ora 2½ la Freiburg, școala etc. Ora 3 plecarea spre Basel, ora 5 acolo. Stat 40 de minute. Prin Bützberg la Zürich. Ora 8½ sosirea. Hotel National, supat.

Joi, 4 septembrie/23 august. Zürich – Weinburg

Ora 8 dejunat cu mama, apoi plimbat cu ea până la ora 10, la lac. Ora 10¼ plecarea prin Winterthur, Frauenfeld, Romanshorn, spre Rorschach, acolo la ora 12½. Lacul este atât de umflat, încât trenul merge mult prin apă. Rorschach inundat. Leopold ne așteaptă în port. Peste Buchberg spre Weinburg. Antoinette aici. Werner cu fiica. Ora 2 mâncat. După-amiază mică promenadă pe ploaie, foarte rece. A murit Alecsandri. Seara la ora 7½ cinat. Ora 11 în pat. Nando trebuia să sosească, nu a ajuns din cauza inundațiilor.

Vineri, 5 septembrie/24 august. Weinburg

Vremea mai bună. Ora 8½ dejunat cu toții. Ora 9 sosit Nando de la Berlin. Înainte de amiază scris. După-amiază cu Leopold și Nando la Rheineck, înapoi prin Walzenhausen. Sosit doamna Odobescu. Seara cinat. Partidă de bile[148].

Sâmbătă, 6 septembrie/25 august

Vreme frumoasă. Înainte de amiază cu Leopold la Rheineck. După-amiază mers cu trăsura la Wolfhalden și pe jos la Heiden (vedere liberă), Freihof. Ora 6 plecat înapoi, ora 7 în Weinburg. Aer rece. Bile.

Duminică, 7 septembrie/26 august

Frumos. Ora 8 liturghie. Înainte de amiază cu Leopold la Hub. Acolo întâlnit pe domnul și doamna Roth, frații elvețieni din Berlin. După-amiază la Rorschach, care se mai află încă sub apă, pe punți prin oraș. Ora 7½ înapoi. Seara bile.

Luni, 8 septembrie/27 august

Mohorât, răcoare. Ora 8 liturghie. Mai târziu promenadă. După-amiază plimbare cu mama și Leopold. Venit Fr. von Breitbach, care are o vilă la Untersee. Seara bile.

Marți, 9 septembrie/28 august

Vreme frumoasă. Ora 8 dejunat *à trois*. Ora 9 plecat spre Ragaz. Ora 11 acolo. Pe jos în satul Pfäfers, vedere frumoasă asupra munților. Ora 1 în Ragaz, sosit mama, Antoinette și toți din Weinburg. Luat masa la Quellen-Hof. Promenadă în pasul Tamina, unde au avut loc

alunecări enorme și distrugeri. Ora 5 plecarea. Ora 7 în Rheineck. N. von Senden a fost cu noi. Seara bile. Stendel aici.

Miercuri, 10 septembrie/29 august

Vreme minunată. Ora 11 plecat cu Leopold la Rorschach. Sosit Maria cu copiii ei de trei ani. Plecat la Weinburg. Ora 2 servit masa. După-amiază promenadă.

Joi, 11 septembrie/30 august

Frumos, cald. Ora 11 la St. Gallen. Ora 12½ *lunch* la Hecht, apoi plimbare cu trăsura pe Freudenweg, Leopold, Maria, Nando și Albert. Orele 5-6 în St. Gallen (anticari). Ora 7¼ în Weinburg, aer umed.

Vineri, 12 septembrie/31 august

Mohorât. Înainte de amiază scris. Sosit M. von Sachsen. Lecomte de la Monrepos. Ora 12 Burghele cu decretul privind Legea magistraților, eu îl semnez și trimit aprobarea telegrafic lui Manu. Vor fi ceva nemulțumiri. Promenadă la Wolfhalden și Haiden, ora 7 înapoi. Ploaie în România. Burghele la Triest. Seara partidă de bile.

Sâmbătă, 1/13 septembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază Rheineck, primit pe dl Aepli[149], rămâne la *lunch*, unde vine și dl Euler. După-amiază Walzenhausen, pe jos cu Leopold, Maria și copiii, înapoi peste Kullen Ries, înspre Wolfhalden, ajuns la ora 7¼. Seara bile. Elisabeta este foarte sărbătorită în Glandondon.

Duminică, 2/14 septembrie

Frumos, răcoare. Ora 8 liturghie. După-amiază cu mama și cu frații la Rorschach, vizită la prințesa Katharina de Würtemberg. Cu Leopold spre Weinburg, prin Rossbühl, ora 7½. Priveliște minunată, vânt rece.

Luni, 3/15 septembrie

Frumos, vânt. Ora 9 plecat la Chur, mama și Antoinette rămân. Ora 11 acolo. Vizitarea domului. Ora 12½ luat masa la Steinbock. La un anticar. Promenadă pe stada Alberle. Furtună. Munții minunați la dus și la întoarcere. Ora 4½ plecat înapoi. Ora 7 în Weinburg.

Marți, 4/16 septembrie

Rece, ceață. Înainte de amiază mică promenadă cu mama și Maria. Ora 11½ venit marea ducesă de Baden, rămâne până la ora 4. Ora 1 servit masa, 30 de persoane. Promenadă cu Leopold, Maria și copiii. Seara bile.

Miercuri, 5/17 septembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază ceva ceață. Ora 2 la Rorschach, iar de acolo cu trenul la Haiden, pe jos pe Kaien. Cafea în Haiden. Ora 7½ înapoi pe jos, foarte cald.

Joi, 6/18 septembrie

Ceață, mai târziu frumos, cald. Plecat Mathilde von Sachsen. Venit Carlo. Promenadă spre Walzenhausen. Seara bile.

Vineri, 7/19 septembrie

Frumos, cald. Elisabeta pleacă în Irlanda, iar mai târziu la regină la Balmorall. Werner, foarte suferind, a plecat. Înainte de amiază cu Maria la Rheineck. După-amiază pe Rinul Mic, vedere frumoasă asupra lacului.

Sâmbătă, 8/20 septembrie

Vreme minunată, vânt. Ora 10 venit Fritz de la Cassel. Ora 12 cu Leopold și Nando la Rorschach, cu vasul cu aburi la Friedrichshafen, călătorie frumoasă. Ora 2 acolo. Întâmpinați de regele și regina Würtembergului. Masă până la ora 3½, apoi plecat la Langenargen, vizită la prințesa Louise de Prusia în Montfort, o jumătate de oră acolo. Ora 5½ în Rorschach-Staad. Fritz și Carlo acolo, pe jos până la Weinburg, ora 7½.

Duminică, 9/21 septembrie

Vreme minunată, cald. Liturghie. Biliard cu Leopold, cu cel pe care i l-am dăruit. Cu Fritz la Rheineck. După-amiază plecat la Walzenhausen, de acolo cu frații pe jos prin pădure, vânt îngrozitor, Phön, pe jos înapoi la Weinburg, două ore și jumătate, ajuns abia la ora 8. Seara soarea în Rüthi.

Luni, 10/22 septembrie

Ziua de naștere a lui Leopold. Phön. Ora 8 liturghie, foarte cald. Ora 10 toată lumea la St. Gallen, servit masa la Hecht. Rosenberg. Prin oraș și prin prăvălii. Ora 5 plecat înapoi. De la Rorschach pe jos la Weinburg. Seara furtună enormă, care ține toată noaptea. Joc de bile.

Marți, 11/23 septembrie

Cald, ploios. Înainte de amiază toți împreună la Rheineck (fabrica de broderii). După-amiază ploaie. Promenadă prin Thal cu Leopold și Maria. Elisabeta telegrafiază că Greceanu e grav bolnav, trebuie transportat la Paris.

Miercuri, 12/24 septembrie. Plecarea din Weinburg

Ora 7 sculat. Ploaie. Ora 8½ dejun. Vremea mai bună, cald. Ora 10½ plecarea, la Rheineck. Mama, Leopold, Maria, copiii ei, Fritz, Carlo merg cu mine până la Lindau. Antoinette rămâne acasă. Prin Bregenz la Lindau. Scurtă staționare, plimbat prin oraș. Despărțire tristă. Ora 2½ plecarea, Fritz mege cu mine până la München. Seara la ora 7½ sosirea, cinat în gară, de față Pössenbach. Ora 8½ plecarea, mers toată noaptea până la Salzburg. Noapte rece. Răcit.

Joi, 13/25 septembrie. Viena

Ora 7 sosirea în Viena. Rece, vânt. Hotel Muntsch. Orele 9-12 promenadă cu Nando prin oraș, vizitat prăvălii. *Lunch*. Ora 2 cu Nando, Lecomte etc. vizitat Târgul de Arte și Industrii, ne întâmpină von Falke. Acolo două ore. Orele 4-7 promenadă prin oraş. Ora 7 cinat. Ora 10 în pat, răcit.

Vineri, 14/26 septembrie. Plecarea din Viena

Filipescu și Theodori la gară. Vremea bună. Ora 1 sosirea în Pesta (prin Komaron). Dejunat în gară, trei sferturi de oră. Prezenți A. Ghica și directorul căilor ferate maghiare. Ora 2 mai departe. Ora 7 în Oradea Mare. Cinat în vagon. Vânt rece. Mers toată noaptea până...

Sinaia

Sâmbătă, 15/27 septembrie

Ora 7 sosirea în Predeal, frig umed, vânt, ceață. Toți miniștrii prezenți, vin cu mine la Sinaia. Ora 8 întâmpinare. Dejunat în castel. Orele 11-1 Consiliu de Miniștri, totul e bine. Rosetti vrea să demisioneze. Ora 1 toți miniștrii, Cernat, Racovitză etc. la *lunch*, 20 de persoane. După-amiază promenadă cu Nando. Seara biliard *à quatre* cu Candiano și Steriadi.

Duminică, 16/28 septembrie

Răcit. Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Stöhr, Knechtel, până la ora 12. La *lunch* Lascelles și Spencer. Promenadă cu Nando. Seara biliard. Vești proaste despre Greceanu, care va fi transportat în țară foarte bolnav.

Luni, 17/29 septembrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Stöhr, apoi Knechtel în parc. Promenadă. Scris. Diferite persoane la masă. Esarcu, Schlögen etc. Orele 4-6 cu Nando pe Clopotnița. Seara biliard.

Marți, 18/30 septembrie

Vreme minunată, foarte cald. Înainte de amiază promenadă, scris. Orele 12-1 Rosetti, care vrea să se retragă din guvern. La *lunch* Văcărescu de la Viena. Alcay, care mi se plânge din cauza fabricii sale și a neînțelegerilor cu guvernul. Orele 5-7 promenadă, foarte cald, vreme senină. Seara biliard.

Miercuri, 1 octombrie/19 septembrie

Vreme minunată, enorm de cald. Elisabeta pleacă astăzi la Balmorall, la regina Victoria. Scris. La *lunch* profesorii Besendorf și Niemann din Viena, care au constatat că monumentul colosal descoperit în Dobrogea (Adamclisi) ar putea fi construit în aceeași vreme cu Columna lui Traian. Văcărescu, Schina de la ulanii austrieci etc. de asemenea aici. Seara promenadă. Biliard.

Joi, 2 octombrie/20 septembrie

Vreme minunată, foarte cald. Înainte de amiază scris lui Leopold. Ora 12 Fălcoianu, Anghelescu și Lahovary, stabilit manevrele, până la ora 4½. Promenadă. Elisabeta a ajuns în Balmorall, primire călduroasă. La gară Wales, Clarence, Battenberg, Albany, gardă de onoare. Seara biliard.

Vineri, 3 octombrie/21 septembrie

Vânt rece din nord, senin. Înainte de amiază promenadă, scris. La *lunch* Marghiloman, G. Cantacuzino cu fiul de la Artileria de Gardă, conversat până la ora 4. Promenadă. Seara scris. Biliard.

Sâmbătă, 4 octombrie/22 septembrie

Nando la vânătoare de urși. Vânt rece. Elisabeta pleacă de la Balmorall. Înainte de amiază promenadă, scris. Orele 12-4 Manu la mine, este complet descurajat din cauza lui Rosetti, vrea să demisioneze, eu îi vorbesc, rămâne până la ora 4. Mică promenadă, Nando înapoi la ora 6½, nu a împușcat nimic. Vânt rece.

Duminică, 5 octombrie/23 septembrie

Vreme frumoasă, vânt. Ora 9 la biserică. Theodori aici. Greceanu a sosit din Anglia la București cu Basset. Venit Kalinderu. După-amiază promenadă. Ghermani la mine, discutat despre criză. Seara cu Kalinderu. Elisabeta în Londra.

Luni, 6 octombrie/24 septembrie

Vreme minunată. Kalinderu. Promenadă. După-amiază Basset, a venit cu Greceanu, care are cancer. Orele 4-6 promenadă. Seara Barozzi.

Marți, 7 octombrie/25 septembrie

Vreme minunată, cald. Promenadă. La *lunch* Bülow, ofițeri prusieni, maiorul Müller, ministrul de Război, cu care am lucrat. După-amiază scris, mică promenadă. Seara biliard.

Manevre la Pitești

Miercuri, 8 octombrie/26 septembrie. Sinaia – Pitești

Vreme minunată, cald. Ora 10 plecarea, Bülow de asemenea la gară. Ora 1 Chitila, acolo generali și ofițeri străini. Ora 3 Leordeni, întâmpinare, Kretzulescu acolo. În sat am pus Divizia Budișteanu să defileze, o oră. Ora 4 mai departe. Ora 4¾ în Pitești, mare întâmpinare, I. Brătianu la gară. Biserică, Te Deum. Tras la primărie. Toată casa regală acolo. Primirea autorităților. Ora 7 dineu, 40 de persoane, toți ofițerii străini. Retragere cu torțe. Seara lucrat cu Marele Stat-Major. Elisabeta a ajuns în Neuwied.

Joi, 9 octombrie/27 septembrie. Pitești

Prima zi de manevre. Noaptea furtună și ploaie, foarte rece. Ploaie amestecată cu zăpadă. Ora 9 plecat la poziție, încălecat. Divizia Crețescu deține defensiva. Generalul Budișteanu traversează Argeșul și atacă poziția. Până la ora 1. Luptă. Vremea mai bună. Întors călare la Pitești, ora 2½ acolo. Ora 3½ vizitat gimnaziul și închisoarea. Ora 6 înapoi. Ora 7 dineu, 40 de persoane. Seara lucrat cu Marele Stat-Major. Frig.

Vineri, 10 octombrie/28 septembrie

Soare, vânt rece. Ora 9 plecat la terenul de manevre. Călare la Divizia de Cavalerie, cca 12 km. Începerea manevrei cu un atac, poziția garnizoanei este cucerită. Ținut până la ora 2. Ora 3½ înapoi. Orele 5-6 vizitat spitalul. Seara dineu, 40 de persoane.

Sâmbătă, 11 octombrie/29 septembrie

Vreme minunată. Ora 9½ pe drumul spre Argeș, manevre la Govora, Gura Bașcovului, până la ora 1. Ora 2½ înapoi. Apoi coloanele trupelor. Ora 4 vizitat cazarma, văzut trupele intrând. Ora 7 cina. Seara scrisori.

Duminică, 12 octombrie/30 septembrie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 9½ liturghie. Ora 10½ înapoi. Ora 12 dejunat. Elisabeta a ajuns în Sigmaringen. Ora 12½ la paradă, ora 1 încălecat. 27.000 de oameni în front, 8 coloane. Ploaie. Călărit

jumătate de oră în fața trupelor. O oră defilarea, o oră critica. Multă lume, Manu acolo etc. Ora 4 înapoi, foarte cald, praf. Ora 6½ dineu, 90 de persoane. Toasturi în cinstea armatei și a Piteștiului. Promenadă în grădină, focuri de artificii. Vânt. Ora 9½ înapoi.

Craiova

Luni, 1/13 octombrie. Pitești – Craiova

Frumos, cald. Orele 8½-11 observat plecarea trupelor. Vizitat școli. Ora 12½ *lunch*. Ora 2 plecarea din Pitești. La gară ofițerii străini, autoritățile. Întâlnit trenul militar. Ora 3½ Slatina, întâmpinare, prezentarea autorităților comunale. Ora 5 sosirea în Craiova, întâmpinare strălucitoare. La biserică, lung. Străzile decorate minunat, toate școlile postate. La doamna Glogoveanu. Ora 7 dineu, toasturi. Boldescu ca locțiitor de primar. Seara manifestație a țăranilor. Orașul iluminat, enorme mase de oameni, mare încântare. Ora 10½ înapoi.

Marți, 2/14 octombrie. Craiova

Vreme minunată, foarte cald. Ora 8½ la Bucovăț, apoi școli până la ora 12. *Lunch*. După-amiază primit autoritățile. Elevii Școlii Militare, foarte bine. Ora 7 cina. Seara teatru, orașul iluminat, până la ora 10½.

Miercuri, 3/15 octombrie. Craiova – București

Vreme minunată, enorm de cald. Ora 9 la Jiu, mare. Vizitat podul pentru calea ferată și pentru șosea, care e în construcție. După aceea școli până la ora 12. *Lunch*. Ora 2 plecarea, toată lumea la gară. Ora 7 în București, întâmpinare. Ora 8 la palat. Cinat cu Nando.

București

Joi, 4/16 octombrie

Ora 9½ dejunat. Orele 10½-2 Consiliu de Miniștri, în problema crizei. Păucescu trebuie să se retragă, el nu vrea. După-amiază scris. Greceanu la mine, arată bine, însă starea lui pare să fie gravă. Seara cu Nando. Elisabeta telegrafiază din Sigmaringen, unde va fi dezvelit monumentul lui *papa* pe 21 octombrie.

Vineri, 5/17 octombrie

Foarte cald, barometrul foarte coborât. Ora 10 Manu, care a declarat în consiliu că formula actuală a guvernului trebuie să rămână până la deschiderea Camerelor. Rosetti nu e mulțumit. După-amiază văzut

noul bulevard, Pache de față. Construit până aproape de Obor. Plimbare cu trăsura până la ora 4½. Seara Basset. Biliard.

Sâmbătă, 6/18 octombrie

+4°R, rece, senin. Înainte de amiază Lahovary și Rosetti, care a consimțit să rămână încă în guvern. După-amiază lume, scris. Orele 5-7 audiențe. Manu a mai venit, pentru Păucescu, vede situația destul de dificilă.

Duminică, 7/19 octombrie

Vreme minunată, cald. Ora 10½ punerea pietrei de temelie a Palatului Justiției. Mitropolitul oficiază, Rosetti și Schina țin discursuri, eu răspund, cuvântarea mea a făcut o impresie adâncă. *Champagne*. Vizitat locul, foarte cald. Ora 12 înapoi. După-amiază la curse la Băneasa. Ora 5½ înapoi. Întruniri electorale cu discursuri aprinse. Seara biliard.

Luni, 8/20 octombrie

Barometrul a coborât enorm. Înainte de amiază Algiu, Rosetti și Păucescu. După-amiază audiențe, ploaie torențială. Orele 3-4 Pherekyde, care a fost delegat de către liberali, roagă pentru alegeri libere pentru municipalități, descrie situația în tonuri negre. Seara Stöhr. Biliard.

Călărași

Marți, 9/21 octombrie. București – Călărași

Noaptea cutremur. Vreme frumoasă. Ora 5½ sculat. Ora 6½ plecarea cu trenul special, toți miniștrii, mitropolitul primat, Schina de la Curtea de Conturi etc., 30 de persoane. Ora 9½ în Fetești, în toate gările întâmpinări. Peste Baltă în 30 de trăsuri, peste Borcea cu canoniera. Ora 11½ sosirea la Dunăre, întâmpinare enormă, toată Dobrogea reprezentată. Soare, cald. Pavilion construit cu budoar, cameră, sufragerie. Mii de oameni. Steaguri peste tot, de asemenea pe vase. În continuare mitropolitul ține un mic Te Deum. Citirea documentului. Punerea pietrei finale a primului pilon al marelui pod peste Dunăre. Ora 1 începerea marelui banchet, 140 de persoane. Marghiloman ține un toast foarte frumos, eu țin o lungă cuvântare. Încântare. Ora 2 se sfârșește. Cerc. Ora 2½ plecarea, din nou peste insulă. Ora 4 în Fetești, ceva ploaie și vânt. Îndată plecarea, ora 5½ în Călărași, întâmpinare enormă, făclii, totul iluminat. La biserică printre ovații, locuință. Ora 7½ banchet la primărie, 40 de persoane. Toasturi. Manu bea în cinstea mamei și amintește de dezvelirea de

astăzi a monumentului lui *papa* la Sigmaringen. Ovaţii. Discurs. Pe jos acasă. Vânt rece.

Miercuri, 10/22 octombrie. Călăraşi – Sinaia

Furtună şi ploaie, rece. Multe depeşe de la Sigmaringen, unde a fost dezvelit monumentul lui *papa*. Telegrafiat mamei despre toastul lui Manu. Elisabeta pleacă astăzi de acolo. Orele 9-11½ inspectat Regimentul de Dorobanţi (colonel Petrescu), excelent. La braţul Borcea, care urmează să fie făcut navigabil. Vizitat şcoli, gimnaziul, spitalul, închisoarea. Oraşul, unde nu am mai fost de 24 de ani, s-a dezvoltat enorm, peste tot mare entuziasm. Ora 12½ dejun la primărie, 40 de persoane, toasturi. La gară pe o vreme îngrozitoare. Ora 2 plecarea, furtună, ploaie şi, în cele din urmă, ninsoare, –3°R. Întâmpinare la gara din Sinaia, Bülow, Whede etc. La castel, care arată ca în poveşti, iluminat electric spre vale, în zăpada mare. Cinat imediat. Ora 10 în pat.

Sinaia

Joi, 11/23 octombrie

Zăpadă mare, –6°R, soare. Înainte de amiază scris. La masă Whede etc. Orele 4-5 promenadă prin zăpadă, frig. Seara –4°R. Biliard. Elisabeta în Hohenberg la familia Nassau.

Vineri, 12/24 octombrie

–4°R, acoperit. Înainte de amiază scris. Elisabeta telegrafiază că mai rămâne 24 de ore în Hohenberg. Ora 12½ primit pe S. Erdmann, general al Corpului XII Armată din Sibiu, pe baronul Soeteney de Nagy-Ohag. Ora 1 *lunch*, la care sunt invitaţi toţi generalii din Transilvania şi trei colonei, în total 11 ofiţeri, Filipescu şi Vârnav. După masă fumat, conversat până la ora 4. Filipescu încă la mine. Seara scris. Biliard.

Sâmbătă, 13/25 octombrie

Întreaga zi viscol cu zăpadă. Înainte de amiază scris mamei, 24 de pagini. Depeşă de la Elisabeta, care vrea să rămână 24 de ore în Viena, deci va sosi aici abia marţi, nu luni. La *lunch* Bülow, conversat cu el îndelung, şi despre presa germană, care agită împotriva Rusiei; i-am spus despre Carp, care poate strica întreaga situaţie, cu demersurile lui brutale. Invitat de asemenea pe domnul Slade, conversat până la ora 4. Seara scris, biliard. În toată ţara e multă zăpadă, ceea ce va împiedica aratul.

Duminică, 14/26 octombrie

Enorm de multă zăpadă, dezgheț. Elisabeta a ajuns în Viena. Scris. Ora 2 Stöhr la mine. Toată ziua acasă. Seara iarăși îngheață puternic.

Luni, 15/27 octombrie

Vreme minunată, moale. Înainte de amiază cu Stöhr, Kott, care a venit de la Viena, un inginer, hotărât în legătură cu noua verandă. Scris. După-amiază cu Nando, promenadă de două ore și jumătate. Seara biliard. Elisabeta a plecat din Viena, după ce a participat la un matineu, la care a fost Maria Theresa.

Marți, 16/28 octombrie

Vreme foarte moale. Înainte de amiază Stöhr și Kott pe verandă, făcut probe. Îmi telegrafiază arhiducesa Maria Theresa. La *lunch* I. Văcărescu și Algiu. Ora 3 la gară, acolo toți miniștrii români cu soțiile lor, doamna Văcărescu etc., plecat cu toții împreună la Predeal. La ora 4 sosește trenul de la Brașov. Elisabeta foarte vioaie și cât se poate de bine, ceva mai slabă. Reîntâlnire călduroasă cu toată lumea. Ora 5 sosirea în Sinaia. Aici Bülow, Lascelles din însărcinarea reginei Victoria, Whede etc. Mers cu trăsura la castel. Miniștrii cu soțiile s-au întors imediat la București. Ceai. Ora 7 cinat. Seara împreună.

Miercuri, 17/29 octombrie

Vreme minunată, +15˚R. Ora 8½ dejunat cu Elisabeta. Promenadă. Stöhr etc. aici, pentru verandă. La *lunch* Văcărescu și soția. Orele 3-4½ promenadă cu Nando la a doua cascadă, acolo destul de multă zăpadă. Seara împreună.

Joi, 18/30 octombrie

Vreme foarte blândă, îndelung pe verandă cu Elisabeta. Stöhr aici. După-amiază cu Kott și Stöhr, stabilit planurile, probe de culori. Promenadă cu Nando. Ora 5 înapoi, scris.

Vineri, 19/31 octombrie

Vreme minunată, umed. Înainte de amiază cu Knechtel, stabilit florile și pomii pentru stradă. La *lunch* D. Știrbey cu soția și domnul și doamna Whede. Regele Olandei a fost declarat incapabil pentru guvernare. Promenadă cu Nando până la ora 5½. Scris.

Sâmbătă, 1 noiembrie/20 octombrie

Vreme minunată, foarte cald, +17˚R la umbră. Înainte de amiază promenadă cu Elisabeta și Nando. Scris. După-amiază promenadă cu Nando. Seara scris. Biliard.

Duminică, 2 noiembrie/21 octombrie

Mohorât, ploios. Cu Nando la biserică. Înainte de amiază scris. La *lunch* și la masă Th. Văcărescu și soția. Toată ziua ploaie puternică.

Luni, 3 noiembrie/22 octombrie

Vreme minunată. Înainte de amiază promenadă cu Elisabeta și Nando. Orele 12-1 Păucescu, el și Costică Manu la *lunch*. Promenadă. Seara biliard.

Marți, 4 noiembrie/23 octombrie

Toată ziua ploaie. După-amiază mică promenadă cu Nando. Seara biliard.

Miercuri, 5 noiembrie/24 octombrie

Vremea mai bună. Înainte de amiază scris. După-amiază Piscul Câinelui. Seara Kalinderu, doamna Cornescu etc. la masă.

Joi, 6 noiembrie/25 octombrie

Promenadă. Înainte de amiază, între orele 10½ și 12½, Kalinderu. După-amiază promenadă cu Nando, vreme minunată. Ora 5½ Fleva, care reclamă cu privire la manifestația electorală. Seara Kalinderu.

Vineri, 7 noiembrie/26 octombrie

Sf. Dumitru

Vreme schimbătoare. Înainte de amiază promenadă. Orele 12-1 generalul Manu la mine. La masă încă Ghermani, cu care vorbesc despre Carp, care e prea exigent. Grigore Manu pentru noile vase de transportat sare, conversat până la ora 4½. Seara încă promenadă.

Sâmbătă, 8 noiembrie/27 octombrie

Mohorât, aer plăcut. Înainte de amiază promenadă cu Elisabeta și Nando. Primit pe generalii Arion și Berindei, vin din străinătate, unde au văzut diferite turele. Invitat la *lunch*. Orele 4-5½ promenadă. Seara I. Văcărescu.

Duminică, 9 noiembrie/28 octombrie

Ploaie, mai târziu frumos. Promenadă, nu e rece. Steriadi la mine. La *lunch* Schina, președintele Curții de Casație. După-amiază promenadă. În țară mare febră electorală, ceva agitații din cauza alegerilor comunale. Seara biliard.

Luni, 10 noiembrie/29 octombrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază promenadă. După-amiază cu Elisabeta și Nando, apoi la Bușteni pe jos, acolo vizitat biserica

și școala. Băut ceai. Doamna Văcărescu venit cu trăsura. Elisabeta se întoarce cu trăsura, eu cu Nando pe jos. Ora 6½ înapoi. Noapte minunată. Răcoare.

Marți, 11 noiembrie/30 octombrie

Brumă, vreme frumoasă. Înainte de amiază promenadă, scris. Ora 12½ Th. Rosetti, speră că se va înțelege cu Carp. După *lunch* promenadă cu el, pleacă înapoi la ora 5½. Seara biliard.

Miercuri, 12 noiembrie/31 octombrie

Ploaie torențială, toate apele sunt umflate. Înainte de amiază scris. După-amiază vremea mai bună. Orele 3-5 promenadă. Seara sosit Lecomte.

Joi, 1/13 noiembrie

Vreme minunată. Cu Elisabeta și Nando la mănăstire. Promenadă până la ora 11. Ora 12 Marghiloman. Ora 1 *lunch*, Gottereau. După aceea la mănăstire, unde se construiește. Ora 4½ ceai. Seara biliard.

Vineri, 2/14 noiembrie

Înnorat, rece. Înainte de amiază scris. După-amiază promenadă cu Nando. Seara biliard.

Sâmbătă, 3/15 noiembrie

Rece. Înainte de amiază promenadă cu Elisabeta și Nando. După-amiază hotărât cu Nando să plece la nunta Victoriei la Berlin, pentru a vedea acolo tinere prințese. Edinburgh a scris că ea vine acolo. Telegrafiat kaiserului Wilhelm că îl trimit pe Nando. Informat pe Manu. Seara biliard cu Nando, Robescu și Lecomte. I. Văcărescu aici.

Duminică, 4/16 noiembrie

Vreme frumoasă. Ora 9½ la mica biserică. Alegeri municipale în toată țara. D. Sturdza îmi telegrafiază de două ori, de asemenea comitetul liberal, că se influențează. Peste tot însă e liniște, cu excepția unor mici ciocniri. La *lunch* doamna Ventura, Văcărescu etc. Orele 3-5 promenadă. Aer rece. Kaiserul Wilhelm îmi telegrafiază că Nando va primi cea mai călduroasă întâmpinare și că va locui la palat. Seara Perticari.

Luni, 5/17 noiembrie

Senin, vânt foarte rece din nord, ceva fulgi de zăpadă. Înainte de amiază promenadă cu Nando. La alegerile municipale la colegiul I a câștigat peste tot guvernul, în 5 orașe opoziția, care are pretutindeni multe voturi. Ora 12 Păucescu. Ora 12½ dus pe Nando la gară, care

pleacă la Berlin cu colonelul Robescu, prin Szolnok, Hatvan, Odenburg, Breslau, la nunta prințesei Victoria de Prusia cu prințul de Schaumburg și pentru a le vedea pe M. de E. și pe Il. Holstein. Ajunge miercuri dimineața la ora 5 în Berlin, unde se află și Leopold. Ora 1 *lunch*. Orele 3-5 Duca la mine, prezentat planul gării centrale din București. Seara biliard cu Lecomte și Perticari.

Marți, 6/18 noiembrie

Puțin viscol cu zăpadă, deloc frig. Orele 10-12 inspectat Batalionul 4 Vânători, luptă cu focuri. Ora 12½ Lahovary, care rămâne până la ora 5. La *lunch* căpitanii batalionului. Seara scris. Biliard.

Miercuri, 7/19 noiembrie

Soare, zăpadă. Înainte de amiază promenadă. Alegerile municipale s-au încheiat în toată țara. Guvernamentalii. Nando a ajuns în Berlin. Generalul von Blecken și maiorul Kannitz de la Regimentul 1 Gardă dispuși în serviciu de onoare. Leopold și el acolo. Nimeni la *lunch*. După-amiază promenadă, scris. Biliard.

Joi, 8/20 noiembrie

–5°R, soare, frumos. Promenadă. Ora 12 D. Sturdza, la *lunch*, rămâne până la ora 5. Vorbim mai întâi despre Bamberg, cu care el scrie o istorie a Orientului. Îmi prezintă situația încontinuu în cele mai negre culori și este cuprins de o asemenea pasiune încât seamănă cu nebunia (România este pierdută??). Seara scris. Biliard. –4°R.

Vineri, 9/21 noiembrie

Viscol cu zăpadă, soare. Înainte de amiază scris. După-amiază promenadă până la ora 5. Seara biliard. Regina regentă a Olandei îmi telegrafiază că a preluat guvernarea în numele regelui (bolnav psihic).

Sâmbătă, 10/22 noiembrie

Ceva zăpadă. Întreaga dimineață cu Knechtel pentru pomi etc. După-amiază promenadă. Seara biliard. Nando pleacă mâine din Berlin, nu a reușit să le cunoască prea bine pe respectivele prințese într-un timp atât de scurt. Leopold pleacă la Sigmaringen.

București

Duminică, 11/23 noiembrie. Sinaia – București

Vreme blândă. Orele 9½-11 promenadă cu Knechtel. Ora 12½ *lunch*. Regele Olandei a murit. Ora 2 plecarea, vreme blândă. Ora 5 sosirea în București, mare întâmpinare la gară, la pas spre palat, enorm de

multă lume, făclii. Curtea palatului iluminată. Greceanu ne întâmpină, e ceva mai bine. Algiu la mine. Ora 7 cinat cu Elisabeta și doamnele.

Luni, 12/24 noiembrie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază cu Elisabeta. Manu la mine, are dificultăți cu Carp. După-amiază Greceanu. Telegrafiat reginei Emma a Olandei. Ora 3 promenadă cu Candiano, foarte cald. Orele 5-6 Văcărescu, care pleacă la Viena.

Marți, 13/25 noiembrie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 9 la gară, luat pe Nando, care a sosit de la Berlin. Bülow la gară, conversat. Nando a văzut-o pe Edinburgh, care i-a făcut chiar și avansuri. Orele 11-1 Consiliu de Miniștri, discutat discursul Tronului. Opoziția începe să fie impertinentă. Ora 3 promenadă cu Nando, la Stöhr. Seara scris.

Miercuri, 14/26 noiembrie

Ploaie, întunecat, vânt. Orele 11-12½ Consiliu de Miniștri, discutat problema guvernului. Carp complică mult lucrurile cu linia sa. După-amiază audiențe. După-amiază furtună, viscol cu zăpadă, –5°R. Algiu îmi spune despre Carp că nu vrea să cedeze.

Joi, 15/27 noiembrie

Deschiderea Camerei

–4°R, zăpadă. Așteptat pe Manu, nu a venit din cauza crizei guvernamentale. Ora 12 la Cameră cu Nando, lung discurs al Tronului (20 de minute), nu prea plin, puțin entuziasm. Ora 12¾ înapoi. Foarte rece. Ora 3 Manu la mine, nu a putut face nimic, tot din cauza pretențiilor lui Carp. Biliard cu Nando. Ora 5 Rosetti, este de asemenea nemulțumit de Carp. Ora 6 venit G. Cantacuzino, îmi relatează că el a înfrânt rezistența lui Carp. Seara târziu încă Manu, care a rezolvat problema guvernului. Maiorescu intră în guvern, preia două portofolii. Triandafil ministru de Justiție. Viscol puternic cu zăpadă. –5°R. Furtună.

Vineri, 16/28 noiembrie

Mohorât, ceață, +1°R, frig umed. Înainte de amiază Ghermani, îmi prezintă noul buget, care e foarte echilibrat. Ora 11½ Manu cu Maiorescu și Triandafil, care depun jurământul ca miniștri, în locul lui Păucescu și Rosetti, care devine guvernator al băncii. Carp ar fi nemulțumit. După-amiază promenadă cu Nando. Camera îl alege președinte pe Cantacuzino, ca vicepreședinți pe Păucescu, Pogor, Nottara și Șoimănescu. Orele 5-7 Kalinderu.

Sâmbătă, 17/29 noiembrie

Ceață, întuneric. Înainte de amiază Lahovary și Triandafil. După-amiază acasă. Senatul l-a ales pe Florescu cu 53 de voturi, contra lui Kretzulescu cu 52 de voturi. Manu a pus problema guvernului, a venit la ora 5 la mine, este împotriva dizolvării. Situația e foarte încurcată. Orele 5½-7 Bülow, el regretă foarte mult criza, însă nu este îngrijorat. Seara biliard.

Duminică, 18/30 noiembrie

Întunecat, ceață. Ora 10½ generalul Florescu, este pentru un guvern liberal-conservator cu Manu. Ora 11½ G. Cantacuzino, e de părere că Manu trebuie să solicite un vot de încredere din partea Senatului. După-amiază audiențe. Orele 5½-8 Goluchowsky, discutat multe probleme, inclusiv Transilvania.

Luni, 1 decembrie/19 noiembrie

Foarte întunecat, ceață, +5°R. Ora 10 mitropolitul Moldovei. Orele 11-1 Consiliu de Miniștri, hotărât ca guvernul să solicite un vot de încredere din partea Senatului, Maiorescu este pentru dizolvare sau retragere. Influența lui Carp. După-amiază acasă. Senatul alege încă vicepreședinții, care sunt de partea guvernului. Până la ora 5. Ora 6½ Babeș. Seara biliard.

Marți, 2 decembrie/20 noiembrie

Ceață, deloc frig. Înainte de amiază generalul Vlădescu. Senatul hotărăște astăzi în problema guvernului, toate ziarele foarte agitate. După-amiază cu Nando. Ora 5 generalul Manu, care a obținut un vot de încredere, cu 86 de voci pentru și 37 împotrivă. Florescu a declarat că guvernul actual nu mai e constituțional. Neplăcut, deoarece opoziția zice același lucru. Seara citit până la ora 11½. Elisabeta la teatru cu Nando. A murit Stendel în Friedrichshafen.

Miercuri, 3 decembrie/21 noiembrie

Intrarea în biserică. Ceață, frig umed. Înainte de amiază nici un ministru. După-amiază audiențe. Suțu la ceai. Seara Elisabeta și Nando la teatru. Bârsescu. A murit Hirschmann, care e de 24 de ani la mine. Ora 11½ în pat.

Joi, 4 decembrie/22 noiembrie

Mohorât, frig umed. Înainte de amiază Maiorescu, apoi Ghermani. După-amiază mitropolitul primat. Orele 3-4 promenadă cu Nando. Seara audiențe. Elisabeta la teatru cu Nando.

Vineri, 5 decembrie/23 noiembrie

Mohorât. Înainte de amiază Manu, situaţia i se pare încă imprevizibilă. Opoziția se va transforma în coaliție. Ora 2 generalul Racovitză, i-am spus părerea mea. Seara audiențe. Citit. Elisabeta la teatru.

Sâmbătă, 6 decembrie/24 noiembrie

Mohorât. Înainte de amiază Lahovary și Triandafil. Ora 2 la Atheneu, se sărbătoresc 25 de ani de la înființare. Discursuri, până la ora 4. Pus o piatră memorială. Audiențe. Seara la ora 9 mare reprezentație la Atheneu, muzică, tablouri, Bârsescu declamează, apoi bal. Căldură enormă. Elisabeta pleacă la ora 12½ acasă, nu s-a simțit bine, noi rămânem până la ora 2.

Duminică, 7 decembrie/25 noiembrie

Vânt rece. Orele 11-12 promenadă. Ora 2 la Atheneu, trei conferințe, Gion, Take Ionescu, Giurescu. Ora 4 se termină. Orele 5-6 audiențe. Păucescu, i-am mulțumit pentru perioada cât a fost ministru. Seara biliard.

Luni, 8 decembrie/26 noiembrie

Sărbătoarea Ordinului Sf. Gheorghe

Telegrafiat marelui duce Nicolae, care e bolnav. –2°R. Înainte de amiază scris. Ora 11 Marghiloman, ca ministru al Domeniilor. După-amiază promenadă. Seara audiențe. Elisabeta cu Nando la teatru.

Marți, 9 decembrie/27 noiembrie

Ceva soare. Înainte de amiază ministrul de Război, care îmi propune să-i dau generalului Racovitză o divizie. Ora 11½ Manu, care e nemulțumit din cauza multelor interpelări. După-amiază promenadă pe noul bulevard, până aproape de Obor. Ora 5½ audiențe. Seara scris. Nici un răspuns de la marele duce Nicolae, care e foarte bolnav în Crimeea.

Miercuri, 10 decembrie/28 noiembrie

Aniversarea Plevnei

–4°R. Ora 10 pe Dealul Spirii, slujbă în biserică, apoi defilarea trupelor. Trecut toți ofițerii. Ora 10¾ înapoi. Ora 11½ audiențe, de asemenea după-amiază. Promenadă cu Nando, destul de frig. Ora 6½ dineu de gală, 100 de persoane, toți ofițerii superiori ai garnizoanei, Cernat bolnav. Vlădescu răspunde la toastul meu. Cerc până la ora 10.

Joi, 11 decembrie/29 noiembrie

Frig, –7°R. Maiorescu și Ghermani. După-amiază promenadă. Seara Aurelian, care vorbește despre nemulțumirea din partidul său.

Vineri, 12 decembrie/30 noiembrie

Frig, zăpadă. Înainte de amiază Manu, care crede că situația e foarte dificilă. După-amiază Curtopassi. Regele Italiei i-a decorat pe Manu, Lahovary, Barozzi etc. Seara biliard.

Sâmbătă, 1/13 decembrie

Zăpadă. Lahovary și Triandafil. După-amiază audiențe. Seara Cantacuzino. Scris.

Duminică, 2/14 decembrie

–10°R. Ora 10 capela episcopală. La noul episcop Costa. Ora 1½ Cernat, care vorbește despre Racovitză, eu îi spun că acesta este un general indisciplinat. Orele 2-4 audiențe. Seara biliard. Vânt rece.

Luni, 3/15 decembrie

–10°R, viscol. Înainte de amiază Maiorescu. Camera a început dezbaterea adresei. Seara Kalinderu.

Marți, 4/16 decembrie

–5°R, fără vânt. Ora 10½ Vlădescu. Racovitză încă nu a răspuns de la Galați. Pencovici preia comanda. Ora 11½ Manu. După-amiază promenadă. Audiențe. Dezbaterea adresei în Cameră.

Miercuri, 5/17 decembrie

Vreme senină, frig. Consiliu de Miniștri. După-amiază maiorul Müller. Seara scris.

Joi, 6/18 decembrie

Sf. Nicolae

Ceață, vânt. Ora 10 la biserica Sf. Nicolae. Ora 11 înapoi. După-amiază promenadă, frig umed. Ora 5 von Wartenegg. Seara biliard.

Vineri, 7/19 decembrie

Ploaie, +5°R. Înainte de amiază Manu. După-amiază promenadă. Seara audiențe. Mauser.

Sâmbătă, 8/20 decembrie

Vânt rece. Înainte de amiază miniștri. La Cameră discuții despre tratat și Tripla Alianță etc., românii din Transilvania. Seara audiențe.

Duminică, 9/21 decembrie

Zăpadă. Ora 10 biserică. După-amiază audiențe între orele 1½ și 4. Seara biliard.

Luni, 10/22 decembrie

–2°R, ceva zăpadă. Înainte de amiază Maiorescu. Ziarele se ocupă mult de poziția României față de Tripla Alianță. Lahovary nu este orientat, neagă existența unui tratat, deoarece nu îl cunoaște. După-amiază promenadă. Seara audiențe.

Marți, 11/23 decembrie

–5°R, chiciură. Înainte de amiază Manu. După-amiază promenadă. Audiențe.

Miercuri, 12/24 decembrie

Viscol tare cu zăpadă, –4°R. Telegraful întrerupt, întârzieri ale poștei. Înainte de amiază scris. După-amiază audiențe. Nando de la ora 5 la ora 7 la Ministerul de Interne. Seara un pom de Crăciun pentru el. Biliard.

Joi, 13/25 decembrie

Crăciunul catolic

Viscol cu zăpadă foarte puternic, tare frig. Totul întrerupt. Înainte de amiază Maiorescu, discutat despre politica externă. Este bănuită existența tratatului, dar e negată. După-amiază audiențe. Camera a votat adresa, 45-79 voturi. Seara încă furtună.

Vineri, 14/26 decembrie

–12°R, vânt. Înainte de amiază Manu. Orele 3-4 promenadă, foarte frig. Seara audiențe.

Sâmbătă, 15/27 decembrie

–14°R. Înainte de amiază Lahovary, mă întreabă din nou dacă există un tratat, eu răspund persuasiv. După-amiază promenadă. Soare și frig. Seara D. Sturdza.

Duminică, 16/28 decembrie

–17°R, soare. Ora 11 primirea adresei Camerei, G. Catargiu o citește. L. Catargiu de asemenea aici, discutat cu el cordial. Ora 11½ se încheie. După-amiază audiențe. Seara biliard.

Luni, 17/29 decembrie

Ziua Elisabetei

–14°R, vânt rece. Felicitări. Ora 11½ miniștrii, apoi personalul casei. Ora 2 spectacol cu copii la teatrul Eforiei. Păpuși și tablouri, peste 1.000 de copii de la toate școlile. La sfârșit mare entuziasm când a apărut numele Elisabetei în lumină electrică, înconjurat de coroană. Ora 4½ se termină. Vânt enorm de rece. Nando a plecat mai devreme, deoarece nu se simte bine. Ora 5 ceai. Elisabeta a mai primit depeșe și flori. Orele 6-7 audiențe. Seara biliard. Vremea e din ce în ce mai rece, –18°R.

Marți, 18/30 decembrie

–18°R, soare. Înainte de amiază generalul Vlădescu. Racovitză stă în arest la Galați. Cernat îl susține, iar opoziția îl încurajează să refuze. Ora 11½ Manu, Senatul a votat adresa cu 64 de voturi pentru și 3 voturi contra, discuție lungă despre politica externă. Lahovary a spus că atunci când ești în opoziție vorbești altfel decât atunci când ești la putere, și a mai spus că nu există nici un tratat, dar că noi suntem de partea Alianței Păcii. Discutat îndelung cu Manu despre politica externă, i-am spus că trebuie să facem împreună cu Tripla Alianță front comun împotriva Rusiei, el este de aceeași părere, însă crede că nu e simplu să aduci țara în această direcție, crede că neutralitatea ar fi de preferat. După-amiază promenadă. Seara scris. Biliard.

Miercuri, 19/31 decembrie

–18°R, soare. Ora 10 Stöhr. Ora 11 primirea adresei. Generalul Florescu mi-o înmânează. Răspuns. Cerc o jumătate de oră. După-amiază promenadă. Frig pătrunzător. Seara cu Nando. Trimis și primit depeșe, una foarte cordială de la kaiserul Wilhelm. Camerele iau vacanță până pe 14/26 ianuarie. Situația politică nu e simplă, opoziția liberală începe să fie foarte agresivă, mă atacă, la fel liberal-conservatorii, însă indirect. În Moldova apar ziare separatiste.

Anul 1891

1891. Monat Januar.

Bucuresci

Donnerstag 1. Januar /20. December/ – 17° R. [illegible] 10½ – 12 [illegible] Minister-Conseil [illegible]

Freitag 2. Jan. /21. Dec./ – 18° R. [illegible]

Samstag 3. Jan. /22. Dec./ – 12° R. [illegible]

Sonntag 4. Jan. /23. Dec./ – 12° R. [illegible]

Montag 5. Jan. /24. Dec./ [illegible] – 10° R. [illegible]

Dienstag 6. Jan. /25. Dec./ [illegible]

Mittwoch 7. Jan. /26. Dec./ [illegible]

Donnerstag 8. Jan. /27. Dec./ [illegible] + 1° R. [illegible] + 1° R.

București

Joi, 1 ianuarie/20 decembrie

–17˚R, barometrul scade. Primit multe depeșe. Orele 10½-12 Consiliu de Miniștri. Închiderea Camerelor. Promenadă. Seara audiențe. Primit multe depeșe.

Vineri, 2 ianuarie/21 decembrie

–14˚R. Înainte de amiază Manu, care pleacă deseară la Paris pentru trei săptămâni. După-amiază scris. Orele 5-7½ Kalinderu.

Sâmbătă, 3 ianuarie/22 decembrie

–12˚R. Înainte de amiază Lahovary, în Viena sunt mulțumiți de discursul său. Banchet pentru iredentiști. Maiorescu, Triandafil. După-amiază acasă. Audiențe. Seara biliard.

Duminică, 4 ianuarie/23 decembrie

–12˚R, soare. Înainte de amiază cu Nando la capela episcopală. Ora 2 audiențe. Orele 3-4 la primărie pentru împărțirea către săraci, căldură colosală, ca într-o baie turcească, foarte plin, prezenți Pache, Florescu, Lahovary etc. Seara cu Elisabeta și Nando. Biliard.

Luni, 5 ianuarie/24 decembrie

Ajunul Crăciunului

Ora 10 copii cu colinde. –10˚R, soare. Ora 12 mitropolitul, care rămâne la *lunch*. Orele 3-4½ promenadă. La ceai dat cadouri doamnelor. Făcut cadouri de Crăciun Elisabetei și lui Nando. Seara biliard.

Marți, 6 ianuarie/25 decembrie

Crăciunul

Vreme minunată, deloc rece. Ora 11 Telge, care a venit de la Berlin. După-amiază lungă promenadă cu Corlățescu. Seara scris. Biliard.

Miercuri, 7 ianuarie/26 decembrie

A doua zi a Crăciunului românesc

Ora 10½ cu Nando la Mitropolie. Liturghie în capelă. La mitropolit până la ora 12, deloc rece. Orele 3-4½ promenadă.

Joi, 8 ianuarie/27 decembrie

Sf. Ștefan

+1°R, întunecat. Ducele N. von Leuchtenberg a murit la Paris[150]. Înainte de amiază Algiu, scris. Promenadă cu Nando, vreme blândă, trebuie să stea acasă 12 zile din cauza urechii. Îndelung la Stöhr, văzut masa de scris pentru Kalinderu. Seara biliard. +1°R.

Vineri, 9 ianuarie/28 decembrie

Cald, +5°R. Înainte de amiază scris lui Leopold. Telge la mine. După-amiază promenadă cu Nando, enorm de umed. Seara biliard. A murit N. Leuchtenberg.

Sâmbătă, 10 ianuarie/29 decembrie

+4°R. Ploaie, furtună, foarte întunecat. Înainte de amiază Lahovary, discutat despre politica externă. După-amiază scris. Seara biliard.

Duminică, 11 ianuarie/30 decembrie

Zăpadă, deloc rece. Înainte de amiază Stöhr, apoi Knechtel. Ora 1 J. Murat la *lunch*, fiica sa este încă grav bolnavă[151]. După-amiază cu Elisabeta și Nando. Seara biliard.

Luni, 12 ianuarie/31 decembrie

–1°R. Înainte de amiază Maiorescu. Depeșă de la Maria, Henriette s-a îmbolnăvit grav, pneumonie. Acordat *bene merentis*. Ora 2 Telge. Soare, +5°R. Lungă promenadă cu Nando. Seara Basset, aprobat noul buget, 600.000 de franci, inclusiv fundația pentru 10 mai. Seara biliard.

Marți, 1/13 ianuarie

Anul Nou

–2°R, vreme plăcută. Ora 10¼ la Mitropolie, liturghie, predică, apoi la mitropolit, discurs al lui A. Lahovary în numele cabinetului, generalul Florescu, președintele Camerei G. Cantacuzino, Schina de la Curtea de Casație, Curtea de Conturi, primarul Pache, toți vorbesc despre aniversarea a 25 de ani de la venirea mea. Eu răspund. Toți sunt mișcați, va fi o sărbătorire simplă la 10 mai. Ora 12¾ înapoi. După-amiază Stöhr. Promenadă, frig, –4°R. Veștile de la Bruxelles nu sunt deloc mai bune. Seara la ora 10 începerea balului, corpul diplomatic, o jumătate de oră, enorm de plin, toate partidele au fost

reprezentate, doamna Brătianu cu fiicele, D. Sturdza cu soţia etc. Discurs al lui Fleva în faţa tuturor, să se organizeze o mare sărbătoare de 10 mai, pare să nu fie opinia adevăraţilor naţional-liberali. Ora 1 supeu, Elisabeta prezentă, se retrage apoi, este foarte obosită. Eu şi cu Nando rămânem până la ora 3. Cotilion foarte frumos. Vorbit cu foarte multă lume. –6°R.

Miercuri, 2/14 ianuarie

–5°R. Ora 10 Theodori, apoi scris. După-amiază promenadă cu Nando, aer plăcut. Veşti mult mai bune de la Bruxelles. Seara scris. Biliard.

Joi, 3/15 ianuarie

Ninsoare puternică, –3°R. Înainte de amiază Maiorescu şi Ghermani. După-amiază audienţe. Veştile de la Bruxelles tot mai bune.

Vineri, 4/16 ianuarie

Viscol cu zăpadă, deloc frig. Înainte de amiază Wütherich de la Broşteni. Telge, care se va întoarce la Berlin. După-amiază furtună cu zăpadă. Trenurile nu pot să plece. Seara biliard.

Sâmbătă, 5/17 ianuarie

Toată noaptea furtună de zăpadă. Nu merge nici un tren, nici poşta. Înainte de amiază Lahovary, apoi Triandafil. La Paris, Manu a fost primit de Carnot. Ora 12 mitropolitul cu icoanele, rămâne la *lunch*. După-amiază plimbare cu sania, vreme minunată, zăpadă mare. Ora 5½ prinţul G. Bibescu, care timp de 7 ani a făcut opoziţie personală. Seara biliard. Alegeri în Ploieşti, primesc proteste neruşinate de la Stanciu şi Grigorescu.

Duminică, 6/18 ianuarie

Epifania – Boboteaza

Vreme minunată, –8°R. Ora 11½ la sfinţirea apei, deloc rece. Defilarea trupelor pe chei. Ora 12½ înapoi. După-amiază acasă. Audienţe. Orele 5½-7½ Goluchowsky, discutat despre Transilvania etc. Seara vânt.

Luni, 7/19 ianuarie

Sf. Ioan

Moină, ploaie. Trimis cărţi de cabinet lui I. Brătianu şi I. Ghica. Nando se duce la generalul Florescu, preşedintele Senatului. După-amiază audienţe. Joseph Baud, discutat despre biserica catolică de aici şi despre episcopul Costa. Seara Filipescu.

Marţi, 8/20 ianuarie

Moină. Ora 10½ generalul Vlădescu. După-amiază audienţe. Acasă. Seara biliard.

Miercuri, 9/21 ianuarie

–4°R. Nando puternică erupție cutanată. Venit Theodori, el spune că e pojar. La pat, puțină febră. După-amiaza Marghiloman. Audiențe. Seara scris. Theodori încă aici.

Joi, 10/22 ianuarie

Soare, –4°R. Nando se simte deja mult mai bine, pojar foarte ușor. Înainte de amiază Maiorescu și Ghermani. După-amiază eforii N. Blaremberg și Ghica, mi-au prezentat planurile de construcție pentru biserică și galerii. Orele 3½-5 promenadă cu Candiano, rece, plăcut. Seara scris.

Vineri, 11/23 ianuarie

Frig tăios, vânt. Toate căile ferate sunt din nou întrerupte, la fel poșta. Ora 11 Lahovary. Elisabeta îmi aduce vestea zguduitoare a morții subite a lui Baudouin. I-am împărtășit-o lui Nando, care stă la pat. Ora 1 depeșă de la regele Leopold, care îmi notifică știrea dureroasă. Telegrafiat lui și Mariei. După-amiază audiențe. Seara depeșă de la Maria. Ora 11 în pat.

Sâmbătă, 12/24 ianuarie

Deloc rece, soare. Opoziția este în ziarele ei pentru o angajare a României de partea Rusiei. Pache s-a despărțit de Vernescu. Mare confuzie în Partidul Conservator-Liberal. După-amiază promenadă. Nando mult mai bine. Leopold îmi telegrafiază din Meran. Pleacă la Bruxelles.

Duminică, 13/25 ianuarie

–4°R, soare, frumos. Ora 11 Lahovary. Hotărât ca Rosetti și colonelul Lahovary să plece la Bruxelles. Au fost anunțați amândoi și au venit imediat la mine. După-amiază promenadă. Seara Carp, două ore.

Luni, 14/26 ianuarie

–6°R. Înainte de amiază Maiorescu și Marghiloman. După-amiază promenadă, frig. Seara scris. Camera s-a redeschis. Manu luat masa la împărat, la Viena.

Marți, 15/27 ianuarie

Vreme minunată, se dezgheață. În Occident sunt inundații. Ora 10½ generalul Florescu, pentru a-mi exprima condoleanțe în numele Senatului. Scrisoare de la delfin, cu detalii despre moartea lui Baudouin. Nando rămâne încă la pat. Ora 1½ Manu, care s-a întors de la Paris și Viena, a fost primit foarte bine peste tot, l-a întâlnit pe Carnot, iar la Viena pe împărat și pe Kálnoky. După-amiază promenadă. Seara scris. Catargiu la mine.

Miercuri, 16/28 ianuarie

Vreme întunecată, mohorâtă. Frig. Toată ziua acasă, scris, nu am văzut pe nimeni. Camerele au trimis condoleanțe regelui Belgiei și lui Philipp. Rosetti și Lahovary au ajuns la Bruxelles. Leopold a plecat spre Bruxelles, prin Sigmaringen.

Joi, 17/29 ianuarie

–7°R, întunecat, mohorât. Înainte de amiază Maiorescu și Ghermani. Înmormântare la Bruxelles, telegrafiat Mariei. Promenadă. Seara Ghermani și gravorul de medalii austriac A. Scharff[152] mi-au prezentat medalia jubiliară, pentru care se va negocia cu Telge. Seara scris.

Vineri, 18/30 ianuarie

–5°R, mohorât. Înainte de amiază, la ora 10½, primit pe Grădișteanu împreună cu câțiva membri ai Curții de Conturi, pentru condoleanțe. Ora 11½ Manu, consideră situația dificilă. Ora 1½ primit pe Paparigopoulos, ministrul plenipotențiar grec, cu Elisabeta, îmi înmânează scrisoarea pentru rechemarea sa. Orele 2-3 văzut pe Scharff. Seara scris.

Sâmbătă, 19/31 ianuarie

–6°R. Înainte de amiază Lahovary și Triandafil. La Cameră scandal împotriva lui Pache. Partidele s-au comportat îngrozitor, mai ales cele din opoziție. Orele 2-3 văzut pe Scharff. Orele 5-7½ Vârlan aici, l-a văzut pe Sturdza, care e foarte deprimat, zice că aș fi împotriva liberalilor.

Duminică, 1 februarie/20 ianuarie

–7°R. Înainte de amiază văzut pe Scharff. Vreme întunecată. Nando se scoală. După-amiază audiențe. Alegeri, totul decurge bine, în ciuda violenței opoziției. Seara scris.

Luni, 2 februarie/21 ianuarie

–8°R, chiciură. Înainte de amiază nici un ministru. Prefectul poliției. După-amiază promenadă. Seara biliard cu Nando.

Marți, 3 februarie/22 ianuarie

Foarte frig. Înainte de amiază Vlădescu și Manu. Promenadă. Frig. Seara scris.

Miercuri, 4 februarie/23 ianuarie

–10°R, senin. Ora 11 Consiliu de Miniștri, discutat problema tratatului comercial, hotărât ca mai întâi să se aplice noul tarif. După-amiază promenadă. Seara audiențe.

Joi, 5 februarie/24 ianuarie

Înainte de amiază miniștri. Dezgheț. Ora 1 prințul J. Murat la *lunch*, conversat cu el până la ora 4½. Ora 5 Th. Rosetti și I. Lahovary, care s-au întors de la Bruxelles cu o scrisoare. Au văzut-o pe Maria. Orele 5½-7 Babeș aici, îmi aduce lucrările sale.

Vineri, 6 februarie/25 ianuarie

Dezgheț. Înainte de amiază Manu, care e puțin descurajat, nu vrea însă să se hotărască pentru nimic. Opoziția face enorm de mult zgomot. După-amiază promenadă. Seara audiențe.

Sâmbătă, 7 februarie/26 ianuarie

–1°R, vânt. Ora 10 Algiu, îmi spune că acum totul este împotriva lui din cauza alegerilor. Lahovary și Triandafil fac multă agitație. Ora 2 Hooriks. Ora 5 Aurelian, apoi Sturdza până la ora 8, pentru alegerile de mâine, se teme de agitații, care vor fi provocate de Fleva și Paladi. Vânt rece.

Duminică, 8 februarie/27 ianuarie

Vânt foarte rece, –5°R. Înainte de amiază mitropolitul Moldovei. Alegeri la colegiul II. Candidați sunt Popovici și Fleva, pentru care lucrează și L. Catargiu și Vernescu. Orele 2-4 audiențe. Orele 6½-7½ din nou. Alegerile au decurs liniștit. Fleva 2.123 de voturi, Popovici 2.194. Alegerile au fost cât se poate de libere.

Luni, 9 februarie/28 ianuarie

–3°R. Înainte de amiază Maiorescu. La Cameră și la Senat discuții aprinse despre imixtiuni în alegeri. Algiu vrea să demisioneze. Situația este delicată. După-amiază promenadă două ore. Audiențe.

Marți, 10 februarie/29 ianuarie

Moină. Înainte de amiază Manu, care e puțin afectat de situație. După-amiază audiențe. Scris. Seara biliard.

Miercuri, 11 februarie/30 ianuarie

Deloc rece, ceață. Orele 10-12 Consiliul de Apărare al armatei, discutat problema generalilor, a măririi armatei și a fortificațiilor. După-amiază, orele 2-4, audiențe. Orele 5-7½ Kalinderu.

Joi, 12 februarie/31 ianuarie

–5°R, ceață. Înainte de amiază Maiorescu și Ghermani, amândoi consideră situația nefavorabilă. După-amiază promenadă. Seara Pache, i-am spus că am impresia că municipalitatea a ieșit prea mult în față la alegeri.

Vineri, 1/13 februarie

–4°R, viscol cu zăpadă. Ora 11 Manu, încă nu se poate hotărî dacă să îl ia pe Carp în guvern. După-amiază audiențe.

Sâmbătă, 2/14 februarie

–6°R, vânt foarte rece. Înainte de amiază Lahovary și Triandafil. După-amiază Gottereau, cu planurile pentru fundația mea. Ora 5 Coutouly. Ora 6½ J. Murat, care pleacă.

Duminică, 3/15 februarie

–8°R, soare. Ora 10 la mănăstire, liturghie, predică, o oră și un sfert. Promenadă cu Candiano. Ora 12½ înapoi. Orele 2-4 audiențe. Seara biliard.

Luni, 4/16 februarie

–10°R, soare. Înainte de amiază Maiorescu și Marghiloman, amândoi nefericiți din cauza lipsei de energie a lui Carp și a faptului că nu vrea să intre în guvern. După-amiază Moruzi, două ore. Seara biliard.

Marți, 5/17 februarie

–7°R. Înainte de amiază Vlădescu, apoi Manu, care vrea să-l ia pe Carp, dar fără să-i deranjeze prin aceasta pe junimiști. După-amiază promenadă cu Odobescu, apoi scris. Seara audiențe. Biliard.

Miercuri, 6/18 februarie

–9°R, vânt foarte rece. Înainte de amiază Consiliu de Miniștri, discutat completarea guvernului. Manu este pentru Carp, însă fără să-și ia un angajament. După-amiază promenadă, frig și alunecuș. Orele 5½-7¼ Carp, care dorește să intre, însă pune drept condiție înnoirea tratatului cu Tripla Alianță. Vrea să discute despre aceasta cu Manu. Va avea loc.

Joi, 7/19 februarie

–7°R, vânt rece. Maiorescu și Ghermani doresc de asemenea întărirea guvernului. După-amiază audiențe. Seara la ora 7 dineu parlamentar, membrii Camerei și ai Senatului, toți miniștrii, Elisabeta de asemenea de față. Cerc până la ora 9½. Rece.

Vineri, 8/20 februarie

–11°R, înainte de amiază Manu, nu a făcut încă nimic cu Carp, vrea să poarte noi discuții, nu va ajunge însă la înțelegere, deoarece Carp pune condiția tratatului. După-amiază lungă promenadă, două ore, cu Candiano. Seara biliard. Rece.

Sâmbătă, 9/21 februarie

–4°R, mohorât. Înainte de amiază Lahovary, îmi spune că Theodor Văcărescu a devenit indezirabil la Viena. Fiul său a fost alungat de la Ambasada Germaniei, deoarece a apărut acolo fără invitaţie. Văcărescu trebuie să demisioneze, el are şi datorii. După-amiază acasă, scris. Seara audienţe. Nu a fost încă hotărâtă completarea guvernului. Carp pune diferite condiţii. Seara Păucescu, care e pentru Catargiu.

Duminică, 10/22 februarie

–4°R, acoperit. Înainte de amiază Stöhr. Orele 2-4 audienţe. Seara, orele 5½-7, N. Blaremberg, discutat despre Eforie şi despre situaţia politică, el nu este un adversar al guvernului, însă înclină de partea lui Catargiu.

Luni, 11/23 februarie

–4°R, soare. Înainte de amiază nici un ministru, deoarece tratează în legătură cu criza. Ora 3 prima promenadă cu Nando, vânt rece. Seara, orele 5-7½, Kalinderu. Ora 9 Stöhr. Lună plină.

Marţi, 12/24 februarie

–7°R. Înainte de amiază Vlădescu, apoi Manu, care nu se înţelege cu Carp în privinţa Senatului. Astăzi urmează însă cea mai mare dificultate (tratatul). După-amiază audienţe.

Miercuri, 13/25 februarie

–3°R, mohorât. Înainte de amiază Stöhr, care a fost la Sinaia. Ora 3 promenadă cu Nando. Seara, orele 5½-8, Bülow, îmi citeşte o scrisoare de la Reuss despre conflictul Văcărescu (junior), este îngrijorat de venirea lui Catargiu la cârmă. La Senat Legea învăţământului. Scris lui Maiorescu.

Joi, 14/26 februarie

–7°R, chiciură. Înainte de amiază nici un ministru, consiliu în legătură cu situaţia, care nu poate fi clarificată din cauza pretenţiilor lui Carp. După-amiază promenadă cu Nando, la Stöhr. Ora 5 înapoi. Ora 5½ venit Manu. Senatul a respins Legea învăţământului cu 51 de voturi contra 50, ceea ce poate avea drept urmare o criză de guvern. Maiorescu va putea cu greu să mai rămână. Mâine Consiliu de Miniştri.

Vineri, 15/27 februarie

–3°R, vânt. Înainte de amiază, orele 11-12½, Consiliu de Miniştri, Manu depune demisia guvernului, el e pentru chemarea lui Florescu. Maiorescu şi alţii sunt pentru Cantacuzino. Lahovary înclină de asemenea pentru Cantacuzino. Nu s-a luat nici o hotărâre. Triandafil

pentru un guvern nou. După-amiază, ora 5, Florescu, ora 6 Cantacuzino, vorbit despre criză. Seara biliard. Elisabeta îngrijorată, Miclescu are pustule.

Sâmbătă, 16/28 februarie

Vânt rece. Ora 10 Lahovary. Mutat pe I. Văcărescu la Roma și pe Plagino la Londra. Ora 10½ L. Catargiu. Ora 11 Kretzulescu, ora 11½ Kogălniceanu, discutat cu ei despre situație, ficare are alt punct de vedere. Ora 2 D. Brătianu, care e nepractic și propune un guvern ideal, tras la sorți. Ora 5 D. Ghica, el crede că ar trebui să-l numesc pe Florescu. Ora 6 I. Brătianu, nu este bolnav, e nervos, deloc agreabil, nu-mi dă de fapt nici un sfat.

Duminică, 1 martie/17 februarie

–5°R, vreme minunată. Ora 10 cu Nando la capela episcopală, înapoi pe jos, frumos, aer proaspăt. Ora 11½ Manu. După-amiază audiențe. Ora 5 generalul Florescu, l-am însărcinat cu formarea cabinetului, el îi propune pe Vernescu, Poni, Tzony, Cozadini, Esarcu, Arion (generalul). Propuneri foarte distinse. Ora 6 Th. Văcărescu, îmi relatează incidentul cu fiul său la principesa Reuss din Viena, este foarte nervos și vrea să-i ceară satisfacție lui Reuss.

Luni, 2 martie/18 februarie

–7°R, vreme minunată. Înainte de amiază generalul Manu, vrea să-l sprijine pe Florescu. După-amiază promenadă cu Nando, cald la soare. Orele 6-7½ Florescu, are dificultăți în formarea guvernului, Poni, Tzony și Arion au refuzat, nu găsește nici un moldovean, vrea să-l ia pe Catargiu și să ceară dizolvarea Parlamentului, ultimul lucru nu i-l promit. Seara biliard.

Marți, 3 martie/19 februarie

–6°R, vreme frumoasă. Elisabeta agitată din cauza lui Miclescu, eu sunt de părere să o concediem. Situația e foarte încurcată, poate chiar periculoasă, din cauza tensiunii dintre Franța și Germania, prin călătoria împărătesei Friedrich la Paris etc. Ora 11½ Manu, care insistă pentru Florescu. După-amiază promenadă, la Kalinderu (Administrația Domeniilor). Ora 5 Florescu, el consideră că ar trebui să mă mai sfătuiesc încă o dată cu Cantacuzino și Manu și cu președintele Camerei. Seara biliard cu Nando. Mai puțin rece.

Miercuri, 4 martie/20 februarie

–4°R, soare, cald. Ora 10 Manu, Cantacuzino nu are oameni. Ora 12 Florescu, i-am încredințat formarea cabinetului, cu dizolvarea Parlamentului. Ora 2 Florescu, L. Catargiu și Vernescu la mine, decis

asupra formării guvernului, la Ministerul de Război din nou colonelul Lahovary. Orele 3½-4¾ promenadă. Ora 5½ Manu, consideră că împărțirea e proastă, Vernescu are 4 portofolii. Seara Ghermani.

Joi, 5 martie/21 februarie

–4°R, soare. Ora 10½, Guvernul Florescu a depus jurământul. Catargiu Internele, Vernescu Justiția și Finanțele, I. Isvoreanu Domeniile, Esarcu Externele, Olănescu Lucrările Publice, Teodorescu Cultele. Consiliu, discutat despre politica externă, foarte hotărât. După aceea miniștrii la Elisabeta. După-amiază promenadă, vânt rece. Furtună mare la Cameră, Carp atacă guvernul, obține un vot de neîncredere cu 77 contra 6 voci. Florescu vine la mine. Maiorescu are audiență, îmi povestește că guvernul a făcut o impresie foarte proastă în rândul oamenilor serioși.

Vineri, 6 martie/22 februarie

Vreme de primăvară, cald. Ora 10½ Consiliu de Miniștri, hotărât dizolvarea imediată a Camerei. Semnat decretul, care urmează să fie citit astăzi în fața Camerei. Ora 2 dizolvarea Camerei. Senatul închis. Ora 3 Florescu la mine. Totul a decurs în liniște. Promenadă cu Nando. Seara A. Lahovary, care e supărat, consideră că guvernul e o rușine. Triandafil mai calm.

Sâmbătă, 7 martie/23 februarie

Cald. Nando răcit. Elisabeta nu se simte prea bine. Ziarele liberalilor mă atacă foarte obraznic. Situația internă și cea externă foarte proaste, guvernul la fel. Ora 11 Florescu, apoi Esarcu, care e foarte speriat de situație. După-amiază promenadă cu Candiano. Orele 5-7 Kalinderu, consideră de asemenea că guvernul e rău. Ora 10½ cu Elisabeta la bal (Asociația pentru ajutorarea săracilor), lume foarte puțină, acolo până la ora 12½, atmosferă apăsătoare.

Duminică, 8 martie/24 februarie

Foarte cald, +7°R la umbră. Stöhr aici. Müde, foarte nemulțumit de situație. După-amiază audiențe. Liberalii au o întrunire. Foarte cald. Ora 5½ Lahovary (colonelul), discutat despre situație. Ora 6 Algiu. La o întrunire, liberalii au declarat guvernul anticonstituțional și personal. Eu aș fi încălcat Constituția.

Luni, 9 martie/25 februarie

–1°R, soare, cald. Orele 10½-11¾ L. Catargiu, numit mulți prefecți, îmi promite că va acționa calm la alegeri. Ora 11¾ Ilarie Isvoreanu, ministrul Domeniilor, îmi pare slab. După-amiază audiențe. Seara biliard.

Marți, 10 martie/26 februarie

Enorm de cald, senin, soare. Înainte de amiază G. Dem Teodorescu (ministrul Cultelor), apoi Vernescu, care găsește că ar fi ceva dezordine în Finanțe (ridicol). După-amiază audiențe. Promenadă cu Nando, prea cald. Seara Basset, Stöhr.

Miercuri, 11 martie/27 februarie

Foarte cald, ceață, mai târziu soare. Înainte de amiază generalul Florescu îndelung la mine. Avansarea însărcinaților cu afaceri ruși, care s-ar fi făcut la Petersburg. După-amiază promenadă, foarte umed. În țară inundații. Guvernul este rău văzut în țară și în străinătate.

Joi, 12 martie/28 februarie

Foarte cald, senin. Înainte de amiază Catargiu, numit pe colonelul Rosetti prefect al poliției. Ora 11½ Olănescu, ministrul Lucrărilor Publice. După-amiază promenadă. Seara la ora 10½ mare bal, 1.400 de persoane, foarte plin, elegant, reprezentate toate partidele. Ora 1 supeu, cu Elisabeta, care e foarte obosită. Ora 3 reîntors, cotilion strălucitor până la ora 5.

Vineri, 1/13 martie

+5°R, mohorât. Ora 10½ colonelul Lahovary, apoi Vernescu. După-amiază promenadă. Seara biliard.

Sâmbătă, 2/14 martie

+5°R, vânt, ceață. Florescu și Esarcu la mine. După-amiază colonelul Rosetti, care se prezintă ca prefect al poliției. Promenadă cu Nando. Seara scris.

Duminică, 3/15 martie

+7°R, mohorât. Înainte de amiază scris. Stöhr. După-amiază, orele 1½-4½, audiențe. Ora 5½ contele Goluchowsky, care pleacă la Viena, vorbește despre reînnoirea tratatului, eu îi spun că va fi dificil. Miclescu a plecat la Abazia, i-a spus Elisabetei că nu se va mai întoarce în casă. Ora 8½ ședință a Societății Geografice, trei prelegeri, până la ora 10½. Nu prea bine.

Luni, 4/16 martie

Mohorât, cald. Ora 10½ L. Catargiu, apoi I. Isvoreanu, care e complet neînsemnat. După-amiază plimbare cu trăsura, cu Nando, la Cotroceni, nimic înverzit. Orele 5-7 audiențe. Văcărescu vrea să demisioneze motivat și să-l provoace la duel pe Reuss. Orele 9½-11¾ Societatea Geografică, prelegeri lungi.

Marți, 5/17 martie

Aer de primăvară, toată zăpada s-a topit. Înainte de amiază G. Dem Teodorescu. Numit pe Ion Ionescu director al Învățământului Public. Ora 11½ Vernescu. Ora 2 A. Știrbey. Promenadă. A murit generalul Greceanu, care a fost aproape 25 de ani la mine. Seara Societatea Geografică până la ora 10¾. Prelegeri foarte bune.

Miercuri, 6/18 martie

Cald, începe să înverzească. Ora 10½ generalul Florescu, îmi aduce demisia lui Văcărescu. Ora 12 Duca, vine de la Pesta. Orele 2-4 Th. Văcărescu, mă roagă să-i angajez din nou fiul și îmi spune că vrea să îl provoace la duel pe Reuss. Eu îi spun că nici una, nici cealaltă nu sunt posibile. După-amiază acasă. Ora 4 ceai. Scheffer pleacă la Atena. Elisabeta e mult mai bine după plecarea lui Miclescu.

Joi, 7/19 martie

Foarte cald. Ora 10½ Catargiu, apoi Florescu, Văcărescu își retrage demisia motivată, deoarece a fost amenințat. Ora 11½ Olănescu. După-amiază înmormântarea generalului Greceanu. Nando a fost la biserică. Orele 4-6 promenadă cu Nando. Kalinderu la mine. Seara biliard.

Vineri, 8/20 martie

Foarte cald, nori. Răcit. Ora 10½ colonelul Lahovary. Ora 11½ Vernescu. După-amiază acasă, aici foarte cald. Seara biliard.

Sâmbătă, 9/21 martie

Vânt, cald, înverzește puțin. Răcit foarte tare. Florescu și Esarcu. Th. Văcărescu scrie în ziare în favoarea sa și contra lui Reuss. După-amiază audiențe. Nando la Ministerul de Război. Seara biliard.

Duminică, 10/22 martie

Floriile

Foarte cald, răcit. Prințul Victor Napoleon îmi telegrafiază despre moartea tatălui său, prințul Napoleon, la Roma. Orele 2-4½ audiențe. Ora 5 D. Sturdza. Abia dacă am discutat politică. Seara singur, Elisabeta și Nando la teatru. Ora 11 în pat. Vânt rece.

Luni, 11/23 martie

Vânt rece, acoperit, deja enorm de uscat. Ora 10½ L. Catargiu, ora 11½ Ilarie Isvoreanu. După-amiază furtună cu ploaie puternică, doar +5°R. Seara mai senin. Biliard.

Marți, 12/24 martie

Vreme de primăvară, începe să înverzească. Ora 10½ G. Dem Teodorescu. Ora 11½ Vernescu. După-amiază promenadă, vânt foarte rece. La Stöhr, unde a fost și Filipescu. Seara biliard. Ploaie.

Miercuri, 13/25 martie

Ploaie torențială, +5°R, vânt. Înainte de amiază generalul Florescu la mine, spune că Hitrovo vine aici și că apoi va fi rechemat. Acasă toată ziua. Întuneric. Ora 8 cu Nando în Strada Fântânei, pentru spovedanie, prelați plăcuți. Ora 8¾ înapoi. +2°R.

Joia Verde, 14/26 martie

10 ani de la proclamarea regatului. –1°R, frig umed. Ora 7 sculat. Ora 8 la capela episcopală, pentru cuminecare. Episcopul acolo. Ora 8¾ înapoi. Ora 11½ primit Consiliul de Miniștri cu Elisabeta și Nando. Generalul Florescu ne felicită cu ocazia împlinirii a 10 ani de la proclamarea regatului, eu îi răspund mulțumind. Orașul împodobit cu steaguri. După-amiază promenadă cu Nando. Vânt rece.

Vinerea Patimilor, 15/27 martie

–1°R. Ora 9 cu Nando la mica mănăstire. Serviciu religios până la ora 10½. Înapoi pe jos, senin, vânt rece. Ora 10¾ colonelul Lahovary, apoi Vernescu. Orele 4½-6 promenadă cu Nando. Plăcut, vânt proaspăt.

Sâmbăta Patimilor, 16/28 martie

Răcoare. Înainte de amiază Florescu și Esarcu. La Sofia a fost asasinat ministrul de Finanțe, coincide cu sosirea lui Hitrovo aici. După-amiază scris. Brătianu pare să fie foarte bolnav. Orele 5-7 Kalinderu. Cutremur de pământ.

Duminica Paștelor, 17/29 martie

Barometrul coborât, ploaie, frig umed. Orele 10-11 liturghie la mica mănăstire. Orele 1½-4 audiențe. Seara la ora 8½ soarea, reprezentație teatrală, Linch, H. Văcărescu etc., până la ora 11, 60 de persoane. Noapte rece.

Lunea Paștelor, 18/30 martie

+1°R, vânt rece. Ora 10½ L. Catargiu, discutat cu el despre intrigile rusești. După-amiază audiențe până la ora 4. Brătianu pare să fie mai bine, nu se poate afla nimic. După-amiază audiențe. Orele 5-6 promenadă, la Stöhr.

Marți, 19/31 martie

+1°R, vânt rece. Înainte de amiază G. Dem Teodorescu și Vernescu, discutat cu amândoi despre intrigile rusești și despre politica noastră

externă. După-amiază scris. Ora 5 Goluchowsky, care vine de la Viena, l-a văzut pe kaiser, care l-a întrebat de tratat, dacă va fi reînnoit. Eu îi spun că va fi foarte dificil, deoarece acest lucru poate fi făcut doar de un guvern puternic, probabil de liberali. Seara biliard. Frig.

Miercuri, 1 aprilie/20 martie

Întuneric, rece. Ora 10 Consiliu de Miniștri, discutat despre amestecul Rusiei în Bulgaria și că va trebui să urmărim. Orele 2-4 audiențe. Ploaie puternică cu vânt foarte rece. Orele 5½-6½ Hitrovo, care a lipsit 7 luni. A fost puțin absent, nu am discutat politică. Seara biliard. +4°R.

Joi, 2 aprilie/21 martie

–1°R, vânt rece. Ora 10½ L. Catargiu, discutat îndelung despre Bulgaria. Către ora 12 Mandy cu Nando, făcut fotografii. Ora 1½ dejunat. După-amiază audiențe, promenadă, rece. Seara citit.

Vineri, 3 aprilie/22 martie

–1°R, ninge, vânt rece. Înainte de amiază Florescu și colonelul Lahovary. Acasă toată ziua. Audiențe. Ziarele sunt cam agitate din cauza intrigilor panslaviste din țară. Seara biliard.

Sâmbătă, 4 aprilie/23 martie

Ploaie, frig. Zăpadă în Moldova. Înainte de amiază miniștri. După-amiază audiențe, scris. Seara, între orele 5 și 7½, Kalinderu. Ora 8½ la Clubul Militar, enorm de cald, acolo până la ora 11. Ploaie, vânt.

Duminică, 5 aprilie/24 martie

Ploaie, apoi mai frumos. +5°R. Înainte de amiază scris. Orele 1½-5 audiențe. Liberalii țin o întrunire electorală, vin la ora 6 prin fața palatului. Demonstrație, care decurge complet liniștit.

Luni, 6 aprilie/25 martie

Vremea mai bună, rece. Ora 12 primirea oficială a noului ministru rezident grec Pharmacopulu. După-amiază lungă promenadă, la Stöhr. Ora 7 dineu diplomatic, miniștri etc., 60 de persoane. Cerc până la ora 9½.

Marți, 7 aprilie/26 martie

Mohorât, rece. Teodorescu și Vernescu. Ora 3 L. Catargiu, în problema emigranților bulgari. Ora 5½ promenadă, vânt rece. Seara scris.

Miercuri, 8 aprilie/27 martie

Frig, întunecat. Înainte de amiază Florescu. Ora 2 Bartholus von Krupp, vine de la Sofia, povestește multe de acolo. Seara scris.

Joi, 9 aprilie/28 martie

Ploaie, frig, întunecat. Înainte de amiază Catargiu, spune că ar fi trebuit să-i poată găsi pe călătorii din Bulgaria. Olănescu. După-amiază scris. Orele 5-7 Sturdza, vorbește despre situație și despre libertatea alegerilor, speră că guvernul nu va avea majoritatea. A fost liniștit. Hitrovo rechemat, Fonton vine în locul lui. Seara foarte frig.

Vineri, 10 aprilie/29 martie

Întunecat, frig, vânt. Ora 10½ colonelul Lahovary, apoi Vernescu, care mi-l prezintă pe ginerele său Kallimaky. După-amiază scris. Ploaie torențială cu furtună. Primit reclamații privitoare la alegeri. Seara biliard.

Sâmbătă, 11 aprilie/30 martie

Vremea ceva mai bună, vânt. Înainte de amiază Florescu, Esarcu. În *România* un articol în care se vorbește de neutralitate. Ora 2 Rosetti-Solescu de la Belgrad. Seara promenadă și la Stöhr. Vânt. Se înseninează.

Duminică, 12 aprilie/31 martie

Vreme frumoasă, vânt. Ora 10 capela episcopală, la episcop. Plimbare cu trăsura. Orele 2-4 audiențe. În grădină. Seara biliard.

Luni, 1/13 aprilie

Vreme frumoasă, mult mai cald. Ora 10½ Catargiu, apoi I. Isvoreanu. Ora 1¼ la Universitate, aniversarea jubileului de 25 de ani al Academiei în sala Senatului, enorm de plin, multe doamne, imnul. Eu țin discursul de deschidere, 20 de minute. D. Sturdza citește raportul (o oră), apoi vorbește Elisabeta, toți se ridică în picioare. Nuvela *Sola*, mare entuziasm. Kogălniceanu citește un memoriu, două ore, vocea sa este slabă, obosește. În încheiere ne adresează câteva cuvinte, iar Hasdeu înmânează medalia comemorativă. Ora 5½ se termină. Enorm de cald. Seara la ora 7 dineu, 70 de persoane, membrii Academiei și membrii corespondenți. Toasturi, eu îl țin pe primul, apoi Hasdeu, Sturdza și Barițiu, care are 80 de ani. Cerc până la ora 9½. Elisabeta merge apoi la teatru.

Marți, 2/14 aprilie

Mohorât, vânt rece. Înainte de amiază Teodorescu, apoi Vernescu, discutat cu el despre politica externă. A murit marea ducesă Mihail (Cecile von Baden). Fiul său s-a căsătorit în urmă cu câteva zile cu fiica lui N. von Nassau. După-amiază scris. Promenadă cu Nando până la ora 6¾.

Miercuri, 3/15 aprilie

Mohorât, vânt rece. Nu mă simt bine. Înainte de amiază Florescu. După-amiază D. Sturdza, discutat despre situația politică. Seara acasă, citit.

Joi, 4/16 aprilie

Vreme mai bună, deloc rece. Înainte de amiază L. Catargiu, la alegeri a fost multă confuzie. Orele 2-4 Babeș din Transilvania, se plânge mult în legătură cu situația românilor de acolo. Seara promenadă, la Stöhr. Vânt rece.

Vineri, 5/17 aprilie

Cald, soare. Înainte de amiază colonelul Lahovary. Audiențe. Orele 5-7½ Kalinderu.

Sâmbătă, 6/18 aprilie

Mohorât. Înainte de amiază Florescu și Esarcu. Ora 2 primarul, îi spun să nu se amestece în alegeri. Seara ploaie. Puțin în grădină.

Duminică, 7/19 aprilie

Noaptea ploaie, vreme de primăvară. Ora 10 la mica mănăstire. Plimbare cu trăsura până la ora 11½. Ora 2 audiențe. Dr. Râmniceanu, care se plânge în legătură cu Eforia. Rosnovanu din Iași. L. Catargiu e bolnav. Reclamații în legătură cu alegerile din multe locuri din țară. Ora 5 Stöhr.

Luni, 8/20 aprilie

Ziua mea de naștere, 52 de ani. Numai +2°R, vreme minunată. Înainte de amiază felicitări, până la ora 12. Au venit numai 4 miniștri, deoarece Catargiu e foarte bolnav, Vernescu nu se simte bine, ceilalți sunt la alegeri. După-amiază acasă. Numeroase depeșe, răspuns la toate. Vânt rece. Seara scris.

Marți, 9/21 aprilie

Începerea alegerilor

Vânt rece, foarte mohorât, +9°R. Înainte de amiază G. Dem Teodorescu. Orele 2-3½ Curtopassi, care a fost 4 luni în Italia. Seara rezultatul alegerilor, 33 liberal-conservatori, 26 național-liberali, 4 junimiști, 16 balotaje; în București, în afară de Pache, ceilalți 4 candidați, Vernescu și G. Dem Teodorescu, D. Ghica. În Călărași colonelul Lahovary. Deci 3 miniștri. Vernescu ales în Turnu-Severin, la fel Isvoreanu. Olănescu în Târgoviște.

Miercuri, 10/22 aprilie

Ploaie torențială, foarte frig. Alegeri la colegiul II, până acum liniște. Florescu la mine două ore. Catargiu foarte bolnav. După-amiază acasă. Guturai. Seara prefectul poliției. Totul a decurs în liniște. La Slatina, Pitești, Giurgiu, Ploiești etc. național-liberalii.

Joi, 11/23 aprilie

Întunecat, ploaie, noaptea a turnat. Mai târziu senin. Înainte de amiază Olănescu. Multe balotaje și la colegiul II, de asemenea în București. Liberalii foarte agitați, susțin că au fost bătăi și un mort. După-amiază acasă. Vânt rece. Florescu la mine. Guturai puternic.

Vineri, 12/24 aprilie

Încheierea alegerilor. Urmează acum 44 de balotaje. +2°R, senin, vreme frumoasă. Colegiul III aproape în întregime guvernamental. Ora 10½ Lahovary (colonelul). Ora 11½ Vernescu, care e suferind, și Florescu la mine. Național-liberalii vor să facă o demonstrație, foarte zgomotoși, din cauza unuia care a murit, ei susțin că a fost bătut mortal. După-amiază scris. Seara audiențe.

Sâmbătă, 13/25 aprilie

Senin, vânt. Ora 9½ copii, care au cântat. Florescu și Esarcu la mine. Orele 2-4 Beldiman, care se plânge în legătură cu presiunile electorale enorme ale lui Pache. Orele 5½-7½ Bülow, discutat despre situație și despre tratat. A murit feldmareșalul Moltke. Orele 9-10 D. Sturdza, care acuză mari presiuni electorale. Găsește situația foarte gravă.

Duminică, 14/26 aprilie

Duminica Floriilor

Vreme mohorâtă, întunecată, ploaie, +7°R. Înainte de amiază citit. Ziarele complet dezlănțuite. Guvernul este făcut răspunzător pentru moartea lui Mesciu. Mânia împotriva lui Pache e fără margini. Ora 2 audiențe. Stătescu reclamă. Gr. Cantacuzino, Manu nu sunt mulțumiți etc. Lume până la ora 6½. Florescu la mine. Întruniri electorale, agitație pe străzi. A murit marele duce Nicolae.

Luni, 15/27 aprilie

Răcoare, soare. Înainte de amiază audiențe. Telegrame de condoleanțe împăratului Rusiei și marelui duce Mihail. După-amiază audiențe. Orele 5-6 Fleva (act de comedie), altfel este liniștit. Dissescu. Orele 6½-7½ atașatul militar austriac. Kogălniceanu îmi scrie în problema alegerilor. Ora 10½ văzut încă pe prefectul poliției, i-am spus că Brătescu și Crețu nu mai trebuie să apară mâine la alegeri.

Marți, 16/28 aprilie

Mai cald. Ora 10½ G. Dem Teodorescu. Ora 11½ Vernescu. Balotajul pentru alegerile la colegiul I. După-amiază audiențe. Prefectul poliției la mine. Pache și-a dat demisia cu tot consiliul. Colonelul Rosetti îmi spune că a văzut cum Fleva poate teroriza orașul (Brătescu). Motivul adevărat este că L. Catargiu i-a refuzat bugetul. Seara rezultatul alegerilor: 15 locuri conservatorii, 5 locuri opoziția. Lista opoziției a câștigat din păcate și în privința persoanelor marcante, Brătianu etc. nu au fost aleși. D. Ghica, Vernescu etc. Ora 11 în pat.

Miercuri, 17/29 aprilie

Cald. Balotaj pentru colegiul II electoral. Înainte de amiază Florescu, îi vorbesc despre presiunile electorale. Liberalii sunt foarte supărați. Gottereau îmi prezintă planurile pentru Casa Studenților. După-amiază Florescu, pentru parastasul marelui duce Nicolae la Domnița Bălașa. În grădină. Stöhr aici. Seara biliard. Au fost aleși doar puțini liberali. Carp în Botoșani.

Joi, 18/30 aprilie

Foarte cald, vânt. Înainte de amiază în grădină. Ora 10½ colonelul Lahovary. Ora 11½ Olănescu, vorbit despre construcțiile strategice. Ora 2 primit pe prințul Hagen von Schönburg-Waldenburg, o oră, a venit de la Constantinopol. Orele 5-7 Kalinderu. Parastas la Mitropolie pentru marele duce Nicolae. La alegeri, opoziția a obținut 70 de voturi.

Vineri, 1 mai/19 aprilie

Vinerea Mare

Vreme minunată. Elisabeta la ora 10 la biserica protestantă. Nici un ministru. Ora 2 Hitrovo, care îmi înmânează scrisoarea de rechemare, este trimis ca ministru plenipotențiar la Lisabona. L-am reținut o oră. După-amiază acasă, în grădină. Nando răcit. Seara nu am mers la biserică.

Sâmbătă, 2 mai/20 aprilie

Învierea

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Florescu, discutat programul pentru 10 mai. Esarcu pentru emigranții bulgari etc. După-amiază la ora 2 generalul Anghelescu (Craiova), care merge la Petersburg, la înmormântarea marelui duce Nicolae. Scris. Seara Florescu la mine. Consiliul de Miniștri insistă să fie convocată Camera pe 29 aprilie stil vechi, nu pe 2 mai. Semnat decretul pentru luni, în opt zile. Ora 11¾ plecat cu trăsura la Mitropolie, în ținută de gală, fără

Nando, care e răcit. Ora 12 Sfânta Înviere, atmosferă minunată. În biserică enorm de cald, foarte plin. Ora 1 început liturghia, ora 2 terminat. Supeu la palat, doamna Catargiu, Vernescu, Olănescu, I. Lahovary etc., toți miniștrii, în afară de L. Catargiu, mitropolitul, 70 de persoane, până la ora 3½. Foarte obosit.

Duminică, 3 mai/21 aprilie

Sfintele Paște

Ora 9 dejunat cu Elisabeta și Nando. Enorm de cald, nici un nor. Înainte de amiază scris. După-amiază cu Elisabeta, Nando, Văcărescu. În grădină, enorm de umed.

Sinaia

Luni, 4 mai/22 aprilie. București – Sinaia

Sfintele Paște

Vreme minunată, +15°R. Depeșă de la Viena, spectacolul cu *Meșterul Manole* de Elisabeta a decurs strălucitor, de față împăratul etc. Ora 9½ la gară, acolo Florescu, Vernescu, toți miniștrii, cerc un sfert de oră. Ora 10 plecarea în noul vagon, Olănescu merge cu noi. La Bodu, prefectul Negulescu din Ploiești. Dejunat pe drum, Duca merge cu noi. Ora 1 sosirea în Sinaia, zăpadă pe munți, foarte cald. D. Ghica la gară, multă lume, direct la castel. Stöhr aici. Noua verandă gata, se lucrează la sala maură, părțile de metal montate, curtea pietruită de asemenea aproape gata. Promenadă.

Marți, 5 mai/23 aprilie. Sinaia

Sf. Gheorghe

Vreme minunată, foarte cald. Înainte de amiază cu Stöhr la construcția noilor săli. Ora 1 dejunat în pavilionul de vânătoare cu Candiano, discutat cu el discursul pentru 10 mai. După-amiază inspectat cu Stöhr diferitele lucrări. Cu Nando la mănăstire, bătrânul călugăr a murit iarna trecută. Seara la ora 7½ Văcărescu, care a venit de la Viena, a participat la spectacolul *Meșterul Manole*, povestește despre succesul enorm.

Miercuri, 6 mai/24 aprilie

Sf. Elisabeta

Vreme minunată, cald, vânt. Înainte de amiază cu Stöhr la lucrări. Ora 12¾ venit Văcărescu, Esarcu și G. Dem Teodorescu cu bugetul, la *lunch* încă doamna Văcărescu cu fiul, D. Ghica, Teodorescu, Basset etc., 20 de persoane. Ora 5 după-amiază venit Florescu și

Esarcu, discutat cu ei până la ora 7, discursul la Cameră (scurt), programul de 10 mai. Cină. Seara cu miniştrii. Vreme rece.

Joi, 7 mai/25 aprilie

Mohorât şi destul de rece. Înainte de amiază cu Stöhr şi Kott, planurile pentru noua sală. După-amiază promenadă. Seara biliard cu Nando, Basset, Candiano.

Vineri, 8 mai/26 aprilie

Vânt rece, vreme schimbătoare. Înainte de amiază la şantierul sălilor. După-amiază promenadă. Basset.

Sâmbătă, 9 mai/27 aprilie

Vânt rece, +9°R. Înainte de amiază cu Knechtel, apoi la şantier, Kott, Stöhr etc. După-amiază promenadă, simţitor de rece. Seara biliard.

Bucureşti

Duminică, 10 mai/28 aprilie. Sinaia – Bucureşti

Vreme rece, neprietenoasă. Înainte de amiază scris. Ora 3¼ plecarea din Sinaia, pe jos la gară. Vânt rece. Ora 6¼ sosirea în Bucureşti, miniştrii la gară, în afară de L. Catargiu, doamne. Direct la palat. Florescu la mine, sunt dificultăţi în privinţa preşedintelui Camerei, deoarece D. Ghica s-a declarat liberal. A fost propus colonelul Romoşanu (prorus). Seara cu Elisabeta şi Nando. I. Brătianu bolnav.

Luni, 11 mai/29 aprilie. Bucureşti

Deschiderea Camerei

Rece. Înainte de amiază L. Catargiu la mine, este încă suferind. Ora 12 la Cameră, cald, nu e plin, discurs scurt. Ora 12¼ înapoi. Starea lui I. Brătianu foarte gravă, soţia lui telegrafiază, lipsă de speranţe. După-amiază generalul I. Lahovary şi Florescu.

Marţi, 12 mai/30 aprilie

Vreme senină, foarte uscată. Înainte de amiază G. Dem Teodorescu şi Vernescu. După-amiază audienţe, scris. Orele 5-7½ Kalinderu. Brătianu ceva mai bine.

Miercuri, 1/13 mai

Vânt rece, +14°R, foarte uscat. Înainte de amiază Florescu, mari dificultăţi la alegerea preşedintelui. După-amiază, orele 1-4, audienţe. Ora 5 Young. Seara Stöhr.

Joi, 2/14 mai

Foarte rece și vânt, complet senin, enorm de uscat. Starea lui Brătianu enorm de gravă. Ora 10½ L. Catargiu, care e bolnav, i-am spus că alegerea lui Romoșanu ar face o impresie foarte proastă în Occident. Candidat al Rusiei. După-amiază audiențe, Zappa, care va face și el o fundație. Ora 5 Young.

Vineri, 3/15 mai

Cald. Înainte de amiază generalul Lahovary, îmi aduce fotografii de la Sulina. Cutremur puternic. Ora 4 Boerescu, în calitate de președinte al Senatului. Starea lui Brătianu lipsită de speranțe. Seara Kalinderu.

Sâmbătă, 4/16 mai

Cald. Depeșă de la D. Sturdza, îmi anunță moartea lui I. Brătianu. Mare pierdere pentru mine și pentru țară. Îi scriu doamnei Brătianu, telegrafiez lui D. Brătianu. Ora 10½ Florescu, îi înmânez scrisoarea pentru fundația mea „Cercul Studenților", fundație de 500.000 de franci și casa ce va fi construită. Partidul Liberal vrea să-l înmormânteze pe Brătianu cu demonstrație. După-amiază audiențe.

Duminică, 5/17 mai

Foarte cald. Ora 9 la gară, fără primire oficială. Sosit Wilhelm cu Humbold. Acolo toți miniștrii, Bülow etc., L. Catargiu încă bolnav. Ora 10 la palat. Înainte de amiază scris, pregătit discursul. Partidul Național-Liberal vrea să facă o demonstrație ostilă de 10 mai și cu ocazia morții lui Brătianu. Ora 1 cu trenul special la Florica, însoțit de Kalinderu și doi adjutanți. Ora 4 acolo. Fiii lui Brătianu la gară. La conac, unde sunt întruniți peste 100 de membri ai Partidului Liberal. Cald. Intrat cu doamna Brătianu la corpul neînsuflețit al lui I. Brătianu, care e frumos, neschimbat. Tristețe și durere profundă. Rămas cu doamna Brătianu trei sferturi de oră lângă corpul neînsuflețit. Apoi rămas-bun. Trecut printre rândurile național-liberalilor. Plecat cu trăsura la gară. Ora 6½ înapoi în București, Pache la gară, l-am ignorat, deoarece el a trimis și o coroană cu trenul meu, printr-un curier. Seara cu Elisabeta, Wilhelm, Nando etc. Enorm de cald.

Luni, 6/18 mai

Arșiță. Dureri de cap, noapte proastă. Înainte de amiază Catargiu. După-amiază audiențe, multă lume la ceai, scrisori, depeșe, miniștri etc. Seara Kalinderu, dureri de cap. Seara conversat cu Wilhelm.

Marți, 7/19 mai

Răcoare, enorm de secetos. Alegeri pentru Consiliul general. Înainte de amiază Vernescu etc. Ora 2 Hooriks îi înmânează lui Nando ordinul belgian, mie o scrisoare de la regele Leopold. Ora 2½ Lascelles, scrisoare

de la regina Angliei. Ora 3 Bülow, aduce scrisoare de la kaiserul Wilhelm. Ora 5 trimisul Serbiei, de la Regență. Ora 5½ Curtopassi de la regele Italiei. Toate felicitări cu ocazia jubileului de 25 de ani. Dureri de cap, rău, enorm de obosit. Regina Natalia expulzată din Serbia. Seara scris.

Miercuri, 8/20 mai

+8°R, răcoare, complet senin. Înainte de amiază generalul Anghelescu, care s-a întors de la St. Petersburg, îmi aduce o scrisoare a împăratului. Nando și Wilhelm pleacă la Florica pentru înmormântarea lui I. Brătianu. Florescu la mine. După-amiază Coutouly și contele Goluchowsky îmi aduc scrisori de felicitare. Scris. Ora 7½ se întorc Nando și Wilhelm de la înmormântare. 5.000 de oameni, 400 de trăsuri, discursuri etc.

Joi, 9/21 mai

Răcoare, mai târziu arșiță. Înainte de amiază L. Catargiu. Audiențe. Ora 11½ Werder aduce pentru Nando nou-înființatul Ordin al Leului. Audiență oficială. Ora 12 Vernescu. Ora 2 primire în sala mare a unei delegații de 60 de membri ai Căilor Ferate, de la director până la ultimul și cel mai mărunt muncitor. Prințul A. Știrbei de față, de asemenea Olănescu, care îmi înmânează un album despre trecut, poșta română până la căile ferate, poduri etc. Discurs, eu răspund. Elisabeta prezentă. Ora 5 au fost aduse din nou la palat steagurile din război. Ora 5½ doamnele de la „Munca” și „Furnica” ne aduc daruri. Ora 6 personalul casei, care îmi dăruiește o figură de bronz a lui David. Kalinderu ține cuvântarea. Ora 6 seara retragere cu torțe, de față miniștri, generali, ofițeri străini. Toate doamnele care au fost la Elisabeta și care au primit cifrul regal în diamante. Mii de oameni în curte. Ofițerii în rezervă îmi aduc însemnul mare, fixat cu argint și două drapeluri, pentru cei 25 de ani de serviciu. Până la ora 2 în sala de ceremonii.

Vineri, 10/22 mai

Jubileul de 25 de ani de domnie. Vreme minunată, cald. Animație enormă pe străzi. Steagurile au fost luate. Ora 9¾ în ținută de gală la Mitropolie, spaliere ale corporațiilor, armatei etc., străzile decorate minunat. Acoperiți de flori. Te Deum. Citirea unui document de către generalul Florescu. Înmânarea celor două drapeluri. La mitropolit. Ora 11 încălecat împreună cu nepoții mei, Elisabeta ne urmează cu trăsura, toate steagurile de război pe unde trecem. Pe bulevard, defilarea școlilor, corporațiilor, armatei, care e excelentă. Ținut două ore. Ora 1 la palat, *lunch* în patru. Ora 3 începerea primirilor în sala tronului. Corpul diplomatic, discurs al lui Hooriks, eu răspund, cerc. Ora 3½ Sinodul, discurs. Ora 4 Camerele, Boerescu și Rosnovanu

ţin discursurile. Eu răspund Camerelor printr-o lungă cuvântare, care face o impresie profundă. Partidul Naţional-Liberal nu a fost reprezentat. Ora 4½ Curtea de Conturi, discursuri. Ora 5 toate administraţiile. Cerc. Ora 5½ Universitatea, şcolile superioare şi inferioare, discursuri. Ora 7 cinat *à quatre*, destul de obosit. Ora 9 teatru de gală, până la ora 11. Întregul oraş iluminat. 1.000 de depeşe din ţară şi străinătate. Toată presa europeană relatează foarte călduros şi deferent.

Sâmbătă, 11/23 mai

Aceeaşi animaţie pe străzi. Totul e sărbătoresc. Ora 10 primirea clerului catolic, protestant, calvin şi mozaic, discursuri. Ora 10½ primit cca 30 de delegaţii, cu apă şi cadouri, colonia străină. Toate corporaţiile, care stau în partea de jos a scărilor de marmură, aduc ulcioare. Ora 12 armata, vorbeşte generalul Lahovary, îmi înmânează un album al întregii armate, eu răspund. Acelaşi lucru în curte, unde sunt postate toate drapelele şi unde defilează corpul ofiţerilor. Elisabeta participă la paradă. Ora 1 *lunch*. Ora 2 primirea primarilor din toată ţara, 4.000, toată curtea e plină. Cei care au încăput în sala tronului se află adunaţi acolo. Pache vorbeşte în numele primarilor din oraşe şi din ţară, eu răspund, mare entuziasm, apoi toţi primarii defilează prin faţa tronului, o oră. Ora 5 în Cişmigiu cu nepoţii mei, acolo banchet pentru primari, masa are 700 metri lungime. Toast cu voce tare, Boldescu de la Craiova răspunde. Ora 6½ dineu de gală, 80 de persoane, toţi foştii miniştri, eu ţin un toast, îmi amintesc de cei morţi. Generalul Florescu răspunde. Cerc până la ora 9. Apoi prin Cişmigiu cu nepoţii mei, fântâni luminoase şi focuri de artificii. Acolo până la ora 10½. Oraşul iluminat.

Duminică, 12/24 mai

Vreme frumoasă, cald. Ora 10½ în Grădina Episcopiei, acolo aranjate fetele şcolii primare şi secundare. La Atheneu, unde defilează prin faţa noastră toţi copiii, ne dau buchete etc., până la ora 11½. La *lunch* ne cântă orchestra de băieţi de la Sulina. Ora 2 la curse. Jockey-Club îmi înmânează un mare cal din bronz. Rămas la curse până la ora 5, enorm de plin, multă lume. Ora 7 cinat. Ora 8½ din nou la Hipodrom, întregul oraş iluminat strălucitor, mari focuri de artificii, care durează o oră, enorm de multă lume, trăsuri etc. Ora 10½ înapoi.

Luni, 13/25 mai

Vreme foarte uscată, recolta în pericol. Wilhelm şi Nando vizitează fortificaţiile şi se întorc la ora 1. Eu am sortat înainte de amiază miile de depeşe, am răspuns etc. După-amiază la fel, scris până la ora 7. Dineu pentru Wilhelm în sala tronului, invitat casa şi puţină lume, foarte drăguţ. Deschis toate cadourile în sala de alături, acolo până la ora 9. Seara conversat cu Wilhelm.

Marți, 14/26 mai

Plecarea lui Wilhelm la Berlin. Înainte de amiază miniștri. Camerele lucrează încet. După-amiază scris, câteva audiențe. Ora 6 cinat. Ora 7 Wilhelm pleacă. Bülow și miniștrii la gară. Seara răspuns la depeșe etc.

Miercuri, 15/27 mai

Secetă enormă în toată țara. Înainte de amiază Florescu. Cemerele lucrează foarte încet. După-amiază audiențe. Telegrame de mulțumire până seara. Foarte cald.

Joi, 16/28 mai

Foarte cald, ceva ploaie în țară. Catargiu la mine, îl găsesc destul de slab. În Cameră sunt multe grupuri. Guvernul este de asemenea foarte slab, nu are persoane care să muncească. După-amiază telegrame de mulțumire până seara. La Stöhr și în noile case.

Vineri, 17/29 mai

Umed. Înainte de amiază generalul Lahovary. Organizarea Ministerului de Război cu inspectorii generali. Vernescu, problema tarifelor. După-amiază Evloghie Gheorghieff îmi înmânează 200.000 de franci pentru fundația mea universitară. Ploaie doar o jumătate de oră. Toată după-amiaza răspuns la adrese de mulțumire. Seara scris.

Sâmbătă, 18/30 mai

Acoperit. Înainte de amiază Florescu, Esarcu. Ora 2 Bülow, care pleacă pentru două luni în Germania. Ora 5½ plimbare cu trăsura. Seara scris.

Duminică, 19/31 mai

Cald. Ora 10 capela episcopală. Ora 10½ ploaie. După-amiază la curse, până la ora 6½. Seara biliard.

Luni, 1 iunie/20 mai

Întunecat. Înainte de amiază Catargiu, discutat despre situație. După-amiază, între orele 2 și 4, Sturdza. Partidul Liberal l-a proclamat pe D. Brătianu ca șef. Eu mă pun în capul listei de subscripție pentru monumentul lui I. Brătianu, cu 25.000 de franci. Orele 5½-7½ Kalinderu. Ploaie cu furtună.

Marți, 2 iunie/21 mai

Sf. Constantin și Elena

Foarte umed. Ora 10 cu Nando la Mitropolie, liturghie, apoi la mitropolit. L. Catargiu și Pache de asemenea acolo, câțiva episcopi. Ora 10½ înapoi. După-amiază scris. Ploaie cu furtună.

Miercuri, 3 iunie/22 mai

Foarte cald, senin. Înainte de amiază Florescu, care vine de la Iași, piatra de temelie pentru seminar și universitate. Camera a votat adresa. Scris. Ora 5½ colonelul Rosnovanu. Cu Stöhr în grădină. Ploaie cu furtună.

Joi, 4 iunie/23 mai

Foarte umed. Ora 10½ L. Catargiu, apoi Olănescu. După-amiază Hegel, pentru bustul meu. Audiențe până la ora 5. Elis, medic al Societății de Cardiologie din Paris. Transplant. Furtună puternică, se întunecă foarte tare. Seara foarte umed.

Vineri, 5 iunie/24 mai

Senin, cald. Ora 10 primirea adresei Camerei. Colonelul Rosnovanu o citește, eu răspund. Cerc. Ora 10½ generalul Lahovary, Vernescu, discutat tarifele. După-amiază audiențe. Camera votează cu 70 de voturi contra 30 marele credit de 45.000.000 pentru încheierea fortificațiilor. Orele 6-7½ plimbare cu trăsura și la Cotroceni. Z. Bengescu este foarte bolnavă.

Sâmbătă, 6 iunie/25 mai

Rece, vânt. Înainte de amiază Florescu și Esarcu. După-amiază Theodoroff, agentul bulgar. Scris. Seara foarte rece. Morțun a interpelat în Cameră în legătură cu ce face guvernul cu Domeniile Coroanei, căci atunci când a fost în opoziție a promis că le va restrânge.

Duminică, 7 iunie/26 mai

Rece. Ora 10 călugărițele de la mănăstire, liturghie, predică. Plimbare cu trăsura. După-amiază audiențe. Scris. În grădină. Z. Bengescu s-a retras. Seara citit.

Luni, 8 iunie/27 mai

Foarte cald, complet senin. Ora 10½ L. Catargiu, este puțin îngrijorat din cauza situației, vrea să consolideze guvernul. După-amiază audiențe. Locotenentul von Hansen de la ulanii prusaci își ia rămas-bun. Orele 5-7½ inspectarea Regimentului 1 Geniu. Vântos, foarte cald. Cinat în grădină.

Marți, 9 iunie/28 mai

Enorm de cald. Ora 10½ Teodorescu, apoi Vernescu. După-amiază audiențe. Seara cinat în grădină, căldură enormă, un adevărat siroco.

Miercuri, 10 iunie/29 mai

Enorm de cald. Înainte de amiază Florescu. După-amiază scris. Vânt răcoros.

Joi, 11 iunie/21 mai

Înălțarea Domnului

Foarte cald, complet senin. Ora 10 primit adresa Senatului, Boerescu mi-o înmânează. Cerc. Ora 10½ L. Catargiu, care se simte obosit. Ora 11½ Olănescu. Ora 12 mitropolitul Moldovei. Pozat lui Hegel. Ora 3 Kogălniceanu cu delegația Partidului Național-Liberal. Comisia Partidului Național-Liberal e formată din Stătescu, Stolojan, Cornescu, Gogu Cantacuzino. Kogălniceanu îmi înmânează o adresă de mulțumire pentru cei 25.000 de franci pe care i-am dat pentru monumentul lui I. Brătianu. După aceea Kogălniceanu mai rămâne o oră la mine. Eu îi dau 4.000 de franci pentru călătoria lui la Paris. Ora 5 din nou audiențe. Seara în grădină cu Stöhr. Aer răcoros.

Vineri, 12 iunie/31 mai

Enorm de cald. Înainte de amiază generalul Lahovary, Vernescu, mitropolitul primat. După-amiază audiențe. Ora 5 inspectat Regimentul 8 Infanterie în cazarmă, enorm de cald. Ora 2 înapoi. Ora 8 o grindină îngrozitoare, ploaie cu furtună. Senatul a votat în unanimitate fortificațiile, la fel fundația mea universitară, cu mulțumiri.

Călătoria în Muscel

Sâmbătă, 1/13 iunie. București – Câmpulung

Vreme rece. Grindina a provocat multe pagube în țară. Înnorat. Ora 10½ Florescu, apoi Esarcu. Ora 1 dejunat. Ora 2 plecarea, Elisabeta, Nando, miniștrii, Olănescu, I. Isvoreanu, N. Văcărescu, Deșliu, director general la Interne, generalii Barozzi și Perticari. La gară Florescu, ceva lume. Ora 3½ în Titu. Ploaie. Întâmpinare. Vremea se înseninează. Ora 4½ Golești. Înainte de aceasta, în Leordeni, întâmpinare, prefectul de Muscel Popescu-Clujerescu. Ora 6½ sosirea în Câmpulung. Doar 6°R. Mare întâmpinare la gară. La biserică, Te Deum, apoi la hotelul cel mare (nou-construit), care a fost pregătit pentru noi. Prezentarea autorităților. La balcon, piața din fața hotelului plină cu lume, orașul frumos decorat. Ora 7½ dineu, 40 de persoane, toasturi. Seara retragere cu torțe, în grădina publică, artificii, destul de frig, vreme senină. Ovații, cuvântări, primire foarte caldă peste tot unde mergem. Ora 10 în pat.

Duminică, 2/14 iunie. Câmpulung – Rucăr

Vreme minunată, vânt rece dinspre nord. Ora 7 luat micul dejun. Ora 8 pe platoul de la Bughea, inspectat Regimentul 3 Dorobanți, locotenent-colonel Rădescu. Elisabeta vine și ea acolo. Ora 9 la biserică, liturghie. Ora 10 la lucrările din pământ etc., inspectat până la ora 11. Elisabeta le primește pe doamne. Ora 11½ plecarea la noua fabrică de hârtie a lui Iamandi. Acolo mare întâmpinare, totul decorat. Fabrică foarte frumoasă. Ora 1 la schitul Nămăești. Urcat pe jos. Biserica. Apoi *lunch*, 30 de persoane. Rămas acolo până la ora 3. Pe drumul spre Mateiaș, vedere în Valea Dâmboviței. Coborât spre Dragoslavele. Vânt rece și puternic dinspre nord. Ora 5½ sosirea în Rucăr. Întâmpinare, cuvântări. Tras la Ionescu. Horă. Promenadă prin sat. Ora 8 cinat sub un umbrar, foarte rece. Ora 10 în pat.

Luni, 3/15 iunie. Rucăr

Ora 7 dejunat. Vreme minunată, aer foarte bun. Ora 8 plecarea spre Dâmbovicioara, pe noua șosea. Ora 9½ acolo. Încălecat toți pe cai, apoi călărit pe muntele Mateiașul. Vedere minunată. Elisabeta se apropie până la Poiana, noi plecăm călare într-acolo. Peștera un sfert de oră. În grotă, înapoi, apoi mers călare prin Valea Urdei, încă trei sferturi de oră, pe noua șosea în sus. Acolo *lunch* pentru 40 de persoane. Valea Orăţii, Leuşteni etc. Vedere minunată în vale, o oră și jumătate. Acolo, la ora 3, până la graniță, 4 km. Șoseaua amplasată minunat, va fi complet gata în două luni, mai rămâne încă o bucată în Ungaria, la Bran. Plecat cu trăsura pe șoseaua spre Rucăr, serpentine strânse, vedere minunată în diferitele văi, spre pas și *Muntele lui Craiul*[153] etc. Trecut prin fața ruinelor lui Negru Vodă. Peste Dâmbovița. Ora 6 în Rucăr, călătorit foarte repede. Ora 8 cinat sub umbrar, aer minunat, răcoare. Seara foc de munte, bucium. Invitat la masă mulți țărani cu soțiile lor. Lume foarte veselă. Aș vrea ca Nando să-și construiască o cabană în Rucăr.

Marți, 4/16 iunie. Rucăr – București

Vreme minunată, cald. Ora 7½ dejunat. Promenadă în sat. Ora 9½ plecarea, însoțit de țărani călare. Ora 10 în Dragoslavele. Ora 11 în Mateiaș, praf enorm. Acolo o jumătate de oră, priveliște frumoasă. Făcut fotografii. Venit maiorul Lisandru de la Nămăești. În Nămăești, călugărițele. Ora 12½ sosirea în Câmpulung. *Lunch*, 30 de persoane. Totul organizat excelent de către Popescu și Deșliu. Ora 2½ plecarea cu trenul. La gară enorm de mulți oameni. Ora 4 în Golești. Popescu a rămas acolo. Ora 6½ sosirea în București, nu prea cald. Florescu, Vernescu, Esarcu la gară. La Cameră a fost mare scandal, bătaie etc. Ora 7½ cinat. Seara citit. +15°R, uscat.

București

Miercuri, 5/17 iunie

Nu e cald. Înainte de amiază Florescu. Camera lucrează foarte puțin. După-amiază audiențe, scris. Orele 6-7½ la Cotroceni.

Joi, 6/18 iunie

Rece. Ora 10½ Catargiu, pe care încă îl găsesc slab. Camera a început discutarea bugetului. Ora 11½ Olănescu. Ora 2 văzut pe Hegel pentru bust. Ora 5¾ plecat cu trăsura pe Bulevard, spre Moși. Înmânarea premiilor în pavilion, discurs al lui Pache, eu răspund, vorbesc despre protecția industriei. De față corpul diplomatic. Plecat curând din cauza ploii, foarte plin.

Vineri, 7/19 iunie

Înnorat. Ora 10½ generalul Lahovary, discutat despre reorganizarea infanteriei. Vernescu. După-amiază audiențe. Ora 5½ inspectarea Regimentului 5 Infanterie în curtea cazărmii, până la ora 7. La Cotroceni.

Sâmbătă, 8/20 iunie

Răcoare. Înainte de amiază Florescu, Esarcu. Ora 2 Maerker Geroth, care a venit de la Koblenz. Th. Văcărescu, căruia îi spun că nu trebuie să se mai ducă la Viena, îl las să aleagă Petersburgul. Camera votează bugetul, acum merge mai repede. Ora 6 la Cotroceni. Seara furtună puternică cu ploaie torențială, care durează o oră. Tarifele sunt discutate în comisie. Carp, Lahovary, Pache etc. sunt delegați.

Duminică, 9/21 iunie

Sfânta Treime. Rusaliile

Umed. Ora 10 la Mitropolie. Liturghie și slujbă de Rusalii până la ora 11½, enorm de plin. La mitropolit. După-amiază, între orele 2 și 5, audiențe. Orele 5-7 examen la Școala Militară. La Cotroceni.

Luni, 10/22 iunie

Sfânta Treime

Înainte de amiază Pössenbach. Nici un ministru. Camera 4 zile de vacanță. Orele 3-4½ D. Sturdza. Se teme că Nando s-a îndrăgostit de Elena Văcărescu. Ora 6 plimbare cu trăsura. Seara citit.

Marți, 11/23 iunie

Foarte cald. Nando la examen. Spus Elisabetei despre Nando și E.V. Ea recunoaște și o dorește absolut, eu energic împotrivă. Toată chestiunea

poate sfârşi tragic. Ora 10½ G. Dem Teodorescu. Ora 11½ Vernescu. Nando îmi recunoaşte dragostea lui pentru E. Văcărescu. Eu discut calm cu el, îl atenţionez în legătură cu obstacolele de netrecut. A murit Elena Romalo. După-amiază, orele 3-5, Fonton, noul ministru plenipotenţiar rus, care e foarte plăcut, vine de la Lisabona, îmi aduce fotografii de acolo. Orele 6-7½ plimbare cu trăsura, cu Nando. Seara discutat cu el până la ora 12, apoi mai departe, toată noaptea, cu Elisabeta. Foarte bulversată, deşi, din cauza dificultăţilor...[154]

Miercuri, 12/24 iunie

Foarte cald. Înainte de amiază, cu Elisabeta şi Nando, atins chestiunea delicată. Sturdza îmi scrie că situaţia e gravă. Ora 9½ Pössenbach. Ora 10½ audienţă oficială pentru noul ministru plenipotenţiar rus Fonton, el ţine o cuvântare frumoasă, eu îi răspund destul de călduros. Elisabeta îl primeşte după aceea. Ora 11 generalul Florescu. Elisabeta l-a chemat pe Catargiu, ca să vorbească despre N. şi E. Vorbit Elisabetei între patru ochi. După-amiază audienţe. Scris lui Leopold. Ora 5 la Cotroceni, ceai în grădină, invitat pe von Maerker.

Joi, 13/25 iunie

Enorm de cald. Înainte de amiază Catargiu. Îmi vorbeşte despre F. şi E.V., vede mari dificultăţi, impresie proastă. Olănescu. După-amiază scris în legătură cu Nando şi E.V. Orele 5½-7½ inspectat ambele regimente de dorobanţi de la Cotroceni, foarte bine.

Vineri, 14/26 iunie

Enorm de cald. Noapte proastă. Ziarele scriu despre legătura N. – E.V. Ora 10½ Lahovary, Elisabeta vine şi ea, el este energic împotrivă, spune că ţara nu va accepta niciodată o asemenea căsătorie. Ora 11½ Vernescu, la Cameră tarifele. Ora 12½ *lunch*, îi găsesc pe Nando şi pe E. Văcărescu în derută, ea vrea să se retragă. Comedie. După-amiază Candiano mi-a vorbit îndelung despre aceasta, îmi spune că diferiţi oameni de stat au declarat că vor deveni antidinastici. Orele 5-7 la Şcoala de Aplicaţii, examinat. Cu Nando la Cotroceni, foarte cald.

Sâmbătă, 15/27 iunie

Foarte cald. Ziarele alarmate. Ora 10½ Florescu, vorbeşte deschis despre chestiune, pe care o consideră foarte periculoasă. Ora 11½ Esarcu. Le-am spus Elisabetei şi lui Nando că obstacolele sunt de netrecut. Amândoi trişti. După-amiază Sturdza la Elisabeta, înainte de aceasta ne-a declarat mie şi lui Nando că nu ar fi imposibil, dar că ţara insistă pentru dinastia străină. Seara încă Florescu, hotărât ca Nando să călătorească în străinătate. Seara la Cotroceni, acolo Elisabeta, E. şi de asemenea Păun.

Duminică, 16/28 iunie

Ziarele au mari articole de fond, care nu sunt ostile, dar susțin dinastia străină. Ora 10 la mica mănăstire, liturghie, predică. Plimbare cu trăsura. Ora 11½ înapoi. Orele 1½-8 audiențe, enorm de cald și obositor. Manu și Carp, fiecare câte o oră și jumătate la mine, sunt foarte iritați și aproape deloc deschiși. Declară că Nando, care a pierdut din popularitate, are de ales între tron și căsătorie. Ora 8 cinat. Arătat lui Nando pericolul de a refuza. Elisabeta își iese din fire. E.V. încearcă să-și stăpânească neliniștea. Noapte proastă.

Luni, 17/29 iunie

Înnorat, foarte cald. Nu mă simt bine. Elisabeta foarte afectată. Ora 8½ discutat cu ea și cu E.V., care declară că renunță, Nando trebuie să se căsătorească curând. Ora 10½ L. Catargiu, care e deplin liniștit, discutăm deschis problema, consideră că ceilalți politicieni sunt prea agitați. Ora 11½ Isvoreanu. La *lunch*, Elisabeta revine asupra posibilității căsătoriei. Eu combat ideea. Ora 2 Florescu la mine. Consideră că Văcărescu trebuie să ajungă repede la familia ei. Pozat lui Hegel. După-amiază scris. Agitația este mare în toate cercurile, poziția partidelor este unanimă, trebuie să-i spun lui Nando. La Cameră nici o interpelare, se votează tarifele. Căldură insuportabilă. Orele 6½-7½ cu Nando la Cotroceni, pare deprimat. Seara cinat *à quatre*, discutat calm. *Românul* are un articol în care pledează pentru căsătorie, care ne irită foarte tare. Eu încerc să procedez cu atenție, din cauza Elisabetei și a lui Nando.

Marți, 18/30 iunie

Noapte foarte proastă, căldură enormă. Nando foarte deprimat. Ora 10½ Teodorescu, mai târziu Vernescu, nu e atinsă problema. După-amiază audiențe. Vorbit cu Văcărescu, pentru a-i arăta dificultățile. Ne temem și pentru Elisabeta. Scris lui Leopold, relatat despre agitația de aici. Ziarele sunt unanime, o acuză în parte și pe Elisabeta. Orele 5-6 G. Cantacuzino, care e de asemenea iritat, spune că așa o legătură nu trebuie să aibă loc niciodată etc. E înțeles cu ceilalți. Ora 6½ cu Nando la gară. La despărțire e ca și distrus. Pe străzi mulți oameni, la fel și pe peron. Florescu, Lahovary și Olănescu la gară. Toți sunt impresionați. Rămas-bun, Nando foarte tulburat. Plecarea la ora 6 și 40 de minute. Robescu și Păun îl însoțesc, Rein merge prin Arlberg. Orele 8-9½ D. Brătianu. Orele 9½-11 D. Sturdza la mine.

Sinaia

Miercuri, 1 iulie/19 iunie. București – Sinaia

Enorm de cald. Elisabeta este destul de liniștită, se duce la Z. Bengescu, care e pe moarte. Ora 10 Florescu la mine, îi spun să se liniștească. Ziarele încă agitate și afurisite. Ora 10¾ cu Elisabeta la gară. Doamnele au plecat înainte. La gară miniștrii și doar doamna Vernescu, atmosferă deprimată. Ora 11 plecarea, dejunat în vagon. Ora 2 sosirea în Sinaia. Multă lume la gară, neplăcut pentru Elisabeta, care abia poate vorbi. Batalionul 1 Vânători, maiorul Maghiar. D. Ghica etc. Plecat cu trăsura la biserică, foarte cald. Ora 2½ la castel, aici Basset, Steriadi, Stöhr. Vizitat holul, care e complet acoperit. Ora 4½ ceai. Seara pe terasă, enorm de cald.

Joi, 2 iulie/20 iunie. Sinaia, Castelul Peleș

Căldură enormă, nu mă simt prea bine. Elisabeta dureri de inimă, rămâne întreaga dimineață cu E. Văcărescu. Vizitat domeniul cu Knechtel. Ora 1 *lunch*. După-amiază generalul Racovitză, scris. Depeșă de la Maria, din Innsbruck. Ziarele cer ca E. Văcărescu să plece de la palat. Se agită pentru concediere, îngrozitor de greu pentru Elisabeta. Depeșă de la Paris, conform căreia M. Kogălniceanu ar fi murit în timpul operației. Seara mică promenadă, obosit.

Vineri, 3 iulie/21 iunie. Sinaia

Foarte cald, nori. Elisabeta suferă, dureri de inimă. Înainte de amiază cu Mack, venit de la Poieni. Basset la mine. După-amiază acasă. Blaremberg la mine. Ora 6 cu Stöhr, șantier. Seara scrisoare de la Leopold. Generalul Florescu l-a trimis pe Lahovary (tânărul) la Sigmaringen cu o scrisoare și cu lămuriri, ceea ce e regretabil, deoarece e un om indiscret. Leopold consideră și el legătura imposibilă, speră că E.V. va renunța și că eu îi voi scrie când se va petrece acest lucru. Cancelarul Caprivi este foarte îngrijorat din cauza situației. Toate ziarele cer ca E.V. să fie concediată. Este de dorit, dar ar fi o lovitură puternică pentru Elisabeta.

Sâmbătă, 4 iulie/22 iunie

Enorm de cald. Înainte de amiază cu Elisabeta. Văcărescu, care vrea să plece, eu nu o contrazic, însă ea trebuie să plece. Ziarele străine au articole fatale. Camera a votat tarifele. După-amiază scris. Scrisoare de la Leopold. Seara Theodori.

Duminică, 5 iulie/23 iunie

Foarte cald. Ora 9 pe jos la biserică, foarte plin. Înainte de amiază scris. După-amiază, orele 3-4, Esarcu. Orele 4-5 generalul Lahovary, foarte deprimat. Chestiunea încă agită spiritele. Seara mică promenadă. Cald.

Luni, 6 iulie/24 iunie

Cald, acoperit. Scris. Ora 12½ Kalinderu, bulversat din cauza E.V. După masă vorbește cu ea și îi spune să plece. Elisabeta este cu E.V. Seara promenadă cu Kalinderu, vorbit doar despre nefericita afacere.

Marți, 7 iulie/25 iunie

Cald, acoperit. Înainte de amiază îndelung cu Kalinderu. Elisabeta dorește și ea să vorbească. După *lunch* o lungă explicație cu Elisabeta, care e foarte afectată. Eu am declarat că E.V. trebuie să plece. Orele 3-4½ Vernescu. Promulgat tarifele. Elisabeta îi spune E.V. că trebuie să plece, scenă îngrozitoare. I se telegrafiază tatălui. Elisabeta îi spune lui Miclescu să-și ia concediu. Derută generală. E.V. are o influență diabolică asupra Elisabetei. Ora 7 cinat, doar puțini. E.V. în pat, pare să fie lipsită de puteri. Vorbit cu Kalinderu, care își pierde cumpătul. Niciodată nu a fost o situație mai rea.

Miercuri, 8 iulie/26 iunie

Amândoi am avut o noapte foarte proastă. E.V. pare să zacă fără cunoștință, dacă nu cumva e teatru, deoarece nu are febră. Cu Elisabeta, scris. Scrisoare de la Leopold și Nando. Copie a unei scrisori a împăratului german către Leopold, în care spune că eventuala căsătorie ar fi o nenorocire politică și familială. Depeșe din Paris spun că doamna Văcărescu ar fi precizat că se va îndeplini căsătoria fiicei sale, deoarece noi am vrea aceasta. Elisabeta nu e într-o stare prea bună. Seara vine Theodori, nu e deloc impresionat de starea E.V., care e pur psihică. Îmi spune că în București încă nu s-au liniștit.

Joi, 9 iulie/27 iunie

Aer plăcut. Elisabeta foarte afectată. Theodori crede că va trece de la sine, cu mari menajamente. Orele 10-12 generalul Florescu. Camera a votat bugetul. Îndepărtarea Elenei Văcărescu este din ce în ce mai necesară. După-amiază Theodori. E.V. este mai bine, Elisabeta mai calmă.

Vineri, 10 iulie/28 iunie

Răcoare. Înainte de amiază cu Elisabeta. Scris. Promenadă. După-amiază Elisabeta îmi spune dorința ei de a pleca în călătorie cu

Văcărescu. Eu îi declar că este absolut imposibil. Vorbit cu ea foarte serios despre situație, care e enorm de complicată. Scrisoare de la Leopold.

Sâmbătă, 11 iulie/29 iunie

Ploaie. Plimbat îndelung cu Elisabeta, discutat despre situație. Scheffer la mine, a avut o convenție cu Băleanu, care s-a întemeiat pe mai multe neînțelegeri. Eu îl atenționez în legătură cu pericolul întregii situații. Venit Theodori. După-amiază urma să sosească Văcărescu, a pierdut legătura. Elisabeta este foarte slăbită. Atmosferă apăsătoare. Seara cu Theodori.

Duminică, 12 iulie/30 iunie

Ploaie, întuneric. Elisabeta este complet deprimată, nu mănâncă, e agitată. E.V. pare să mai fie încă slăbită. O situație disperată, care o poate omorî pe Elisabeta. Despărțirea trebuie să aibă loc, este enorm de greu de realizat. Discutat situația cu Theodori. Sosit I. Văcărescu de la Córdoba. Venit Kalinderu. Situația enorm de dificilă, tatăl cere ca E.V. să plece în călătorie cu Elisabeta, totul este împotrivă. Am o lungă conversație cu Văcărescu, care e calm, trist, dar vede dificultățile, eu discut despre plecare. Întreaga zi ploaie. Tratat cu Kalinderu. Orele 3-4 Olănescu la mine. La Cameră sunt puternice nemulțumiri din cauza influenței lui Vernescu, se cere ca L. Catargiu să preia direcția. Lungă conversație cu Elisabeta despre plecare, eu consider că va fi dificil să plece cu Elena Văcărescu.

Luni, 1/13 iulie

Vreme potrivită. Amândoi abia am dormit. Înainte de amiază cu Elisabeta, Kalinderu etc. Chemat abia după-amiază pe Văcărescu. I-am spus că sunt de acord cu plecarea Elisabetei în călătorie împreună cu fiica sa, cu condiția ca mama ei să vină să o ia negreșit de la Veneția. Îl trimit pe Kalinderu la București, pentru a-i pregăti pe miniștri. Impresia în țară va fi foarte proastă. Scrisoare disperată de la soacra mea, mă imploră să nu o las pe Elisabeta să plece în călătorie, cere urmărirea în justiție a E.V. (o prostie). Seara discutat cu Elisabeta. Amândoi foarte obosiți.

Marți, 2/14 iulie

Vreme frumoasă. Elisabeta foarte suferindă. Înainte de amiază cu ea. Young aici. E.V. cade într-o totală lipsă de cunoștință, din nou o lovitură pentru Elisabeta. Ziarele din București preiau un articol din ziarele pariziene, o conversație cu doamna Văcărescu, foarte grav, chiar dacă nu tocmai adevărat. Telegrafiat lui Catargiu să vină. Orele 3-5 Goluchowsky, grav, conversație despre tratat și afacerea

căsătoriei, pe care el niciodată nu a luat-o atât de în serios. Cu Elisabeta, care e mai calmă. Mică promenadă.

Miercuri, 3/15 iulie

Mohorât. În București s-au închis Camerele. În Iași înmormântarea lui Kogălniceanu. Înainte de amiază cu Elisabeta, care e suferindă, dar altfel mai liniștită. Apăsare pe întreaga casă, toți sunt îngrijorați. Ora 11 generalul Cantilli. Ploaie. După-amiază cu Elisabeta, E.V., care leșină din nou. L. Catargiu la mine, i-am explicat situația Elisabetei, ea va fi explicată și în ziare. Mică promenadă. Seara venit Theodori, Kalinderu, spun că impresia va fi foarte proastă.

Joi, 4/16 iulie

Plecarea Elisabetei. Înainte de amiază cu Elisabeta, care e aproape paralizată. E.V. e bine. Ora 12 dejunat. Ora 12¾ plecarea, enorm de trist, apăsător pentru toți. Nimeni la gară, în afară de L. Catargiu, care merge cu noi până la Predeal. Nici acolo nu e nimeni. Rămas-bun de la Elisabeta. Theodori și fiica lui o însoțesc. Ora 3 Sinaia. Colonelul Rosnovanu la mine. Ceai. Young etc.

Vineri, 5/17 iulie

Frumos. Scrisoare de la Nando, care îmi declară că renunță definitiv la pasiunea lui. Vrea să participe la manevrele de toamnă. Ora 10 Basset. Ora 11 Kalinderu. Ora 12½ Barozzi. Steriadi. După-amiază, orele 3-5, Consiliu de Miniștri pentru modificarea guvernului, Poni etc. Miniștrii nu sunt toți de aceeași părere. Tarifele, în problema supra-taxei, împotriva căreia sunt. Kalinderu la București. Promenadă. Seara biliard.

Sâmbătă, 6/18 iulie

Frumos. Înainte de amiază promenadă cu Knechtel, apoi G. Filipescu. Ora 11½ generalul Lahovary. Ora 1 Fleva, Isvoreanu, Teodorescu la *lunch*, până la ora 3. Florescu speră că dificultățile privind guvernul se vor rezolva. Elisabeta ajunge astăzi în Veneția. Ora 5 Basset, care pleacă în concediu. Seara cu Stöhr. Scrisoare de la Leopold, care este satisfăcut că Nando a renunțat, acum trebuie să-l căsătorim. Edinburgh.

Duminică, 7/19 iulie

Mohorât. Ora 9 plecat cu trăsura la Bușteni. Ceață. Biserica. Ora 11 înapoi. Ploaie. Ora 11½ genaralul Lahovary, dat nume regimentelor de dorobanți. Nici o veste bună de la Elisabeta de la Veneția. Lascelles, Djuvara etc. la *lunch*. După-amiază scris. Mică promenadă.

Luni, 8/20 iulie

Mohorât, răcoare. Înainte de amiază scris. Elisabeta are mâinile și picioarele paralizate, inima bolnavă. Scris. La *lunch* colonelul von John din Berlin, Litnovsky, Boerescu etc. După-amiază scris. Seara promenadă. A.E. Lahovary sosit de la Sigmaringen, îmi aduce o scrisoare de la Leopold. Nando i-a scris Elisabetei.

Marți, 9/21 iulie

Mohorât. Înainte de amiază scris Elisabetei. Și astăzi vești triste, dezolant. La *lunch* D. Ghica, Filipescu, colonelul John etc. Orele 4½-7 promenadă cu John, pe care îl opresc la masă.

Miercuri, 10/22 iulie

Vremea potrivită. Orele 10-11½ inspecția Batalionului 1 Vânători. Ora 12 Esarcu, Manu. Dificultăți cu Austria. D. Sturdza la masă, rămâne la mine până la ora 4. Vești foarte proaste de la Elisabeta. Orele 4-7½ cu colonelul John la Stâna, rămâne la masă.

Joi, 11/23 iulie

+7°R. Frumos, cald. Înainte de amiază scris scrisori. John la *lunch*. Orele 3-7 cu el la Bușteni, trecut prin Azuga, vizitat toate stabilimentele, ceva ploaie. Seara îl am pe el la masă. Păun a sosit de la Sigmaringen, îmi aduce scrisori. Nici o veste de la Elisabeta. Wilhelm îmi telegrafiază că trebuie să vină neapărat, este foarte îngrijorat.

Vineri, 12/24 iulie

Frumos. Depeșă de la Elisabeta, starea e aceeași, foarte îngrijorată. Înainte de amiază scris. Diferite persoane la *lunch*, Coutouly etc. Orele 5-7½ promenadă cu John, care rămâne la masă. Venit Păun de la Sigmaringen, Nando e bine. Întreaga istorie este îngrozitor de tristă, din cauza Elisabetei.

Sâmbătă, 13/25 iulie

Frumos. Înainte de amiază scris scrisori. Depeșă de la Elisabeta, din nou cu știri rele, este înnebunită din cauza renunțării lui Nando. *Le pays se soulèvera contre nous* etc., stare sufletească deplorabilă, mare încercare pentru mine. Schina, Stătescu, Bellu, John la *lunch*. Orele 5-7½ cu colonelul John la cariera de piatră. Seara împreună.

Duminică, 14/26 iulie

Mohorât. Ora 9 la biserică. Trist. Discutat cu Lecomte holul. Scris. La *lunch* 12 persoane. După-amiază furtună. Orele 4½-7 cu colonelul John la Piscul Câinelui. Seara biliard.

Luni, 15/27 iulie

Răcoare, mohorât. Scris Elisabetei. Știrile de la ea sunt încă puțin satisfăcătoare. Wilhelm îmi telegrafiază din nou, nu mai vine. Vernescu la mine, dezacorduri în guvern. După-amiază la ora 4½ cu John la Poiana Țapului, cascada. Seara foarte rece. Biliard *à quatre*.

Marți, 16/28 iulie

Rece. Înainte de amiază cu Lecomte. Audiențe. Teodorescu. Lascelles, despărțire, el pleacă la Teheran, invitat la *lunch*. Generalul Florescu, A. Lahovary, A. Catargi, 14 persoane. Orele 3-4 tratat cu Florescu în problema guvernului. Poni trebuie să intre. Ora 5 promenadă cu John, Sf. Ana, drum nou. Seara biliard *à quatre*. Nici o veste de la Elisabeta, care este în continuare foarte suferindă.

Miercuri, 17/29 iulie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază scris. Lume la *lunch*. După-amiază promenadă cu John. Veștile de la Elisabeta foarte rele.

Joi, 18/30 iulie

Cald. Înainte de amiază, orele 10½-12, I. Văcărescu, i-am spus că Nando este complet resemnat. Dificil ca fiica lui să mai rămână, el își dă seama etc. El va pleca la Veneția. Ora 12 Kalinderu. După-amiază promenadă. La *lunch* Fonton etc. Seara biliard *à quatre*, cu John, Lecomte.

Vineri, 19/31 iulie

Veștile de la Elisabeta foarte nefavorabile. Scrisoare de la Fritz. Orele 10½-12½ Kalinderu, care trebuie să vorbească și el cu Văcărescu. Lume la *lunch*. Teodorescu, care iese din guvern. Ploaie. Seara promenadă cu John. Biliard. Văcărescu pleacă la Veneția.

Sâmbătă, 1 august/20 iulie

Sf. Ilie

Frumos, cald. Înainte de amiază scris Elisabetei, spus că trebuie să se despartă cât mai curând de E.V., ceea ce e grav pentru ea. 10 persoane la *lunch*. După-amiază plecat cu trăsura la Bușteni, cu John, aer bun. Seara biliard *à quatre*. John locuiește în castel.

Duminică, 2 august/21 iulie

Cald. Ora 9 la biserică. Înainte de amiază ministrul de Război, apoi generalul Florescu, vine cu Poni, care depune jurământul ca ministru al Cultelor. *Lunch*. După-amiază plecat cu John la Horeți. Seara scrisoare de la Neuwied, cu vești îngrijorătoare despre Elisabeta. E.V. a absorbit-o complet, zi și noapte. Vreau să plec. Noapte proastă.

Luni, 3 august/22 iulie

Întunecat, umed. Scris lui Theodori și Elisabetei, foarte îngrijorat. Ora 1 *lunch*. După-amiază plimbare cu trăsura. Seara scrisori, care mă zguduie.

Marți, 4 august/23 iulie

Ieri grindină îngrozitoare. Astăzi umed. Înainte de amiază scris lui Theodori și Elisabetei, despre separare și farmece. Ora 12 Kalinderu. I. Văcărescu a plecat la Veneția. După-amiază promenadă, cald.

Miercuri, 5 august/24 iulie

Umed. Înainte de amiază promenadă cu Kalinderu, vorbit despre situația deplorabilă. Ora 12 von Bülow, discutat situația și despre afacerea nefericită. *Lunch*. După-amiază promenadă cu colonelul von John până la a treia cascadă. Seara la ora 10 Young, care a venit de la Veneția, consideră că starea Elisabetei e foarte gravă. Ora 11 depeșă de la ea, starea i s-a înrăutățit și mai mult, din cauza sosirii lui I. Văcărescu. Enorm de îngrijorat și neliniștit.

Joi, 6 august/25 iulie

Noapte foarte rea, cald. Ora 9½ Young, care se întoarce la Veneția, a fost și la Sigmaringen. Kalinderu la mine. Nimeni la *lunch*. După-amiază Poni, nu-mi arde de lucru. Orele 5-7½ Bușteni, fabrica de hârtie, acolo Seppi, foarte cald.

Vineri, 7 august/26 iulie

Foarte neliniștit, enorm de cald, scris Elisabetei. Ora 1 *lunch*, 10 persoane. După-amiază promenadă cu colonelul von John. Seara biliard.

Târgu-Ocna, Slănic

Sâmbătă, 8 august/27 iulie. Sinaia – Târgu-Ocna

Vești foarte rele de la Elisabeta. Theodori îmi scrie că vede un pericol vital în separarea de E.V. Ora 9½ Florescu. Procesele Trișcu sunt trimise la Curtea de Conturi. Ora 10 plecarea, foarte multă lume la gară, toți sunt îngrijorați față de mine, din cauza veștilor rele de la Veneția. Ora 11 Ploiești, întâmpinare. Ora 1½ Buzău, ora 2½ Râmnicu-Sărat, ora 4 Focșani, enorm de cald. Întâmpinare, apoi L. Catargiu, Florescu și colonelul John rămân în urmă. De la Adjud la Ocna ploaie torențială. Ora 6 Ocna, mai senin, rece. Mare întâmpinare, doamne etc. Țărani însoțesc trăsura. La biserică, Te Deum. La casa Sturdza. Ora 7½ cina. Seara focuri de artificii.

Duminică, 9 august/28 iulie. Ocna – Slănic

Vreme frumoasă. Ora 8½ la biserică, liturghie, foarte cald. Ora 9¼ inspectat Regimentul 4 Infanterie, apoi la închisoarea mare, grațiat mulți. Mers la salină, coborât 80 m într-un coș, foarte rece, +9°R. Toate galeriile iluminate. Slujbă religioasă pentru începerea tunelului, pus o placă comemorativă. O oră în salină, apoi sus cu coșul. La spital. Ora 1 *lunch*, 30 de persoane. Ora 3 plecat din Târgu-Ocna, cu L. Catargiu, pe frumoasa Vale a Slănicului. Drumul foarte bun. Rece. Ora 5 sosirea în Băile Slănic, mare întâmpinare din partea societății de la băi, Neniu și Disescu, Masik, eforii Holban, C. Ghica-Budești, Ghica-Deleni. Vila Russo pregătită pentru mine. Orele 5½-7 promenadă pe la băi, izvoare etc. Ora 7½ dineu, 50 de persoane sub un umbrar, foarte drăguț. Totul iluminat. Apoi promenadă până la ora 9½. Scrisoare de la Wilhelm, depeșă de la Elisabeta, cu știri încă rele.

Luni, 10 august/29 iulie. Slănic

Vreme minunată. Orele 9-10½ vizitat clădirile noi. Scris. Ora 1 *lunch*, 40 de persoane. O scrisoare îngrozitoare de la scumpa mea Elisabeta, de necrezut. Ora 5 promenadă în ambele văi. Ora 7½ dineu, 50 de persoane, 30 de doamne. Iluminație. Dispoziție foarte tristă. Ora 10 în pat.

Marți, 11 august/30 iulie. Slănic – Sinaia

Ora 7 sculat. Ora 8½ plecarea, toate doamnele cu buchete, muzică etc. Ora 10½ în Ocna, călătorie plăcută cu Catargiu, vizitat un mic șantier. Ora 11 la gară. Plecarea, epitropii și multă lume la gară. Ora 12½ în Adjud. Dejunat în vagon. Ora 2 în Focșani, mare întâmpinare, de asemenea în Râmnic. Buzău, Ploiești, unde Catargiu mă părăsește. Foarte cald. Ora 7 Sinaia, în castel e foarte rece, trist. Cinat. Seara depeșă de la Elisabeta.

Miercuri, 12 august/31 iulie

Frumos. Înainte de amiază cu Stöhr și Lecomte la șantierul holului. Scris. După-amiază Lahovary și Cesianu. Scris până la ora 7.

Joi, 1/13 august

Frumos. Scris întreaga dimineață soacrei mele. Vești mai bune de la Elisabeta. Generalul Manu etc. la *lunch*. Rupere de nori. Ora 6½ promenadă cu Knechtel. De la ora 8 iluminat în castel. Seara Kalinderu. Scrisoare de la Elisabeta, mai liniștită, dar sfâșietoare, eu îi scriu o scrisoare foarte caldă, cred însă că situația e pierdută, de neconsolat. Ea a îndepărtat-o pe A. Burin.

Vineri, 2/14 august

Frumos. Întreaga dimineață cu Kalinderu, conversație tristă, presimțiri sumbre. Situația este deznădăjduită. Ora 1 D. Sturdza la *lunch*, rămâne la mine până la ora 5, mă face atent asupra costurilor situației, eu asupra pericolului pentru Elisabeta al unei despărțiri prea rapide. Orele 6-7 promenadă cu Kalinderu.

Sâmbătă, 3/15 august

Cald. Înainte de amiază scris. Kalinderu. Scrisoare de la Elisabeta, care e calmă și afectuoasă. După-amiază discutat din nou cu Kalinderu despre dificultățile enorme. În țară se cere despărțirea, nu se știe ce să se facă. Peste tot neliniște, iar eu sunt considerat slab. Seara biliard.

Duminică, 4/16 august

Vreme minunată. Ora 9 cu Kalinderu, Lecomte, Perticari la Bușteni, la biserică. Ora 11½ înapoi. La regina Natalia a Serbiei, vizită de trei sferturi de oră, ea rămâne aici. După-amiază scris. Cu Kalinderu până seara târziu.

Luni, 5/17 august

Scris Elisabetei toată ziua, i-am explicat situația gravă în cazul în care nu o părăsește pe E.V., că eu nu pot pleca în călătorie etc. Scris de asemenea lui Theodori. Depeșă de la Elisabeta, se simte mult mai bine, îi este dor de mine. Seara, orele 6-7, promenadă cu Knechtel, foarte obosit, dar bucuros de veștile mai bune.

Marți, 6/18 august

Frumos. Terminat și trimis scrisoarea către Elisabeta. Ora 9½ Stöhr, care pleacă astăzi. Scris. Telegrafiat Elisabetei că nu pot veni pentru moment, situația e prea gravă. Prefectul poliției. Orele 3-5 Bülow. Seara singur. Mică promenadă. Depeșă împăratului Franz Josef. Biliard.

Miercuri, 7/19 august

Întreaga dimineață acasă. Depeșă de la Elisabeta, ar fi trebuit să demit guvernul și să vin. Eu îi atrag atenția, telegrafic, asupra situației grave. Florescu două ore la mine, este împotriva călătoriei mele la Veneția și pentru îndepărtarea Elenei Văcărescu. Situație foarte urâtă, deoarece Elisabeta nu va ceda. Ploaie, întunecat. Mică promenadă.

Joi, 8/20 august

Trist. Veștile de la Elisabeta mai puțin bune. Situația foarte urâtă, i-am scris. Venit Robescu de la Sigmaringen, îmi aduce scrisori. Nando pleacă în Olanda. Ora 1 Kalinderu. După-amiază audiențe, scris. Mai târziu promenadă cu Kalinderu. Noaptea furtună.

Vineri, 9/21 august

Întunecat. Scris întreaga dimineață. Kalinderu la mine. Ora 3 ministrul de Război Lahovary. Depeșă de la Elisabeta, care e suferindă și stă în pat. Îmi răspunde la scrisoarea mea, prin care o implor să o concedieze pe E.V.: „J'ai obéi 22 ans sans murmur, je cesse à me soumettre à celui qui se méfie de moi" etc. Complet frântă de durere. Promenadă cu Kalinderu, discutat despre o eventuală soluție.

Sâmbătă, 10/22 august

Cald. Scris întreaga dimineață soacrei mele despre situație. Prima depeșă de la Elisabeta: „Merci longue lettre, j'attends plus impatiemment encore nouvelle. La maladie H. Vacaresco devenant très grave, j'ai envoyé docteur" etc. A doua depeșă: „Si docteur apporte meilleur nouvelle, garde Hélène, puisque moi très malegrande faileur épuisé, ne pensé pas pauvre Vacaresco dans sa mauvaise position, rentre pays, si fille mieuré reflechir lettre, compte moi". Profesorul Freytag[155] de la Halle la mine. După-amiază promenadă cu Kalinderu, îngrijorat enorm din cauza Elisabetei, situația gravă mai degrabă pentru mine. Seara lungă scrisoare de la soacra mea, care e complet deprimată. A. Burin este la Neuwied. Elisabeta pare să fi făcut un testament în favoarea Elenei Văcărescu.

Duminică, 11/23 august

Ora 9 Bușteni, la biserică. Vreme minunată. Depeșă de la Elisabeta, despre cum l-a chemat pe Văcărescu de la Milano ca să o ia pe fiica lui când eu voi pleca în călătorie la Veneția, apoi mama sa va veni să o ia, iar ea îi va da un concediu. Mai târziu încă o depeșă. După-amiază A. Lahovary, două ore la mine, discutat despre situația tristă. Orele 6-7½ promenadă cu Kalinderu.

Luni, 12/24 august

Cald, vânt. După-amiază scris Elisabetei și soacrei mele. Kalinderu. Ora 1 Sturdza la *lunch*, rămas la mine până la ora 4, foarte montat, apoi mai moale, plânge. Depeșă de la Elisabeta: „Suis encore alitée, soins devoués, harmai, bouté m'entourent seul toi crois à la verité maladie, amène puis les souffrances, qu'ils font à moi, malgré Vous persecuteurs doivent seuls s'attribuer cause maladie suis malheureuse ne pouvoir être près toi au moment perturbation politique que j'ai

prevu à lui veut à l'intervenent Emp. G.". Promenadă cu Kalinderu. Seara depeșă de la Elisabeta, care dorește să plece la Neapole, eu o refuz. Kalinderu la București. Acoperit.

Marți, 13/25 august

Vreme minunată. Înainte de amiază promenadă cu Lecomte, vizitat lucrările de la mănăstire. Ora 1 *lunch*, D. Știrbey. Scris. Promenadă. Knechtel. Fără vești.

Miercuri, 14/26 august

Rece. Înainte de amiază întâlnit pe Carp, plimbat cu el o oră și jumătate. Orele 11-12½ Florescu la mine. Nici o veste de la Elisabeta. La *lunch* Plagino, generalul Fălcoianu. După-amiază depeșă de la Elisabeta, cu vești foarte rele despre scumpa ei sănătate. Seara mică promenadă.

Joi, 15/27 august

Sf. Maria, hramul mănăstirii. Ora 9½ la biserică, enorm de plin. Cor o oră, cald. Apoi în mănăstirea nou-restaurată. Șampanie, Slătineanu citește un toast în cuvinte calde pentru Elisabeta, eu enorm de trist, gândit încontinuu la Elisabeta. Ora 11½ înapoi. Orele 3-5 I. Văcărescu la mine, vine de la Veneția, descrie starea deplorabilă a Elisabetei. Fiica lui va pleca, însă din păcate este prea târziu, pot fi doar urmări grave. Scris Elisabetei. Mică promenadă. Seara scrisoare de la Elisabeta, în care își ia rămas-bun de la mine, speră că o voi urma curând.

Vineri, 16/28 august

Foarte rece, frumos. Trist. Înainte de amiază Esarcu și Florescu, discutat despre plecarea mea, trebuie să mă hotărăsc, deoarece E.V. trebuie să plece. Tocmai acest lucru, însă, reprezintă un pericol. Depeșă de la Elisabeta: „Mes affectueux télégrammes douleurs continuent insupportables. Cœur plus agité aujourd'hui, nuit plutôt calme. Dieu même doit trouver qu'il y a limite force à vie de sacrifieces et de peines. J'embrasse". După-amiază scris lui Theodori. Seara promenadă cu Knechtel spre Sf. Ana.

Sâmbătă, 17/29 august

Cald. Promenadă. Scris. Ora 1 Kalinderu de la București. Orele 3-5½ Bülow, care îmi aduce o invitație oficială de la kaiserul Wilhelm la manevre. Scrisoare de la kaiser, foarte cordială. Eu refuz invitația, din cauza stării grave a Elisabetei. Îi telegrafiez kaiserului în acest sens. Promenadă cu Kalinderu. Depeșă de la Elisabeta: „Recrudescence douleurs me tiennent immobile. Nuit assez mauvaise, surchois tellement

prise que parler même difficile. Voudrais ècrire, mais mouvement bras amène paroxysme. Mis calme et patiente”. Prea dureros.

Duminică, 18/30 august

Frumos. Înainte de amiază scris împăratului german. Kalinderu. Nimeni la *lunch*. După-amiază scris. Promenadă. Depeșă de la Elisabeta: „J’ai beaucoup souffert aujourd’hui, voudrais bien quitter Venise, clouée au lit, je dois supporter bruit sous fenêtre et moustiques, plus de gondole, ni brise de mer, ni promenades silencieuses. Embrasse”. Seara biliard. Toți sunt foarte agitați, deoarece nu există soluție.

Luni, 19/31 august

Foarte umed. Promenadă cu Kalinderu. Scris. Ghica la *lunch*, discutat îndelung cu el. Ora 5 cu Lecomte și Galleron la mănăstire, inspectat șantierul. Promenadă cu Kalinderu. Depeșă de la Elisabeta, suferă foarte mult, vrea cu tot dinadinsul să plece la Neapole. Mama îmi telegrafiază că Elisabeta i-a trimis vești mai bune. Telegrafiat lui Theodori pentru a-i cere vești și pentru a întreba dacă Văcărescu pleacă. Seara scrisoare de la Theodori, care e îngrijorat, deoarece Elisabeta e foarte slăbită, zace încă în pat și mănâncă rar, însă el consideră că situația nu este prea gravă. Despre Văcărescu nu spune nimic. Nici o depeșă ca răspuns la scrisoarea mea.

Marți, 1 septembrie/20 august

Depeșă de la Leopold, Mädi a născut doi băieți. Încă nici o depeșă. Promenadă cu Kalinderu, enorm de umed. Ora 10½ generalul Lahovary, apoi Florescu, nu mă pot hotărî, deoarece nu am vești din Veneția. Furtună, enorm de umed. Orele 5½-7 promenadă cu Kalinderu, încă nu am vești. Seara biliard. Ora 10 depeșe din Veneția. Elisabeta și Theodori telegrafiază că E.V. pleacă mâine la Milano: „H. va demain à Milan”. Scrisoare de la soacra mea, în legătură cu casa Finkelberg și Forel, i-am telegrafiat îndată să vină la Veneția, unde voi pleca și eu. Wilhelm și Maria sunt de asemenea pregătiți. Ora 12 în pat.

Miercuri, 2 septembrie/21 august

Foarte umed. Depeșă de la Elisabeta, cu un cifru, cum că ar fi împotriva lui A.L., din nou o sugestie din partea E.V. Cu Kalinderu. Înainte de amiază scris. Florescu la mine, pentru plecare. Așteptăm răspunsul, dacă E.V. a plecat. După-amiază scris. Orele 6-7 Bülow, i-am dat scrisoarea pentru kaiser, în care îi scriu că nu pot veni la manevre, poate doar la Berlin. Seara nici o depeșă că E.V. a plecat. Elisabeta mi-a telegrafiat de patru ori.

Călătoria la Veneția

Joi, 3 septembrie/22 august. Plecarea din Sinaia

Depeșă de la Theodori că E.V. a plecat la Milano. Depeșă de la soacra mea, că Finkelberg e bolnav, e greu de crezut. Ora 10½ L. Catargiu și Florescu, apoi Curtopassi, pentru călătorie. Ora 3 venit toți miniștrii. Ora 4 la gară. Diplomați, D. Ghica, multă lume, toți triști, ca și mine. Ora 4½ plecarea, toți miniștrii merg cu mine până la Chitila. Ora 7 acolo. Rămas-bun. Generalul Florescu, Kalinderu, Candiano și Robescu mă însoțesc. Cinat în vagon. Foarte cald. Ora 9 Pitești, ora 11 Slatina. Încă o depeșă de la Elisabeta, inima îi este încă agitată, s-a oprit de două ori. Enorm de îngrijorat. Noaptea nu pot să dorm deloc, vagonul e smucit îngrozitor.

Vineri, 4 septembrie/23 august. Vârciorova – Pesta

Călătorit toată noaptea. Ora 2 Vârciorova. Ora 9 Timișoara, enorm de cald și praf. Abia la ora 2 în Budapesta. Dejunat în gară, apoi mers la Buda, prin tot orașul, strada Andrássy, parcul orășenesc. Ora 7 supat în gara Pesta. Ora 8 plecarea. În vagon 25°R.

Sâmbătă, 5 septembrie/24 august. Laibach – Veneția

Călătorit toată noaptea. Ora 7 în Laibach. Ora 9 în St. Peter, dejunat. Abia la ora 10½ în Nabrasia, întârziere. Călătorit pe lângă Marea Adriatică. Ora 11½ în Udine, soare arzător, praf. *Lunch*. Sosit abia la ora 3 în Veneția. Ducele de Genova la gară. Theodori, multă lume. Cu o gondolă regală, cu ducele de Genova, la Hotelul Danieli. Direct la Elisabeta, care e în pat, tristă, enorm de slăbită, se bucură că mă vede. Două ore la ea, discutat despre situație, că nu o mai poate vedea pe E.V., ea ar vrea să o aibă din nou după plecarea mea. Bătăi de inimă. Ora 7 cinat. Seara din nou la Elisabeta, care e enorm de slăbită. Discutat cu Theodori până la ora 11. Michel Grier aici. Căldură enormă.

Duminică, 6 septembrie/25 august. Veneția

Noapte proastă, enorm de cald. Înainte de amiază la Elisabeta, care nu a avut o noapte bună. Ora 12 ducele de Genova făcut o vizită. Ora 1 *lunch*. După-amiază ducele de Genova îndelung la mine. Ora 5 mers cu trăsura la mănăstirea armeană, vizitat totul, apoi la Lido, acolo plictisitor. Seara încă la Elisabeta, care e slăbită.

Luni, 7 septembrie/26 august

Enorm de cald. Înainte de amiază cu Kalinderu la Guggenheim, Moise Rietti, biserică. Ora 1 *lunch*. După-amiază Don Carlos la mine.

Orele 4-6½ doctorii Finkelberg și Forel din Zürich, câte descoperiri au făcut. A.B. aici. Cu medicii la Elisabeta, pe care o găsesc foarte bine. Ora 7½ cinat. Seara promenadă în piața San Marco. Enorm de cald toată noaptea. Abia am putut dormi.

Marți, 8 septembrie/27 august

Căldură enormă. Înainte de amiază, orele 9½-11½, Finkelberg și Forel la mine, consultație cu Theodori. Consideră că starea Elisabetei nu e atât de rea din punct de vedere fizic. Optimiști. Ora 11½ la Hotel Bauer, pentru a vorbi cu A.B., care este acolo cu Uslar. Sosit Wilhelm și Maria, i-am întâlnit la hotel. Dungern. Acolo până la ora 1. După-amiază ducele de Genova la mine. Ora 4½ la Wilhelm și Maria, plimbat cu el cu gondola, apoi până la ora 7 la Hotel d'Europe, unde au fost și Dungern, Kalinderu. Discutat multe. Wilhelm mă însoțește la hotel. Ora 7½ cinat. Seara cu Elisabeta.

Miercuri, 9 septembrie/28 august

Cald, vânt. Înainte de amiază două ore cu medicii. Decid ca Elisabeta să plece la Lago Maggiore, ceea ce ea acceptă. Urmează să vin și eu acolo după o perioadă. Ora 11 ieșit la plimbare cu gondola. Beranel și Richetti. Ora 1 *lunch*. La Elisabeta. După-amiază la Wilhelm și Maria, acolo A. Bunsen și Dungern. Seara încă la Elisabeta. Ora 7½ dineu la ducele de Genova. Fanfara cântă imnul național în piața San Marco. Acolo până la ora 10. Invitat autoritățile.

Joi, 10 septembrie/29 august

Foarte cald. Orele 8½-10 conversație energică cu Elisabeta, i-am spus că trebuie să mi se supună în toate, de asemenea să accepte persoanele stabilite pentru suită. I-am spus că Wilhelm și Maria sunt aici. Ea a ascultat liniștită totul. Discutat cu medicii, sunt foarte bucuros pentru aceasta. La Wilhelm și Maria, ea pleacă la Elisabeta, se bucură. Rămas cu el la *lunch*. După-amiază cu Marie și A.B., Wilhelm rămâne la Elisabeta. Seara încă o plimbare cu gondola.

Vineri, 11 septembrie/30 august

Înainte de amiază medicii, care din păcate pleacă. Venit Wilhelm și Maria. Ora 1 *lunch* la Don Carlos, stat două ore. Ora 3½ la Wilhelm și Maria, unde sunt și domnișoara von Bülow și Finkelberg, conversat până la ora 6. Seara cu Elisabeta.

Sâmbătă, 12 septembrie/31 august

Cald. Ora 8½ la Elisabeta, care îmi spune că nu se mai întoarce în România dacă nu poate să plece la Neapole și dacă Văcărescu va fi alungată. Eu i-am explicat din nou foarte clar că aștept ca toate

indicațiile mele să fie duse la îndeplinire. La Cerdini cu Kalinderu. Venit Wilhelm și Maria. *Lunch*. După-amiază vizitat Arsenalul. Călătorie cu trăsura la Murano și în jurul Veneției până la ora 7. Întrerupt toate legăturile cu Văcărescu. Seara la Wilhelm și Maria. În piața San Marco.

Duminică, 1/13 septembrie

Cald. Înainte de amiază la St. Giorgio Maggiore. Campanila. Biserica grecească și San Marco. Liturghie. Generalul Florescu a văzut-o pe Elisabeta. După-amiază la Wilhelm și Maria. Plimbare cu gondola în jurul Giudecca. Vorbit cu domnișoara von Bülow la Maria. Seara umed.

Luni, 2/14 septembrie

Cald. Înainte de amiază cu Kalinderu la Salvisti, Michieli (bronzuri). Elisabeta destul de slăbită. După-amiază vizită la Louise de Prusia. La Wilhelm și Maria, cu ei la St. Rocco, biserică minunată. Seara Scheffer, discutat serios o oră.

Marți, 3/15 septembrie

Elisabeta așa și-așa. Înainte de amiază la Guggenheim, mari cumpărături. Biserica St. Giovanni e Paoli și vizită la Don Carlos. Venit Wilhelm și Maria. Dungern a plecat înainte, cu doamnele, la Pallanza. După-amiază, orele 3½-5, vizitat Palatul Dogilor, Barozzi ne conduce, văzut toate sălile. Vizitat Biblioteca, Breviaro Grimani. Orele 5½-7 plimbare cu Wilhelm pe Canal Grande. Enorm de umed. Seara Vall Mond. Iluminat minunat. Maria de Flandra a vrut să vină, însă i-am telegrafiat că Elisabeta este destul de resemnată, va pleca din Veneția împreună cu mine la Badana. A plecat Scheffer.

Lago Maggiore. Pallanza

Miercuri, 4/16 septembrie. Veneția – Pallanza

Cald. Noaptea furtună. Ora 8½ cu Kalinderu prin prăvălii. Ora 9½ plecarea. Elisabeta este purtată până la gondolă. Ora 10 la gară, multă lume, autorități. Plecarea cu trenul special. Ora 12½ Verona. Prefectul acolo, *lunch*. Elisabeta foarte obosită. Ora 3 Milano. Prefectul. Văcăreștii sunt la Roma. Ora 4½ Novara. Ora 5½ în Arona, Lago Maggiore. Elisabeta e transportată cu un hamac la vapor. O oră până la Pallanza, călătorie frumoasă, rece. Este iarăși purtată de la vapor până la hotel, noi toți o însoțim pe jos. Ora 7½ la hotel. Elisabeta spune că îi este dor de Veneția, merge la culcare. Cină. Seara furtună puternică și lumina lunii.

Joi, 5/17 septembrie

Noaptea ploaie torențială, ceață, rece. Elisabeta nefericită. Înainte de amiază scris. Cunoscut pe doctorul Scharnenbroich, discutat cu el despre starea Elisabetei. Ora 1 *lunch*. După-amiază medicul cântă la orgă și vocal, Elisabeta este încântată, stă pe terasă și îi place șederea aici, deși la început a fost împotrivă. Este liniștită. Ora 5 plecat cu Wilhelm și Maria, cu trăsura, la Intra și la Villa Franzosini, grădină minunată. Ora 7 cinat. Seara pe balcon, la lumina lunii.

Vineri, 6/18 septembrie

Vreme minunată, vânt. Înainte de amiază la Elisabeta, care e sculată și se simte mai bine, e mai liniștită. Vedere minunată spre lac. Înainte de amiază la Intra. Venit doctorul Finkler din Bonn. După-amiază, ora 2½, plecat cu o ambarcațiune cu motor, cu domnii mei, la Stresa, lacul destul de agitat, 40 de minute. Vizită la regina Italiei și la ducesa-mamă de Genova, o oră acolo, conversație animată, regina șarmantă. Ora 5¼ înapoi. Promenadă cu Wilhelm și Maria. Elisabeta obosită.

Sâmbătă, 7/19 septembrie

Frumos, cald. Înainte de amiază în grădină cu Wilhelm și Scharnenbroich. După-amiază îi este prezentată Elisabetei domnișoara von Bülow, îi displace absolut, așadar nu va funcționa. Plimbat pe lac împreună cu Wilhelm și Maria. Seara conferință cu doctorii Sch. și Finkler din Bonn. Dungern la surori, din cauza domnișoarei von Bülow etc. Până la ora 11½.

Duminică, 8/20 septembrie

Cald. Ora 9 cu Candiano la liturghie, promenadă. La Elisabeta cu Wilhelm și Maria. După-amiază mers cu barca la Isola Bella, vizitat castelul și parcul, până la ora 7.

Luni, 9/21 septembrie

Ploaie. Înainte de amiază cu Elisabeta. Kalinderu la mine. A. Bunsen a plecat. După-amiază trebuia să vină regina M., a contramandat însă din cauza vremii rele. Sosit generalul Vlădescu, rămâne la Elisabeta. Seara cu surorile și cu dr. Scharnenbroich.

Marți, 10/22 septembrie

Rece. Zăpadă pe Simplon. Înainte de amiază lungă conversație cu Elisabeta despre situație etc., ea trebuie să se împace cu Nando etc. Promenadă. Călătorie pe lac până la Baveno. După-amiază la ora 5 venit regina M. și ducesa de Genova la Elisabeta, o oră aici. Au fost cordiale. Seara promenadă.

Miercuri, 11/23 septembrie

Vreme minunată, vânt. Înainte de amiază cu dr. Scharnenbroich, care e foarte apropiat de Elisabeta, are o impresie bună. După-amiază promenadă. Ora 7 la cină la Stresa. Lacul agitat. Acolo până la ora 9½. Vorbit cu regina M. și cu ducesa de Genova despre Elisabeta. Foarte rece la traversare.

Joi, 12/24 septembrie

Rece. Discutat cu Elisabeta problema însoțitoarei, a fost ostilă și tristă. Promenadă. După-amiază Elisabeta a fost deprimată. Am văzut-o pe domnișoara von Bülow, care pleacă iarăși, deoarece Elisabeta nu o place. Promenadă, seara cu doctorul Scharnenbroich.

Vineri, 13/25 septembrie

Vreme minunată, rece. La Elisabeta, care e puțin tristă. Kükert vine ca însoțitoare, o va bucura. Promenadă cu Kalinderu. După-amiază la Baveno, urcat pe munte, vedere minunată spre lac. Seara încă la Elisabeta.

Sâmbătă, 14/26 septembrie

Înainte de amiază la Elisabeta, care se simte foarte bine. Telegrafiat reginei Italiei că voi sosi la Monza. După-amiază promenadă cu Wilhelm. Seara încă la Elisabeta.

Duminică, 15/27 septembrie

Rece. La liturghie, promenadă. Vizitat Villa Branca. După-amiază pe Isola Bella. Familia Boromeo acolo, oameni șarmanți. Ceai. Vizitat întregul palat și parcul. Abia la ora 7 seara înapoi. Seara doamna Sturdza, care a sosit, vorbit îndelung cu ea, Wilhelm și Maria. Elisabeta destul de bine.

Luni, 16/28 septembrie

Dimineața la ora 9 a sosit deja regina Margherita. O oră la Elisabeta. Înainte de amiază Basset, care a sosit de la Neuenbürg. După-amiază vorbit cu Elisabeta despre însoțitoarea Kükert și că Johanna trebuie să plece. De asemenea, despre cartea lui Scheffer, pe care ea o traduce. Plimbare cu trăsura. Seara sosit Kükert cu Wilhelm și Maria.

Marți, 17/29 septembrie

Vreme minunată. Dimineața la Elisabeta, Kükert la ea. Cu Wilhelm și Maria. După-amiază promenadă cu Wilhelm. Plecat Basset, de asemenea Marcus. Seara discutat cu Wilhelm și Maria despre Theodori etc.

Miercuri, 18/30 septembrie. Pallanza – Monza

Înainte de amiază la Elisabeta, cu Theodori, discutat în legătură cu fiica lui. Wilhelm și Maria, care pleacă la ora 2. Rămas-bun, Elisabeta gravă. Ora 3 plec cu vaporul la Baveno, 20 de minute. De acolo, cu trenul special regal spre Monza, prin Milano. Ora 6 sosirea. Regele Umberto cu nepoții săi la gară. Marchizul Rudini. Prin oraș spre castel, unde regina mă întâmpină cordial. Prezentări. Ora 8 dineu, 30 de persoane, muzică, până la ora 10½.

Joi, 1 octombrie/19 septembrie. Monza

Ora 8 dejunat. Ora 9½ venit la mine regele Umberto împreună cu nepoții săi, tânărul duce de Aosta și Victor. Plecat toți împreună la Dom, acolo vizitat tezaurul, coroana de oțel. Ora 11 înapoi. Multă lume la biserică. Ora 11½ *lunch*, 30 de persoane. Discutat mult cu regina. Promenadă în grădină. Ora 3 excursie la Brianza, cu multe vile, 40 de persoane în 4 care, cu regele pe capră, regina cu ducele de Aosta și cu contele de Torino etc. Abia la ora 7 înapoi, deja întuneric. Primit pe marchizul Rudini, acordat Steaua României. Florescu primește Ordinul Mauriciu. Ora 8 dineu, autorități civile și militare din Monza, cerc până la ora 11½, stat mult cu regina. Acordat Steaua României celor doi prinți.

Vineri, 2 octombrie/20 septembrie. Monza – Pallanza

Ora 8 dejunat. Nori. Ora 9½ regele Umberto, îmi propune să ne tutuim. La regină, rămas-bun, foarte cordială. Suita de față. Plecat la gară, acolo suita, autorități. Despărțire cordială de rege. Ora 10¼ plecarea cu trenul regal. Până la Milano vin contele Gionotti și viceamiralul Accinni, care e în serviciu de onoare. Ora 12 în Baveno, ploaie. Cu vaporul la Pallanza. Elisabeta vine să mă întâmpine, este mult mai bine. Ora 4 venit ducesa de Genova. Seara ploaie torențială. Muzică, Hallström.

Sâmbătă, 3 octombrie/21 septembrie

Ploaie, mohorât, rece. Înainte de amiază cu Elisabeta, care e bine dispusă. Scris. Ora 1 *lunch*, invitat pe Hallström. După-amiază promenadă cu Kalinderu la Intra. Vremea mai bună, aer cald. Depeșă de la Leopold, care sosește luni. Florescu mai rămâne până marți. Elisabeta nu se bucură prea mult de venirea lui Leopold. Seara până la ora 11½ doctorul Scharnenbroich, care constată un mic progres.

Duminică, 4 octombrie/22 septembrie

Mohorât, cald. Ora 10 la Intra, la biserică. Ora 11½ înapoi cu Florescu și Kalinderu. Elisabeta nu se simte prea bine. După-amiază promenadă. Seara doctorul Scharnenbroich.

Luni, 5 octombrie/23 septembrie

Vreme mohorâtă. Orele 8½-10½ la Elisabeta, lungă conversație, ea se îngrijorează foarte tare cu sofisme și paradoxuri. Ora 11½ promenadă cu dr. Scharnenbroich, vorbit despre Elisabeta. Ora 5 promenadă cu Kalinderu. Seara la ora 7½ sosit Leopold de la Sigmaringen, l-a luat de la vapor. La Elisabeta, care e cam jenată. Cinat abia la ora 8¼, conversat până la ora 12 cu Leopold.

Marți, 6 octombrie/24 septembrie

Mohorât. Ora 8½ dejunat cu Leopold. La Elisabeta. Promenadă cu Leopold. A murit regele Württembergului, îl trimit pe Nando la înmormântare. Generalul Florescu și Mavrocordat au plecat. Pe Isola Madre, foarte mohorât. Seara cu Leopold.

Miercuri, 7 octombrie/25 septembrie

Ploaie. La Elisabeta. Ora 12 mică promenadă cu Leopold. După-amiază cu dr. Scharnenbroich, la biserica Santa Maria di Campagna, ceva ploaie. Seara conversat îndelung cu Leopold. Elisabeta așa și-așa.

Joi, 8 octombrie/26 septembrie

Ploaie, mai târziu se înseninează. Nu va merge nimeni să ne reprezinte la Stuttgart, deoarece totul a fost refuzat. După-amiază cu Leopold la Villa Franzosini. Vreme minunată. Seara depeșă, conform căreia Scheffer ar veni aici de la București.

Vineri, 9 octombrie/27 septembrie

Vreme minunată. Elisabeta în dispoziție mediocră. Eu merg la Stresa. Rămas-bun de la ducele de Genova. Ora 1 înapoi. După-amiază promenadă. Orele 6-7 primit pe Giers, conversație politică.

Sâmbătă, 10 octombrie/28 septembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază la Elisabeta. Orele 11½-1 la familia Giers. După-amiază la familia Braun. Orele 6-7 lungă conversație cu Scharnenbroich, care o găsește pe Elisabeta în dispoziție mai puțin bună. Orele 8-10 o serenadă pe apă din partea societății, bărbați și femei. Elisabeta este foarte obosită. Primit depeșă de la regele Umberto, care vrea să o viziteze luni pe Elisabeta.

Duminică, 11 octombrie/29 septembrie. Pallanza – Luzern

Sculat la ora 7½. Vreme minunată. Ora 8 la Elisabeta. Vorbit cu doctorul și cu doamnele. Ora 9½ plecarea. Rămas-bun de la Elisabeta, care apoi îmi face cu mâna de la balcon. Multă lume în grădină. Cu micul vapor la Baveno. Vlădeanu cu mine. Ora 10¼ acolo. Ora 10½

cu trenul, cu Leopold, prin Luino, de-a lungul Lago Maggiore, spre Bellinzona. Ora 12½ acolo. Trenul Gotthard, drum minunat. Întâlnit pe Albert Altenburg. Ora 6 în Luzern. Hotel National. Ora 7 cinat. Kalinderu, Theodori, Robescu și Candiano.

Luni, 12 octombrie/30 septembrie. Luzern

Ora 8 dejunat cu Leopold. Promenadă. Două ore la Bossard. Ora 12½ *lunch*. Orele 2-5 călătorie la lacul Küssnacht. Orele 5½-7 cumpărat de la Bossard lucruri de 7.000 de franci. Ora 7½ cinat. Seara cu Leopold. Elisabeta l-a primit pe regele Umberto la Pallanza, a stat două ore.

Sigmaringen

Marți, 1/13 octombrie. Luzern – Sigmaringen

Ploaie. Ora 6 sculat. Ora 7½ plecarea. Ora 10 în Zürich, ora 12 în Schaffhausen, servit masa. Vremea mai bună. Ora 1 în Singen, Radolfzell. Ora 4 în Schwackenreute, acolo mama, Maria și Fritz ne vin în întâmpinare. Ora 5½ la Sigmaringen, la gară Antoinette, Nando și Carola, curtea. La castel, ceai. Ora 7 cinat *en famille*. Seara împreună, aici Louise, Henriette, Souphine și fiicele Lätitiei.

Miercuri, 2/14 octombrie

Ora 7½ sculat. Fritz, apoi Nando la mine, care e destul de deprimat. Cu mama și Maria pe terasă, foarte cald. Ora 12½ *lunch en famille* în casa prinților. Ora 12½ plecat cu trăsura spre Fürstenhöhe, frumoasă panoramă a Alpilor. Ora 4½ înapoi. Venit generalul Barozzi. Seara cină.

Joi, 3/15 octombrie

Ceață, frumos. Ora 8½ dejunat în casa prinților, la Leopold. Ora 12½ *lunch* la castel. Scrisoare de la Elisabeta, starea ei e aceeași, tristă. După-amiază la Inzigkofen. Seara Kalinderu. Ora 7½ cinat.

Vineri, 4/16 octombrie

Înainte de amiază discutat îndelung cu Nando despre situație și despre nesocotința lui, el nu spune nimic. Văcărescu a fost concediată, a fost foarte neplăcut, a refuzat să demisioneze. După-amiază în Hedingen, vizitat noua biserică a necropolei. Ora 6 pleacă Henriette și Souphine. Ora 7½ cinat. Cerc până la ora 9.

Sâmbătă, 5/17 octombrie

Din cauza ploii, contramandat călătoria la Hohenzollern. Înainte de amiază la mama. Orele 2-4 cu Leopold și Kalinderu negociat restituirea banilor pentru inelul Elenei Văcărescu. După-amiază mică promenadă.

Duminică, 6/18 octombrie

Ora 9½ cu frații la liturghie. La mama. Scrisoare de la Elisabeta. Telegrafiat kaiserului Wilhelm, anunțat vizita mea. Ora 12½ *lunch en famille*. După-amiază toți împreună, promenadă. Ora 7½ cina.

Luni, 7/19 octombrie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază cu Maria, care ia dejunul la mine. Scrisoare de la Elisabeta, e puțin mai vioaie. Nando la mine, citit scrisorile Elenei Văcărescu către el, în care nu mă menajează. După-amiază promenadă. Cu Leopold. Seara la mama. Ora 7½ cinat.

Marți, 8/20 octombrie

Frumos, deloc rece. Maria a dejunat la mine, mai târziu la mama. Ora 12 *lunch en famille* în casa prinților. Ora 1½ cu toții la gară. Sosit Carola. Mai târziu promenadă. Seara mare dineu. Ora 11½ în pat.

Miercuri, 9/21 octombrie

Mohorât, deloc rece. Ziua de naștere a mamei, 78 de ani. Marie dejunat la mine. Ora 9 cu toții felicitări, oferit cadouri. Ora 9½ liturghie, suita de față. Ora 12½ mare dejun cu suitele, 30 de persoane. Închinat în sănătatea mamei. După-amiază plimbare cu trăsura prin Bingen, Laucherthal, iar din Sigmaringendorf înapoi pe jos. Seara cină a familiei la Leopold, acolo până la ora 11. Ploaie puternică.

Joi, 10/22 octombrie

Vreme minunată. Dejunat la Leopold. Promenadă, cald. Ora 12½ *lunch* la castel, *en famille*. Plimbare cu trăsura la grădina zoologică. Înapoi pe jos, cu Leopold și Maria. Seara mare dineu pentru împărăteasa Germaniei.

Vineri, 11/23 octombrie

Ceață. Ora 8 Maria la mine. Înainte de amiază mama. Scris Elisabetei a treia scrisoare, am primit de la ea, în total, trei scrisori. Kaiserul german mă roagă să ajung deja mâine la Potsdam. Totul oficial. Ora 12½ *lunch* la Leopold, în casa prinților. Promenadă, rece. Generalul Prittwitz aici. Ora 7½ cina. Seara împreună.

Sâmbătă, 12/24 octombrie. Plecarea din Sigmaringen

Ceață, apoi frumos. Ora 8 dejunat cu Maria în casa prinților. Promenadă cu Leopold și Maria. Ora 12 *lunch* în casa prinților. Înainte de aceasta Nando, care nu a arătat încă nimic din scrisorile sale. Plimbare cu trăsura prin Ditfurt, Vilsingen, spre Inzigkofen. Ora 4½ înapoi. Ora 6 cinat singur, toți de față. Ora 7 rămas-bun de la mama, Maria, Carola, Antoinette și Louise. La gară, suitele de asemenea acolo. Leopold, Fritz, Carola, Nando. Generalul Prittwitz călătorește cu mine până la Ulm. Ora 10 acolo. Noaptea prin Stuttgart, Frankfurt.

Neuwied

Duminică, 13/25 octombrie

Ora 6 Mainz, cafea. Ceață. Ora 8 Koblenz, doar Kalinderu cu mine, ceilalți domni spre Frankfurt. Ora 9 sosirea în Neuwied. Soacra mea, Wilhelm și Maria la gară. Plecat cu trăsura la Segenhaus. Soare. Înainte de amiază cu soacra mea, care e foarte îngrijorată. Ora 12½ *lunch*, venit Wilhelm și Marie. Roggenbach aici. La Monrepos și în pădure. Venit scrisori la Wilhelm. Ora 6½ cinat. Seara am rămas toți acasă. Ceață. Scris Elisabetei că mi-e greu.

Luni, 14/26 octombrie. Segenhaus – Frankfurt

Cețos, dar nu rece. Înainte de amiază cu soacra mea. Ora 12½ *lunch*, conversat până la ora 4, lucruri triste. Plecat la Neuwied. Ora 4½ plecarea spre Frankfurt, Wilhelm mă însoțește până la Rüdesheim. Cu Kalinderu. Ora 7 sosirea în Frankfurt. Promenadă prin oraș. Găsit scrisoare de la Elisabeta, este plină de indignare din cauză că am sacrificat-o pe E.V. Starea ei nu e prea bună. Ora 9 sosit Leopold de la Sigmaringen. A venit cu Arnim. Cina la Hotel d'Angleterre. Ora 10½ la gară, ora 11 plecarea. Călătoria noaptea, cu Leopold. Ploaie și foarte frig.

Vizita la Potsdam

Marți, 15/27 octombrie

Dimineața la ora 8 sosirea în Magdeburg. Garda de onoare a Regimentului 2 Gardă la gară. Generalii în ținută „Hessa". Generalul conte Wedell și colonelul von Strautz în serviciu de onoare, doi ofițeri de ordonanță de la artileria de gardă și de la dragonii de gardă. O jumătate de oră cu trenul special imperial, dejunat. Ora 10½ sosirea în Potsdam. Kaiserul Wilhelm mă întâmpină la gară, mare recepție,

gardă de onoare, care defilează, prinţii, generalii etc. Extraordinar de cordial. Escortă a gărzii de corp până la castel. Trupe eşalonate. Gardă de onoare a companiei de corp în castel. Corpul ofiţeresc etc. În castel prezentarea înaltului personal al curţii. Kaiserul o jumătate de oră la mine. Leopold locuieşte şi el în castelul din oraş. Ora 1½ plecat cu trăsura la palatul nou, vizitat pe împărăteasă, *lunch*. Venit copiii. După aceea vizită la Wilhelm şi Mädi, văzut copiii. La Biserica Păcii, la mormântul kaiserului Friedrich, depus coroană. Orele 4-6 în castel. Colonelul John la mine. Leopold. Ora 7 dineu de gală în palatul nou, kaiserul mă aşteaptă la portal. În vestibul gardă de onoare a gărzii de corp, cu fanfară. Escorta împărătesei şi garda palatului în ţinută de ceremonie. 130 de persoane la dineu. Cancelarul Reichului, toţi miniştrii, generali etc. Eu o conduc pe împărăteasă şi iau loc între ea şi kaiser, care ţine un toast în cinstea mea, eu răspund îndată. Imnurile naţionale. Kaiserul mi-l prezintă pe Caprivi, pe miniştri etc. Ora 9 toate fanfarele regimentelor de gardă intonează stingerea, splendid. Totul iluminat. Imnurile nationale. Cu kaiserul pe balcon, frig, o oră. Cu acelaşi ceremonial, însoţit de kaiser până la trăsură. Ora 11½ în Potsdam. Leopold încă la mine.

Miercuri, 16/28 octombrie

Vânt rece. Ora 8 Leopold. Contele Wedell etc. Ora 10 plecat cu trenul special la Charlottenburg. La mausoleu, acolo depus coroane la mormântul kaiserului şi al împărătesei Augusta. Cu contele Wedell, cu trăsura, la Berlin, la castel. Publicul mă salută cu entuziasm când steagurile sunt înălţate pe castel. Ora 12 *lunch*. Invitaţi Zedlitz, John, Legaţia României, suita mea. Ora 2 plecat la cancelarul Reichului, Caprivi. O oră şi un sfert acolo, câteva opinii, i-am înmânat Steaua României. Apoi la Potsdam, acolo îmbrăcat uniforma artileriei de gardă, pe care mi-a dat-o kaiserul cu o seară în urmă. Ora 4 venit kaiserul, plecat cu el, cu trăsura cu patru cai, escortaţi de ulanii de gardă, la cazarma artileriei. Acolo regimentul şi dragonii de gardă pregătiţi de paradă. Defilează, eu conduc regimentul artileriei de gardă. Apoi dineu în cazarmă, kaiserul ţine un toast, eu răspund, imnul naţional românesc. De faţă mulţi generali şi toţi comandanţii. Acolo până la ora 6½. Adunaţi toţi ofiţerii artileriei de gardă şi ai dragonilor de gardă, precum şi bătrâni rezervişti. Împreună cu kaiserul, cu escortă a cuirasierilor de gardă, la castel, pe Unter den Linden mare mulţime de oameni. Ora 7½ cu kaiserul la operă, reprezentaţie de gală, eu o conduc pe împărăteasă, iau loc între majestăţile lor. *Tannhäuser* şi *Lohengrin*, din fiecare câte un act. În antract, kaiserul îmi prezintă ambasadorii (Şuvalov foarte plăcut) şi miniştrii plenipotenţiari, iar împărăteasa soţiile. Ora 11 se termină. Cu kaiserul, din nou cu escortă, la gară, acolo împărăteasa, plecat toţi împreună, cu

trenul special, la Potsdam, prinţi şi prinţese etc. Mers cu trăsura la castel, Leopold încă la mine. Discut cu kaiserul despre situaţie etc., el foarte liniştit şi extrem de amabil. Ghica şi Kalinderu primesc Vulturul Roşu clasa I, Barozzi cu diamante, eu am împărţit 160 de decoraţii, Caprivi, Marschall, cu care discut mult timp despre teatru.

Joi, 17/29 octombrie. Plecarea din Potsdam

Vânt rece, +4°R. Ora 9 la Bernstadt-Feld, kaiserul şi împărăteasa călare. Primul batalion al Regimentului 1 Gardă (Uslow) face exerciţii. Apoi manevre ale garnizoanelor din Potsdam şi Spansau. Marş de paradă. Ora 12 cu kaiserul şi suita la cazinoul Regimentului 1 Gardă, acolo *lunch*, rămas până la ora 3. Kaiserul mă conduce la gară, despărţire călduroasă. Cu Leopold direct la Berlin, acolo cu trăsura la gara castelului. Ora 4½ plecarea, Leopold cu mine până la Frankfurt pe Oder. Despărţire. Ora 8 Breslau, acolo Nando, care a venit de la Sigmaringen, Theodori şi Coandă. Generalul von Lignitz acolo. Ora 8½ plecare mai departe, prin Odenburg, Ruttka, foarte frig, zăpadă.

Vineri, 18/30 octombrie. Hotvan – Cluj

Dimineaţa zăpadă peste tot. Ora 11½ Hotvan, acolo *lunch*. Venit Ghica de la Pesta. Călătorit toată ziua. Seara la ora 8 în Cluj, unde se supează. Foarte rece. Călătorit toată noaptea până...

Sinaia

Sâmbătă, 19/31 octombrie

Ora 6 dimineaţa în Braşov. –7°R, zăpadă mare. Cafea. Ora 7 sosirea în Predeal, pe un frig amarnic. Toţi miniştrii prezenţi, Florescu, L. Catargiu, Vernescu, mitropolitul, conversat o jumătate de oră. Plecat mai departe, ora 8 în Sinaia. Bülow şi tot personalul la gară. Gardă de onoare etc. Cerc o jumătate de oră. Mers cu trăsura la castel. Frig amarnic, iarnă deplină. Dejunat la castel cu Stöhr etc. Văzut noua sală. Orele 12-1 Consiliu de Miniştri, lucrurile nu merg bine, toţi se bucură pentru primirea bună de la Berlin. *Lunch*, 26 de persoane. După-amiază scris. Cu Nando, care e serios. Seara Blaremberg, Ghica etc. la masă. Kalinderu. Scrisoare de la Elisabeta.

Duminică, 1 noiembrie/20 octombrie

Foarte rece, –11°R. Înainte de amiază, orele 10-12, Scheffer, care şi-a înaintat demisia şi pleacă la Paris. Este blând, eu îi las salariul pe doi ani. Ars jurnalul Elisabetei, din păcate. Ora 1 Bülow, căruia îi dau Ordinul Coroanei. Hepter, Möller, Lichnowsky etc. la *lunch*, conversat până la ora 4. Seara scrisoare de la Elisabeta, care e într-o

dispoziție foarte proastă, ieșită din fire, din cauza demisiei lui Scheffer, pe care ea a refuzat-o. Seara Kalinderu.

Luni, 2 noiembrie/21 octombrie

–7°R. Dejunat cu Nando. Promenadă cu el, soare. Basset la mine. Nimeni invitat. Seara scris. Seara biliard *à trois*.

Marți, 3 noiembrie/22 octombrie

–4°R. Ceață. Promenadă cu Nando. Toată ziua scris Elisabetei, 16 pagini, despre Neuwied, Potsdam etc. Starea ei puțin satisfăcătoare. Seara scrisoare de la Elisabeta, care se pronunță mai puțin amabil despre primirea mea strălucitoare de la Potsdam, o numește praf în ochi. Maladiv, toată scrisoarea ei e foarte puțin satisfăcătoare.

Miercuri, 4 noiembrie/23 octombrie

Vreme minunată, cald. Promenadă cu Nando, nimeni invitat. După-amiază audiențe, Rosetti-Solescu, A Ghica. Seara biliard cu Nando. Ninge.

Joi, 5 noiembrie/24 octombrie

Vreme întunecată, frig umed. Înainte de amiază cu Stöhr. Promenadă. După-amiază, orele 2-4, I. Văcărescu, care a fost rechemat ca ministru plenipotențiar la Roma. Lungă explicație cu el, a fost liniștit, eu i-am vorbit foarte hotărât. A vrut să-l vadă pe Nando, ceea ce eu i-am interzis. Scris. Seara biliard. Nici o scrisoare.

Vineri, 6 noiembrie/25 octombrie

Zăpadă, întunecat. Înainte de amiază cu Stöhr, Kott, Dietz, Terpagius din Viena în noua sală, făcut probe. După-amiază promenadă cu Nando. Seara scris doctorului Scharnenbroich.

Sâmbătă, 7 noiembrie/26 octombrie

Vreme minunată. Noaptea multă zăpadă. Cu Stöhr, Kott etc. Promenadă cu Nando, foarte cald. Depeșă de la Elisabeta, care e într-o dispoziție mai bună, se bucură de primirea mea la Potsdam. Ora 12 generalul Florescu, vorbit despre modificarea guvernului. Vernescu este dificil. Generalul Florescu rămâne la masă, locuiește în castel. Seara conversat. Trimis încă un pachet lui Scharnenbroich.

Duminică, 8 noiembrie/27 octombrie

Vreme minunată, –7°R. Înainte de amiază cu Stöhr și Kott. Theodori aici, discutat îndelung cu el. Ora 1 *lunch*, generalul Florescu, Th. Văcărescu, care vrea neapărat la St. Petersburg. Kalinderu. După-amiază scris. Florescu pleacă la București. Seara Kalinderu. Biliard.

Luni, 9 noiembrie/28 octombrie

Vreme minunată, –8°R. Promenadă cu Nando, care a fost de serviciu la batalionul de vânători. Kalinderu. După-amiază făcut probe în noua sală pentru decorațiuni. Ora 5½ Kalinderu la București. Scris lui Scharnenbroich, care mi-a scris că dispoziția Elisabetei este destul de bună. Seara biliard.

Marți, 10 noiembrie/29 octombrie

Vreme frumoasă, rece. Nando de serviciu. Înainte de amiază cu Stöhr, Kott etc. în sală. Scris. Venit generalul Barozzi. După-amiază multe de făcut.

Miercuri, 11 noiembrie/30 octombrie

Frig umed, viscol cu zăpadă. Înainte de amiază în noua sală. Ora 1 invitat toți ofițerii din Batalionul 1 Vânători la *lunch*. Conversat până la ora 3. După aceea promenadă cu Nando, ninge. Seara biliard.

Joi, 12 noiembrie/31 octombrie. Sinaia – București

Toată noaptea viscol, zăpada are jumătate de metru. Înainte de amiază cu inginerul Ilgner[156], scris lui Leopold în privința logodnei domnișoarei E. cu el, toată presa europeană se ocupă de aceasta. Ora 12½ plecarea din Sinaia, peisaj minunat cu zăpadă, generalul Florescu la gară, ofițeri ai Batalionului 1 Vânători, Duca, prefectul Negulescu. *Lunch* în vagon. În vale zăpadă puțină. Ora 4 sosirea în București, mare întâmpinare la gară, doamne cu buchete, cerc îndelung, toate mărimile, gardă de onoare etc. Orașul cu steaguri. Ora 4½ la palat. Pus în ordine, scris. Ora 7 venit toți miniștrii, retragere cu torțe, ovații. Primit deputați, discurs, eu mulțumesc. Ora 8½ se termină. Vântos. Miniștrii par să nu fie uniți. Florescu și L. Catargiu deprimați, Vernescu mai puțin. Seara biliard cu Nando. Ora 10 în pat. A murit pastorul Teutschländer, i-a fost foarte apropiat Elisabetei.

București

Vineri, 1/13 noiembrie

Ceață groasă, umed, frig. Înainte de amiază Florescu, care nu a făcut încă nimic în privința modificării guvernului. Ora 10½ Lahovary, apoi Vernescu, care vine cu pretențiile sale, candidați imposibili la ministere. După-amiază scris. Cu Nando. Seara biliard.

Sâmbătă, 2/14 noiembrie

Ceață, frig umed. Înainte de amiază Stöhr, Kott etc. în noua clădire. Ora 10½ Florescu, care îi propune pe Vericeanu și N. Blaremberg,

eu accept, deși nu are prestanță. După-amiază Mitilineu. Seara la ora 6½ comisia pentru armament, M.M. pare excelent, Mauser *vs* Mannlicher, până la ora 7. Seara biliard.

Duminică, 3/15 noiembrie

Aniversarea căsătoriei noastre. Elisabeta primește multe cadouri din țară. Ora 10 la capela episcopală. Ora 11½ venit Florescu cu Blaremberg pentru Justiție și Vericeanu pentru Domenii. Depunerea jurământului. Apoi toți miniștrii, care mă felicită pentru aniversare. Soare. După-amiază audiențe. Plagino, ministru plenipotențiar la Londra, o oră la mine. Seara, orele 9-12, la teatru, piesă de război, enorm de plin. Elisabeta mi-a telegrafiat încă de aseară.

Luni, 4/16 noiembrie

Vreme minunată, foarte cald. Ora 10½ Catargiu, consideră că noua combinație de miniștri nu are prestanță, eu cred același lucru. Ora 10½ Vericeanu, ministrul Domeniilor. După-amiază, orele 2½-5, plimbare cu trăsura și la Cotroceni. Orele 5-7 scris. Seara biliard. Ceață.

Marți, 5/17 noiembrie

Vreme frumoasă. Ora 10½ Vernescu, apoi Poni, care îmi prezintă Legea școlilor. După-amiază promenadă, la Stöhr. Seara audiențe până la ora 7. Biliard. Știrile de la Elisabeta sunt bune.

Miercuri, 6/18 noiembrie

Frumos. Orele 10½-12 Consiliu de Miniștri *au grand complet*. Discutat diferite probleme. După-amiază audiențe. Promenadă cu Nando. Seara A. Lahovary. Biliard.

Joi, 7/19 noiembrie

Frumos. Ora 10½ Catargiu, care nu se descurcă cu formarea guvernului. Ora 11½ Olănescu. După-amiază scris o lungă scrisoare Elisabetei. Orele 5-6 audiențe. Seara biliard.

Vineri, 8/20 noiembrie

Brumă, ceață, ninsoare. Înainte de amiază generalul Lahovary. Ora 11½ Blaremberg, care e de învârtit pe degete. După-amiază Coutouly. Promenadă. Seara teatru, operă italiană.

Sâmbătă, 9/21 noiembrie

Ceață, –1°R. Soare. Audiențe. Ora 11½ Esarcu, miniștri plenipotențiari, nu sunt încântați de situație. După-amiază promenadă. Seara, două

ore, Goluchowsky, care a venit de la Viena, unde se nutresc speranțe că relația va deveni mai puternică, au încredere în mine.

Duminică, 10/22 noiembrie

Vreme minunată. Ora 10 la biserică, apoi plimbare cu trăsura, vânt rece. Orele 1½-6 audiențe, 20 de persoane. Seara Filipescu și Kalinderu la masă, până la ora 10½. Nimeni nu este mulțumit de situație. Conversație foarte nemulțumită, păreri jignitoare despre Vericeanu, care e complet incapabil.

Luni, 11/23 noiembrie

Frumos. Înainte de amiază ministrul Vericeanu. După-amiază la Cotroceni cu Nando. Seara D. Sturdza, care e foarte pesimist la început, eu devin ferm, apoi el se liniștește. Biliard cu Nando, care și-a început astăzi serviciul.

Marți, 12/24 noiembrie

Frumos. Înainte de amiază Poni. După-amiază audiențe. Seara generalul Manu, care e nemulțumit cu situația.

Miercuri, 13/25 noiembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază, orele 10½-12½, Consiliu de Miniștri. Discutat discursul Tronului, care a fost redactat de Blaremberg. Vericeanu nu e bun. Numit pe N. Kretzulescu ministru la Paris. După-amiază promenadă. Seara audiențe. Biliard.

Joi, 14/26 noiembrie

Ceață, deloc frig. Ora 10½ Catargiu, care se simte nesigur, nu vrea să o rupă cu Vernescu, dar nu obține acordul acestora. Olănescu. După-amiază promenadă.

Vineri, 15/27 noiembrie

Deschiderea Camerei

Vreme blândă, puțin înnorat. Ora 10 Schönberg la mine, pentru tablourile de război. Ora 11½ la Mitropolie, discurs lung, sala foarte goală, atmosfera nesatisfăcătoare, fără entuziasm, mai degrabă indiferență. Rosnovanu și Boerescu sunt prezenți. Ora 12½ înapoi, foarte cald, soare. Ora 2 audiențe. Promenadă, scris. Ora 5 Basset. Ora 5½ Kremnitz. Seara teatru.

Sâmbătă, 16/28 noiembrie

+11°R, foarte cald, umed. Ora 10½ Florescu, mari dificultăți cu guvernul. Scandal în partid. Ora 11½ Esarcu. Senatul l-a ales pe

Boerescu. Promenadă cu Nando. Ora 5 Florescu, se plânge de lipsa de unitate. Ora 6 Kalinderu.

Duminică, 17/29 noiembrie

Vânt. Ora 10 la biserică, pe jos înapoi. După-amiază audiențe. Cernat spune că vrea să demisioneze, i-am cerut să rămână până la 1 ianuarie. A. Catargi la mine, e deprimat din cauza guvernului (Vernescu). G. Cantacuzino. Seara concert la Atheneu până la ora 10. Ploaie, vânt.

Luni, 18/30 noiembrie

Ploaie torențială, întunecat. Înainte de amiază Catargiu, căruia i se cere de către ai săi să demisioneze. Vericeanu. Rosnovanu ales președinte la Cameră. A. Catargi și Florescu s-au unit împotriva vernescanilor. Ora 4½ cu Nando la Stöhr. Rece, umed. Seara biliard. Mare agitație între diferitele fracțiuni ale Partidului Conservator-Liberal. Colonelul Rosnovanu la mine, crede că direcția ar trebui preluată de Catargiu. I. Lahovary aici.

Marți, 1 decembrie/19 noiembrie

Întunecat, ceva ploaie. Înainte de amiază Poni, apoi mult timp Vernescu, care nu e mulțumit. După-amiază Z. Bengescu mai mult de o oră la mine. Ora 5 venit Florescu, îmi spune despre Catargiu că i-a înmânat demisia și că I. Lahovary și Olănescu și-au înaintat demisiile în fața Camerei, nu e corect. Florescu crede că ar trebui să-l învestesc pe beizadeaua D. Ghica. Intrigi ale lui Vernescu. Seara biliard.

Miercuri, 2 decembrie/20 noiembrie

Rece, ploaie, întunecat. Înainte de amiază nici un ministru, mai târziu Catargiu, căruia îi spun că Florescu, care a fost înainte la mine, vrea să completeze guvernul, trei au demisionat, urmează să fie numiți trei noi miniștri. După-amiază Boerescu, care e pentru Florescu, apoi Rosnovanu, care e pentru Catargiu, situație enorm de dificilă. Seara la teatru.

Joi, 3 decembrie/21 noiembrie

Întunecat, umed, frig. Înainte de amiază Catargiu, căruia îi expun dificultățile cu Florescu, acesta ar vrea Camera. Catargiu crede că ar putea ieși scandal. După-amiază Hooriks, care este transferat la Constantinopol. Orele 6-7 Stătescu, care îmi vorbește despre partidul său, speră că nu le voi aproba dizolvarea Camerei nici lui Florescu, nici lui Catargiu. I-am spus lui Florescu să-mi prezinte doar o listă a miniștrilor. Seara Filipescu. Catargiu și Carp s-au pus de acord.

Vineri, 4 decembrie/22 noiembrie

Rece, umed, întunecat. Înainte de amiază I. Lahovary, spune că toţi sunt de acord. Ora 11 Florescu, căruia îi reproşez că nu mi-a arătat imediat demisia lui Catargiu. Consideră că ar trebui să-l consult pe D. Ghica. Ora 11½ Blaremberg, care spune că ar fi nedemocratic, împotriva convenţiei etc., lungi tirade. După-amiază promenadă. L. Catargiu la mine. Seara Florescu, care nu spune nimic despre demisia sa. Nando la teatru. Orele 7½-11 M.Kr.

Sâmbătă, 5 decembrie/23 noiembrie

Vremea mai bună. Înainte de amiază Florescu, discutăm despre o nouă remaniere a cabinetului (?). Ora 11½ primit în audienţă oficială pe sir Drumond Wolf, noul ministru plenipotenţiar englez. Foarte distins. De faţă Manu, Esarcu, numit ministru la Roma. După-amiază promenadă, aer plăcut. Ora 5 Florescu, i-am spus să-şi reformeze guvernul. El propune pe Mârzescu şi prorogarea Camerei, pe care eu nu o pot accepta. Seara biliard.

Duminică, 6 decembrie/24 noiembrie

Destul de frumos. Ora 10½ Florescu, îmi înmânează demisia întregului cabinet, spune că eu nu aş fi avut încredere în actualii miniştri. O oră la mine, eu îi mulţumesc. După-amiază, de la 1½ la 4, audienţe, apoi promenadă cu Nando în Cişmigiu. Întâlnit pe Pache şi Receanu, care priveau la cazarma în construcţie. Ne-au însoţit până la palat. Ora 5½ Catargiu, l-am însărcinat cu formarea guvernului. Seara biliard.

Luni, 7 decembrie/25 noiembrie

Mohorât, vânt rece. Nando la cazarmă. Înainte de amiază primit o delegaţie din Constanţa. Wilhelm Wied pleacă astăzi din Pallanzano. Ora 2 Catargiu, Carp pune din nou condiţii, dizolvarea imediată a Camerei etc. Lahovary etc. nu vor să intre decât dacă eu promit dizolvarea la un moment dat. Catargiu insistă pentru ultima, eu îi spun să mai facă o încercare, apoi voi vedea. Orele 3½-5 promenadă. Vânt rece. Seara Kalinderu. Biliard.

Marţi, 8 decembrie/26 noiembrie

Sărbătoarea Ordinului rusesc Sf. Gheorghe

Ora 10 L. Catargiu, are mari dificultăţi, sau îi ia din nou pe Vernescu, Mârzescu, Lahovary etc., doar conservatori. Orele 11½-12½ Vernescu, care e calm şi raţional, vrea să se împace cu Catargiu. După-amiază, orele 3-4½, promenadă. Ora 5 Catargiu, are greutăţi, conservatorii nu îl vor pe Mârzescu, eu îl propun pe Brânzeu. Hotărârea se amână pe mâine. Ora 8 la teatru, *Traviata*. Vânt rece.

Miercuri, 9 decembrie/27 noiembrie

Vreme minunată. Ora 10 prefectul poliției, îmi spune că Vernescu face greutăți. Ora 11 Catargiu, îmi aduce o listă de boieri conservatori, Vernescu nu vrea să cedeze. Ora 2 depunerea jurământului din partea noului guvern, Manu, Lahovary, Știrbey, Take Ionescu, Sturdza-Scheianu etc. Scurt consiliu, miniștrii solicită prorogarea Camerei, ceea ce mie îmi displace, deoarece i-am refuzat-o lui Florescu. Joi voi fi de accord. Promenadă cu Nando. Seara Nando la teatru, eu am scris până la ora 11.

Joi, 10 decembrie/28 noiembrie

Aniversarea Plevnei

Vreme minunată, brumă. Ora 10 la biserica din Dealul Spirii, defilarea trupelor. Ora 11 înapoi. Consiliu de Miniștri, îmi este prezentat programul guvernului. Ședința Camerei se amână până vineri, peste opt zile. După-amiază promenadă cu Nando. Ora 6½ dineu militar de gală, 90 de persoane. Fără toasturi, cerc până la ora 9. Depeșă de la Elisabeta pentru această aniversare.

Vineri, 11 decembrie/29 noiembrie

Ceață, rece. Nando face un exercițiu de marș cu batalionul de vânători. Ora 10½ generalul Lahovary, îmi aduce decretele pentru Cernat și Radovici, care intră în retragere. Avansări pentru Carp, Voinov, Gheorghiu, Algiu ca generali etc. Ora 11½ Sturdza-Scheianu, ministru de Justiție. După-amiază plecat cu trăsura la Șosea, acolo văzut defilarea batalionului de vânători cu Nando. Urât, frig umed, ceață. Înapoi pe jos, pe șosea. Seara biliard.

Sâmbătă, 12 decembrie/30 noiembrie

Cețos. Ora 10 Cernat, i-am spus că am decretat retragerea lui, el foarte afectat, îi dau Steaua României și îi plătesc lunar 500 de franci, până va fi votată o recompensă. Ora 10½ L. Catargiu. Ora 11½ Lahovary, vorbește îndată despre dizolvare, eu sunt foarte rezervat. Telegrafiat lui Leopold, să se intereseze la Coburg dacă Nando poate merge acolo. Orele 3-5 promenadă. Seara cu generalul Lahovary, pentru fortificații etc. Orele 8/11½ la teatru, premieră.

Duminică, 1/13 decembrie

Vreme minunată. Ora 10 biserică, înapoi pe jos. Nando răcit. Ora 2 audiențe. Adunare, pentru a agita împotriva prorogării. Orele 5-7 Bülow, l-am însărcinat să telegrafieze la Berlin că logodna trebuie să aibă loc cât mai repede posibil. Seara biliard cu Nando.

Luni, 2/14 decembrie

Ceață, rece. Înainte de amiază Catargiu și Manu, ca ministru al Domeniilor. După-amiază promenadă cu Candiano, care e montat împotriva guvernului actual, probabil din cauză că nu a devenit general. Seara scris.

Marți, 3/15 decembrie

Ploaie. Înainte de amiază Take Ionescu ca ministru al Cultelor, prințul Știrbey ca ministru de Finanțe. Depeșă bună, blândă, de la Elisabeta, care a vorbit cu doctorul despre mine. Orele 3-5 doamna Bengescu. Seara biliard.

Miercuri, 4/16 decembrie

Frumos. Înainte de amiază Catargiu. După-amiază promenadă, vreme umedă. A murit arhiducele Sigismund. Seara biliard.

Joi, 5/17 decembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază Olănescu. Promenadă cu Nando. Orele 5-7 doamna Kremnitz. Seara biliard.

Vineri, 6/18 decembrie

Sf. Nicolae

Viscol cu zăpadă. Ora 10 la biserica Sf. Nicolae, ora 11 înapoi. Ministrul de Război la mine. După-amiază audiențe. Orele 5-7 M.K.[157] Seara biliard.

Sâmbătă, 7/19 decembrie

Zăpadă, –3°R. Înainte de amiază Catargiu, apoi Lahovary. Scrisoare foarte tristă de la Elisabeta. După-amiază scris. Seara Carp, două ore, insistă asupra dizolvării, apoi ar fi poate mai bine să intre în guvern (?).

Duminică, 8/20 decembrie

Rece. În Moldova nu e zăpadă. Înainte de amiază scris. Orele 2-5 audiențe. Mârzescu îndelung la mine. Seara scris. O lungă scrisoare Elisabetei, despre spiritism. Seara biliard.

Luni, 9/21 decembrie

Camera s-a reunit

–7°R. Ora 10½ Catargiu, apoi Manu, speră să aibă majoritatea. După-amiază acasă. Discuție pasională la Cameră, care se încheie cu un vot de neîncredere dat cabinetului, 74 pentru, 78 împotrivă, 12 abțineri. Ora 6 Catargiu la mine, situație dificilă. Eu convoc consiliul.

Marți, 10/22 decembrie

Rece. Înainte de amiază, orele 10½-12½, Consiliu de Miniștri, întregul guvern este pentru dizolvare, eu o consider un pericol, din cauza unei opoziții prea puternice și pentru că se poate ajunge la tulburări. Senatul poate fi dizolvat, deoarece are deja 4 ani. Eu avertizez. După-amiază scris o lungă scrisoare Elisabetei, pe care o pregătesc deja de mai multe zile, despre E.V. După-amiază mai vine Catargiu, căruia îi spun că ar fi bine să se înțeleagă cu Carp.

Miercuri, 11/23 decembrie

Dizolvarea Camerei prin Catargiu

–4°R. Înainte de amiază, ora 10½, venit Catargiu, căruia îi spun că, deși sunt îngrijorat, îi ofer dizolvarea Camerei și Senatului, dar el trebuie să se înțeleagă cu Carp. Decizie serioasă. Ora 12 vine Catargiu din nou și îmi aduce decretele. Ora 2 dizolvarea, consternare în partide, liberalii vor ajunge în extremă. Venit Lahovary, prezentat lungul raport motivat. Seara scris. Biliard. Agitație în cluburi.

Joi, 12/24 decembrie

–8°R. Înainte de amiază Catargiu. Olănescu. După-amiază audiențe. Depeșă de la Elisabeta, care scrie despre un blestem. Scris la scrisoarea pentru ea. Seara Nando. Biliard.

Vineri, 13/25 decembrie

–12°R. Înainte de amiază ministrul Justiției Sturdza-Scheianu și ministrul de Război Lahovary. După-amiază promenadă cu Nando. Orele 5-7 M.Kr. Seara biliard. Opoziția mă atacă, toți sunt enorm de agitați. Național-liberalii foarte supărați. Situație dificilă.

Sâmbătă, 14/26 decembrie

–10°R. L. Catargiu, care a negociat cu Carp, acesta a cerut 3 portofolii. Ora 11½ Lahovary. După-amiază promenadă. Audiențe. Scris la lunga scrisoare către Elisabeta. Raport de la doctorul Scharnenbroich, nu foarte mulțumitor. Seara biliard.

Duminică, 15/27 decembrie

–4°R. Cu Nando la biserică. Scris. Orele 1½-4 audiențe, de asemenea Fleva, care e calm, dar vorbește despre responsabilitatea mea. Orele 5-7 G. Bengescu, discutat despre minciunile lui Văcărescu. Seara biliard.

Luni, 16/28 decembrie

–6°R, ceață. Înainte de amiază Catargiu, încă nu s-a putut înțelege cu Carp. Manu la mine, este îngrijorat din cauza opoziției puternice.

După-amiază promenadă. Seara văzut o clipă pe M.Kr. Candiano la mine, vrea să demisioneze, deoarece nu a fost făcut general, eu rămân rece.

Marți, 17/29 decembrie

Ziua de naștere a Elisabetei. Trist. Înainte de amiază Take Ionescu, apoi Știrbey la mine. Ora 12 primit Consiliul de Miniștri, mă felicită pentru ziua de acum. Orașul împodobit cu steaguri. Elisabeta primește multe depeșe. Ea însă pare să fie foarte deprimată. Scharnenbroich îmi telegrafiază că nu renunță la ideile ei. Lunga mea scrisoare, 11 pagini, va face o impresie zguduitoare asupra ei, mâine o voi expedia. Azi i-am trimis o copie lui Scharnenbroich. Speranța într-o refacere totală îmi pare mică. După-amiază promenadă cu Nando, soare și deloc frig. Discutat despre eventuala călătorie la Pallanza, încă nu e definitiv stabilită, drumul e foarte lung, însă e necesar să o văd pe Elisabeta. Seara scris. Biliard. Depeșă de la Elisabeta, mulțumește pentru trimitere.

Miercuri, 18/30 decembrie

–7°R, ceață. Înainte de amiază L. Catargiu, care s-a înțeles cu Carp. Trimis Elisabetei scrisoarea gravă, în care citez mult din caietul ei de note și vorbesc despre tremurul mesei, parcul spiritelor și toate infamiile și minciunile lui Văcărescu. Scharnenbroich a primit o copie. După-amiază promenadă cu Nando. Ora 5 venit Catargiu cu Carp, Ghermani și Marghiloman, pentru Domenii, Finanțe și Justiție. Manu, prințul Știrbey și Sturdza ies. Depus jurământul. Este o întărire a guvernului. Pache a demisionat din funcția de primar, o pierdere pentru oraș. Seara scris scrisori și depeșe. Elisabeta încă nu a răspuns prin nici o depeșă. Scharnenbroich îmi scrie că e foarte deprimată, consideră că ea are o situație dificilă, nu are chef de nimic, se teme de toți. Seara biliard.

Joi, 19/31 decembrie

Vreme mai caldă. Înainte de amiază Catargiu, căruia îi spun că plec la Pallanza până pe 7/19 ianuarie și că sper că va fi liniște și nu vor fi adunări. Liberalii nu se pot alia cu Vernescu, deoarece el cere prea mult. Olănescu la mine. Manu, pe care îl primesc, este nemulțumit deoarece i s-a cedat prea mult lui Carp și spune că ar trebui să-i încredințez lui un alt guvern. După-amiază promenadă cu Nando. Orele 5-7 scris nenumărate depeșe, primit de asemenea foarte multe, una foarte cordială de la kaiserul german. Telegrafiat Elisabetei la Pallanza. Doctorul Scharnenbroich îmi telegrafiază că ea vorbește în ultima vreme foarte mult despre Văcărescu și că nu e într-o stare bună. Seara biliard cu Nando.

Anul 1892

Monat Januar 1892

Bucarest

Freitag 1. Januar / 20 December / [illegible]

[illegible]

Samstag 2. Jan. / 21. Dec. / [illegible]

[illegible]

Sonntag 3. Jan. / 22. Dec. Abreise nach [illegible]

[illegible] v. Bülow [illegible]

[illegible]

Montag 4. Januar / 23. Dec. / [illegible]

[illegible]

Vineri, 1 ianuarie/20 decembrie

+1°R, apoi cald. Înainte de amiază generalul Lahovary, apoi Știrbey, care iese, Marghiloman, care, datorită legăturilor sale cu liberalii, va putea calma situația. Național-liberalii sunt mai puțin agresivi. După-amiază Sturdza-Scheianu. Primit multe depeșe. Rezolvat multe pentru călătorie. Orele 5-6 contele Goluchowsky, care e foarte bucuros că s-a format un cabinet atât de strălucit. I-am spus că sper să îl văd la Pesta pe contele Szapáry[158]. Orele 6-7 M.Kr. Seara cu Nando. Scris. Ceață.

Sâmbătă, 2 ianuarie/21 decembrie

Dezgheț. Peste tot gripă puternică. Ora 10½ Catargiu, discutat cu el plecarea în călătorie, numiri de prefecți etc. Ora 11½ Lahovary. Acordat generalului Manu Steaua României cu cordon, lui Știrbey Ordinul Coroanei. După-amiază promenadă cu Nando. La Kalinderu, care a amenajat Administrația Domeniilor Coroanei în casa mea din Strada Polonă, foarte frumos. Orele 5½-6½ Carp la mine, discutat despre Ministerul Domeniilor. Ora 6½ doamna Bengescu. Seara Stöhr. Biliard.

Călătoria la Pallanza

Duminică, 3 ianuarie/22 decembrie. Plecarea la Pallanza

+2°R, foarte cald peste zi. Soare. Înainte de amiază noul primar Orbescu[159]. Ora 11½ venit contele Goluchowsky, pentru a-mi spune că împăratul Franz Josef va veni la Pesta pentru a mă întâlni și că mă invită la dineu. Apoi doamna Linch, care îmi relatează despre alte minciuni ale E.V. L. Catargiu, numit mulți prefecți etc. După-amiază, orele 2-3, von Bülow la mine, pentru a-mi aduce o scrisoare de la kaiserul german. Audiențe. Orele 4½-5½ M.Kr. Ora 6 cinat cu Nando, apoi la gară, acolo toți miniștrii, contele Goluchowsky, însărcinatul cu afaceri italian. Discutat 10 minute convenția cu L. Catargiu. Ora 7¼ plecarea, Theodori, Perticari și maiorul Coandă cu mine.

Olănescu merge cu noi până la Pitești. Acolo prefectul, primarul etc. Noaptea prin Craiova, Vârciorova. Ora 4 Orșova. Ceva zăpadă, deloc frig.

Luni, 4 ianuarie/23 decembrie 1891.
Lugoj – Stuhlweissenburg

Ora 8 în Lugoj, ora 10 în Timișoara, vreme complet senină, soare, fără zăpadă. Depeșă de la prințul Hohenlohe, care mă previne să cobor în Buda, în cetate. Ora 11 Szegedin. *Lunch* în vagonul-restaurant. Vagoanele sunt supraîncălzite, într-al meu e foarte cald. Trenul are întârziere o oră întreagă, așa încât Nando va pierde legătura și va trebui să rămână peste noapte. La ora 3 sosirea la Pesta. Împăratul Franz Josef, care a venit de la Viena, mă așteaptă în gară împreună cu funcționarii civili și militari. Gardă de onoare cu regimentul meu nr. 16, cu întregul corp ofițeresc. Salut călduros. Trecut în revistă garda de onoare. Ministrul prezident Szapáry, principele Lobkowitz, comandant general etc. Nando își ia rămas-bun, pleacă mai departe la Viena. Arhiducele Eugen. Plecat cu împăratul în cetatea Buda. Senin, dar rece. Acolo mă întâmpină prințul Hohenlohe. Împăratul rămâne o oră la mine, discuție politică, este foarte satisfăcut de rezolvarea problemei guvernului. Ora 5½ contele Szapáry la mine, îi vorbesc despre Transilvania. Ora 6 dineu, 30 de persoane, contele Trautmannsdorf, Neipperg, Wolkenstein etc., Lobkowitz. După masă se fumează. Ora 8, împăratul mă duce la gară (Buda), despărțire cordială. E. Ghica mă însoțește până la Stuhlweissenburg[160]. Noaptea mai departe, prin Pragersko.

Marți, 5 ianuarie/24 decembrie. Milano

Spre Neubresina[161], viscol cu zăpadă, Gradisca, Görz. Ora 11 în Udine, ploaie, ceață. Ora 1 în Mestre, de acolo luat un tren special spre Milano, prin Padova, Vicenza, Verona, prefecții în gări. Ora 7 sosirea. Generalul Vlădescu venit de la Pallanza. Regele Umberto trimite un adjutant de la Roma să mă salute. Mers la Grand Hotel Villa, frig umed, ceață deasă. Ora 7½ cinat, invitat pe primar, conversat până la ora 10. Elisabeta se bucură extraordinar de venirea mea.

Miercuri, 6 ianuarie/25 decembrie. Milano – Pallanza
Crăciunul

Ceață deasă, întuneric. Ora 9 cu primarul la Dom, Galleria V.Em.[162], prăvălii, cumpărături pentru Elisabeta. Aer execrabil. Gripa e foarte puternică. Ora 10 *lunch*. Telegrafiat regelui Umberto. Ora 12½ la Gara de Nord, acolo prefectul, rămas-bun de la primar. Plecarea prin Varese, soare, cald. Spre Laveno. Knechtel este încă cu mine. Ora 3½ sosirea direct la lac. Vedere minunată. Traversat lacul, vânt rece, spre

Intra. Apoi Pallanza. Elisabeta mă așteaptă la vapor. Revedere călduroasă, ea arată foarte bine, se bucură extraordinar. Doamnele îmi dau buchete, prezenți Scharnenbroich cu soția. Mers cu trăsura la hotel, locuim împreună, aranjat drăguț. Lecomte aici. Ceai. Rămas împreună, conversat. Ora 7 cinat. Jos este aprins marele pom de Crăciun. Muzică, dans până la ora 11. Conversat până seara târziu cu Elisabeta, afectuoasă.

Joi, 7 ianuarie/26 decembrie. Pallanza

A doua zi a Crăciunului românesc

Cu Elisabeta, încă nu am atins nici un punct delicat. Ora 9 dejunat. Conversat îndelung cu Scharnenbroich. Vreme minunată. Ora 1 *lunch*. Ora 2 pe jos, prin Intra, la Villa Franzosini, Elisabeta în scaun cu rotile, venit toți cu noi. Soare, dar rece. Întâlnit trupe italiene. Ora 5 înapoi. Ceai. Ora 7 cinat.

Vineri, 8 ianuarie/27 decembrie

Ceață, frig umed. Înainte de amiază cu Elisabeta, care e încă afectuoasă, însă nu am discutat nimic. Lecomte îmi povestește încă multe infamii ale H.V. Ora 1 *lunch*. După-amiază cu Lecomte la Suna. Knechtel la mine. Ceai. Ora 7 cina. Elisabeta este foarte obosită. Seara conversat îndelung cu Scharnenbroich.

Sâmbătă, 9 ianuarie/28 decembrie

Furtună cu zăpadă, frig umed. Elisabeta rămâne în pat. Înainte de amiază cu ea. Scharnenbroich aici. După-amiază acasă, scris. Ora 7 cinat. Seara încă cu Elisabeta.

Duminică, 10 ianuarie/29 decembrie

Vreme minunată, rece. Ora 11 la biserica Sf. Leonardo, liturghie. După-amiază excursie pe jos la Intra. La San Martino ai Monti, acolo multă zăpadă. Elisabeta a venit cu trăsura. Mers de la ora 2 la ora 6. Dr. Neumann din Baden la mine. Seara încă Scharnenbroich.

Luni, 11 ianuarie/30 decembrie

Vorbit Elisabetei despre Nando, motiv pentru care a fost foarte afectată. Cu Scharnenbroich, căruia ea i-a spus. După-amiază promenadă, frig umed. Ceai la Scharnenbroich. Seara cu Lecomte.

Marți, 12 ianuarie/31 decembrie

Vreme mohorâtă. Elisabeta obosită. Înainte de amiază scris. Dr. Scharnenbroich la mine. După-amiază promenade, pe jos la St. Remigio, Elisabeta cu trăsura. Ora 7 seara sosit Wilhelm și Maria de la

Neuwied, i-am luat de la vapor. Frig, neprietenos. Ora 8 cinat. Seara împreună până la ora 11. Primit multe depeșe.

Miercuri, 1/13 ianuarie

Anul Nou

Furtună cu zăpadă, vreme rece și umedă. Înainte de amiază felicitări, Knechtel și Sachs, casa etc. Făcut cadouri tuturor, doctorului și soției sale de asemenea. Ora 1 *lunch*. Enorm de multe depeșe de la toate partidele. Ploaie. Seara, ora 7, cina. În România vreme blândă.

Joi, 2/14 ianuarie

Ploaie și ninsoare. Înainte de amiază la Elisabeta, care nu se simte foarte bine. Dispoziția ei este aceeași, se teme de venirea lui Ferdinand, nici un punct despre H.V. nu a fost atins, vorbește doar cu Scharnenbroich, cu mine uneori doar despre București. Cu Wilhelm și Maria. După-amiază acasă, din cauza ploii. Ora 7 cinat. Seara conversat încă îndelung cu Scharnenbroich. În România totul e liniștit. Acolo e vreme de primăvară.

Vineri, 3/15 ianuarie

Vreme mai bună, frig umed. Înainte de amiază cu Wilhelm. A murit ducele de Clarence, fiul lui Welles. Balul amânat până pe 15. După-amiază promenadă. Furtună. Seara împreună.

Sâmbătă, 4/16 ianuarie

Zăpadă, mohorât. Ora 10 sosit Leopold de la Sigmaringen, l-am luat de la vapor. La Elisabeta, conversat. Ora 1 *lunch*. După-amiază cu Leopold și Wilhelm la Suna. Elisabeta este toată după-amiaza foarte gravă, din cauza venirii lui Nando. Ora 7 luat pe Nando de la vapor. Revederea cu Elisabeta în prezența tuturor persoanelor. Ea este calmă în aparență. Ora 7½ cinat. Seara Elisabeta devreme în pat. Împreună până la ora 11.

Duminică, 5/17 ianuarie

Ceva îngheț. Înainte de amiază, la ora 10, am vrut să merg la biserică, însă acolo începe abia la ora 11. Promenadă. Ora 11¼-12 liturghie, frig. După-amiază toți la promenadă spre Intra. Citit cu Leopold scrisorile de la doamna Edinburgh, care sunt complet favorabile. Nando are cale deschisă spre căsătorie. Ceai la Scharnenbroich. Elisabeta cu Nando. Frig. Vorbesc cu doctorul din nou despre H.V. Seara depeșă, a murit Theodor Solms. Elisabeta foarte afectată.

Luni, 6/18 ianuarie

Întunecat, frig umed. Ora 7 sculat. Ora 8 plecat Leopold, eu l-am dus la vapor. Ploaie. Ora 3½ cu Wilhelm și Nando, cafea. După-amiază

promenadă, frig umed. Seara cu Elisabeta, apoi Scharnenbroich. Leopold până la Schaffhausen.

Marți, 7/19 ianuarie

Mohorât, toată ziua acasă, scris. După-amiază toți la ceai.

Miercuri, 8/20 ianuarie

Toată ziua acasă. Furtună și ploaie, întunecat. Wilhelm mă pictează. Cu Elisabeta. Ora 11 în pat.

Joi, 9/21 ianuarie

Vremea mai bună. Înainte de amiază la Elisabeta, Wilhelm m-a pictat. După-amiază, orele 2-4, mare promenadă, toți împreună, Elisabeta în scaunul cu rotile, prin Intra, Madonna della Campagna și Suna. Rece, dar plăcut. Ora 5 ceai la Scharnenbroich, conversat până la ora 11.

Vineri, 10/22 ianuarie. Pallanza – Zürich

Ora 7 sculat. Cu Elisabeta, care e foarte tristă. Ora 8 plecarea, despărțire tandră. Primarul Nola aici. La vapor, Scharnenbroich, autoritățile. Wilhelm, Vlădescu și Lecomte merg cu mine până la Laveno. Vreme minunată, rece, nori. Prin Intra spre Laveno, 10 minute pe jos până la gară, înghețat. Ora 10 plecarea din Laveno, de-a lungul Lago Maggiore. Ora 11 Bellinzona, micul dejun. Prin Gotthard. În munți senin și soare. Ora 2 în Göschen, deloc frig. Ora 3½ în Brunnen, multă zăpadă, ceva ceață. Ora 5½ sosirea în Zürich. Pe jos la Hotel International. Ora 6½ cinat. Seara, orele 9-11, profesor dr. Forel la mine, vorbit despre Elisabeta, el se teme că mai poate dura încă mult, în cazul în care chiar se va face bine. Telegrafiat Elisabetei.

Sâmbătă, 11/23 ianuarie. Zürich

Întunecat, ploaie puternică. Ora 8½ dejunat cu Nando. Ora 10 plecarea cu trenul Arlberg, frig umed. Walensee, ceață. Ora 1 Buchs, dejunat. Ora 1½ mai departe, prin Bludenz, Tunelul Arlberg. Ploaie și ninsoare. Ora 5 Innsbruck, întuneric. Toți munții erau acoperiți. Ora 7 cinat în vagon. Călătorit toată noaptea, prin Salzburg.

Duminică, 12/24 ianuarie. Viena

Ora 6½ dimineața sosirea în Gara de Vest din Viena, de acolo mers până la Stadtbahnhof, ajuns la ora 7½. Acolo E. Ghica și întreaga Legație, von Lindheim etc. Dejunat. Frig. Ora 8¼ plecarea mai departe spre Pesta, zăpadă. Ora 1 sosirea acolo, 10 minute, dejunat în vagonul-restaurant. Ora 4½ Szegedin, ora 7 Timișoara, ora 8 Lugoj, cinat între ele. Ora 10 Caransebeș, –4°R, mai multă zăpadă.

Luni, 13/25 ianuarie. Sosirea în București

Călătorit noaptea. Ora 7 în Pitești, dejunat în vagon. Ora 8½ Titu, primit pe generalii Lahovary și Aman, care veniseră la Vârciorova să mă întâmpine. Ora 10 sosirea în București, toți miniștrii, mitropolitul, generali și multă lume la gară. Gardă de onoare cu muzică. Cerc jumătate de oră. –8°R. La palat. Ora 12 *lunch* cu Nando. Ora 3 L. Catargiu, liniște în toată țara. Ora 5 primit pe Hooriks, prezintă scrisoarea de numire ca ministru plenipotențiar la Constantinopol. Ora 6½ delegație condusă de primarul Orbescu. Discursuri, ovații cu torțe, vorbit de la fereastră, deoarece e destul de frig. Seara biliard.

București

Marți, 14/26 ianuarie

Frig. Înainte de amiază Carp, apoi L. Catargiu, iar mai târziu Take Ionescu. După-amiază promenadă cu Nando, ninge puțin. Seara scris. A murit marele duce Constantin. A murit de gripă, la München, ducesa lui Max din Bavaria[163], în vârstă de 84 ani, verișoară a mamei mele, mama împărătesei Austriei și bunica Louisei[164] și a lui Mailo. Depeșă de la Elisabeta, care se simte mai puțin bine. Starea ei spirituală e aceeași. H.V. este pentru ea încă o ființă pură. Au început agitațiile pentru alegeri, adunări etc. Liberalii nu se pot uni, Vernescu are pretenții prea mari.

Miercuri, 15/27 ianuarie

–6°R. Înainte de amiază scris. Nici un ministru. Nando la cazarmă. Durere de cap. Orele 2½-4 sir Drumond Wolf, care, din păcate, este mutat la Madrid. Seara nu prea bine, migrenă, mai târziu mai bine. Ora 10 mare bal de gală. Mai întâi cerc cu corpul diplomatic, apoi destul de plin. Mulți nu rămân, din cauza doliului. Vorbit cu mulți oameni. Ora 1½ supeu, apoi cotilion, care ține până la ora 4. Discutat tot timpul cu domna dr. Whede. Absența Elisabetei a fost resimțită de toți.

Joi, 16/28 ianuarie

–6°R. Soare, puțină zăpadă. Ora 9½ dejunat. Ora 10½ L. Catargiu, ora 11½ G. Olănescu. După-amiază lungă promenadă cu Nando. Seara scris.

Vineri, 17/29 ianuarie

–6°R, mohorât. Înainte de amiază ministrul de Război Lahovary, apoi Marghiloman. Orele 2-4 Whede. Seara, orele 5-7, M.Kr. Biliard cu Nando.

Sâmbătă, 18/30 ianuarie

Cald, dezgheţ. Înainte de amiază Catargiu şi Lahovary. Audienţe. Seara bal şi tombolă ale Societăţii „Elisabeta”. Acolo până la ora 1, deloc plin.

Duminică, 19/31 ianuarie

+4°R, vânt. Ora 10 capela episcopală. Orele 1½-4 audienţe. Ştiri despre Elisabeta, privind starea ei sufletească, foarte puţin satisfăcătoare. I-a telegrafiat prinţesa de Wales, se gândeşte la Elisabeta, îi doreşte scumpei sale prietene însănătoşire grabnică. Seara biliard.

Luni, 1 februarie/20 ianuarie

Vreme de primăvară, cald, soare. Ora 9½ Knechtel, apoi Stöhr. Alegerea delegaţilor colegiului III. Ora 10½ Catargiu, în ţară totul e liniştit, doar că nu este zăpadă, rău pentru ogoare. Orele 11½-1 Carp, discutat despre reforme, tarif vamal etc. După-amiază promenadă, foarte cald. Seara scris.

Marţi, 2 februarie/21 ianuarie

Vreme minunată, 1°R, soare, foarte cald. Orele 10½-12½ Consiliu de Miniştri, citit programul cabinetului. După-amiază Babeş. Promenadă până la ora 5, cald. Seara scris. Biliard.

Miercuri, 3 februarie/22 ianuarie

Aer foarte blând. Înainte de amiază scris. A. Lahovary la mine. După-amiază promenadă cu Nando şi la Stöhr. Seara, orele 5-7, M.Kr., jurnal, roman german. Între timp a venit Marghiloman, care nu m-a găsit, din care cauză pot uşor să apară vorbe. Barometrul foarte scăzut. Seara aproape +5°R, speranţă de creştere în oraş.

Joi, 4 februarie/23 ianuarie

Noaptea ploaie, aer cald, ca de primăvară. Ora 10½ L. Catargiu, apoi Olănescu. După-amiază promenadă. Seara contele Goluchowsky. Biliard. A murit arhiepiscopul Palma în Viena.

Vineri, 5 februarie/24 ianuarie

Cald, umed. Ministrul de Război şi Marghiloman. Au început agitaţiile electorale. După-amiază audienţe, scris. Seara îndelung Basset. Ora 8 Stöhr.

Sâmbătă, 6 februarie/25 ianuarie

Vreme blândă, soare. Înainte de amiază Catargiu şi A. Lahovary. După-amiază audienţe. Orele 5-7 domnişoara Miclescu, care iese din serviciu, îmi povesteşte multe despre infamiile domnişoarei Văcărescu

și despre minciunile și înșelătoriile sale. Ora 10½ la balul studenților, la teatru, foarte plin și strălucitor, s-a adunat întreaga societate, acolo până la ora 1½.

Duminică, 7 februarie/26 ianuarie

Sculat târziu. Ora 11½ primirea noului ministru plenipotențiar sârb Boscovici, discursuri. După-amiază audiențe. Seara cu Nando. Biliard. Adunări electorale, liniște.

Luni, 8 februarie/27 ianuarie

Frumos, +4°R. Înainte de amiază Catargiu, apoi Carp o oră și jumătate. După-amiază audiențe, promenadă, aer foarte plăcut. Scharnenbroich scrie lucruri puțin îmbucurătoare despre Elisabeta. Seara scris. Biliard cu Nando. Sora și frații mei la San Remo.

Marți, 9 februarie/28 ianuarie

Aer blând. Înainte de amiază Take Ionescu. După-amiază promenadă, la Stöhr. Orele 5-7 M.Kr., memoriile.

Miercuri, 10 februarie/29 ianuarie

Viscol cu zăpadă. Înainte de amiază Catargiu. Toată ziua scris scrisori Elisabetei despre H.V. etc. Ea i-a trimis lui Nando un almanah cu poezie, *Inês de Castro*, foarte ciudat. Seara Nando la circ. Multă zăpadă, –1°R.

Joi, 11 februarie/30 ianuarie

–1°R, zăpadă. Mai târziu senin. Înainte de amiază Olănescu. Scris. Adunare electorală. Primit multe proclamații electorale. Orele 4-5 M.Kr. Basset. Seara biliard.

Vineri, 12 februarie/31 ianuarie

–4°R, senin. Înainte de amiază Lahovary, discutat problema numirii la Berlin. După-amiază acasă, scris. Orele 6-7 Vernescu, reclamă presiuni ale guvernului în alegeri. Seara biliard.

Sâmbătă, 1/13 februarie

Începerea alegerilor

Cald, +4°R. Ora 10 deja vin Vernescu și Teodorescu, vor audiență din cauza scandalului la alegeri (?), nu i-am văzut. Ora 10½ Catargiu. Agitații fără conflicte serioase. După-amiază promenadă, cald, vântos. Orele 5-7 scris. Alegerile în țară decurg destul de liniștit. La primul colegiu al Camerei, 10 din opoziție. În București, Manu, Carp, Ghermani, Triandafil, un balotaj. În țară, 9 balotaje. –1°R.

Duminică, 2/14 februarie

Vreme frumoasă. Alegeri la colegiul II. Ora 10½ L. Catargiu. Opoziția pare să se abțină. Orele 2-4 câteva audiențe. Fleva a venit în fața palatului cu doi oameni beți, au vrut să fie primiți, o farsă proastă. Ora 5 M.Kr. Seara totul decurge liniștit. Prefectul poliției la mine, raportează că opoziția s-a abținut, doar în două [circumscripții] nu. Alegătorii, care au fost răniți ieri într-o încăierare, au venit la palat. Rezultatul alegerilor favorabil.

Luni, 3/15 februarie

Alegerile pentru colegiul III. Mohorât. Rezultatul alegerilor pentru colegiul II este o mare victorie pentru guvern. Balotaj la Craiova. T. Ionescu de asemenea acolo. La Ploiești opoziția. Ora 10½ Catargiu, liniște peste tot. Ora 11½ Carp, și el crede, ca și mine, că victoria în alegeri e prea mare. Nimeni marcant din opoziție în Cameră. După-amiază scris. Seara biliard. La colegiul III doar guvernamentali, doi din opoziție. Senin, deloc rece.

Marți, 4/16 februarie

Senin, –1°R, mai târziu foarte cald. Ziarele de opoziție enorm de violente, mă atacă, *Voința* zice că ar fi o lovitură de stat. Ora 11½ Ghermani, cu noul procuror Yarka de la Curtea de Conturi, depune jurământul. După-amiază la Stöhr, promenadă, plăcut. Seara scris lui Bamberg. Kalinderu bolnav de 8 zile.

Miercuri, 5/17 februarie

Începerea alegerilor pentru Senat. Ora 10½ Catargiu, totul liniștit. După-amiază promenadă, foarte cald. Ora 5 înapoi. M.Kr. este foarte îndrăgostită, vrea un fiu. Rezultatul alegerilor e în favoarea guvernului, au fost aleși Stătescu, Vernescu, Blaremberg și încă 8 din partea opoziției.

Joi, 6/18 februarie

Vreme minunată, foarte cald. Colegiul II pentru Senat. Catargiu la mine, totul liniștit. Opoziția foarte agresivă împotriva mea. Depeșă de la Scharnenbroich, care telegrafiază că scrisoarea mea a avut efecte violente, dureri de inimă, slăbiciune, parțial fără simțuri. Elisabeta a trimis un codicil și manuscrise, prin Strauss din Bonn, care i le-a dat lui Wilhelm. Dezolant. Scrisori de la Neuwied, foarte triste. *Nouvelle Revue*, într-un articol de mad. Adam, vorbește despre Elisabeta ca despre o inamică a Triplei Alianțe. Grav. Poezie de Scheffer. După-amiază audiențe. La alegeri, 10 din partea opoziției, Panu la Iași.

Vineri, 7/19 februarie

Vreme minunată, prea uscată. Înainte de amiază generalul Lahovary și Marghiloman, totul a decurs liniștit. După-amiază promenadă, prea cald. Koch telegrafiază că mama are o gripă ușoară. A murit soția lui Salm Horstman, care a fost la Elisabeta în Pallanza. Seara biliard. Universitățile i-au ales pe Ionescu și Poni.

Sâmbătă, 8/20 februarie

Vreme minunată, vânt rece. Scrisoare de la mama, care îmi trimite scrisoarea Mariei Edinburgh către Leopold, care confirmă că toate piedicile au fost înlăturate și că în primăvară poate avea loc o întâlnire cu tânăra Edinburgh. Scrisoarea îmi place mult prin franchețea ei. Ora 10½ Catargiu, balotajele, liniște. Ora 11½ Lahovary, bucuros datorită rezultatului alegerilor. După-amiază audiențe. Orele 4-5½ promenadă, vânt rece. La Stöhr. Depeșă de la Elisabeta, care încă nu e bine. I s-au adresat de la Moscova în problema foametei, eu îi telegrafiez să se abțină, deoarece mă voi ocupa eu de problemă. Seara, ora 10½, balul Societății „Furnica”, foarte plin, tombolă, bazar și tablouri, rămas până la ora 1. Vorbit cu multe doamne, cald și cordial. Vești mai bune de la Koch despre mama.

Duminică, 9/21 februarie

Vânt din nord-est. Ora 10 la capela episcopală, ora 11 înapoi. Orele 2-4 audiențe. Orele 5-7 M.Kr., jurnal. Situația la Pallanza e disperată, Elisabeta are dureri de inimă, enorm de epuizată, se simte adânc rănită. Seara biliard. Prea secetos.

Luni, 10/22 februarie

Vânt din nord-est, fără zăpadă, enorm de uscat. Înainte de amiază Catargiu. La balotaje, 4 din partea opoziției, ceea ce e foarte bine. Carp la mine, discutat despre tratat. *Nouvelle Revue* vorbește despre reînnoirea acestuia deja în primăvară (?). După-amiază scris, Elisabeta, Neuwied etc., deoarece controlul scrisorilor o scoate din fire, îi recomand să citească un articol rău de Renan, în *Temps*. Seara biliard. Frig.

Marți, 11/23 februarie

Vânt din nord-est, îngrozitor de uscat. Înainte de amiază T. Ionescu și Ghermani. După-amiază, la ora 3, promenadă, apoi orele 4-5 la Kalinderu, în locuința sa, el a fost bolnav patru săptămâni. Seara scris.

Miercuri, 12/24 februarie

Vânt din nord, –1°R. Înainte de amiază L. Catargiu. De mult nici o știre din Pallanza. După-amiază scris. Orele 5-7 Kr. Seara cu Nando la teatru, Coquelin[165], *Le Gendre de monsieur Poirier*[166], până la ora 11½, foarte bun, plin. Frig umed.

Joi, 13/25 februarie

Viscol cu zăpadă. Înainte de amiază L. Catargiu, regretă ca și mine că D. Sturdza nu a fost ales prin balotaj la Senat. Ora 11½ Olănescu. Ninge. După-amiaza primit pe domnul Thom Bryand și fiul său, inspector de cavalerie din Chicago, au venit pentru expoziția de acolo, ne-au invitat. O oră și jumătate la mine. Lung raport de la Scharnenbroich, care e dezolat. Starea sufletească a Elisabetei foarte gravă. Viscol puternic cu zăpadă. Coquelin, *Thermidor*[167].

Vineri, 14/26 februarie

Frumos, cald. Înainte de amiază ministrul de Război și Marghiloman. După-amiază promenadă, deloc rece. Seara audiențe, G. Cantacuzino. Nando la teatru, unde s-a fluierat, eu între orele 9 și 11½ cu domnul și doamna Kremnitz, vorbit mult despre Elisabeta.

Sâmbătă, 15/27 februarie

Frumos. Înainte de amiază Catargiu, Lahovary. După-amiază audiențe. Seara de asemenea. Cu Nando la teatru, *Tartuffe*, trebuia să fie o demostrație împotriva lui Coquelin, totul a decurs în liniște, doar după aceea s-a strigat. Ora 12½ s-a încheiat.

Duminică, 16/28 februarie

Vânt rece. Înainte de amiază scris. Orele 2-4½ audiențe. Seara la teatru, *L'ami Fritz*, Coquelin, până la ora 12.

Luni, 17/29 februarie

Vânt, ceva ploaie. Înainte de amiază L. Catargiu. Opoziția vrea să demisioneze din Cameră. Orele 11½-1 Carp, discutat probleme economice. După-amiază audiențe. Orele 3-4 promenadă cu Nando, ceva ploaie, la Stöhr. Seara scris. Nando merge la teatru. Eu între orele 8 și 11 cu Mite Kremnitz, lucrat și la jurnalul meu pentru *Deutsche Revue*, al doilea articol, despre venirea mea.

Marți, 1 martie/18 februarie

Umed. Înainte de amiază T. Ionescu și Ghermani. După-amiază primit pe Coquelin în audiență. Nando plecat. Seara scris.

Miercurea Cenușii, 2 martie/19 februarie

Rece, vânt din nord, secetos. Înainte de amiază L. Catargiu. Știri mai bune de la Elisabeta, care e mai calmă. Orele 5-7 Kalinderu. Seara biliard.

Joi, 3 martie/20 februarie

–1˚R, foarte puțină zăpadă. Orele 11-12 Consiliu de Miniștri, discursul Tronului, discutat până la ora 1 despre problema grecească, despre Guvernul Delyannis, destituit de regele George. După-amiază promenadă. Orele 5½-8 Bülow.

Vineri, 4 martie/21 februarie

Înainte de amiază ministrul de Război și Marghiloman. Ora 2 primit profesorii Facultății de Teologie. Orele 5½-7 ministrul plenipotențiar rus Fonton, care mulțumește pentru cei 10.000 de franci pe care i-am trimis în Rusia cu ocazia foametei.

Sâmbătă, 5 martie/22 februarie

Înainte de amiază Catargiu și Lahovary. După-amiază promenadă, vânt rece. Orele 6-7½ domnul Garniel, care a fost numit ministru plenipotențiar al Belgiei aici, dar care e atât de bolnav, încât trebuie să se întoarcă la Bruxelles. Un bărbat plăcut, simpatic. Ludwig von Hessen un atac cerebral, starea lui este gravă.

Duminică, 6 martie/23 februarie

Viscol puternic cu zăpadă, –2˚R. Ora 10 capela episcopală, foarte lunecos. După-amiază, orele 1½-4½, audiențe. Orele 5½-7 Maiorescu. Ninge toată ziua.

Luni, 7 martie/24 februarie

Deschiderea Camerei

–8˚R, îngheț în toată țara, soare, senin. Ora 10½ L. Catargiu la mine, ia cu el discursul Tronului. Ora 11¾ mers cu trăsura la Cameră, vânt foarte rece. Primire destul de călduroasă. Citit discursul. Multe doamne, altfel nu foarte plin. Ora 12½ înapoi. După-amiază promenadă, umed. Audiențe. Ludwig von Hessen nu se simte mai bine.

Marți, 8 martie/25 februarie

–2˚R, mohorât. În țară ceva zăpadă. Ora 10½ Take Ionescu. Ora 11½ Ghermani. După-amiază promenadă. Vânt. Cantacuzino ales președinte al Senatului, Budișteanu, Ionescu, Brăiloiu și Culian vicepreședinți. Seara scris. Nici o veste de la Pallanza.

Miercuri, 9 martie/26 februarie

–1°R, senin. Înainte de amiază Catargiu. După-amiază audiențe, promenadă. Camera îl alege pe Manu ca președinte. Păucescu, Pogor, A. Catargi și D. Sturdza vicepreședinți. Seara Nando la baterie. M.Kr. la mine.

Joi, 10 martie/27 februarie

Înainte de amiază Catargiu. Camerele sunt constituite. Olănescu. După-amiază audiențe, chirurgul francez Champonniere[168]. Promenadă. Scrisoare de la Scharnenbroich. Starea sufletească a Elisabetei încă dezolantă. Cumnata mea scrie că spera ca Elisabeta să meargă în primăvară puțin la Neuwied.

Vineri, 11 martie/28 februarie

Mohorât. Ministrul de Război și Marghiloman. După-amiază audiențe. Scrisoare de la Wilhelm, Elisabeta a făcut ceva progrese. Promenadă. Seara Manu.

Sâmbătă, 12 martie/29 februarie

Rece, vânt. Catargiu și Lahovary, vorbit pentru prima dată cu ei despre tratate. El nu este împotrivă. După-amiază promenadă. Orele 5-7 cu Nando la Kalinderu. Seara scris.

Duminică, 1/13 martie

Mohorât. Ora 10 capela episcopală, înapoi pe jos. Depeșă de la Heinrich, că a murit Louis von Hessen. Telegrafiat tuturor. Ora 11½ mitropolitul primat. Ora 12 mitropolitul Moldovei. Orele 2-4 audiențe. Orele 5-7 M.Kr., jurnalul meu din 1866. Seara biliard.

Luni, 2/14 martie

Ziua de naștere a regelui Umberto, depeșă. De asemenea, răspunsuri de la regina Angliei, Heinrich al Prusiei, Victoria Battenberg, tânărul mare duce Ernst Ludwig von Hessen. Mohorât. Catargiu și Carp la mine. Nando face un exercițiu de marș. După-amiază audiențe, acasă, scris. Orele 5½-8 D. Sturdza, nu am discutat politică, ci despre Academie etc., a fost calm. Biliard.

Marți, 3/15 martie

Soare. Înainte de amiază T. Ionescu și Ghermani. După-amiază raport de la Scharnenbroich, care e prea puțin satisfăcător, Elisabeta în dispoziție rea. Promenadă. Rece, vânt. Ora 5½ doamna Golescu. Ora 6½ domnișoara Miclescu. Seara ploaie puternică. Biliard. Scris până la ora 11½.

Miercuri, 4/16 martie

Toată ziua furtună și ploaie. Ora 10½ L. Catargiu. Camera începe adresa. După-amiază scris. M.Kr. două ore. Seara biliard. Vești proaste de la Pallanza.

Joi, 5/17 martie

Toată ziua furtună, ploaie și ninsoare. Înainte de amiază L. Catargiu și Olănescu. Scris. După-amiază audiențe. Seara biliard. A murit principele Karl Egon von Fürstenberg. Eu îi confer marelui duce Ernst Ludwig von Hessen, telegrafic, Steaua României, pe care a purtat-o tatăl său. Furtună, frig.

Vineri, 6/18 martie

Întunecat, rece. Înainte de amiază generalul Lahovary, apoi Marghiloman. Ora 2 la Academie, în noua sală. Ținut discurs, Sturdza răspunde. Hasdeu și Urechia prelegeri. Biblioteca raportează, până la ora 3. –2°R, vânt. Orele 4-7 M.Kr., a fost de asemenea la Academie. Seara biliard.

Sâmbătă, 7/19 martie

–2°R, întunecat. Catargiu și Lahovary. După-amiază Bülow două ore, pleacă la Berlin, discutat despre tratat etc. Situația din Germania. Viscol puternic cu zăpadă, mai târziu senin. Seara, ora 8½, Societatea Geografică, destul de plin, trei prelegeri, până la ora 11. G. Lahovary citește un bun raport. În Pallanza acum vreme de primăvară. Elisabeta veselă.

Duminică, 8/20 martie

Mohorât, zăpadă. Înainte de amiază scris. Ora 11½ primit Camera, îmi înmânează adresa. Generalul Manu o citește. Cerc. După-amiază audiențe de la 2 la 5. Orele 5-7 M.Kr. Seara cu Nando la Societatea Geografică, cinci prelegeri, ținut până la ora 12½.

Luni, 9/21 martie

+1°R, mai târziu soare. Ora 10½ Catargiu, Carp. Alegerile pentru Cameră arată că fuziunea dintre conservatori încă nu este desăvârșită. După-amiază promenadă. Seara audiențe.

Marți, 10/22 martie

Vreme frumoasă, deloc rece. Înainte de amiază T. Ionescu, apoi Ghermani. După-amiază promenade. Scrisoare către Elisabeta. Seara biliard. Criză de guvern la Berlin.

Miercuri, 11/23 martie

Vreme minunată, foarte cald. Înainte de amiază Catargiu și Olănescu. Subscripție de 25 milioane pentru Gara Centrală, pentru vară. După-amiază promenade, cald. Orele 6-7 audiențe.

Joi, 12/24 martie

Senin, vânt rece. Nimic verde. Înainte de amiază L. Catargiu, Senatul a votat adresa. Ora 11½ Lahovary. După-amiază promenade cu Nando. Lung raport de la Scharnenbroich, care e puțin satisfăcător. Orele 5-7 M.Kr. Seara biliard. Ploaie.

Vineri, 13/25 martie

Vreme minunată. Ora 9½ Stöhr, vine de la Sinaia, unde e zăpadă. Orele 10-11 generalul Lahovary. Ora 11½ primit adresa din partea Senatului, cerc. Mitropolitul primat în audiență. După-amiază audiențe. Promenadă. Seara scris. Biliard.

Sâmbătă, 14/26 martie

Aniversarea proclamării regatului. Ora 11½ miniștrii, cuvântări, răspunsuri. După-amiază la Cotroceni, nimic nu este încă înverzit. Orele 5-6 M.Kr. Seara biliard, cald.

Duminică, 15/27 martie

Cald. Ora 10 capela episcopală, înapoi pe jos. Scris. Orele 2-5½ audiențe. Seara cu Nando.

Luni, 16/28 martie

Nando la vânătoare, enorm de cald. Înainte de amiază Catargiu, Carp. După-amiază audiențe. Orele 3-5 M.Kr. Orele 5-7 la Kalinderu. Seara scris.

Marți, 17/28 martie

Secetos. Înainte de amiază T. Ionescu și Ghermani. După-amiază cu trăsura la Cotroceni, enorm de cald. Seara scris.

Miercuri, 18/30 martie

Cald, senin. Înainte de amiază Catargiu și A. Lahovary. După-amiază uragan cu nori de praf îngrozitori. Plecat cu trăsura la Cotroceni, însă întors de acolo curând. Seara chiar rece, +5°R, după ce peste zi au fost +20°R. Orele 5-7 M.Kr. A fost observată. Nando la concert.

Joi, 19/31 martie

+4°R, foarte rece. Înainte de amiază Catargiu și Olănescu. Scris lui Wilhelm, care nu e de accord ca Elisabeta să meargă la Segenhaus.

Situaţia este enorm de dificilă. Plimbare până la Stöhr. Ora 7 dineu parlamentar, toţi miniştrii, birourile, Manu şi G. Cantacuzino, cerc până la ora 10, 50 de persoane. Depeşă conform căreia micuţa Edinburgh este periculos de bolnavă în Düsseldorf.

Vineri, 1 aprilie/20 martie

+2°R, ceaţă, apoi senin. Puţin înverzit. Înainte de amiază ministrul de Război. Regele Milan îmi scrie că renunţă la poziţia de şef al Regimentului 6 Infanterie, deoarece s-a retras complet în viaţa privată. Ora 11½ Marghiloman. După-amiază scris şi în grădină. Kalinderu.

Sâmbătă, 2 aprilie/21 martie

Mohorât. Barometrul urcă din nou, foarte secetos. Înainte de amiază Catargiu şi A. Lahovary. După-amiază audienţe. Promenadă cu Nando până la ora 7, la Kalinderu. Cald.

Duminică, 3 aprilie/22 martie

Foarte senin, rece. Înainte de amiază scris. Orele 2-3½ audienţe. Ora 4½ venit Pedro de Coburg, fiu al lui August Coburg şi nepot al răposatului împărat al Braziliei. Locuieşte la palat. Orele 5-7 M.Kr. Cinat *à trois*. Seara împreună. Scharnenbroich telegrafiază că starea Elisabetei e mai bună.

Luni, 4 aprilie/23 martie

Senin, uscat. Înainte de amiază dejunat *à trois*. Catargiu şi Carp la mine. După-amiază audienţe. Kretzulescu de la Paris. Scrisori de la Neuwied şi Pallanza. Ora 4½ plimbare cu trăsura, Văcăreşti, Cotroceni, cald. Ora 7 cinat *à trois*. Camera a început discutarea bugetului.

Marţi, 5 aprilie/24 martie

Senin, cald. Nando cu Pedro Coburg la Sinaia. Înainte de amiază T. Ionescu şi Ghermani. După-amiază scris. Orele 3-5 jurnal cu M.Kr. În grădină. Orele 6-7 doamna Bengescu. Ora 7 întors ceilalţi de la Sinaia, cinat.

Miercuri, 6 aprilie/25 martie

Buna Vestire

Cald. Înainte de amiază dejunat *à trois*. Catargiu. Ora 11 mitropolitul Moldovei. Ministrul de Război. Scrisoare de la Elisabeta, destul de afectuoasă. Orele 2-3 Curtopassi, scris. Enorm de secetos. Camera bugetul. Ora 7 cinat *à trois*. Biliard.

Joi, 7 aprilie/26 martie

Rece, uscat. Înainte de amiază Catargiu, mitropolitul. Ora 12 primirea noului ministru plenipotenţiar grec Papanicopolo, care a mai fost

aici înainte. *Lunch à trois*. Orele 2-4 Fonton, scrisoare de mulțumire de la marele duce moștenitor al tronului pentru cei 10.000 de franci. Orele 4-5 M.Kr., scris. Ora 7 mare dineu de gală, corpul diplomatic cu doamnele, toți miniștrii, foarte elegant. Și Pedro Coburg de față, cerc până la ora 10. Conversat *à trois* până la ora 12.

Vineri, 8 aprilie/27 martie

Uscat, rece, vânt. Înainte de amiază Lahovary, aduce decretele pentru avansări, care sunt foarte numeroase, se vor organiza 12 regimente de artilerie. Camera a votat aproape tot bugetul. Mare nemulțumire astăzi din cauza taxei vamale germane pentru cereale. Nando cu Pedro Coburg la Ursoaia, ora 5 înapoi. Orele 2-4 la Academie, ședință publică, Hasdeu despre românii din Istria, Macedonia etc. Furtună puternică și foarte rece, +4°R. Orele 6-7 generalul Florescu la mine, este voios. Biliard.

Sâmbătă, 9 aprilie/28 martie

Noaptea uragan, foarte frig, +2°R, zăpadă până la Titu. Nando cu Pedro Coburg la Curtea de Argeș. Ora 10 o școală cu cântece, ajunul Duminicii Floriilor. L. Catargiu, s-a votat aproape tot bugetul. Vântul se oprește, încă rece, uscat. Scris o scrisoare foarte călduroasă Elisabetei, care se va simți cu siguranță afectată (ziua morții copilului nostru). După-amiază, orele 3-5, M.Kr. Audiențe. Lucia Duca de la 6 la 8 la mine, vrea la Pallanza. Ora 9 Nando și Coburg înapoi, acolo a nins. Seara încă depeșă de la Elisabeta. Foarte secetos.

Duminică, 10 aprilie/29 martie

Duminica Floriilor

Destul de rece, complet senin, enorm de uscat. Noaptea a înghețat. Ora 10 *à trois* la capela episcopală, ora 11 înapoi. Ora 2 Nando și Pedro Coburg merg la concert simfonic, apoi la gară. La ora 4 el pleacă la Viena cu Orient Express. Orele 2-4½ audiențe. Apoi promenadă cu Nando. Orele 6-7 ministrul plenipotențiar sârb Boscovici.

Luni, 11 aprilie/30 martie

+0,5°R, complet senin, foarte rece. Înainte de amiază L. Catargiu, apoi Carp, discutat îndelung despre relațiile comerciale germane, care nu sunt satisfăcătoare, vama pentru cereale 5 mărci, în timp ce pentru America e de 3½. După-amiază scrisoare de la Leopold și una, prin mama, de la ducesa de Edinburgh, care e de acord cu un *rendez-vous* la München. Eu îi telegrafiez lui Leopold că va trebui să aibă loc la sfârșitul săptămânii viitoare. Orele 5-7½ Kalinderu. Stöhr este bolnav.

Marți, 12 aprilie/31 martie

Enorm de secetos, complet senin. Înainte de amiază scris. Ghermani la mine, este de părere că, dacă Germania nu cedează în privința cerealelor, să ne adresăm unei instanțe. După-amiază, orele 3-5, M.Kr., discutat mult, probleme foarte serioase. Seara în grădină. Biliard. Decretat bugetul.

Miercuri, 1/13 aprilie

Cald, complet senin. Înainte de amiază L. Catargiu, vorbit cu el, că Lahovary se angajează mult prea ușor și că în chestiuni internaționale ar trebui să discute cu mine. Scris lui Scharnenbroich, că ar trebui să o dirijeze pe Elisabeta atunci când va primi vestea logodnei. Filipescu la mine, e din nou complet sănătos. Orele 5-7 la Kalinderu, la Administrația Domeniilor. Ora 8 la sfânta spovedanie, cu Nando, până la ora 9.

Joi, 2/14 aprilie

+6°R, uscat, senin. Ora 8 la capela episcopală, liturghie tăcută, apoi sfânta comuniune, cu Nando. La episcop. Ora 8¾ înapoi. Scris. Nici o veste de la Elisabeta, care trebuie să fi primit deja, prin Scharnenbroich, scrisoarea mea. Ora 10½ L. Catargiu, i-am vorbit despre proiectul de căsătorie și că probabil săptămâna viitoare voi pleca în călătorie, pentru a întâlni familia Edinburgh la München. Nu i se pare prea plăcut că voiajul meu are loc în timpul sesiunii Camerei. Eu îi spun că va trebui eventual să merg și la Pallanza, pentru a vorbi cu Elisabeta despre această problemă. Ora 11½ Olănescu. Leopold telegrafiază de la Fleury că nu a înțeles întru totul depeșa. Ora 3 la Cotroceni. Câțiva stropi de ploaie, apoi din nou senin. Orele 5-7 M.Kr. Seara biliard.

Vinerea Mare, 3/15 aprilie

Ceva ploaie. Ora 8 dejunat. Ora 9 la mica mănăstire, slujbă religioasă, ținut până la ora 11½. Generalul Lahovary la mine. Scris mamei, pentru un *rendez-vous* la Zürich. După-amiază scris. La Stöhr, care e încă bolnav. Orele 6-7 cinat. Ora 7¼ plecat cu trăsura la Mitropolie. Lungi rugăciuni la epitaf, procesiune în jurul bisericii. Vânt rece, complet senin. Ora 8¾ se termină, obosit, nu mă simt prea bine.

Sâmbăta Mare, 4/16 aprilie

Fără nori, enorm de secetos. Obosit. Înainte de amiază Theodori, luat chinină. Orele 10½-12 L. Catargiu, discutat și despre Văcărescu. Orele 2-3½ A. Lahovary, i-am făcut reproșuri în privința comportamentului său în problema tarifelor etc. Orele 3-5 conversat cu M.Kr., apoi cu Nando la Kalinderu. Noaptea de Paște. Ora 11¾ plecat cu trăsura la Mitropolie, slujba de Înviere a început îndată afară,

vânt rece. Apoi sărbătorirea, o oră, foarte plin, multă lume în jurul Mitropoliei. Dejun în palat, mitropolitul, miniștrii cu soțiile etc., 60 de persoane, până la ora 3½. Nando de asemenea la binecuvântare. Foarte obosit.

Duminica Paștelui, 5/17 aprilie

Sfintele Paște

Ora 9 sculat. Ora 10½ la catedrala catolică, slujbă pontificală până la ora 12, foarte plin. Vânt rău dinspre est, enorm de uscat. Scris Elisabetei despre *rendez-vous* la München, logodna lui Nando și vizita mea la Pallanza. Orele 2-4 Gottereau la mine, planurile pentru fundația mea, care e acoperită. Cu Nando în grădină. Episcopul Melchisedec pe moarte. Seara biliard.

Luni, 6/18 aprilie

Sfintele Paște

Vânt uscat. Depeșă de la Leopold, din Florența, Edinburgh ar fi liber la sfârșitul săptămânii, deci ar putea veni la München. Eu îi telegrafiez îndată, că vom fi acolo sâmbătă. Ora 10 la Domnița Bălașa, mitropolitul oficiază. Mă întâmpină A. Știrbey. Ora 11 înapoi. Ora 11½ L. Catargiu, i-am spus că joi plecăm. După-amiază M.Kr., scris. Seara depeșă de la Leopold, ducesa de Edinburgh vrea să mă vadă singur în München. Telegrafiez îndată că acest lucru e imposibil, deoarece nu pot ajunge acolo în ajun. Nu vom pleca în călătorie fără un rezultat în problema logodnei.

Marți, 7/19 aprilie

Enorm de uscat. Vânt. Înainte de amiază descifrat depeșe. Leopold îmi telegrafiază că ducesa de Edinburgh nu dorește o accelerare a logodnei fără o *entrevue* la sfârșitul săptămânii. Răspuns că aceasta nu e posibilă. Văzut pe L. Catargiu, i-am spus că am amânat călătoria. Scris întreaga după-amiază, în ciuda durerii de cap. Scrisoare de la Elisabeta, multe vorbe de laudă, nici una de iubire, situație fără consolare, inima ei este împietrită. Ora 7 Kalinderu și Philippson la masă, conversat până la ora 11. Seara ploaie, apoi din nou senin, stele. Barometrul a scăzut.

Miercuri, 8/20 aprilie

Ziua mea de naștere, 53 de ani. Noaptea ploaie torențială. Întunecat, ploaie în toată țara. Întristat că Elisabeta e departe. Înainte de amiază mă felicită diverse persoane. Ora 10½ doamna Voinescu la mine, cu flori. Ora 11½ miniștrii, Carp mic discurs, casa etc. Primit enorm de multe depeșe. Primit de la Elisabeta o floare din fildeș pictată și portetul ei pictat de Lecomte. După-amiază M.Kr. Cu Nando la Kalinderu, scris multe depeșe. Biliard.

Joi, 9/21 aprilie

Toată noaptea ploaie. Înainte de amiază îndelung Theodori. După-amiază audiențe. Plagino etc. Odobescu și Corlătescu primesc regimente. Coandă și Istrate intră. Seara biliard.

Vineri, 10/22 aprilie

Mohorât, ploios. Înainte de amiază generalul Lahovary, discutat despre cazarmament, pentru care trebuie solicitată Camerei suma de 10 milioane. După-amiază M.Kr. două ore. Mai târziu scris. La Stöhr. Leopold la...

Sâmbătă, 11/23 aprilie

Dimineața ploaie, apoi soare, +10°R. Orele 11½-1 A. Lahovary, discutat despre conflictul cu Germania. După-amiază audiențe. Seara la Cotroceni. Rece, vânt.

Duminică, 12/24 aprilie

Vreme minunată, rece. Ora 10 capela episcopală. Stricat trăsura. Ora 11½ înapoi. Audiențe până la ora 4. Ora 5½ plimbare cu trăsura. Seara biliard.

Luni, 13/25 aprilie

25 de ani de la căsătoria Mariei cu Philipp, se sărbătorește în liniște. Înainte de amiază rece, +9°R. L. Catargiu, care s-a întors din Moldova. Camerele s-au reunit. După-amiază scris. Seara biliard.

Marți, 14/26 aprilie

Depeșă de la Scharnenbroich, care e foarte puțin satisfăcătoare în legătură cu Elisabeta. Pullmann scrie un raport. T. Ionescu la mine, apoi Ghermani. După-amiază audiențe. Nando face un marș de manevră cu batalionul. Orele 3-6 M.Kr. La Kalinderu.

Miercuri, 15/27 aprilie

Înainte de amiază Consiliu de Miniștri pentru taxa vamală diferențială a Germaniei pentru cereale. Miniștrii sunt de părere să nu luăm nici o măsură de represalii. Discutat și alte probleme, până la ora 12½. Scrisoare de la Leopold. După-amiază Gr. Ghica de la Berlin. Ora 5½ la Cotroceni, ora 7 înapoi. Biliard.

Joi, 16/28 aprilie

Cald, senin. Înainte de amiază L. Catargiu. După-amiază scris. Seara la Clubul ofițerilor rezerviști, până la ora 11, foarte cald. Obedeanu ține o prelegere.

Vineri, 17/29 aprilie

Cald, vânt. Înainte de amiază nici un ministru. După-amiază scris. Promenadă la Cotroceni. Seara biliard.

Sâmbătă, 18/30 aprilie

Complet senin. A murit superioara domnișoarelor engleze. Înainte de amiază Catargiu, apoi A. Lahovary, încă neliniștit, deoarece nu a obținut nimic din partea Germaniei. După-amiază M.Kr. Seara la Kalinderu. Scharnenbroich telegrafiază că Elisabeta crede că ar fi mai bine dacă s-ar întoarce în țară.

Duminică, 1 mai/19 aprilie

Foarte cald, senin. Înainte de amiază acasă. Ora 12 în Cișmigiu, răzvod, foarte cald, tot corpul ofițerilor aici. Ora 1 înapoi. Orele 2-4½ audiențe. Triandafil aici, spune că numirea lui Populeanu ca procuror general a provocat mari nemulțumiri în Cameră. Z. Bengescu la mine. Plimbare cu trăsura. Vânt.

Luni, 2 mai/20 aprilie

Mohorât, fără ploaie. Înainte de amiază L. Catargiu și Carp. La Cameră, interpelare privind numirea lui Populeanu, din partea tânărului Filipescu. Seara la Kalinderu.

Marți, 3 mai/21 aprilie

Foarte cald. Înainte de amiază T. Ionescu, Ghermani. Scrisoare de la Leopold, care spune că H. de E. este încă pregătită pentru întâlnire. Ora 5½ plimbare cu trăsura la Cotroceni.

Miercuri, 4 mai/22 aprilie

Vreme minunată, din nou nevoie de ploaie. Ora 10 Catargiu. Ora 11 vizitat noua Bancă Națională, aici Rosetti guvernator, apoi Carp, Stătescu, Procopie Dimitrescu, Ștefănescu, Costinescu, directori și cenzori, văzut totul *en detail*, până la ora 12½. Seiful etc., 49 milioane în aur. Ora 2 audiențe. M.Kr. Ora 5½ la Kalinderu.

Joi, 5 mai/23 aprilie

Sf. Gheorghe

Foarte cald. Înainte de amiază, la ora 10, la biserica Sf. Gheorghe, foarte plin. Ora 11½ înapoi. Olănescu. După-amiază Young, vorbit cu el mult despre Elisabeta etc. Orele 5-7½ D. Sturdza, căruia i-am făcut cadou o statuie din bronz a tatălui meu. Elisabeta telegrafiază că tânjește după știri, eu o las în continuare fără știri, ceea ce ea va respinge. Seara biliard.

Vineri, 6 mai/24 aprilie

Sf. Elisabeta

Elisabeta primește nenumărate depeșe, compasiune generală, de asemenea pentru mine. Orele 11-12 Kremnitz la mine, discutat cu el despre o eventuală călătorie la Pallanza, pentru a-i schimba dispoziția Elisabetei. Primit raportul de la Pullmann, care e diplomatic, dar nefavorabil. După-amiază M.Kr. Spre seară plimbare cu Nando, cu trăsura.

Sâmbătă, 7 mai/25 aprilie

Elisabeta răspunde multelor depeșe, de asemenea foarte călduros. *Voința națională*, un articol foarte vehement împotriva Elisabetei, din cauza „răzbunării" publicate în *Revue des deux mondes*. Ora 11 L. Catargiu, ministrul de Război. După-amiază audiențe. Populeanu la mine. Plimbare cu trăsura. Seara scris, o las pentru o vreme pe Elisabeta fără știri. Foarte cald.

Duminică, 8 mai/26 aprilie

Foarte cald. Ora 10 la capela episcopală. Orele 11½-12½ Kremnitz, care pleacă la Pallanza, i-am dat cele necesare și o scrisoare către Scharnenbroich. După-amiază la curse, orele 2-5½, plin, discutat cu Curtopassi despre criza guvernamentală (Rudini)[169]. Situația din Italia, cu un deficit de 33 milioane, foarte gravă. Orele 6-7 M.Kr., discutat diverse. Cu Nando în grădină. Biliard. Seara +16°R, în Germania este frig.

Luni, 9 mai/27 aprilie

Cam mohorât. Ora 10½ Catargiu, Carp, discutat despre eventualul tratat. După-amiază scris. Plimbare cu trăsura. Seara depeșă de la Elisabeta, „Vous avez trop tendu la corde".

Marți, 10 mai/28 aprilie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază Take Ionescu și Ghermani, care s-a întâlnit cu Hansemann în Mehadia, vrea să dea împrumutul doar cu 5%. După-amiază Bengescu, îmi trimite *Nouvelle Revue*, în care mă atacă mad. Adam că aș fi sechestrat-o pe Elisabeta. Pornește de la Scheffer. Depeșă de la Elisabeta, care e foarte enervată din cauza telegramei mele, însă mă roagă să-i trimit știri românești. Seara pe pistă, călărit patru cai. Furtună cu ploaie.

Miercuri, 11 mai/29 aprilie

Mohorât. Înainte de amiază Consiliu de Miniștri două ore și jumătate, discutat Legea clerului. După-amiază audiențe. M.Kr. Ora 5 la Kalinderu, plimbare cu trăsura. Ziarul *Voința națională* o atacă pe Elisabeta, infam, *de la Vrancea*[170].

Joi, 12 mai/30 aprilie

Ploaie. Înainte de amiază Catargiu, Olănescu. După-amiază audiențe, scris. Kremnitz a ajuns în Pallanza. Seara plimbare cu trăsura. Înainte de aceasta, Bülow la mine.

Vineri, 1/13 mai

Întunecat, mohorât, rece, ploaie și furtună. Înainte de amiază ministrul de Război. Depeșă de la Elisabeta, care spune că ar fi pregătită să vină în România, doar dacă nu merge la Neuwied. Scharnenbroich telegrafiază că venirea lui Kremnitz a impresionat-o adânc pe Elisabeta. Orele 4-5½ M.Kr. Seara Kalinderu. Biliard. Scrisoare de la Leopold, întâlnirea la München încă așteptată, însă logodna nu poate fi proclamată imediat, ar fi fatal pentru noi.

Sâmbătă, 2/14 mai

Mohorât, rece. Înainte de amiază L. Catargiu, i-am vorbit pentru prima dată despre tratat, el îi acordă puțină atenție. A. Lahovary, i-am relatat că prim-ministrul Catargiu știe, dar nu este prea interesat de acest lucru, este împotriva concesiilor etc., împrăștiat. După-amiază lume. Orele 5-7 mică repetiție pentru concert, Levin, Miclescu etc. Seara depeșă de la generalul Vlădescu, care spune (aceasta în clar) că doctorul Kremnitz este pentru plecarea la Neuwied și că trebuie pregătită mutarea (?), eu îi răspund că nu e necesar și că el nu trebuie să facă nici o pregătire. Elisabeta telegrafiază că în 14 zile ajunge la Neuwied (?). Seara Lecomte, care vine de la Pallanza.

Duminică, 3/15 mai

Rece, mohorât. Înainte de amiază aranjat. Nando de serviciu la regiment. Ora 2½ M.Kr. Ora 3½ mers cu trăsura la gara Filaret, pentru întâmpinare. Miniștrii cu soțiile lor, buchete, gardă de onoare, imnurile naționale, reprezentație. Eu urc în prima trăsură cu Charlotte Meiningen, Nando cu Bernhard Meiningen[171] în a doua. La palat. Ei locuiesc în viitoarele camere ale lui Nando. Ceai, plimbat prin tot palatul. Ora 7 dineu cu suita, 16 persoane. Seara în Cișmigiu, serbare pentru rude, ne întâmpină generalul Florescu etc., până la ora 10½. Apoi împreună până la miezul nopții.

Luni, 4/16 mai

Vreme minunată, rece. Ziua morții lui I. Brătianu. Ora 10 la Arsenal, vizitat totul în amănunt. Întors prin Cotroceni. *Lunch* în patru. După-amiază la ora 1½ vizitat fortificațiile cu trenul, înconjurat trei sferturi din oraș. Ora 5½ înapoi. Ora 7 dineu de gală, 40 de persoane, cerc până la ora 9, apoi conversație până la miezul nopții. Charlotte se interesează doar de plecarea Elisabetei.

Marți, 5/17 mai. București – Sinaia – București

Vreme frumoasă, vânt rece. Ora 10 plecarea la Sinaia, *lunch* în vagon, domnul și doamna von Kotze vin cu mine. Ora 1 acolo. Vizitat castelul în amănunt. Promenadă, mers cu trăsura la Bușteni, biserica, școala etc. Kalinderu cu noi, în munți complet senin, zi minunată. Leopold a fost la Pallanza. Ora 5 plecarea din Bușteni. Ora 8 sosirea în București. Cinat în patru, rămas împreună până la ora 12½. Vorbit mult despre vremurile trecute.

Miercuri, 6/18 mai. București

Vreme frumoasă, rece. Înainte de amiază, la ora 10, vizitat fabrica Regiei Tutunului, totul amenajat foarte frumos pentru primire, foarte interesant, Bernhard și Charlotte sunt uimiți. Ora 12 înapoi. L. Catargiu la mine. După-amiază în tabăra de la Cotroceni, șapte batalioane în poziție, trecut în revistă întregul front, pe jos. Tras împreună cu noii generali, Charlotte încearcă și ea. Ora 7½ mic dineu cu locotenenții, Filipescu, Lecomte, Bengescu etc. Seara împreună până la ora 11. Nando pleacă împreună cu Bernhard la Focșani.

Joi, 7/19 mai

Foarte rece. Înainte de amiază, Charlotte merge la plimbare incognito prin oraș. Eu am miniștri. Orele 11½-12½ Kremnitz, care s-a întors de la Pallanza. Elisabeta este pregătită să se mute la Neuwied. Kremnitz nemulțumit de Scharnenbroich, crede că influența sa este rea. Ora 12½ dejunat *tête-à-tête* cu Charlotte, conversat. Orele 4½-6½ plimbare cu ea, cu trăsura, prin oraș și la Cotroceni. Ora 6 s-au întors Bernhard și Nando de la Focșani. Cinat în patru. Ora 9 soarea muzicală, 400 de persoane, stat la masă, prezidat. A cântat Leriu, la pian Miclescu, Dinicu 20 de piese. Mic supeu, foarte elegant, ținut până la ora 11½. Apoi rămas împreună până la ora 1, vorbit mult despre vremurile trecute, despre kaiserul Friedrich etc., au fost vremuri triste, din cauza influenței Victoriei.

Vineri, 8/20 mai. București – Slănic – București

Vreme întunecată. Ora 11 plecarea spre Slănic. *Lunch* în vagon. Ora 1½ acolo, îndată la salină, coborât în interior. Galerii etc. Charlotte și Bernhard sunt încântați. La biserică, închisoare. Plecat la ora 4. Ora 6½ din nou în București. Vremea destul de rece, vânt. Seara, Charlotte, Bernhard și Nando merg la dineu la Bülow, apoi soarea. Eu mâncat singur. Orele 8½-11 Kremnitz.

Sâmbătă, 9/21 mai. București

Vântos. Eu am miniștri înainte de amiază, ceilalți la Azilul Elena și la muzeu. Ora 12½ *lunch* în patru, apoi la grajduri, la pista de

alergări. Ora 6½ la Filipescu, serbare în grădină, 200 de persoane, muzică. Plimbare cu trăsura la Șosea. Cinat în patru. Seara defilare și retragere cu torțe. Împreună până la ora 12½, conversat.

Duminică, 10/22 mai

Sărbătoarea națională, 26 de ani. Vreme minunată, vânt puternic. Ora 10¼ în ținută de gală la Mitropolie, eu merg în trăsură cu Charlotte, Nando cu Bernhard. Spalier de trupe, totul împodobit cu steguri. Orele 10½-11 Te Deum, frumos, festiv. Apoi la mitropolit, Sinodul acolo. Încălecat. Charlotte merge cu trăsura, cu doamna Berger și doamna Bengescu. Pe bulevard. Defilarea școlilor, armatei, 15 batalioane, 3 regimente de artilerie, două de cavalerie, până la ora 12½, bine. Soare, foarte multă lume. Ora 1 *lunch* în patru. Eu îi dau lui Bernhard „Bene merenti". Toți împreună până la ora 3¾. Plecat la gară. Acolo miniștri, doamne etc. Ora 4¼ plecarea cu Orient Express. Rămas-bun călduros, Nando pleacă cu ei, pentru a se întâlni la München cu familia Edinburgh. Leopold va merge și el acolo. De la gară mers cu trăsura la curse, care țin până la ora 6½, foarte plin, vorbit cu multă lume, doamne etc. Seara iluminație, mers în Cișmigiu, unde e foc de artificii, foarte plin, stare de spirit animată, poporul foarte prietenos.

Luni, 11/23 mai

Complet senin. Înainte de amiază Catargiu și Carp, vorbit cu ultimul despre tratat. După-amiază telegrame. Audiențe. Ora 4½ Basset. Ora 5 venit doctorul Kremnitz cu soția, operație la gât, tăiat cheloidul, rana a fost mare, a trebuit cusută. M.Kr. îmi ține mâinile. A durat trei ore și jumătate. Anna B. pierdut cunoștința. Ora 7 cinat singur, cu M.Kr. Ora 9 în pat.

Marți, 12/24 mai

Noaptea dormit puțin, ceva dureri. Ora 7 venit Kremnitz. Ora 9 sculat. Tot capul bandajat. Ora 10 Theodori, care e foarte mirat, făcut un fel de buletin, că aș avea o tumoare lichidă. Ora 11½ L. Catargiu, pe care îl primesc cu capul complet bandajat. Nando a ajuns în München, unde se află și Leopold. După-amiază M.Kr. Seara la ora 6 Kalinderu, rămâne la masă. Noaptea nu mă simt bine.

Miercuri, 13/25 mai

Toată ziua cu capul bandajat, puține dureri. Înainte de amiază Catargiu. La Cameră mare discuție despre creditul agricol. După-amiază, orele 3-7, M.Kr. Depeșă de la Elisabeta, îmi spune că vrea să plece peste opt zile la Neuwied și va avea întâlniri la Basel, Umkirch și Karlsruhe. Seara încă Kremnitz.

Joi, 14/26 mai

Înălțarea la Cer

Cald. Înainte de amiază L. Catargiu, capul încă bandajat. A murit la Bonn tatăl lui Scharnenbroich. După-amiază la ora 3 M.Kr. Ora 5 venit doctorul Kremnitz, îmi scoate bandajul, rana e complet închisă. Cu Kr. încă până la ora 7. Seara Stöhr, care pleacă la Sinaia. Văcărescu ar fi plecat la München. Scrisoare fermecătoare de la Charlotte, din Pesta.

Vineri, 15/27 mai

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază telegrame, apoi ministrul de Război, Marghiloman etc. După-amiază Barozzi, care a devenit general-locotenent și a primit Corpul III Armată. Orele 3-6 Kr., citit. Seara mad. Bengescu, care îi va scrie doamnei Sturdza să se întoarcă de la Neuwied aici împreună cu doamna Theodori.

Sâmbătă, 16/28 mai

Foarte cald. Ora 8 Kremnitz. Ora 11 audiențe. Catargiu, apoi Lahovary. Goluchowsky i-a vorbit în problema tratatului, care acum mai trebuie discutat cu Catargiu. A murit la Roman episcopul Melchisedec. După-amiază Henry von Rhin din St. Gallen, apoi generalul Fălcoianu, care a devenit general-locotenent. Orele 5-7 Kr. La Kalinderu. Cinat abia la ora 8.

Duminică, 17/29 mai

Enorm de cald. Înainte de amiază pozat pentru Castan din Berlin[172], pentru un bust, Telge de față (pentru Panopticum). Ora 12 mitropolitul Moldovei. Elisabeta telegrafiază că miercuri pleacă la Umkirch, iar duminică va fi în Neuwied. Orele 2-7 audiențe, și Dumba din Viena. Blaremberg din Severin, pentru Eforie. Ora 9 M.Kr. Umed.

Luni, 18/30 mai

Enorm de cald. Înainte de amiază Catargiu, apoi Carp. Orele 2-3½ contele Goluchowsky, care îmi face propunerea de reînnoire a tratatului, a vorbit despre aceasta cu Catargiu, care nu este împotrivă. Pozat lui Castan din Berlin pentru un bust, pentru Panopticum. Orele 5-7 M.Kr. Seara audiențe.

Marți, 19/31 mai

Enorm de cald. Înainte de amiază Take Ionescu. A fost votat creditul pentru Lecomte. M. Ghermani a contractat împrumutul de 45,5 cu 5%. Nando a ajuns în Potsdam, unde s-au dus și Edinburgh. Orele 2-4 audiențe. Decis plecarea Elisabetei la Neuwied, însă nu îi scriu încă.

Seara, orele 9-12, Fonton, discutat puţin politică. Împăratul Rusiei vine probabil la Berlin. Căldura e insuportabilă. Lipseşte ploaia, pericol pentru recoltă.

Miercuri, 1 iunie/20 mai

Arşiţă enormă, secetă. Elisabeta pleacă astăzi de dimineaţă din Pallanza, unde a stat mai mult de opt luni, înnoptează în Basel, unde merge şi mama. Scharnenbroich cu soţia o însoţesc la Neuwied, unde va ajunge duminică. Înainte de amiază L. Catargiu, cu care am vorbit despre semnarea tratatului. Mă întreabă dacă Brătianu a semnat, eu îi spun că a contrasemnat doar cu dreptul de plenipotenţiar. După Cameră se rezolvă această problemă importantă. Scris soacrei mele, instrucţiuni în privinţa Elisabetei şi că va trebui să părăsească tot în Segenhaus. După-amiază pozat îndelung lui Castan pentru bust. Ora 5½ M.Kr. Seara depeşă de la Elisabeta, din Göschen, este bine. Stöhr la mine. Enorm de umed.

Joi, 2 iunie/21 mai

Sf. Constantin şi Elena

Te Deum. Eu rămân acasă, pentru vindecarea rănii operaţiei. Înainte de amiază scris. După-amiază audienţe. Ora 5 dr. Kremnitz. M.Kr. până la ora 7½. Elisabeta s-a întâlnit cu mama la Basel. Ora 9 depeşă cifrată de la Nando, că logodna sa cu Maria a Marii Britanii este un *fait accompli*, mama ei doreşte, însă, să nu fie încă anunţată. Ora 10 depeşă de la Charlotte, care mă felicită. Apoi depeşă necifrată de la Nando, care spune că nimeni nu a anunţat încă oficial logodna. Ducesa de Edinburgh telegrafiază, de asemenea necifrat, despre logodnă. Eu îi scriu două vorbe lui L. Catargiu, pentru a-i anunţa vestea fericită. Telegrafiat necifrat ducesei de Edinburgh şi lui Ferdinand. Ora 12 în pat.

Vineri, 3 iunie/22 mai

Deja la ora 9 depeşă de la kaiserul german, care îmi scrie că astăzi a băut în cinstea logodiţilor şi mă felicită. Răspuns îndată. Telegrafiat şi reginei Angliei. Depeşe în toate părţile. Catargiu la ora 10, este foarte bucuros, comunică vestea Camerei şi telegrafiază la Potsdam, Sigmaringen şi Umkirch. Ministrul de Război, Marghiloman. Oraşul este împodobit cu steaguri, la Cameră mare însufleţire, toţi se bucură. Ora 5 depeşă de la Leopold, că nu trebuie să se publice încă nimic oficial, deoarece regina Angliei nu ar fi în favoarea logodnei. Telegrafiez că e prea târziu. M.Kr. Ora 6 la Kalinderu, care e de asemenea bucuros. Toţi miniştrii plenipotenţiari au fost la el, foarte satisfăcător. Seara scris depeşe. Elisabeta la Umkirch, acolo marele duce şi Louise. Ora 9 G. Cantacuzino.

Sâmbătă, 4 iunie/23 mai

Căldură enormă. Elisabeta la Umkirch, telegrafiază de acolo către Camere, L. Catargiu. Ora 10 Consiliul de Miniștri, ora 10½ Camera, ora 11 Senatul mă felicită. Discursuri, eu răspund liber. Apoi depeșă cordială de la regina Angliei, de la Balmoral. Camera se amână până miercuri. Bucurie în toată țara, sute de depeșe din țară și din străinătate. După-amiază audiențe. Scris depeșe. Nando a plecat cu Edinburgh la Coburg. Dureri de cap. Seara plimbare cu trăsura. Ora 9 M.Kr.

Duminica Rusaliilor, 5 iunie/24 mai

Arșiță colosală. Elisabeta ajunge astăzi la Segenhaus. Ora 10 la capela episcopală. Ora 11 Telge și Castan, pe care îi decorez. Ora 12 mitropolitul primat. Orașul încă împodobit cu steaguri. După-amiază audiențe. Seara M.Kr. Ora 9 Kalinderu.

Lunea Rusaliilor, 6 iunie/25 mai

Enorm de cald. Ora 9 plecarea la Sinaia. La gară vorbit încă cu G. Filipescu și L. Catargiu, le-am spus despre călătoria mea la Sigmaringen. *Lunch* în vagon. Ora 12 în Sinaia, lume multă, aer minunat. La castel. Aici Stöhr, Knechtel. Vizitat noua sală, foarte frumoasă. Acolo până la ora 6. Pe jos la gară. Cinat în vagon, Filipescu, Duca, Candiano etc. Ora 9 în București, căldură enormă, multe depeșe. Elisabeta a ajuns în Neuwied. Acolo recepție. A găsit multe depeșe.

Marți, 7 iunie/26 mai

Ploaie, nu prea multă. Ora 10 primit municipalitatea Bucureștiului. Orbescu discurs, eu răspund. Ora 11 miniștrii. Ora 2 corpul diplomatic, Coutouly ține un discurs, eu răspund. Cerc. Apoi Lahovary la mine, vorbește despre tratat. După-amiază ploaie, s-a făcut mai rece. Ora 5 dr. Kremnitz. Elisabeta telegrafiază că mama ei nu e bine, dar că ar vrea să vină la Sinaia. M.Kr. până la ora 7½, apoi seara doamna Bengescu.

Miercuri, 8 iunie/27 mai

+10°R, senin. Înainte de amiază L. Catargiu și Lahovary, citit tratatul, hotărât pentru Interne. Venit Carp. Ora 12 baronul Forgère, ministrul plenipotențiar belgian, mi-a prezentat creditivele. Recolta compromisă în Slobozia. A murit prințesa de Prusia, în vârstă de peste 80 de ani[173]. După-amiază audiențe. Închiderea Camerei, după ce au fost votate toate documentele. Depeșă de la Leopold, din Coburg, îmi scrie că bătrânul Văcărescu a trimis o scrisoare neplăcută către H. de E., eu răspund telegrafic, va rămâne fără urmări. Rechemat pe Vlădescu și pe doamne de la Neuwied.

Joi, 9 iunie/28 mai

Destul de rece. Înainte de amiază L. Catargiu și Olănescu, le-am spus că bătrânul Văcărescu i-a scris Helenei de Edinburgh. După-amiază Bülow două ore, i-am spus că tratatul va fi prelungit, foarte mulțumit. Ora 5½ la Kalinderu. Seara M.Kr. În țară ploi destule, cu excepția a trei districte. Kaiserul Franz Josef a sărbătorit la Pesta jubileul de 25 de ani al dualismului. Întâlnire între împăratul rus și împăratul Wilhelm. Totul a decurs cordial în Kiel. Noi garanții de pace. În toată țara e liniște și satisfacție.

Vineri, 10 iunie/29 mai

Mohorât. Ora 10 primit Sfântul Sinod, mitropolitul primat ține discursul de felicitare, eu răspund. Apoi generalul Lahovary, L. Catargiu, până la ora 12. Doamna Sturdza, mica Theodori și generalul Vlădescu pleacă mâine de la Elisabeta. Scharnenbroich a plecat deja. Ora 2 scrisoare de la soacra mea, care e foarte tristă, va fi trimisă Bengescu. Ora 4 Stöhr. Furtună, ploaie. M.Kr. Ora 5 cinat. Ora 6½ plecarea. La gară miniștrii, Bülow, mitropolitul, episcopi, foarte multă lume. Cerc un sfert de oră. Plecat cu Kalinderu și Robescu. Titu, Pitești, Slatina, mică întâmpinare. Ora 11 culcat, călătorit toată noaptea, ora 3 în Vârciorova, rece.

Sâmbătă, 11 iunie/30 mai. Plecarea la Sigmaringen

Ora 9 Timișoara. Ceață, mai târziu soare, cald. *Lunch* în vagon. Ora 2 Pesta, 30 de minute. E. Ghica acolo, merge cu noi până la Viena. Ora 7 acolo, înconjurat orașul, între timp cinat. Ora 8 Gara de Vest, acolo delegație de doamne cu buchete. Ora 8¼ plecat mai departe, călătorit toată noaptea.

Sigmaringen

Duminică, 12 iunie/31 mai

Destul de rece. Ora 7 în München. Micul dejun. Ora 9 Augsburg, ora 10 Ulm, 20 de minute. Călătorit mai departe, tren local. Furtună. Ora 1½ sosirea în Sigmaringen. Întâmpinare la gară, mama, Leopold, Antoinette, ducesa de Edinburgh cu ambele fiice și cu fiul Alfred. Ferdinand. Maria este foarte atrăgătoare, m-a îmbrățișat. În clădirea prinților, acolo *lunch* în familie, apoi rămas împreună după-amiaza. Plimbare cu trăsura la grădina zoologică. Seara cinat în familie. Ceai în salonul vechi german. Pe terasă.

Luni, 1/13 iunie

Rece, ploaie, furtună. Trebuia să mergem la Hohenzollern, renunțăm. Ora 10 cu mama în clădirea prinților, ziua onomastică a Antoinettei. Înainte de amiază acolo, vorbit cu ducesa de Edinburgh despre nuntă, dacă la Londra sau Coburg, nesigur. Ora 1 *lunch* în clădirea prinților. După-amiază ploaie deasă. Scurtă plimbare cu trăsura. Ora 7½ cina în castel. Leopold închină în cinstea perechii de logodiți. Până la ora 9. Ceai. La mama. Domnul Văcărescu i-a scris Elisabetei că vrea să-i trimită o scrisoare deschisă lui Nando. Elisabeta mi-a trimis îndată scrisoarea, pe care i-am trimis-o mai departe lui L. Catargiu.

Marți, 2/14 iunie

+12°R, vremea instabilă. Ora 9 consulul Berger din Stuttgart. În clădirea prinților. Ora 12 *lunch* acolo, apoi plecat cu trenul la Beuron. Ora 2½ acolo. Călătorie frumoasă, vizitat mănăstirea. Participat la vecernie în biserică, jumătate de oră, cu cor. Băut ceai în aer liber. Pe jos pe străzi, ceva ploaie. Ne-am întors cu trăsurile la Sigmaringen, M. Edinburgh, Antoinette, Leopold și cu mine în prima, tinerii în cea de-a doua. Ajuns la ora 7½. În castel. Cina în familie la mama. Seara împreună. M. Edinburgh o femeie energică și practică, am fost înainte de amiază o oră la ea, pentru a vorbi de nuntă, viitorul fiicei sale etc., nu a fost complet de acord.

Miercuri, 3/15 iunie. Vizită la Hohenzollern

Ploios. La mama. Ora 10 plecarea de la gară, cu vagonul meu. Discutat mult cu ducesa despre Anglia, ea este foarte bucuroasă că voi merge acolo. Ora 12 în stația Zollern. Întâmpinare. Plecat cu 6 trăsuri spre burg. În curte a fost postată o companie. Dejunat în sala conților. Toast al lui Leopold în cinstea kaiserului și a mea. Eu îi telegrafiez kaiserului Wilhelm. Seara răspuns cordial. Ceață. Ora 9 plecat spre Hechingen, Villa Eugenie. Ceai. Prin oraș și spre St. Luzen. Ducesa de Edinburgh pleacă la Stuttgart. Ora 5 plecarea spre Sigmaringen, ora 7 acolo. Seara cinat la mama, în familie.

Joi, 4/16 iunie. Sigmaringen

Înălțarea Domnului

A plouat toată ziua. Ora 8½ la liturghie, ținut o oră și jumătate. Telegrafiat reginei Victoria că doresc să o vizitez la Londra. La mama. Ora 12½ *lunch* în familie, în clădirea prinților. După-amiază scris. Seara cină în familie, la mama. Ceaiul în salonul german vechi.

Vineri, 5/17 iunie

Vremea mai bună. Depeșă cordială de la regina Victoria, care se bucură să mă vadă. La Leopold și Antoinette. Ora 12 dejunat cu

mama în clădirea prinților. După-amiază ploaie. Două ore și jumătate la mama. Ora 7 cinat în familie. Ploaie toată seara. Scrisoare de la soacra mea.

Sâmbătă, 6/18 iunie

Vreme instabilă. Ora 8½ la gară, plecat spre Reichenau cu trenul special, pe insulă cu trăsura. Vizitat ambele biserici, Oberzell, acolo până la ora 12. Apoi plecat cu trăsurile la Konstanz, trei sferturi de oră. Dejunat în Hotelul Insula, foarte drăguț. Bodensee e la jumătate. Munții acoperiți. Vizitat apoi Domul. Ora 2 plecarea cu trenul special spre Radolfzell. Ora 5 în Sigmaringen. Ploaie. Venit G. Ghica de la Berlin. Două ore la mama. Ora 7½ părintele D. Luca, abate la Beuron, Prittwitz, Maas von Freytag etc. Seara încă la mama. Ora 10½ în pat, obosit.

Duminică, 7/19 iunie

Vreme frumoasă. Ora 9 slujbă în capela castelului. Ducesa de Edinburgh participă și ea. Ora 10 pleacă fiul ei Alfred înapoi la Manchester. La gară. Plimbat cu Gr. Ghica. Ora 11½ Prittwitz. Apoi discutat cu Leopold și Maas despre Rovis. Problema nunții și cea a numirii unui episcop în București. Ora 1 *lunch* în clădirea prinților. După-amiază plimbare cu trăsura prin Valea Schmeien, spre Fürstenhöhe, acolo ceai, văzut Alpii. Ora 7 înapoi. Maas la mine, i-am dat puteri depline în problema Rovis. Ora 7½ cinat în familie. Regina mi-a telegrafiat că, în Londra, voi locui la palatul Buckingham. Pe ea o voi întâlni la Windsor. Wales mă va întâmpina la Londra. Seara ceai în salonul gravurilor. Până la ora 11 încă la mama.

Luni, 8/20 iunie

Vreme rece. Înainte de amiază în clădirea prinților și la mama. Ora 1 *lunch* în familie. Orele 3-4½ călătorie cu trăsura la cariera Guttenstein. Ora 5 ceai în clădirea prinților. Ora 6, ducesa de Edinburgh și cele două fiice ale sale pleacă la Londra. Toți la gară. Seara promenadă. Cinat în patru, mama, Leopold, Nando și cu mine. A murit Dumitru Brătianu în București.

Marți, 9/21 iunie. Plecarea spre Neuwied

Răcoare, frumos. Ora 8½ dejunat în clădirea prinților. Ora 10 Leopold pleacă la Berlin, toți la gară. Se întâlnește la Berlin cu regele și regina Italiei. La mama. Ora 1 *lunch* în patru la Antoinette, în clădirea prinților. Plimbare cu trăsura, cu mama. Ora 6 Nando pleacă la Londra cu Coandă, unde vor ajunge mâine seară. Ora 6½ cinat cu suita în salonul vechi german. Plecat cu mama la gară, acolo Antoinette și suita. Ora 7½ plecarea, via Ulm, Bruchsal, călătorit toată noaptea.

Segenhaus

Miercuri, 10/22 iunie

Ora 6 sosirea în Frankfurt, dejunat în vagon. Ora 7½ mai departe, venit Wilhelm de la Karlsbad. În Mosbach s-a urcat Maria de Wied, împreună spre Neuwied. Ora 10½ sosirea, fără întâmpinare. Plecat cu Wilhelm și Maria, cu trăsura, la Segenhaus. Întâmpinat de soacra mea și de Elisabeta. Maria Bunsen, domnișoara Eketsch etc. Cu Elisabeta, care îmi dăruiește o masă făcută de ea. Ora 1 *lunch*. După-amiază promenadă. Elisabeta nu poate să meargă. Discutat îndelung cu soacra mea, Scharnenbroich a devenit imposibil. Ora 6 cinat. Seara cu soacra mea.

Joi, 11/23 iunie

Ploaie și furtună. Ora 8½ dejunat. La Elisabeta. Ora 10½ sosit regina Sofia a Suediei, cu marele duce și marea ducesă de Luxemburg. Ora 1 *lunch* împreună, 20 de persoane, Wilhelm și Maria cu noi, rămân toată după-amiaza. Seara la ora 7½ cinat, unchiul Adolph aici. Whist până la ora 10.

Vineri, 12/24 iunie

Ora 8½ micul dejun. Orele 9½-12 la Elisabeta, discutat clar cu ea despre întreaga situație, i-am spus că nu se poate întoarce în România. Ea acceptă totul liniștită, inclusiv controlul scrisorilor. Despre Scharnenbroich, care a devenit prea intim etc. Ora 1 *lunch* cu unchiul Adolph, Wilhelm și Maria. Elisabeta de față, este liniștită. După-amiază promenadă spre Monrepos, unde se construiește. Seara la ora 7 cinat. Whist cu unchiul Adolph, soacra mea și regina Sophie. În București manifestație a studenților.

Sâmbătă, 13/25 iunie

Ceață, rece. Ora 8½ mic dejun. Ora 10 unchiul Adolph pleacă înapoi la Luxemburg. Promenadă cu soacra mea, vorbit despre Elisabeta, care trebuie să rămână și peste iarnă la Segenhaus. Promenadă. Maria și Wilhelm la *lunch*. Scrisoare de la M.E., care îmi împărtășește dificultățile cu regina Angliei. Seara promenadă. După cină whist cu Elisabeta și cu soacra mea. Ora 11 în pat.

Duminică, 14/26 iunie

Cald. Dejunat. Ora 10 biserică. Elisabeta de față, este indispusă, deoarece i-am vorbit încă o dată. Promenadă. Un preot catolic i-a scris Elisabetei în legătură cu cenzura, eu iau scrisoarea și răspunsul

ei. Ora 1 *lunch*, Wilhelm. Venit Maria. Fritz Waldeck. Ora 2½ plecarea, rămas-bun de la Elisabeta. Wilhelm și Maria mă conduc la Neuwied. Ora 3½ plecarea spre Köln, prin Königswinter. Waldeck merge cu mine. Ora 5¼ acolo. Hotel Nord. Plimbare cu trăsura pe Ring, casele frumoase, Filarmonica, Domul. Ora 7 cinat. Ora 8 Wilhelm pleacă înapoi. Seara la mine contele Lüttichau de la Regimentul 8 Cuirasieri. Ora 10½ în pat. Cald.

Luni, 15/27 iunie. Köln – Londra

Sculat la ora 4½. Ora 5 și 30 de minute plecarea prin Aachen, Verviers, Bruxelles. Ora 10 acolo. La gară Maria, Philipp, Leopold, care a venit de la Sigmaringen, Albert, care merge o stație cu mine. Ora 10½ mai departe. Lille, Saint-Omer, Calais. Ora 3 sosirea, foarte cald. Alfred Edinburgh ne așteaptă, propriul vas mare, în care am urcat îndată. *Lunch*. Marea e liniștită. Plecarea în jumătate de oră. Ceață. Traversarea durează o oră și jumătate. Ora 5½ în Dover, ceață. Forturile salută, gardă de onoare, imnurile naționale. Tren special spre Londra. Căzut brumă. Ora 6 în Londra, prințul de Wales la gară, Nando. Cu Wales și Alfred la Buckingham. Palatul îmi place, apartamente mari. Ora 8 la cină la familia Edinburgh, în familie. Seara la opera italiană *Lohengrin*, până la ora 12.

Londra

Marți, 16/28 iunie

Înainte de amiază generalul Plat, care mi-a fost pus la dispoziție. Ora 10 la Edinburgh, jumătate de oră acolo, apoi mers cu Leopold la *shopping*, Regent Street, până la ora 1. *Lunch* la mine, Plagino de față. După-amiază plecat cu trăsura în vizite. La Parlament, acolo asistat la închidere, respectiv la dizolvare. Ceremonie. La Wales. Audiență jumătate de oră. Seara cină în familie la Wales, de față Fife, Weimar etc. Acolo până la ora 12. Ducele de Aosta, care a fost înainte de amiază la mine. Furtună puternică, apoi căldură mare.

Miercuri, 17/29 iunie. Londra – Windsor

Ora 10 la Edinburgh, apoi cu Alfred și Leopold prin prăvălii, pe jos, cumpărat argintărie. Ora 1 înapoi. *Lunch* la Buckingham. După-amiază singur, Regent Street. Ora 5 la Edinburgh. Vizite. Ora 7 la Windsor cu trenul special, Edinburgh cu mine. Gardă de onoare la gară. Christian cu fiul, ducele de Battenberg, suitele. Recepție. Regina Victoria foarte cordială. Cină în familie. Beatrice acolo. Maria Leiningen. Seara rămas împreună până la ora 12. Regina nu a vorbit de logodnă.

Joi, 18/30 iunie. Windsor

Ora 8 dejun. Ora 10 venit Nando, apoi vizitarea întregului castel, cu Edinburgh. Capela St. George, mausoleul. Ora 2 *lunch* în familie, la regină, apoi învestirea mea ca membru al Ordinului Bretelei, regina mă însoțește la braț. Mă sărută. Edinburgh, Battenberg, pairi. Discutat cu regina despre căsătorie timp de trei sferturi de oră. Dificultăți, o consideră pe Maria încă prea tânără. Hotărât luna ianuarie, probabil la Windsor. Dificultăți din cauza cununiei catolice. Ora 4 plimbare cu trăsura, ceai la o cabană, unde vine și regina cu Maria Leiningen și Louise Lorne. Parc frumos. Vizitat mausoleul prințului Albert. Ora 7 înapoi. Lordul Salisbury la mine, discutat trei sferturi de oră despre politică și căsătorie. Ora 8 la dineu, eu îi ofer brațul meu reginei, port cordonul. Regina bea în cinstea mea, eu mulțumesc în engleză. Apoi concert. Lady Salisbury, lordul Cranbrook de față. Ora 11 se termină. Alfred și Leopold la mine până la ora 1, discutat despre dificultăți și căsătorie. Decis să rămân până luni.

Vineri, 1 iulie/19 iunie. Windsor – Londra

Ora 8 sculat. Ora 9 *breakfast* toți împreună. Regina apare la ora 10. Rămas-bun, mulțumit pentru tot. Acordat lui Christian și lui Battenberg Steaua României. Ora 10½ plecat spre Londra, gardă de onoare la gară. Ora 10¾ Londra. Cu generalul Du Plat prin Londra până la ora 1. Ora 2 *lunch*, invitat pe Max Müller de la Oxford. Ora 5 la familia Edinburgh. Seara cinat în familie cu Christian, Helena și Battenberg, la Buckingham. Ora 10 la concert, în ținută de gală, până la ora 1. Acolo marele duce și marea ducesă de Mecklenburg, Cambridge etc. Prințesa Helena o reprezintă pe regină, eu îi ofer brațul. Îmi este prezentat corpul diplomatic. De față 1.000 de persoane.

Sâmbătă, 2 iulie/20 iunie. Londra

Orele 9-1½ vizitat marile docuri și antrepozitele, cu vasul cu aburi până la Woolwich, apoi prin bazin. Cu trenul înapoi până la Liverpool Station. La lordul primar, care nu e prezent, deoarece trebuia vorbit mai devreme. Ora 2 *lunch*. Vizitat sediul Companiei Comerciale a Indiilor. Ora 8 cină, prezenți Edinburgh, domnul von Staal, ambasadorul Rusiei.

Duminică, 3 iulie/21 iunie

Înainte de amiază acasă, scris. Ora 1 la Hatfield, la lordul Salisbury, jumătate de oră până acolo. Louise Lorne și Edinburgh cu Leopold, *lunch*, promenadă în parc, minunat, acolo ducele de Norfolk[174]. Ora 5 plecat. 20 de minute până la Londra. Seara cină la familia

Edinburgh, în grădină, vânt. Staal aici. Adoptat aranjamentul comercial cu Germania.

Luni, 4 iulie/22 iunie. Plecarea din Londra

Vânt. Sculat la ora 6. Ora 7½ plecare de la palat, generalul Du Plat și lordul Keswick mă însoțesc. Lordul șambelan, conte de Latham[175], își ia rămas-bun. Ora 8 plecarea de la stația Charing Cross, Alfred Edinburgh mă însoțește în trenul special până la Dover. Ora 9¾ la Dover, generalul Seymour, ofițeri și mateloți. Urc pe vas. Apa liniștită, traversare rapidă la Calais, ora 11½ acolo. *Lunch* în curte. Ora 12¼ plecarea prin Lille, înnorat, dar cald. Cu Leopold și Nando. Ora 4½ în Bruxelles, Maria și Philipp la gară. Mers cu trăsura la palat, împreună. Ora 7 cina, de față von Alvensleben[176]. Seara împreună până la ora 11. Henriette, Sophie și Albert.

Bruxelles

Marți, 5 iulie/23 iunie

Ora 8½ dejunat toți împreună, apoi promenadă prin oraș, cu Marie, Leopold și Nando prin prăvălii. Ora 12½ *lunch*. După-amiază plecat la Laeken, iar acolo vizitat serele enorme. Ora 5 înapoi. Ora 6, Leopold pleacă la Sigmaringen. Ora 7½ dineu, prim-ministrul Beernaert, Lubermarck și serviciul meu de onoare format din generalul baron Rode, căpitanul conte Mérode și Bergereau. Seara cu Philipp. Maria și copiii, până la ora 11.

Miercuri, 6 iulie/24 iunie

Noaptea ploaie. Ora 8½ dejunat împreună. Orele 10-12 cu Maria la Bois de la Cambre, foarte frumos. Maria mă conduce prin prăvălii. Ora 12½ *lunch*. Ora 2 a venit regele Leopold la mine, ținută de gală. Rămâne o jumătate de oră, apoi mă ia cu el prin muzee. Picturi până la ora 6. Seara la ora 7½ dineu de gală, foarte elegant. Invitați toți miniștrii, mulți generali. Cerc îndelung. Muzică. Regele foarte amabil. Seara împreună cu Philipp și Maria.

Joi, 7 iulie/25 iunie. Vizită la Anvers

Ploaie, vânt. Ora 9 plecarea, cu Maria, Philipp, copiii, Ferdinand și suitele, prin Malin. Ora 10 în Anvers. Ceva ploaie. Vizitat muzeul, cu frumoasele tablouri de Rubens, catedrala, biserica, urcat în turn, dar era o furtună așa de puternică, încât am coborât îndată, 300 de trepte, m-am încălzit enorm. Ora 1 la palat, dejunat, apoi vizitat docurile și antrepozitele, care sunt grozave, și anume promenada de

deasupra magaziilor. Vânt. Mers la râul Schelde, muzeul Plantin[177], o oră și jumătate acolo. (Tipografie) Casa roșie. Ora 6¼ la gară. Ora 7 în Bruxelles, m-a întâmpinat serviciul meu de onoare. Ora 8 cinat. Decorez mulți, de asemenea medalii. Ora 11 plecarea, Maria și Philipp cu mine la gară. În Bruxelles l-am vizitat și pe nunțiul papal. Rămas-bun. Ora 11½ plecarea cu Nando, călătorit toată noaptea.

Vineri, 8 iulie/26 iunie. Bruxelles – Neuwied

Ora 5 în Köln, cald. Ora 6½ dejunat în vagon. Ora 7 mai departe. Ora 8½ în Neuwied, autentic renan, Wilhelm și Maria la gară, plecat îndată cu trăsura la Segenhaus. Elisabeta îl întâmpină foarte călduros pe Nando, dar este încă foarte suferindă, în scaun cu rotile, afectuoasă. Ora 1 *lunch*, 20 de persoane, Maria, Wilhelm și fiul cel mai în vârstă al generalului Mischke, prietenul împăratului Friedrich. După-amiază promenadă la Monrepos. Seara la ora 6, Nando pleacă la Sigmaringen, despărțire tandră de Elisabeta. Ora 6½ cinat, doar puțin. Seara jucat whist cu Elisabeta.

Sâmbătă, 9 iulie/27 iunie. Segenhaus

Cald, frumos. Ora 8½ dejunat, apoi la soacra mea. Promenadă cu Elisabeta. În pădurea de la Monrepos, *lunch*. Generalul Mischke aici. Promenadă. Venit Wilhelm. Ora 6 cinat. Seara whist cu Elisabeta, soacra și doamna Ahlsfeld.

Duminică, 10 iulie/28 iunie

Umed. Ora 9 biserica din casă. Starea Elisabetei mai puțin bună. Consultat pe doctorul Doutrelepont din Bonn, pentru mine, din cauza tusei. Ora 1 *lunch*. Promenadă în pădure, venit Wilhelm și Mischke. Seara citit. Ora 6 cinat. Whist în patru.

Luni, 11 iulie/29 iunie

Înnorat. La Elisabeta. Ora 8½ dejunat. Orele 11-12 la Monrepos, unde e Wilhelm. Popice. Înapoi cu Elisabeta și domnișoara Ekenträ. Ora 1 *lunch*. După-amiază promenadă. Seara împreună.

Marți, 12 iulie/30 iunie

Vântos. Înainte de amiază la Elisabeta. Venit medicul homeopat Leser de la Bosen, discutat cu el îndelung. Elisabetei îi place foarte mult. După-amiază la Monrepos, acolo Maria, Wilhelm etc. Generalul Mischke. Ploaie. Seara whist cu Elisabeta etc., ea foarte voioasă.

Miercuri, 1/13 iulie

Cald, vânt. Înainte de amiază îndelung cu soacra mea. Vorbit cu Elisabeta despre A. Burin, nu o mai dorește deloc. După-amiază Monrepos. Ora 7 cina. Seara whist. Răcoare.

Joi, 2/14 iulie. Plecarea de la Segenhaus

Înainte de amiază ceva ploaie. Cu Elisabeta. Ora 11 doctorul Doutrelepont. Furtună. Ora 2½ servit masa, venit toți de la Monrepos, 18 persoane. Ora 5½ plecarea. Rămas-bun de la Elisabeta, care e emoționată. Wilhelm și Maria mă însoțesc la Neuwied. Ora 6½ de-a lungul Rinului, până la Budenheim. Ora 9½ sosirea în Frankfurt, supat în salonul prinților. Ora 10½ plecat cu trenul accelerat, călătorit toată noaptea.

Vineri, 3/15 iulie. München

Ora 8 sosirea în München. Răcoare, ploios. Dejunat la Vier Jahreszeiten. Orele 10-1 cu Pötterich și Wallenmacher la cumpărături. Trimis să întrebe la prințul regent, pentru vizită. Răspuns pentru ora 12, însă eu mă întorc abia la ora 1, plecat îndată la el. Foarte cordial, el cu ordinul meu, eu în civil. Ora 1½ Alfred Edinburgh și Rudolf la *lunch*. Apoi, de la 3 la 5½, la expoziția internațională de tablouri, cu Alfred. Pötterich cu noi. Acolo întâlnit pe Amelia de Bayern, născută Coburg. Orele 6-7½ plimbat singur, prin prăvălii. Prințul regent la mine, i-am dat o casetă. Întâlnit pe Wilhelm von Hessen, fratele decedatului Louis von Hessen. Ora 7½ Alfred Edinburgh la mine, la masă, până la ora 10½. Plec apoi la gară. Leopold și Nando au venit de la Sigmaringen. Ora 12 în pat.

Sâmbătă, 4/16 iulie

Răcoare. Înainte de amiază Godin la noi, apoi cu Leopold și Nando la Pötterich, cu el prin diferite prăvălii. Ora 12 la expoziția de tablouri. Ora 1 la Alfred Edinburgh (fiul), *lunch*, de fapt la domnul și doamna Rolfs, frumos aranjat. Acolo până la ora 3. Vizită la prințul Leopold de Bayern, nu este acasă. Apoi discutat cu Leopold despre Maria, căci sunt dificultăți la Roma. Cu Leopold și Pötterich prin diferite prăvălii, până la ora 7. Ora 8 cinat. Ora 9¼ plecarea din München, Leopold și Alfred de Marea Britanie la gară. Călătorit toată noaptea, prin Salzburg.

Duminică, 5/17 iulie. Viena – Brașov

Ora 7 sosirea la Viena. Cu trenul de legătură de la Westbahnhof la Staatsbahnhof. Aici E. Ghica și personalul Legației României. Dejunat. Ora 8¼ mai departe, prin Raab-Komaron. Ora 1½ sosirea în Pesta. *Lunch*, generalul doctor Ludwig aici. Viceconsulul Cantacuzino

călătorește cu mine până la Szolnok, foarte cald. Seara la ora 7 în Oradea. Cinat în vagonul-restaurant. Ora 10½ în Cluj, de aici luat un tren special spre Predeal. Călătorit toată noaptea. Ora 6 în Brașov.

Sinaia

Luni, 6/18 iulie

Ora 7½ sosirea în Predeal, mare întâmpinare, toți miniștrii. Mulți studenți, o demonstrație împotriva Ungariei, care îi persecută pe români. Buchete, fără discurs. 20 de minute, deputați. Ora 8½ în Sinaia, mare întâmpinare, corpul diplomatic, doamne, mulți domni. Vreme minunată. La mănăstire, biserică. Trecut în revistă batalionul de vânători. La castel. Ora 10 dejunat. Basset, Steriadi, Theodori, generalul Vlădescu aici. Candiano, șef al casei militare. Stöhr este bolnav. Ora 12½ Consiliu de Miniștri, L. Catargiu, Lahovary, Carp, generalul Lahovary, Ghermani, Olănescu. Discutat relațiile comerciale cu Germania. Vorbit cu Catargiu și Lahovary despre tratat. Ora 1½ *lunch*, de față miniștri etc. Ora 3 ovații din partea a 200 de studenți. Mai întâi primit împreună cu Nando o delegație, apoi cu ei în jurul castelului, le-am spus câteva cuvinte, am refuzat discursul despre Transilvania etc. Miniștrii se întorc la București. Promenadă cu Nando. Seara iluminat de probă în noua sală maură, care e foarte frumoasă. Kalinderu la București. Ora 11 în pat.

Marți, 7/19 iulie

Vreme răcoroasă. Înainte de amiază generalul Vlădescu, vorbim și despre Pallanza. Basset îndelung la mine. Nimeni la *lunch*, foarte ocupat. După-amiază Nando intră de serviciu. Orele 5½-7½ promenadă cu el, la Stöhr, care zace încă la pat. Seara biliard *à quatre*. Depeșă de la Elisabeta, care e mai bine. Telegrafiază că a mers puțin. Îndelung la Anna B., care e foarte tristă, eu încă mai sper că Elisabeta o va lua iarăși.

Miercuri, 8/20 iulie

Vânt rece. Înainte de amiază Carp la mine. Mult de lucru. Ora 1 *lunch*, nimeni invitat. După-amiază Basset, care pleacă la București. Promenadă cu Nando. Seara biliard *à quatre*. Răcoare.

Joi, 9/21 iulie

Vânt rece. Înainte de amiază scris. Nimeni la *lunch*. După-amiază la D. Ghica, care a cam îmbătrânit. Seara scrisoare de la Elisabeta, foarte tristă, e complet descurajată.

Vineri, 10/22 iulie

Înainte de amiază promenadă cu Knechtel. La Stöhr, care încă nu e prea bine, dar va merge la București. La *lunch* generalul Florescu, Candiano, E. Ghica etc. Seara promenadă.

Sâmbătă, 11/23 iulie

Vreme întunecată, ploaie. Înainte de amiază scris. La *lunch* Curtopassi, Gr. Ghica, ministru plenipotențiar la Berlin, G. Filipescu. După-amiază promenadă pe o ploaie torențială, m-a udat complet.

Duminică, 12/24 iulie

Vremea mai bună. Ora 9 pe jos la biserica mănăstirii. Înainte de amiază Lahovary, în problema semnării tratatului. Pregătit toate pozițiile. Ora 1 *lunch*, 12 persoane. Venit Basset, Kalinderu, Lecomte, Gottereau etc. Toată după-amiaza ploaie torențială. Seara Lahovary, care rămâne și la masă. L. Catargiu telegrafiază că va veni.

Luni, 13/25 iulie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază, orele 9½-10½, Basset, care pleacă în concediu. Orele 10½-12 generalul Lahovary, discutat despre manevre, fortificații etc. Ora 12 venit L. Catargiu și A. Lahovary. Primul semnează împuternicirea pentru tratat, Lahovary o ia cu el. Ora 1 Fonton, Fonyers, ministru plenipotențiar belgian, L. Catargiu etc. la *lunch*. Orele 3-4½ Kalinderu, pentru Domenii. Ora 4½ venit A. Lahovary, aduce tratatul semnat cu Goluchowsky. Curând urmează să aibă loc ratificarea. Ora 5½ promenadă cu Nando. Seara cu Lecomte etc., biliard, promenadă. Răcoare.

Marți, 14/26 iulie

Frumos, mai târziu ploaie. Cu Lecomte la mănăstire, pentru cupola destinată bisericii. La pavilionul de vânătoare. Ora 1 *lunch*, contele Goluchowsky, D. Ghica, contele Szapáry etc. Ministrul plenipotențiar german este foarte fericit că totul e gata și că ratificarea va urma peste trei săptămâni. După-amiază promenadă. Seara biliard *à quatre*.

Miercuri, 15/27 iulie

Vreme rece, cețoasă. Înainte de amiază scris. 10 persoane la *lunch*. După-amiază pe noul drum, mult mai înalt decât Stâna, ajuns în ceață deasă. Ora 7½ înapoi. S-a întors Stöhr, mers la el. Biliard.

Joi, 16/28 iulie

Vreme schimbătoare. Înainte de amiază scris către M.Kr. La *lunch* 10 persoane. Stöhr plecat la Viena, München și Kissingen. După-amiază promenadă pe Piscul Câinelui, foarte frumos. Ora 7½ înapoi.

Vineri, 17/29 iulie

Cald. Înainte scris lui Alfred Edinburgh în privința dificultăților în calea căsătoriei. 10 persoane la *lunch*. Scurtă promenadă, deoarece am scris toată după-amiaza. Seara biliard.

Sâmbătă, 18/30 iulie

Vreme frumoasă, nu prea cald. Înainte de amiază terminat scrisoarea către Alfred E. Ora 1 multă lume la *lunch*, de asemenea însărcinatul cu afaceri englez, care nu e prea plăcut. După-amiază promenadă cu Nando.

Duminică, 19/31 iulie

Frumos. Ora 9 la biserica mănăstirii. Ora 10½ înapoi. Înainte de amiază T. Ionescu și Slăniceanu. La *lunch* 20 de persoane. Perticari a intrat în serviciu. După-amiază colonelul Popescu pentru noile puști. Gottereau, care aduce planul pentru Cotroceni. Ora 5½ peste Sf. Ana. Seara biliard *à quatre*. Theodori aici.

Luni, 1 august/20 iulie

Frumos, vânt. Sf. Ilie. Înainte de amiază scris lui Leopold. La *lunch* invitat 6 persoane. După-amiază scris. Promenadă de la 6 la 7½. Seara biliard. Venit generalul Vlădescu.

Marți, 2 august/21 iulie

Foarte umed. Ora 10 inspectat Batalionul 1 Vânători, maiorul Cociaș, până la ora 11½. Nando comandant al Companiei a 3-a. 10 persoane la *lunch*. După-amiază trasat noul drum spre prima cascadă cu Nando și Knechtel. Seara biliard *à quatre*.

Miercuri, 3 august/22 iulie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază promenadă, scris. Venit Carp, îmi aduce tratatul ratificat de împăratul Franz Josef. Mă roagă să-l chem pe Catargiu pentru schimbarea exemplarelor. Nimeni la *lunch*. După-amiază prin pădure cu Nando și Knechtel, trasat o cărare până în mijlocul carierei de piatră. Seara biliard. Formarea Parlamentului în Londra.

Joi, 4 august/23 iulie

Cald, nori. Înainte de amiază Carp, discutat totul. Scris. Ora 12 sosit L. Catargiu, semnează tratatul, abia apoi îl semnez eu. Rămâne la *lunch*, unde vine și Carp. După masă se întâlnesc cu Goluchowsky, pentru schimbarea exemplarelor și semnarea procesului-verbal de constatare. Totul este perfect acum. Ploaie puternică. Nando de serviciu, eu scriu. Seara încă promenadă. Biliard.

Vineri, 5 august/24 iulie

Frumos. Nando marș de manevră cu batalionul. Ora 9½ Carp îmi aduce exemplarul tratatului semnat de împăratul Franz Josef. Scris. Steriadi la mine. Multe persoane la *lunch*. După-amiază audiențe. Ora 5 pe drumul nou din pădure, cu Knechtel și Nando. Ora 6½ înapoi. Seara biliard *à quatre*. A venit Hegel cu bustul[178].

Sâmbătă, 6 august/25 iulie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază Kalinderu, până la ora 1. Nimeni la *lunch*. Lecomte a plecat. După-amiază scris. Seara ploaie puternică. Cu Knechtel, pentru drum. Biliard.

Duminică, 7 august/26 iulie

Frumos, umed. Ora 9 la biserica de la mănăstire. Kalinderu la mine, pleacă în străinătate. La *lunch* 10 persoane. Dup-amiază ministrul de Război, o oră și jumătate. Orele 5-7½ promenadă cu Nando. Întâlnit pe Carp și pe Dobrescu, discutat despre călugărița care este la Bicaz. Seara biliard. Pozat lui Hegel pentru bust. Primit scrisoare de la Elisabeta, îmi împărtășește corespondența ei cu Maria Edinburgh, care e foarte afectuoasă. Zece scrisori. Ea a vorbit și cu familia Bunsen despre M.E.

Luni, 8 august/27 iulie

Frumos. Înainte de amiază Theodori. Vlădescu la București. Promenade. După-amiază la ora 4½ Goluchowsky, este fericit datorită rezultatului bun, pleacă în concediu, i-am spus că sper să-l întâlnesc pe împărat încă în acest an. Promenadă cu Nando.

Marți, 9 august/28 iulie

Vreme minunată. Înainte de amiază scris. Pe noul drum din pădure, cu Knechtel. Ora 12½ Marghiloman. La *lunch* G. Cantacuzino etc. Ora 3½ plecat cu Nando, cu trăsura, la Azuga, vizitat fabrica de postav, care s-a mărit mult. Ora 7 înapoi, mers o parte din drum pe jos. Seara biliard.

Miercuri, 10 august/29 iulie

Vreme minunată. Înainte de amiază scris soacrei mele. Baschelin la mine. Nimeni la *lunch*. După-amiază cu Nando la Stâna și înapoi prin Valea Peleșului. Seară frumoasă. Scrisori de la M.E. și Leopold.

Joi, 11 august/30 iulie

Vreme minunată. Înainte de amiază conceput cu Nando declarația pentru Roma, conform căreia el încă nu a jurat pe Constituție. Ora 12 L. Catargiu, pe care îl rog să o semneze. I-am spus că nunta nu va

avea loc în nici un caz înainte de luna ianuarie, ceea ce dorește și M. Edinburgh. La *lunch* Coutouly, noul atașat militar numit aici, baronul Berkheim, atașat francez la Viena, L. Catargiu, Th. Rosetti, ministrul de Război Lahovary etc. După-amiază lucrat cu Lahovary, manevre. Promenadă cu Nando. Seara biliard. Scrisoare de la Elisabeta, care e foarte tristă.

Vineri, 12 august/31 iulie

Vreme frumoasă. Înainte de amiază scris scrisori. Nimeni la *lunch*. După-amiază audiențe, scris. Promenadă. Vreme ploioasă. Seara furtună, ploaie puternică.

Sâmbătă, 1/13 august

Toată noaptea și toată ziua ploaie. Sosit pictorul portretist Pernat din München. Nimeni la *lunch*. Theodori pleacă în concediu. După-amiază scris. Promenadă abia spre seară, foarte ud. Biliard.

Duminică, 2/14 august

Vreme frumoasă, cald. Înainte de amiază scurtă promenadă cu Nando. M. Edinburgh scrie că regina face multe greutăți în privința nunții (Osborne, ianuarie). Cu Roma sunt de asemenea mari dificultăți. Puține persoane la *lunch*. Pozat pictorului Pernat. Promenadă.

Luni, 3/15 august

Vreme minunată. Înainte de amiază pozat lui Pernat. Ora 11½ venit Catargiu. Ora 1 primit pe domnul Snowden, ministru plenipotențiar american, care își prezintă scrisorile de acreditare ca trimis extraordinar. Discursuri. *Lunch* pentru el, de față și Take Ionescu. Ținută de gală. Până la ora 2½. Catargiu plecă în concediu în Moldova. Seara promenadă. Biliard *à quatre*.

Marți, 4/16 august

Enorm de cald. Înainte de amiază promenadă. Pozat lui Pernat. Nimeni la *lunch*. Maria Edinburgh cu fiicele sale au ajuns la Elisabeta, la Segenhaus. Întrevederea a decurs foarte bine. Scris lui Leopold. După-amiază vizitat terenul de manevre și noul drum. Seara scrisoare de la Alfred și Maria Edinburgh, conform căreia regina Angliei spune că nunta trebuie să fie doar catolică și că ea nu poate să cedeze, în consecință, nunta trebuie să fie în Coburg. Cei doi Edinburgh scriu că nu au putut face mai mult de atât.

Miercuri, 5/17 august

Enorm de cald. Înainte de amiază promenadă. Gladestone a constituit cabinetul, Roseberg preia Externele. Cabinet mediocru, Ripon,

Harcourt etc. Nimeni la *lunch*. Pozat lui Pernat. Seara pe drumul nou cu Nando și Knechtel. Biliard *à quatre*, Nando, Pernat, maiorul Istrati.

Joi, 6/18 august

Enorm de cald. Ora 10 manevre cu Batalionul 1 Vânători și cu Bateria de Munte în Valea Prahovei. Nando comandă Compania a 3-a și un eșalon de artilerie, ca atacatori ai stâncilor mănăstirii. Ora 11 se termină. Critică, se pregătește un marș forțat. Vânt, praf. Defilarea trupelor în fața Hotelului Caraiman, foarte bine. Ora 1 masa în parcul mănăstirii. Căldură enormă. După-amiază scris. Scurtă promenadă. Seara biliard *à quatre*, cu Pernat. Telegramă cordială de la împăratul Franz Josef.

Vineri, 7/19 august

Enorm de cald, la fel în toată Europa. București, 32°R la umbră. Steriadi la mine. Scris lui Alfred și Mariei Edinburgh în legătură cu nunta de la Coburg. După-amiază promenadă prin pădure, umed. Seara biliard.

Sâmbătă, 8/20 august

Enorm de cald. Înainte de amiază scris lui Alfred Edinburgh. După-amiază la fel. Mai târziu promenadă cu Nando și Knechtel. Într-un loc a plouat peste noapte, foarte ud. Seara biliard. Scrisoare de la Neuwied, întrevederea a decurs excelent.

Duminică, 9/21 august

Căldură enormă, vreme minunată. Ora 8½ plecat la Bușteni cu Nando, Pernat și Istrati. Ora 9 acolo, liturghie, enorm de cald în biserică. Ora 10 se termină. Ora 11½ înapoi. După-amiază scurtă promenadă. Seara biliard. Vlădescu aici.

Luni, 10/22 august

Cald. Înainte de amiază scris. Ora 12 Kremnitz la mine. Ora 1 *lunch*, după aceea Kremnitz, discutat despre Elisabeta, puțin despre soția lui. Ploaie torențială. Seara promenadă. Biliard. Venit Knechtel.

Marți, 11/23 august

Vreme minunată, foarte cald. Nando răcit. Înainte de amiază scris. După-amiază promenadă cu Nando. Seara biliard.

Miercuri, 12/24 august

Ziua de naștere a lui Nando, 27 de ani. Înainte de amiază muzică. Înainte de amiază cadouri, de la mine un aparat de iluminat din

argint. Ora 8½ casa, ora 9½ corpul ofițerilor din Batalionul 1 Vânători pentru felicitări. Înainte de amiază scris. Nimeni la *lunch*. După-amiază scurtă promenadă, foarte umed. Seara la ora 9 mare soarea, 130 de persoane, aproape toată Sinaia. Noi întâmpinăm lumea. În teatru. Focuri de artificii, bufet, apoi se dansează până la ora 1, foarte animat. Eu iau cuvântul despre Nando și logodnica sa. Ora 1½ ne retragem în sala maură, unde se dansează, strălucitor. Rece, +11°R.

Joi, 13/25 august

Dimineața frig, apoi foarte cald. În Hamburg este holeră. Înainte de amiază Steriadi, discutat. La *lunch* T. Ionescu și Moșony, român, vine de la Pesta, vorbit cu el îndelung despre situația românilor din Transilvania. După-amiază a izbucnit focul în casa doamnei Slătineanu. Cu Nando acolo. A ars aproape totul. Ora 7 înapoi. Seara biliard.

Vineri, 14/26 august

Vântos, răcoare, mai târziu cald. Venit arhitectul Eisenlohr din Stuttgart[179]. Cu el la pavilionul de vânătoare, pentru reconstrucție. La *lunch* generalii Barozzi și Fălcoianu, pentru manevre. După-amiază scris. Promenadă pe noul drum din pădure, spre cariera de piatră. Seara biliard *à quatre*.

Sâmbătă, 15/27 august

Sf. Maria. Hramul mănăstirii. Vreme minunată, cald. Ora 9½ la biserică, foarte plin, multă lume, o oră. După aceea cuvântare a lui Cantacuzino, eforul. Eu răspund. Săracii au mâncat. Veranda s-a prăbușit, nu s-a întâmplat nimic. La praznic. Ora 11¼ înapoi. După-amiază scris. Scurtă promenadă cu Nando. Seara biliard *à quatre*.

Duminică, 16/28 august

Vreme minunată, cald. Holera se extinde, aproape de graniță. Ora 11½ cu trăsura la Schitul Predeal, cu Nando, Vlădescu, Robescu, Coandă, Rasti, Pernat și Eisenlohr, acolo luăm un *lunch*. În Azuga ne întâmpină o asociație de muzică. Ceva ploaie. Ora 2 plecat de la schit. Ora 2½ plecarea lui Nando la Coburg, cu Coandă. Eu cu trăsura înapoi. Peste tot enorm de multă lume, în Bușteni vizitat biserica. Ora 4¼ în Sinaia. Furtună amenințătoare. Complet singur. Seara biliard cu Pernat, Robescu și Istrati. Vlădescu plecat.

Luni, 17/29 august

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare cu Eisenlohr. Nimeni la *lunch*. După-amiază cu Knechtel, promenadă. Seara biliard cu Pernat, Eisenlohr și Robescu. Scrisori.

Marți, 18/30 august

Foarte cald. Înainte de amiază cu Eisenlohr și Knechtel la pavilionul de vânătoare. Început pregătirile, tăiat brazii crescuți în trepte. Florescu, Popovici etc. la *lunch*. După-amiază pozat lui Pernat. Ora 5 promenadă cu Knechtel, văzut drumurile. Seara biliard. Holeră foarte puternică în Hamburg.

Miercuri, 19/31 august

Foarte cald. Depeșă de la Nando, care a ajuns ieri în Coburg, după un drum foarte cald. M. Edinburgh, Missy, îmi telegrafiază. La pavilionul de vânătoare. Promenadă cu Filipescu. La *lunch* Carp și Marghiloman. După-amiază pozat lui Pernat. Orele 5-7½ cu Knechtel prin pădure, cariera de piatră etc., pentru drum, pe care nu l-am găsit multă vreme. Enorm de cald. Seara biliard.

Joi, 1 septembrie/20 august

Foarte cald. Înainte de amiază pozat lui Pernat, scris. Holera se răspândește în Germania. Nimeni la *lunch*. După-amiază scris Mariei. Scurtă promenadă. Biliard.

Vineri, 2 septembrie/21 august

Cald. Orele 9-11 cu Eisenlohr și Knechtel la pavilionul de vânătoare, hotărât planurile, lucrările încep curând. Pozat lui Pernat. După-amiază scris. Pe noul drum prin pădure până la cariera de piatră, lung de 2.700 de metri. Seara biliard. Venit Bachelin.

Sâmbătă, 3 septembrie/22 august

Vreme minunată. La pavilionul de vânătoare. Pozat lui Pernat. Orele 11½-1 doamna Z. Sturdza, care vine de la cură, vorbit îndelung despre Elisabeta. La *lunch* Ghermani și A. Ghica de la Sofia, conversat până la ora 4. Promenadă cu Knechtel. Seara biliard. Pernat, Eisenlohr și Bachelin pleacă mâine la Rucăr, apoi la București. Holera se răspândește.

Duminică, 4 septembrie/23 august

Vreme minunată. Ora 9 la biserica mănăstirii. Înainte de amiază generalul Lahovary. Se vorbește despre întreruperea manevrelor din cauza pericolului holerei. 10 persoane la *lunch*. După-amiază scris lui Alfred, insistat în legătură cu nunta de la Coburg. Scurtă promenadă singur. Seara biliard cu Robescu.

Luni, 5 septembrie/24 august

Vreme minunată, noaptea foarte rece. Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare, unde au început lucrările. Knechtel la București.

Scrisoare de la Nando, care îmi spune că Alfred Edinburgh propune Berlinul ca loc al nunții (?) și speră să obțină aprobarea împăratului. Eu îi trimit totuși lui Alfred scrisoarea, în care propun Coburg. Nimeni la *lunch*. După-amiază scris. Ora 5½ scurtă promenadă pe noul drum. Seara biliard.

Marți, 6 septembrie/25 august

Senin, cald, enorm de uscat. La pavilionul de vânătoare. Scris. Nimeni la *lunch*. Catargiu îmi telegrafiază că este împotriva ținerii manevrelor. Spre seară pe noul drum spre șoseaua principală. Scrisoare de la Elisabeta, drăgăstoasă. Seara biliard.

Miercuri, 7 septembrie/26 august

Cald. La pavilionul de vânătoare, unde se lucrează. La *lunch* 6 persoane. După-amiază scris. Seara promenadă.

Joi, 8 septembrie/27 august

Înnorat, ceva ploaie, apoi senin. Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare. Manevrele la Rin au fost anulate. Holera încă foarte puternică în Hamburg. Nimeni la *lunch*. Ora 3 generalul Lahovary, manevrele de la Mărăcineni și concentrarea cavaleriei la Bacău vor fi suspendate din cauza pericolului holerei. Va avea loc doar concentrarea regimentelor în districte. După-amiază pe drumul în construcție spre poiana din vale. Seara biliard. Pernat s-a întors de la București. Nando telegrafiază că regina Victoria este împotriva ținerii la Berlin a nunții. Era de prevăzut. Răcoare.

Vineri, 9 septembrie/28 august

Vreme senină, vânt destul de rece. Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare, apoi pozat o oră și jumătate pentru profesorul Pernat, care e încântat de călătoria la Rucăr. După-amiază fotografiat de Pernat. După-amiază prin pădure, pe noile drumuri, trasat încă unul. Holera în Germania în scădere, totuși toate manevrele au fost contramandate. Seara biliard cu Robescu, Pernat. Steriadi aici. Nando telegrafiază că trebuie să insiste pentru Coburg.

Sâmbătă, 10 septembrie/29 august

Înnorat. Înainte de amiază promenadă. La Pernat, care mai face câteva studii. Nimeni la *lunch*. După-amiază scris. Promenadă. Seara biliard. Scrisoare de la Elisabeta.

Duminică, 11 septembrie/30 august

Noaptea furtună puternică și ploaie, care pătrunde totul. Ora 9½ pe jos la biserică, liturghie. Sărbătoarea Griviței (15 ani). Foarte plin.

Compania cu drapel și fanfară. Defilare. Ora 11 înapoi. Vlădescu, Steriadi la mine. La *lunch* generalul Manu, Lahovary și Ghica de la Viena și Berlin. Conversat până la ora 4. Promenadă pe noul drum, spălat de ploaie. Primit multe depeșe. Seara biliard *à quatre*. Leopold la Coburg.

Luni, 12 septembrie/31 august

Vreme frumoasă. Înainte de amiază cu Knechtel, furtuna a avariat pavilionul de vânătoare și clădirea economică. La *lunch* Bülow, care s-a întors de la Berlin, și contele Philippson, conversat până la ora 3. Generalul Vlădescu pleacă, deoarece fiul său e pe moarte. Mers cu Knechtel pe noile drumuri.

Marți, 1/13 septembrie

Înnorat, cald. Kaiserul îmi telegrafiază că împărăteasa a născut o fiică în Potsdam. Ora 10 inspectat batalionul de vânători, din cauza noilor arme, care au ca rezultat o schimbare a regulamentului. Ora 11 înapoi. Ora 1 *lunch*, contele Goluchowsky, D. Ghica, Vernescu, Gottereau etc., conversat până la ora 3¼. Seara, până spre ora 8, cu Knechtel, mers pe noile drumuri prin pădure. Conversat cu Candiano.

Miercuri, 2/14 septembrie

Vreme minunată, foarte cald. Discutat despre noile trasee, pavilionul de vânătoare, castel. Nimeni la *lunch*, scris. După-amiază noul *chargé d'affaires* englez Hardy, care e foarte șarmant, îl rețin două ore, el îmi spune că Rossberg l-a însărcinat cu negocierea punctelor căsătoriei. I-am vorbit despre ținerea căsătoriei la Londra. Seara promenadă singur. Venit Kalinderu. Seara conversat cu el până la ora 11.

Joi, 3/15 septembrie

Vreme minunată. Scrisoare de la Nando, care spune că ducele Ernst ar fi împotriva ținerii nunții la Coburg. Se gândesc din nou la Sigmaringen, motiv pentru care Leopold s-a dus la Coburg. Promenadă cu Kalinderu. La *lunch* generalul Catargi, Take Ionescu, Pache Protopopescu etc., conversat îndelung. Vasele mele „Elisabeta” și „Mircea” au fost întâmpinate cu mare atenție la Genova, pentru sărbătoarea lui Columb. Seara promenadă.

Vineri, 4/16 septembrie

Vreme minunată. Furtună, nori. Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare. Canalul, care a fost plin cu apă, înnămolit. Scrisoare de la Leopold: Roma insistă în legătură cu declarația că copiii vor primi educație catolică. *Lunch*, White, Hardy, Müller, Marcuzzi și alte câteva persoane, conversat până la ora 4½. Ceva ploaie.

Sâmbătă, 5/17 septembrie

Vreme minunată, foarte cald. Înainte de amiază pavilionul de vânătoare, apă în canal. Pe drum se pune umplutură. Scris. Nimeni la *lunch*. Orele 2½-5¼ von Bülow. Furtună. Seara încă promenadă cu generalul Manu, pe care l-am întâlnit. Ceață. Scrisoare de la Leopold, care îmi relatează despre Coburg, că nunta se va ține la Sigmaringen și mă întreabă dacă îmi convine. Unchiul Ernst, pe care l-a întâlnit în Coburg, este împotriva ținerii nunții la Coburg.

Duminică, 6/18 septembrie

Foarte cald, nori. Ora 9 mănăstire. Înainte de amiază scris Elisabetei, o retrospectivă pe un an, foarte serios, însă afectuos. Ea crede că mama ei ar fi afirmat că ea m-a făcut foarte nefericit. Multe persoane la *lunch*, 12. Orele 3-5 Goluchowsky, care pleacă la București. Vorbit despre tratate. Seara scris din nou. Ceva ploaie.

Luni, 7/19 septembrie

Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare. Trimis scrisoarea Elisabetei. Scris lui Leopold și lui Nando că accept Sigmaringen ca loc al cununiei. Venit Kalinderu. După-amiază promenadă spre Clopotnița. Seara scris. Kalinderu până la ora 11.

Marți, 8/20 septembrie

Vreme minunată, aer plăcut. Ora 9 cu Kalinderu și Candiano la Bușteni. Hramul bisericii de acolo, *Sf. Maria mică*[180], foarte plin. O oră. De față D. Ghica, prefectul Nacu, doamne etc. Rămas încă o oră, la școală etc. Ora 12 înapoi în Sinaia. Holera în Galiția și Basarabia, deja suntem amenințați din două direcții. După-amiază Kalinderu. Seara promenadă. Enorm de uscat în vale.

Miercuri, 9/21 septembrie

Vreme minunată. La lucrările de la pavilionul de vânătoare. Scris lui Leopold despre scrisoarea destinată papei, prin care să ceară dispensa. În București a venit în urmă cu două săptămâni un anume marchiz Castel-Foglio cu scrisori de acreditare din partea președintelui din Honduras, prin care ar urma să fie acreditat ca ministru plenipotențiar. Eu îl refuz. După-amiază scurtă promenadă. Mult de scris.

Joi, 10/22 septembrie

Ziua de naștere a lui Leopold. Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare. Ora 11 A. Lahovary, care s-a întors din concediu. În Viena s-a întâlnit cu împăratul Franz Josef și Kálnoky. La *lunch* Lahovary, mitropolitul primat, episcopul de Argeș, vicarul Mitropoliei, arhimandriți etc., profesori de teologie. Băut în cinstea lui Leopold. După-amiază

i-am scris în legătură cu dispensa papei. Seara, orele 5-7, vizitat fabrica de cuie a lui Costinescu din Isvor, foarte interesantă și bine instalată. Seara conversat cu Candiano până la ora 11. Holeră în Basarabia.

Vineri, 11/23 septembrie

Vreme minunată, cald. La pavilionul de vânătoare. Ora 11 Lahovary, discutat despre tratatul cu Germania. După-amiază scris Mariei Edinburgh. Orele 5-7 promenadă cu Hardy. Primii negustori din Bran pe noile drumuri.

Sâmbătă, 12/24 septembrie

Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare. Cald. Scris. Nimeni la *lunch*. Spre seară scurtă promenadă. Sosit Stöhr. Secetă mare în țară. Înnorat.

Duminică, 13/25 septembrie

Mohorât. Ora 9 Stöhr la mine, a fost plecat șase săptămâni. La pavilionul de vânătoare, pentru șantier. Steriadi la mine, apoi colonelul Rusti. Ora 12½ Take Ionescu. La *lunch* 14 persoane, conversat până la ora 3, de față și consulul Benger de la Stuttgart. Ora 5½ promenadă. Seara la Stöhr. Holera din Hamburg în scădere.

Luni, 14/26 septembrie

Foarte cald, mohorât. Înainte de amiază cu Stöhr și Knechtel la pavilionul de vânătoare, se ridică anexa. Trasat drumuri până la ora 12 etc. Orele 12-1 Gottereau cu planurile pentru Cotroceni. La *lunch* Carp și Olănescu. Amândoi vin cu mine la Predeal, unde plec la ora 2¼. La schit. Ora 4 la gară. Ora 4½ sosit Nando cu Coandă de la Coburg. Plecat îndată cu trăsura, ora 6 în Sinaia. Ultima bucată pe jos prin pădure. Călătorie minunată, răcoare, frumos. Ora 7½ cinat. Seara conversat, el îmi aduce fotografii cu Missy în costum rusesc. Scrisoare de la Charlotte, foarte amabilă.

Marți, 15/27 septembrie

Înainte de amiază tot timpul la pavilionul de vânătoare, cu Stöhr și Knechtel, trasat și strada din spatele casei. După-amiază pe drumurile din pădure cu Nando, Stöhr și Knechtel. Ora 6¾ înapoi, scris. Sosit Basset.

Miercuri, 16/28 septembrie

Vreme minunată, noaptea doar +5°R. Înainte de amiază cu Stöhr și Knechtel la pavilionul de vânătoare. Basset aici. Scris. Ora 12½ primit pe generalul de cavalerie Sveterey din Sibiu (Corpul 12 Cavalerie).

Ora 1 la *lunch* generalii Galgoczy, Pach, Gold și Engel, coloneii Zombori, Hell, Faskus etc., în total 12 ofițeri austrieci. 20 de persoane la masă, conversat până la ora 3½. Generalul Lahovary la mine, stabilit tragerile la Focșani. Ora 4½ cu Nando și Stöhr la Stâna. Ora 7 înapoi, întuneric. Întâlnit sus englezi, care locuiesc în cort. Biliard *à quatre* cu Basset și Perticari.

Joi, 17/29 septembrie

Vreme minunată. La șantierul de la pavilionul de vânătoare. Nando aduce o scrisoare de la Maria Edinburgh, care e foarte pornită împotriva mea, e puțin amabilă, din cauza călătoriei în Anglia după nuntă. După-amiază promenadă cu Nando. Seara sosit Lecomte.

Vineri, 18/30 septembrie

Vreme minunată, cald. La șantier. Scris Charlottei Steininger. Scrisoare de mulțumire lui Leopold, pentru scrisoarea Mariei Edinburgh, care m-a rănit foarte mult. Scrisori de la soacra mea și de la Elisabeta, ca răspuns la scrisoarea mea cu privire la situație. Elisabeta destul de bine. Nimeni la *lunch*. Venit Lecomte și Bachelin. Cazuri de holeră în Pesta, unde sunt câțiva bolnavi. La Hamburg însă scade. În țară starea sănătății e foarte bună, la fel în rândul trupelor.

Sâmbătă, 1 octombrie/19 septembrie

Noaptea +4°R, ziua foarte cald. Probe de covoare, mai frumoase. La pavilionul de vânătoare. Nimeni la *lunch*. După-amiază promenadă cu Nando. Seara biliard *à quatre*.

Duminică, 2 octombrie/20 septembrie

Răcoare, vreme minunată. Ora 9 la biserica mănăstirii, mai târziu promenadă cu Nando. Multă lume la *lunch*, deja au fost invitate 600 de persoane în acest sezon. După-amiază promenadă. Seara biliard. Theodori aici. Holară în Budapesta.

Luni, 3 octombrie/21 septembrie

Vreme minunată, răcoare. Înainte de amiază pavilionul de vânătoare. Scris. Nimeni la *lunch*. Promenadă cu Nando.

Marți, 4 octombrie/22 septembrie

Răcoare, nori. Înainte de amiază pavilionul de vânătoare. Continuă zidul de sprijin și canalul. Bülow și Ghica de la Berlin și Viena la *lunch*. După-amiază promenadă. Steriadi aici. Seara foarte rece.

Miercuri, 5 octombrie/23 septembrie

Rece, frumos. Înainte de amiază scris către M. Edinburgh. La prânz D. Sturdza cu fiul, apoi la mine până la ora 5, discutat despre Transilvania. Promenadă singur, Nando a plecat pe drumul spre Vârful cu Dor. Seara biliard.

Joi, 6 octombrie/24 septembrie

Enorm de uscat, frumos. Ora 10 inspectat batalionul de vânători cu noile arme. Pus să se tragă cu cartușe de manevră, pentru menținerea disciplinei tragerii. Ora 12 înapoi. Ora 12½ doamna Bengescu, care rămâne la *lunch*. Invitat pe domnul și doamna Harding. Bartels din Stuttgart, arătat castelul. Ora 4½ promenadă. Seara biliard *à quatre*. Foarte umed.

Vineri, 7 octombrie/25 septembrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază la pavilionul de vânătoare. Scris. Nimeni la *lunch*. Ora 2½ primarul Alex. Ghica împreună cu cei doi fii ai săi, o oră întreagă. Orele 3½-5 von Bülow pentru tratat, care a sosit. Dificultăți, pentru că eu mă pronunț pentru procedura ratificării. Holeră puternică în Pesta. Scurtă promenadă. Seara Kalinderu. Biliard.

Sâmbătă, 8 octombrie/26 septembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază Stöhr. La pavilionul de vânătoare, venit Basset. Kalinderu la mine. La *lunch* generalul Florescu, Coutouly, conversat până la ora 3½. Seara promenadă.

Duminică, 9 octombrie/27 septembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază promenadă cu Nando și Stöhr. Nimeni la *lunch*. După-amiază cu Knechtel și Basset. Biliard *à quatre*. Holeră destul de puternică la Pesta.

Luni, 10 octombrie/28 septembrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază la șantierul de la pavilionul de vânătoare. Ora 11 Basset. Ora 12 A. Lahovary, încă nu am hotărât în privința tratatului. T. Ionescu. *Lunch*, 14 persoane. După-amiază promenadă spre Stâna, sus destul de rece, acolo discutat cu englezii. Ora 6½ înapoi. Ora 7 A. Lahovary încă la mine, s-a înțeles cu Bülow ca semnarea tratatului să aibă loc cu 14 zile înainte de întoarcerea mea, pentru ca apoi ratificarea să se poată face în București. Holeră în Szegedin. În România a fost instituită o carantină de 5 zile, ceea ce va afecta foarte mult comerțul. Seara biliard.

Marți, 11 octombrie/29 septembrie. Sinaia – Focșani

Mohorât, +4°R, mai târziu cald. Înainte de amiază scris. Cu Knechtel la pavilionul de vânătoare. Generalul Barozzi la *lunch*. Orele 2½-4½ contele von Bülow, tratatul rămâne până la întoarcerea mea. Promenadă cu Nando și Knechtel, fâșii de ceață. Ora 7½ cinat. Biliard. Ora 10¾ plecarea din Sinaia (ploaie). Generalul Lahovary la gară. Spre Focșani, călătorit toată noaptea, staționat 3 ore în Râmnic. Ploaie puternică.

Miercuri, 12 octombrie/30 septembrie. Focșani

Ora 8 dejunat în vagon. Întâmpinat la cantonul de la cazarmă de către generalii Barozzi, Gheorghiu, Tell, Vartiade, Popescu și toți ofițerii de stat-major. Prezent prefectul Nicolaide. Plecat cu caii artileriei direct la fortificații, a plouat bine, la fel ca în toată țara, încât se poate ara. La ora 9 a început la Mircești-Moldova tragerea de artilerie, pe care noi o urmărim dintr-un observator în direcția țintelor. Mortiere de 37 mm și 53 mm și tunuri de 12 cm. Ținut până la ora 12½. Văzut loviturile. Ora 12½ plecat la Focșani. Ora 1 *lunch* la cazinou, 160 de ofițeri, toasturi, foarte bine. Ora 3 plecarea din Focșani, toți la gară. Râmnic, Buzău, Ploiești întâmpinări, gărzi de onoare. În Ploiești, generalii Lahovary, Barozzi etc. spre București, noi cu Coandă și Duca spre Sinaia. Ora 8 sosirea, ceva ploaie. La castel. Cinat. Lecomte aici. Ora 10½ în pat, destul de obosit.

Joi, 1/13 octombrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază Bachelin, îmi citește descrierea castelului. Decid să plece la Viena, pentru a discuta totul cu Fulton. Ora 1 *lunch*, nimeni. După-amiază M.Kr., care vine de la București, respectiv Bludenz. Orele 4½-6½ promenadă cu Nando spre „Furnica”, iar de acolo spre Izvoarele Davilla, pe o potecă nouă prin pădurea minunată. Seara scris. Biliard.

Vineri, 2/14 octombrie

Cutremur puternic în țară, cu mici scuturături, în Sinaia foarte puțin. Foarte cald, senin. La pavilionul de vânătoare. Scris. Sosit doctorul Kremnitz. La *lunch* Esarcu, Nordenfelt, inventatorul mitralierei[181], consilier al regelui Suediei, doctorul Kremnitz etc. Orele 3-4½ conversat cu ultimul și cu doamna Kremnitz despre Elisabeta. Promenadă cu Nando. Seara biliard cu Lecomte. Sosit Steriadi.

Sâmbătă, 3/15 octombrie

Vreme minunată, cald, puțină ceață. Înainte de amiază venit Stöhr, la pavilionul de vânătoare, unde e apă în fundație. Înainte de amiază Kalinderu. Venit generalul Vlădescu. La *lunch* câteva persoane, de

asemenea Murgescu, care vine de la Genova, unde a fost cu vasele noastre. După-amiază Vlădescu și Basset. Promenadă cu Nando și Stöhr. Vreme blândă. Cutremurul va aduce frig. Orele 6½-7½ Kalinderu. Seara, orele 9-10½ L. Catargiu, discutat diferite probleme. Nu a plouat suficient în țară. Foarte rece.

Duminică, 4/16 octombrie. Sinaia – Cluj

Vreme frumoasă, cald. Ora 9 Kalinderu, Stöhr. Orele 10-12 Consiliu de Miniștri (Catargiu locuiește la castel). Discutat toate problemele, de asemenea noua administrație internă. La *lunch* toți miniștrii. Ora 1½ plecarea din Sinaia. Bülow, Coutouly, Harding etc. la gară. Miniștrii merg cu mine până la Predeal. Ora 2¼ plecarea de acolo, rămas-bun de la toată lumea. Am trecut, deși în Predeal e carantină pentru 5 zile, din cauza holerei. Ora 5 Brașov. Mohorât, nori. Ora 7 cinat în vagonul-restaurant. Perticari și Istrati cu mine. Ora 12 în Cluj. Călătorit toată noaptea. Frig și ceață.

Luni, 5/17 octombrie. Pesta – Viena

Ora 7½ sosirea în Pesta, unde e holeră. Dejunat în gară. O oră. Invitat pe fiul lui D. Sturdza, care călătorește la Berlin. Ora 2 sosirea în Viena, întâmpinat de E. Ghica și Legația românească. Mers cu trăsura la el. Cu Nando la Weidmann și Haas. Vânt și ploaie. Ora 7 cinat la Legația României. Acolo și Rosetti-Solescu, foarte bine. Ora 8¼ plecat mai departe de la Gara de Vest. Foarte frig. Călătorit toată noaptea.

Sigmaringen

Marți, 6/18 octombrie. München – Sigmaringen

Ora 7 sosirea în München, rece, ceață și ploaie. Pernat și Pütterich la gară. Dejunat. Ora 8 mai departe. Ora 9 Ulm. La ora 10½ mă salută comandantul fortăreței Ulm, un general bavarez. Călătorie înceată spre Sigmaringen. Ora 1½ sosirea, aici mama, Leopold, Antoinette, Maria, Fritz, Louise, Wilhelm, suitele, autorități etc. Foarte frig, vânt tăios, +3°R. *Lunch* în clădirea prinților, acolo până la ora 3. Promenadă cu Leopold spre Hedingen. Ora 5 în castel. La mama cu Maria. Ora 8 cinat cu suita. Domnul și doamna Werner aici. Seara *en famille* până la ora 11. Cu Fritz.

Miercuri, 7/19 octombrie

Ninge, frig. Ora 8¼ dejunat cu Maria. Mi se telegrafiază de la București că Grecia și-a rechemat ministrul din cauza afacerii Zappa, ministrul plenipotențiar rus a preluat reprezentarea intereselor. La mama. *Lunch*

cu ea, Fritz și Louise. Pe jos la gară. Ora 1¾ sosit Alfred Edinburgh de la Coburg. Promenadă cu Fritz, în ciuda ninsorii. La mama. Orele 5-7 la Alfred, discutat cu el diferite puncte. Nando pleacă înainte de nuntă la Londra, totul este aranjat destul de bine. Ora 7½ cina, 30 de persoane. Venit pictorul Pernat de la München. Seara în salonul german vechi, conversat îndelung cu contele Adelmann. Discutat cu Werner. Scrisoarea către Roma o va redacta el, astfel încât Nando să nu fie angajat direct. Scrisoare de la Elisabeta, din Segenhaus, se bucură că mă aflu la Sigmaringen. Îmi scrie soacra mea. Rece.

Joi, 8/20 octombrie

Vreme minunată, rece. Dejunat cu Maria. Pe terasă cu Alfred, Leopold, Fritz, care pleacă la vânătoare. Ora 10 pozat pictorului Pernat. Ora 12½ *lunch* cu mama, Maria, Fritz și Louise. Sosit domnul și doamna Schreckenstein. Ora 1½ la gară, sosit Maria Edinburgh împreună cu Missy, Victoria și Alexandra. Cu ele doamna Rolfs și baronul Stark. În clădirea prinților, *lunch*, conversație până la ora 3½. Făcut o promenadă cu Alfred Edinburgh. Seara o oră la mama. Ora 7½ dineu în castel, 30 de persoane. După aceea Maria, împreună până la ora 11. M. Edinburgh foarte mulțumită pentru că totul este aranjat.

Vineri, 9/21 octombrie

Mohorât, rece, –1°R. Ziua de naștere a mamei. Ora 9 am felicitat-o. Îi dăruiesc portretul meu, care nu e gata încă. Ora 9½ liturghie în capela castelului. Felicitări. Înainte de amiază pozat lui Pernat. Ora 1 *lunch* cu mama. Leopold și Alfred la vânătoare. După-amiază promenadă cu Maria. Vânt rece. Ora 5½ pleacă Alfred Edinburgh spre Anglia, l-am condus la gară. Ora 7½ soarea, până la ora 10, foarte vesel. Noaptea cald.

Sâmbătă, 10/22 octombrie

Viscol cu zăpadă, –1°R. Ziua de naștere a împărătesei Germaniei, îi telegrafiez. Maria dejunează cu mine. Înainte de amiază scris. Ora 12½ *lunch*, sus. După-amiază promenadă cu Maria, la mama. Seara dineu, apoi un jongleur.

Duminică, 11/23 octombrie

Furtună. Ora 9 liturghie, apoi cu Maria Edinburgh. La Pernat, care se întoarce la München. Orele 12-12½ Maas din Freiburg împreună cu Werner la mine, în problema dispensei. Scrisoare către Roma. Venit de la Donaueschingen principele Karl Egon von Fürstenberg (fiul)[182]. *Lunch* sus. Promenadă cu Maria. Furtună. Seara cină în familie, apoi whist cu Maria Edinburgh, Fritz și Maria.

Luni, 12/24 octombrie

Vremea mai bună, vânt puternic. Înainte de amiază Maas la mine, de asemenea Nando, care face o copie a scrisorii către papă. După-amiază promenadă cu Maria, ploaie. Seara cină. Whist. Răcit foarte tare.

Marți, 13/25 octombrie

Vreme neprietenoasă, foarte răcit. Ora 11 Werner la mine, pentru contractul de căsătorie, eu hotărăsc pentru Nando 200.000 de franci, deoarece statul nu dă nimic. Ora 12½ *lunch* în clădirea prinților. Discutat contractul de căsătorie cu domnul Willbrooke, însărcinat cu afaceri englez la Coburg. După-amiază scris. Seara cină, whist. Schreckenstein și soția pleacă. Furtună și ploaie. Dunărea mare.

Miercuri, 14/26 octombrie

Furtună, vreme rece. M-am simțit foarte rău. Dejunat cu Maria, apoi pus să-l cheme pe doctorul Schwarz. În pat, dureri de cap. M-au vizitat toate rudele. N-am mâncat nimic. Seara încă doctorul Schwarz. Dureri puternice de cap.

Joi, 15/27 octombrie

Rămas toată ziua în pat, m-am simțit foarte rău, dureri de cap. Seara rudele la mine.

Vineri, 16/28 octombrie

Ora 9 sculat. Slăbit. Vreme minunată. Înainte de amiază mama, Leopold etc. Orele 12-12¾ domnul Willbrooke, care se întoarce la Coburg. Discutat despre contractul de căsătorie, care trebuie să rămână secret. Încă nu l-am stabilit definitiv, deoarece el nu e deplin împuternicit. Ora 2½ sosit Alfred Edinburgh de la München cu Rolfs. După-amiază acasă. Seara, ora 7, la cină. De față generalul Lindequist și câțiva colonei, conversat îndelung cu el. După aceea pleacă toți la teatru. Eu rămân cu mama până la ora 11.

Sâmbătă, 17/29 octombrie

Ziua de naștere a lui Missy, a împlinit 17 ani. Zi însorită, mai târziu mohorât. Ora 8 dejunat cu Maria. Încă puțin răcit. Ora 10 în clădirea prinților. Felicitat pe toată lumea. Missy a primit multe cadouri. Ora 12½ *lunch* în familie. După-amiază rămânem parțial împreună. Nu m-am simțit prea bine. Ora 6 mică cină în familie sus. Ora 8 soarea cu dans. Prezenți generali din Ulm și Stuttgart, 100 de persoane. Discutat cu multă lume. Până la ora 11. Nu m-am simțit bine deloc, tuse. În pat. Petrecere frumoasă. Discutat mult cu generalul Lindequist.

Duminică, 18/30 octombrie

Vreme minunată, cald. Răcit, m-am simțit rău. Maria la mine, dejunat. Ora 9½ liturghie. Înainte de amiază cu mama, Maria, Fritz și Louise. Ora 12½ *lunch*. După-amiază pe terasă și scurtă promenadă cu mama și Maria. Vreme minunată, cald. Ora 6, Maria pleacă la Bruxelles. Toți o conduc la gară, eu îmi iau rămas-bun la castel. Ajunge mâine dimineață la ora 8 în Bruxelles. Orele 6-7 Olănescu la mine, efor, fost secretar general la Ministerul Finanțelor. A venit cu Scharff de la Viena, pentru a face o medalie cu Nando și Missy. Ora 7½ cinat în familie, în clădirea prinților. Seara toți împreună.

Luni, 19/31 octombrie

Vreme minunată, foarte cald. Înainte de amiază la mama, apoi la Maria Edinburgh, cu ea în castel, apoi din nou în clădirea prinților. După aceea, Missy la mama. Ora 12½ *lunch* în familie la Leopold și Antoinette. Ora 2 la gară, Maria Edinburgh cu cele trei fiice și cu Alfred pleacă la Coburg. Promenadă cu Leopold în jurul castelului. Nando îi pozează lui Scharff pentru medalie. Seara la mama, cu Louise, Maidi etc., Fritz. Cina, conversat până la ora 9, apoi încă la mama, care e foarte răcită.

Marți[183]*, 1 noiembrie/20 octombrie*

Vreme minunată, foarte cald. Ora 9 liturghie (sărbătoarea tuturor sfinților). La mama, acolo Fritz și Louise. Ora 1 *lunch*. Ora 1¾, Maidi cu copiii au plecat la Potsdam. Ora 2, Fritz și Louise au plecat la Cassel. Noi toți la gară. Promenadă cu Leopold spre Kirchheim. Văzut Alpii, enorm de cald. Ora 5 la ceai, la mama. Ora 7½ cina. Conversat până la ora 10.

Miercuri[184]*, 2 noiembrie/21 octombrie*

Vreme frumoasă, foarte cald. Înainte de amiază Künzel la mine. Promenadă cu mama pe terase. Ora 12½ Werner. *Lunch* cu mama. După-amiază ploaie. Cu Leopold, văzut alimentarea cu apă la Gohrheim. Bibliotecă cu Leopold, apoi Gröbels, pe care îl trimit la Roma cu scrisoarea. Orele 5-7 la mama. Ora 7½ cina. Sosit Coandă. Seara la mama.

Joi, 3 noiembrie/22 octombrie. Sigmaringen – Frankfurt

Vreme mai bună. Înainte de amiază Lehnert, la mama, care e foarte răcită. Ora 1 *lunch* în familie, în castel. Ora 1¾ plecarea, mama rămâne la castel. Antoinette, Ferdinand și Walker la gară. Multă lume. Prin Tuttlingen, Villingen. La Offenburg o frumoasă gară specifică pentru Pădurea Neagră. Vreme închisă. Leopold cu Schilgen

merg la Stuttgart, călătoresc cu mine până la Bruchsal. Ora 8 acolo. Rămas-bun de la Leopold. Ora 11 sosit în Frankfurt, cu trei sferturi de oră întârziere. Direct la Hotel d'Angleterre. Curând în pat.

Segenhaus

Vineri, 4 noiembrie/23 octombrie. Frankfurt – Segenhaus

Ora 7½ sculat, nu prea bine. Ceață deasă, umed, frig. Orele 10-11½ plimbat pe străzi, prin câteva prăvălii. Ora 11¾ *lunch* cu Perticari și Istrati. La gară. Ora 3½ sosirea în Neuwied, foarte renan. La Rin, soare frumos. Mă întâmpină Wilhelm. Direct la Segenhaus. Elisabeta, soacra mea, Maria, fiicele ei, doamne. Elisabeta voioasă, însă nu poate merge nici un pas. O oră cu ea. Ora 7 cină, 12 persoane, venit în plus Wilhelm și Maria. Seara whist până la ora 9. Nu prea bine.

Sâmbătă, 5 noiembrie/24 octombrie. Segenhaus

Ceață, vânt. Ora 8½ la Elisabeta, mic dejun. Amândoi adjutanții mei au plecat în concediu, Perticari la Paris, Istrati la Köln, Essen etc. Scris. Ora 1 *lunch*. Apoi plimbare cu trăsura în Wind-Tal și în orașul vechi, vizitat Alt-Wind. Vreme frumoasă, chiar dacă umedă. Wilhelm cu trăsura cu patru cai. Ora 5 înapoi, scris. Ora 7 cină, la care vin Wilhelm și Maria. Apoi whist cu Elisabeta, Wilhelm și Maria până la ora 10. Elisabeta destul de bine.

Duminică, 6 noiembrie/25 octombrie

Ceață, aer plăcut. Nu prea bine. La Elisabeta. Ora 9½ serviciu religios, venit toți de la Monrepos. Elisabeta cântă la orgă. Scurtă promenadă. Ora 1 la Monrepos, la *lunch* în salonul de la mansardă. Apoi biliard. Venit doctorul Leser, lungă conversație cu el. Elisabeta e cam pornită împotriva lui. Pe jos la Segenhaus. Seara whist *à quatre*.

Luni, 7 noiembrie/26 octombrie

Aer plăcut. Înainte de amiază cu Elisabeta. Scris lui Nando în privința cadourilor pentru doamne, deoarece Missy ar vrea să hotărască o mare sumă pentru nevoile ei. Apoi făcut cu Elisabeta proiectul unei scrisori către Missy. După-amiază plimbare cu trăsura, peste munte, până la Rin. Drum minunat. În Leutesdorf, *vis-à-vis* de Andernach, băut cafea în aer liber. Foarte frumos. Ora 5½ întors cu trăsura. Seara cinat și whist până la ora 10. Elisabeta vioaie.

Marți, 8 noiembrie/27 octombrie

Vreme minunată, soare. La Elisabeta. Ora 9 mic dejun. Înainte de amiază scris, promenadă. Ora 12½ plecat cu trăsura la Andernach, traversat Rinul. *Lunch* la hotel, 8 persoane. Elisabeta foarte vioaie. Cețos. Promenadă prin toată localitatea, vizitat biserica catolică, romanică. Castelul Barbarilor. Ora 4 cafea în hotel, apoi plecat cu feribotul peste Rin. Cu trăsura la Segenhaus, prin Neuwied, Wilhelm conduce. Ora 6 înapoi, complet întuneric. Seara cinat, whist.

Miercuri, 9 noiembrie/28 octombrie

Ceață, rece. Ora 9 primit pe pastorul Merminaut, guvernorul copiilor lui Wilhelm, el ar urma să devină secretar al Elisabetei. Înainte de amiază cu Elisabeta, promenadă. Ora 1 plecat cu trăsura la masă, la Monrepos. Dachsler. După-amiază biliard, popice, acolo până la ora 7. Înapoi pe jos cu Elisabeta (în scaun cu rotile), foarte întuneric, frig umed. Seara cei din Monrepos la masă în Segenhaus.

Joi, 10 noiembrie/29 octombrie

Ceață, ploaie. Înainte de amiază discuție serioasă cu Elisabeta, eu l-am propus pe Merminaut ca secretar, ea l-a acceptat îndată. Scris. Merminaut la *lunch*, Elisabeta discută cu el despre România. Promenadă, puțin umed. Ora 4 la Dachsler, acolo ceai și biliard până la ora 7. Înapoi pe jos, întuneric. Ora 7½ vin de la Monrepos la cină. Seara jucat whist *à quatre*. Elisabeta este foarte vioaie, puțin obosită. Seara mai discutat cu soacra mea despre Bosenkamp, care nu trebuie să mai continuie, deoarece influența ei a devenit prea mare și nu e bine. Leser va fi invitat din nou la ea, dar ne va fi enorm de dificil.

Vineri, 11 noiembrie/30 octombrie

Tulbure, ceață. La Elisabeta. Ora 10½ a sosit Leopold, a fost luat de Wilhelm. Împreună cu el și cu Elisabeta până la ora 1, care ne arată cartea ei pentru Missy, foarte frumoasă. Ora 1¼ la Monrepos, dineu la mansardă, 20 de persoane, foarte drăguț. Apoi biliard, popice, conversație. Venit dr. Leser, discutat îndelung cu el. Ora 6 înapoi. Seara venit cei de la Monrepos la masă. Whist cu Elisabeta, soacra mea și Leopold, conversat până la ora 11.

Sâmbătă, 12 noiembrie/31 octombrie.
Plecarea de la Segenhaus

La Elisabeta. Ora 8½ mic dejun. Ora 10½ cu Leopold la Monrepos, acolo discutat îndelung cu Maria despre Segenhaus, ea crede că șederea nu e bună pentru Elisabeta. Înapoi pe jos cu Leopold. Vânt rece. Heimerling de la Köln aici, pentru cartea Elisabetei pentru

Missy. Perticari și Istrati înapoi de la Paris. Ora 1½ dineu, toți din Segenhaus și din Monrepos, 20 de persoane. Ora 4½ rămas-bun. Elisabeta foarte afectată. Plecat cu trăsura la Neuwied, cu Leopold și Wilhelm. Ceață. Ora 6½ plecarea. La gară tânărul Cantacuzino, fiul lui G. Cantacuzino, este în expres. Cu Leopold la Frankfurt, ora 9 acolo. Cinat. Ora 10 mai departe, călătorit toată noaptea, până...

Duminică, 1/13 noiembrie. München

Ora 8¼ sosirea în München. Nando și Alfred Edinburgh la gară. Frig umed. La Hotelul Vier Jahreszeiten. Dejunat cu Leopold și Nando. La Capela tuturor sfinților, liturghie. Apoi mers cu trăsura la pictorul Pernat. Pozat două ore. Leopold mă ia de acolo. Ora 1 *lunch* în hotel. Ora 3 plecat cu trăsura la împărăteasa Friedrich, care se află acolo în trecere. Acolo și Margarethe cu logodnicul ei von Hessen[185]. Apoi cu Pütterich în casele sale. Vizitat expoziția de mobilier. La Wollenweber, cumpărat multe lucruri. Ora 7 cină. Invitat Alfred Edinburgh, Godin cu fiul etc. Conversat până la ora 11. Vreme neprietenoasă.

Luni, 2/14 noiembrie

Vreme rece. Ora 9 cu Leopold și Pütterich prin mai multe prăvălii, făcut cumpărături. Ora 12 înapoi la hotel. Leopold se întoarce la Sigmaringen. Ora 1 *lunch* la Alfred E., la Rolfs, acolo până la ora 3, apoi vizitat cu Nando și Pütterich o fabrică de bronzuri, o oră. După aceea prin diferite prăvălii, până la ora 6. Mers cu trăsura la Gisela von Bayern, acolo o jumătate de oră, de față și cele două fiice ale sale. Ora 7 cină în hotel, Alfred E., Pernat. Ora 9¼ plecat la gară însoțit de toți. Plecarea spre Viena, călătorit toată noaptea, destul de frig. Nando l-a vizitat la München pe prințul regent, care l-a invitat la cină. Eu nu l-am vizitat, deoarece am fost la el în vară.

Viena

Marți, 3/15 noiembrie

Ora 7 sosirea la Viena, era încă destul de întuneric. Gara iluminată electric, decorată frumos. Mă întâmpină împăratul, împreună cu arhiduci, generali, guvern, studenți români în Austria, contele Kilmannsegg. Gardă de onoare, care cântă imnul românesc, ministrul plenipotențiar al României, toți în ținută de onoare. Întâmpinare călduroasă. Prezentări. Plecat cu împăratul în Burg, unde noi locuim. Mă întâmpină marea curte imperială, în frunte cu Kálnoky în calitate de ministru al casei imperiale. Conversat cu împăratul, este foarte

satisfăcut de toate. Dejunat, apoi plecat cu trăsura în vizite, cu feld-mareșalul-locotenent baron Albori[186], care mi-a fost comandat în serviciu de onoare, împreună cu colonelul Ulmansky[187] și maiorul Lónyay, adjutantul împăratului[188]. Îndelung la arhiducele Karl Ludwig și la arhiducesa Rene. Ora 12, o jumătate de oră la împărat, apoi întâmpinat foarte cordial de către împărăteasă. Orele 3-5 audiențe, Bauer, Beck, Schönfeld, Windischgrätz, la sfârșit Kálnoky, conversat cu el o jumătate de oră. Ora 5 cină în familie, împăratul, împărăteasa, arhiduci, arhiducese, de asemenea Stephanie, Philipp Coburg și soția sa Louise, ton cordial. Ora 7 cu împăratul la operă, *Manon* de Massenet, spectacol frumos, până la ora 10.

Miercuri, 4/16 noiembrie

Ceață. Sculat la ora 7, întuneric. Ora 8½ venit împăratul, jumătate de oră, mi-a vorbit despre satisfacția sa față de politica mea. Discutat despre Ungaria, de care el e nemulțumit. Ora 9½ prințul Reuss, trei sferturi de oră. Ora 10 vizită la Muzeul de Istoria Artei și la galeria de tablouri din noua clădire. Minunat. Contele Trautmannsdorf, primire cu întregul personal, până la ora 12. Ora 12½ dejunat la Legația României, toate doamnele de față, 20 de persoane. Ora 2½ înapoi. Vizite. Philipp Coburg îndelung la mine. Ora 4¾ la contele Kálnoky, conversație interesantă. Ora 6 mare dineu în onoarea mea, stat la masă între împărat și arhiducele Karl Ludwig, lângă Nando a stat Kálnoky. De față Taffe, căruia îi confer Steaua României. Cerc scurt, 40 de persoane. Orele 7½-9½ cu împăratul la Burgtheater, minunat. În pauză, împăratul, împreună cu prințul Hohenlohe și cu directorul teatrului, ne arată toate încăperile, scările etc., enorm de bogat în lucrări artistice. *O scrisoare pierdută*. Rămas-bun de la împărat. Plecat cu Nando la arhiducele Karl Ludwig, unde are loc o soarea în familie. Fanfara regimentului, muzică germană, conversat. Ceai. Arhiducele Ernst de asemenea prezent. Până la ora 11½.

Joi, 5/17 noiembrie. Plecarea din Viena

Ora 8½ E. Ghica, reglat decorațiile. Cu Nando, în civil, la Moos și Wallis, înapoi la ora 11. Primit pe generalul Federvary, ministrul ungar al Apărării, apoi pe prințul Lebanof, ambasadorul Rusiei. O jumătate de oră Zin-Bey, ambasadorul turc. Împărțit decorații. Ora 1 venit împăratul, m-a luat la *lunch*, 20 de persoane, aranjat minunat. Ora 2, el mă însoțește la gară (Stadtbahnhof). Rămas-bun cordial. Ora 2½ plecarea spre Pesta, prin Komaron. E. Ghica merge cu mine până la Raab. Foarte frig. Cantacuzino acolo. Directorul general Ludwig. Bachelin, pe care l-am trimis la Viena, la Falke. Călătorit toată noaptea, până...

București

Vineri, 6/18 noiembrie. Sosirea în București

Noapte rece, ninge. Ora 7 Cluj. Ora 8 Törös, cafea în vagon. Mai târziu Bachelin. *Lunch* în vagonul-restaurant, foarte rău. Ora 2 sosirea în Brașov, totul alb. În Valea Timișului ninge puternic. Ora 3¼ sosirea în Predeal, foarte frig. Acolo ministrul Olănescu, generalul Barozzi, doctorul Felici etc. Carantina a fost ridicată. Peste un sfert de oră mai departe. Sinaia, mică întâmpinare, întuneric. Seara la ora 8 sosirea în București, mare întâmpinare, gardă de onoare, mitropolitul, toți miniștrii, doamne, mărimile, Goluchowsky și Bülow. Cerc o jumătate de oră, multă lume. Mers cu trăsura, la pas, către palat, făclii, steaguri etc. Ora 9 cinat. Stöhr încă aici.

Sâmbătă, 7/19 noiembrie

Vreme frumoasă, rece. Înainte de amiază L. Catargiu și A. Lahovary. Aici totul e bine. După-amiază scris, primit diferite persoane. Seara Nando la teatru, eu scris.

Duminică, 8/20 noiembrie

Frumos, rece. Înainte de amiază Stöhr, apoi vizitat împreună aripa nouă din nord. Orele 2-5 audiențe. M.Kr. Orele 6-8 contele Goluchowsky. Seara biliard cu Nando.

Luni, 9/21 noiembrie

Mohorât, ploios. Vânt. Înainte de amiază L. Catargiu, apoi Carp. După-amiază audiențe. Kalinderu. Seara biliard și scris. Ninge. Scrisoare de la Missy, impresie bună.

Marți, 10/22 noiembrie

Mohorât. Înainte de amiază L. Catargiu, apoi T. Ionescu, Ghermani. După-amiază audiențe, scris. Seara telegrafiat Elisabetei. Orele 8½-10½ familia Kremnitz, el mă consultă, apoi pleacă. Ora 11 în pat. Nando la teatru.

Miercuri, 11/23 noiembrie

Mohorât, ceva zăpadă. Orele 10½-1 Consiliu de Miniștri, discursul Tronului și Legea clerului. După-amiază audiențe. Seara scris. Biliard cu Nando. Puțin răcit.

Joi, 12/24 noiembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază L. Catargiu, apoi Steriadi pentru amenajări. După-amiază promenadă cu Nando, aer plăcut. La Stöhr. Orele 5½-8 Bülow. Seara biliard.

Vineri, 13/25 noiembrie

Vreme frumoasă, rece. Înainte de amiază generalul Lahovary și Marghiloman. Mitropolitul Moldovei în audiență, este nemulțumit de toate, eu am devenit grav. După-amiază scris. Lahovary și Bülow au semnat tratatul. Maria e la Elisabeta în Segenhaus, rămâne 3 zile. Răcit.

Sâmbătă, 14/26 noiembrie

Vânt puternic, –3°R. Viscol, fără zăpadă. Înainte de amiază L. Catargiu, discutat despre Cameră. A. Catargi merge ca ministru plenipotențiar la Petersburg. Lahovary la mine. Esarcu nu rămâne la Roma, eu decid că trebuie să rămână până în martie. Orele 2-4 Curtopassi, care s-a logodit cu o prințesă Pallavicini. Tratatul cu Italia va fi semnat luni, apoi rămâne să fie ratificat. Seara Nando la teatru. M.Kr. până la ora 12. Rece, vântul se oprește, –5°R.

Duminică, 15/27 noiembrie

Deschiderea Camerei

–8°R, senin, soare. Înainte de amiază Stöhr. Ora 11¾ plecat cu trăsura la Cameră, în ținută de gală. Mulți oameni pe străzi, care mă salută. Întâmpinare călduroasă, lung discurs al Tronului, care e aplaudat des, și anume la anunțarea căsătoriei lui Nando și a primirii mele la Londra și la Viena. Ora 12½ înapoi. După-amiază audiențe până la ora 4. Orele 5-6 Gottereau cu planurile de la Cotroceni. Seara biliard cu Nando. Răcit, guturai. Foarte frig, complet senin.

Luni, 16/28 noiembrie

–10°R, senin. Înainte de amiază L. Catargiu, apoi Carp. După-amiază doamna Greceanu, fiica defunctului Steege, pe care am adus-o de la Iași ca să o angajez ca doamnă de companie pentru Missy. Îmi place foarte mult. După-amiază scris. Seara audiențe. Nando la teatru. M.Kr. Ora 11½ în pat, scris încă.

Marți, 17/29 noiembrie

–11°R. Take Ionescu și M. Ghermani, îmi prezintă bugetul, care, fără impozite, crește cu 7,5 milioane. Excedent de 21 de milioane. După-amiază audiențe, Harding, apoi Basset. Seara biliard.

Miercuri, 18/30 noiembrie

–7°R, senin. Mitropolitul primat. Orele 10½-12 Consiliu de Miniștri, discutat legi. A. Lahovary îmi aduce tratatele cu Germania și Italia, pe care le-a semnat cu Bülow și Curtopassi. Ora 2 Coutouly. La Paris, criză ministerială din cauza Panama. Scrisoare de la Leopold, conținând scrisoarea de la cardinalul Russpolli, cu dispensa pentru

Nando. Ziarele vorbesc mult despre această chestiune. Mi-a scris Maas. Orele 5-7 Kalinderu. Seara doctorul Kremnitz. Scris.

Joi, 1 decembrie/19 noiembrie

–6˚R, senin. Orele 10½-11½ Catargiu, discutat despre diferite probleme. Camera vrea să voteze o dotă de 300.000 de franci pentru Nando. Olănescu la mine. După-amiază audiențe. Promenadă cu Nando, mai puțin rece. Seara biliard, scris până la ora 11½.

Vineri, 2 decembrie/20 noiembrie

Frumos, deloc rece. Înainte de amiază generalul Lahovary. Înmormântarea bătrânului Marghiloman. Promenadă cu Nando, puțin răcit. Seara audiențe. La Cameră a fost votată dota, 90 pentru, 30 împotrivă. Apoi Camera ia vacanță până marți. Seara biliard. Nando trebuie să ajungă la Windsor până cel târziu în 10 decembrie, trebuie doar să hotărâm cum va merge acolo.

Sâmbătă, 3 decembrie/21 noiembrie

Noaptea frig, zăpadă. L. Catargiu la mine. Ora 11½ A. Lahovary, care insistă să meargă la nuntă la Sigmaringen, eu nu îi dau nici un răspuns clar, el pune întrebări indiscrete. După-amiază audiențe. Promenadă cu Nando. Plecarea lui a fost stabilită pentru luni, la rugămintea făcută de M. Edinburgh. Olănescu la mine, apoi președintele Schina. Seara, Nando merge la o reuniune a ofițerilor, la generalul Lahovary. M.Kr., discutat despre memorii. Ziarele fac doar puțină opoziție la dotă, care a fost votată.

Duminică, 4 decembrie/22 noiembrie

–10˚R, complet senin. Ora 10 plecat cu Nando la mănăstire, durat o oră. La locuința lui Nando, acolo Stöhr. După-amiază audiențe până la ora 7½, la sfârșit Maiorescu, ca rector al Universității. Seara biliard.

Luni, 5 decembrie/23 noiembrie

Mohorât, ceață, barometrul foarte jos. Înainte de amiază Catargiu și Carp aici. Eu le vorbesc (în treacăt) despre doamna Cantacuzino, pentru Missy. Ceață deasă, frig umed. Lahovary la mine, aduce contractul englez de căsătorie, conform căruia Missy renunță la succesiunea tronului în Anglia. Nu mai cuprinde și alte lucruri. Cu Nando, redactat împuternicirea, conform căreia doar eu pot semna totul în locul lui. Ora 4 ceai cu el. Ora 5½ condus pe Nando la gară, acolo miniștri, Manu, Cantacuzino. Ora 5¾ pleacă prin Viena, direct la Londra și Windsor, la regina Angliei, unde ajunge joi. Orele 6-7 Lahovary la mine, pentru contractul englez, pe care el îl va semna cu Harding. Seara familia Kremnitz până la ora 11.

Marți, 6 decembrie/24 noiembrie

Noaptea stele, –10°R, senin. Înainte de amiază T. Ionescu și Ghermani, care prezintă bugetul echilibrat cu 189 de milioane. În Bulgaria se vorbește despre o modificare a Constituției, de asemenea despre articolul privind religia ortodoxă a eventualilor copii ai principelui, care să fie anulat (grav). În Cameră se discută dota pentru Nando, cele trei articole au fost adoptate, 22 împotrivă. Liberalii au votat aproape toți pentru, Stolojan a vorbit în favoarea dotei. Din cauza viscolului cu zăpadă, Nando a ajuns la Pesta abia la ora 5, în loc de ora 2. Seara scris până la ora 11, singur.

Miercuri, 7 decembrie/25 noiembrie

–10°R, furtună. Înainte de amiază Consiliu de Miniștri. Convenția cu Germania privind tarifele, care e dificilă. Notă către Rusia privind carantina, eu pledez pentru o conferință internațională în privința măsurilor împotriva epidemiei. Până la ora 12½. Depeșă de la Nando, din Pesta, conform căreia el nu a putut pleca mai departe din cauza furtunii de zăpadă pe linia spre Viena. Telegrafiat Mariei Edingburgh. Elisabeta îmi scrie că Wilhelm e foarte bolnav, eu îi telegrafiez, iar el îmi răspunde că nu e nimic grav. Camera votează dota cu 83 pentru și 30 împotrivă. Ora 6 audiență, Docan. Seara Kremnitz.

Joi, 8 decembrie/26 noiembrie

Vreme blândă. Înainte de amiază Catargiu și Olănescu. Nando poate să plece din Pesta spre Viena abia la ora 2. Va ajunge acolo abia la ora 7 seara. Va călători prin Ostende. Nu ajunge poșta din străinătate. Promenadă, bulevard. Seara scris până la ora 11.

Vineri, 9 decembrie/27 noiembrie

Vreme întunecată, zăpadă. Înainte de amiază generalul Lahovary, apoi Marghiloman. La Cameră, dezbatere privind adresa, care e pe sfârșite. În problema dotei, 82 pentru, 4 împotrivă, o abținere. Partidul Liberal, prin D. Sturdza, se declară pentru, de asemenea N. Blaremberg. În ansamblu, dota este destul de populară, doar ziare meschine au scris împotrivă. Adresa a fost votată de Cameră. După-amiază audiențe. Promenadă. Seara Kremnitz, scris. Scrisoare de la Elisabeta, pe care o găsesc foarte melancolică, despre șederea ei la Segenhaus.

Sâmbătă, 10 decembrie/28 noiembrie

–2°R, frumos. Ziua Plevnei. Ora 9¾ la biserica din Dealul Spirii, paradă, defilare a trupelor, prezenți toți ofițerii din garnizoană. Ora 11 înapoi. L. Catargiu, apoi A. Lahovary, până la ora 1. După-amiază audiențe. Nando a ajuns în Londra, îndată la Windsor. Ora 7 dineu,

100 de ofițeri, generali, atașați militari etc., până la ora 10, cerc, fără toasturi. Viscol cu zăpadă.

Duminică, 11 decembrie/29 noiembrie

Ploaie, ceață, întunecat. Înainte de amiază Stöhr. Ora 11½ primit adresa Camerei, care e foarte simpatică. Manu o citește, eu răspund, mulțumesc pentru dotă și demontez prin cuvintele mele zvonurile despre abdicarea mea care circulă prin presa europeană. Cerc până la ora 12½. Orele 1½-4 audiențe, apoi Kremnitz. Seara scris. Nando primește Ordinul Bath, Alfred îmi telegrafiază știrea. Scris lui Leopold. Ploaie.

Luni, 12 decembrie/30 noiembrie

Senin, nu mai este zăpadă deloc. Înainte de amiază L. Catargiu și Carp. În Senat dezbaterea adresei. După-amiază promenadă. În Bulgaria se întețește discuția despre modificarea Constituției în privința religiei principelui. Aici va conduce la o interpelare, căci *Adevărul* aruncă întrebarea, dacă eu mi-am luat un angajament. Rusia adoptă față de noi o poziție neprietenoasă. Seara audiențe, scris. Nando îmi telegrafiază că abia după Crăciun va merge la Neuwied.

Marți, 1/13 decembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază Lahovary, pentru tratatul cu Germania, îmi aduce documentul de ratificare a tratatului între Austria, Germania și România. T. Ionescu, apoi Ghermani. După-amiază audiențe, scris mult. Promenadă. Orele 5-7 audiențe. Doamna Cantacuzino la mine, vine cu mine la Sigmaringen. Gottereau pentru planurile de la Cotroceni. Ora 7 încă Lahovary pentru tratate. Seara Kremnitz.

Miercuri, 2/14 decembrie

Vreme minunată. Nando s-a întors la Londra împreună cu familia Edinburgh. Scrisoare de la el. Orele 10½-12½ consiliu în problema alegerii episcopului. Discutat nota Rusiei privind impozitarea Olgăi Gagarin. Ora 2 A. Catargi, care merge ministru plenipotențiar la Petersburg. Promenadă. Scris. Seara la ora 7, Lahovary îmi aduce tratatul cu Germania, semnat de Bülow.

Joi, 3/15 decembrie

Senin. Înainte de amiază L. Catargiu. Scris. Tratatul dintre mine și regina Angliei privind căsătoria a fost semnat de Lahovary și Harding. Nando, împreună cu familia Edinburgh, pleacă din Londra la Coburg, apoi la Neuwied. După-amiază audiențe. Seara A. Lahovary îndelung la mine. Aslan și alți deputați.

Vineri, 4/16 decembrie

Mohorât, umed. Înainte de amiază generalul Lahovary. Ora 11½ primirea adresei Senatului, Cantacuzino, opoziția cu Sturdza și Aurelian de asemenea aici. Mulți episcopi, cuvântări frumoase. Cerc. Ora 12 Marghiloman. După-amiază și seara multe audiențe. Nando a ajuns în Coburg. Seara scris lui Leopold, îi trimit o copie a contractului politic de căsătorie. Scrisoare de la Elisabeta, care e încă foarte melancolică.

Sâmbătă, 5/17 decembrie

Vreme de primăvară. Înainte de amiază Stöhr. Ora 10½ L. Catargiu, totul merge bine. Ora 11½ Lahovary, căruia îi spun că va merge cu mine la Sigmaringen. După-amiază mare promenadă cu Robescu, căruia îi spun să își ia rămas-bun, căci îl numesc pe lângă Missy. Seara Bachelin și Basset. Orele 9-10½ Kremnitz. Scris Elisabetei, care încă nu e într-o stare prea bună.

Duminică, 6/18 decembrie

Sf. Nicolae

Ceață, –2°R. Ora 10 la biserica Sf. Nicolae, acolo episcopul de Huși, L. Catargiu. Ora 11½ înapoi, foarte plin. Stöhr. Orele 2-4½ audiențe. Ora 5 Kremnitz. Seara scris lui Nando la Coburg. În Paris, scandalul Panama.

Luni, 7/19 decembrie

Vreme minunată, cald. Înainte de amiază L. Catargiu și Carp. După-amiază promenadă, aer plăcut. Ora 5 audiențe, apoi îndelung Kalinderu. Scris până la ora 11½.

Marți, 8/20 decembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază Lahovary, care i-a trimis lui Fonton nota de răspuns în privința conflictului Olga. Ora 11 T. Ionescu, apoi Ghermani. Ora 2 Coutouly, care pleacă în concediu la Paris. Membrii Sinodului, Camerei și Senatului, convocați pentru alegerea episcopului de Roman. A fost ales vicarul de București, de la Mitropolie, cu 121 de voturi. Ora 5 părintele Radu, care a negociat la Roma problema episcopului pentru România în favoarea lui Baud, l-a văzut pe papă. Seara Kremnitz.

Miercuri, 9/21 decembrie

Vreme minunată. Înainte de amiază L. Catargiu. Fără consiliu. Nando telegrafiază că marele principe Alexei dorește să vină la nuntă, dar în numele împăratului? După-amiază mare promenadă, cald. Seara scris.

Joi, 10/22 decembrie

Vreme minunată, –2°R. Înainte de amiază L. Catargiu, T. Ionescu și Olănescu. După-amiază mare promenadă. Scris. Ora 7 dineu parlamentar, birourile Senatului și Camerei, 50 de persoane. Până la ora 11.

Vineri, 11/23 decembrie

Mohorât. Înainte de amiază ministrul de Război și Marghiloman. După-amiază acasă, scris. Audiențe. Seara la opera italiană, până la ora 11. Primit scrisoare de la Elisabeta, care e foarte tristă, deoarece Wilhelm, care e foarte bolnav, i-a spus adevărul. *Nouvelle Revue* publică *L'Exilée* de Loti.

Sâmbătă, 12/24 decembrie

Viscol cu zăpadă puternic, furtună. Înainte de amiază L. Catargiu și Lahovary. După-amiază acasă. Audiențe, scris. Seara M.Kr. îmi aduce un mic pom de Crăciun, conversat până la ora 10½.

Duminică, 13/25 decembrie

Crăciunul catolic

Zăpadă, vânt. Înainte de amiază scris. Ora 11½ învestirea festivă a noului episcop de Roman. Sinodul, miniștrii, birourile Camerelor, notabilități, armata de față. Cuvântări, a mea place tuturor. Cerc. Ora 12 se termină. Episcopul este condus, în coloană, cu mitropolitul, la Mitropolie. După-amiază, orele 2-4, audiențe. Ora 5½ N. Blaremberg. Orele 6-7½ Gr. Filipescu. Seara scris până la ora 12.

Luni, 14/26 decembrie

A doua zi de Crăciun

Toată ziua viscol cu zăpadă. Ora 10½ L. Catargiu, apoi Carp. Întreaga zi acasă, scris. Marele principe Alexei îl va reprezenta pe împărat la nuntă. Orele 5-7 Kalinderu. Seara Kremnitz.

Marți, 15/27 decembrie

Zăpadă mare. Cartea lui Loti, *L'exilée*, provoacă dezbateri enorme, ziarele românești o publică. Înainte de amiază T. Ionescu și Ghermani. Tratatul dintre regina Angliei și mine a fost notificat. După-amiază audiențe. Scris. Ora 6½ doamna Bengescu. Seara scris până la ora 11½.

Miercuri, 16/28 decembrie

Noaptea –3°R. Ora 10 L. Catargiu. Ora 10½-1 generalii Corpului IV Armată (comitetul apărării, comisia artileriei), 16 persoane, discutat despre noua carabină. Ora 2 audiențe. Lungă promenadă, deloc rece. Ora 6 generalul Florescu, pe care îl invit la nuntă, este foarte bucuros.

Scris lui D. Sturdza, să vină cu mine la Sigmaringen, ca șef al Partidului Liberal. Seara Kremnitz. Scris.

Joi, 17/29 decembrie

Ziua de naștere a Elisabetei. Senin, –4°R. I-am trimis o depeșă călduroasă. Steaguri pe case. Din păcate, cartea lui Loti provoacă daune. Ora 10½ L. Catargiu și Lahovary. S-a făcut schimbarea [instrumentului de ratificare al] tratatului cu Italia. A.V. îmi aduce ratificarea tratatului de familie cu regina Victoria. Ora 11½ Olănescu, discutat despre trenul de călătorie. După-amiază promenadă, deloc frig. Audiențe. Scrisoare de la Leopold în legătură cu dispensa pentru episcopul de aici, pentru Lambert. Seara scris. Scrisoare de la Elisabeta, dezolată.

Vineri, 18/30 decembrie

Vreme senină, –6°R. Înainte de amiază ministrul de Război, apoi Marghiloman. Camerele lucrează puțin. Contele Șuvalov vine de asemenea ca reprezentant al împăratului Alexandru la Sigmaringen. A. Catargi la Petersburg, unde bate un vânt mai prielnic. La Paris încetează porcăriile din presă. Scris. D. Sturdza la mine, este foarte bucuros de invitație, vine cu mine la Sigmaringen.

Sâmbătă, 19/31 decembrie

–4°R. Barometrul a coborât. Înainte de amiază L. Catargiu și Lahovary. Îl invit și pe D. Ghica, el însă declină invitația, deoarece călătoria i-ar fi prea grea. Toată după-amiaza scris depeșe și scrisori. La Camere a fost citit tratatul de căsătorie semnat de regina Victoria și de mine, președinții au anunțat că au fost invitați de mine la nuntă. Primit o depeșă foarte cordială de la kaiserul Wilhelm. Scris depeșe până seara târziu. Ploaie, +2°R. În Germania pare să fie foarte frig. I-am trimis lui Leopold toate hârtiile despre episcopatul de aici, astfel încât Lambert să poată îndeplini ceremonia. Elisabeta este încă suferindă. Las să fie publicată în *Monitor* depeșa ei către Consiliul de Miniștri.

Note

1. Situația internațională fusese tulburată de evenimentele din Bulgaria.
2. *Ferdinand de Saxa-Coburg-Gotha-Kohari* (1861-1948) a fost ales în 1887 principe al Bulgariei. În 1908 avea să se încoroneze rege al Bulgariei, calitate din care va abdica în 1918 (din cauza poziționării sale de partea Puterilor Centrale în timpul primului război mondial) în favoarea fiului său Boris.
3. *Radu Mihai* (1840-1894), prefect al poliției capitalei din 1878, apoi, din 1885, ministru în Guvernul Brătianu.
4. *Maria de Hohenzollern* (1845-1912), soră a regelui Carol I. Era căsătorită cu Philippe, conte de Flandra (1837-1905), fratele regelui Leopold al II-lea al Belgiei.
5. *Gheorghe Assaky* (1855-1899), medic originar din Iași, nepot al cărturarului moldovean omonim. A studiat medicina în Franța, unde devine profesor de medicină operatorie la Universitatea din Lille. În 1887 i se oferă un post de profesor de chirurgie la Universitatea din București.
6. *Victor Babeș* (1854-1926), medic, profesor la Universitatea din București din anul 1887. S-a născut la Viena, a studiat la Universitatea din Budapesta, a obținut doctoratul în medicină la Viena, a lucrat în laboratoarele lui Pasteur din Paris și Koch din Berlin, a fost profesor de histopatologie la Universitatea din Budapesta (Petre Calistru, Radu Iftimovici, *Europeanul Victor Babeș*, Editura Amaltea, București, 2007, 220 p.).
7. *Ion Bălăceanu* (1828-1914), om politic, diplomat și fost ministru de Externe. A fost ministru plenipotențiar al României la Viena (1876-1880), Roma (1882-1884), Paris (1884-1885) și Istanbul (1886-1888). Între anii 1893 și 1900 va fi ministru plenipotențiar la Londra (Ion Bălăceanu, *Amintiri politice și diplomatice 1848-1903*, ediție îngrijită de Georgeta Filitti, Editura Cavallioti, București, 2002).
8. Kronprințul – prințul moștenitor al coroanei Imperiului German – era *Friedrich Wilhelm de Hohenzollern* (1831-1888), fiu al împăratului Wilhelm I al Germaniei. Avea să devină împărat, sub numele de Friedrich al III-lea, la 9 martie 1888, la moartea tatălui său, însă va domni doar trei luni. Era căsătorit, din 1858, cu Victoria, prințesă regală a Marii Britanii. Încă din perioada tinereții, Carol I a fost în relații foarte apropiate cu kronprințul Friedrich-Wilhelm, căruia i-a fost ofițer de ordonanță în timpul campaniei din Schleswig-Holstein din 1864. Îngrijorarea de care vorbește regele Carol în această însemnare

se referă la boala kronprinţului, cancer la gât, care curând îi va provoca moartea, survenită în 15 iunie 1888.

9. „Ajunul de Crăciun”, în limba română în original.
10. *Petre S. Aurelian* (1833-1909), om politic liberal. A fost numit ministru al Cultelor în Guvernul Brătianu începând cu anul 1882. Din aprilie 1887 era ministru al Lucrărilor Publice.
11. *Constantin Nacu* (1844-1920), fost ministru de Justiţie din februarie 1885, apoi ministru de Finanţe în Guvernul Brătianu, din decembrie 1885.
12. *Eugeniu Stătescu*, om politic liberal, apropiat al lui Ion C. Brătianu. Ministru de Justiţie din decembrie 1885 până în martie 1888.
13. *Louis Basset* (1846-1925), secretar particular al lui Carol I și administrator al curţii. Originar din Elveţia, a studiat literele la Universitatea din Neuchâtel.
14. *Gustave Henri Ange Hippolyte Rolin-Jaequemyns* (1835-1902), jurist şi diplomat belgian, mare specialist în drept internaţional (în 1873 a fondat Institutul de Drept Internaţional din Ghent, Belgia). A fost ministru de Interne al Belgiei între anii 1878 și 1884.
15. *Giuseppe Tornielli*, ministru plenipotenţiar al Italiei la Bucureşti în anii 1879-1888.
16. Fritz e diminutivul folosit de Carol I pentru fratele său mai tânăr, prinţul *Friedrich de Hohenzollern* (1843-1904), ofiţer de cavalerie în armata germană.
17. *Vasile Gheorghian* (1844-1901). Vezi vol. I, nota 272.
18. „Misère” în textul original.
19. *George Bibescu* (1834-1902), fiu al fostului domn regulamentar Gheorghe Bibescu și al primei soţii a acestuia, Zoe Mavrocordat.
20. *Alexandru Ştirbey*, om politic, fost ministru, fiu al principelui Barbu Ştirbey (ultimul domn al Munteniei, între 1849 și 1856).
21. „Coconași” în textul original.
22. *Constantin Grădişteanu* (1833-1890), om politic, fost ministru de Finanţe în 1870, avea să fie ales președinte al Camerei Deputaţilor în ianuarie 1889.
23. *Dumitru Brătianu* (1818-1890), fratele mai vârstnic al lui Ion C. Brătianu, diplomat și om politic liberal. A participat la revoluţia de la 1848 din Ţara Românească, iar mai târziu a fost ministru în repetate rânduri. În 1888 acţiona alături de „opoziţia unită”, care urmărea răsturnarea guvernului condus de Ion C. Brătianu, fratele său.
24. *Elena (Helene) Văcărescu* (1864-1947), scriitoare, fiica diplomatului și omului politic Ioan Văcărescu. În momentul însemnării din jurnal, era domnișoară de onoare a reginei Elisabeta.
25. *Wilhelm Knechtel* (1837-1924), originar din Boemia, era directorul grădinilor casei regale.
26. *Mihail Pherekyde* (1842-1928), om politic şi jurist cu doctorat în drept la Paris. Ministru de mai multe ori, deputat, senator, unul din liderii Partidului Naţional-Liberal. A fost ministru de Externe din decembrie 1885 până în martie 1888.
27. *Constantin Schina*, jurist, preşedinte al Curţii de Casaţie din 1886 până în 1906.

28. *George Ion Manu* (1833-1911), ofițer de carieră, om politic conservator. Vezi vol. I, nota 53.
29. *Alexandru al III-lea*, împărat al Rusiei între 1881 și 1894, fiu al țarului Alexandru al II-lea.
30. Arhiepiscop romano-catolic de București era, din 1885, *Paolo Giuseppe Palma*.
31. *Alexandru Cernat* (1828-1893), militar de carieră, general din 1873. În anii 1881-1882 a fost șef al Marelui Stat-Major al Armatei, iar din 1883 până în 1891 a fost comandant al Corpului II Armată.
32. *Leopold* (1835-1905), principe de Hohenzollern-Sigmaringen, fratele mai vârstnic al regelui Carol I.
33. *Mihail Alexandrovici Hitrovo* (1837-1896), ministru plenipotențiar al Rusiei la București din anul 1886. În 1891 va fi trimis ca ambasador al Rusiei în Portugalia, iar în 1893 în Japonia.
34. *Elena* și *Zoe Văcărescu*, fiicele diplomatului Ioan Văcărescu.
35. *Alexandru Lahovary* (1841-1897), om politic de orientare conservatoare.
36. *Ștefan I. Fălcoianu* (1835-1905), militar de carieră, membru al Academiei Române din 1876. Ministru de Război în Cabinetul Brătianu între 1884 și 1886. Din 1886 până în 1892 a fost șef al Marelui Stat-Major General al Armatei – T. Oroianu, G. Nicolescu, V.-F. Dobrinescu, A. Oșca, A. Nicolescu, *Șefii Statului-Major General Român (1859-2000)*, Editura Europa Nova, București, 2001, pp. 23-32.
37. *Victor Crețeanu* (1832-1897), militar de carieră, a comandat o brigadă de cavalerie în războiul din 1877-1878. Devine adjutantul lui Carol I la sfârșitul războiului. Pe 6/18 aprilie 1881 a fost numit genaral. În momentul însemnării din jurnal era mareșal al curții regale.
38. *Alexandru Plagino* (1821-1894), moșier și om politic de orientare conservator-moderată.
39. *Maria Lichtmess*, sărbătorită în a 40-a zi după Crăciun, marchează încheierea perioadei de sărbătorire a nașterii lui Iisus. Sărbătoarea este cunoscută în calendarul ortodox sub denumirea de Întâmpinarea Domnului (adică prezentarea în templu a copilului Iisus, la 40 de zile de la naștere, de către mama sa Maria).
40. *Helmut von Moltke* (1800-1891), general prusian, șef al Marelui Stat-Major al armatei germane.
41. *Gustav Kálnoky* (1832-1898), om politic și diplomat maghiar, descendent al unei familii nobiliare transilvănene, a fost ministru de Externe al Austro-Ungariei între 1881 și 1895.
42. *Friedrich von Beck-Rzikowsky* (1830-1920), general austriac, șef al Marelui Stat-Major austro-ungar între 1882 și 1906, persoană foarte apropiată de împăratul Franz Josef.
43. *Alexandru Cuza* (1861-1890), fiul mai vârstnic al principelui Alexandru Ioan Cuza și al Mariei Obrenovici (Catargiu).
44. *Clemens August Busch* (1834-1895), diplomat german, ministru plenipotențiar al Germaniei la București între anii 1885 și 1888 (Lotte Knabe, *Clemens Busch*, în *Neue Deutsche Biographie*, vol. 3, Duncker & Humblot, Berlin, 1957, p. 59).
45. *Dimitrie Dimitrescu Maican* (n. 1843), colonel, îndeplinea din 1886 funcția de comandant al Brigăzii 2 Artilerie din Corpul II Armată. Fusese

comandant al Școlii de Ofițeri (1879-1882), apoi comandant al Școlii Speciale de Artilerie și Geniu (1882-1883). În 1888 avea să fie condamnat pentru mituire și destituit din armată (Adrian Stroea, Marin Ghinoiu, *Din elita artileriei*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, București, 2012, p. 105).

46. *Iosif Naniescu* (1818-1902), mitropolit al Moldovei din anul 1875 (*Jubileul de 25 ani de archipăstorie a Înalt Prea Sfințitului Archiepiscop și Mitropolit al Moldovei și Sucevei*, Tipografia Dacia, Iași, 1904, 94 p.).
47. *Melchisedec Ștefănescu* (1822-1892), episcop al Romanului din anul 1879 (Alexandru M. Ioniță, *Episcopul Melchisedec Ștefănescu al Romanului. Viața și activitatea [1822-1892]*, Europolis, Constanța, 1999, 404 p.).
48. *Felix Bamberg* (1920-1893), publicist și scriitor de confesiune iudaică din Germania. A studiat filosofia și istoria la Berlin și Paris. În 1870-1871 a fost atașat de presă pe lângă Comandamentul armatelor germane din Franța. A activat în serviciul consular german, din 1881 până în 1888 ocupând postul de consul al Germaniei la Genova.
49. *Anton Berindei* (1838-1899), general și om politic. A fost director general al lucrărilor de fortificații din jurul Bucureștiului. Avea să dețină funcția de ministru de Război în guvernul liberal condus de D.A. Sturdza (1896-1899).
50. *Agenor Goluchowsky* (1849-1921), om politic și diplomat austriac. A fost ministru plenipotențiar al Austro-Ungariei la București în anii 1887-1894, apoi ministru de Externe al Austro-Ungariei (1895-1906).
51. *Alexandru Anghelescu* (1836-1911), militar de carieră, participant în calitate de colonel la războiul din 1877-1878. În februarie 1886 a fost numit ministru de Război în Guvernul Brătianu, funcție deținută până în noiembrie 1887. Demisia din armată, consemnată de regele Carol I în jurnal, a survenit ca urmare a acuzării sale de acte de corupție. În decembrie 1888 avea să fie condamnat la trei luni închisoare și avea să-i fie retras gradul de general (Adrian Stroea, Marin Ghinoiu, *Din elita artileriei*, ed. cit., 2012, p. 21).
52. *Ludwig Wilhelm von Baden* (1865-1888), prinț, al treilea născut al marelui duce Friedrich I de Baden (1826-1901) și al soției acestuia Luise, născută prințesă de Prusia (1838-1923), fiica împăratului Wilhelm I.
53. *Johann Wilhelm Ferdinand Schneider* (1852-1899), ofițer, atașat militar la Legația Austriei la București între anii 1884 și 1890 (*Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1950*, vol. 10, 1993, p. 374).
54. *Dimitrie Ghica* (1816-1897), fiul primului domn pământean al Țării Românești Grigore Ghica (1822-1828), om politic, ministru și prim-ministru în repetate rânduri. În acel moment era președinte al Senatului, funcție pe care a deținut-o în perioadele 1877-1888 și 1895-1897.
55. *Gheorghe Panu* (1848-1910), jurnalist și om politic liberal, fusese condamnat în 1887 la doi ani de închisoare ca urmare a publicării în ziarul *Lupta*, pe care îl conducea, a unui articol injurios la adresa regelui Carol I. Pentru a se sustrage executării pedepsei, Panu a fugit în Franța. La scrutinul din 24 ianuarie/5 februarie 1888, Panu a fost ales deputat din partea colegiului II Iași. Crezând că se bucură de imunitatea pe care i-o conferea calitatea de deputat, el s-a întors în țară, însă a fost arestat de autoritățile române la punctul de trecere de la Ițcani,

dinspre Austria spre România (Corneliu Mateescu, *G. Panu și radicalismul românesc la sfârșitul secolului al XIX-lea*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1987).

56. *Gustav* (1858-1950), prinț moștenitor al coroanei Suediei, fiul lui Oscar al II-lea, care a fost rege al Suediei între anii 1872 și 1907. Gustav avea să domnească de la moartea tatălui său până în 1950. Carol I al României se înrudea îndeaproape cu casa regală a Suediei. Gustav era căsătorit cu *Victoria* (1862-1930), fiică a lui Friedrich, mare duce de Baden între anii 1856 și 1907, și a prințesei Luise de Prusia (1838-1923, fiica împăratului Wilhelm I al Gemaniei și sora kronprințului Friedrich-Wilhelm).
57. *Dimitrie Lecca* (1832-1888), militar de carieră și om politic de orientare liberală.
58. *Constantin Barozzi* (1833-1921), militar de carieră, fost șef al Marelui Stat-Major al Armatei (1877), șef al Casei Militare Regale din 1888.
59. *Nicolae Gane* (1838-1916), jurist cu studii la Paris, om politic și scriitor, membru al Societății „Junimea". Până la momentul însemnării din jurnal, Gane deținea funcția de primar în Iași. În acea zi a depus jurământul ca ministru al Agriculturii, Industriei, Comerțului și Domeniilor în guvernul remaniat condus de Ion C. Brătianu (Geta Moroșan, *Nicolae Gane – Studiu monografic*, Editura Timpul, Iași, 2010).
60. *Iorgu Liteanu Vârnav* (n. 1840), diplomat de carieră, în acel moment ministru plenipotențiar al României la Berlin.
61. *Herbert von Bismarck* (1849-1904), fiul cel mai vârstnic al cancelarului Otto von Bismarck. În momentul însemnării din jurnal, deținea funcția de secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe din Berlin. A fost un foarte apropiat colaborator al tatălui său.
62. *Alfred Ludwig Heinrich Karl, conte de Waldersee* (1832-1904), general german, în acel moment era adjunctul feldmareșalului Moltke la comanda Statului-Major General al Armatei Imperiului German. Era unul dintre apropiații prințului Wilhelm, viitorul împărat Wilhelm al II-lea. În august 1888, după retragerea feldmareșalului Moltke, Waldersee avea să-i succeadă acestuia la comanda Marelui Stat-Major General (funcție pe care o va deține până în 1891). Autor al unor însemnări memorialistice: *Denkwürdigkeiten des General-Feldmarschalls Alfred Grafen von Waldersee*, ediția a II-a, vol I-III, Biblio Verlag, Osnabrück, 1967 (prima ediție: 1922-1923).
63. *Wilhelm de Prusia* este viitorul împărat Wilhelm al II-lea al Germaniei, fiul kronprințului Friedrich și nepotul împăratului Wilhelm I.
64. *Heinrich al VII-lea, prinț de Reuss-Köstritz* (1825-1906), militar și diplomat, ambasador al Germaniei la Viena (din 1878 până în 1894). În perioada 1868-1873 a fost ambasador la Sankt-Petersburg. Era unul dintre oamenii de încredere ai împăratului Wilhelm I al Germaniei (Heinrich Heffte, *Heinrich VII. Prinz Reuß-Köstritz*, în *Neue Deutsche Biographie*, vol. 8, Duncker & Humblot, Berlin, 1968, p. 387).
65. *Ferdinand von Bauer* (1825-1893), general, ministru de Război al Austro-Ungariei între anii 1888 și 1893.
66. Vezi nota 41.
67. *Jakob von Falke* (1825-1897), istoric de artă cu studii la universitățile din Erlangen și Göttingen. Era director al Muzeului Austriac de Artă

și Industrie din anul 1885 (*Österreichisches Biographisches Lexikon 1815-1850*, ediția a II-a, vol. 1, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, Wien, 1992, p. 284).

68. *Leopold von Croy* (1827-1894), prinț, general de cavalerie în armata austriacă.
69. *Bernhard von Bülow* (1849-1929), om politic și diplomat german, conte din 1899, principe din 1905. Înainte de a fi numit ministru plenipotențiar la București, în 1888, a fost ambasador la Sankt-Petersburg. În 1893 va fi numit ambasador la Roma, în 1897 va deveni secretar de stat în Ministerul Afacerilor Externe de la Berlin, iar în 1900 va fi numit cancelar al Imperiului German, funcție deținută până în 1909 (Gerd Fesser, *Reichskanzler von Bülow, Architekt der deutschen Weltpolitik*, Militzke Verlag, Leipzig, 2003). Perioada petrecută în România este descrisă de Bülow însuși în amintirile sale: Bernhard von Bülow, *Denkwürdigkeiten*, vol. I, *Vom Staatssekretariat zur Marokko-Krise*, editor Franz von Stockhammern, Ullstein, Berlin, 1930.
70. *Marie von Bülow* (1848-1929), născută Beccadelli di Bologna, era căsătorită cu Bernhard von Bülow din 1886. Fusese căsătorită anterior cu diplomatul german Karl August von Dönhoff. Marco Minghetti (1818-1886), fost prim-ministru al Italiei, era de fapt tatăl ei vitreg, cu care mama ei s-a căsătorit după moartea lui Domenico Beccadelli di Bologna, principe de Camporeale și de Laura (1826-1863), tatălui Mariei.
71. *Pache Protopopescu* (1845-1893), jurist și om politic, profesor de drept la Școala Comercială din București, primar al capitalei din aprilie 1888 până în decembrie 1891.
72. *Nicolae Bibescu* (1820-1888), fost militar, văr cu fostul domn Gheorghe Bibescu, mare maestru de vânătoare al lui Carol I.
73. *Alexandru D. Xenopol* (1847-1920), istoric și filosof, cu un doctorat în drept la Berlin și unul în filosofie la Giessen, era profesor de istorie la Universitatea din Iași din anul 1878 (Alexandru Zub, *Istoriografia română la vârsta sintezei: A.D. Xenopol*, Institutul European, Iași, 2004).
74. *Fritz Paulsen* (1833-1898), pictor portretist german apreciat în epocă (Franz Vallentin, *Fritz Paulsen*, în *Allgemeine Deutsche Biographie*, vol. 53, 1907, p. 4).
75. *Julius Stinde* (1841-1905), jurnalist, scriitor și critic de teatru german.
76. *Sir Frank Cavendish Lascelles* (1841-1920), diplomat britanic, ministru plenipotențiar al Marii Britanii la București între anii 1887 și 1891. Înaintea numirii în postul de la București a fost consul general în Bulgaria (1879-1887). Mai târziu avea să fie ambasador în Rusia (1894-1895), apoi ambasador în Germania (1895-1907).
77. *Marchizul del Moral*, ministru plenipotențiar al Spaniei la București între anii 1885 și 1889 (Denisa Victoria Andronache, „Aspecte privind relațiile româno-spaniole [1881-1900]", în *Buletinul Centrului pentru dialog între științe și teologie*, an IX, nr. 1/2012, pp. 55-69).
78. *Heinrich de Prusia* (1862-1929), prinț, fiu al împăratului Friedrich al III-lea al Germaniei și frate cu viitorul împărat Wilhelm al II-lea. Era ofițer în marina imperială germană. La 24 mai 1888 s-a căsătorit cu prințesa Irene von Hessen-Darmstadt (1866-1953) (Harald Eschenburg,

Prinz Heinrich von Preußen. Der Großadmiral im Schatten des Kaisers, Heide, 1989).

79. *Sir Charles Augustus Hartley* (1825-1915), englez de origine, inginer hidrotehnist. Din 1856 era inginer-şef al Comisiei Europene a Dunării. În anii 1880 a proiectat planurile de modernizare a porturilor Constanţa şi Giurgiu.
80. *Paul Gottereau* (n. 1843), arhitect de origine franceză, a contribuit la construirea şi restaurarea mai multor edificii din Bucureşti: Palatul CEC, Fundaţia Carol I, Palatul Regal, Palatul din Cotroceni etc.
81. *Paul Lindau* (1839-1919), jurnalist, critic de teatru şi scriitor german. A fost redactor-şef al revistei *Nord und Süd* din Stuttgart, care avea să publice în premieră, în 1892, fragmente din „memoriile” regelui Carol I, redactate de scriitoarea Mite Kremnitz.
82. *Iuliu Theodori* (1834-1919), medic militar cu doctorat în medicină la Berlin, profesor de patologie şi terapie generală la Facultatea de Medicină din Bucureşti. Din 1884 era medic al Casei Regale.
83. *Gräfenberg* (astăzi Lázně Jeseník, în nord-estul Cehiei), staţiune balneară cunoscută încă din prima jumătate a secolului al XIX-lea pentru terapia cu băi cu apă rece.
84. *Gheorghe M. Ghica* (1830-1896), ministrul plenipotenţiar al României la St. Petersburg din anul 1886.
85. *Sofia de Prusia* (1870-1932), prinţesă, fiica împăratului Friedrich al III-lea al Germaniei şi a împărătesei Victoria (fiică a reginei Victoria a Marii Britanii). S-a căsătorit cu prinţul moştenitor Constantin al Greciei (1868-1923), fiu al regelui George I al Greciei şi al soţiei acestuia Olga Constantinovna Romanova (mare ducesă rusă). Va fi regină a Greciei în perioadele 1913-1917 şi 1920-1922. Toţi cei trei fii ai ei, George, Alexandru şi Paul, aveau să fie consecutiv regi ai Greciei. George avea să se căsătorească cu prinţesa Elisabeta a României, fiică a regelui Ferdinand. O fiică a reginei Sofia, Elena, avea să devină soţia prinţului Carol al României, viitorul rege Carol al II-lea.
86. *Dragan Zankoff* (sau Tsankov) (1828-1911), om politic bulgar, de orientare liberală. A fost prim-ministru al Bulgariei în 1880 şi în 1883-1884. Era un adept al strângerii relaţiilor între Bulgaria şi Rusia, motiv pentru care, în anii de după retragerea de la guvernare, s-a refugiat în Rusia şi în Serbia. Din exil, Zankoff acţiona şi împotriva noului principe al Bulgariei, Ferdinand de Saxa-Coburg. În Serbia exista o puternică partidă filorusă, sprijinită de regina Natalia, partizană a panslavismului. Spre deosebire de aceasta, soţul ei, regele Milan al IV-lea Obrenovici (1854-1901), era filoaustriac. Însemnarea din jurnalul regelui Carol I se referă la pierderea de către Zankoff a sprijinului din partea reginei Serbiei odată cu separarea, apoi divorţul acesteia de regele Milan şi compromiterea, în acest fel, a carierei politice a lui Zankoff (R.J. Crampton, *Bulgaria*, Oxford University Press, Oxford, 2007, p. 135).
87. *Natalia Obrenovici* (1859-1941), soţia regelui Milan al IV-lea Obrenovici al Serbiei, de care a divorţat în octombrie 1888. Divorţul a survenit atât ca urmare a neînţelegerilor personale, cât şi a opiniilor diferite privind politica externă a Serbiei. Familia Nataliei era originară din România,

tatăl ei fiind Petru Keşcu (fost colonel rus originar din Basarabia), iar mama, Pulcheria Sturdza, descendentă a domnului Moldovei Ioniță-Sandu Sturdza.

88. *Ion Perticari* (1851-1919), maior artilerist, adjutant al regelui. Din 1886 a fost director al Arsenalului și Pirotehniei Armatei, funcție îndeplinită până în anul 1902. A fost căsătorit cu Elena, fiica doctorului Carol Davila (Adrian Stroea, Marin Ghinoiu, *Din elita artileriei*, Editura Centrului Tehnic-Editorial al Armatei, Bucureşti, 2012, p. 50).
89. *Zdislav Anton Lubicz* (1845-1909), compozitor, pianist și profesor de muzică de origine poloneză.
90. *Karl Ludwig* (1838-1896), arhiduce de Austria, frate al împăratului Franz Josef. Era, din a doua sa căsătorie, cu Maria Annunziata de Bourbon, tatăl arhiducelui Franz Ferdinand, care avea să devină, după sinuciderea arhiducelui Rudolf în 1889 și moartea arhiducelui Karl Ludwig în 1896, prinț moştenitor al Austro-Ungariei.
91. *Marie Therese* (1855-1944), arhiducesă, a treia soție a arhiducelui Karl Ludwig, fiică a regelui Miguel I al Portugaliei (1802-1866, rege între 1828-1834).
92. *Albert Edward de Saxa-Coburg-Gotha* (1841-1910), prinț de Wales, fiul cel mai vârstnic al reginei Victoria a Marii Britanii, moştenitor al tronului. Va fi rege al Marii Britanii după moartea mamei sale, între anii 1902 și 1910, sub numele de Edward al VII-lea.
93. Tablourile erau un fel de reprezentații teatrale statice, care reproduceau diferite scene.
94. În localitatea Görgenyszentimre, numită astăzi Gurghiu (în județul Mureș), se afla o cetate medievală și un castel (castelul Bornemissza), vizitat uneori de arhiducele Rudolf de Habsburg, cu ocazia unor partide de vânătoare.
95. *Wilhelm de Hohenzollern-Sigmaringen* (1864-1927) era fiul cel mai vârstnic al principelui Leopold de Hohenzollern-Sigmaringen, fratele regelui Carol I. Logodnica sa, *Maria Theresia Magdalena de Bourbon-Sicilia* (1867-1909), era unica fiică a contelui Ludovic de Trani, prinț de Bourbon-Sicilia, un frate al regelui Francisc al II-lea al Celor Două Sicilii, și a soției acestuia Mathilde, ducesă în Bavaria. Cei doi tineri se vor căsători la Sigmaringen în 27 iunie 1889.
96. *Ecaterina Slăniceanu*, doamnă de onoare a reginei Elisabeta, era văduva generalului Grigore Slăniceanu, mort în anul 1885. S-a căsătorit în 1888 cu juristul și omul politic *Nicolae Fleva* (1840-1920).
97. *Marie Hamilton* (1817-1888), născută prințesă de Baden, era sora mai mică a prințesei Josefina, mama regelui Carol I. A fost căsătorită cu ducele scoțian William Hamilton (1811-1863).
98. *Trandafir G. Djuvara* (1856-1935), diplomat, a fost ministru plenipotențiar al României la Sofia în anii 1888-1890. Trandafir G. Djuvara, *Misiunile mele diplomatice (1887-1925)*, Institutul European, Iași, 2009.
99. *Alix de Hessa* (1872-1918), fiică a marelui duce Ludwig al IV-lea de Hessa și a prințesei Alice de Marea Britanie și Irlanda (fiică a reginei Victoria a Marii Britanii). Avea să se căsătorească în 1894 cu marele duce Nicolae, viitorul țar Nicolae al II-lea al Rusiei. Ca împărăteasă a Rusiei va purta numele de Alexandra Feodorovna.

100. *George D. Vernescu* (1829-1900), politician și ziarist, cu doctorat în drept la Paris. A făcut parte, în anii 1876-1877, din guvernul liberal condus de Ion C. Brătianu, apoi, în 1880, a fondat Partidul Liberalilor Sinceri, partid care s-a aliat cu conservatorii conduși de Lascăr Catargiu, formând astfel Partidul Liberal-Conservator, care a fost principala grupare din Opoziția Unită ce lupta împotriva Guvernului Brătianu. Din noiembrie 1888 până în martie 1889 a fost ministru de Justiție, apoi ministru de Finanțe în guvernarea conservatoare. Va reveni la liberali în 1891.
101. De fapt, *Nicolae Blaremberg* (1837-1896), devenit vicepreședinte al Camerei Deputaților, nu a mai fost numit în postul de ministru plenipotențiar la Constantinopol, unde avea să fie trimis Mihail Mitilineu (1836-1903).
102. *Ajunul de Crăciun*, în limba română în original.
103. *Friedrich Heinrich Geffcken* (1830-1896), jurist, om politic și diplomat german, originar din Hamburg, profesor de drept constituțional la Universitatea din Strassburg până în 1882. A fost un susținător al politicii de organizare centralizată a Germaniei promovată de împăratul Friedrich al III-lea și un adversar al cancelarului Bismarck, adept al organizării federale a imperiului. În octombrie 1888 a publicat în revista *Deutsche Rundschau* fragmente din jurnalul împăratului Friedrich al III-lea, conținând însemnări despre participarea acestuia, ca prinț moștenitor, la diferite campanii militare. A fost acuzat de trădare și arestat, sub pretext că nu ar fi avut permisiunea de a publica jurnalul, dar a fost eliberat din motive de sănătate în ianuarie 1889, iar urmărirea penală împotriva sa a fost suspendată (Werner Pöls, *Geffcken, Friedrich Heinrich*, în *Neue Deutsche Biographie*, vol. 6, 1964, pp. 127-128). Atenția regelui Carol I față de „afacerea Geffcken" se explică prin faptul că regele însuși avusese o relație foarte apropiată cu defunctul împărat Friedrich al III-lea, ale cărui proiecte privind organizarea Imperiului German le împărtășea.
104. *Crăciun*, în limba română în original.
105. Este vorba de logodna marelui duce Nicolae (viitorul împărat Nicolae al II-lea al Rusiei) cu prințesa Alix de Hessa-Darmstadt (Alexandra Feodorovna Romanova, ca împărăteasă a Rusiei).
106. *Rudolf de Habsburg* (1858-1889), prințul moștenitor al Austriei, fiu al împăratului Franz Josef și al împărătesei Elisabeta.
107. *Gheorghe Ionescu-Gion* (1857-1904), istoric și publicist.
108. *Vinerea Mare*, în limba română în original.
109. Carol I folosește în original expresia „nicht ocolirt", pentru a arăta că nu s-a ocolit biserica, așa cum se făcea de obicei la slujba religioasă de Învierea Domnului.
110. *Sfintele Paște*, în limba română în original.
111. *Gheorghe Dem Teodorescu* (1849-1900), om politic, jurnalist și folclorist, cu studii universitare la Paris. Pentru câteva luni, în 1891, avea să dețină funcția de ministru al Cultelor și Instrucțiunii Publice.
112. Cociocul, în județul Ilfov, era una dintre moșiile aparținând Domeniilor Coroanei.
113. Palatul de la Umkirch, lângă Freiburg im Breisgau, îi aparținuse bunicii materne a regelui Carol I, prințesa Stefania de Baden. Aceasta i l-a lăsat moștenire lui Carol I.

114. Hotelul Römerbad din Badenweiler, care încă există.
115. *Alix de Hessa-Darmstadt* (1872-1918), fiica marelui duce Ludwig al IV-lea de Hessa-Darmstadt și a ducesei Alice de Marea Britanie. Avea să se căsătorească în 1894 cu marele duce Nicolae Romanov, viitorul țar al Rusiei Nicolae al II-lea.
116. Înălțime în orașul Luzern, de unde se pot vedea lacul și împrejurimile.
117. *Tante* Frida era *Friederike von Hohenzollern-Sigmaringen* (1820-1906), sora tatălui lui Carol I. Căsătoria ei cu marchizul Joachim Napoleon Pepoli (1825-1881), om politic italian, fost ambasador al Italiei la Sankt-Petersburg, era considerată o alianță morganatică.
118. *Letizia Pepoli* (1846-1902), fiica Fridei și a lui Joachim Pepoli, căsătorită cu contele Antonio Gaddi (1842-1914).
119. Fri-Fri era *Frederica Gaddi* (1873-1921), fiica Letiziei Pepoli și a lui Antonio Gaddi.
120. *Constantin Pariano* (n. 1846), proprietar funciar, agronom și om politic conservator.
121. Otto von Bismarck suferea de gută. Apele minerale din regiunea Apulia, în sudul Italiei, erau renumite pentru efectele lor terapeutice împotriva gutei.
122. *Lucia de Schönburg-Waldenburg* (1859-1903), proprietara moșiei Fântânele. Lucia era fiica prințului Emil de Sayn-Wittgenstein-Berleburg (1824-1878), general în armata rusă și aghiotant al țarului Nicolae I, și a Pulcheriei Cantacuzino-Pașcanu (1840-1865). Lucia s-a căsătorit în 1880 cu prințul moștenitor Victor de Schönburg-Waldenburg (1856-1888). Fiica lor, Sofia (1885-1936), se va căsători în 1906 cu prințul Wilhelm de Wied, nepotul de frate al reginei Elisabeta a României, care avea să devină, în 1914, pentru doar câteva luni, principe al Albaniei.
123. *Anna Albertine Georgine von Görtz* (1827-1902), sora prințului Emil de Sayn-Wittgenstein-Berleburg. A fost căsătorită cu contele Carl Heinrich Wilhelm Hermann Ferdinand von Görtz (1822-1885), jurist și diplomat în serviciul ducatului Hessa.
124. *Sadi Carnot* (1837-1894), președinte al Republicii Franceze din 3 decembrie 1887 până în 25 iunie 1894.
125. *Eugène Spuller* (1835-1896) a fost ministru de Externe în guvernul francez condus de Pierre Tirard (22 februarie 1889 – 13 martie 1890).
126. *Maurice Rouvier* (1842-1911) a fost ministru de Finanțe în Guvernul Pierre Tirard.
127. În Cimitirul Evanghelic, aflat astăzi pe Șoseaua Giurgiului.
128. *Fra Diavolo sau hanul din Terracina*, operă comică de Daniel-François-Esprit Auber, după un libret de Eugène Scribe, a cărei premieră avusese loc la Paris în anul 1830.
129. *Africana* este o operă compusă de Giacomo Meyerbeer, după un libret de Eugène Scribe. Premiera avusese loc la Paris în anul 1865.
130. *Archibald Loudon Snowden* (1835-1912), om politic și diplomat american. În 1889 a fost numit ministru rezident în România, Grecia și Serbia. În iulie 1892, reprezentanța diplomatică americană la București va fi ridicată la rangul de Legație, Snowden primind acreditarea ca ministru plenipotențiar și trimis extraordinar.

131. *La Gioconda* este o operă compusă de Amilcare Ponchielli, cu un libret de Arrigo Boito, inspirat dintr-o piesă de teatru de Victor Hugo, *Angelo, tiranul din Padova*. Premiera a avut loc în anul 1876 la *Teatro alla Scala* din Milano.
132. *Mihail Nicolaevici Giers* (1856-1932), diplomat rus, fiul ministrului de Externe rus Nicolai Carlovici Giers.
133. *Constantin Erbiceanu* (1838-1913), teolog și istoric al Bisericii. În momentul însemnării, Erbiceanu era profesor la Seminarul Central și suplinitor la Facultatea de Teologie a Universității din București, unde avea să devină titular în anul 1892. Va deveni membru al Academiei Române în 1899.
134. *Augusta Marie Luise Katharina*, născută prințesă de Sachsen-Weimar-Eisenach (1811-1890), a fost soția împăratului german Wilhelm I.
135. *Antoine Marie Philippe Louis, prinț de Orléans, duce de Montpensier* (1824-1890) a fost fiul cel mai tânăr al regelui Ludovic-Filip al Franței.
136. La alegerile din 20 februarie 1890 pentru Reichstagul german, socialiștii au obținut 8,8% din locuri (35 de locuri din cele 397 ale Reichstagului), iar Partidul de Centru, de orientare catolică, 26,7% (106). Îngrijorarea regelui Carol provine, probabil, din creșterea succesului electoral al socialiștilor germani, care au obținut cu aproape 10% mai multe voturi decât la alegerile precedente (1887).
137. *Victor Emmanuel* (1869-1947), prinț de Neapole, moștenitor al tronului Italiei. A fost fiul regelui Umberto al II-lea, căruia i-a urmat la tron în anul 1900.
138. *Adolf Hermann, baron Marschall von Bieberstein* (1842-1912), jurist și om politic german. A fost numit secretar de stat (de fapt, ministru) la Ministerul Afacerilor Externe din Berlin îndată după retragerea lui Bismarck.
139. Titlul este notat în limba română în jurnal.
140. *Pierre Loti* (1850-1923), ofițer de marină și scriitor francez. Numele său real era Julien Viaud. Regina Elisabeta i-a tradus în germană, între altele, romanul *Pêcheur d'Islande* (titlul ediției germane: *Die Islandsfischer*).
141. *Friedrich August*, prinț de Saxonia (1865-1932), va deveni rege al Saxoniei la moartea tatălui său, în 1904. Era înrudit cu regele Carol I.
142. *Nicolae Bibescu* (1832-1890), fost ofițer francez, fiu al fostului domn regulamentar Gheorghe Bibescu.
143. *George Bibescu* (1834-1902), ofițer francez, fiu al fostului domn regulamentar Gheorghe Bibescu. Era căsătorit cu Valentina, fosta soție a prințului francez Beaufremont, născută contesă de Caraman-Chimay. Divorțul Valentinei de fostul ei soț nu a fost recunoscut în Franța, unde aceasta era acuzată de bigamie, motiv pentru care regele Carol I păstra o anumită distanță față de cei doi.
144. *Konstantin Atanasov Panitsa* sau Kosta Panitsa (1857-1890), militar și revoluționar bulgar. A făcut studii militare și juridice în Rusia, la Sankt-Petersburg. Din 1885 a fost președintele Comitetului Central Revoluționar al Bulgarilor din Macedonia, care urmărea alipirea Macedoniei la Principatul Bulgariei. A intrat în dezacord cu prim-ministrul

bulgar Stambulov, pe care l-a susţinut iniţial, dar a cărui politică moderată faţă de problema Macedoniei o considera nepotrivită. În urma mai multor încercări de asasinare a lui Stambulov, a fost arestat, judecat şi condamnat la moarte.

145. *Gavriil Musicescu* (1847-1903), muzicolog român foarte apreciat în epocă, profesor la Conservatorul din Iaşi; dirija şi corul Mitropoliei din capitala Moldovei.
146. Mädi era numele folosit de membrii familiei pentru prinţesa *Maria Tereza de Bourbon-Sicilia* (1867-1909), soţia prinţului Wilhelm de Hohenzollern-Sigmaringen. Acesta din urmă era fiul principelui Leopold, fratele regelui Carol I. Fiica născută de Mädi la 19 august 1890 avea să fie botezată chiar de regele Carol I cu numele de Augusta Victoria.
147. *Gustav Friedrich von Schönberg* (1839-1908), profesor de drept constituţional la Universitatea din Tübingen.
148. În original: „Kegelparthie" (partidă de bile). Joc asemănător biliardului, care se joacă cu o bilă roşie, două albe şi alte cinci bile mai mici (*Neuestes allgemeines Spielbuch*, C. Haas'schen Buchhandlung, Wien, 1929, p. 94).
149. *Arnold Otto Aepli* (1816-1897), jurist şi om politic elveţian. În 1866, ca ministru în guvernul cantonului St. Gallen, i-a eliberat prinţului Carol un paşaport elveţian, cu care acesta a putut să ajungă în România, unde fusese ales domn. Între anii 1883 şi 1893, Aepli a fost ministru plenipotenţiar al Elveţiei la Viena, având în acelaşi timp acreditare pentru România şi Serbia (Hans Hiller, *Landammann Arnold Otto Aepli 1816-1897. Sein Wirken in Bund und Kanton*, St. Gallen, 1953).
150. *Nikolaus de Beauharnais, duce de Leuchtenberg* (1843-1891), general de cavalerie în armata rusă. Mama sa, Maria de Oldenbourg-Romanov, era o fiică a ţarului Nicolae I al Rusiei.
151. *Joachim Joseph Napoléon Murat* (1834-1901), fost general în armata franceză a lui Napoleon al III-lea. Se înrudea cu regele Carol I, a cărui bunică din partea tatălui a fost o prinţesă Murat.
152. *Anton Scharff* (1845-1903), unul dintre cei mai renumiţi gravori de medalii din epocă. Era, încă din 1866, angajat al Oficiului Central al Medaliilor din Viena. În 1896 avea să fie numit director al Academiei pentru Gravură din capitala austriacă. A proiectat gravura monedelor din mai multe ţări: Austro-Ungaria, Serbia, Bulgaria, Persia etc.
153. În limba română în original. E vorba de Munţii Piatra Craiului.
154. Urmează şase cuvinte indescifrabile.
155. *Karl Freytag* (1831-1908), profesor de zootehnie la Universitatea din Halle.
156. *Karl Ilgner* (1862-1921), inginer german în domeniul electricităţii, inventator. În 1891 era angajat al AEG – Allgemeine Elektrizitätsgesellschaft (Werner Kroker, *Ilgner, Karl*, în *Neue Deutsche Biographie*, vol. 10, (1974, p. 134).
157. *Mite Kremnitz* (1852-1916), scriitoare, soţia doctorului Wilhelm Kremnitz, colaboratoare literară a reginei Elisabeta. A redactat *Memoriile* regelui Carol I.
158. *Gyula Szapáry* (1832-1905), conte, om politic liberal maghiar, prim-ministru al Ungariei din martie 1890 până în noiembrie 1892.

159. *Dimitrie Orbescu* a fost primar al Bucureștiului din decembrie 1891 până în iunie 1892.
160. Székesfehérvár.
161. Nabrežina, astăzi în provincia Trieste din Italia.
162. Galleria Vittorio Emanuele al II-lea, denumită astfel după numele regelui Italiei în timpul căruia, la 1867, a fost inaugurată.
163. Prințesa *Ludovika de Bavaria* (1808-1892) era fiica regelui Maximilian I Josef al Bavariei. A fost căsătorită cu Maximilian Josef, duce de Bavaria. Era mama împărătesei Elisabeta (Sissi) a Austriei.
164. *Louise* era fiica prințesei Helena de Bavaria (la rândul ei fiică a prințesei Ludovika – vezi nota precedentă) și a prințului ereditar Maximilian de Thurn și Taxis. Louise era căsătorită, din 1879, cu prințul Friedrich de Hohenzollern-Sigmaringen, fratele mai mic al regelui Carol I.
165. *Benoît-Constant Coquelin* (1841-1909), actor francez celebru în epocă, fost societar la Comédie-Française. Din 1892 se afla într-un turneu cu propria sa companie de teatru prin mai multe capitale europene.
166. Piesă de teatru din 1854 de Émile Augier și Léonard-Sylvain-Julien Sandeau.
167. Piesă de teatru în patru acte, din 1891, de Victorien Sardou.
168. *Lucas Champonniere* (1840-1932), celebru chirurg francez.
169. Este vorba de criza guvernului italian condus de prim-ministrul Antonio di Rudini (1839-1908), guvern care avea să cadă în 15 martie 1892.
170. E vorba de scriitorul *Barbu Ștefănescu Delavrancea* (1858-1918), în acea vreme redactor la *Voința națională*.
171. *Bernhard, duce de Sachsen-Meiningen și Hildburghausen* (1851-1928), căsătorit cu Charlotte (1860-1919), fiică a împăratului Friedrich al III-lea al Germaniei.
172. Frații *Louis* (1828-1909) și *Gustav* (1836-1899) *Castan* aveau în Berlin o mare expoziție de curiozități, „Panopticul Castan", din care făcea parte și o galerie a figurilor din ceară a personalităților politice europene. Modelele din ceară erau realizate de Gustav Castan.
173. E vorba de *Alexandrine, prințesă de Prusia* (1803-1892), fiică a regelui Friedrich Wilhelm al III-lea al Prusiei și soție a marelui duce Paul Friedrich de Mecklenburg-Schwerin.
174. *Henry Fitzalan-Howard* (1847-1917), duce de Norfolk din 1860, om politic și filantrop, cel mai important reprezentant al nobilimii catolice din Anglia în acea vreme.
175. *Edward Bootle-Wilbraham, conte de Latham* (1837-1898), om politic de orientare conservatoare. A deținut de mai multe ori poziția de lord șambelan al curții regale britanice.
176. *Friedrich Johann Graf von Alvensleben* (1836-1913), diplomat, ministru plenipotențiar al Germaniei în Belgia din 1888 până în 1900.
177. Muzeu organizat în 1877 în atelierul tipografic Plantin-Moretus din Anvers, care funcționa încă din secolul al XVI-lea.
178. Bustul reginei Elisabeta, realizat de sculptorul Wladimir Hegel (1839-1918), profesor la Academia de Belle Arte din București.
179. *Ludwig Eisenlohr* (1851-1931), renumit arhitect din Stuttgart. Până pe la 1900, inclusiv în perioada în care a lucrat la pavilionul de vânătoare de la Peleș, a fost un adept al curentului istorist.

180. *Sf. Maria mică*, în limba română în original.
181. *Thorsten Nordenfelt* (1842-1920), industriaș de origine suedeză, a produs în Anglia mai multe modele de arme de mână și tunuri cu repetiție, denumite mitraliere. A proiectat și fabricat mai multe submarine.
182. *Karl Egon* (1852-1896) era din martie 1892 principe titular de Fürstenberg, cu reședința la Donaueschingen.
183. Din eroare, regele a notat în jurnal „luni”.
184. Din eroare, în jurnal apare notat „marți”.
185. *Prințesa Margarethe* (1872-1954) era fiica cea mai mică a defunctului kaiser Friedrich al III-lea al Germaniei și a soției acestuia Victoria. Logodnicul Margarethei, cu care se va căsători în 1893, era prințul Friedrich-Karl von Hessen (1868-1940).
186. *Eugen Maria Vincenz Anton, baron de Albori* (1838-1915), militar de carieră austriac, general din 1884, feldmareșal-locotenent din 1889.
187. *Alexander Ulmansky von Vracsevgaj* (1832-1918), militar de carieră în armata austriacă, avea să fie promovat general în 1893.
188. *Albert, conte de Lónyay de Nagy-Lónya et Vásáros-Namény* (1850-1923), militar de carieră în armata austriacă.

Indice de nume

P

R

S

Ș

T

Ț

U

V

W

X

Y

Z

Cuprins

www.polirom.ro

Redactor: Cezar Petrilă
Coperta: Radu Răileanu
Tehnoredactor: Constantin Mihăescu

Bun de tipar: mai 2014. Apărut: 2014
Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iași, Tel. & Fax: (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A, sc. 1, et. 1,
sector 4, 040031, O.P. 53 • C.P. 15-728
Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. LUMINA TIPO s.r.l.
str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, București
Tel./Fax: 211.32.60, 212.29.27, E-mail: office@luminatipo.com